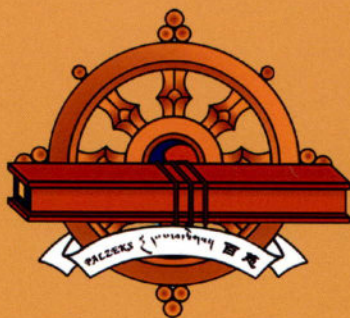

༡༡། ཡོངས་འཛིན་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཁན་གྱི་

གསུང་འབུམ་བཞུགས་སོ། །

(༡༣/༣༩)

དཔལ་བཞེགས་པོད་ཡིག་དཔེ་རྙིང་ཞིབ་འཇུག་ཁང་ནས་བརྒྱུགས།

གྲུང་གོའི་བོད་རིག་པ་དཔེ་རྒྱུན་ཁང་།

མེས་པོའི་སྤྱལ་བཀག་ལས་ཡོངས་འཛིན་ཡེ་ཤེས་སྤྱལ་མཚན་གྱི་
གསུང་འབུམ་བརྒྱ་ལྷིག་ལས་མིའི་མཚན་གྱི།

ལྷི་ཁུབ་བརྒྱ་ལྷིག་འགན་འཁུར་བ་གཙོ་བོ། གཟུང་དཀར་ཁུབ་བརྒྱན་ཉི་མ། འགོ་འདུལ་དོ་རྩེ།
བརྒྱ་ལྷིག་འགན་ཁུར་བ་གཞོན་པ་དང་གཙོ་ལྷིག་པ། ཀླུ་པ་དེ་ལེགས།
གཙོ་ལྷིག་གཞོན་པ། བརྒྱན་འཛིན་སྤྱོད་ཤིང་། ཁུབ་བརྒྱན་ཉི་མ། ཟླ་བ་བརྒྱན་འཛིན། ཁུབ་བརྒྱན་འོད་ཟེང་།
དཔྱིད་ས་དབལ་བཟང་། དཀོན་མཆོག་བསམ་གཏན། སྤྱོད་ཟུང་ཆོས་འཕེལ།
ཁུད་ག་པ། དཀོན་མཆོག་བསམ་གཏན། དཔྱིད་ས་དབལ་བཟང་ལོགས།
དེ་བརྒྱིག་འགུལ་པ། ཡེ་ཤེས་ཆོས་མཆོ། བུ་ལྷ་མཆོ། དཀོན་མཆོག་བཟང་ལོ་ཆོགས་དབལ་བཟུགས་
ལས་བྱེད་བརྒྱམས།

༥ གདན་ས་གྲིབ་ཆེ་མཆོག་གླིང་དུ་བཞུགས་པའི་ཡོངས་འཛིན་
པའི་ཏ་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཁན་གྱི་སྐུ་འདྲ་བྱིན་ཅན།

ॐ

ॐ

ॐ

དཀར་ཆག

- སེམས་དང་སེམས་བྱུང་གི་ཚུལ་གསལ་བར་སྟོན་པ་སློབ་གསལ་
 མཁུལ་རྒྱན། ..... (1)
- སེམས་དང་སེམས་བྱུང་གི་ཚུལ་རྣམ་པར་བཤད་པའི་སྟོམ་ཆེག་རིན་པོ་
 ཆའི་ཕྱེད་བ། ..... (86)
- སེམས་བསྐྱེད་པའི་ཆོག་ཐེག་ཆེན་སྟོང་པ། ..... (103)
- བདེན་བཞིའི་བླ་དོར་གྱི་གནད་བསྟུས་པའི་ཆེགས་སུ་བཅད་པ་ཐར་
 འདོད་འཇུག་དོགས། ..... (112)
- རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བརྩུག་ཉིས་ཀྱི་དོས་འཛིན་བྱ་ཚུལ་མདོར་བསྟུས། .. (120)
- ཟབ་མོ་དབུ་མའི་ལྷ་ཁྱིད་བུན་མོང་མིན་པ་སློབ་བཟང་ཞལ་ལུང་། ..... (128)
- གཙོད་གཞུང་ཐར་འདོད་དེད་དཔོན་གྱི་དགོངས་པ་རབ་ཏུ་གསལ་
 བའི་རྒྱན། ..... (155)
- ཟབ་ལམ་གཙོད་ཀྱི་མན་ངག་སྟོང་གི་མུན་སེལ་རིན་ཆེན་སྟོན་མ། ..... (177)
- མཇུག་གྱི་དམིགས་རིམ་གསལ་བར་སྟོན་པ་ཡན་བདེའི་ཆར་འབེབས། .. (197)
- དཔལ་གསར་བ་འདུས་པའི་སྒྲུབ་ཐབས་རྣལ་འབྱོར་དག་རིམ་གྱི་རིམ་
 པ་དང་པོའི་བྲིད་དམིགས་ཀྱི་བསྟུས་དོན། ..... (209)

དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྟན་ཡིག་འདུས་པའི་རྒྱན། ..... (300)

བཀྲ་ཤིས་བསམ་གཏན་གླིང་གི་བཀའ་བསྟན་རིན་པོ་ཆའི་དཀར་ཆག་

ཐུབ་བསྟན་གསལ་བྱེད། ..... (316)

༡༡། །སེམས་དང་སེམས་བྱུང་གི་ཚུལ་གསལ་བར་
སྟོན་པ་སྟོ་གསལ་མགུལ་རྒྱན་ཞེས་
བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

རྗེ་བཙུན་སྤྲུལ་མ་དམ་པ་མགོན་པོ་འཇམ་པའི་དབྱངས་དང་དབྱེར་མ་
མཆིས་པའི་ཞབས་ལ་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་ཕྱག་འཆལ་ཞིང་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །
བརྟེ་བ་ཆེན་པོས་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་རྗེས་སུ་གཟུང་དུ་གསོལ། ཕྱགས་རྗེའི་
ཤུགས་ཀྱིས་ཚོགས་གཉིས་མཐར་ཕྱིན་ཏེ། སྦྱིབ་བྱེད་ལུན་པ་སངས་ཤིང་ཆོས་
ཀྱན་མཁུན། ཉིད་ཀྱིས་གཟིགས་གང་འགོ་ལ་གསལ་མཛད་པ། སྦྱོབ་པ་སྤྲུལ་མེད་
ཐུབ་པའི་དབང་པོར་འདུད། གཅིག་ཏུ་འགོ་ལ་བྱམས་པ་ལྟར་མཛད་པས། དུས་
གསུམ་ཀྱན་ཏུ་བྱམས་པ་མགོན་ཞེས་གྲགས། རྒྱལ་པའི་རྒྱལ་ཆབ་མི་ལམ་མགོན་
པོ་ལ། སྟིང་ནས་གྲས་པའི་ཡིད་ཀྱིས་ཕྱག་བཟིད་དོ། །བདེ་བར་གསལ་གསལ་པ་
ཉིད་ཀྱིས་ལུང་བསྟན་ཅིང་། ཟབ་དང་རྒྱ་ཆེ་ཐུབ་པའི་ལུགས་བཟང་པོ། གསལ་
མཛད་ཤིང་རྟ་ཆེ་ཞེས་རབ་གྲགས་པ། འཇམ་གྱིང་རྒྱན་དུག་མཆོག་གཉིས་ལ་
ཕྱག་འཆལ། གངས་རིའི་ར་བས་བསྟོར་བའི་ལུལ་སྟེངས་འདིར། མདོ་རྒྱད་
དགོངས་འགྲེལ་འདབ་སྟེང་བྱས་པའི་ཆལ། གསར་དུ་བཞད་ལ་རྒྱལ་པའི་ཉི་མ་
དང་། མཚུངས་པར་བསྟགས་འོས་འཇམ་མགོན་སྤྲུལ་མར་འདུད། གང་གི་འཕྲིན་
ལས་འོད་ཟེར་མཐོང་ཅིམ་གྱིས། ལམ་བཟང་བལྟ་བའི་སྟོ་མིག་གསལ་མཛད་
པ། རྗེ་བཙུན་སྤྲུལ་མ་ཉིན་མོར་བྱེད་པའི་འོད། བདག་སྟིང་པོ་འོད་འབྱར་རྟག་

ཏུ་བཞགས། །བདག་འདྲའི་གཏམ་གྱིས་གཞན་ལ་མི་པན་ཡང་། །རང་སྒོ་ལེགས་
བཤད་གོམས་པ་འཕེལ་བྱེད་དང་། །གཞན་གྱིས་བསྐྱེད་བྱེད་སེམས་དང་སེམས་
བྱུང་ཚུལ། །ཆོས་མངོན་གཞུང་བཞིན་ཅུང་ཟད་བྱི་བར་བྱ། །

དེ་ཡང་འཛིག་རྟེན་འདྲའི་མ་གྱི་ཚུན་ཆད་ཀྱི་ཟས་གོས་རྟེན་པ་ཅམ་གྱིས་
ཆོག་པར་མི་འཛིན་པར་འཛིག་རྟེན་གྱི་མའི་གནས་སུ་ཅི་འདྲ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་སྟམ་
དུ་བྱིན་མའི་དོན་སེམས་པའི་སྒྱུ་པོ་སྒྲོ་གོས་དང་ལུན་པ་རྣམས་གྱིས་ནི་ཐོག་མ་
མེད་པ་ནས་ཁམས་གསུམ་གྱི་ལམ་པར་རང་དབང་མེད་པར་ལམ་པར་ཏེ་སྟུག་
བསྐྱེད་ཆུན་ཆད་མེད་པར་སྒྱུར་བ་འདི་ཅིའི་རྩ་བ་ཅན་ཞིག་ཡིན་སྟམ་དུ་བསམས་
པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བསམས་པ་ནི་ལམ་པར་ཏེ་སྟུག་བསྐྱེད་འདི་དག་རྒྱ་མེད་དང་
མི་མཐུན་པའི་རྒྱ་ལས་འབྱུང་བ་གནས་མེད་ཅིང་། རང་རྒྱ་ལས་དང་ཉོན་མོངས་
ལས་བྱུང་བར་རིག་དགོས་ཏེ། མགོན་པོ་ཀླུ་སྐུ་གྱིས། རི་མེད་ལུང་པོར་འཛིན་
ཡོད་པ། །དེ་མེད་དེ་ལས་རང་འཛིན་ཡོད། །རང་འཛིན་ཡོད་ན་ཡང་ལས་ཏེ། །དེ་
ལས་ཡང་ནི་སྒྱུ་བ་ཡིན། །ཞེས་དང་། ལམ་པར་ཏེ་རྩ་བ་འདུ་བྱེད་དེ། །དེ་བྱིན་
མཁས་རྣམས་འདུ་མི་བྱེད། །དེ་བྱིན་མི་མཁས་བྱེད་པོ་ཡིན། །མཁས་མིན་དེ་ཉིད་
མཐོང་བྱིན་པོ། །ཞེས་དང་། སྒྲོ་བ་དཔོན་འཕགས་པ་ལྟས། མེད་པའི་ས་པོན་རྣམ་
ཤེས་ཏེ། །ཡུལ་རྣམས་དེ་ཡི་སྒྲོན་ཡུལ་ལོ། །ཞེས་དང་། སྒྲོ་བ་དཔོན་ལྷ་བ་གཤམ་
པས། སེམས་ཉིད་གྱིས་ནི་སེམས་ཅན་འཛིག་རྟེན་དང་། །སྒྲོན་གྱི་འཛིག་རྟེན་
ཤིན་ཏུ་སྒྲ་ཆོགས་འགོད། །འགོ་བ་མ་ལུས་ལས་ལས་སྒྲེས་པར་གསུངས། །ཞེས་
དང་། སྒྲོ་བ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱིས། ལས་ལས་འཛིག་རྟེན་སྒྲ་ཆོགས་སྒྲེས། །
ཞེས་དང་། མེད་པའི་རྩ་བ་པ་རྒྱས་དུག །ཅེས་སོགས་མང་དུ་གསུངས་ཤིང་། སྒྲོན་

འཇུག་ལས་ཀྱང་། འདི་ལྟར་འཛིགས་པ་ཐམས་ཅད་དང་། །སྟུག་བསྐྱེལ་དཔག་ཏུ་
 མེད་པ་ཡང་། །སེམས་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས། །ཡང་དག་གསུང་བ་ཉིད་ཀྱིས་
 བསྟན། །ཞེས་དང་། །གང་གི་ཆོས་ཀྱི་དོན་པོ་མཆོག་ །སེམས་ཀྱི་གསང་འདི་མ་
 ཤེས་ན། །བདེ་ཐོབ་སྟུག་བསྐྱེལ་གཞོམ་འདོད་ཀྱང་། །དེ་དག་དོན་མེད་ཀྱི་ནར་
 འབྱམས། །དེ་ལྟས་བདག་གི་སེམས་འདི་ནི། །ལེགས་གཟུང་ལེགས་པར་བསྐྱུང་
 བར་བྱ། །ཞེས་དང་། །སྟུག་བསྐྱེལ་ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་། །འཛིགས་པ་ནམ་པ་སྟ་
 ཆོགས་དང་། །འདོད་པ་རྣམས་དང་བྲལ་བ་ནི། །སྟེན་པ་སྟོན་ལས་འབྱུང་བར་
 འགྱུར། །ཡིད་ལ་བསམས་པའི་དགོ་བྱས་པས། །གང་དང་གང་དུ་འགོ་འགྱུར་
 བ། །དེ་དང་དེར་ནི་བསོད་ནམས་དེས། །འབྲས་ལུའི་ཡོན་གྱིས་མངོན་མཆོད་
 འགྱུར། །སྟེན་པ་བྱེད་པ་བདེ་འདོད་ཀྱང་། །གང་དང་གང་དུ་འགོ་འགྱུར་བ། །དེ་
 དང་དེར་ནི་སྟེན་པ་དེས། །སྟུག་བསྐྱེལ་མཆོན་གྱིས་རྣམ་པར་འཛོམས། །སྟེ་ཆེ་དྲི་
 བཟང་བསེལ་བའི་བདུན་ཉིད་པོར་གནས། །སྟུག་བའི་གསུང་སྟོན་ཟས་ཀྱིས་གཟི་
 བརྩེད་བསྟེད་བྱས་པ། །བྱུང་འདོད་ཀྱིས་རྒྱས་བདུ་ལས་བྱུང་ལུས་མཆོག་ཅན། །
 སྟུག་བའི་མདུན་གནས་བདེ་གསེགས་སྟེན་སྟེ་དགོ་བས་འགྱུར། །གསེན་རྩེའི་
 སྟེན་བྱས་པགས་པ་མ་ལུས་བལྟས་པས་ཤིན་ཏུ་ཉམ་ཐག་ཅིང་། །རབ་ཏུ་ཆ་བའི་
 མེ་ཡིས་བཞུས་པའི་ཟངས་ཞུན་ལུས་ལ་སྟུགས་སྟུར་ལ། །འབར་བའི་རལ་གྱི་
 མདུང་ཐུང་གིས་བསྟུན་པ་ཡི་དུམ་སུ་བརྒྱུར་སྟེན་ཤིང་། །ཤིན་ཏུ་འབར་བའི་
 ལྷགས་ཀྱི་ས་གཞིར་ལུང་བ་མི་དགོ་མང་པོས་འགྱུར། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་
 ལྟར། །འཁོར་བའི་སྟོན་བཅུད་ཐམས་ཅད་རང་རྒྱལ་སྟོན་གྱི་མཐུ་ལས་བྱུང་བར་
 མདོ་རྒྱད་དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་ནས་ལན་གཅིག་མིན་པར་ཡང་དང་ཡང་

དུ་གསུངས་ཤིང་། དེ་བཞིན་དུ་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་
དང་། འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དང་སྐྱེ་ཆེ་མཛད་པ་འཕྲིན་ལས་དང་བཅས་པ་
ཐམས་ཅད་རང་རྒྱ་རྣམ་དཀར་གྱི་དགེ་སེམས་ཁོ་ན་ལས་འབྱུང་བར་གསུངས་པས་
ན་ལའོར་འདས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་སེམས་ཉིད་ཡིན་པར་གྲུབ་པོ། །

དེས་ན་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་གི་རྒྱལ་ཤེས་པ་ཤིན་ཏུ་གཤམ་ཆེ་བས།
འདིར་སེམས་སེམས་བྱུང་གི་རྣམ་གཞག་མདོ་ཙམ་ཞིག་བྲི་བ་ལ་གཉིས། སེམས་
དང་སེམས་བྱུང་སོ་སོའི་ངོ་བོ་དང་དབྱེ་བ། དགོས་དོན་བསྐྱུས་ཏེ་ཉམས་ལེན་ལ་
སྦྱར་བའི་རྒྱལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་སེམས་བཤད་པ་དང་། སེམས་བྱུང་བཤད་པ་ལོ། །

དང་པོ་ནི། དེ་ལ་སེམས་སེམས་བྱུང་གི་ཁྱད་པར་ནི། དབྲས་མཐའ་ལས།
དེ་ལ་དོན་མཐོང་རྣམ་པར་ཤེས། །དེ་ཡི་ཁྱད་པར་སེམས་ལས་བྱུང་། །ཞེས་དང་།
མངོན་པ་མཛོད་ལས། རྣམ་ཤེས་སོ་སོར་རྣམ་རིག་པ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་
ལྟར། ཡུལ་གྱི་ངོ་བོ་ཙམ་རིག་པ་ནི་སེམས་དང་། ཡུལ་དེ་ཉིད་ལ་དམིགས་པ་
གཞིར་བྱས་ནས་བྱེད་ལས་སོགས་ཁྱད་ཆོས་གཞན་གྱི་ལྷོག་པའི་སྒོ་ནས་ཡུལ་ལ་
འཇུག་པ་ཞིག་ལ་སེམས་བྱུང་དུ་བཛོད་དེ། རྒྱལ་ཆབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས།
གཙོ་བོ་གཟུགས་འཛིན་དབང་ཤེས་ལྟ་བུ། ཡུལ་ལ་སོ་སོར་རྣམ་རིག་པའི་ཞེས་
བཤད་པ་ལྟར་ངས་ཤེས་བསྐྱེད་པ་ལ་ལྟོས་པ་མ་ཡིན་གྱི། །གཟུགས་ལ་དམིགས་
པ་ཙམ་གྱིས་རབ་ཏུ་བྱེ་བ་ཡིན་ལ། དེའི་ལའོར་སེམས་བྱུང་རྣམས་ནི་གཟུགས་ལ་
དམིགས་པ་གཞིར་བྱས་ནས་དེ་ལ་སེམས་གཡོ་བར་བྱེད་པ་སོགས་བྱེད་ལས་
དང་། སྒར་རྟོགས་ཟིན་གྱི་ཡུལ་མ་བཟུང་བ་སོགས་ཁྱད་པར་མི་འདྲ་བ་རེ་རེའི་སྒོ་
ནས་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེས་ན་ཡུལ་དེ་ཉིད་ལ་དམིགས་པ་ཙམ་གྱིས་རབ་ཏུ་བྱེ་ཞིང་

བྱུང་བར་གཞན་གྱི་སྒོ་ནས་གཞག་དགོས་པ་མ་ཡིན་པའི་རིག་པ་གཙོ་བོ་སེམས་
 དང་། ཡུལ་དེ་ཉིད་ལ་དམིགས་པ་གཞིར་བྱས་ནས་བྱེད་ལས་གྱི་ལག་རྟེན་སོགས་
 བྱུང་ཆོས་གཞན་གྱི་ལྟོག་པའི་སྒོ་ནས་ཡུལ་ལ་འཇུག་པའི་རིག་པ་སེམས་བྱུང་
 རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །སེམས་དང་སེམས་བྱུང་རོ་བོ་གཅིག་གསལ་ཐ་དད་
 ལྷན་ན། མངོན་པ་མཛོད་ལས། སེམས་དང་སེམས་བྱུང་རེས་ལྷན་ཅིག་ཅིས་
 གསུངས་པ་ལྟར། ཏུས་ལྷན་ལྷན་ཅིག་ཏུ་འབྱུང་ཞིང་རོ་བོ་ཐ་དད་མིན་པར་རོ་བོ་
 གཅིག་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་གཙོ་བོ་སེམས་དང་དེའི་འཁོར་སེམས་བྱུང་གཉིས་རོ་
 བོ་གཅིག་ཅིང་མཚུངས་ལྷན་རྒྱུ་པ་ལྟ་མཚུངས་སུ་གསུངས་པས་ན་སེམས་དང་
 སེམས་བྱུང་ཏུས་མི་མཚུངས་པ་དང་རོ་བོ་ཐ་དད་ཏུ་འདོད་པ་དང་དམིགས་ཡུལ་སོ་
 སོར་འཛིག་པ་རྣམས་ནི་མི་འཐད་དོ། །དེ་ཡང་གསལ་བར་བཤད་ན་ཡུལ་
 གཟུགས་ལྟ་བུ་ཞིག་ལ་བྱན་པ་སྦྱེས་པའི་ཆེ་གཙོ་བོ་སེམས་དང་དེའི་འཁོར་བྱན་པ་
 གཉིས་ཡུལ་གཟུགས་ལ་དམིགས་པར་མཚུངས་ཀྱང་སོ་སོར་འཛིག་པ་ནི་ཡུལ་
 གཟུགས་ཀྱི་རོ་བོ་ཙམ་རིག་པ་སེམས་དང་། སྒྲར་མི་བརྟེན་པར་བྱེད་པའི་བྱེད་
 ལས་ཀྱི་ཆ་ནས་བྱན་པ་ཞེས་བརྟེན་པ་ཡིན་གྱི། །ཀ་བུམ་ལྟར་རོ་བོ་སོ་སོར་ཡོད་པ་
 བྱི་མ་ཡིན་ནོ། །ཚུལ་དེ་དག་ནི་མངོན་པ་ཀྱན་བཏུས་ཀྱི་རྣམ་བཤད་ཆོས་མངོན་རྒྱ་
 མཚོའི་སྤྱང་བོ་ནས་ཇི་ལྟར་གསུངས་པ་ལྟར་བཀོད་པ་ཡིན་ལ། ཚད་མ་རིགས་
 རྒྱན་ལས་ནི་རང་གི་འཁོར་སེམས་བྱུང་དང་མཚུངས་ལྷན་ལྟས་མཚུངས་པར་ལྷན་
 པ་གཙོ་བོ་སེམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་། རང་གི་གཙོ་བོ་སེམས་དང་མཚུངས་ལྷན་
 ལྟས་མཚུངས་པར་ལྷན་པ་སེམས་བྱུང་གི་མཚན་ཉིད་ཏུ་བཤད་དོ། །མཚུངས་ལྷན་
 ལྟའི་ཚུལ་ལ་མངོན་པ་མཛོད་ནས་བཤད་ཚུལ་དང་། མངོན་པ་ཀྱན་བཏུས་ནས་

བཤད་ཚུལ་གཉིས་ལས། མངོན་པ་མཛོད་ནས་རི་ལྟར་བཤད་པ་ནི། རྟེན་མཚུངས་པ། དམིགས་པ་མཚུངས་པ། རྣམ་པ་མཚུངས་པ། རྒྱས་མཚུངས་པ། རྩ་མཚུངས་པ་རྣམས་སོ། །

དེ་དག་སོ་སོའི་དོན་ནི། སེམས་གང་ལ་བརྟེན་པའི་དབང་པོ་དེ་ལ་སེམས་བྱུང་ཡང་བརྟེན་པས་ན་རྟེན་མཚུངས། སེམས་ཀྱིས་གང་ལ་དམིགས་པའི་ཡུལ་དེ་ལ་སེམས་བྱུང་གིས་ཀྱང་དམིགས་པས་ན་དམིགས་པ་མཚུངས། སེམས་སྟོན་པོ་ལྟ་བུའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་སྐྱེས་ན་སེམས་བྱུང་ཡང་སྟོན་པོ་ལྟ་བུའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་སྐྱེ་བས་ན་རྣམ་པ་མཚུངས། སེམས་དང་སེམས་བྱུང་གཉིས་སྐྱེས་གནས་འགག་གསུམ་ཅིག་ཅར་བྱེད་པས་ན་དུས་མཚུངས། སེམས་རིས་མཐུན་རྩིས་རེ་རེ་བ་ཡིན་པ་ལྟར་སེམས་བྱུང་ཚོར་བ་ལྟ་བུའང་རིས་མཐུན་རྩིས་རེ་རེ་བ་ཡིན་པས་ན་རྩིས་མཚུངས་པ་ཞེས་བཤད་དོ། །

མངོན་པ་ཀླན་བརྒྱས་ལས་བཤད་ཚུལ་ནི། མཚུངས་པ་ལྟ་ལ། རྩིས་མཚུངས་པ། དམིགས་རྣམ་མཚུངས་པ། རོ་བོ་མཚུངས་པ། རྒྱས་མཚུངས་པ། །ཁམས་དང་ས་མཚུངས་པ། ཞེས་བཤད་དོ། །རྩིས་མཚུངས་པའི་དོན་ནི། གཙོ་བོ་སེམས་གཅིག་གི་འཁོར་དུ་སེམས་བྱུང་ཚོར་བ་ལྟ་བུ་རིས་མཐུན་པ་གཅིག་ཁོ་ན་འབྱུང་གི། །རིས་མཐུན་རྩིས་ཐ་དད་པ་གཉིས་མི་འབྱུང་བའི་དོན་ནོ། །དམིགས་རྣམ་མཚུངས་པ་དང་རོ་བོ་མཚུངས་པའི་དོན་ནི། དམིགས་པ་ཡུལ་གཅིག་ལ་དམིགས་པར་མཚུངས་ཤིང་། དམིགས་པ་དང་རྣམ་པའི་སྟོན་ནས་ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིན་མིན་མཚུངས་པའི་དོན་ཏེ། གཙོ་བོ་སེམས་ཉོན་མོངས་ཅན་དུ་སོང་ན་དེའི་འཁོར་གྱི་སེམས་བྱུང་ཡང་ཉོན་མོངས་ཅན་དུ་འགོ་བ་དང་། གཙོ་བོ་སེམས་ཟག་

མེད་དུ་སོང་ན་དེའི་ལམ་སེམས་བྱུང་ཡང་ཟག་མེད་དུ་འགོ་བའི་དོན་ནོ། །དུས་
 མཚུངས་པའི་དོན་ནི། གཙུ་བོ་སེམས་དང་དེའི་ལམ་སེམས་བྱུང་གཉིས་སྒྲི་
 གནས་འཛིག་གསུམ་ཅིག་ཅར་དུ་བྱེད་པའི་དོན་ནོ། །ཁམས་དང་ས་མཚུངས་པའི་
 དོན་ནི། གཙུ་བོ་སེམས་དེ་འདྲོད་པའི་སེམས་ཡིན་ན་དེའི་ལམ་དུ་གཟུགས་
 གཟུགས་མེད་ཀྱི་སེམས་བྱུང་འབྱུང་མི་སྲིད་ཅིང་། གཟུགས་ཁམས་ཀྱི་སེམས་ལ་
 འཁོར་དུ་འདྲོད་པའི་སེམས་བྱུང་འབྱུང་མི་སྲིད་པར་གཙུ་བོ་སེམས་དེ་ཁམས་གང་
 གིས་བསྐྱུས་པ་དེར་དེའི་ལམ་སེམས་བྱུང་ཡང་ཁམས་དེར་གཏོགས་པ་ཞིག་
 དགོས་པའི་དོན་ནོ། །དེ་ལ་སེམས་ནི། སྤང་བོ་ལྷའི་རབ་བྱེད་ལས། རྣམ་པར་
 ཤེས་པ་གང་ཞེ་ན། དམིགས་པ་རྣམ་པར་རིག་པའོ། །ཞེས་དང་། མངོན་པ་
 མཛོད་ལས། རྣམ་ཤེས་སོ་སོར་རྣམ་རིག་པའོ། །ཞེས་དང་། རྒྱལ་ཚབ་ཐམས་ཅད་
 མཐུན་པས་ཡུལ་གྱི་ངོ་བོ་ཅམ་རིག་པས་རབ་དུ་བྱེ་བའི་རིག་པ་སེམས་ཀྱི་མཚན་
 ཉིད་དུ་གསུངས་ལ། ཚད་མ་རིགས་རྒྱན་ལས་བཤད་རྒྱལ་ནི་གོང་དུ་བརྗོད་ཟེར་
 པ་ལྟར་རོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་དབྱེ་ན། རྣམ་ཤེས་ཚོགས་དྲུག་སྟེ། མངོན་པ་
 གྲུན་ལས་བདུས་ལས། རྣམ་པར་ཤེས་པ་གང་ཞེ་ན། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཚོགས་
 དྲུག་སྟེ། མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་། རྩ་བ་དང་། ལྟ་དང་། ལྟེ་དང་། ལྷན་
 དང་། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའོ། །མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གང་ཞེ་ན། མིག་ལ་
 བརྟེན་ཅིང་གཟུགས་ལ་དམིགས་ནས་སོ་སོར་རྣམ་པར་རིག་པའོ། །རྩ་བའི་རྣམ་
 པར་ཤེས་པ་གང་ཞེ་ན། རྩ་བ་ལ་བརྟེན་ཅིང་སྒྲུ་ལ་དམིགས་ནས་སོ་སོར་རྣམ་པར་
 རིག་པའོ། །ལྟའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གང་ཞེ་ན། ལྟ་ལ་བརྟེན་ཅིང་དྲི་ལ་དམིགས་
 བས་སོ་སོར་རྣམ་པར་རིག་པའོ། །ལྟེའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གང་ཞེ་ན། ལྟེ་ལ་བརྟེན་

ཅིང་རོ་ལ་དམིགས་ནས་སོ་སོར་རྒྱུ་པར་རིག་པའོ། །ལུས་ཀྱི་རྒྱུ་པར་ཤེས་པ་
གང་ཞེ་ན། །ལུས་ལ་བརྟེན་ཅིང་རིག་བྱ་ལ་དམིགས་ནས་སོ་སོར་རྒྱུ་པར་རིག་
པའོ། །ཡིད་ཀྱི་རྒྱུ་པར་ཤེས་པ་གང་ཞེ་ན། །ཡིད་ལ་བརྟེན་ཅིང་ཆོས་ལ་དམིགས་
ནས་སོ་སོར་རྒྱུ་པར་རིག་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །འདྲུག་ཤེས་དྲུག་གི་
རྒྱུ་གསུམ་འཛིག་རྒྱལ་ལ་གྲུབ་མཐའ་གོང་ལོག་གི་ཁྱད་པར་དབྱེ་དགོས་པ་མང་
དུ་སྒྲུང་ནའང་འདིར་མ་སྒྲོས་སོ། །ཐོགས་མེད་སྐྱུ་མཆེད་ཀྱི་གཞུང་རྒྱུ་པར་ནས་
ཀྱུ་གཞིའི་རྒྱུ་པར་ཤེས་པ་དང་ཉོན་ཡིད་ཅེས་བྱ་བ་བཤད་ཀྱང་། འདིར་ནི་བྱང་
རྒྱུ་ལས་ཀྱི་རིམ་པའི་དམིགས་རྒྱུ་སྒྱུང་བ་ན་སྒྲིམ་བུ་འབྲིང་གི་སྐབས་ཀྱུ་
འབྲུང་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་སེམས་པའི་ཆོ། འཁོར་བར་འཆིང་བྱེད་ལས་དང་
ཉོན་མོངས་ཀྱི་རྒྱལ་ཤེས་པ་ལ་ཉེ་བར་མཁོ་བའི་ཡན་ལག་ཏུ་སེམས་དང་སེམས་
བྱུང་རྒྱུ་པར་ཀྱི་རོས་འཛིན་ཐུན་མོང་བ་ཙམ་ཞིག་བྱི་བར་འདོད་པ་ཡིན་གྱི། ཀྱུ་
གཞི་ཡོད་མེད་ལ་སོགས་པའི་རྒྱལ་ནི་གྲུབ་མཐའ་གོང་ལོག་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་
པའི་དཀའ་གནས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་ཞིག་སྟེ། དེ་ཡང་ཐོགས་མེད་སྐྱུ་མཆེད་གཉིས་
ཀྱིས་མདོ་སྟེ་དགོངས་པ་ངས་འགྲེལ་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ཏེ་གསུང་རབ་ཀྱི་དྲང་
ངས་བྱེ་བའི་ཆོ་ཀྱུ་གཞིའི་རྒྱུ་པར་ཤེས་པ་འཛིག་ཅིང་ཆོས་ཐམས་ཅད་སེམས་
ཙམ་གྱི་བདག་ཉིད་དུ་བཤད་ལ། མགོན་པོ་སྐུ་རྒྱུ་ཡབ་སྐུ་ཀྱིས་ཉིང་ངེ་འཛིན་
རྒྱལ་པོའི་མདོ་དང་སྒྲོ་གོས་མི་ཟད་པའི་མདོའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ཏེ་གསུང་རབ་ཀྱི་
དྲང་ངས་བྱེ་བའི་ཆོ་ཀྱུ་གཞིའི་རྒྱུ་པར་ཤེས་པ་མི་བཞེད་ཅིང་ཀྱུ་གཞི་སྟོན་
པའི་མདོ་རྒྱུ་པར་དྲོན་དགོངས་པ་ཅན་དུ་བཀྲལ་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྟོག་
པས་བཏགས་ཙམ་དུ་གཏན་ལ་མཐ་བོ། །དེ་ལྟར་རྒྱ་གར་འཕགས་པའི་ཡུལ་ན་

ཐོག་པ་ཆེན་པོའི་ཚུལ་ལ་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོའི་ལུགས་གཉིས་ཞེས་གྲགས་ཤིང་། དེ་
 ཡང་བསམ་པ་སེམས་བསྐྱེད་དང་སྦྱོང་པ་བྱིན་བྱག་སོགས་ལ་བྱང་པར་ཡོད་པ་མ་
 ཡིན་ཞིང་ལྟ་བུའི་སྒོ་ནས་བྱང་པར་བྱུང་བ་ཡིན་ལ། བྱང་པར་དེ་ལྟར་ཡོད་པ་ཡང་
 ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་གྲུ་རྒྱུབ་དང་ཐོགས་མེད་གཉིས་ལ་རང་ངོས་ནས་ལྟ་བུ་ལ་མཐོ་
 དམའ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཡང་། རྒྱལ་བ་རང་ཉིད་ཀྱིས་མདོ་སྤེལ་མ་ནས་ལུང་བསྟན་
 པ་ལྟར་གདུལ་བྱའི་བསམ་པའི་དབང་གིས་རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་ཚུལ་
 གཉིས་སུ་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཐོགས་མེད་སྒྲུ་མཆེད་ཀྱི་གཞུང་ནས་འབྱུང་བ་
 ལྟར་གྱི་ཀུན་གཞི་འཛིག་ཚུལ་དང་། དེའི་གནད་ཀྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་སེམས་ཅམ་
 གྱི་བདག་ཉིད་དུ་འགྲུབ་པ་སོགས་ལུགས་འདིའི་བྱམ་མོང་མ་ཡིན་པའི་གནད་
 རྣམས་ཞིབ་ཏུ་ཤེས་པར་འདོད་ན་ཐོགས་མེད་སྒྲུ་མཆེད་ཀྱི་གཞུང་རྣམས་དང་། རྗེ་
 ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ལེགས་བཤད་རྣམས་ཞིབ་ཏུ་བལྟས་ནས་ཤེས་པར་བྱ་
 ཞིང་། མགོན་པོ་གྲུ་རྒྱུབ་ཀྱི་དགོངས་པ་བྱམ་མོང་མ་ཡིན་པའི་གནད་རྣམས་ཤེས་
 པར་འདོད་ན་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་མཛད་པའི་རྩ་འཇུག་གི་རྣམ་བཤད་ཆེན་
 མོ་གཉིས་དང་། ལྷག་མཐོང་ཆེ་ཆུང་སོགས་འཛིག་རྟེན་གསུམ་ན་རྟེན་པར་དཀའ་
 བའི་ལེགས་བཤད་རྣམས་ལ་ཞིབ་ཏུ་བལྟས་ནས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་སེམས་བྱུང་བཤད་པ་ལ། སེམས་བྱུང་གི་ངོ་བོ་ནི། སྤང་བོ་ལྔའི་
 རབ་བྱེད་ལས། དེ་ལ་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱང་གང་ཞེ་ན། ཆོས་
 གང་དག་སེམས་དང་མཆུངས་པར་ལྡན་པ་རྣམས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་
 རོ། །སེམས་བྱུང་དེ་ལ་དབྱེ་ན། ཆོར་བ་ལ་སོགས་པའི་ཀུན་འགོ་ལྔ། འདུན་པ་ལ་
 སོགས་པའི་ལུལ་ངེས་ལྔ། དད་པ་ལ་སོགས་པའི་དགེ་བ་བརྩ་གཅིག་ །འདོད་

ཆགས་ལ་སོགས་པའི་ཙུག་ཏུ་གྲོ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཉེ་ཉོན་ཉི་ཤུ། འགྲོད་པ་
ལ་སོགས་པའི་གཞན་འགྲུར་བཞི་སྟེ། ལྷ་བཙུ་ཙུ་གཅིག་ཡོད་དོ། །དེ་ལྟར་ཡང་
ཐུང་པོ་ལཱའི་རབ་བྱེད་ལས། ལྷ་ནི་ཀུན་ཏུ་འགོ་བཤོ། །ལྷ་ནི་ཡུལ་སོ་སོར་ངེས་
པའོ། །བཙུ་གཅིག་ནི་དགོ་བཤོ། །དུག་ནི་ཉོན་མོངས་པའོ། །རྟག་མ་རྣམས་ནི་ཉེ་
བའི་ཉོན་མོངས་པའོ། །བཞི་ནི་གཞན་ཏུ་ཡང་འགྲུར་བཤོ། །ཞེས་གསུངས་པ་
ལྟར་རོ། །

དང་པོ་ཀུན་འགོ་ལྷ་ནི། ཆོར་བ། འདུ་གེས། སེམས་བ། རེག་བ། ཡིད་
ལ་བྱེད་པ་རྣམས་སོ། །དང་པོ་ཆོར་བའི་ངོ་བོ་ནི། མངོན་པ་ཀུན་ལས་བརྟམ་ལས།
ཆོར་བའི་མཚན་ཉིད་ཅི་ཞེན། རྩེད་བའི་མཚན་ཉིད་དེ། རྩེད་བའི་ངོ་བོ་གང་གིས་
དགོ་བ་དང་མི་དགོ་བའི་ལས་རྣམས་ཀྱིས་འབྲས་བུ་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་སོ་སོར་རྩེད་
བཤོ། །ཞེས་གང་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །འདྲིར་ཆོར་བའི་རྩེད་བུ་ལ་རྣམ་པར་སྒྲིན་
པ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི། རང་ཅག་རྣམས་ལ་ཆོར་བ་བདེ་སྤྱད་གང་སྟེ་བ་ཐམས་
ཅད་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྒྲིན་པའི་འབྲས་བུ་ཁོ་ནར་གེས་པའི་ཆེད་དུ་གསུངས་པ་
ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་ལས། ལས་ངེས་པའི་ཚུལ་ནི། སོ་སོ་སྟེ་བོ་
དང་། འཕགས་པ་གང་ཡིན་ཡང་ཆོར་བ་སེམས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་བདེ་བ་ཐ་ན་
སེམས་ཅན་དཔུལ་བར་སྟེས་པ་ན་རྒྱུད་བསིལ་བ་ལངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྟེས་པ་
ཡན་ཆད་ཐམས་ཅད་ནི་སྟོན་དགོ་པའི་ལས་བསགས་པ་ལས་འབྱུང་གི། མི་དགོ་
བའི་ལས་ལས་བདེ་བ་འབྱུང་བ་ནི་གནས་མེད་ལ། ཆོར་བ་གདུང་བའི་རྣམ་པ་
ཅན་གྱི་སྤྱད་བསྐྱེད་ཐ་ན་དགྲ་བཅོམ་པའི་རྒྱུད་ལ་སྟེས་པ་ཡན་ཆད་ཐམས་ཅད་ནི་
སྟོན་མི་དགོ་བ་བསགས་པ་ལས་འབྱུང་གི། །དགོ་བའི་ལས་ལས་སྤྱད་བསྐྱེད་

འབྱུང་བ་ནི་གནས་མེད་དེ། རིན་ཆེན་འཕྲེང་བ་ལས། མི་དགེ་བ་ལས་སྤྱུག་
 བསྐྱལ་གྱུར། །དེ་བཞིན་བན་འགོ་ཐམས་ཅད་དོ། །དགེ་ལས་བདེ་འགོ་ཐམས་
 ཅད་དང་། །སྤྱི་བ་གྱུར་ཏུ་བདེ་བ་དག་ཅེས་གསུངས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་བདེ་བ་དང་
 སྤྱུག་བསྐྱལ་ནམས་ནི་རྒྱ་མེད་བ་ལས་བྱུང་བ་དང་གཙོ་བོ་དང་དབང་ཕྱུག་ལ་
 སོགས་པ་མི་མཐུན་པའི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བ་ཡང་མིན་པར་དགེ་མི་དགའི་ལས་བདེ་
 སྤྱུག་སྤྱི་དང་། བདེ་སྤྱུག་གི་ཁྱད་པར་སྤྲ་ཆོགས་པ་ནམས་ཀྱང་ལས་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་
 པར་སྤྲ་ཆོགས་པ་ལས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་འཆོལ་བར་སོ་སོར་འབྱུང་བའི་ལས་
 འབྲས་ངེས་པ་ཅན་ནམ་མི་བསྐྱུ་བ་ལ་ངེས་པ་རྟེན་པ་ནི་ནང་བ་སངས་རྒྱས་པ་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་ཞེས་པ་དཀར་པོའི་ཆོས་གྱུར་གྱི་གཞིར་
 བསྐྱགས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ཆོར་བ་དེ་ལ་དབྱེ་ན། ཆོར་བ་བདེ་བ་
 དང་། ཆོར་བ་སྤྱུག་བསྐྱལ་དང་། ཆོར་བ་བཏང་སྟོམས་གསུམ་སོ། །དེ་ཡང་སྤྱང་
 བོ་ལྟའི་རབ་བྱེད་ལས། ཆོར་བ་གང་ཞེ་ན། སྤྱང་བ་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། བདེ་བ་
 དང་། སྤྱུག་བསྐྱལ་བ་དང་། སྤྱུག་བསྐྱལ་བ་ཡང་མ་ཡིན་བདེ་བ་ཡང་མ་ཡིན་པ་
 སྟེ། བདེ་བ་ནི་གང་འགགས་ན་སྤྱད་པར་འདོད་པའོ། །སྤྱུག་བསྐྱལ་བ་ནི་གང་བྱུང་
 ན་བྱལ་བར་འདོད་པའོ། །བདེ་བ་ཡང་མ་ཡིན་སྤྱུག་བསྐྱལ་བ་ཡང་མ་ཡིན་པ་ནི་
 གང་བྱུང་ན་གཉིས་ཀ་འདོད་པར་མི་འགྱུར་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །
 ཆོར་བ་གསུམ་པོ་དེ་ལ་ཡང་ལུས་སེམས་ཀྱི་རྟེན་གྱི་སྟོན་སྟེ་ན་རྣམ་པ་དྲུག་སྟེ།
 ལུས་ཆོར་གསུམ་དང་། སེམས་ཆོར་གསུམ་སོ། །དང་པོ་ལུས་ཆོར་གསུམ་ནི།
 ལུས་ཆོར་བདེ་བ། ལུས་ཆོར་སྤྱུག་བསྐྱལ། ལུས་ཆོར་བཏང་སྟོམས་གསུམ་སོ། །
 གཉིས་པ་སེམས་ཆོར་གསུམ་ནི། སེམས་ཆོར་བདེ་བ། སེམས་ཆོར་སྤྱུག་བསྐྱལ།

མེས་མཚོར་བཏང་སྟོམས་གསུམ་མོ། །དེ་ལ་ལུས་ཚོར་དང་མེས་མཚོར་གྱི་ཁྱད་
 པར་ནི། དབང་ཤེས་ལྡེའི་འཁོར་དུ་བྱུང་བའི་ཚོར་བ་རྣམས་ལ་ལུས་ཚོར་ཞེས་བྱ་
 ལ། ཡིད་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་འཁོར་དུ་བྱུང་བའི་ཚོར་བ་རྣམས་ལ་མེས་མཚོར་
 ཞེས་བྱའོ། །འོ་ན་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་འཁོར་དུ་བྱུང་བའི་ཚོར་བ་ལ་ལུས་
 ཚོར་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཞེ་ན། བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། ལུས་ལ་ལུས་
 དབང་ཇི་བཞིན་དུ། གཏི་མུག་ཀུན་ལ་གནས་འགྱུར་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར།
 ལུས་ཀྱི་དབང་པོས་ནི་སྤྱི་པོ་ནས་རྒྱུ་མཐིལ་གྱི་བར་ཐམས་ཅད་ཁྱབ་པས་ན་
 མིག་ཤེས་སོགས་དབང་ཤེས་གཞན་བཞིའི་འཁོར་དུ་ཚོར་བ་གང་སྟེས་ཀྱང་ལུས་
 ཚོར་ཞེས་བྱའོ། །ཡང་ཚོར་བ་དུག་པོ་དེ་ལ་ཟང་ཟིང་དང་བཅས་པ་དང་ཟང་ཟིང་
 མེད་པ་གཉིས་སུ་སྤྱོད་བཅུ་གཉིས་སུ་ཡང་འགྱུར་རོ། །ཟང་ཟིང་དང་བཅས་པ་
 བཅས་ཀྱི་དོན་གང་སྟམ་ན། ཟག་བཅས་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་ལ་སྟེད་པ་དང་
 མཚུངས་ལྡན་གྱི་ཚོར་བ་རྣམས་ལ་ཟང་ཟིང་དང་བཅས་པའི་ཚོར་བ་ཞེས་བྱ་བ།
 བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། མཚུངས་ལྡན་གྱི་ཚོར་བ་
 རྣམས་ལ་ཟང་ཟིང་མེད་པའི་ཚོར་བ་ཞེས་བྱའོ། །འོ་ན་གོང་དུ་ཟང་ཟིང་མེད་པའི་
 ཚོར་བ་སྟུག་བསྐལ་ཞེས་བཤད་ན་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་
 མངའ་བ་རྣམས་ལ་ཚོར་བ་སྟུག་བསྐལ་ཇི་ལྟར་ཡོད་སྟམ་ན། དེ་ནི་མང་དུ་ཡོད་དེ།
 བདག་འཛིན་སྤངས་པའི་དབྱ་བཅོམ་པ་རྣམས་ལ་ཡང་སྟོན་གྱི་ལས་གྱི་རྣམ་པར་
 སྟོན་པས་དབུ་སྟེང་བ་སོགས་ཚོར་བ་སྟུག་བསྐལ་ཁྱེད་པ་ཡོད་པར་འདུལ་བ་ལུང་
 ལས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ཡང་ཚོར་བ་ལ་རྟེན་གྱི་སྟོན་ནས་དབྱེ་ན་དུག་སྟེ། མིག་
 གི་འདུས་ཏེ་རེག་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཚོར་བ། རྣ་བའི་འདུས་ཏེ་རེག་པ་ལས་བྱུང་

བའི་ཚེར་བ། ལྷའི་འདུས་ཏེ་རེག་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཚེར་བ། ལྷའི་འདུས་ཏེ་རེག་པ་
ལས་བྱུང་བའི་ཚེར་བ། ལུས་ཀྱི་འདུས་ཏེ་རེག་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཚེར་བ། ཡིད་ཀྱི་
འདུས་ཏེ་རེག་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཚེར་བ་རྣམས་སོ། །ཡང་དུག་པོ་དེ་རེ་རེ་ལ་ཡང་
བདེ་སྤྱག་བཏང་སྟོམས་གསུམ་གསུམ་དུ་བྱེ་བས་ཚེར་བ་བཙུག་དུ་ཡང་ཡོད་
དོ། །དེ་དག་སོ་སོའི་ངོས་འཛིན་ཞིབ་ཏུ་བྲིས་ན་ཡི་གེ་ཉ་ཅང་མངས་སུ་དོགས་པས་
བཞག་གོ། །ཡང་ཚེར་བ་ལ་སྤང་གཉེན་གྱི་སྟོན་ནས་དབྱེན་ཞེན་པ་རྟེན་པའི་ཚེར་བ་
དང་། མངོན་པར་འབྱུང་བ་རྟེན་པའི་ཚེར་བ་གཉིས་སུ་ཡོད་དོ། །ཞེན་པ་རྟེན་པའི་
ཚེར་བ་ནི། འདོད་ཡོན་ལ་སྤེད་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་ཚེར་བ་རྣམས་སོ། །མངོན་
པར་འབྱུང་བ་རྟེན་པའི་ཚེར་བ་ནི། འདོད་ཡོན་ལ་ཆགས་པ་ལོག་ནས་བསམ་
གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིས་བསྐྱུས་པའི་ཡིད་ཤེས་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་ཚེར་བ་
ལྟ་བུའོ། །འདི་ལྟར་ཚེར་བ་ལ་གཉིས་སུ་བྱེ་བ་འདི་ནི་ཚེར་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྤེད་
པ་འདྲེན་པར་བྱེད་རྩལ་དང་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་ནས་ཚེར་བ་ལ་
ཆགས་པ་དང་བྲལ་བར་བྱེད་རྩལ་ཤེས་པའི་བྱིར་དུ་གསུངས་པ་ཡིན་པས། རྩལ་
འདི་དག་ཞིབ་ཏུ་ཤེས་པར་འདོད་ན་མངོན་པ་གོང་ལོག་ཞིབ་ཏུ་བལྟས་ནས་ཤེས་
པར་བྱ་ཞིང་། ཚེར་བ་བདེ་སྤྱག་བཏང་སྟོམས་གསུམ་དུག་གསུམ་གྱི་རྒྱར་མི་
གཏོང་བའི་རྩལ་ལ་སོགས་པ་བྱང་རྒྱལ་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་འདུ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོ་ནི། མངོན་པ་ཀྱན་ལས་བཏུས་ལས། འདུ་
ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཅི་ཞེ་ན། འདུས་ཏེ་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་དེ། མཚན་
མར་འཛིན་པ་དང་། བཀྲ་བར་འཛིན་པའི་ངོ་བོར་གང་གིས་རི་ལྟར་མཐོང་བ་
དང་། ཐོས་པ་དང་། བྱེ་བྲག་བྱེད་པ་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་དོན་རྣམས་ལ་ཐ་

སྟད་འདོགས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཡུལ་དབང་རྣམ་ཤེས་གསུམ་འདུས་
 ཏེ་ཡུལ་གྱི་བྱུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མཚན་མ་འཛིན་པའི་རེག་པའོ། །ཁྱུང་པོ་ལྟའི་
 རབ་བྱེད་ལས་ཀྱང་། འདུ་ཤེས་གང་ཞེ་ན། ཡུལ་ལ་མཚན་མར་འཛིན་པའོ། །
 ཞེས་གསུངས་སོ། །འདུ་ཤེས་དེ་ལ་དབྱེ་ན། མཚན་མར་འཛིན་པ་དང་། བཀྲ་
 བར་འཛིན་པ་གཉིས། མཚན་མར་འཛིན་པ་ནི་རྟོག་མེད་གྱི་ཤེས་པ་ལ་སྤང་བའི་
 ཡུལ་གྱི་བྱུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མཚན་མ་འཛིན་པའོ། །བཀྲ་བར་འཛིན་པ་ནི་རྣམ་
 རྟོག་ལ་སྤང་བའི་ཡུལ་གྱི་བྱུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མཚན་མ་འཛིན་པའོ། །འདུ་ཤེས་
 དེ་གཉིས་གང་ལ་འཇུག་པའི་གཞི་ནི། མཐོང་བ། ཐོས་པ། བྱེ་བྲག་བྱེད་པ། རྣམ་
 པར་ཤེས་པ་རྣམས་ཡིན་ལ། དེ་དག་གི་དོན་ནི། མཐོང་བ་ནི་མངོན་སུམ་གྱིས་
 མཐོང་བའི་དོན་ལ་ཐ་སྟད་འདོགས་པ་དང་། ཐོས་པ་ནི་ཡིད་ཆེས་གྱི་ཆོག་ཐོས་པ་
 ལ་བརྟེན་ནས་ཐ་སྟད་འདོགས་པ་དང་། བྱེ་བྲག་བྱེད་པ་ནི་རྟོགས་ལ་བརྟེན་ནས་
 དེས་པའི་དོན་ལ་ཐ་སྟད་འདོགས་པ་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་མངོན་གསུམ་དུ་
 དེས་པའི་དོན་ལ་འདུ་ཤེས་གྱིས་ཐ་སྟད་འདོགས་པའོ། །མངོན་པ་མཛོད་ལས་ནི་
 དོན་ལ་མཚན་མར་འཛིན་པ་དང་ཐ་སྟད་ལ་མཚན་མར་འཛིན་པ་གཉིས་སུ་བཤད་
 ལ། དོན་ལ་མཚན་མར་འཛིན་པ་ནི། རྩོན་པོ་དང་སེར་པོ་སོགས་དོན་གྱི་སྤྱི་རིས་
 སོ་སོར་བྱེ་ནས་འཛིན་པའོ། །ཐ་སྟད་ལ་མཚན་མར་འཛིན་པ་ནི། འདི་ནི་སྤྱི་རིས་
 པའོ་འདི་ནི་བྱད་མེད་དོ་སྤྱམ་དུ་ཐ་སྟད་གྱི་སྤྱི་རིས་སོ་སོར་བྱེ་ནས་འཛིན་པའོ། །
 ཡང་འདུ་ཤེས་ལ་རྟེན་གྱི་སྟོན་ནས་བྱེ་ན་དུག་སྟེ། མིག་གི་འདུས་ཏེ་རེག་པ་ལས་
 བྱུང་བའི་འདུ་ཤེས། རྩ་བའི་འདུས་ཏེ་རེག་པ་ལས་བྱུང་བའི་འདུ་ཤེས། ལྗེའི་
 འདུས་ཏེ་རེག་པ་ལས་བྱུང་བའི་འདུ་ཤེས། ལྗེའི་འདུས་ཏེ་རེག་པ་ལས་བྱུང་བའི་

འདུ་ཤེས། ལུས་ཀྱི་འདུས་ཏེ་རེག་པ་ལས་བྱུང་བའི་འདུ་ཤེས། ཡིད་ཀྱི་འདུས་ཏེ་
 རེག་པ་ལས་བྱུང་བའི་འདུ་ཤེས་རྣམས་སོ། །ཡང་དམིགས་པའི་སྒྲོ་ནས་ཕྱེན་དུག་
 རྟེ། མཚན་མ་དང་བཅས་པའི་འདུ་ཤེས་དང་། མཚན་མ་མེད་པའི་འདུ་ཤེས་དང་།
 རྒྱུད་དུའི་འདུ་ཤེས་དང་། རྒྱ་ཆེན་པོར་གྱུར་པའི་འདུ་ཤེས་དང་། ཚད་མེད་པའི་
 འདུ་ཤེས་དང་། ཅི་ཡང་མེད་དོ་སྟེན་པའི་འདུ་ཤེས་རྣམས་སུ་ཡོད་དོ། །དང་པོ་
 མཚན་མ་དང་བཅས་པའི་འདུ་ཤེས་ལ་ཡང་གསུམ་ཡོད་དེ། མིང་དོན་གྱི་འབྲེལ་
 པ་ལ་མཁས་པའི་འདུ་ཤེས། འདུས་བྱས་མི་རྟག་པ་སོགས་ལ་དམིགས་པའི་འདུ་
 ཤེས། དམིགས་རྣམ་གསལ་བའི་འདུ་ཤེས་གསུམ་སོ། །གཉིས་པ་མཚན་མ་མེད་
 པའི་འདུ་ཤེས་ལ་ཡང་གསུམ་སྟེ། སྒྲ་མ་མཚན་མ་དང་བཅས་པ་གསུམ་པོ་དེ་ལས་
 འོག་པ་རྣམ་པ་གསུམ་སོ། །གསུམ་པ་རྒྱུད་དུའི་འདུ་ཤེས་ནི། བསམ་གཏན་གྱི་
 དངོས་གཞི་མ་ཐོབ་པའི་འདོད་པའི་སོ་སྟེ་ཐ་མལ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་འདུ་ཤེས་རྣམས་
 དང་འདོད་ཡོན་ལ་དམིགས་པའི་འདུ་ཤེས་རྣམས་སོ། །བཞི་པ་རྒྱ་ཆེན་པོར་གྱུར་
 པའི་འདུ་ཤེས་ནི། གཞུགས་ཁམས་ལ་དམིགས་པའི་འདུ་ཤེས་དང་གཞུགས་
 ཁམས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་འདུ་ཤེས་རྣམས་སོ། །ལྔ་པ་ཚད་མེད་པའི་འདུ་ཤེས་ནི། རྣམ་
 མཁའ་མཐའ་ཡས་སྟེ་མཆེད་དང་རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་སྟེ་མཆེད་ལ་དམིགས་པའི་
 འདུ་ཤེས་རྣམས་སོ། །དུག་པ་ཅི་ཡང་མེད་པའི་འདུ་ཤེས་ནི། ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྟེ་
 མཆེད་ལ་དམིགས་པའི་འདུ་ཤེས་རྣམས་སོ། །

གསུམ་པ་སེམས་པའི་ངོ་བོ་ནི། མངོན་པ་ཀུན་ལས་བཀུས་ལས། སེམས་
 པ་གང་ཞེ་ན། སེམས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་ཡིད་ཀྱི་ལས་ཏེ། དགོ་བ་དང་། མི་
 དགོ་བ་དང་། ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་རྣམས་ལ་སེམས་འཇུག་པར་བྱེད་པའི་ལས་

ཅན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རང་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སེམས་ལུ་ལ་གཡོ་
 ཞིང་སྒྲུལ་བར་བྱེད་པའི་སེམས་བྱུང་ཞིག་ལ་སེམས་པ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །སེམས་
 བྱུང་ཐམས་ཅད་གྱི་ནང་ནས་འདི་གཙོ་ཆེ་བར་གསུངས་ཏེ། སེམས་སེམས་བྱུང་
 གང་ཡང་ལུ་ལ་འཇུག་པར་བྱེད་པ་སེམས་བྱུང་འདིའི་མཐུ་ཡིན་པར་གསུངས་
 མོ། །དབང་ན་རྟོ་ཁབ་ཡིན་གྱིས་ལྷགས་རང་དབང་མེད་པར་གཡོ་བ་ལྟར།
 སེམས་བྱུང་སེམས་པ་འདིས་སེམས་རང་དབང་མེད་པར་ལུ་ལ་འཇུག་པར་བྱེད་
 དོ། །སེམས་པ་དེ་ལ་རྟེན་གྱི་སྒྲོན་ནས་བྱེ་ན་དུག་སྟེ། མིག་གི་འདུས་ཏེ་རེག་པ་ལས་
 བྱུང་བའི་སེམས་པ། རྩ་བའི་འདུས་ཏེ་རེག་པ་ལས་བྱུང་བའི་སེམས་པ། ལྗེའི་
 འདུས་ཏེ་རེག་པ་ལས་བྱུང་བའི་སེམས་པ། ལྗེའི་འདུས་ཏེ་རེག་པ་ལས་བྱུང་བའི་
 སེམས་པ། ལུས་གྱི་འདུས་ཏེ་རེག་པ་ལས་བྱུང་བའི་སེམས་པ། ཡིད་གྱི་འདུས་ཏེ་
 རེག་པ་ལས་བྱུང་བའི་སེམས་པ་རྣམས་སོ། །སེམས་པ་འདི་ཡིད་གྱི་ལས་ཡིན་ལ།
 སྦྱིར་ལས་ལ་སེམས་པའི་ལས་དང་བསམ་པའི་ལས་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། མཛོན་པ་
 མཛོད་ལས། ལས་ནི་སེམས་པ་དང་དེས་བྱས། སེམས་པ་ཡིད་གྱི་ལས་ཡིན་ནོ། །
 དེས་བསྐྱེད་ལུས་དང་དག་གི་ལས། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །བསམ་པའི་ལས་
 ལ་ལུས་དག་གི་ལས་གཉིས་སུ་ཡོད་ཅིང་། དེ་ཡང་སྦྱིར་མཐའ་ཡས་ཀྱང་གཙོ་ཆེ་
 བ་རྣམས་བསྐྱུས་པ་ནི་ལུས་དག་གི་ལས་བདུན་དང་། ཀྱུན་སྒོར་དང་བཅས་པའི་
 དབང་དུ་བྱས་ནས་ལས་གྱི་ལམ་བཅུར་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་མཛོད་ལས།
 དེ་ལས་ཆེ་ལོང་བསྐྱུས་ནས་ནི། །དག་དང་མི་དག་ཅི་རེགས་པར། །ལས་གྱི་ལམ་
 ནི་བཅུར་གསུངས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ཡང་ལས་ལ་དབྱེ་ན། དག་བ་
 དང་། མི་དག་བ་དང་། ལུང་མ་བསྟན་གྱི་ལས་གསུམ་སོ། །ཡང་ལས་རྣམ་པ་

གསུམ་སྟེ། བསོད་ནམས་ཀྱི་ལས་དང་། བསོད་ནམས་མིན་པའི་ལས་དང་། མི་གཡོ་བའི་ལས་སོ། །ལས་འདི་དག་གི་ངོས་འཛིན་དང་། འབྲས་བུ་ཇི་ལྟར་འགྲུབ་པའི་རྒྱལ་དང་། འཕེན་བྱེད་དང་རྫོགས་བྱེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་དང་། ཟུང་བར་ངེས་པ་དང་མ་ངེས་པའི་ཁྱད་པར་དང་། ཟུང་བར་ངེས་པ་ལ་ཡང་མཐོང་ཆོས་ཟུང་འགྱུར་དང་། སྒྲིས་ནས་ཟུང་འགྱུར་དང་། ལན་གངས་གཞན་ལ་ཟུང་འགྱུར་གྱི་ཁྱད་པར་སོགས་ཞིབ་ཏུ་ཤེས་པ་གིན་ཏུ་གལ་ཆེ་ཡང་འདིར་ཡི་གེ་ཏ་ཅང་མང་བས་འཛིགས་ནས་མ་སྒྲིས་གིང་། སྟོ་གོས་ཀྱི་རྒྱལ་དང་ལྷན་པ་རྣམས་ཀྱིས་མཁས་མཆོག་དབྱིག་གཞན་གྱིས་མཛད་པའི་མངོན་པ་མཛོད་རྩ་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་རྣམས་དང་། རྩི་ཐམས་ཅད་མཁུན་པའི་ལེགས་བཤད་དྲི་མ་མེད་པ་རྣམས་ཞིབ་ཏུ་བལྟས་ནས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

བཞི་པ་རེག་པའི་ངོ་བོ་ནི། མངོན་པ་ཀུན་ལས་བརྒྱས་ལས། རེག་པ་གང་ཞེ་ན། གསུམ་འདུས་ནས་དབང་པོའི་འགྱུར་བ་ཡོངས་སུ་གཅོད་པ་སྟེ། ཆོར་བའི་རྟེན་བྱེད་པའི་ལས་ཅན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཡུལ་དབང་རྣམ་ཤེས་གསུམ་འདུས་ནས་ཆོར་བ་བདེ་བ་སོགས་གང་ཟུང་འགྱུར་དང་རྩིས་སུ་མཐུན་པའི་ཡུལ་ཡོངས་སུ་གཅོད་པའི་རེག་པ་ཞིག་གོ། །འདིར་དབང་པོའི་འགྱུར་བ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི། དཔེར་ན་མིག་གི་དབང་པོ་གཟུགས་ཡིད་དྲུ་འོང་བ་དང་ཐུད་པས་ཆོར་བ་བདེ་བ་ལ་ཆགས་པའི་རྒྱར་འགྱུར་བ་ལྟར། རེག་པས་གཟུགས་ཡིད་དྲུ་འོང་བ་ཡོངས་སུ་བཅད་པས་ཆོར་བ་བདེ་བའི་རྒྱར་འགྱུར་པས་ན་དེ་ལྟར་དྲུ་གསུངས་སོ། །འདི་ལ་ཡང་རྟེན་གྱི་སྟོན་ནས་སྟེ་ན་དུག་སྟེ། མིག་གི་འདུས་ཏེ་རེག་པ་དང་། རྣ་བའི་འདུས་ཏེ་རེག་པ་དང་། ལྷའི་འདུས་ཏེ་རེག་པ་དང་། ལྷའི་འདུས་ཏེ་རེག་པ་

དང་། ལུས་ཀྱི་འདུས་ཏེ་རེག་པ་དང་། ཡིད་ཀྱི་འདུས་ཏེ་རེག་པ་རྣམས་སོ། །

ལྷ་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནི། མངོན་པ་ཀྱན་ལས་བརྒྱས་ལས། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་གང་ཞེ་ན། སེམས་ཀྱི་འཇུག་པ་སྟེ། དམིགས་པ་ལ་སེམས་འཛིན་པའི་ལས་ཅན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རང་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སེམས་དམིགས་པ་བྱེ་བྲག་པ་ལ་གཏོད་པའི་རེག་པ་ཞིག་གོ། །སེམས་པ་དང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་གཉིས་ཀྱི་བྱེད་པར་ནི། སེམས་པས་ནི་སེམས་སྒྱིར་ཡུལ་ལ་གཡོ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། ཡིད་ལ་བྱེད་པས་ནི་ཡུལ་བྱེ་བྲག་པ་ལ་སེམས་སྟོགས་པར་བྱེད་པའོ། །དེ་ལྟར་ཆོར་བ་ལ་སོགས་པའི་སེམས་བྱུང་ལྷ་པོ་དེ་ལ་ཀྱན་འགོ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། སེམས་ཀྱན་ལ་རྗེས་སུ་འགོ་བའི་སེམས་བྱུང་ཡིན་པས་ན་དེ་ལྟར་བྱེད་དོ། །དེ་ཡང་ཀྱན་འགོ་ལྷ་པོ་གང་རུང་ཞིག་མ་ཆང་ན་ཡུལ་གྱི་ཡོངས་སྟོང་མི་རྗོགས་ཏེ། ཆོར་བ་མེད་ན་སྟོང་བ་མེད་པར་འགྱུར་ལ། འདུ་ཤེས་མེད་ན་ཡུལ་གྱི་སྒུག་མོང་མ་ཡིན་པའི་མཚན་མ་འཛིན་པ་མེད་ལ། སེམས་པ་མེད་ན་ཡུལ་ལ་སྟོགས་པ་མེད་ཅིང་། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་མེད་ན་དམིགས་པ་བྱེ་བྲག་པ་ལ་ཡིད་གཏོད་པ་མེད་པར་འགྱུར་ལ། རེག་པ་མེད་ན་ནི་རྟེན་མེད་པར་འགྱུར་པས་ཡུལ་གྱི་ཡོངས་སྟོང་རྗོགས་པ་ལ་ཀྱན་འགོ་ལྷ་ག་ཆང་དགོས་པར་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ཡུལ་ངས་ལྷ་ནི། འདུན་པ། མོས་པ། དྲན་པ། ཉིང་ངེ་འཛིན། ཤེས་རབ་རྣམས་སོ། །དང་པོ་འདུན་པའི་ངོ་བོ་ནི། མངོན་པ་ཀྱན་ལས་བརྒྱས་ལས། འདུན་པ་གང་ཞེ་ན། འདོད་པའི་དངོས་པོ་ལ་དེ་དང་དེ་ལྡན་པར་བྱེད་འདོད་པ་ཉིད་དེ། བརྗོན་འགྱུས་རྩོམ་པའི་རྟེན་བྱེད་པའི་ལས་ཅན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། བསམས་པའི་དངོས་པོ་ལ་དམིགས་ནས་དོན་དུ་གཉེར་བའི་

རིག་པའོ། །འདུན་པས་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་རྟེན་བྱེད་ཚུལ་ནི། དབུས་མཐའ་ལས།
གནས་དང་དེ་ལ་གནས་པ་དང་། རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་ཉིད་དུའོ། །ཞེས་དང་། ལམ་
རིམ་ཆེན་མོ་ལས་ཀྱང་། ཉིང་དེ་འཛིན་སྒྲོམ་པ་ལ་མི་སྒྲོ་ཞིང་དེའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་
ལ་དགའ་བའི་ལེ་ལོ་འགོག་མ་རུས་ན་དང་པོ་ནས་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་འཇུག་ཏུ་མི་
སྟེར་ཞིང་། ལན་ཅིག་ཐོབ་ཀྱང་རྒྱན་འབྲད་མི་རུས་པས་སྦྱར་དུ་ཉམས་པར་འགྱུར་
ངོ། །དེའི་ཕྱིར་ཐོག་མར་ལེ་ལོ་འགོག་པ་གནད་དུ་ཆོདོ། །དེ་ལ་ལུས་དང་སེམས་
དགའ་བདེས་རྒྱས་པའི་གིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་ཐོབ་ན་ཉིན་མཚན་ཀྱན་ཏུ་དགེ་བ་ལ་
སྦྱོར་བ་ལ་སྒྲོ་དུབ་མི་འབྱུང་བས་ལེ་ལོ་བསྒྲོག་གོ། །དེ་སྦྱིད་པ་ལ་གིན་སྦྱངས་སྦྱིད་
པའི་རྒྱ་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་བརྩོན་འགྲུས་རྒྱན་ལྡན་དུ་རྩིས་རུས་པ་དགོས་སོ། །དེ་
སྦྱིད་པ་ལ་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་འདུན་པ་དྲག་པོ་རྒྱན་ལྡན་པ་
དགོས་སོ། །དེའི་རྒྱར་ནི་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་ཡོན་ཏན་མཐོང་བས་ཡིད་ཕྱོགས་པའི་
དད་པ་བརྟན་པོ་དགོས་པས་ཐོག་མར་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་ཡོན་ཏན་སེམས་པའི་དད་
པ་ཡང་དང་ཡང་དུ་བསྒྲོམ་པར་བྱའོ། །འདི་དག་གི་གོ་རིམ་ནི་ཉམས་སུ་བྱངས་
ནས་བལྟས་ན་ཆེས་གིན་ཏུ་གསལ་བར་ངེས་པས་གནད་དམ་པར་གཟུང་། ཞེས་
གསུངས་ཤིང་། དེའི་གེས་བྱེད་དུ་གནས་དང་ཞེས་སོགས་དབུས་མཐའི་ལུང་དེ་
འབྲེན་པར་མཛད་ཅིང་། ལུང་དེའི་དོན་ཡང་། གནས་ནི་འདུན་པ་སྟེ་རྩིས་པའི་
གནས་སོ། །གནས་པ་ནི་རྩིས་བའམ་བརྩོན་འགྲུས་སོ། །འདུན་པའི་རྒྱ་ནི་ཡོན་
ཏན་ལ་ཡིད་ཆེས་པའི་དད་པའོ། །རྩིས་པའི་འབྲས་བུ་ནི་གིན་ཏུ་སྦྱངས་པའོ། །
ཞེས་གསུངས་སོ། །ཚུལ་འདི་དག་ལ་ཞིབ་ཏུ་བསམས་ན་ནི་རྩིས་མཐུན་ཅད་མཁུན་
པས་རི་ལྟར་གསུངས་པ་ལྟར་ཉམས་ལེན་གྱི་གནད་ལ་ཁྱད་གིན་ཏུ་ཆེ་བ་ཞིག་སྟེ།

གིང་རྟ་ཆེན་པོ་རྣམས་གིས་ལམ་གྱི་གོ་རིམ་ངེས་པ་ཅན་དུ་གསུངས་པའི་རྒྱལ་
 རྣམས་ལ་ཆོག་ཙམ་དུ་མ་ལུས་པར་སློབ་ནང་དུ་ཕྱོགས་ཏེ་ཞིབ་ཏུ་བསམས་ན་
 རྒྱལ་འདི་དག་ལ་ངེས་པ་རྟེན་པར་འགྱུར་གྱི། ཆོག་ཙམ་ལ་འཆེལ་བ་དང་གིང་རྟ་
 ཆེན་པོའི་གཞུང་རྣམས་རྒྱལ་ཆོས་དང་ཚུད་པའི་ཡན་ལག་ཙམ་དུ་གོ་ནས་ཉམས་
 ལེན་གྱི་ཆེ་འདོར་བར་བྱེད་པ་རྣམས་ལ་ནི་རྒྱལ་འདི་དག་ལ་ངེས་པ་རྟེན་པའི་
 ཐབས་མེད་ཅིང་། རྒྱལ་བ་དགེས་པའི་ལམ་བཟང་རྣམས་རྒྱད་ལ་སྦྱེ་བ་ལྟ་ཞོག །
 གོ་ཡུལ་དུ་འཆར་བ་ཙམ་གྱི་སྐལ་བའང་མེད་དོ། །འདུན་པ་དེ་ལ་དབྱེ་ན་རྣམ་པ་
 གསུམ་སྟེ། སྤང་པར་འདོད་པའི་འདུན་པ་དང་། མི་འབྲལ་བར་འདོད་པའི་འདུན་
 པ་དང་། དོན་དུ་གཉེར་བའི་འདུན་པ་རྣམས་སོ། །དོན་གཉེར་གྱི་འདུན་པ་ལ་ཡང་
 འདོད་པ་དོན་དུ་གཉེར་བ་དང་། ལྟ་བ་དོན་དུ་གཉེར་བ་སོགས་མང་དུ་ཡོད་དོ། །

གཉིས་པ་མོས་པའི་ངོ་བོ་ནི། མངོན་པ་ཀྱན་ལས་བཏུས་ལས། མོས་པ་
 གང་ཞེ་ན། ངེས་པའི་དངོས་པོ་ལ་རི་ལྟར་ངེས་པ་བཞིན་དུ་འཛིན་པ་སྟེ། མི་
 འཕྲོགས་པ་ཉིད་གྱི་ལས་ཅན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རང་གི་ཆད་མས་ངོས་
 ཟེན་པའི་ཡུལ་ཅན་ལ་འདི་ཁོ་ན་ལྟར་ཡིན་གྱི། གཞན་དུ་མ་ཡིན་ནོ་སྟུམ་དུ་འཛིན་
 པའི་རིག་པའོ། །འདིར་བྱེད་ལས་གྱི་ཁྱད་པར་ལ་མི་འཕྲོགས་པའི་ལས་ཅན་ཞེས་
 གསུངས་པ་ནི། རང་གིས་ངོས་ཟེན་པའི་དོན་ལ་མོས་པ་བརྟན་པོ་རྟེན་པ་ན་པ་
 རོལ་ཕྱིན་པ་བས་དེ་ལས་གཞན་དུ་སྦྱར་མི་རུས་པའི་དོན་ཏེ། དཔེར་ན་རྒྱབས་
 འགྲའི་སྐབས་ནང་བ་དང་ཕྱི་པའི་སྟོན་པའི་ཁྱད་པར་ལ་བསམས་ནས་གང་ནི་
 བསྐྱུ་བ་མེད་པའི་རྒྱབས་ཡིན་སྟུམ་དུ་དབྱེད་པ་ན། སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཉག་
 གཅིག་བསྐྱུ་བ་མེད་པའི་རྒྱབས་སུ་ངེས་གིང་། དེས་བསྟན་པའི་ཆོས་དང་། ཆོས་

དེ་ཚུལ་བཞིན་དུ་སྐྱབ་པའི་དགེ་འདུན་རྣམས་ཀྱང་བསྐྱབ་པ་མེད་པའི་སྐྱབས་སུ་ཚད་
མས་ངེས་ནས་གཏན་གྱི་སྐྱབས་སུ་མོས་པ་བརྟན་པོ་རྟེན་པ་ན་མུ་སྟེགས་སོགས་
ཀྱིས་ཁ་བྱང་མི་བྱབ་པར་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་བྱངས་སུ་ཚུད་ཅིང་། དེ་ལ་
བརྟེན་ནས་དཀར་ཚོས་ཐམས་ཅད་འཕེལ་བ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ཡང་སྦྱོད་འཇུག་ལས།
དགེ་བའི་ཕྱོགས་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །ཅུ་བ་མོས་པར་བྱབ་པས་གསུངས། །དེའི་
ཡང་ཅུ་བ་རྟག་ཏུ་ནི། །རྣམ་སྟོན་འབྲས་བུ་བསྟོམས་པས་སོ། །ཞེས་སོགས་
གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

གསུམ་པ་བྲན་པའི་ངོ་བོ་ནི། མདོན་པ་ཀྱན་ལས་བཏུས་ལས། བྲན་པ་
གང་ཞེ་ན། འདྲིས་པའི་དངོས་པོ་ལ་སེམས་ཀྱི་བརྟེན་པ་མེད་པ་སྟེ། རྣམ་པར་མི་
གཡེང་བའི་ལས་ཅན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། བྲན་ཚོས་གསུམ་ལྡན་གྱི་རིག་
པ་ཞིག་གོ། །བྲན་ཚོས་གསུམ་ནི། ཡུལ་གྱི་བྲན་པར་འདྲིས་པའི་དངོས་པོ། རྣམ་
པའི་བྲན་པར་ཡུལ་དེ་ལ་དམིགས་ནས་བརྟེན་པ་མེད་པ། བྲན་ལས་ཀྱི་བྲན་པར་
རྣམ་པར་མི་གཡེང་བར་བྲན་པའོ། །དེ་ཡང་སྔར་མ་འདྲིས་པ་ལ་བྲན་པ་མི་སྦྱེ་བས་
ཡུལ་གྱི་བྲན་པར་ལ་འདྲིས་པའི་དངོས་པོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །སྔར་འདྲིས་ཀྱང་ད་
ལྟ་སྟོ་ཡུལ་དུ་མ་ཤར་ན་བྲན་པར་མི་འགྱུར་བས་སེམས་ཀྱི་བརྟེན་པ་མེད་པ་ཞེས་
གསུངས་སོ། །བྲན་པ་བྲན་པར་ཅན་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་གནས་གོང་འཕེལ་དུ་
འགྱུར་བས་བྲན་ལས་ཀྱི་བྲན་པར་ལ་མི་གཡེང་བའི་ལས་ཅན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་
སོ། །བྲན་པ་བྲན་ཚོས་གསུམ་ལྡན་གྱི་ཚུལ་འདི་ནི་མདོ་སྟགས་གཉིས་ཀའི་སྐབས་
སུ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་བ་ཞིག་སྟེ། མགོན་པོ་ལྷ་སྐྱབ་ཀྱིས། དབང་ལྷག་ལུས་གཏོགས་
བྲན་པ་བཤེར་གཤེགས་ཀྱི། །བཀོད་པ་གཅིག་པའི་ལམ་དུ་ཉེ་བར་བསྟན། །དེ་ནི་

བསྐྱེམས་ནས་མངོན་པར་བསྐྱར་བགྱི་སྟེ། འབྲེལ་པ་ཉམས་པས་ཆོས་ཀྱི་འཛིག་
པར་འགྱུར། ཞེས་དང་། སྦྱོང་འཇུག་ལས། ཐོས་ལུན་དང་པ་ཅན་དང་ནི། །
བརྩོན་པ་ལྟར་ལེན་དུ་མ་ཡང་། ཤེས་བཞིན་མེད་པའི་སྦྱོན་ཆགས་པས། ལྟར་
བའི་སྟོག་དང་བཅས་པར་འགྱུར། ཤེས་བཞིན་མེད་པའི་ཆོས་རྒྱུན་དག་འབྲེལ་པ་
ཉམས་པའི་རྗེས་འབྱར་བས། བསོད་ནམས་དག་ནི་ཉེར་བསགས་ཀྱང་། རྒྱུན་
པོས་སྟོགས་བཞིན་ངན་འགྲོར་འགྲོ་ཉོན་མོངས་ཆོས་རྒྱུན་ཆོགས་འདི་ནི། །
སྒྲགས་སྒྲུབས་འཆོལ་བར་བྱེད་པ་སྟེ། སྒྲགས་རྟེན་གྱི་ནུབ་ནས་དགོ་སྟོག་ཅིང་། །
བདེ་འགྲོའི་སྟོག་ཀྱང་འཛོམས་པར་བྱེད། ཉེ་བས་དྲན་པ་ཡིད་སྦྱོ་ནས། ལྟར་དུ་
ནམ་ཡང་མི་གཏང་ངོ། །སོང་ནའང་ངན་སོང་གཞོད་པ་དག་འབྲེལ་པར་བྱས་ཏེ་ཉེ་
བར་བཞག་ཤྲ་མ་དང་ནི་འགྲོགས་པ་ལས། མཁའ་པོས་རྗེས་སུ་བསྟན་པ་
དང་། འཛིགས་པས་སྒྲུབ་ལུན་གྱིས་བྱེད་ལ། འབྲེལ་པ་བདེ་སྒྲག་ཉིད་དུ་སྦྱོ། །
ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ས་ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་གོང་འཕེལ་དུ་འགྱུར་བ་
དྲན་ཤེས་གཉིས་ལ་རག་ལས་ཤིང་། མདོ་སྒྲགས་ཀྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་གང་སྐྱབ་
ཐམས་ཅད་དྲན་པ་ཁྱད་པར་ཅན་འདིའི་མཐུ་ལས་སྐྱབ་དགོས་པས་སྦྱིང་ནས་
ཉམས་ལེན་བྱེད་པར་འདོད་པ་རྣམས་ལ་ནི་དྲན་པ་བསྟེན་རྒྱུ་འདི་ཉིད་ཤིན་ཏུ་
གལ་ཆེའོ། ཉེ་ལྟར་ཡང་སྦྱོང་འཇུག་ལས། བདག་གི་རྟེན་དང་བཀྲུང་སྟེ་དང་། །
ལུས་དང་འཆོ་བ་མེད་སྒྲ་ཞིང་། དགོ་བ་གཞན་ཡང་ཉམས་སྒྲ་ཡི། སེམས་ནི་
ནམ་ཡང་ཉམས་མི་བྱ། སེམས་བསྐྱར་འདོད་པ་རྣམས་ལ་ནི། འབྲེལ་པ་དང་ནི་
ཤེས་བཞིན་དག་སྟོག་ལ་བབ་ཀྱང་སྐྱངས་ཤིག་ཅིས། བདག་ནི་དེ་ལྟར་ཐལ་མོ་
སྦྱོར། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ངོ། །

བཞི་པ་ཉིང་ེ་འཛིན་གྱི་ངོ་བོ་ནི། མངོན་པ་ཀུན་ལས་བཏུས་ལས། ཉིང་
 ེ་འཛིན་གང་ཞེ་ན། བཏགས་པའི་དངོས་པོ་ལ་སེམས་ཅུ་གཅིག་པ་ཉིང་དེ། ཤེས་
 པའི་རྟེན་བྱེད་པའི་ལས་ཅན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། བཏགས་པའི་དངོས་པོ་
 ལ་དམིགས་ནས་རྒྱན་ལྡན་དུ་འཛིན་པའི་སེམས་ཅུ་གཅིག་པའོ། །ཉིང་ེ་འཛིན་
 གྱི་ཡུལ་གྱི་བྱང་པར་ལ་བཏགས་པའི་དངོས་པོ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི། ཉིང་ེ་
 འཛིན་སྟོམ་པའི་ཆོ་སྟོས་བཏགས་པའི་དམིགས་པ་ལ་སེམས་འཛིན་པ་ཡིན་པས་
 བཏགས་པ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་ཉིང་ེ་འཛིན་གྱི་དམིགས་པ་ལ་རྣམ་
 གངས་མང་དུ་སྤང་ཡང་བསྟན་བཞིར་གསུངས་ཏེ། སྤྱད་པ་རྣམ་སྦྱོང་གི་དམིགས་
 པ། རྟོན་མོངས་རྣམ་སྦྱོང་གི་དམིགས་པ། བྱབ་པའི་དམིགས་པ། མཁས་པའི་
 དམིགས་པའོ། །མཁས་པའི་དམིགས་པ་ལ་ཡང་། སྤང་པོ་ལ་དམིགས་པ།
 ཁམས་ལ་དམིགས་པ། སྟེ་མཆེད་ལ་དམིགས་པ། རྟེན་འབྲེལ་ལ་དམིགས་པ་
 མོགས་མཐའ་ཡས་པར་གསུངས་སོ། །ཚུལ་འདིས་ནི་དང་སང་རྒྱལ་པའི་གསུང་
 རབ་གྱི་བདེ་ཆད་ལས་འགལ་བ་འགའ་ཞིག་མིག་ཤེས་ལ་སྤང་བའི་གཟུགས་ལ་
 དམིགས་ནས་ཉར་སྟོམ་བྱེད་པ་རྣམས་གྱི་ངང་ཚུལ་གསལ་པར་བསྟན་སྤང་སྟེ།
 ཉིང་ེ་འཛིན་དབང་ཤེས་ལ་སྟེ་བ་མ་ཡིན་གྱི། ཡིད་ཤེས་ཁོ་ན་ལ་སྟེ་བ་དང་།
 དེའི་དམིགས་པ་ཡང་དབང་ཤེས་ལ་སྤང་བའི་གཟུགས་མ་ཡིན་གྱི། སྟོས་བཏགས་
 ཡིད་ཡུལ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ་ཞེས་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་གྱིས་གསལ་པར་གསུངས་པ་
 འདིའོ། །འོ་ན་ཉིང་ེ་འཛིན་གྱི་ཡུལ་དེ་ལ་ངེས་པར་ཡུལ་ཡང་དག་པ་ཞིག་དགོས་
 སམ་སྟམ་ན། དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཡུལ་ཡང་དག་པ་དང་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གང་ཡིན་ཡང་
 བང་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཡང་དང་ཡང་དུ་གོམས་པར་བྱས་ན་ཡུལ་དེ་ལ་གསལ་སྤང་

དང་མི་རྟོག་པ་འབྱུང་སྟེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། དེ་ཕྱིར་ཡང་དག་ཡང་དག་མིན། །
གང་གང་གིན་ཏུ་གོམས་གྱུར་པ། གོམས་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ན། །དེ་གསལ་
མི་རྟོག་སྟོང་འབྲས་ཅན། །ཞེས་གང་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་བྱེད་
ལས་ཀྱི་བྱེད་པར་ལ་ཤེས་པའི་རྟོན་བྱེད་པའི་ལས་ཅན་ཞེས་གསུངས་པ་ནི། བར་
དུ་སེམས་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཞི་གནས་ལ་བརྟེན་ནས་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་
རབ་ཀྱིས་དབྱེད་པ་བྱས་པའི་མཐུས་ཇི་ལྟ་བུ་དང་ཇི་སྟེད་པ་ལ་དམིགས་པའི་ལྟ་
མཐོང་འབྱུང་པའི་དོན་ཏེ། སྟོན་འཇུག་ལས། ཞི་གནས་རབ་ཏུ་ལྡན་པའི་ལྟ་
མཐོང་གིས། །ཉོན་མོངས་རྣམ་པར་འཛོམས་པར་ཤེས་བྱས་ནས། །ཐོག་མར་ཞི་
གནས་བཙལ་བ་བྱ་དེ་ཡང་ནི། །འཛིན་རྟོན་ཆགས་པ་མེད་ལ་མངོན་དགས་
འབྱུང། །ཅིས་དང་། །འདུལ་བ་ལུང་ལས་ཀྱང་རྒྱུ་བྱིམས་ལ་བརྟེན་ནས་ཉིང་རེ་
འཛིན་དང་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་བརྟེན་ནས་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱེད་པ་སྦྱེ་བའི་རྒྱལ་ཡང་
དང་ཡང་དུ་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་གཞུང་ཆེན་མོ་འདི་དག་ནི་སྟོང་ནས་
ཐར་པ་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་མན་ངག་གི་མཆོག་ཏུ་གསུང་བར་བྱའོ། །

ལྟ་བུ་ཤེས་རབ་ཀྱི་རོ་བོ་ནི། མངོན་པ་ཀུན་བཏུས་ལས། ཤེས་རབ་གང་
ཞེ་ན། བརྟག་པ་ཉིད་ཀྱི་དངོས་པོའི་ཆོས་རྣམས་ལ་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་སྟེ།
སོམ་ཉི་བརྒྱུག་པའི་ལས་ཅན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། བརྟག་པར་བྱ་བའི་
དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་སྦྱོན་དང་ཡོན་ཏན་སོ་སོར་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་རིག་པའོ། །
ཤེས་རབ་ཀྱིས་བརྟག་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་ནི། དགོ་བ་དང་། མི་དགོ་བ་དང་། ལུང་
དུ་མ་བསྟན་པ་གསུམ་སྟེ། དེ་དག་གི་སྦྱོན་དང་ཡོན་ཏན་སོ་སོར་རྣམ་པར་འབྱེད་
པར་བྱེད་པའོ། །སྦྱོན་ཡོན་སོ་སོར་འབྱེད་པའི་རིགས་པའི་རྒྱལ་བཞི་ཡོད་དེ། བྱ་

བ་བྱེད་པའི་རིགས་པ། ལྷོས་པའི་རིགས་པ། འཐད་པས་སྦྱབ་པའི་རིགས་པ།
 ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རིགས་པའོ། །རིགས་པ་བཞི་པོ་དེས་དབྱེད་ནས་དེས་པ་རྟེན་པ་ན་ཐེ་
 ཆོམ་སྒྲོག་པར་འགྱུར་བས། འདིའི་བྱེད་ལས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལ་སོམ་ཉི་བསྒྲོག་པའི་
 ལས་ཅན་ཞེས་གསུངས་སོ། །དོན་འདི་དག་ལ་དགོངས་ནས་རྗེ་ཐམས་ཅད་
 མཁྱེན་པས། རི་ལྟར་ཐོས་པའི་དོན་ལ་རིགས་པ་བཞིས། ཉིན་དང་མཚན་དུ་
 རྒྱལ་བཞིན་རབ་བརྟགས་ནས། །བསམ་བྱའི་གནས་ལ་བསམ་ལས་བྱུང་བ་ཡི། །
 རྣམ་དབྱེད་སྒོ་ཡིས་ཐེ་ཆོམ་ཆོད་པར་གྲོག། ཁྱེས་གསུངས་སོ། །འདུན་པ་ལ་
 སོགས་པའི་སེམས་བྱུང་ལྟ་བུ་འདི་ལ་ཡུལ་དེས་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི།
 སེམས་བྱུང་འདི་དག་གིས་ཡུལ་གྱི་ཁྱད་པར་རེ་བཟུང་ནས་འཛིན་པར་བྱེད་པས་ན་
 ཡུལ་སོ་སོར་དེས་པ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་དགེ་བ་བརྩུ་གཅིག་ནི། དད་པ། རོ་ཆ་གཤེས་པ། ཁྲེལ་ཡོད་པ།
 མ་ཆགས་པ། ཞེ་སྤང་མེད་པ། གཏི་སྟག་མེད་པ། བརྩོན་འགྲུས། ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་
 པ། བག་ཡོད་པ། བཏང་སྟོམས། རྣམ་པར་མི་འཆོ་བ་རྣམས་སོ། །དང་པོ་དད་
 པའི་རོ་བོ་ནི། མཛོན་པ་ཀྱུན་བརྟུས་ལས། དད་པ་གང་ཞེ་ན། ཡོད་པ་ཉིད་དང་།
 ཡོན་ཏན་ཅན་དང་། རྣམ་པ་རྣམས་ལ་མཛོན་པར་ཡིད་ཆེས་པ་དང་། དང་བ་དང་།
 འདོད་པ་སྟེ། འདུན་པའི་རྟེན་བྱེད་པའི་ལས་ཅན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར།
 ཡིད་ཆེས་དང་། དང་བ་དང་། འདོད་པ་གང་རུང་གི་རྣམ་པ་ཅན་མ་དད་པའི་
 དངོས་ཀྱི་གཉེན་པོ་བྱེད་པའི་རིག་པ་ཞིག་གོ། །དད་པ་དེ་ལ་དབྱེ་ན་རྣམ་པ་གསུམ་
 སྟེ། དང་བའི་དད་པ། ཡིད་ཆེས་ཀྱི་དད་པ། མཛོན་འདོད་ཀྱི་དད་པ་རྣམས་སོ། །
 དང་པོ་དད་པའི་དད་པ་ནི། དཀོན་མཆོག་གསུམ་སོགས་ཡོན་ཏན་ཅན་གྱི་ཡོན་

ཏན་མཐོང་བས་སེམས་དང་བའོ། །འདི་ལ་དང་བ་ཞེས་བཟློག་པ་ནི། དཔེར་ན་རྒྱ་
 དྲམ་བྱེད་གྱི་ལོར་བུ་རྒྱ་རྒྱུ་པ་ཅན་གྱི་ནང་དུ་བཅུག་ན་དེ་མ་ཐག་རྒྱའི་རྒྱུ་པ་
 དྲམ་པར་འགྱུར་བ་བཞིན་དུ། དད་པ་འདི་རྒྱད་ལ་སྒྲིམ་ན་སེམས་གྱི་རྒྱུ་པ་
 དྲམ་ནས་རྟོགས་པའི་ཡིན་ཏན་ཐམས་ཅད་རྒྱད་སྒྲིེད་དུ་འགྱུར་བའོ། །གཉིས་
 པ་ཡིད་ཆེས་གྱི་དད་པ་ནི། རྒྱལ་བས་གསུངས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ལས་དང་འབྲས་
 བུའི་རྒྱལ་སོགས་ལ་བསམས་ནས་ཡིད་ཆེས་རྟེན་པའོ། །གསུམ་པ་མངོན་འདོད་
 གྱི་དད་པ་ནི། བདེན་པ་བཞིའི་རྒྱལ་ལ་བསམས་ནས་སྤྲུག་ཀྱང་གཉིས་སྤང་བྱ་
 དང་། འགོག་ལམ་གཉིས་ཐོབ་བྱར་ངེས་ཤིང་། རྒྱལ་བཞིན་འབད་ན་ཐོབ་ལུས་
 པར་ཤེས་ནས་ངེས་པར་ཐོབ་པར་བྱའོ་སྤྲུམ་པའི་དད་པ་ལྟ་བུའོ། །འདིར་དད་པ་
 གསུམ་གྱི་མཚན་གཞི་ཙམ་རེ་ངོས་ཟིན་པ་ཡིན་གྱི་མཐའ་དག་འདིར་ཟད་པ་ནི་མ་
 ཡིན་ནོ། །ད་ལྟ་འཛིག་རྟེན་ན་དགའ་བ་དང་དད་པ་གཉིས་གཅིག་ལྟ་བུར་སྒྲིེ།
 ཆང་ལ་དགའ་བ་ལ་ཆང་ལ་དད་པ་ཞེས་བཟློག་མོད། དགའ་བ་དང་དད་པ་གཉིས་
 གཅིག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དད་པ་ནི་སེམས་བྱུང་དགེ་བའི་ངོ་བོ་ཡིན་ལ། དགའ་བ་ལ་
 བྱི་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བའི་ཆ་གཉིས་ཀ་ཡོད་དོ། །དེ་ཡང་ཞིབ་ཏུ་བཤད་ན་མུ་
 བཞི་ཡོད་དེ། དགའ་བ་ཡིན་ལ་དད་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། དད་པ་ཡིན་ལ་དགའ་བ་
 མ་ཡིན་པ་དང་། གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་དང་། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པ་རྣམས་སོ། །དང་བོ་
 དགའ་བ་ཡིན་ལ་དད་པ་མ་ཡིན་པ་ནི། རང་གི་བྱ་དང་རྒྱུང་མ་སོགས་ལ་དགའ་བ་
 དང་། ཆང་དང་བྱི་བྱའི་ཁ་ཟས་སོགས་ཉེས་པའི་གནས་ལ་དགའ་བ་ལྟ་བུའོ། །
 གཉིས་པ་དད་པ་ཡིན་ལ་དགའ་བ་མ་ཡིན་པ་ནི། སྤྲུག་བསྐྲུལ་འཁོར་བའི་ཉེས་
 དམིགས་ལ་གཏིང་ནས་འཛིགས་ཤིང་ཡིད་ཆེས་པའི་དད་པ་ལྟ་བུའོ། །དགའ་དད་

གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་ནི། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་ཡོན་ཏན་དང་དཀར་པོའི་ལས་
 འབྲས་གྱི་ཕན་ཡོན་བསམས་པས་གཏིང་ནས་ཡིད་ཆེས་གིང་དགའ་བའི་དད་པ་
 ལྟ་བུའོ། །གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པ་ནི་ཁོང་ཁྱོད་དང་སྤྱག་བསྐལ་སོགས་སོ། །འོ་ན་
 དགའ་བ་དང་གྲས་པ་གཉིས་གཅིག་གམ་མི་གཅིག་སྟམ་ན། དེ་ཡང་འཛིག་རྟེན་
 ན་གཅིག་པ་ལྟ་བུར་གྱུང་མོད། དོན་ལ་གཅིག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དགེ་བའི་བཤེས་
 གཉེན་ལ་དགའ་བ་དད་པ་ཡིན་ལ། བཤེས་གཉེན་ལ་གྲས་པ་ནི་དེའི་དྲིན་
 བསམས་ནས་ངོ་ཆ་ཤེས་གིང་གཅེས་སྤྱོད་པ་ཡིན་པས་རྒྱུད་ལ་སྦྱེ་བ་ན་
 མེམས་བྱུང་སོ་སོ་ཡིན་ནོ། །རྒྱལ་འདི་དག་ནི་གཞུང་ཆེན་མོ་ནས་འབྱུང་བ་ལྟར་སོ་
 སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་གྱིས་ཞིབ་ཏུ་དབྱད་དེ་སློབ་ནང་དུ་ལོག་ནས་རྒྱུད་ལ་སྦྱེ་
 རྒྱལ་ཞིབ་ཏུ་བརྟགས་ན་ཤེས་པར་འགྱུར་གྱི། ཆོག་ཙམ་གྱིས་ཤེས་པར་བྱས་པ་མ་
 ཡིན་ནོ། །དོན་འདི་དག་ལ་དགོངས་ནས་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་སྟོང་ནས་
 ཉམས་ལེན་བྱེད་པ་ལ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་མཁས་པ་ལ་བརྟེན་ཏེ་གསུང་རབ་
 གྱི་དོན་ལ་མང་དུ་བོས་པ་དགོས་སོ་ཞེས་ཡང་དང་ཡང་དུ་དཀའ་སྤྱུལ་བ་ཡིན་
 གྱི། །དེང་སང་གི་སྦྱེ་བོ་བླན་བོ་སློ་གོས་གྱི་ནོར་གྱིས་དབུལ་ཞིང་བསོད་ནམས་
 དམན་པ་དག་ལ་ནི་གཞུང་ལུགས་ཆེན་མོ་འདི་དག་གི་གཏམ་བཤད་ན་དུག་སྤྱུལ་
 གྱིས་སྤྱི་ཅིའི་དྲི་ཆོར་བ་དང་། བྱིས་པ་རྒྱུད་དུས་མཆོའི་སློང་འཁོར་མཐོང་བ་ལྟར་
 འཛིགས་གིང་སྤྱག་ནས་སྤར་ཡང་དེ་ལས་རྒྱུད་རིང་དུ་བྱོན་པར་འགྱུར་ལ།
 འཕགས་ལུལ་གྱི་མཁས་གྲུབ་ཆེན་པོ་འདི་རྣམས་གྱི་གསུང་ལ་གདམས་པའི་
 མཐེལ་དུ་མཐོང་བ་ཉིན་མོའི་སྒྲར་མ་ལྟར་སྤང་ངོ། །འདིར་དད་པའི་བྱེད་ལས་ལ་
 འདུན་པའི་རྟེན་བྱེད་པའི་ལས་ཅན་ཞེས་གསུངས་པ་ནི། གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་

ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱ་བརྩོན་འགྲུས་དང་། བརྩོན་འགྲུས་སྒྲེ་བ་ལ་དོན་
གཉེར་གྱི་འདུན་པ་དགོས་ཤིང་། འདུན་པ་སྒྲེ་བ་ལ་ཡོན་ཏན་མཐོང་ཞིང་ཡིད་
ཆེས་པའི་དད་པ་དགོས་པས་དད་པ་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞིར་གསུང་རབ་
དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་ནས་ལན་གཅིག་མིན་པར་བསྒྲགས་པ་ཡིན་ནོ། །
དེ་ལྟར་ཡང་དགོན་མཆོག་ཏ་ལ་ལའི་གཟུངས་ལས། དད་པ་སྒྲོན་འགོ་མ་ལྟར་
སྒྲིང་པ་སྟེ། ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་སྤང་ཞིང་འཕེལ་བར་བྱེད། །དོགས་པ་སེལ་
ཞིང་རྒྱ་བོ་རྣམས་ལས་སྒྲོལ། །དད་པ་བདེ་ལེགས་གོང་ཁྱེར་མཆོན་བྱེད་ཡིན། །
དད་པ་རྟོག་པ་མེད་ཅིང་སེམས་དང་བྱེད། །རྒྱལ་སྤྱོད་ཞིང་གུས་པའི་རྩ་བ་
ཡིན། དད་པ་ལོར་དང་གཏེར་དང་རྒྱུ་པའི་མཆོག་ལག་པ་བཞིན་དུ་དགོ་སྤྱད་
རྩ་བ་ཡིན། །ཞེས་དང་། ཆོས་བརྩམ་པ་ལས་ཀྱང་། གང་གིས་འདྲེན་པ་ངེས་འབྱུང་
ལ། །དད་པ་ཐེག་པའི་མཆོག་ཡིན་ཏེ། །དེ་ཕྱིར་སྒྲོ་དང་ལྷན་པའི་མིས། །དད་
པའི་རྗེས་སུ་འབྱུང་བ་བསྟེན། །མ་དད་པ་ཡི་མི་དག་ལ། །དཀར་པོའི་ཆོས་རྣམས་
མི་སྒྲེ་སྟེ། །ས་བོན་མེ་ཡིས་ཆོག་པ་ལ། །ལྷ་གྲུ་སྒྲོན་པོ་རི་བཞིན་ནོ། །ཞེས་དཀར་
ཆོས་ཐམས་ཅད་དད་པའི་རྗེས་སུ་འགོ་བར་གསུངས་ཤིང་། བསྐྱབ་བརྟུས་ལས་
ཀྱང་། དད་པའི་རྩ་བར་བརྟན་བྱས་ལ། །ཞེས་དད་པ་ལམ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བར་
གསུངས་ཤིང་། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་མགོན་པོ་ལྷ་སྐྱབ་ཀྱིས་ཀྱང་དད་པ་ལམ་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞིར་ནན་ཏན་དུ་གསུངས་སོ། །དོན་འདི་དག་ལ་དགོངས་ནས་རྗེ་
ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་བྱང་རྒྱལ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་ས་བཅད་དུ་ཡང་རྩ་བ་དད་པ་
སྤྱད་པ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། བདེ་ལེགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་དད་པ་
ཞེས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ངོ་ཚ་ཤེས་པ་ནི། མངོན་པ་ཀྱན་བརྟམ་ལས། ངོ་ཚ་ཤེས་པ་གང་
ཞིན། བདག་ཉིད་ལས་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ལ་འཛེམ་པ་སྟེ། ཉེས་པར་སྟོང་པ་ལེགས་
པར་སྟོམ་པའི་རྟེན་བྱེད་པའི་ལས་ཅན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རང་རྒྱུ་མཚན་
དུ་བྱས་ནས་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ལ་འཛེམ་པ་འོ། །

གསུམ་པ་ཁྲེལ་ཡོད་པ་ནི། མངོན་པ་ཀྱན་བརྟམ་ལས། ཁྲེལ་ཡོད་པ་གང་
ཞིན། གཞན་ལས་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ལ་འཛེམ་པ་སྟེ། དེ་ཉིད་ཀྱི་ལས་ཅན་ནོ། །ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར། གཞན་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་ཉེས་སྟོང་ལ་འཛེམ་པ་འོ། །ངོ་ཚ་
དང་ཁྲེལ་ཡོད་གཉིས་ཀྱི་བྱེད་པར་ནི་གཉིས་ཀ་ཉེས་སྟོང་ལ་འཛེམ་པར་འདྲ་ཡང་།
ངོ་ཚ་ནི་ཉེས་སྟོང་ལ་འཇུག་ཏུ་ཉེ་བ་ན་འདི་ནི་བདག་གི་བྱ་བའི་ཆ་མ་ཡིན་ལོ་སྟམ་
ནས་འཛེམ་པ་དང་། ཁྲེལ་ཡོད་ནི་ཉེས་པ་ལ་འཇུག་ཏུ་ཉེ་བ་ན་གཞན་གྱིས་སྤྲད་ན་
མི་རུང་ངོ་སྟམ་ནས་གཞན་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱས་ཏེ་འཛེམ་པ་འོ། །འདིའི་འཛེམ་ལུལ་
ཀྱི་གཙོ་བོ་ནི་སྤྲ་མ་དང་སྟོན་པ་སོགས་ཐུགས་ཁྲེལ་གྱི་དོགས་ནས་འཛེམ་པ་འོ། །
འདི་གཉིས་ཀྱི་བྱེད་ལས་ལ་ཉེས་སྟོང་ལེགས་པར་སྟོམ་པའི་རྟེན་བྱེད་པའི་ལས་
ཅན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི། ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་ཉེས་སྟོང་སྟོམ་པ་ལ་ངོ་ཚ་
དང་ཁྲེལ་ཡོད་གཉིས་ངེས་པར་དགོས་པའི་དོན་ཏེ། ངོ་ཚ་དང་ཁྲེལ་ཡོད་གཉིས་
མེད་ན་ཉེས་སྟོང་གང་ཡང་སྟོམ་མི་རུས་ཏེ་རང་གི་ངོས་ནས་རྣམ་སྤྲིན་ལ་འཛིགས་
པ་དང་སྤྲ་མ་དང་སྟོན་པ་སོགས་ཐུགས་ཁྲེལ་གྱི་དོགས་པ་མེད་ན་ཉེས་སྟོང་འགོག་
པའི་ཐབས་མེད་པས་སོ། །

བཞི་པ་མ་ཆགས་པ་ནི། མངོན་པ་ཀྱན་བརྟམ་ལས། མ་ཆགས་པ་གང་ཞི་
ན། སྤིང་པ་དང་སྤིང་པའི་ཡོ་བྱད་རྣམས་ལ་ཆགས་པ་མེད་པ་སྟེ། ཉེས་པར་སྟོང་

བ་ལ་མི་འཇུག་པའི་རྟེན་བྱེད་པའི་ལས་ཅན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཡིད་
འབྱུང་ཞིང་ཆགས་པ་མེད་པའི་རིག་པའོ། །

ལྷ་བ་ཞེ་སྒང་མེད་པ་ནི། མངོན་པ་ཀུན་བརྟུས་ལས། ཞེ་སྒང་མེད་པ་གང་
ཞེ་ན། སེམས་ཅན་རྣམས་དང་། སྤྱག་བསྐྱལ་དང་། སྤྱག་བསྐྱལ་གྱི་གནས་གྱི་
ཆོས་རྣམས་ལ་ཀུན་ནས་མནར་སེམས་པ་མེད་པ་སྟེ། ཉེས་པར་སྦྱོད་པ་ལ་མི་
འཇུག་པའི་རྟེན་བྱེད་པའི་ལས་ཅན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཞེ་སྒང་སྟེ་བའི་
ཡུལ་གསུམ་གང་རུང་ལ་དམིགས་ནས་ཞེ་སྒང་སྟེ་བ་བཅོམ་ཞིང་། ཀུན་ནས་
མནར་སེམས་མེད་པའི་རིག་པའོ། །

དུག་པ་གཏི་མུག་མེད་པ་ནི། མངོན་པ་ཀུན་བརྟུས་ལས། གཏི་མུག་མེད་
པ་གང་ཞེ་ན། རྣམ་པར་སྤྲིན་པ་ལས་སམ། ལུང་ལས་སམ། བསམ་པ་ལས་སམ།
རྟོགས་པ་ལས་ཤེས་ཤིང་སོ་སོར་བརྟགས་པ་སྟེ། ཉེས་པར་སྦྱོད་པ་ལ་མི་འཇུག་
པའི་རྟེན་བྱེད་པའི་ལས་ཅན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྟེས་ཐོབ་དང་སྦྱོར་བྱུང་
གང་རུང་གི་རྒྱ་ལས་གཏི་མུག་གི་གཉེན་པོ་བྱེད་ཀྱས་པའི་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་
རབ་པོ། །སེམས་བྱུང་འདི་གསུམ་ནི་དགེ་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ། ཉེས་
སྦྱོད་ཐམས་ཅད་འགོག་པའི་ཐབས། ལམ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡང་སྤྱིང་པོ་ལྟ་བུ་ཡིན་
ཏེ། ས་ལམ་ཐམས་ཅད་དུག་གསུམ་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་སྦྱོང་བའི་ཆེད་དུ་
ཡིན་ཞིང་། ཉེས་སྦྱོད་ཐམས་ཅད་རྒྱ་དུག་གསུམ་གང་རུང་རེ་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་
བས་འདིའི་བྱེད་ལས་ལ་ཡང་ཉེས་སྦྱོད་ལེགས་པར་སྦྱོམ་པའི་རྟེན་བྱེད་པའི་ལས་
ཅན་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་དག་གི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་ཡས་ཏེ།
རྒྱས་པར་བྱས་ན་ས་ལམ་ཐམས་ཅད་འདིར་འདུ་བས་སོ། །དེ་ཡང་མ་ཆགས་པ་

ལ་ཆེ་འདི་ལ་མ་ཆགས་པར་ཆེ་འདི་ལས་སྒོ་ལོག་སྟེ་ཕྱི་མ་དོན་དུ་གཉེར་བ་སྟེས་
 བྱ་རྒྱུ་དུའི་བསམ་པ་དང་། སྤྱིད་པའི་ཕུན་ཚོགས་མཐའ་དག་ལ་མ་ཆགས་པར་
 ཞེན་པ་གཏིང་ནས་ལོག་པ་སྟེས་བྱ་འབྲིང་གི་བསམ་པ་དང་། སྤྱིད་ཞི་གཉིས་ཀའི་
 མཐའ་ལ་མ་ཆགས་པར་མི་གནས་པའི་བྱུང་འདས་དོན་དུ་གཉེར་བ་སྟེས་བྱ་ཆེན་
 པོའི་བསམ་པ་སྟེ། འདི་ལྟར་དུ་བཤད་ན་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་འདིར་འཆད་
 དགོས་པར་འགྱུར་པས་ག་ལ་རུས། རྣམ་དཔྱོད་ཅན་རྣམས་ལ་སྒོ་ཙམ་ཞིག་བསྟན་
 པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཞེ་སྤང་མེད་པ་དང་། གཏི་ལུག་མེད་པ་ལ་ཡང་དེ་དང་
 འདྲའོ། །འདིར་གཏི་ལུག་མེད་པ་ནི་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལ་
 སྟེ་བས་ཐོབ་པ་དང་སྟོར་བྱུང་གཉིས་ལས། སྟེས་ཐོབ་ནི་སྟོན་གྱི་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་
 སྟོན་པ་ལས་ཆ་འདིའི་སྟོན་ལ་མི་སྟོས་པར་འབྱུང་བས་རྣམ་པར་སྟོན་པ་ལས་ཞེས་
 གསུངས་སོ། །སྟོར་བྱུང་ལ་ཐོས་པ་ལས་བྱུང་བ་དང་། བསམ་པ་ལས་བྱུང་བ་དང་།
 སྟོམ་པ་ལས་བྱུང་བ་གསུམ་སོ། །ཐོས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་གང་ལ་
 ཐོས་པ་བྱ་བའི་གཞི་ནི་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་ཡིན་
 ལ། སྟོན་པའི་གསུང་རབ་དེ་ལ་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། མདོའི་སྟེ་དང་
 དབྱངས་ཀྱིས་བསྟན་པའི་སྟེ་དང་། ལུང་དུ་བསྟན་པའི་སྟེ་དང་། ཆོགས་སུ་བཅད་
 པའི་སྟེ་དང་། ཆེད་དུ་བརྗོད་པའི་སྟེ་དང་། སྤྱིད་གཞིའི་སྟེ་དང་། རྟོགས་པ་བརྗོད་
 པའི་སྟེ་དང་། དེ་ལྟ་བུ་བྱུང་བའི་སྟེ་དང་། སྟེས་པའི་རབས་ཀྱི་སྟེ་དང་། ཤིན་ཏུ་
 རྒྱས་པའི་སྟེ་དང་། རྒྱད་དུ་བྱུང་བའི་ཆོས་ཀྱི་སྟེ་དང་། གཏན་ལ་དབབ་པ་བསྟན་
 པའི་སྟེ་དོ། །འདི་དག་སོ་སོའི་ངོས་འཛིན་དང་གཙོ་བོར་བརྗོད་བྱ་གང་སྟོན་རྣམས་
 ཞིབ་ཏུ་བཤད་ན་ཡི་གེ་ཆེས་མང་བར་འགྱུར་པས་འདིར་མ་བྲིས་སོ། །གསུང་རབ་

ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་པོ་དེ་ཡང་ཡན་ལག་དགུར་འདྲུ་བར་སློབ་དཔོན་ལྷ་བ་
 གཤག་པས་གསུངས་ལ། དེ་ནི་གྲོང་གཞི་གཙོ་ལམ་བཞི་གཅིག་ཏུ་བྱས་ནས་
 དགུར་བསྐྱས་པའོ། །དགུ་པོ་དེ་ཡང་བསྐྱུ་ན་གསུམ་ཏུ་འདྲུ་སྟེ། མདོ་མེའི་སྡེ་སྡོད།
 འདུལ་བའི་སྡེ་སྡོད། མངོན་པའི་སྡེ་སྡོད་གསུམ་མོ། །སྡེ་སྡོད་གསུམ་པོ་དེའི་
 བརྗོད་བྱའི་གཙོ་བོ་ནི་བསྐྱབ་པ་གསུམ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་འདུལ་བའི་སྡེ་སྡོད་ཀྱི་
 བརྗོད་བྱའི་གཙོ་བོ་རྒྱལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་དང་། མདོ་མེའི་སྡོད་ཀྱི་བརྗོད་བྱའི་
 གཙོ་བོ་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་བསྐྱབ་པ་དང་། མངོན་པའི་སྡེ་སྡོད་ཀྱི་སྡོད་ཀྱི་བརྗོད་
 བྱའི་གཙོ་བོ་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ཡིན་པར་གསུངས་པ་མང་ཞིང་། ཡང་མངོན་
 པ་ཀུན་བཏུས་ལས་ནི་བསྐྱབ་པ་གསུམ་ཆ་མཉམ་ཏུ་སྟོན་པ་མདོ་མེའི་སྡེ་སྡོད་
 དང་། རྒྱལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་དང་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་བསྐྱབ་པ་གཉིས་འདུལ་བའི་
 སྡེ་སྡོད་ཏུ་བསྟན་ཅིང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་མངོན་པའི་སྡེ་སྡོད་ཀྱིས་བསྟན་
 པར་གསུངས་ཏེ། དེའི་དགོངས་པ་ནི་འདུལ་བའི་བཙུམ་མཚམས་ལ་དྲན་ཤེས་
 རྒྱལ་བཞིན་ཏུ་བསྟེན་ནས་བསྐྱངས་ན་དེ་ཉིད་ཀྱིས་བྱིང་ཤོད་ལེགས་པར་འགོག་
 རྒྱས་པས་ཉིང་ངེ་འཛིན་སྟེ་བའི་ཐབས་མཚོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་པ་ལ་དགོངས་ཏེ།
 དེང་སང་འདི་ལྟ་བུའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་རྣམས་ལ་གོ་ཡུལ་ཆགས་པ་ཤིན་ཏུ་དགོན་
 འོ། །དེ་ལྟར་གང་ལ་ཐོས་པ་བྱ་བའི་གཞི་སྡེ་སྡོད་གསུམ་དགོངས་འགྲེལ་དང་
 བཙུམ་པ་ལ་མང་ཏུ་ཐོས་པ་བཅུ་ཡིང་། ཐོས་པའི་དོན་ལ་རིགས་པ་བཞིས་ཡང་
 དང་ཡང་ཏུ་དབྱད་ཅིང་ངེས་ཤེས་བསྐྱེད། བསམ་བྱུང་གིས་ངེས་ཤེས་རྟེན་པའི་
 དོན་དེ་ཉིད་ལ་དབྱད་སྟོམ་དང་འཛོག་སྟོམ་གཉིས་ཀྱི་སྟོན་ནས་ལམ་ཆ་ཆང་ལ་
 ཉམས་ལེན་བྱེད་པ་ནི་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་བཞེད་པ་ཡིན་པས་སྟོ་གྲོས་དང་

ལྷན་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱལ་པ་དགེས་པའི་ལམ་གྱི་རྒྱལ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་འཇུག་པར་
 རིགས་ཀྱིས། སོ་སོ་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྒྱ་དམ་པ་མང་དུ་ཐོས་པ་དོར་ནས་
 ལྷག་ལྟར་རྒྱག་པའི་སྤྱན་རློངས་དག་གི་རྩེས་སུ་འབྱངས་ཏེ་གང་ཡང་མ་བསམས་
 པར་བག་ཡང་སོས་གདལ་དུ་གནས་པ་ལ་མེམས་བཟང་བ་དང་ཆོས་བྱས་པ་དང་
 རྒྱུ་བ་བྱས་པ་སོགས་སུ་རློམ་ན་རང་གི་དལ་བའི་རྟོན་བཟང་པོ་རྒྱད་ཐོས་ཤིང་
 རྒྱལ་པ་མཉམ་པ་གཞན་ཡང་ལུང་བར་འགྱུར་པ་དང་བསྟན་པ་ཉམས་པའི་རྒྱུན་
 དུའང་ཆེ་བས་བདག་ལེགས་སུ་འདོད་པ་དག་གིས་ནི་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་སོ་
 སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྒྱལ་ལ་སྟིང་ནས་མོས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་མདོ་
 ལྷན་པ་ལས། དམུས་ལོང་དམིགས་སུ་མེད་པ་བྱེ་བ་བྲག་ཁྱིག་རྣམས། །ལམ་ཡང་
 མི་ཤེས་གྲོང་ཁྱེར་འཇུག་པར་ག་ལ་འགྱུར། །ཤེས་རབ་མེད་ན་མིག་མེད་པ་རོལ་
 ཕྱིན་ལྟ་འདི། དམིགས་སུ་མེད་པས་བྱང་རྒྱུ་རེག་པར་ལུས་མ་ཡིན། །གང་ཆེ་
 ཤེས་རབ་ཀྱིས་ནི་རབ་ཏུ་ཟེན་གྱུར་པ། །དེ་ཆེ་མིག་རྟོན་གྱུར་ཅིང་འདི་ཡི་མིང་
 འཐོབ་པོ། །ཞེས་དང་། རྩེ་བརྩུན་བྱམས་པས་ཀྱང་། ལའོར་གསུམ་རྣམ་པར་རྟོག་
 པ་དག་དེ་ནི་ཤེས་བྱའི་རྒྱུ་བར་འདོད། །སེར་སྣ་ལ་སོགས་རྣམ་རྟོག་གང་། །དེ་
 བྱི་ཉོན་མོངས་རྒྱུ་བར་འདོད། །ཤེས་རབ་ལས་ཞན་འདི་དག་ནི། །སྤོང་རྒྱ་
 གཞན་མེད་དེ་ཡི་ཕྱིར། །ཤེས་རབ་མཆོག་ཡིན་དེ་གཞི་ནི། །ཐོས་པ་དེ་ཕྱིར་ཐོས་
 པ་མཆོག་ཅིས་དང་། །སྟོབ་དཔོན་དཔའ་བོས་ཀྱང་། ཐོས་ཏུ་དམུས་ལོང་སྟོམ་
 པའི་རྒྱལ་མི་ཤེས། །དེ་མེད་དེས་གོ་ཅི་ཞིག་བསམ་པར་བྱ། །དེ་བས་ཐོས་ལ་
 བརྩོན་བྱ་དེ་རྒྱ་ལས། བསམས་བཞིན་བསྟོམས་པས་ཤེས་རབ་ཡངས་པ་
 འབྱུང་། །ཞེས་དང་། མཁས་མཆོག་དབྱིག་གཉོན་གྱིས་ཀྱང་། རྒྱལ་གནས་ཐོས་

དང་བསམ་ལྷན་པས། རྒྱུ་པ་ལ་ནི་རབ་ཏུ་སྦྱོར། ཞེས་སོགས་གསུང་རབ་
དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་ནས་ཡང་དང་ཡང་དུ་གསུངས་སོ། །

བདུན་པ་བརྩོན་འགྲུས་ནི། མངོན་པ་ཀུན་བཏུས་ལས། བརྩོན་འགྲུས་
གང་ཞེ་ན། གོ་ཆ་དང་། སྦྱོར་བ་དང་། མི་འགོད་པ་དང་། མི་ལྷོག་པ་དང་། ཆོག་
པར་མི་འཛིན་པ་ལ་སེམས་མངོན་པར་སྦྱོ་བ་སྟེ། དག་བའི་ཕྱོགས་ཡོངས་སུ་
རྫོགས་པར་བྱེད་པ་དང་། ཡོངས་སུ་སྦྱབ་པའི་ལས་ཅན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པ་
ལྟར། དག་བ་ལ་སེམས་མངོན་པར་སྦྱོ་བ་ནི་བརྩོན་འགྲུས་སོ། རྟེན་ལྟར་ཡང་སྦྱོ་བ་
དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱིས། བརྩོན་འགྲུས་གང་ཞེ་ན། ལེ་ལའི་གཉེན་པོ་སྟེ། དག་
བ་ལ་སེམས་མངོན་པར་སྦྱོ་བའོ། ཞེས་དང་། སྦྱོད་འཇུག་ལས་ཀྱང་། བརྩོན་
གང་དག་བ་ལ་སྦྱོ་བའོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། རྟེན་ལྟར་འཇིག་རྟེན་ན་ཅུལ་བ་
བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་ལ་བརྩོན་འགྲུས་བྱེད་པ་ཞེས་བརྗོད་མོད། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཞིང་
ལས་སོགས་ཆེ་འདི་འབའ་ཞིག་གི་ཆེད་དུ་འབད་པ་ནམས་ནི་བརྩོན་འགྲུས་མ་
ཡིན་པར་གོང་གི་ལུང་དེ་དག་གིས་བསྟན་ཏེ། བརྩོན་འགྲུས་ནི་དག་བ་ལ་སྦྱོ་བ་
ཡིན་པར་གསུངས་གིང་། ཆེ་འདིའི་བྱ་གཞག་ལ་འབད་པ་ནི་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་མི་
མཐུན་ཕྱོགས་བྱ་བ་རན་ཞེན་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཡིན་ནོ། བརྩོན་འགྲུས་ལ་དབྱེད། གོ་
ཆའི་བརྩོན་འགྲུས། དག་བ་ཆོས་སྣུད་ཀྱི་བརྩོན་འགྲུས། སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ཀྱི་
བརྩོན་འགྲུས་གསུམ་དུ་བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་ཆེན་པོ་ལས་བཤད་ལ། མངོན་པ་
ཀུན་ལས་བཏུས་ལས་ནི་ལྷར་བཤད་དེ། གོ་ཆའི་བརྩོན་འགྲུས་དང་། སྦྱོར་བའི་
བརྩོན་འགྲུས་དང་། མི་འགོད་པའི་བརྩོན་འགྲུས་དང་། མི་ལྷོག་པའི་བརྩོན་
འགྲུས་དང་། ཆོག་པར་མི་འཛིན་པའི་བརྩོན་འགྲུས་ནམས་སོ། རྟེན་པོ་གོ་ཆའི་

བརྩོན་འགྲུས་ནི། དགོ་བའི་བྱ་བ་ལ་འཇུག་པའི་སྟོན་རོལ་ནས་སེམས་ཀྱི་སྟོ་བ་
 སྟོན་དུ་འགོ་བའི་བསམ་པའི་གོ་ཆ་ཆེན་པོ་ཐོན་པར་བྱེད་དེ། དེ་ཡང་པར་ཕྱིན་
 བསྐྱུ་པ་ལས། རྒྱ་ཕྱིར་འཁོར་བའི་མཐའ་དང་མཉམ་ཅམ་དུ། །ཁྱེ་ཆེ་རིང་བའི་
 ཉིན་དང་མཚན་གྱུར་ལ། །དེ་འདྲ་བསགས་པའི་ལོར་གྱུར་དུས་རིང་བའི། །
 བསྐྱུ་པ་བ་ཁྱེ་མཆོད་ཆུ་ཐིགས་གངས་སྟེད་ཀྱིས། །བྱང་ཆུབ་མཆོག་གི་སེམས་
 གཅིག་སྟེ་འགྱུར་ལ། །དེ་འདྲའི་རྣམ་པས་ཆོགས་གཞན་རེ་རེ་ཞིང་། །རྒྱུ་དགོས་
 གྱུར་གྱང་སྟེད་རྩིས་སྟོ་བ་མེད། །བྱང་ཆུབ་དམ་པ་སྟེད་ལྟག་མེད་པར་བསྐྱུ་བ། །
 འཁོར་ཆེ་རང་གི་སྐྱུག་བསྐྱུ་སེམས་བཏང་ཞིང་། །གོ་ཆ་བརྟེན་པ་དཔག་ཡས་དེ་
 བསྟེད་ན། །བརྒྱལ་ཁྱུག་དཔའ་པོ་སྟེད་རྩིས་རང་ཅན་ལ། །ཡང་དག་བྱངས་པ་
 དང་པོ་ཡིན་པར་བརྟེད། །ཅིས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །གཉིས་པ་སྟོར་བའི་བརྩོན་
 འགྲུས་ནི། སྟོར་བས་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ན་སེམས་སྟོ་བ་སྟེ། དེ་ལ་ཉག་སྟོར་དང་
 གུས་སྟོར་གཉིས་སུ་ཡོད་དོ། །གསུམ་པ་མི་འགོར་བའི་བརྩོན་འགྲུས་ནི། དགོ་བ་
 ལ་འཇུག་པ་ན་བདག་འདྲ་བས་འདི་ལྟ་བུ་ག་ལ་རུས་སྟམ་དུ་སེམས་ཞུམ་པར་མི་
 བྱེད་པར་སྟོ་བ་བསྟེད་པ་སྟེ། སྟེས་རབས་ལས། ཞུམ་པས་མོངས་ལས་ཐར་ལ་མི་
 ཐན་གྱི། །དེ་བས་ཐུང་བ་གདུང་བར་མ་བྱེད་པར། །དགོས་པའི་དོན་རྒྱུ་མཁས་
 ལ་བརྟེན་བྱས་ན། །རབ་ཏུ་དཀའ་བའང་སྟེ་བས་ཐར་པར་འགྱུར། །དེ་བས་
 འཛིགས་ཤིང་མི་དགའ་མ་བྱེད་པར། །རྩི་ལྟར་བྱ་བའི་ཐབས་ཀྱིས་དགོས་པ་
 རྒྱུ་བས། །མཁས་པའི་གཟི་བརྟེན་བརྟེན་པས་གཟེངས་བརྟེན་ན། །དོན་རྣམས་
 ཐམས་ཅད་འགྱུ་བ་ལག་ན་ཡོད། །ཅིས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །བཞི་པ་མི་སྟོག་
 པའི་བརྩོན་འགྲུས་ནི། དགོ་བའི་བྱ་བ་ལ་འཇུག་པའི་ཆེ་ཐོན་གཞན་གྱིས་སྟུར་མི་

ཐུབ་པར་སེམས་སྒྲོ་བ་མཐར་ཕྱིན་པར་བྱེད་པའོ། །དེ་ཡང་རྗེ་སྤྲུལ་སྤྲུལ་མི་ལྷོག་
བརྟན་པའི་བརྩོན་འགྲུས་གོ་བགོས་ན། །ལུང་རྟོགས་ཡོན་ཏན་ཡར་ངོའི་སྒྲོ་བཞིན་
འཕེལ། །སྒྲིང་ལམ་ཐམས་ཅད་དོན་དང་ལྡན་པར་འགྱུར། །གང་བརྩམས་ལས་
གྱི་མཐའ་རྣམས་ཡིད་བཞིན་འགྲུབ། །དེ་ལྟར་ཤེས་ནས་ལེ་ལོ་ཀུན་སེལ་བའོ། །
རྒྱལ་སྤྲུལ་ཆེན་བརྩོན་འགྲུས་རྒྱལ་སྤྲུལ་རྣམས་ཀྱིས་བརྩམས། །ཞེས་གསུངས་པ་
ལྟར་རོ། །ལྟ་བུ་ཆོག་པར་མི་འཛིན་པའི་བརྩོན་འགྲུས་ནི། །དགེ་བ་རྩལ་ཟད་ཅམ་
གྱིས་ཆོག་པར་མི་འཛིན་པར་གོང་མའི་བྱེད་པར་འཆོལ་བའི་ཆེད་དུ་འབད་པའོ། །
དེ་ཡང་ལམ་གྱི་ཡན་ལག་སྤྲ་མོ་རེ་ལ་གཙོ་བོར་བརྩལ་ནས་གཞན་རྣམས་འདོར་
བར་བྱེད་པ་ནི་ལམ་ཆ་ཆང་ལ་བག་ཆགས་ཐེབས་པའི་གོགས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་ཡིན་
པས་ལམ་གྱི་ལུས་ཆང་བ་ལ་གོ་ཡུལ་རྟེན་པ་གལ་ཆེའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ལམ་རིམ་
ཆེན་མོ་ལས། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་གྱིས་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་སྒྲོབ་རྒྱལ་རྣམས་ལེགས་
པར་ཤེས་ཀྱང་ལུས་པ་མེད་པ་དང་། ཡོན་ཏན་རན་ངོན་ཅམ་གྱིས་ཆོག་ཤེས་མི་
བྱེད་པ་གཉིས་དང་ལྡན་པ་ཞིག་དགོས་པར་ཡང་ཡང་གསུངས་པ་ལ། ད་ལྟ་ནི་
ཡོན་ཏན་ལྟར་སྤང་རེའམ་ཡོན་ཏན་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་ཡང་ཕྱོགས་གཅིག་ཅམ་
ཞིག་སྒྲིམ་ན་ལམ་གྱི་ས་ཆེན་པོ་ཞིག་བཅད་དོ་སྤྲུལ་ཞིང་དེ་ག་གོམས་པས་ཆོག་
བར་འཛིན་ལ། ལམ་གྱི་གནད་ལ་མཁས་པ་ཞིག་གིས་ལུང་རིགས་གྱི་རྒྱ་བར་ནས་
བརྟོན་ནས་ང་ཡང་ཡོན་ཏན་ཆ་གཅིག་ཡིན་མོད། འོན་ཀྱང་དེ་ཅམ་གྱིས་གར་ཡང་
མི་ཕྱིན་ཏོ་ཞེས་བད་སྤྱད་དེ་གོ་རྒྱུ་ཞིག་བྱུང་ན་ཡིད་ཤིན་ཏུ་ལུས་ནས་འགོ་བར་སྤང་
བས། ཡོན་ཏན་ཕྱོགས་རེས་ཆོག་པར་མི་འཛིན་པར་གོང་མའི་བྱེད་པར་འཆོལ་བ་
དང་། བསྐྱབ་བྱ་མཐའ་ཡས་པ་ལ་སྒྲོབ་དགོས་ཀྱང་ལུས་པ་མེད་པ་ཤིན་ཏུ་དཀོན་

པར་སྟོན་དོ། །ཞེས་གང་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །འདིའི་བྱེད་ལས་ལ་དགེ་བའི་
 རྟོགས་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་དང་། ཡོངས་སུ་སྒྲུབ་པའི་ལས་ཅན་ནོ། །
 ཞེས་གསུངས་པ་ནི་དགེ་བའི་རྟོགས་ཐམས་ཅད་བརྩོན་འགྲུས་ལ་རག་ལས་ཞེས་
 པའི་དོན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ལྟག་བསམ་བསྒྲུལ་བ་ལས། འཛིག་རྟེན་འདི་ན་བཟོ་
 གང་ཅི་ཡོད་དང་། །འཛིག་རྟེན་འདས་བཟོ་གང་དག་ཅི་ཡོད་པ། །བརྩོན་འགྲུས་
 བརྩམས་ལ་རྟེན་པར་མི་དགའ་ན། །མཁས་པ་སུ་དག་བརྩོན་འགྲུས་སྟོབས་ཀྱིས་
 གྲོ། །གང་དག་སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་ཞུགས་གྲུར་པ། །དེ་དག་རྟུགས་གཉིད་སྟོན་
 རྣམས་མཐོང་ནས་ནི། །རྟག་ཏུ་བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་ལ་གནས་པར་བྱེད། །འདི་ནི་
 ང་ཡིས་དེ་དག་བསྒྲུལ་བྱས་ཡིན། །ཞེས་དང་། མདོ་སྡེའི་རྒྱན་ལས་ཀྱང་། དགེ་
 བའི་ཚོགས་ཀྱི་ནང་ན་བརྩོན་འགྲུས་མཚོག་ །འདི་ལྟར་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་རྗེས་
 ཐོབ། །བརྩོན་འགྲུས་ཀྱིས་ནི་མོད་ལ་བདེ་གནས་མཚོག་ །དངོས་གྲུབ་འཛིག་རྟེན་
 འདས་དང་ འཛིག་རྟེན་གཏོགས། །བརྩོན་འགྲུས་ཀྱིས་ནི་སྤྲིད་སྟོན་འདོད་པ་
 འཕོབ། །བརྩོན་འགྲུས་ཀྱིས་ནི་དག་པ་རབ་འགྲུར་ལྡན། །བརྩོན་འགྲུས་ཀྱིས་ནི་
 འཛིག་ཚོགས་འདས་ནས་གྲོལ། །བརྩོན་འགྲུས་ཀྱིས་ནི་བྱང་ཆུབ་མཚོག་འཚང་
 རྒྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་
 རྗེས་སུ་འགོ་བས་ན་བརྩོན་འགྲུས་སྟེན་པའི་རྒྱལ་ནི་གིན་ཏུ་གལ་ཆེ་ལ། དེའི་རྒྱལ་
 ནི་གོང་ཏུ་བྱངས་པའི་མདོར་པའི་ཡུང་དེ་དག་ལ་ཞིབ་ཏུ་དབྱེད་ཤིས་ན་བརྩོན་
 འགྲུས་སྟེན་ཐབས་གིན་ཏུ་རྒྱས་པ་འབྱུང་མོད་ཀྱང་། བདག་ཅག་ལྟ་བུའི་སྟོན་དམན་
 རྣམས་ཀྱིས་དེ་ཙམ་ལ་བརྟེན་ནས་གོ་བར་དགའ་བས། རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁའ་པས་
 ལམ་རིམ་ཏུ་གསུངས་པ་ལྟར། །བརྩོན་འགྲུས་བརྩམས་པའི་པན་ཡོན། མ་

བརྒྱམས་པའི་ཉེས་དམིགས། བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཕྱི་བཤོལ་གྱི་ལེ་
ལོ་བྱ་བ་རན་ཞེན་སྦྱིད་ལུག་རྣམས་འགོག་པའི་ཚུལ། བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་མཐུན་སྦྱོར་
ལ་མོས་པའི་སྟོབས། བརྩོན་པའི་སྟོབས། དགའ་བའི་སྟོབས། རྩོད་པའི་སྟོབས་
བཞི་ཇི་ལྟར་སྦྱབ་པའི་ཚུལ་རྣམས་ཤེས་པ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་ཡང་འདིར་ཐམས་ཅད་
ཁྱིམ་ཁུས་པས་སྦྱོད་འཇུག་དང་ལམ་རིམ་ཞིབ་ཏུ་བལྟས་ནས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

བརྒྱད་པ་ཤིན་སྦྱངས་ནི། མངོན་པ་ཀྱན་བཏུས་ལས། ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་
གང་ཞེ་ན། ལུས་དང་སེམས་ཀྱི་གནས་རན་ལེན་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུ་གཙོད་པའི་ཕྱིར་
ལུས་དང་སེམས་ལས་སྤྱད་བ་ཉིད་དེ། སྦྱིབ་པ་ཐམས་ཅད་སེལ་བའི་ལས་ཅན་
ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སེམས་དགེ་བའི་དམིགས་པ་ལ་ཇི་ལྟར་འདོད་པ་
བཞིན་བཀོལ་དུ་རུང་བའི་ལག་རྩེས་འཛོག་པར་བྱེད་ཅིང་ལུས་སེམས་ཀྱི་གནས་
རན་ལེན་རྒྱུ་གཙོད་པའི་རིག་པ་ཞིག་གོ། ཤིན་སྦྱངས་ལ་དབྱེ་ན། ལུས་ཤིན་
སྦྱངས་དང་། སེམས་ཤིན་སྦྱངས་གཉིས། ལུས་ཤིན་སྦྱངས་ནི། ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་
མཐུས་ལུས་ཀྱི་གནས་རན་ལེན་ལས་སྤྱད་པ་རྣམས་དག་ནས་ཤིང་བལ་གྱི་
འདའ་མ་ལྟར་ལྟར་བ་ཡང་ཞིང་དགེ་བའི་བྱ་བ་ལ་ཅི་འདོད་དུ་བཀོལ་དུ་རུང་བ་
ཞིག་གོ། སེམས་ཤིན་སྦྱངས་ནི། ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་མཐུས་སེམས་ཀྱི་གནས་རན་
ལེན་དང་བྲལ་ནས་སེམས་དམིགས་པ་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པར་འཇུག་པ་སེམས་
ལས་སྤྱད་བ་ཞིག་གོ། དེ་ཡང་རྩིས་མས། བསམ་གཏན་སེམས་ལ་དབང་
བསྐྱར་རྒྱལ་པོ་སྟེ། །བཞག་ན་གཡོ་མེད་རི་ཡི་དབང་པོ་བཞིན། །བཏང་ན་དགེ་
བའི་དམིགས་པ་ཀྱན་ལ་འཇུག། ལུས་སེམས་ལས་སྤྱད་པའི་བདེ་ཆེན་
འདྲིན། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །འདིའི་བྱེད་ལས་ལ་སྦྱིབ་པ་ཐམས་ཅད་སེལ་

བའི་ལས་ཅན་ཞེས་གསུངས་པ་ནི། ཤིན་སྦྱངས་ཀྱི་མཐུས་ལུས་སེམས་ཀྱི་གནས་
ངན་ལེན་ཐམས་ཅད་དག་པར་གྱུར་པ་དང་། ཤིན་སྦྱངས་ཐོབ་ན་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་
ནང་ནས་བསྐྱལ་བས་ཉིང་དེ་འཛིན་རྗེ་འཕེལ་དུ་འགྱུར་ཞིང་། དེ་འཕེལ་བ་ཙམ་
གྱིས་ཤིན་སྦྱངས་ཀྱི་བདེ་བ་འཕེལ། དེ་འཕེལ་བ་ཙམ་གྱིས་ཉིང་དེ་འཛིན་རྗེ་
འཕེལ་དུ་འགྱུར་བས་སྦྱིབ་པ་སེལ་བ་ལ་མཐུ་ཅན་དུ་འགྱུར་རོ། །

དགུ་བ་བག་ཡོད་ནི། མངོན་པ་ཀུན་བརྟུས་ལས། བག་ཡོད་པ་གང་ཞེ་ན།
མ་ཆགས་པ་དང་། ཞེ་སྒང་མེད་པ་དང་། གཉི་ལྷག་མེད་པ་བརྩོན་འགྲུས་དང་
བཅས་པ་ལ་གནས་ནས་གང་དགེ་བའི་ཆོས་རྣམས་སྦྱོམ་པ་དང་། ཟག་པ་དང་
བཅས་པའི་ཆོས་རྣམས་ལས་སེམས་སྤང་བ་སྟེ། འཛིག་ཏེན་པ་དང་འཛིག་ཏེན་
ལས་འདས་པའི་ལུན་སྤུལ་ཆོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་
དང་། ཡོངས་སུ་སྤྱབ་པའི་ལས་ཅན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཉན་མོངས་པའི་
དབང་དུ་མ་སོང་བར་བརྩོན་འགྲུས་ལ་གནས་ནས་དགེ་བ་བསྐྱབ་ཅིང་ཟག་བཅས་
ལས་སེམས་སྤང་བའི་སྟོབ། །འདི་ལ་བྱང་ས་ནས་ལྷ་གསུངས་ཏེ། སྟོན་གྱི་མཐའ་
དང་། བྱི་མའི་མཐའ་དང་། དབུས་ཀྱི་མཐའ་དང་ལྷན་པ་དང་། ལྷ་ནས་བྱ་བ་དང་།
ལྷན་ཅིག་རྗེས་སུ་སྟོད་པའི་བག་ཡོད་པ་དང་ལྷ་སྟེ། དེ་དག་ཀྱང་རིམ་པ་ལྟར་
འདས་པའི་དུས་སུ་ཉེས་པ་རྣམས་ཆོས་བཞིན་དུ་བྱིར་བཅོས་པ་དང་། མ་འོངས་
པའི་དུས་སུ་ཡང་དེ་ལྟར་བྱེད་པར་ནན་ཏན་དུ་སེམས་པ་དང་། ད་ལྟར་ཡང་བརྟེན་
པ་མེད་པར་དེ་ལྟར་བྱེད་པ་དང་། བདག་རི་ལྷ་རི་ལྷར་སྟོད་ཅིང་གནས་ན་ཉེས་པ་
མི་འབྱུང་བ་དེ་ལྷ་དེ་ལྷར་སྟོད་ཅིང་གནས་ན་ཅི་མ་རུང་སྟུམ་དུ་རབ་ཏུ་སྦྱིམ་པར་
བྱེད་པ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་ལྟར་སྟོད་ཅིང་གནས་པའོ། །ཞེས་རྗེ་ཐམས་

ཅད་མཆིན་པས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །འདིའི་བྱེད་ལས་ལ་འཛིག་རྟེན་དང་འཛིག་
རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པའི་རྟེན་བྱེད་པར་
གསུངས་པས་ན་ས་ལམ་ཐམས་ཅད་གྱི་རྩ་བར་གྱིན་ཏུ་གལ་ཆེ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་
ལྟར་ཡང་མགོན་པོ་གྲུ་རྒྱབ་གྱིས། བག་ཡོད་བདུད་རྩིའི་གནས་ཏེ་བག་མེད་པ། །
འཆི་བའི་གནས་སུ་བྱུང་བས་བཀའ་སྩལ་ཏེ། །དེ་བས་ཁྱོད་གྱིས་དགོ་ཆོས་སྒྲེལ་
སྲུང་བྱ། །གྲུས་པས་རྟག་ཏུ་བག་དང་བཅས་པར་མཛོད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་
རོ། །

བརྩ་བ་བཏང་སྟོམས་ནི། མངོན་པ་ཀྱན་བརྟས་ལས། བཏང་སྟོམས་གང་
ཞེ་ན། མ་ཆགས་པ་དང་། ཞེ་སྤང་མེད་པ་དང་། གཏི་སྤག་མེད་པ་བརྩོན་འགྲུས་
དང་བཅས་པ་ལ་གནས་ནས་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་ཏུ་གནས་པ་དང་མི་
མཐུན་པ། སེམས་མཉམ་པ་ཉིད་དང་། སེམས་རྣལ་ཏུ་འདུག་པ་ཉིད་དང་།
སེམས་ལྟན་གྱིས་གྲུབ་པར་གནས་པ་ཉིད་དེ། ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་སྐྱབས་
མི་འབྱེད་པའི་ལས་ཅན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། བརྩ་བ་སེམས་དམིགས་པ་
ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་འཛོག་པའི་ཐབས་རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་གནས་དགུ་ཡིས་
གྱིས་བརྒྱབས་ཏེ། སེམས་གནས་དགུ་པ་ཐོབ་པའི་ཆེ་བྱིང་རྟོག་གི་གཉེན་པོ་
བསྟེན་པའི་རྩོལ་བ་བྱ་མི་དགོས་པར་སེམས་ལྟན་གྱིས་གྲུབ་པར་གནས་པ་ཐོབ་
པའོ། །སྦྱིར་བཏང་སྟོམས་ལ་འདུ་བྱེད་བཏང་སྟོམས། ཆོར་བ་བཏང་སྟོམས། ཆད་
མེད་བཏང་སྟོམས་གསུམ་ལས། འདི་ནི་འདུ་བྱེད་བཏང་སྟོམས་སོ། །འདི་ལ་ཡང་
སེམས་གནས་དང་པོའི་སྐྱབས་སུ་དམིགས་པ་ལ་སེམས་འཛོག་ལུགས་དང་། བྱིང་
རྟོག་གི་གཉེན་པོ་བསྟེན་ལུགས་ནས་བརྩུང་དམིགས་པ་ལ་གནས་པ་གོང་འཕེལ་

དུ་འགྱུར་ཡུགས་དང་། དེ་དག་གི་ཆེ་བྱིང་ཚོད་ཀྱི་གཉེན་པོ་བསྟེན་ཡུགས་དང་།
མཐར་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་ཅེ་གཅིག་དུ་གནས་པ་ཐོབ་ཡུགས་དང་། བྱིང་ཚོད་ཀྱི་
ཐོན་བྱ་དགོས་མི་དགོས་ཀྱི་མཚམས་དང་། བཏང་སྟོམས་རི་ལྟར་ཐོབ་ཡུགས་
སོགས་ཞིབ་དུ་ཤེས་དགོས་པས་བྱང་རྒྱལ་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ཉིད་ལས་ཤེས་པར་
བྱའོ། །འདིའི་བྱེད་ལས་ལ་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་སྐབས་མི་འབྱེད་པའི་ལས་
ཅན་ཞེས་གསུངས་པ་ནི། སེམས་གནས་དགུ་པ་ཐོབ་ན་འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་
མཛོན་གྱུར་རྣམས་སྟོག་པར་སྤྲ་ཞིང་ཁྱད་པར་མཉམ་བཞག་གི་དུས་བྱིང་ཚོད་མི་
འབྱུང་པའི་དོན་ནོ། །

བརྒྱ་གཅིག་པ་རྣམ་པར་མི་འཆོ་བ་ནི། མཛོན་པ་ཀྱན་བརྟས་ལས། རྣམ་
པར་མི་འཆོ་བ་གང་ཞེ་ན། ཞེ་སྤང་མེད་པའི་ཆར་གཏོགས་པ། སྟིང་རྩེ་པའི་
སེམས་ཉིད་དེ། མཐོ་མི་འཚམ་པའི་ལས་ཅན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཀྱན་
ནས་མནར་སེམས་མེད་པར་སེམས་ཅན་སྟུག་བསྐལ་ཅན་ལ་དམིགས་ནས་དེ་དང་
བྲལ་ན་སྟམ་པའི་བཟོད་པའོ། །རྣམ་པར་མི་འཆོ་བའམ་སེམས་ཅན་ལ་གཞོད་
འཆོ་སྟོང་བ་འདི་ནི་རྒྱལ་པའི་གསུང་རབ་ཀྱི་སྟིང་པོའི་དོན་ཡིན་ཏེ། བཟོད་པ་
དཀའ་བྱུང་དམ་པ་བཟོད་པ་ནི། བྱ་རན་འདས་པ་མཆོག་ཅེས་སངས་རྒྱས་
གསུང་། །རབ་དུ་བྱུང་བ་གཞན་ལ་གཞོད་པ་དང་། གཞན་ལ་འཆོ་བ་དག་སྟོང་མ་
ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། འདུལ་པའི་ལས་ཆོག་ནས་ཀྱང་རྒྱ་ཆགས་སྦྱིན་
པའི་སྐབས་སུ་རྒྱལ་པའི་བསྟན་པ་སྟིང་རྩེས་རབ་དུ་བྱེ་བ་ཡིན་པས་གཞན་ལ་
གཞོད་པ་གཞི་དང་བཅས་པ་ལས་སྟོག་དགོས་པས་རྒྱ་ནང་གི་སྟོག་ཆགས་ལ་
གཞོད་པ་སྤང་པའི་བྱིང་རྒྱ་ཆགས་ངེས་པར་འཆང་དགོས་རྒྱལ་གསུངས་པ་དང་།

གདམས་ངག་བརྗོད་པའི་སྐབས་སུ་གཤེ་ཡང་སྤྲོད་མི་གསེ། ཁོས་ཀྱང་སྤྲོད་མི་བྱོ།
 བརྗོད་པ་ཀྱང་སྤྲོད་མི་བརྗོད། མཚན་བྱས་ཀྱང་སྤྲོད་མཚན་མི་འབྱུང་བ་སྟེ། དགོ་
 སྤྲོད་དུ་བྱེད་པའི་ཚུལ་བཞི་ལ་གནས་དགོས་པར་ནན་ཏན་དུ་གདམས་སོ། །དེས་
 བ་རྣམ་དཔྱད་ཅན་གྱིས་འདི་དག་ལ་ལེགས་པར་དཔྱད་གཤེས་ན་འཚོ་བ་སྤོང་བ་ནི་
 བསྟན་པའི་སྒྲིང་པོར་གོ་རྒྱུས་སོ། །དགོ་བ་ལ་འདི་བཤད་པའི་བཅུ་གཅིག་པོ་འདི་
 ཅམ་དུ་ཟད་དམ་སྟུམ་ན། སྒྲིང་དགོ་བ་ལ་དོ་བོ་ཉིད་གྱིས་དགོ་བ། འབྲེལ་བས་
 དགོ་བ། རྗེས་སུ་འབྲེལ་བས་དགོ་བ། སྤོང་བས་དགོ་བ། དོན་དམ་པས་དགོ་བ་
 དང་ལྷན་བཤད་པ་ལས། གོང་དུ་བཤད་པའི་དད་སྟོགས་བཅུ་གཅིག་པོ་དེ་ནི་དོ་
 བོ་ཉིད་གྱིས་དགོ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། ཀྱན་སྤོང་སྟོགས་གཞན་ལ་མི་ལྟོས་པར་
 རང་གྲུབ་ཅམ་ནས་དགོ་བའི་དོ་བོར་སྐྱེ་བས་ན་དེ་ལྷན་དུ་བརྗོད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་
 འདིར་ཡང་དགོ་བའི་གཙོ་བོ་བཅུ་གཅིག་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །འབྲེལ་བས་དགོ་བ་
 ཞེས་བྱ་བ་ནི་དད་སྟོགས་བཅུ་གཅིག་པོ་དེ་དང་མཚུངས་པ་ལྷན་མཚུངས་ལྷན་དུ་
 སོང་བའི་སེམས་སེམས་བྱུང་རྣམས་སོ། །རྗེས་སུ་འབྲེལ་བས་དགོ་བ་ཞེས་བྱ་བ་
 བེད་དགོ་བའི་བག་ཆགས་རྣམས་སོ། །སྤོང་བས་དགོ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དད་པས་ཀྱན་
 བས་བསྐྱངས་པའི་ལུས་ངག་གི་ལས་ལྟ་བུའོ། །དོན་དམ་པས་དགོ་བ་ནི་དེ་བཞིན་
 ཉིད་ལ་བཤད་དེ། དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་དམིགས་ནས་བསྐྱོམས་ན་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་
 དག་པར་འབྱུང་བས་དགོ་བ་ཞེས་བཏགས་པ་ཡིན་གྱི་དགོ་བ་དངོས་མིན་ནོ། །
 གོང་དུ་བཤད་པའི་དགོ་བ་དེ་དག་ལ་ཡང་གནས་སྐབས་ཀྱི་དབྱེ་བས་བྱ་བ་སྐྱེས་
 ཐོབ་གྱིས་དགོ་བ། སྒྲིང་བས་དགོ་བ། མདུན་དུ་བྱས་པས་དགོ་བ། བན་འདོགས་
 པས་དགོ་བ། ཡོངས་སུ་འཛིན་པས་དགོ་བ། གཉེན་པོས་དགོ་བ། ཉེ་བར་ཞི་བས་

དགེ་བ། རྒྱ་མཐུན་པས་དགེ་བ་ནུམས་སུ་ཡོད་དོ། རྒྱེས་ཐོབ་ཀྱིས་དགེ་བ་ནི། ཆོ་
 འདིར་གོམས་པ་ལ་མི་ལྟོས་པར་ཆོ་རབས་སྟོན་མའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་རྒྱུས་ཅམ་
 ཉིད་ནས་བྱུང་པའི་དད་པ་ལྟ་བུའོ། རྒྱུར་བས་དགེ་བ་ནི། ཆོ་འདིར་དགེ་བའི་
 བཤེས་གཉེན་ལ་བརྟེན་དམ་པའི་ཆོས་ཉན། རྒྱལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱས། བྱང་
 འདས་ཐོབ་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཆོས་རྒྱུབ་པ་སྟེ། རྒྱུན་བཞི་པོ་དེ་ལ་བརྟེན་
 བས་སངས་རྒྱས་ཐོབ་འདོད་རྒྱུས་པ་ལྟ་བུའོ། མདུག་དུ་བྱས་པས་དགེ་བ་ནི།
 ཆོགས་ཀྱི་ཞིང་བྱང་པར་ཅན་ལ་དམིགས་ནས་བྱག་མཆོད་བྱས་པའི་ལས་ལྟ་
 བུའོ། ལན་འདོགས་པས་དགེ་བ་ནི། བསྟུ་བ་བཞིའི་སྒོ་ནས་སེམས་ཅན་སྒྲིན་
 པར་བྱས་པའི་ལས་ལྟ་བུའོ། ཡོངས་སུ་འཛིན་པས་དགེ་བ་ནི། མངོན་མཐོ་དང་
 དེས་ལེགས་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་དཀར་གྱི་ལས་བྱང་པར་ཅན་ལྟ་བུའོ། གཉེན་པོས་
 དགེ་བ་ནི། སྤང་བུ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དངོས་སུ་འཛོམས་པའི་མཐུ་བྱང་པར་ཅན་
 དང་ལྡན་པའི་དགེ་བའི་ལས་ལྟ་བུའོ། ཉེ་བར་ཞི་བས་དགེ་བ་ནི། འགོག་བདེན་
 ལྟ་བུ་ལ་བཤད་དེ། དག་པས་འདོད་ཆགས་བྲལ་བར་གྱུར། དགེ་བས་ངན་སྦང་
 ལས་གྲོལ་ཞིང་། གཅིག་ཏུ་དོན་དམ་མཆོག་གྱུར་བ། ཞི་གྱུར་ཆོས་ཞེས་གསུངས་
 པ་ལྟར་རོ། རྒྱ་མཐུན་པས་དགེ་བ་ནི། འགོག་བདེན་ཐོབ་པའི་དབང་གིས་བྱུང་
 པའི་མངོན་ཤེས་ལྟ་དང་སྟོབས་བརྒྱུ་ལ་སོགས་པའོ། ཁོང་དུ་བཤད་པའི་དགེ་བ་
 དེ་རྣམས་ལ་དངོས་བཏགས་ཅི་རིགས་པ་ཡོད་དོ། ཇི་བཞིན་དུ་མི་དགེ་བ་ལ་
 ཡང་། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མི་དགེ་བ། འབྲེལ་བས་མི་དགེ་བ། རྗེས་སུ་འབྲེལ་བས་མི་
 དགེ་བ། རྒྱུར་བས་མི་དགེ་བ། དོན་དམ་པས་མི་དགེ་བ་དང་ལྟར་བཤད་ཅིང་། ངོ་
 བོ་ཉིད་ཀྱིས་མི་དགེ་བ་ནི། ཉོན་མོངས་དང་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པལ་ཆེར་རོ། །

འབྲེལ་བས་མི་དག་བ་ནི། ཉོན་མོངས་དེ་དག་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སེམས་
 སེམས་བྱུང་ནམས་སོ། རྗེས་སུ་འབྲེལ་བས་མི་དག་བ་ནི། མི་དག་བའི་བག་
 ཆགས་ནམས་སོ། རྒྱུང་བས་མི་དག་བ་ནི། ཉོན་མོངས་བ་དེ་དག་གིས་ཀྱན་ནས་
 བསྐྱངས་བའི་ལུས་ངག་གི་ལས་ནམས་སོ། རྟོན་དམ་བས་མི་དག་བ་ནི། འཁོར་
 བས་བསྐྱས་བ་ནམས་སོ། འདི་ནི་འབགས་བ་ནམས་ཡིད་འབྱུང་སྐྱེ་བའི་གནས་
 ཡིན་པས་ན་དོན་དམ་བས་མི་དག་བ་ཞེས་བརྗོད་གྱི། འཁོར་བས་བསྐྱས་བ་
 ཐམས་ཅད་མི་དག་བ་དངོས་ཡིན་པའི་ངེས་པ་མེད་དོ། རྟེན་བཞིན་དུ་སྦྲ་བྱིར་
 བཤད་པའི་མི་དག་བ་འདི་ནམས་ལ་ཡང་དངོས་དང་བཅགས་བ་བའི་བྱད་པར་
 དབྱེ་དགོས་པ་མང་དུ་སྤྱང་དོ། མི་དག་བ་དེ་དག་ལ་ཡང་གནས་སྐབས་གྱི་དབྱེ་
 བས་བྱེ་ན། སྐྱེས་ཐོབ་གྱིས་མི་དག་བ་དང་། སྐྱུར་བས་མི་དག་བ་དང་། མདུན་དུ་
 བྱས་པས་མི་དག་བ་དང་། གནོད་པ་བྱེད་པས་མི་དག་དང་། ཡོངས་སུ་འཛིན་
 པས་མི་དག་བ་དང་། མི་མཐུན་ཕྱོགས་གྱིས་མི་དག་བ་དང་། བར་དུ་གཙོད་པས་
 མི་དག་བ་ནམས་སུ་ཡོད་དོ། སྐྱེས་ཐོབ་གྱིས་མི་དག་བ་ནི། ཆོ་རབས་སྡོན་མའི་
 བག་ཆགས་གྱིས་སྐྱེས་ཙམ་ཉིད་ནས་གཞན་གྱི་སྟོག་གཙོད་པ་ལ་ངམ་ངམ་བྱགས་
 གྱིས་འཇུག་པ་ལྟ་བུའོ། འདི་ལྟ་བུ་ནམས་ལ་ཆོག་ཅོད་བྱེད་པའི་ཆོ་སྟོག་གཙོད་
 གྱི་ལས་ལྟ་བུ་མི་དག་བར་འཛིག་ཅིང་། སྟོག་གཙོད་ལ་འཇུག་པ་ལྟ་བུ་མི་དག་
 བར་ཁས་སྐྱངས་ན་ཅོད་པ་འབྱུང་མོད་ཀྱང་། འདིར་དག་མི་དགའི་རྣམ་དབྱེ་
 བཀོད་པ་དག་ནི་དེང་སང་གི་བློ་གསར་བ་དག་གི་བརྒྱལ་བརྟག་ལ་ཉེ་བར་མཁོ་
 བའི་ཡན་ལག་དུ་སྐྱར་བ་མ་ཡིན་གྱི། བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་ཉམས་ལེན་བྱེད་
 པའི་ཆོ་དག་མི་དགའི་དམིགས་རྣམ་ངོ་འཕྲོད་པ་ལ་ཉེ་བར་མཁོ་བའི་ཡན་ལག་དུ་

ཁྲིས་པ་ཡིན་པས། ཚིག་ཙམ་ལ་མ་འཆེལ་བར་སྟོ་ཁ་ནང་དུ་ལོག་ནས་ཉམས་
ལེན་ལ་སྒྲོར་ཏེ་བསམ་པར་རིགས་སོ། །སྟོར་བས་མི་དགེ་བ་ནི། མི་དགེ་བའི་
བཤེས་གཉེན་ལ་བརྟེན་པ་དང་། ཆོས་ལྟར་སྣང་ཉན་པ་དང་། ཚུལ་མིན་ཡིད་བྱེད་
གོམས་པ་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བའི་སྟོག་སུམ་གྱི་ཉེས་སྟོང་ལྟ་བུའོ། །མདུན་
དུ་བྱ་བས་མི་དགེ་བ་ནི། ལོག་པའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་བསྐྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་
འཆོ་བ་ཆོས་སུ་ཞེན་པས་ལྟ་རྟེན་ལ་བྲག་གི་མཆོད་སྦྱིན་བྱེད་པ་ལྟ་བུའོ། །གཞོན་
པ་བྱེད་པས་མི་དགེ་བ་ནི། མེམས་ཙན་ལ་ལུས་དག་ཡིད་གསུམ་གྱིས་གཞོན་པ་
བྱེད་པའི་ལས་ལྟ་བུའོ། །ཡོངས་སུ་འཛིན་པས་མི་དགེ་བ་ནི། འབྲས་སུ་སྦྱག་
བསུལ་འབའ་ཞིག་སྟེར་བའི་འཕེན་བྱེད་དང་རྫོགས་བྱེད་གྱི་ལས་ལྟ་བུའོ། །མི་
མཐུན་ཕྱོགས་གྱིས་མི་དགེ་བ་ནི། ཟག་མེད་གྱི་ལམ་སྟེ་བའི་གོགས་བྱེད་པའི་ལས་
ལྟ་བུའོ། །བར་དུ་གཙོད་པས་མི་དགེ་བ་ནི། དགེ་བའི་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་ལ་བར་
དུ་གཙོད་པའི་ལྟ་བུ་ལྟ་བུའོ། །དེ་བཞིན་དུ་ལུང་མ་བསྟན་ལ་ཡང་། རོ་བོ་ཉིད་
གྱིས་ལུང་མ་བསྟན་ནས་རྒྱ་མཐུན་པས་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་བར་དུ་དབྱེ་བ་ཡོད་ཅིང་།
དགེ་མི་དགེ་དེ་དག་ལ་ཡང་རྣམ་པ་དགེ་བར་སྣང་ཡང་དགེ་བ་མིན་པ་དང་། རྣམ་
པ་མི་དགེ་བར་སྣང་ཡང་མི་དགེ་བ་མིན་པ་སོགས་བཤད་པར་བྱ་བ་མང་དུ་སྣང་
ན་ཡང་འདིར་མ་སྟོས་ལ། ཞིབ་ཏུ་ཤེས་པར་འདོད་ན་མཛོན་པའི་གཞུང་ལ་བལྟ་
བར་བྱའོ། །

སྒྲས་པ། གང་ཞིག་རྟེན་ན་འདི་ཕྱི་ལོགས་ཚོགས་ཀྱིས། རྟོལ་བྱེད་
འཕགས་པའི་ནོར་བདུན་དང་མཇལ་ཡང་། །འོར་ནས་སྒྲན་པ་འབྱུང་བས་ངལ་བ་
བཞིན། །དོན་མེད་ལས་ལ་འབད་བ་ཀྱི་མ་སྒྲན། །ལམ་དང་ལམ་མིན་འབྱེད་པའི་

སྒོ་གྲོས་མིག་ །སྒྲུབ་སྒྲོངས་ཆོག་གི་བཅོག་རྒྱས་འགྲིབ་བྱས་ཏེ། །ཆོས་ལྟར་བཅོས་
པའི་འཁར་བ་ལ་བརྟེན་ནས། །ས་ལམ་བགྲོད་པར་འདོད་པ་གང་མའི་གནས། །
ཀྱེ་ཀྱེ་སྒོ་གྲོས་འདུན་ལྷན་གྲོགས་པོ་དག་ །དོན་གཉིས་བསམ་འཕེལ་ནོར་བུ་
འཛོལ་བཞེད་ན། །སྒོ་བཟང་དེད་དཔོན་མཆོག་གི་རྗེས་འབྲངས་ཏེ། །ཐུབ་གསུང་
ཡིད་བཞིན་འཛོལ་འཇུག་པར་རིགས། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་བར་སྐབས་ཀྱི་ཆོགས་སུ་
བཅད་པའོ། །

བཞི་པ་རྩ་ཉེན་དྲུག་ནི། འདོད་ཆགས། ཁོང་ཁྲོ། ར་རྒྱལ། མ་རིག་པ། ཐེ་
ཆོམ། ལྟ་བ་ཉེན་མོངས་ཅན་ནམས་སོ། །དེ་ལ་ཉེན་མོངས་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ནི།
མངོན་པ་ཀུན་བརྟས་ལས། ཆོས་གང་འབྱུང་བ་ན་རབ་རྒྱ་མ་ཞི་བའི་མཚན་ཉིད་རྒྱ་
འབྱུང་སྟེ། དེ་བྱུང་བས་སེམས་ཀྱི་རྒྱད་རབ་རྒྱ་མ་ཞི་བར་འབྱུང་བ་དེ་ཉེན་མོངས་
པའི་མཚན་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། གང་སྤྱིས་ན་སེམས་རྒྱད་རབ་རྒྱ་མ་
ཞི་བར་བྱེད་པའི་སྒོ་ཞིག་གོ། །སོ་སའི་ངོ་བོ་ལ་དང་པོ་འདོད་ཆགས་ནི། མངོན་པ་
ཀུན་བརྟས་ལས། འདོད་ཆགས་གང་ཞེ་ན། ཁམས་གསུམ་པའི་རྗེས་སུ་ཆགས་པ་
སྟེ། སྟུག་བསྐྱེད་སྤྱིད་པའི་ལས་ཅན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཟག་བཅས་ཀྱི་
དངོས་པོ་ལ་རང་གི་ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་ཡིད་འོང་རྒྱ་མཐོང་ནས་དོན་རྒྱ་གཉེར་པའི་
སེམས་བྱུང་ཞིག་གོ། །འདི་ལ་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་འདོད་ཆགས་ནི། ཕྱི་ལམ་
ནང་གི་ཡུལ་སྟུག་པ་ཡིད་རྒྱ་འོང་བ་ལ་དམིགས་ནས་རྗེས་སུ་ཆགས་པ་སྟེ། དཔེར་
ན་རས་ལ་སྦྱུམ་ཞུགས་པ་དབྱུང་དཀའ་བ་བཞིན་རྒྱ་འདི་ཡང་རང་གི་དམིགས་པ་
ལ་ཞེན་ཅིང་མཆེད་པ་ནི་དམིགས་པ་དེ་དང་དབྱེལ་དཀའ་བའོ། །ཞེས་གསུངས་
སོ། །འདོད་ཆགས་དེ་ལ་དབྱེ་ན། འདོད་པའི་འདོད་ཆགས། གཟུགས་ཀྱི་འདོད་

ཆགས། གཞུགས་མེད་ཁམས་ཀྱི་འདོད་ཆགས་ཏེ་གསུམ་མོ། །མདོན་པ་མཛོད་
ལས་ནི་འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་དང་སྲིད་པའི་འདོད་ཆགས་ཞེས་གཉིས་སུ་
མཛོད་དེ། ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་འདོད་ཆགས་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་ནས་སྲིད་པའི་
འདོད་ཆགས་སུ་མཛོད་པའོ། །འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་ནི་གཞུགས་དང་སྒྲུ་ལ་
སོགས་པ་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལྡེ་ལ་དམིགས་ནས་འདུན་ཁེང་ཆགས་པའོ།
ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་འདོད་ཆགས་ལ་སྲིད་པའི་འདོད་ཆགས་ཞེས་གཅིག་ཏུ་
བསྡུས་པ་ནི། གཞུགས་གཞུགས་མེད་ཀྱི་སྟོམས་འཇུག་རྣམས་ལ་ཐར་ལམ་དུ་
འབྱུང་བ་བསྐྱོག་པའི་ཕྱིར་དུ་ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ལ་སྲིད་པ་ཞེས་གསུངས་པ་
ཡིན་ནོ། །འདིའི་བྱེད་ལས་ལ་སྟུག་བསྡུལ་སྦྱེད་པའི་ལས་ཅན་ཞེས་གསུངས་པ་ནི།
ཁམས་གསུམ་འཁོར་པའི་སྟུག་བསྡུལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་ནི་འཁོར་བར་ཉིང་
མཚམས་སྦྱར་བའི་སྦྱེ་བ་ཡིན་ལ། འཁོར་བར་སྦྱེས་པའི་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་ནི་འདོད་
ཆགས་སྲིད་པ་ཉིད་ཡིན་པར་གོ་བའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ཁོང་ཁྱོད་ནི། མདོན་པ་ཀྱན་བཏུས་ལས། ཁོང་ཁྱོད་བ་གང་ཞེ་ན།
སེམས་ཅན་རྣམས་དང་སྟུག་བསྡུལ་དང་སྟུག་བསྡུལ་གྱི་གནས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ལ་
ཀྱན་ནས་མནར་སེམས་པ་སྟེ། རེག་པར་མི་གནས་པ་དང་། ཉེས་པར་སྦྱོད་པའི་
ཉེན་བྱེད་པའི་ལས་ཅན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཁོང་ཁྱོད་དམིགས་ཡུལ་
གསུམ་ལ་དམིགས་ནས་མི་བཟོད་ཅིང་གཞོད་པ་བྱེད་པ་ཀྱན་ནས་མནར་སེམས་
པའོ། ཁོང་ཁྱོད་དམིགས་ཡུལ་གསུམ་ནི། སེམས་ཅན་རྣམས་དང་། རང་རྒྱུད་ཀྱི་
སྟུག་བསྡུལ་རྣམས་དང་། སྟུག་བསྡུལ་དེ་དག་གང་ལས་འབྱུང་བའི་གནས་རྣམས་
སོ། །ཀྱན་ནས་མནར་སེམས་ཀྱི་གཞི་དགྲ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི། རིན་ཆེན་འཕྲེང་

བ་ལས། གཞོད་སེམས་བདག་དང་གོགས་དང་དབྱེ། བྱོགས་ལ་དུས་གསུམ་
 རོན་མིན་པའི། རྟོགས་པ་གཞན་ལ་གཞོད་པའི་སེམས། རྒྱ་དགུ་ལས་ནི་བྱུང་བ་
 ཡིན། ཞེས་གང་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། འདི་ལ་ལམ་རིམ་ལས། ཁོང་ཁྱོད་བ་ནི།
 སེམས་ཅན་རྣམས་དང་། སྐྱུག་བསྐྱལ་དང་། མཚོན་དང་ཆོར་མ་སོགས་སྐྱུག་
 བསྐྱལ་གྱི་གནས་རྣམས་ལ་དམིགས་ནས་ཀྱན་ནས་མནར་སེམས་པ་སེམས་རྒྱབ་
 མོ་ཡུལ་དེ་རྣམས་ལ་གཞོད་པ་བྱ་བར་སེམས་པའོ། ཞེས་གསུངས་སོ། ཁོང་ཁྱོད་
 བྱེད་ལས་ནི་ཆོ་འདིར་བདེ་བ་ལ་རེག་པར་མི་གནས་པ་དང་། བྱི་མ་ལ་སྐྱུག་
 བསྐྱལ་དཔག་མེད་སྟེད་པའོ། རྟེན་ལྟར་ཡང་སྟོད་འཇུག་ལས། ཞེ་སྤང་ཟུག་རྩའི་
 སེམས་འཆང་ན། ཡིད་ནི་ཞི་བ་ཉམས་མི་ཐུང་། རྟག་དང་བདེ་བའམ་མི་
 འཕྲོབ་ལ། གཉིད་མི་འོང་ཞིང་བརྟན་མེད་འགྱུར། གང་དག་ཞོར་དང་བཀྲུ་སྟེ་
 ཡིས། རྒྱིན་བྱིན་དེ་ལ་བརྟེན་གྱུར་པ། རྟེད་ག་ཀྱང་ནི་སྤང་ལྟར་པའི། རྩིང་དཔོན་
 དེ་ལ་གསོད་པར་ཆོ་ལ། རྟེ་ཡིས་མཛའ་བཤེས་སྟོབར་འགྱུར། རྒྱིན་པས་བསྐྱུས་
 ཀྱང་སྟེན་མི་བྱེད། མདོར་ན་ཁྱོད་བ་བདེར་གནས་པ། རྟེ་ནི་འགའ་ཡང་ཡོད་མ་
 ཡིན་ཞེས་དང་། རྒྱུས་རབས་ལས་ཀྱང་། ཁྱོད་པའི་མེ་ཡིས་བཞིན་མདོག་ཉམས་
 གྱུར་ན། རྒྱན་གྱིས་བརྒྱན་ཡང་བཟང་པོར་ཡོང་མི་སྤང་། མལ་བསྟན་བཟང་པོ་
 དག་ལ་ཉལ་གྱུར་ཀྱང་། ཁྱོད་པའི་ཟུགས་རྩུ་སེམས་ནི་སྐྱུག་བསྐྱལ་འགྱུར། །
 བདག་ལ་ཕན་པའི་དོན་འགྲུབ་བརྟེན་འགྱུར་ཏེ། ཁྱོད་པས་གདུངས་ནས་ལམ་ངན་
 འགྲོ་བར་བྱེད། གྲགས་དང་དོན་གྲུབ་པ་ལས་ཉམས་པར་འགྱུར། ཁྲོ་བ་མར་གྱི་
 རོ་བཞིན་དཔལ་ཡང་ཉམས། མཛའ་བཤེས་དག་གིས་རབ་ཏུ་གཙུག་གྱུར་ཀྱང་།
 ཁྱོད་པས་མི་རེགས་གཡང་སར་ལྟུང་བར་འགྱུར། ལན་དང་གཞོད་པར་སེམས་ལ་

ཐོ་ཉམས་ནས། །ལལ་ཆེར་འགལ་ཞིང་སེམས་ནི་སྐྱོངས་པར་འགྱུར། །ཁོ་བས་
སྒྲིག་པའི་ལས་ནི་གོམས་བྱས་པས། །ངན་སྲོང་དག་ཏུ་ལོ་བརྒྱར་སྒྲིག་བསྐྱེད་
སྐྱོང་། །གཞོད་པ་ཆེན་པོ་བྱས་པའི་གཞིར་བཞུགས། །དགས་ཀྱང་དེ་ལས་ལྷག་པ་
ཅི་བྱར་ཡོད། །ཅིས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

གསུམ་པ་ང་རྒྱལ་ནི་མངོན་པ་ཀུན་བརྟམ་ལས། ང་རྒྱལ་གང་ཞེ་ན།
འཛིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བུ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་ཁེངས་པ་སྟེ། མི་གུས་པ་དང་སྒྲིག་
བསྐྱེད་འབྱུང་བའི་རྟེན་བྱེད་པའི་ལས་ཅན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རོར་རམ་
ཡོན་ཏན་སོགས་ཁེངས་པའི་གཞི་གང་རུང་ཡེ་ལ་དམིགས་ནས་སེམས་ཁེངས་པའི་
རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སེམས་བྱུང་རོ། །འདིར་ལམ་རིམ་ལས། ང་རྒྱལ་ནི་འཛིག་ལྟ་ལ་
བརྟེན་ཏེ་བྱེད་པ་ནང་གི་མཐོ་དམའ་དང་བཟང་ངན་ལ་དམིགས་ནས་སེམས་
ཁེངས་པ་སྟེ། མཐོ་བའི་རྣམ་པ་ཅན་ཏུ་འཇུག་པའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འཛིག་
ལྟ་ལ་བརྟེན་ཅས་པ་ནི། ང་རྒྱལ་གང་སྟེ་བ་ཐམས་ཅད་པའོ་སྟུང་པའི་ངར་འཛིན་
ལྟན་སྟེས་ལ་བརྟེན་ནས་སྟེ་བས་དེ་ལྟར་ཏུ་གསུངས་སོ། །ང་རྒྱལ་དེ་ལ་དབྱེ་ན་
བདུན་ཡོད་དེ། ང་རྒྱལ། ལྷག་པའི་ང་རྒྱལ། ང་རྒྱལ་ལས་ཀྱང་ང་རྒྱལ། པའོ་སྟུང་
པའི་ང་རྒྱལ། མངོན་པའི་ང་རྒྱལ། རུང་ཟད་སྟུང་པའི་ང་རྒྱལ། ལོག་པའི་ང་རྒྱལ་
རྣམས་སོ། །དང་པོ་ང་རྒྱལ་ནི། དམན་པ་འདི་ལྟ་བུ་ལས་བདག་ཁྱད་པར་ཏུ་
འཕགས་སོ་སྟུང་བའི་སེམས་ཁེངས་པའོ། །ལྷག་པའི་ང་རྒྱལ་ནི། རང་དང་མཉམ་
པ་རྣམས་ལས་བདག་ཁྱད་པར་ཏུ་འཕགས་སོ་སྟུང་བའི་སེམས་ཁེངས་པའོ། །ང་
རྒྱལ་ལས་ཀྱང་ང་རྒྱལ་ནི། གཞན་ཁྱད་པར་ཏུ་འཕགས་པ་རྣམས་ལས་ཀྱང་
བདག་ཆེས་ཁྱད་པར་ཏུ་འཕགས་སོ་སྟུང་བའི་སེམས་ཁེངས་པའོ། །པའོ་སྟུང་པའི་

ང་རྒྱལ་ནི། ཉེར་ལེན་གྱི་ཡུང་པོ་ལ་དམིགས་ནས་ངོ་སྤྲོད་ཏེ་སེམས་ཁེངས་
 པའོ། མངོན་པའི་ང་རྒྱལ་ནི། མ་ཐོབ་པར་ཐོབ་སྟེ་སེམས་ཁེངས་པའོ། རྩེ་
 ཟད་སྟེ་པའི་ང་རྒྱལ་ནི། རང་ལས་ཆེས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་རྣམས་ལས་
 བདག་རྩེ་ཟད་དམན་ལོ་སྟེ་སེམས་ཁེངས་པའོ། ལོག་པའི་ང་རྒྱལ་ནི་གོལ་
 སར་ཤོར་བ་ལ་ཡོན་ཏན་ཐོབ་སྟེ་པ་སྟེ། དཔེར་ན་འབྲེས་ཁྱེར་བ་ལ་ཡོན་ཏན་
 ཐོབ་པར་རྫོམ་པ་ལྟ་བུ་དང་། འདུལ་བ་ལུང་ལས། གང་ངོ་ཆ་བའི་ཡན་ལག་དེས་
 རྫོམ་པར་བྱེད་དམ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། འདུལ་བའི་བཅས་མཚམས་ཡལ་
 བར་པོར་ནས་རྟེན་བཀྱར་ལ་ཆགས་པས་ཁྱིམ་པ་དང་འབྲེ་བ་ལ་གཞན་དོན་བྱེད་
 པར་རྫོམ་པ་ལྟ་བུའོ། འདི་དག་ནི་མངོན་པ་མཛོད་ནས་གསུངས་པ་ལྟར་བཞོད་
 པ་ཡིན་གྱི། རིན་ཆེན་འབྲེང་བ་ལས་འདི་ལྟར་བཤད་དེ། ང་རྒྱལ་རྣམ་པ་བདུན་
 ཡིན་ཏེ། ཁྱེ་ནི་རབ་དུ་བྱེ་སྟེ་བཤད། ཁྱེ་ལ་མངོན་པར་རྫོམ་བྱེད་བདག་དམན་
 པས་དམན་ཞིང་མཉམ་དང་མཉམ། དམན་པ་བས་ནི་ལྷག་པའམ་མཉམ། །
 མཉམ་པའི་ང་རྒྱལ་ཞེས་བྱའོ། དམན་གང་བདག་ཉིད་ཁྱད་འཕགས་དང་། ཁྱད་
 པར་འཕགས་པར་རྫོམ་པ་གང་། ཤིན་ཏུ་མཐོ་བས་མཐོ་སྟེ་པ། ང་རྒྱལ་ལས་
 ཀྱང་ང་རྒྱལ་ཏེ། འབྲས་ཀྱི་སྟེང་དུ་པོལ་མིག་དག་ཁྱེད་བ་བཞིན་དུ་བྱ་བ་ཡིན། །
 ཉེ་བར་ལེན་པ་ཞེས་བྱ་བ། ལྷ་པོ་སྟོང་བ་དེ་དག་ལ། རྫོངས་པས་ང་སྟེ་འཛིན་
 པ་གང་། ཁྱེ་ནི་ངོ་སྤྲོད་པར་བཤད། འབྲས་མ་ཐོབ་པར་ཐོབ་སྟེ་པ། གང་
 ཡིན་མངོན་པའི་ང་རྒྱལ་ཏེ། རྟིག་ལས་བྱེད་ལ་བསྟོད་པ་ནི། མཁས་པས་ལོག་
 པའི་ང་རྒྱལ་རྟོགས། བདག་དགོས་མེད་པ་ཉིད་དོ་ཞེས། བདག་ཉིད་སྟོན་པ་
 གང་ཡིན་པ། དམན་པའི་ང་རྒྱལ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཁྱེ་དག་མཛོད་བསྟེས་བཤད་པ་

ཡིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ང་རྒྱལ་གྱི་བྱེད་ལས་ནི། ཡོན་ཏན་ཅན་རྣམས་ལ་མི་
གུས་པས་ལུང་དང་རྟོགས་པའི་ཆོས་གསར་དུ་ཐོབ་པ་ལ་གོགས་བྱེད་ཅིང་། ཆོ་
རབས་ཕྱི་མར་ངན་འགྲོང་སྟེ་བ་དང་། མིར་སྟེས་པའི་ཆོ་ན་ཡང་རིགས་དམའ་བ་
དང་བྲན་ལ་སོགས་པར་སྟེ་བའི་རྒྱ་བྱེད་པས་འདི་ཕྱི་གཉིས་ཀར་མི་འདོད་པ་
བསྟེན་པའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་རིན་ཆེན་འཕྲེང་བ་ལས། །ཁེངས་པ་ཡིས་ནི་རིགས་ངན་
ཉིད། །ཐུག་དོག་གིས་ནི་གཟི་ཆུང་ཉིད། །ཁྲོ་བས་ཁ་དོག་ངན་བ་ཉིད། །མཁས་པ་
མི་འདི་སྟུན་བ་ཉིད། །མི་ཉིད་ལ་ནི་འབྲས་བུ་འདི། །ཀྱན་གྱིས་དང་པོར་ངན་
འགྲོའོ། །ཞེས་དང་། ལམ་རིམ་ལས། ང་རྒྱལ་ནི་འདིར་ལམ་སྟེ་བའི་གོགས་གྱི་
མཆོག་ཕྱི་མར་བྲན་ལ་སོགས་པའི་རྒྱ་ཡིན་པས་སྟུང་། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

བཞི་པ་མ་རིག་པ་ནི། མངོན་པ་ཀྱན་བརྟན་ལས། མ་རིག་པ་གང་ཞེ་ན།
ཁམས་གསུམ་པའི་མི་ཤེས་པ་སྟེ། ཆོས་རྣམས་ལ་ལོག་པར་ངེས་པ་དང་ཐེ་ཆོམ་
དང་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་འབྱུང་བའི་རྟེན་བྱེད་པའི་ལས་ཅན་ནོ། །ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ལུགས་ལ་སྟོངས་པའི་སེམས་བྱུང་མི་
ཤེས་པའོ། །མ་རིག་པ་འདི་ལ་སེམས་བྱུང་མི་ཤེས་པའི་སྟོངས་པ་དང་། ཕྱིན་ཅི་
ལོག་ཏུ་འཛིན་པའི་སློབ་གཉིས་ལས། ཀྱན་གཟུངས་ལས་དངོས་བསྟན་ལ་སེམས་བྱུང་
མི་ཤེས་པ་ལ་བཤད་ལ། སྟོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་ཀྱང་ལུང་པོ་ལྟའི་རབ་
བྱེད་དུ་དེ་ལྟར་བཤད་པས་ཐོགས་མེད་སྟེ་མཆེད་གཉིས་ཀ་དེ་ལྟར་དུ་བཞེད་པ་
མཐུན་ལ། སྟོབ་དཔོན་ཆོས་ཀྱི་གཤགས་པ་ནི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་འཛིན་པའི་སྟོངས་པ་
ལ་བཞེད་དོ། །དེ་ལྟར་མ་རིག་པ་ལ་ལོག་རྟོག་ཏུ་བཞེད་པ་དང་། མ་རྟོགས་པའི་
སྟོར་བཞེད་པ་གཉིས་ཡོད་ཀྱང་། མ་རིག་པའི་གཉེན་པོའི་གཙོ་བོ་བདག་མེད་

རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ལ་བཞེད་པ་འདྲའོ། །མ་ཤིག་པ་འདི་ལ་དབྱེ་ན། ལས་
འབྲས་ལ་སྒོངས་པའི་མ་ཤིག་པ་དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་སྒོངས་པའི་མ་ཤིག་
པ་གཉིས་སོ། །ལས་འབྲས་ལ་སྒོངས་པའི་མ་ཤིག་པས་ནི་རན་སོང་དུ་སྒྲིབའི་
ལས་གསོག་པར་བྱེད་ཅིང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་སྒོངས་པའི་མ་ཤིག་པས་ནི་བདེ་
འགྲོར་འཁོར་བའི་ལས་གསོག་པར་བྱེད་དོ། །འདིའི་བྱེད་ལས་ལ་ཆོས་རྒྱམས་ལ་
ལོག་པར་ངེས་པ་དང་ཐེ་ཆོམ་དང་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་འབྱུང་བའི་རྟེན་བྱེད་
པར་གསུངས་པ་ནི། མ་ཤིག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཉོན་མོངས་གཞན་རྒྱམས་འབྱུང་
ཞིང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ལས་དང་། ལས་ལ་བརྟེན་ནས་འཁོར་བའི་སྒྲིག་བསྐྱེད་
ཐམས་ཅད་འབྱུང་བས་ཉོན་མོངས་དང་ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་མ་ཤིག་པ་ལ་བརྟེན་
ནས་འབྱུང་བའི་དོན་ཏེ། རྒྱུ་འབྲེལ་ལས། གང་ཞིག་བདག་མཐོང་དེ་ལ་ནི། །ང་
ཞེས་རྟག་ཏུ་ཞེན་པར་འགྱུར། །ཞེན་པས་བདེ་ལ་སྤེད་འགྱུར་ཏེ། །སྤེད་པས་སྦྱོར་
རྒྱམས་སྒྲིབ་པར་བྱེད། །ཅེས་དང་། ཉེས་པ་རྒྱུ་པ་ཐམས་ཅད་དག་འཛིག་
ཆོགས་ལྟ་ལས་སྦྱེས་པ་ཡིན། །དེ་མ་ཤིག་སྟེ་དེ་ལས་ཆགས། །དེ་ལས་ཞེ་སྤང་ལ་
སོགས་འབྱུང་། །དེ་ཉིད་ཀྱིས་ན་ཉེས་རྒྱམས་ཀྱི། །རྒྱ་ནི་གཏི་སྒྲིག་ཡིན་པར་
གསུངས། །ཞེས་དང་། ཉེས་ཀུན་དེ་ཡི་རྩ་བ་ཅན། །དེ་ཡང་འཛིག་ཆོགས་ལྟ་བ་
ཡིན་ཞེས་དང་། རྗེ་སྤྲུལ་ལས་འཛིག་རྟེན་རྒྱུད་པ་ཇི་སྟེད་པ། །དེ་ཡི་རྩ་བ་མ་ཤིག་
སྟེ། །གང་ཞིག་མཐོང་བས་དེ་བསྐྱོག་པ། །རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བར་
གསུངས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །མདོར་ན་མ་ཤིག་པ་འདི་ནི་ཐམས་གསུམ་
འཁོར་བར་འཁོར་བའི་རྩ་བ། ལས་དང་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞི་ཡིན་པས་
རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི་ཐོག་མར་མ་ཤིག་པ་གསུངས་པ་ཡིན་ལོ། །

ལྷ་པ་ཐེ་ཚོམ་ནི། མངོན་པ་ཀྱན་བརྟམ་ལས། ཐེ་ཚོམ་གང་ཞེན། བདེན་
པ་རྣམས་ལ་ཡིད་གཉིས་ཟ་བ་སྟེ། །དགེ་བའི་ཕྱོགས་རྣམས་ལ་མི་འཇུག་པའི་ཏེན་
བྱེད་པའི་ལས་ཅན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། བདེན་བཞི་དང་ལས་འབྲས་
སོགས་ལ་དམིགས་ནས་མཐའ་གཉིས་སུ་དོགས་པའི་སེམས་བྱུང་ངོ་། །ཐེ་ཚོམ་
འདིས་དགེ་བའི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་བར་དུ་གཅོད་ཅིང་། ལྷག་པར་དུ་ཡང་བདེན་
པ་མཐོང་བ་ལ་བར་དུ་གཅོད་ལ། བདེན་པ་མཐོང་ན་འདི་བསྒྲོག་པར་འགྱུར་བས་
མཐོང་སྤངས་ཀྱན་སྦྱར་དུ་གསུངས་སོ། །

དུག་པ་ལྷ་པ་ཉེན་མོངས་ཅན་ལ་ལྷ་སྟེ། འཛིག་ལྷ། མཐར་ལྷ། ལྷ་པ་
མཚོག་འཛིན། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བརྟུལ་ཞུགས་མཚོག་འཛིན། འོག་ལྷ་རྣམས་
སོ། །དང་པོ་འཛིག་ལྷ་ནི། མངོན་པ་ཀྱན་བརྟམ་ལས། འཇུག་ཚོགས་ལ་ལྷ་པ་
གང་ཞེན། ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕྱང་པོ་ལྷ་པོ་རྣམས་ལ་བདག་དང་བདག་གིར་ཡང་
དག་པར་རྗེས་སུ་ལྷ་པའི་བཟོད་པ་དང་། འདོད་པ་དང་། སློབ་གྲོས་དང་། རྟོག་པ་
དང་། ལྷ་པ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། ལྷ་པ་ཐམས་ཅད་གྱི་ཏེན་བྱེད་པའི་ལས་ཅན་ནོ། །
ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཉེར་ལེན་གྱི་ཕྱང་པོ་ལ་དམིགས་ནས་ང་དང་ང་ཡིར་འཛིན་
པའི་ཤེས་རབ་ཉེན་མོངས་ཅན་ནོ། །ལྷ་པ་འདི་ལ་འཛིག་ལྷ་ཞེས་བཟོད་པའི་རྒྱ་
མཚན་ནི། ལམ་རིམ་ལས། དེ་ལ་འཛིག་པ་ནི་མི་རྟག་པ་དང་ཚོགས་པ་ནི་དུ་མ་
ཡིན་པས་འདིས་གང་ལ་ལྷ་པའི་གཞི་ནི་མི་རྟག་པ་དང་དུ་མའི་ཚོས་ཙམ་ཡིན་གྱི།
རྟག་པ་དང་གཅིག་ཕྱའི་གང་ཟག་ནི་མེད་དོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དུ་འཛིག་ཚོགས་
ལ་ལྷ་པ་ཞེས་མིང་བཏགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ངོ་། །འདིར་ཀྱན་བརྟམ་
ལས་བཟོད་པ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་གངས་གསུངས་པ་ནི། ཕྱིན་ཅི་འོག་གི་དོན་དེ་

ལ་མི་སྐྱག་པས་ན་བཟོད་པ། ལུ་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དེ་དོན་དུ་གཉེར་བས་ན་འདོད་པ།
 ལུ་ལ་དེ་རབ་ཏུ་འབྱེད་པས་ན་སློ་གྲོས། ལུ་ལ་དེར་མངོན་པར་ཞེན་པས་ན་རྟོག་པ།
 ལུ་ལ་དེ་དམིགས་པར་བྱེད་པས་ན་ལྟ་བ་ཞེས་བཟོད་དོ། །འཛིག་ལྟ་འི་བྱེད་ལས་ནི།
 འདིས་ལྟ་ངན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟེན་བྱེད་པའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་གཞོན་ལུ་མ་བདུན་གྱི་
 རྟོགས་བཟོད་ལས། ལྟ་བ་ཀྱན་གྱི་མར་གྱུར་པའི། །འཛིག་ཚོགས་ལྟ་བ་འབྱིན་པ་
 དང་། །སྤྱིད་པའི་ལོངས་སྤྱོད་མི་འདོད་པར། །བདག་ནི་ནམ་ཞིག་འགྱུར་ཞིག་
 གུ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །འཛིག་ལྟ་འདི་ལ་ནང་གསེས་ཀྱི་དབྱེན་འཛིག་ལྟ་
 ཉི་ཤུར་བཤད་དེ། གཟུགས་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་དང་། བདག་གཟུགས་དང་ལྟན་པ་
 དང་། གཟུགས་བདག་གི་ཡིན་པ་དང་། གཟུགས་ལ་བདག་གནས་པར་ལྟ་བ་
 བཞི། དེ་བཞིན་དུ་ཆོར་བ་དང་། འདུ་ཤེས་དང་། འདུ་བྱེད་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་
 པ་རྣམས་ལ་ཡང་བཞི་བཞིར་བྱེད་པས་འཛིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་ཉི་ཤུའོ། །དེ་ལྟར་
 ཡང་བཤེས་སྤྱིང་ལས། གཟུགས་ནི་བདག་མ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་ཏེ་བདག་།
 གཟུགས་དང་ལྟན་མིན་གཟུགས་ལ་བདག་གནས་མིན། །བདག་ལ་གཟུགས་མི་
 གནས་ཏེ་དེ་བཞིན་དུ། །ཡུང་པོ་ལྷག་མ་བཞི་ཡང་སྤྱོད་རྟོགས་བགྱི། །ཞེས་དང་།
 དེ་ལྟར་མ་ལ་འཇུག་པ་ལས་ཀྱང་། གཟུགས་བདག་མ་ཡིན་བདག་ནི་གཟུགས་ལྟན་
 མིན། །གཟུགས་ལ་བདག་མེད་བདག་ལའང་གཟུགས་ཡོད་མིན། །དེ་ལྟར་རྣམ་
 བཞིར་ཡུང་ཀྱན་ཤེས་བྱ་སྟེ། །དེ་དག་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་ཉི་ཤུར་འདོད། །ལྟ་རི་བདག་
 མེད་རྟོགས་པའི་དོ་རྩེ་ཡིས། །བཙོམ་བདག་གང་དང་ལྟན་ཅིག་འཛིག་འགྱུར་
 བ། །འཛིག་ཚོགས་ལྟ་རི་ལྟན་སྟག་ལ་གནས་པ། །ཆེ་མོ་མཐོ་བར་གྱུར་པ་འདི་
 དག་གོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འཛིག་ལྟ་ཉི་ཤུ་པོ་དེ་ཡང་བདག་དང་བདག་གིར་

འཛིན་པ་གཉིས་སུ་འདུ་བར་གསུངས་ལ། འདི་དག་གི་ངོས་འཛིན་ཞིབ་ཏུ་ཤེས་
 བར་འདོད་ན་ཀུན་བརྟུས་རྩ་འགྲེལ་དང་དབུ་མ་ལ་འཇུག་པའི་ནུས་བཤད་
 དགོངས་པ་རབ་གསལ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །མཐར་ལྟ་ནི། མངོན་པ་ཀུན་
 བརྟུས་ལས། མཐར་འཛིན་པར་ལྟ་བ་གང་ཞེ་ན། ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕྱང་པོ་ལྟ་པོ་
 དག་ལ་རྟག་པའམ་ཆད་པར་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་ལྟ་བའི་བཟོད་པ་དང་། འདོད་
 པ་དང་། སློ་གྲོས་དང་། རྟོག་པ་དང་། ལྟ་བ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། དབུ་མའི་ལམ་གྱིས་
 དེས་པར་འབྱུང་བ་ལ་བར་དུ་གཙོད་པའི་ལས་ཅན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར།
 འཛིག་ལྟས་བཟུང་བའི་བདག་དེ་ལ་དམིགས་ནས་རྟག་ཆད་དུ་འཛིན་པའི་ཤེས་
 རབ་ཉེན་མོངས་ཅན་ནོ། །འདིས་རྟག་ཆད་དུ་འཛིན་ལུགས་ནི། ལམ་དམ་ལས།
 མཐར་འཛིན་པའི་ལྟ་བ་ནི། འཛིག་ལྟས་གང་བཟུང་བའི་བདག་དེ་ལ་དམིགས་
 ནས་རྟག་པ་ཐེར་ཟུག་པའམ། འདི་ནས་བྱི་མར་ཉིང་མཚམས་སྐྱར་བ་མེད་པའི་
 ཆད་པར་ལྟ་བའི་ཤེས་རབ་ཉེན་མོངས་ཅན་ནོ། །ཞེས་གང་གསུངས་པ་ལྟར་ངོ། །
 དེས་ན་ལྟ་ངན་འདིས་རྟག་ཆད་གྱི་མཐར་ལྟར་བར་བྱེད་པས་ན་རྟག་ཆད་གྱི་མཐའ་
 དང་བུལ་བའི་དབུ་མའི་ལམ་དུ་འགོ་བ་ལ་བར་ཆད་གྱི་གཙོ་བོའོ། །ལྟ་བ་མཆོག་
 འཛིན་ནི། མངོན་པ་ཀུན་བརྟུས་ལས། ལྟ་བ་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པ་གང་ཞེ་ན། ལྟ་བ་
 དང་ལྟ་བའི་གནས་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕྱང་པོ་ལྟ་པོ་དག་ལ་མཆོག་དང་། གཙོ་བོ་
 དང་། བྱུང་པར་དུ་འཇུགས་པ་དང་། དམ་པར་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་ལྟ་བའི་
 བཟོད་པ་དང་། འདོད་པ་དང་། སློ་གྲོས་དང་། རྟོག་པ་དང་། ལྟ་བ་གང་ཡིན་པ་
 སྟེ། ལྟ་བ་ངན་པ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་རྟེན་བྱེད་པའི་ལས་ཅན་ནོ། །ཞེས་
 གསུངས་པ་ལྟར། ལྟ་ངན་གཞན་རྣམས་དང་། དེ་གང་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བའི་

གནས་ཡུང་པོ་ལ་དམིགས་ནས་མཚོག་ཏུ་འཛིན་པའི་ཤེས་རབ་ཉོན་མོངས་ཅན་
 མོ། །འདིར་མཚོག་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་གྲངས་གསུངས་པ་ནི། ཡུལ་དུ་བྱུང་བར་
 རྫོམ་པས་ན་མཚོག་ཏུ་འཛིན་པ་དང་། འདི་ལས་ལྷག་པ་གཞན་མེད་པར་འཛིན་
 པས་ན་གཙོ་བོར་འཛིན་པ་དང་། གཞན་ལས་བྱུང་བར་དུ་འཕགས་པར་འཛིན་པ་
 དང་། འདི་དང་མཉམ་པ་གཞན་མེད་པར་འཛིན་པས་ན་དམ་པར་ལྟ་བུའོ། །
 འདིར་ལམ་རིམ་ལས། ལྟ་བ་མཚོག་ཏུ་འཛིན་པ་ནི། འཛིག་ལྟ་དང་མཐར་ལྟ་དང་
 འོག་ལྟ་གསུམ་གང་རུང་དང་། དེ་དག་གང་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བའི་ལྟ་བ་པོའི་
 ཡུང་པོ་ལ་དམིགས་ནས་མཚོག་ཏུ་འཛིན་པའི་ཤེས་རབ་ཉོན་མོངས་ཅན་མོ། །
 ཞེས་གསུངས་སོ། །འདིའི་བྱེད་ལས་ལ་ལྟ་བར་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་རྟེན་བྱེད་
 པར་གསུངས་པ་ནི་འདི་བྱི་ཀུན་ཏུ་ལྟ་བར་དང་མི་འབྲལ་བའི་བག་ཆགས་འཛིག་
 པར་བྱེད་པའོ། །རྒྱལ་བྱིམས་དང་བརྟུལ་ཞུགས་མཚོག་ཏུ་འཛིན་ནི། མངོན་པ་ཀུན་
 བརྟུས་ལས། རྒྱལ་བྱིམས་དང་བརྟུལ་ཞུགས་མཚོག་ཏུ་འཛིན་པ་གང་ཞེ་ན། རྒྱལ་
 བྱིམས་དང་། བརྟུལ་ཞུགས་དང་། རྒྱལ་བྱིམས་དང་བརྟུལ་ཞུགས་ཀྱི་གནས་ཉི་
 བར་ལེན་པའི་ཡུང་པོ་ལྟ་བོ་དག་ལ། འདག་པ་དང་། གྲོལ་པ་དང་། དེས་པར་
 འབྱེན་པར་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་ལྟ་བའི་བཟོད་པ་དང་། འདོད་པ་དང་། རློ་གྲོས་
 དང་། རྟོག་པ་དང་། ལྟ་བ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། དལ་བ་འབྲས་བུ་མེད་པའི་རྟེན་བྱེད་
 པའི་ལས་ཅན་མོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ལྟ་བར་གྱིས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་པའི་
 རྒྱལ་བྱིམས་དང་། གཡང་གཞི་འཆང་བ་སོགས་ལུས་དག་གི་འཇུག་པ་དེས་པར་
 བྱེད་པའི་བརྟུལ་ཞུགས་དང་། དེ་དག་གང་ལས་འབྱུང་བའི་ཡུང་པོ་ལ་དམིགས་
 ནས་དག་གྲོལ་དུ་ལྟ་བའི་ཤེས་རབ་ཉོན་མོངས་ཅན་མོ། །འདིར་ལམ་རིམ་ལས།

རྒྱལ་ཁྲིམས་དང་བརྒྱལ་ཞུགས་མཆོག་འཛིན་ནི། འཆལ་རྒྱལ་སྤྱོད་པའི་རྒྱལ་
 ཁྲིམས་དང་། ཆ་བྱད་དང་རྒྱལ་དང་ལུས་དང་དག་གི་འཇུག་པ་ངེས་པར་བྱེད་པའི་
 བརྒྱལ་ཞུགས་དང་། གང་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་དག་འབྱུང་པའི་སྤང་པོ་ལ་དམིགས་
 བས་སྒྲིག་པ་འདག་པ་དང་། ཉོན་མོངས་ལས་གྲོལ་བ་དང་། འཁོར་བ་ལས་ངེས་
 པར་འབྱིན་པར་ལྟ་བའི་ཤེས་རབ་ཉོན་མོངས་ཅན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །
 འདིའི་བྱེད་ལས་ལ་ངལ་བ་འབྲས་བྱ་མེད་པ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི་གོ་བར་ཟད་དོ། །
 འོག་ལྟ་ནི། མཛོན་པ་ཀྱན་བརྟུས་ལས། འོག་པར་ལྟ་བ་གང་ཞེ་ན། རྒྱུའམ།
 འབྲས་བྱུའམ། བྱེད་པ་ལ་སྦྱར་བ་འདེབས་པ་དང་། ཡོད་པའི་དངོས་པོ་འཛིག་པ་
 རྟེ། འོག་པར་ནམ་པར་རྟོག་པའི་བཟོད་པ་དང་། འདོད་པ་དང་། སློ་གྲོས་དང་།
 རྟོག་པ་དང་། ལྟ་བ་གང་ཡིན་པ་རྟེ། དགེ་པའི་རྩ་བ་གཙོད་པའི་ལས་ཅན་དང་།
 མི་དགེ་པའི་རྩ་བ་དམ་དུ་འཛིན་པའི་ལས་ཅན་དང་། མི་དགེ་བ་ལ་འཇུག་པའི་
 རྟེན་བྱེད་པའི་ལས་ཅན་དང་། དགེ་བ་ལ་མི་འཇུག་པའི་ལས་ཅན་ནོ། །ཞེས་
 གསུངས་པ་ལྟར། ལས་རྒྱ་འབྲས་དང་ཆོ་སྤྱི་སོགས་མེད་པར་ལྟ་བའི་ཤེས་རབ་
 ཉོན་མོངས་ཅན་ནོ། །འདིར་ལམ་མེས་ལས། འོག་པར་ལྟ་བ་ནི། ཆོ་སྤྱི་དང་
 ལས་འབྲས་སོགས་མེད་ཅེས་སྦྱར་བ་འདེབས་པ་དང་། དབང་ལྷན་དང་གཙོ་བོ་
 ལ་སོགས་པ་འགོ་བའི་རྒྱར་འཛིན་པའི་ཤེས་རབ་ཉོན་མོངས་ཅན་ནོ། །ཞེས་
 གསུངས་སོ། །འོག་ལྟ་དེ་ལ་དབྱེ་ན་བཞི་རྟེ། རྒྱལ་སྦྱར་བ་འདེབས་པའི་འོག་ལྟ།
 འབྲས་བྱལ་སྦྱར་བ་འདེབས་པའི་འོག་ལྟ། བྱེད་པ་ལ་སྦྱར་བ་འདེབས་པའི་འོག་
 ལྟ། ཡོད་པའི་དངོས་པོ་ལ་སྦྱར་བ་འདེབས་པའི་འོག་ལྟ་རྣམས་སོ། །རྒྱལ་སྦྱར་
 བ་འདེབས་པ་ནི། འོགས་སྦྱད་ཉེས་སྦྱད་སོགས་མེད་པར་ལྟ་བའོ། །འབྲས་བྱལ་

སྐྱར་བ་འདེབས་པ་ནི། ལས་དག་གི་གྲི་མ་སྒྲིབ་མེད་པར་ལྟ་བུའོ། བྱེད་པ་ལ་
 སྐྱར་བ་འདེབས་པ་ནི། བ་མ་དང་འཛིག་རྟེན་སྡེ་བྱི་སོགས་མེད་པར་ལྟ་བུའོ། །
 ཡོད་པའི་དངོས་པོ་ལ་སྐྱར་བ་འདེབས་པ་ནི། དག་བཅོམ་ཐོབ་པ་སོགས་མེད་
 པར་ལྟ་བུའོ། རྒྱུར་ལོག་ལྟ་ལ་མང་དུ་ཡོད་ཀྱང་ལས་འབྲས་དང་འཛིག་རྟེན་སྡེ་བྱི་
 སོགས་ལ་སྐྱར་བ་འདེབས་པའི་ལོག་ལྟ་འདིས་ནི་དག་ཅུ་ཐམས་ཅད་གཅོད་པར་
 བྱེད་པས་ལོག་ལྟ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ནས་ཆེ་ཤོས་སྤྲུག་སྤངས་སོ། །དེ་ལྟར་ལྟ་བ་
 ལྟ་བོ་དེ་ཡང་བསྟན་ན་སྟོ་འདོགས་དང་སྐྱར་འདེབས་ཀྱི་ལྟ་བ་གཉིས་སྤྲུག་འདུ་ཞིང་།
 ལྟ་བོ་དེ་ལ་ནང་གསེས་ཀྱིས་བྱེད་ན་ནི། འཛིག་ལྟ་ནི་བྱེད་དང་། ལྟ་བ་དུག་ཅུ་ཅ་
 གཉིས་དང་། ལུང་མ་བསྟན་གྱི་ལྟ་བ་བཅུ་བཞི་ལ་སོགས་པ་མཐའ་ཡས་སོ། །ལྟ་
 བ་དུག་ཅུ་ཅ་གཉིས་ནི་མདོ་སྡེ་ཆངས་པའི་དྲ་བ་ལས་གསུངས་སོ། །འདིར་སོ་
 སའི་ངོས་འཛིན་ཞིབ་དུ་བཀོད་ན་ཏུ་ཅང་མངས་སྤྲོད་གསུངས་པས་མ་བྲིས་སོ། །ལུང་
 མ་བསྟན་གྱི་ལྟ་བ་བཅུ་བཞི་ནི། རྩོན་གྱི་མཐའ་ལ་བརྟེན་པའི་ལྟ་བ་བཞི། བྱི་མའི་
 མཐའ་ལ་བརྟེན་པ་བཞི། རྩུང་འདས་ལ་བརྟེན་པ་བཞི། ལུས་སྟོག་ལ་བརྟེན་པའི་
 ལྟ་བ་གཉིས་རྣམས་སོ། །རྩོན་གྱི་མཐའ་ལ་བརྟེན་པ་བཞི་ནི། བདག་དང་འཛིག་
 རྟེན་རྟག་པ་དང་། མི་རྟག་པ་དང་། གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་དང་། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་
 པར་ལྟ་བ་རྣམས་སོ། །བྱི་མའི་མཐའ་ལ་བརྟེན་པ་བཞི་ནི། བདག་དང་འཛིག་
 རྟེན་མཐའ་དང་ལྡན་པ་དང་། མཐའ་དང་མི་ལྡན་པ་དང་། གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་དང་།
 གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པར་ལྟ་བ་རྣམས་སོ། །རྩུང་འདས་ལ་བརྟེན་པ་བཞི་ནི། དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པ་གྲོངས་པན་ཆད་འབྱུང་བ་དང་། མི་འབྱུང་བ་དང་། གཉིས་ཀ་
 ཡིན་པ་དང་། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པར་ལྟ་བ་རྣམས་སོ། །ལུས་སྟོག་ལ་བརྟེན་པ་

གཉིས་ནི། ལུས་སྒོག་རྒྱས་གཅིག་པ་དང་། ཐ་དད་དུ་ལྟ་བ་གཉིས་སོ། །ལྟ་བ་དེ་
དག་ནི་གྲངས་ཅན་པ་དང་། རྒྱང་འཕྲེན་པ་དང་། གཅེར་བུ་པ་དང་། གནས་མ་བུ་
པ་རྣམས་ཀྱིས་འདོད་པ་ཡིན་ལ། འདིར་ནི་ལྟ་བ་དེ་དག་གི་མིང་ཅམ་ཞིག་སྟོས་པ་
ཡིན་གྱི། སོ་སོའི་ངོས་འཛིན་དང་ནི་ལྟར་འབྱུང་བའི་རྒྱལ་བཅས་ཞིབ་ཏུ་ཤེས་པར་
འདོད་ན་མདོ་སྡེ་རིན་པོ་ཆེ་རྣམས་དང་། དེའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་པའི་དབུ་མའི་
གཞུང་རྣམས་བལྟས་ནས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ལྟ་བ་དེ་དག་ལ་ལུང་མ་བསྟན་ཅས་
བརྗོད་པ་ནི། དག་མི་དག་གར་དུ་ཡང་མི་འཛིག་པས་ལུང་མ་བསྟན་ཅས་བརྗོད་
པ་མ་ཡིན་གྱི། གྲངས་ཅན་པ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་གིས་གར་ཟག་གི་བདག་ལས་
བརྩམས་ཏེ། བདག་དང་འཛིག་རྟེན་རྟག་མི་རྟག་སོགས་དྲིས་པ་ན་རེ་ཤིག་བདག་
མེད་བསྟན་པའི་སྟོང་དུ་མི་རུང་བར་དགོངས་ནས་གར་ཟག་གི་བདག་མེད་པར་མ་
བསྟན་ཅིང་། རྒྱད་གཞི་མེད་པས་རྒྱད་ཆོས་མི་རུང་བར་དགོངས་ནས་དྲི་བ་དེ་དག་
ལ་ལན་མ་མཛད་པས་ན་དྲི་བ་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་
ཡང་རིན་ཆེན་འཕྲེང་བ་ལས། འཛིག་རྟེན་མཐའ་དང་ལྟན་ནམ་ཞེས། །ཞུས་ན་
རྒྱལ་བ་མི་གསུང་བཞུགས། །གར་ཕྱིར་དེ་ལྟར་ཟབ་པའི་ཆོས། །སྟོང་མིན་འགྲོ་ལ་
མི་གསུང་བ། །དེ་ནིང་ཕྱིར་ན་མཁས་རྣམས་ཀྱིས། །ཀྱན་མཁུན་ཐམས་ཅད་
མཁུན་པར་ཤེས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

ལྟ་བ་ཉེ་ཉོན་ཉི་ཤུ་ནི། ཁོ་བ་དང་། ཁོན་དུ་འཛིན་པ་དང་། འཆབ་པ་དང་།
འཛིག་པ་དང་། ཐུག་དོག་དང་། སེར་སྒྲ་དང་། སྒྲ་དང་། གཡོ་དང་། རྒྱགས་པ་
དང་། རྣམ་པར་འཛོལ་དང་། རོ་ཆ་མེད་པ་དང་། ཁྲེལ་མེད་པ་དང་། རྒྱགས་པ་
དང་། རྟོད་པ་དང་། མ་དད་པ་དང་། ལེ་ལོ་དང་། བག་མེད་པ་དང་། བརྗོད་པས་

པ་དང་། ཤེས་བཞིན་མ་ཡིན་པ་དང་། རྣམ་པར་གཡེང་བ་རྣམས་སོ། །དང་པོ་ཁྱོ་
 བ་ནི། མཛོན་པ་ཀུན་བརྟུས་ལས། ཁྱོ་བ་གང་ཞེ་ན། གནོད་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་ཉི་
 བར་གནས་པ་ན་ཁོང་ཁྱོ་བའི་ཆར་གཏོགས་པའི་སེམས་ཀྱི་ཀུན་ནས་མནར་
 སེམས་པ་སྟེ། མཚོན་ཆ་ལེན་པ་དང་། ཆད་པས་གཅོད་པ་ལ་སོགས་པ་དང་།
 གནོད་པ་ཤོམ་པའི་རྟེན་བྱེད་པའི་ལས་ཅན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཀུན་
 རས་མནར་སེམས་ཀྱི་གཞི་དགྲ་གང་རུང་ཉི་བར་གནས་པ་ན་བརྟེན་པ་སོགས་
 གནོད་པ་བྱ་འདོད་པའི་ཀུན་ནས་མནར་སེམས་པའོ། །ཀུན་ནས་མནར་སེམས་ཀྱི་
 གཞི་དགྲ་ནི། འདིས་བདག་ལ་གནོད་པ་བྱས་སོ་བྱེད་དོ་བྱེད་པར་འགྱུར་རོ་སྟུམ་
 པ་གསུམ་དང་། འདིས་བདག་གི་གཉེན་གྱི་ཕྱོགས་ལ་གནོད་པ་བྱས་སོ་བྱེད་དོ་
 བྱེད་པར་འགྱུར་རོ་སྟུམ་པ་གསུམ་དང་། འདིས་བདག་གི་དགྲའི་ཕྱོགས་ལ་ཕན་
 བཏགས་སོ་འདོགས་སོ་འདོགས་པར་འགྱུར་རོ་སྟུམ་པ་གསུམ་སྟེ། དགྲ་པོ་དེ་ལ་
 ཀུན་ནས་མནར་སེམས་ཀྱི་གཞི་དགྲ་ཞེས་བཤད་དེ། དེའི་ཁྱུངས་ནི་སྤར་བྱངས་
 ཟེན་པ་ལྟར་རོ། །ཁོང་ཁྱོ་རྩ་ཉོན་དང་ཁྱོ་བ་ཉི་ཉོན་གྱི་སྐབས་སུ་བྱུང་བས་ཁོང་ཁྱོ་
 དང་ཁྱོ་བ་གཉིས་ལ་བྱུང་པར་ཅི་ཡོད་སྟུམ་ན། ཁོང་ཁྱོ་ནི་ཡུལ་གསུམ་དམིགས་
 ཡུལ་དུ་ཤར་བ་ན་སེམས་མི་བཟོད་པར་ཀུན་ནས་མནར་སེམས་པ་ཡིན་ལ། ཁྱོ་བ་
 ནི་གནོད་པའི་རྒྱ་ཉི་བར་གནས་པ་ན་ཁོང་ཁྱོ་ཆར་འཁེལ་ཏེ་ལུས་ཀྱི་བརྟེན་པ་
 སོགས་བྱ་འདོད་པའི་སེམས་ཤིན་ཏུ་འབྱུག་པ་ཞིག་ལ་བརྟོན་པ་ཡིན་ནམ་སྟུམ་སྟེ།
 ཁོང་ཁྱོ་འཆད་པའི་སྐབས་སུ་ཀུན་བརྟུས་ལས་ཆོས་གསུམ་ལ་ཀུན་ནས་མནར་
 སེམས་པ་ཞེས་བཤད་ཅིང་། ཁྱོ་བའི་སྐབས་སུ་གནོད་པའི་རྒྱ་ཉི་བར་གནས་པ་ན་
 ཞེས་དང་། མཚོན་ཆ་ལེན་པ་སོགས་ཞེས་སོགས་བྱུང་ལ། སྤར་པོ་ལྟའི་རབ་བྱེད་

ལས་ཀྱང་ཁོང་ཁྱོད་སྐབས་སུ་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཀྱན་ནས་མནར་སེམས་པ་
 ཞེས་བཤད་ཅིང་། ཉེ་ཉེན་གྱི་ཁྱོད་པ་འཆད་པའི་སྐབས་སུ་འབྲལ་དུ་གཞོད་པ་བྱེད་
 པ་ལ་གནས་ཏེ་ཞེས་གསུངས་འདུག་པས་ཐོགས་མེད་སྐྱུ་མཆེད་གཉིས་ཀྱི་གཞུང་
 འདི་དག་གི་གྲུང་བསྐྱེགས་ནས་བསམས་ན་གོང་དུ་བཤད་པ་དེ་ལྟར་ཡིན་ནམ་
 སྟམ་སྟེ། འོན་ཀྱང་འདི་དག་ནི་གིན་ཏུ་ཆོགས་པར་དཀའ་བས་སློབ་གྲོས་ཅན་རྣམས་
 གྱིས་ད་དུང་ཞིབ་ཏུ་དཔྱད་པར་མཛོད་ཅིག་ཁྱོད་པས་གཞན་ལ་གཞོད་པའི་ཉེན་
 བྱེད་པ་ནི་གོ་བར་ཟད་དོ། །གཉིས་པ་ཁོན་དུ་འཛིན་པ་ནི། མངོན་པ་ཀྱན་བརྟམ་
 ལས། ཁོན་དུ་འཛིན་པ་གང་ཞེ་ན། དེའི་འོག་ཏུ་ཁོང་ཁྱོད་པའི་ཆར་གཏོགས་པ་ཉིད་
 གྱིས་ཤར་གཉེར་བའི་བསམ་པ་མི་གཏོང་བ་སྟེ། མི་བཟོད་པའི་ཉེན་བྱེད་པའི་
 ལས་ཅན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཁོང་ཁྱོད་རྒྱུན་མི་གཏོང་བར་གཞོད་པ་དང་
 གཞོད་ལན་བྱ་འདོད་པའི་སློབ་པ་ཁོན་པའི་ཉེན་གྱིས་མི་བཟོད་པའི་ཉེན་བྱེད་པ་ནི་གོ་
 བར་ཟད་དོ། །སེམས་བྱུང་འདི་གཉིས་ལ། རིན་ཆེན་འབྲེང་བ་ལས། ཁྱོད་པ་སེམས་
 ཀྱི་འབྱུག་པ་སྟེ། དེ་དང་རྗེས་འབྲེལ་ཁོན་དུ་འཛིན། ཅིས་བཤད་དོ། །གསུམ་པ་
 འཆབ་པ་ནི། མངོན་པ་ཀྱན་བརྟམ་ལས། འཆབ་པ་གང་ཞེ་ན། ལེགས་པར་
 བསྐྱལ་བ་ལ་གཏི་མུག་གི་ཆར་གཏོགས་པས་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་འབྱུང་བ་སྟེ། འགྱོད་པ་
 དང་རེག་པར་མི་གནས་པའི་ཉེན་བྱེད་པའི་ལས་ཅན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར།
 དག་པའི་བཤེས་གཉེན་སོགས་གང་ཟག་གཞན་གྱིས་རང་ལ་ཕན་པར་འདོད་པའི་
 བསམ་པས་ཉེས་པ་གྲུང་བ་ན། གཏི་མུག་གི་དབང་གིས་ཉེས་པ་སྐྱབ་པར་འདོད་
 པའི་སློབ་པ་ཞིག་གོ། །རང་གི་ཉེས་པ་ཁས་མི་ལེན་པར་འཆབ་པར་བྱེད་པ་འདིས་ནི་
 ཉེས་པ་རྒྱུད་དུ་ཡང་ཆེན་པོར་འཁེལ་ཏེ་འགྱོད་པ་དང་བདེ་བ་ལ་རེག་པར་མི་

གནས་པའི་རྒྱ་བྱེད་ཅིང་། བྱི་མ་རན་སོང་དུ་འཕེན་པའི་ལས་བྱེད་དོ། །བཞི་པ་
 འཛིག་པ་ནི། མངོན་པ་ཀླན་བརྟམ་ལས། འཛིག་པ་གང་ཞེ་ན། ཁོང་ཁྱོ་བའི་ཆར་
 གཏོགས་པ་ཁྱོ་བ་ཁོན་དུ་འཛིན་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བའི་སེམས་གྱི་ཀླན་ནས་མནར་
 སེམས་པ་སྟེ། ཆོག་རྒྱལ་པོ་བརྒྱུད་ཞིང་དག་པོའི་རྟེན་བྱེད་པའི་ལས་ཅན་དང་།
 བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པ་འཕེལ་བའི་ལས་ཅན་དང་། རེག་པར་མི་གནས་པའི་
 ལས་ཅན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། གཞན་གྱིས་རང་ལ་ཉེས་པ་སྤྱིང་བ་ན་ཉེས་
 པ་ལ་འགྱུར་བ་དང་མཐོལ་བའི་བསམ་པ་མེད་པར་ཁྱོ་བ་དང་ཁོན་འཛིན་གྱི་
 དབང་གིས་ཞེ་འགས་པའི་བསམ་པ་སྟེ། ཆོག་རྒྱལ་པོ་སྟོ་བར་འདོད་པའི་སྟོ་ལྟ་
 ལུའོ། །འདི་ལ་ཕུང་པོ་ལྗེའི་རབ་བྱེད་ལས་ཆོག་བརྒྱུད་པོས་ཞེར་འདེབས་པ་ཞེས་
 བཤད་ལ། རེན་ཆེན་འབྲེང་བ་ལས། འཛིག་པ་སྟེག་ལ་ཞེན་པའོ། །ཞེས་སྟེག་པ་
 ལ་ཞེན་ནས་མི་གཏོང་བ་ལ་བཤད་ལ། མཛོད་འབྲེལ་ལས་ཀྱང་འཛིག་པ་སྟེག་པ་
 ལ་དམ་དུ་འཛིན་པ་དང་ལྟ་བ་མཆོག་འཛིན་ལས་སྟེ་བར་བཤད་དོ། །འདིས་ཆོག་
 རྒྱལ་སྟགས་ཉེས་པའི་ལས་དུ་མ་ལ་འཇུག་པ་དང་། བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པ་མང་
 དུ་བསྐྱེད་པས་ཆེ་འདིར་བདེ་བ་ལ་རེག་པར་མི་གནས་ཤིང་། བྱི་མ་ལ་ནམ་སྟོན་
 ཡིད་མི་འོང་བསྐྱེད་དོ། །ལྔ་པ་ཕྱག་དོག་ནི། མངོན་པ་ཀླན་བརྟམ་ལས། ཕྱག་
 དོག་གང་ཞེ་ན། རྟེན་པ་དང་བཀྱར་སྟེ་ལ་ལྟག་པར་ཆགས་ནས་གཞན་གྱི་སྟན་
 རྒྱུ་ཆོགས་པའི་བྱེད་པར་ལ་མི་བཟོད་པར་གྱུར་པ་སེམས་ཁོང་ནས་འབྱུག་པ་ཞེ་
 སྟང་གི་ཆར་གཏོགས་པ་སྟེ། ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་། རེག་པར་མི་གནས་པའི་ལས་
 ཅན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རྟེན་བཀྱར་ལ་ཆགས་པའི་དབང་གིས་གཞན་གྱི་
 སྟན་ཆོགས་ལ་མི་བཟོད་པར་སེམས་ཁོང་ནས་འབྱུག་པའོ། །འདིས་ནི་འདི་ལྟེ་

གཉིས་ཀར་མི་འདོད་པ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་དེ། ཆེ་འདིར་ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་། བྱི་མར་
 ངན་སོང་དུ་འཕེན་ནོ། །བྱུག་པ་སེར་སྣ་ནི། མངོན་པ་ཀྱན་བརྟམ་ལས། སེར་སྣ་
 གང་ཞེ་ན། རྟེན་པ་དང་བཀྲར་སྟེ་ལ་ལྷག་པར་ཆགས་ནས་ཡོ་བྱད་རྣམས་ལ་
 སེམས་ཀྱི་ཀྱན་རྒྱ་འཛིན་པ་འདོད་ཆགས་ཆར་གཏོགས་པ་སྟེ། ཡོ་བྱད་མ་བསྐྱེད་ས་
 པའི་རྟེན་བྱེད་པའི་ལས་ཅན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རྟེན་བཀྲར་ལ་ཆགས་
 པའི་དབང་གིས་ཡོ་བྱད་གཏོང་མི་རུས་པར་དམ་དུ་འཛིན་པའོ། །འདིས་ནི་འདི་བྱི་
 གཉིས་ཀར་མི་འདོད་པ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་དེ། ལྷ་བ་སྟོན་མེ་ལས། རུལ་པར་གྱུར་
 པའི་ལུས་འདི་དང་། རྩོག་གྲང་གཡོ་བ་དབང་མེད་ཅིང་། ཁྲི་ལམ་སྒྱུ་མ་འབྲ་བ་
 ལ། བྱིས་པ་འདི་དག་ཆགས་པས་ན། ཤིན་རྒྱུ་མ་རུང་ལས་བྱས་ཏེ། ཤིག་པའི་
 དབང་དུ་སོང་བ་དང་། ཁྲི་མཁས་འཆི་བ་དག་བཞོན་པས་སོང་། །དེ་དག་མི་
 བཟད་སེམས་དཔུལ་འགོ་ཞེས་དང་། རྩོ་མཐའ་ཡས་པ་སྐྱབ་པའི་གཟུངས་ལས་
 གྲང་། སེམས་ཅན་གང་དག་ཁ་ཅིག་ཚུད་འགྱུར་བ། །དེ་ཡི་གཞི་རྩ་ཡོངས་སུ་
 འཛིན་པ་སྟེ། །དེ་ལྷས་གང་ལ་སྟེན་པར་འགྱུར་བ་སྟོངས། །སྟེན་པ་སྟེན་པ་བྱས་ན་
 གཟུངས་སུ་འགྱུར། །ཞེས་སོགས་མཐའ་ཡས་པར་གསུངས་སོ། །བརྟན་པ་སྒྱུ་ནི།
 མངོན་པ་ཀྱན་བརྟམ་ལས། ལྷ་གང་ཞེ་ན། རྟེན་པ་དང་བཀྲར་སྟེ་ལ་ལྷག་པར་
 ཆགས་ནས་འདོད་ཆགས་དང་གཏི་མུག་གི་ཆར་གཏོགས་པས་ཡོན་ཏན་མ་ཡིན་པ་
 ཀྱན་རྒྱ་སྟོན་པ་སྟེ། འོག་པས་འཆོ་པའི་རྟེན་བྱེད་པའི་ལས་ཅན་ནོ། །ཞེས་
 གསུངས་པ་ལྟར། རྟེན་བཀྲར་ལ་ལྷག་པར་ཆགས་པའི་དབང་གིས་རང་ལ་ཡོན་
 ཏན་མེད་གྲང་ཡོད་པ་ལྟར་སྟོན་པ་སྟེ། རང་དུ་སེམས་ཤིན་རྒྱུ་མ་རུལ་ཡང་གཞན་
 བསྐྱེད་པའི་བསམ་པས་ཞི་དུལ་ལྟར་རྒྱལ་འཆོས་པ་ལྟ་བུའོ། །འདི་ལ་ཡུང་པོ་ལྷའི་

རབ་བྱེད་ལས་གཞན་བསྐྱེད་པ་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་དོན་སྟོན་པ་ཞེས་བཤད་ལ།
 ལམ་རིམ་ལས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་བཤད་དོ། །འདིས་ནི་ལོག་འཛོམས་རྟེན་བྱེད་པར་
 གསུངས་ཏེ། གཞན་གྱི་སྤང་ངོར་རྒྱལ་འཛོམས་བྱེད་པ་ནི་ལོག་འཛོམས་པ་པོའི་ཐབས་
 ཁོ་ན་ལས་འོས་མེད་དོ། །ལོག་འཛོམས་ལྟ་སྟེ། རྒྱལ་འཛོམས་དང་། ཁ་གསག་དང་།
 གཞེགས་སྤྱོད་དང་། ཐོབ་གྱིས་འཇལ་བ་དང་། རྟེན་པས་རྟེན་པ་འཛོམས་པ་རྣམས་
 མོ། །རྒྱལ་འཛོམས་ནི་གོང་དུ་བཤད་པ་དེ་ལྟར་ཏེ། ཡོན་ཏན་མེད་བཞིན་དུ་ཡོད་པ་
 ལྟར་བཅོས་ནས་གཞན་གྱི་སྤང་ངོར་ཕྱི་རྒྱལ་འཛོམས་པའོ། ཁ་གསག་ནི། རྟེན་
 བཀྲར་གྱི་ཕྱིར་གཞན་གྱི་སྤྱོད་དང་མཐུན་པའི་ཆོག་འཇམ་པོར་སྐྱབ་པའོ། །གཞེགས་
 སྤྱོད་ནི། གཞན་གྱི་རྩིས་ཐོབ་འདོད་ནས་ཁ་གསག་སྟོན་དུ་བཏང་སྟེ་གཞན་གྱི་
 རྩིས་ལ་བསྐྱུགས་པ་བྱེད་པའོ། །ཐོབ་གྱིས་འཇལ་བ་ནི། རྟེན་པའི་ཕྱིར་དུ་གཞན་
 ལ་མེར་སྐྱ་ཆེ་བ་སོགས་གྱི་སྟོན་ནས་བརྟེན་པའོ། །རྟེན་པས་རྟེན་པ་འཛོམས་པ་ནི།
 རྟེན་པ་དོན་དུ་གཉེན་ནས་གཞན་གྱི་མདུན་དུ་གང་ཟག་ཆེ་གེ་མོ་ཞིག་གིས་བདག་
 ལ་འདི་དང་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་སྤྱར་བྱེན་ནོ་ཞེས་སྤྱར་ཐོབ་པ་ལ་བསྐྱུགས་པ་བྱེད་
 པའོ། །མདོར་ན་བསྐྱབ་པའི་བཅས་མཚམས་རྒྱལ་བཞིན་དུ་མི་སྤྱང་བར་རྟེན་པ་
 ལ་ཆགས་པས་གྲོང་དུ་བསོད་སྟོམས་ལ་རྒྱ་བའམ་ལོག་འཛོམས་གསུངས་པས།
 ལོག་འཛོམས་མ་སྐྱགས་པ་ཞིག་འདོད་ན་ནི་གཞན་གྱི་ངོ་སྤྱང་ངོར་ཏེ་དབེན་པའི་
 གནས་སུ་འདུལ་བའི་བཅས་མཚམས་ངོ་སྟོག་མེད་པར་སྤྱང་དགོས་སོ། །བརྒྱན་
 པ་གཡོ་ནི། མདོར་པ་ཀུན་བཏུས་ལས། གཡོ་གང་ཞེ་ན། རྟེན་པ་དང་བཀྲར་སྟེ་ལ་
 ལྟག་པར་ཆགས་ནས་འདོད་ཆགས་དང་གཉི་ལྷག་གི་ཆར་གཉོགས་པས་ཉེས་པ་
 ཡང་དག་པར་སྟོན་པ་སྟེ། ཡང་དག་པའི་གང་མས་དག་རྟེན་པའི་བར་དུ་གཙོད་

པའི་ལས་ཅན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རྟེན་བཀྲར་ལ་ཆགས་པའི་དབང་གིས་
 རང་གི་ཉེས་པ་གཞན་ལ་མི་མངོན་པར་སྤྲོད་པའི་སྟོང་། །ད་ལྟ་རང་ཅག་
 རྣམས་ཉེས་པ་སྟོན་ཏུ་བྱས་ནས་གཞན་གྱིས་མ་ཆོར་བར་གསང་བྱུང་ན་པོ་གྲང་བ་
 དང་སྤྱང་བར་བྱེད་མོད། ཆོས་དང་བསྟན་ན་རང་སྤྱོད་པར་བྱེད་པའོ། །རྒྱལ་འདི་ལ་
 རྟོན་འདུག་ལས། སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དག་ །ཀྱན་ཏུ་ཐོགས་མེད་
 གཟིགས་པར་ལྟན། །དེ་དག་ཐམས་ཅད་སྤྱོད་སྤྲོད་ན། །རྟག་པར་བདག་ནི་གནས་
 སོ་ཞེས། །དེ་ལྟར་བསམས་ནས་ངོ་ཆ་དང་། །ཀྱས་དང་འཛིགས་ལྟན་དེ་བཞིན་
 མཐོས། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་ཡང་དེ་ལྟར་བྱའོ། །གཡོ་སྤྱོད་གཉིས་པོ་འདིས་ནི་
 ཆོ་འདིར་ཡང་དག་པའི་གདམས་དག་རྟེན་པའི་བར་དུ་གཅོད་ཅིང་། ཆོ་རབས་ཕྱི་
 མ་རྣམས་སུ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དང་མི་སྤང་བ་དང་།
 གདམས་དག་མི་རྟེན་པ་སོགས་མི་འདོད་པ་སྤྱོད་ཆོགས་བསྐྱེད་པས། གཡོ་སྤྱོད་
 གཉིས་པོ་འདི་འདྲ་སྤྱང་གིས་ཞུས་པ་ལས་ནག་ཆོས་བཞིའི་ནང་ཆོན་དུ་བགྲངས་
 སོ། །དགུ་བ་རྒྱགས་པ་ནི། མངོན་པ་ཀྱན་བཏུས་ལས། རྒྱགས་པ་གང་ཞེན། བད་
 མེད་པ་དང་ལང་ཆོ་ལ་བབ་པ་ལ་བརྟེན་ཅིང་། ཆོ་རིང་པའི་མཆོན་མ་དང་། ཟག་
 པ་དང་བཅས་པའི་སྤྱན་སྤྲུམ་ཆོགས་པ་གང་ཡང་རུང་བ་མཐོང་ནས་འདོད་ཆགས་
 གྱི་ཆར་གཏོགས་པའི་དགའ་བ་དང་ཡིད་བདེ་བ་སྟེ། ཉོན་མོངས་པ་དང་ཉེ་བའི་
 ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟེན་བྱེད་པའི་ལས་ཅན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར།
 བད་མེད་ཅིང་ལོངས་སྟོན་འཛོམ་པ་སོགས་ལ་དམིགས་ནས་དགའ་ཞིང་ཡིད་བདེ་
 བས་སེམས་ཁེངས་པའོ། །འདིས་ནི་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་སྤྱོད་པར་བྱེད་པས་
 བག་མེད་ཀྱི་རྩ་བ་བྱེད་དེ། །རྟག་བསམ་བསྐྱུལ་བ་ལས། རྒྱགས་འདི་བག་མེད་

ཀུན་གྱི་ཅ་བ་སྟེ། །དག་སྟོང་དམན་ལ་བརྟན་པར་ཡོངས་མི་བྱ། །བསྐལ་པ་
གཅིག་གིས་ཐར་པ་ཐོབ་མི་འགྱུར། །འདི་ནི་བརྟན་པ་འདི་ལ་གོ་རིམས་ཡིན། །
ཞེས་དང་། བཤེས་སྟོང་ལས་ཀྱང་། རིགས་དང་གཟུགས་དང་ཐོས་པ་ལང་ཆོ་
དང་། །དབང་ཐང་ཆེ་བས་རྒྱགས་པ་དག་བཞིན་གཟིགས། །ཞེས་གང་གསུངས་
པ་ལྟར་རོ། །བཅུ་པ་རྣམ་པར་འཆེ་བ་ནི། མངོན་པ་ཀུན་བཏུས་ལས། རྣམ་པར་
འཆེ་བ་གང་ཞེ་ན། །ཁོང་ཁྱོད་བའི་ཆར་གཏོགས་པ། སྟོང་བཅུ་བ་མེད་པ་དང་། སྟོང་
རྩེ་བ་མེད་པ་དང་། བཅུ་བ་མེད་པ་སྟེ། རྣམ་པར་མཐོ་འཆོམ་པའི་ལས་ཅན་ནོ། །
ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། བེམས་ཅན་ལ་སྟོང་བཅུ་བ་མེད་པར་མཐོ་འཆོམ་པར་
འདོད་པའོ། །འདིར་སྟོང་བཅུ་བ་མེད་པ་སོགས་རྣམ་གངས་གསུངས་པ་ནི། རང་
གིས་མཐོ་འཆོམ་པར་འདོད་པས་ན་སྟོང་བཅུ་བ་མེད་པ་དང་། གཞན་མཐོ་འཆོམ་
བྱེད་དུ་འཇུག་འདོད་པས་ན་སྟོང་རྩེ་བ་མེད་པ་དང་། གཞན་གྱིས་བྱེད་པ་མཐོང་
ངས་ཐོས་ན་རྩེས་སུ་ཡི་རང་བས་ན་བཅུ་བ་མེད་པ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་པར་
འགྲེལ་བ་ལས་བཤད་དོ། །འདིའི་བྱེད་ལས་ནི་གོ་བར་ཟད་དོ། །བཅུ་གཅིག་པ་ངོ་
ཆ་མེད་པ་ནི། མངོན་པ་ཀུན་བཏུས་ལས། ངོ་ཆ་མེད་པ་གང་ཞེ་ན། འདོད་ཆགས་
དང་། ཞེ་སྤང་དང་། གཏི་མུག་གི་ཆར་གཏོགས་པ་ཁ་ན་མ་ཐོ་བས་བདག་ལས་མི་
འཛོམ་པ་སྟེ། ཉོན་མོངས་དང་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གྲོགས་བྱེད་པའི་
ལས་ཅན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། བདག་གམ་ཆོས་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་
ཉེས་པ་ལ་འཛོམ་པ་མེད་པའི་སྟོའོ། །དེ་ཡང་དཔེར་ན་དག་སྟོང་ལྟ་བུས་མྱོས་
འགྱུར་གྱི་བཏུང་བ་དང་སྤང་བ་ན། མྱོས་འགྱུར་འདི་འབྱང་བ་ནི་བདག་གི་བྱ་བའི་
ཆ་མ་ཡིན་ནོ་སྟེ་འདྲ་རང་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་ཉེས་པ་ལ་འཛོམ་པ་ནི་ངོ་ཆ་ཤེས་

བ་ཡིན་པས། དེའི་ལྷོག་སྟོགས་ལ་ངོ་ཚ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །བཙུག་ཉིས་
 བ་ཁྲེལ་མེད་པ་ནི། མངོན་པ་ཀྱན་བརྟམ་ལས། ཁྲེལ་མེད་པ་གང་ཞེ་ན། འདོད་
 ཆགས་དང་། ཞེ་སྤང་དང་། གཏི་སྟག་གི་ཆར་གཏོགས་པ་ཁ་ན་མ་ཐོ་བས་གཞན་
 ལས་མི་འཛེམ་པ་སྟེ། ཉོན་མོངས་པ་དང་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
 གྲོགས་བྱེད་པའི་ལས་ཅན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། གཞན་གྱི་མཚན་དུ་བྱས་
 བས་ཉེས་པ་ལ་འཛེམ་པ་མེད་པའི་སྟོའོ། །དེ་ཡང་ཉེས་པ་ལ་འཇུག་ཏུ་ཉེ་བ་ན་
 ཉོན་པ་རང་གཞན་གྱི་བསམ་པ་ཤེས་པའི་ལྷ་རྣམས་བྱགས་ཁྲེལ་བར་འགྱུར་ཞིང་།
 གང་ཟག་གཞན་གྱིས་སྤྲད་ན་མི་རུང་ངོ་སྟེ་མ་དུ་གཞན་གྱི་མཚན་དུ་བྱས་ནས་ཉེས་
 བ་ལ་འཛེམ་པ་ནི་ཁྲེལ་ཡོད་ཡིན་པས། དེ་ལས་ལྷོག་པ་ནི་ཁྲེལ་མེད་དོ། །དེ་ལྟར་
 ཡང་རིན་ཆེན་འབྲེང་བ་ལས། ངོ་ཚ་མེད་དང་ཁྲེལ་མེད་པ། རང་དང་གཞན་ལ་
 མི་འཛེམ་པའོ། །ཞེས་དང་། བྱང་ས་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་
 ཀྱན་ཏུ་སྦྱོད་པ་ན་བདག་གི་ཆ་མ་ཡིན་པར་ཤེས་ནས་འཛེམ་པ་ནི་ངོ་ཚ་ཤེས་
 པའོ། །དེ་ཉིད་ལ་གཞན་དག་ལ་འཛིགས་ཤིང་གྲུས་པས་འཛེམ་པ་ནི་ཁྲེལ་ཡོད་
 པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ལོ། །ངོ་ཚ་མེད་པ་དང་ཁྲེལ་མེད་པ་འདི་གཉིས་ཀྱིས་
 ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གྲོགས་བྱེད་ཅིང་ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གྱུ་བྱེད་དེ།
 ཉེས་པ་ལ་འཛེམ་འདོད་མེད་ན་ཉེས་པ་སྤང་མི་རུས་པས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་ངོ་ཚ་མེད་
 པ་དང་ཁྲེལ་མེད་པ་འདི་གཉིས་མི་དག་པའི་སེམས་ཐམས་ཅད་དང་མཆུངས་ལྟན་
 དུ་འབྱུང་བར་མངོན་པ་གོང་འོག་གཉིས་ཀ་ནས་གསུངས་སོ། །འདི་ལ་བཤད་
 པར་བྱ་བ་མང་དུ་སྤྲང་ན་ཡང་འདིར་དེ་ཅུམ་ལས་མ་སྟོས་སོ། །བཙུག་གསུམ་པ་
 རྟགས་པ་ནི། མངོན་པ་ཀྱན་བརྟམ་ལས། རྟགས་པ་གང་ཞེ་ན། གཏི་སྟག་གི་ཆར་

གཏོགས་པ་སེམས་ལས་སྤྱི་མི་རུང་བ་ཉིད་དོ། ཉོན་མོངས་པ་དང་ཉེ་བའི་ཉོན་
 མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གོགས་བྱེད་པའི་ལས་ཅན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར།
 གཏི་མཁུ་གི་ཆ་གས་སྤྱི་ལུས་སེམས་ལྟེ་ཞིང་ལས་སྤྱི་མི་རུང་བའི་སློ་ཞིག་
 གོ་དེ་ཡང་རིན་ཆེན་འཕྲེང་བ་ལས། ལུས་སེམས་ལྟེ་ཕྱིར་ལས་བྲལ་བ། གང་
 ཡིན་པ་ནི་སྤྲུགས་པའོ། ཞེས་དང་། མཛོད་འགའ་ལས་ཀྱང་། སྤྲུགས་པ་གང་ཞེ་
 བ། ལུས་ལྟེ་བ་ཉིད་དང་སེམས་ལྟེ་བ་ཉིད་དེ། ལུས་ལས་སྤྱི་མི་རུང་བ་ཉིད་དང་
 སེམས་ལས་སྤྱི་མི་རུང་བ་ཉིད་གང་ཡིན་པའོ། ཞེས་གསུངས་ཤིང་། ལམ་རིམ་
 ལས་ཀྱང་དེ་ལྟར་དུ་གསུངས་སོ། །འདིའི་བྱེད་ལས་ལ་ཉོན་མོངས་དང་ཉེ་ཉོན་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་གོགས་བྱེད་པར་གསུངས་པ་ནི། སྤྲུགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཉོན་
 མོངས་ཐམས་ཅད་འཕེལ་བར་འགྱུར་བའོ། དེ་ལྟར་ཡང་ལྷག་བསམ་བསྐྱལ་བ་
 ལས། གང་ཞིག་གཉིད་དང་སྤྲུགས་ལ་དགའ་འགྱུར་བ། །བད་ཀན་རྒྱུད་དང་དེ་
 བཞིན་མཐིམ་པ་རྣམས། དེ་དག་དེ་ཡི་ལུས་ལ་གས་ཆེར་འགྱུར། དེ་ཡི་ཁམས་
 རྣམས་རབ་ཏུ་འབྲུག་པར་འགྱུར། གང་ཞིག་སྤྲུགས་དང་གཉིད་ལ་དགའ་འགྱུར་
 བ། ཁ་ཟས་ཉེས་པས་ལྟོ་ནི་མ་དག་ཅིང་། ལུས་ཀྱང་ལྟོ་ལ་ཟོ་མདོག་བདེ་མ་
 ཡིན། དེ་ཡི་ཆོག་ཀྱང་གསལ་བར་མི་འགྱུར་ལོ། ཞེས་དང་། གང་ཞིག་སྤྲུགས་
 དང་གཉིད་ལ་དགའ་འགྱུར་བ། དེ་ནི་མོངས་ཤིང་ཆོས་ལ་འདུན་པ་ཉམས། །
 བྱིས་པ་ཡོན་ཏན་ཀྱན་ལས་ཡོངས་སུ་ཉམས། །དཀར་པོ་ཉམས་ཤིང་སུན་པར་
 འགོ་བར་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ལོ། །བཙུ་བཞི་བ་རྒྱུད་པ་ནི། མདོན་པ་
 ཀྱན་བཏུས་ལས། རྒྱུད་པ་གང་ཞེ་ན། སྤྲུག་པའི་མཚན་མའི་རྗེས་སུ་འབྲུག་པའི་
 འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཆར་གཏོགས་པའི་སེམས་རྣམ་པར་མ་ཞི་བ་སྟེ། ཞི་གནས་ཀྱི་

བར་དུ་གཙོད་པའི་ལས་ཅན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྤར་མྱོང་པའི་འདོད་
 ཡོན་ལ་དམིགས་ནས་སེམས་ཕྱིར་འཕྲོ་ཞིང་སྟེང་པས་འཇུག་པའི་སྟོ་ཞིག་གོ། །
 འདི་ལ་རིག་ཆེན་འབྲེང་བ་ལས། རྟོན་པ་ནི། ལུས་སེམས་རབ་དུ་མ་ཞི་བའོ། །
 ཞེས་གསུངས། དེ་བཞིན་དུ་ཡུང་པ་ལྟའི་རབ་བྱེད་ལས་ཀྱང་། རྟོན་པ་གང་ཞེ་ན།
 སེམས་མ་ཞི་བའོ་ཞེས་གསུངས་ལ། དེ་དག་གི་དོན་ལམ་རིམ་ལས། དམིགས་པ་
 བྱི། ལུས་ཡིད་དུ་འོང་ཞིང་སྟུག་པའོ། །རྣམ་པ་ནི། སེམས་རྣམ་པར་མ་ཞི་ཞིང་
 ཕྱིར་ལ་འཕྲོ་བ་སྟེ་འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཆ་ཤས་ཤིག་ཡིན་པས་ལུས་ལ་སྟེང་པའི་རྣམ་
 པས་འཇུག་པའོ། །བྱེད་ལས་ནི། སེམས་དམིགས་པ་ལ་གནས་པའི་བར་ཆད་
 བྱེད་པའོ། །ཞེས་གང་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །སེམས་ཕྱིར་འཕྲོ་བ་ཐམས་ཅད་རྟོན་
 པ་ཡིན་སྟེ་དུ་མི་གཟུང་སྟེ། རྟོན་པ་ནི་འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཆ་ཤས་ཡིན་ལ། འདོད་
 ཆགས་མ་ཡིན་པའི་ཉོན་མོངས་གཞན་གྱི་སྟོ་ནས་སེམས་ལུས་ལ་གཡོང་བའམ་
 མང་དུ་ཡོད་ཅིང་། ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པར་དགེ་བའི་དམིགས་པ་ལ་སེམས་
 འཕྲོ་བ་ཡང་ཡོད་པས་འཕྲོ་བ་ཐམས་ཅད་རྟོན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །བཙུ་ལྟ་པ་མ་དད་
 པ་ནི། མདོན་པ་ཀྱན་བརྟུས་ལས། མ་དད་པ་གང་ཞེ་ན། གཏི་སྟག་གི་ཆར་
 གཏོགས་པ་དགེ་བའི་ཆོས་རྣམས་ལ་སེམས་ཀྱི་ཡིད་མི་ཆེས་པ་དང་། མ་དད་པ་
 དང་། མི་འདོད་པ་སྟེ། ལེ་ལོའི་རྟེན་བྱེད་པའི་ལས་ཅན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་
 ལྟར། དད་པའི་མི་མཐུན་སྟོགས་གཏི་སྟག་གི་ཆ་ཤས་སུ་གཏོགས་པ་ཞིག་གོ། །
 འདི་ལ་དབྱེ་ན། ཡིད་ཆེས་ཀྱི་དད་པའི་མི་མཐུན་སྟོགས་ལས་འབྲས་སོགས་ལ་
 ཡིད་མི་ཆེས་པའི་མ་དད་པ་དང་། དད་པའི་དད་པའི་མི་མཐུན་སྟོགས་དཀོན་
 མཆོག་སོགས་ཡོན་ཏན་ཅན་ལ་དད་པ་མེད་ཅིང་སེམས་མི་དགའ་བའི་མ་དད་པ་

དང་། མངོན་འདོད་གྱི་དད་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཐར་པ་སོགས་ལ་དོན་གཉེར་
མེད་ཅིང་མི་འདོད་པར་བྱེད་པའི་མ་དད་པ་རྣམས་སོ། །འདིའི་བྱེད་ལས་ནི་གོ་
བར་ཟད་དོ། །བཙུ་བྱག་པ་ལེ་ལོ་ནི། མངོན་པ་ཀྱན་བརྟམས་ལས། ལེ་ལོ་གང་ཞེ་
ན། ཉལ་བ་དང་། བསྐྱེས་པ་དང་། འབྲེས་པའི་བདེ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་གཏི་མུག་
གི་ཆར་གཏོགས་པའི་སེམས་མི་སྒྲོ་བ་སྟེ། དགེ་བའི་ཕྱོགས་ལ་སྒྲུབ་པའི་བར་དུ་
གཙོད་པའི་ལས་ཅན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཉལ་བ་སོགས་ལ་མངོན་པར་
ཞེན་ནས་དགེ་བ་ལ་སེམས་མི་སྒྲོ་བའོ། །ལེ་ལོས་ནི་དགེ་བའི་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་
ཉམས་པར་བྱེད་དེ། དན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་ལས། ཉོན་མོངས་རྣམས་ཀྱི་གཞི་
གཅིག་ནི། ལེ་ལོ་ཡིན་ཏེ་གང་ལ་ཡོད། གང་ལ་ལེ་ལོ་གཅིག་ཡོད་པ། རྟེན་ལ་
ཆོས་ཀྱན་མེད་པ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །བཙུ་བདུན་པ་བག་མེད་པ་ནི།
མངོན་པ་ཀྱན་བརྟམས་ལས། བག་མེད་པ་གང་ཞེ་ན། ཆགས་པ་དང་། ཞེ་སྤང་དང་།
གཏི་མུག་ལེ་ལོ་དང་བཅས་པ་ལ་གནས་ནས། དགེ་བའི་ཆོས་རྣམས་མི་སྒྲོམ་ཞིང་།
ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་ཆོས་རྣམས་ལས་སེམས་མི་སྒྲུང་བ་སྟེ། མི་དགེ་བ་འཕེལ་
བ་དང་། དགེ་བ་འབྱིབ་པའི་རྟེན་བྱེད་པའི་ལས་ཅན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར།
ཉོན་མོངས་དང་ཉེས་པའི་ཆོགས་རྣམས་ལས་སེམས་མི་སྒྲུང་བར་བག་ཡངས་སུ་
གཏོང་བར་བྱེད་པའི་སྒྲོ་ཞིག་གོ། རྟེན་ཡང་སྤང་པོ་ལྡེའི་རབ་བྱེད་ལས། བག་མེད་
པ་གང་ཞེ་ན། ཆགས་པ་དང་། ཞེ་སྤང་དང་། གཏི་མུག་དང་། ལེ་ལོ་གང་ཡིན་པ་
དག་གིས་ཉོན་མོངས་པ་ལས་སེམས་མི་སྒྲུང་བ་དང་དགེ་བ་མི་སྒྲོམ་པའོ། །ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །འདིའི་བྱེད་ལས་ནི་གོ་བར་ཟད་དོ། །བཙུ་བརྒྱད་པ་བརྟེན་
ངས་པ་ནི། མངོན་པ་ཀྱན་བརྟམས་ལས། བརྟེན་ངས་པ་གང་ཞེ་ན། ཉོན་མོངས་པ་

དང་མཚུངས་པར་ལྷན་པའི་བྲན་པ་སྟེ། གཡེང་བའི་རྟེན་བྱེད་པའི་ལས་ཅན་ནོ། །
 ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཉོན་མོངས་ཀྱི་དམིགས་པ་བྲན་པའི་སྟོན་ནས་དགོ་བ་ལ་
 སེམས་མི་གསལ་ཞིང་བརྟེན་པར་བྱེད་པའི་རིག་པ་ཞིག་གོ། དེ་བཞིན་དུ་ལྷང་པོ་
 ལྷའི་རབ་བྱེད་ལས་ཀྱང་བརྟེན་ངས་ནི་བྲན་པ་ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིན་པར་བཤད་
 པས། དགོ་སེམས་མི་གསལ་བར་བརྟེན་པ་ལ་བརྟེན་ངས་ཞེས་བྱ་ཡི། སྟུག་པ་
 དང་མི་སྟུག་པའི་མཚན་མ་སོགས་ཉོན་མོངས་པའི་དམིགས་པ་སྟོང་ལུལ་དུ་མ་ཤར་
 བ་ལ་བརྟེན་ངས་སུ་མི་འཛོག་པ་འདྲའམ་སྟུ་མ་མོ། །བརྟེན་ངས་ཀྱིས་གཡེང་བའི་
 རྟེན་བྱེད་པ་ནི། བྲན་པ་ཉོན་མོངས་ཅན་ལ་བརྟེན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་དམིགས་
 པ་རྣམས་ལ་སེམས་གཡེང་བར་འགྱུར་བའོ། །བརྟེན་དགུ་པ་ཤེས་བཞིན་མ་ཡིན་པ་
 ནི། མངོན་པ་ཀུན་བརྟུས་ལས། ཤེས་བཞིན་མ་ཡིན་པ་གང་ཞེ་ན། ཉོན་མོངས་པ་
 དང་མཚུངས་པར་ལྷན་པའི་ཤེས་རབ་སྟེ། དེས་ལུས་དང་ངག་དང་སེམས་ཀྱི་སྟོན་
 བ་ལ་མི་ཤེས་བཞིན་དུ་འཇུག་པ་སྟེ། ལྷང་བའི་རྟེན་བྱེད་པའི་ལས་ཅན་ནོ། །ཞེས་
 གསུངས་པ་ལྟར། ཤེས་བཞིན་གྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སྟོན་གསུམ་གྱི་སྟོན་པ་ལ་མི་
 ཤེས་བཞིན་དུ་འཇུག་པའི་ཤེས་རབ་ཉོན་མོངས་ཅན་ཞིག་གོ། ཤེས་བཞིན་མ་
 ཡིན་པ་འདིས་ལྷང་བའི་རྟེན་བྱེད་པ་ནི། སྟོན་འཇུག་ལས། ཐོས་ལྷན་དད་པ་ཅན་
 དང་ནི། །བརྟོན་པ་ལྷར་ལེན་དུ་མ་ཡང་། ཤེས་བཞིན་མེད་པའི་སྟོན་ཆགས་
 པས། །ལྷང་བའི་རྟོག་དང་བཅས་པར་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། ཉི་ཤུ་
 པ་རྣམ་པར་གཡེང་བ་ནི། མངོན་པ་ཀུན་བརྟུས་ལས། རྣམ་པར་གཡེང་བ་གང་ཞེ་
 བ། འདོད་ཆགས་དང་། ཞེ་སྤང་དང་། གཏི་སྟུག་གི་ཆར་གཏོགས་པའི་སེམས་ཀྱི་
 རྣམ་པར་འཕྲོ་བ་སྟེ། འདོད་ཆགས་དང་འབྲེལ་བའི་བར་དུ་གཙོན་པའི་ལས་ཅན་

ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཉེན་མོངས་པའི་དབང་གིས་སེམས་དམིགས་པ་ལས་
གཡེང་བར་བྱེད་པའོ། །ཡུང་པོ་ལྷའི་རབ་བྱེད་ལས་ནི་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལྷ་ལ་
སེམས་རྣམ་པར་འཕྲོ་བ་ལ་བཤད་དོ། །འདི་དང་གོང་དུ་བཤད་པའི་ཚོད་པ་
གཉིས་ཁྱད་མེད་དམ་སྟུམ་ན། ཚོད་པ་ནི་སྤར་འདྲིས་པའི་ཡུལ་ཡིད་དུ་འོང་བའི་
ཆ་ལ་འཕྲོ་བ་འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཆར་གཏོགས་ཡིན་ལ། རྣམ་གཡེང་ནི་ཡུལ་གང་
ཡང་རུང་བ་ལ་གཡེང་བ་དུག་གསུམ་གའི་ཆར་གཏོགས་སུ་ཡོད་པས་མི་འདྲའོ། །
རྣམ་པར་གཡེང་བ་ལ་དབྱེ་བ་དུག་ཡོད་དེ། རོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་གཡེང་བ། བྱི་རོལ་ཏུ་
གཡེང་བ། ཉང་གི་གཡེང་བ། མཚན་མའི་གཡེང་བ། གནས་ངན་ལེན་གྱི་གཡེང་
བ། ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་གཡེང་བ་རྣམས་སོ། །རོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་གཡེང་བ་ནི། དབང་
པོའི་ཤེས་པ་ལྷ་ལ་བཤད་དེ། དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་མཉམ་པར་
བཞག་པའི་ཆོ་དབང་ཤེས་ལྷ་པོ་གང་རུང་ཞིག་སྟེས་ན་ཉིང་དེ་འཛིན་དེ་ལས་
ལངས་པ་ཡིན་པས། ཉིང་དེ་འཛིན་ལས་སེམས་ཕྱིར་གཡེང་བ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །
བྱི་རོལ་ཏུ་གཡེང་བ་ནི། ཐོས་བསམ་སྟོམ་གསུམ་གྱི་དགེ་བ་ལ་ཞུགས་པ་ན་དེ་ལ་
མི་གནས་པར་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་སེམས་ཕྱིར་འཕྲོ་བ་སྟེ། དགེ་བའི་དམིགས་
པ་ལ་མི་གནས་པར་བྱིན་ཅི་ལོག་གི་དམིགས་པ་ལ་འཕྲོ་བར་བྱེད་པས་ན་དེ་ལྟར་
བརྗོད་དོ། །ཉང་གི་གཡེང་བ་ནི། ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཆོ་བྱིང་
ཚོད་དང་སྟོམས་འཇུག་ལ་རོ་བྱང་གི་སྟེད་པ་རྣམས་སོ། །དེ་དག་ལ་ནང་གི་གཡེང་
བ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། ཉང་དུ་ཉིང་དེ་འཛིན་སྟོམ་པ་ལ་གཤགས་ཀྱི་གཙོ་
བོ་ཡིན་པས་ན་དེ་ལྟར་བརྗོད་དོ། །མཚན་མའི་གཡེང་བ་ནི། རང་ལ་གང་ཟག་
གཞན་གྱིས་འདི་ནི་བསམ་གཏན་བཤོ་ཞེས་ཡིད་ཆེས་ན་ཅི་མ་རུང་སྟུམ་དུ་དགེ་

སྒྲིར་ལ་བརྩོན་པའོ། །གནས་ངན་ལེན་གྱི་གཡང་བ་ནི། འཛིག་ལྟ་དང་ར་རྒྱལ་གྱི་
 གནས་ངན་ལེན་ལ་བརྟེན་ནས་དགོ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་དགོ་བ་ལ་ཞུགས་པའི་ཆོར་
 བ་བྱུང་བ་ལ་ར་དང་ར་ཡིད་འཛིན་པའི་སེམས་ཁེངས་པའོ། །ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་
 གཡང་བ་ནི། བསམ་གཏན་བཞི་པ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་བཏང་ནས་བསམ་
 གཏན་གསུམ་པ་མན་ཆད་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ལྟ་བུ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་
 འཇུག་པ་བཏང་ནས་ཐེག་པ་དམན་པ་ལ་གནས་པར་བྱའོ་སྟམ་པ་ལྟ་བུ་རྣམས་
 སོ། །འདིར་བཤད་པའི་རྣམ་གཡང་འདི་དག་ནི་སྒྲིར་རྣམ་གཡང་གི་རྣམ་གྲངས་
 གསུངས་པ་ཡིན་གྱི། ཐམས་ཅད་ཉེ་ཉོན་དངོས་ཡིན་པའི་ངེས་པ་མེད་དེ། དང་པོ་
 ལ་ཡུང་མ་བསྟན་དང་། ཐ་མ་ལ་དགོ་བས་བསྟུས་པ་ཡོད་དོ། །ཉེ་ཉོན་གྱི་གཡང་
 བ་དངོས་ནི་འདིར་བཤད་པའི་བྱི་རོལ་ཏུ་གཡང་བ་དང་། རང་གི་གཡང་བ་ལྟ་བུ་
 ལ་གསུངས་པས། བྲ་ཞིང་མཛངས་པའི་སྟོ་གྲོས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ཞིབ་ཏུ་དབྱད་
 དགོས་སོ། །དེ་ལྟར་ཁྲོ་བ་ནས་རྣམ་གཡང་གི་བར་ཉེ་བྱ་པོ་འདི་ལ་ཉེ་ཉོན་ཞེས་
 བརྗོད་པ་ནི། ཅུ་ཉོན་རྣམས་དང་ཉེ་བའམ་དེ་དག་གི་ཆར་གཏོགས་པ་ཡིན་པས་
 བ་དེ་ལྟར་བརྗོད་ལ། དེ་ཡང་ཁྲོ་བ་དང་ཁོན་འཛིན་ཁོང་ཁྲོ་དང་ཉེ་ཞིང་དེའི་ཆར་
 གཏོགས་པ་ཡིན་པ་སོགས་སོ་སོར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། སལ་ཆེར་སྤར་བྱངས་པའི་
 མངོན་པའི་ཡུང་གི་དངོས་ཟིན་ལ་གསལ་ལོ། །

དུག་པ་གཞན་འགྱུར་བཞིན། གཉིད་དང་། འགྲོད་པ་དང་། རྟོག་པ་དང་།
 དབྱོད་པ་རྣམས་སོ། །དང་པོ་གཉིད་ནི། མངོན་པ་ཀྱན་བཏུས་ལས། གཉིད་གང་
 ཞེ་ན། གཉིད་ཀྱི་རྒྱ་ལ་བརྟེན་ནས་དགོ་བ་དང་། མི་དགོ་བ་དང་། ཡུང་དུ་མ་
 བསྟན་པ་དང་། དུས་དང་། དུས་མ་ཡིན་པ་དང་། རིགས་པ་དང་། མི་རིགས་པ་

ལ་སེམས་སྤྱད་པ་གཏི་མུག་གི་ཆར་གཏོགས་པ་སྟེ། བྱ་བ་ཤོར་བའི་རྟེན་བྱེད་པའི་
 ལས་ཅན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ལུས་ལྟི་བ་དང་། ཉམས་རྒྱུ་བ་དང་།
 ངལ་བ་དང་། ལུན་པའི་མཚན་མ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སོགས་ཀྱི་རྒྱ་རྣམས་ལ་བརྟེན་
 བས་དབང་ཤེས་ལུལ་ལ་འཇུག་པ་རང་དབང་མེད་པར་ནང་དུ་སྤྱད་པར་བྱེད་པའི་
 སློ་ཞིག་གོ། །འདིར་དུས་དང་དུས་མིན་གསུངས་པ་ནི། མགོན་པོ་ལྷ་སྐུ་བ་ཀྱིས།
 རིགས་པའི་བདག་ཉིད་ཉིན་པར་མཐའ་དག་དང་། །མཚན་མོའང་སྐྱབ་ཀྱི་སྟོད་
 སྤྱད་འདས་ནས་ནི། །མནལ་ཆོའང་འབྲས་སུ་མེད་པར་མི་འཇུག་བར། །དན་དང་
 ལུན་པར་དེ་དག་བར་དུ་མཐོལ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། བས་ཀྱི་སྐྱབ་བར་པ་ལ་
 གཉིད་ཀྱི་དུས་དང་། བས་ཀྱི་ཆ་སྟོད་སྤྱད་དང་ཉིན་པར་ནི་གཉིད་ཀྱི་དུས་མ་ཡིན་
 པར་དགེ་སྦྱོར་ལ་བརྩོན་པའི་དུས་ཡིན་པས་རྒྱལ་དེ་གོ་བའི་བྱིར་དུ་དེ་ལྟར་
 གསུངས་སོ། །རིགས་པ་དང་མི་རིགས་པ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི། ལུས་ཀྱི་འབྱུང་བ་
 རྒྱས་ནས་དགེ་བ་ལ་སྦྱོར་འདོད་པས་མཚན་མོའི་སྐྱབ་བར་པ་ལ་ཉལ་བ་ནི་རིགས་
 པ་དང་། བས་ཀྱི་སྐྱབ་བར་པ་ལ་འང་ཉོན་མོངས་པས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་ཉལ་
 པ་ནི་མི་རིགས་པས་དེ་གོ་བའི་ཆེད་དུ་གསུངས་སོ། །དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་གོང་དུ་
 གྲངས་པའི་ལུང་དེས་ཤེས་སོ། །འདིའི་བྱེད་ལས་ལ་བྱ་བ་ཤོར་བ་ཞེས་གསུངས་པ་
 ནི། གཉིད་འདི་ལ་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བའི་ཆ་གཉིས་ཡོད་པས་མི་དགེ་བའི་ཆ་
 ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་གཉིད་ཀྱིས་ནི་དགེ་བའི་བྱ་བ་ཉམས་པར་བྱེད་པའོ། །གཉིད་
 ལ་དགེ་བའི་ཆ་ཡོད་པ་ནི་ས་སྟེ་ལས་ཞིབ་ཏུ་བཤད་དེ། ལུངས་རྣམས་ནི་ཆོག་
 མངས་སུ་དོགས་པས་མ་བྱིས་སོ། །གཉིས་པ་འགྱུར་པ་ནི། མངོན་པ་ཀྱན་བཅུས་
 ལས། འགྱུར་པ་གང་ཞེ་ན། བསམས་པ་དང་། མ་བསམས་པའི་བྱ་བ་དང་བྱ་བ་

མ་ཡིན་པ་གང་ཡིན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དགོ་བ་དང་། མི་དགོ་བ་དང་། ལུང་དུ་མ་
བསྟན་པ་དང་། རུས་དང་། རུས་མ་ཡིན་པ་དང་། རིགས་པ་དང་། མི་རིགས་པ་
ལ་སེམས་ཀྱི་ཡིད་ལ་གཅགས་པ་གཏི་མུག་གི་ཆར་གཏོགས་པ་སྟེ། སེམས་གནས་
པའི་བར་དུ་གཅོད་པའི་ལས་ཅན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། བྱ་བར་རིགས་པ་
དང་བྱ་བར་མི་རིགས་པ་རང་གིས་བསམས་བཞིན་དུ་བྱས་པའོ། གཞན་གྱིས་
ནན་གྱིས་བྱེད་དུ་བརྟུག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤར་མི་འདོད་བཞིན་དུ་ཡིད་ལ་
གཅགས་པར་བྱེད་པ་ཞིག་ལ་འགྱོད་པ་སྦྱིས་པ་ཞེས་བརྗོད་དོ། འགྱོད་པ་འདི་ལ་
ཡང་དགོ་མི་དགའི་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་ཆ་གསུམ་ཡོད་དེ། སྤར་བྱས་ཀྱི་ཕྱིག་པ་ལ་
འགྱོད་པ་ལྟ་བུ་དགོ་བའི་ཕྱོགས་དང་། བསོད་ནམས་བྱས་པ་ལ་འགྱོད་པ་སྦྱིས་པ་
མི་དགོ་བའི་ཕྱོགས། གཞན་ལ་ཕན་གཞོན་མེད་པའི་བཟོའི་གནས་ལ་སོགས་པ་
འགའ་ཞིག་ལ་འགྱོད་པ་ལུང་མ་བསྟན་ནོ། རུས་དང་རུས་མིན་དང་། རིགས་པ་
དང་མི་རིགས་པ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི། བཅོས་སུ་ཡོད་པའི་རུས་སུ་འགྱོད་པ་བྱེད་
རིགས་པ་དང་། བཅོས་སུ་མེད་པའི་རུས་སུ་འགྱོད་པ་མི་རིགས་པའི་དོན་ནོ། །དེ་
ཡང་བཅོས་སུ་ཡོད་པའི་རུས་སུ་འགྱོད་པར་རིགས་པ་ནི་ད་ལྟར་རྣམ་སྒྲིན་མ་གྲུབ་
གོང་དུ་ཕྱིག་པ་ལ་འགྱོད་པས་བཤགས་པ་བྱེད་དགོས་པ་ལྟ་བུའོ། །བཅོས་སུ་མེད་
པ་ནི་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྒྲིན་གྲུབ་ནས་རན་སོང་དུ་སྦྱིས་པ་ལྟ་བུ་དང་། དམུས་ལོང་དང་
འབྲེ་བོ་སོགས་སུ་གྱུར་ཟེན་པའི་ཆོ་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་གྲུབ་པའི་སྐབས་ཡིན་པས་
རྫོགས་ཏུ་མེད་པ་ཞིག་གོ། །དེས་ན་མངོན་པ་ཀྱན་བརྟུས་ཀྱི་གཞུང་འདི་དག་ལ་ཞིབ་
དུ་བརྟགས་ན་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་ངེས་པ་སྟེད་པའི་ཐབས་མྱོད་དུ་བྱུང་བར་སྤར་
ངོ། །གསུམ་པ་རྟོག་པ་དང་བཞི་བ་དཔྱོད་པ་གཉིས་ནི། མངོན་པ་ཀྱན་བརྟུས་

ལས་རྟོག་པ་གང་ཞེ་ན། སེམས་པའམ་ཤེས་རབ་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱན་ཏུ་འཚོལ་བའི་ཡིད་གྱིས་བརྟོན་པ་སྟེ། དེ་ནི་སེམས་ཕྱིར་བཤོམ་པའོ། །དཔྱོད་པ་གང་ཞེ་ན། སེམས་པའམ་ཤེས་རབ་ལ་བརྟེན་ནས་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཡིད་གྱིས་བརྟོན་པ་སྟེ། དེ་ནི་སེམས་ཞིབ་པའོ། །རེག་པར་གནས་པ་དང་རེག་པར་མི་གནས་པའི་རྟེན་བྱེད་པའི་ལས་ཅན་དག་གོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། མིང་དང་བཅས་པའི་དོན་གྱི་ངོ་བོ་རགས་པ་ཅམ་འཚོལ་བ་ནི་རྟོག་པ་དང་། ཞིབ་ཏུ་བྱེ་ནས་དཔྱོད་པ་ནི་དཔྱོད་པར་གསུངས་སོ། །ཡུང་བོ་ལྗེའི་རབ་བྱེད་ལས་ཀྱང་། རྟོག་པ་གང་ཞེ་ན། ཀྱན་ཏུ་འཚོལ་བའི་ཡིད་གྱིས་བརྟོན་པ་སྟེ། སེམས་པ་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་བྱེ་བྲག་གང་སེམས་ཕྱིར་བཤོམ་པའོ། །དཔྱོད་པ་གང་ཞེ་ན། སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཡིད་གྱིས་བརྟོན་པ་སྟེ། དེ་བཞིན་ཏུ་སེམས་གང་ཞིབ་པའོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། རྒྱ་མཆེད་གཉིས་ཀ་གསུང་མཐུན་པར་སྣང་ངོ་། །རྟོག་དཔྱོད་གཉིས་ཀྱི་བྱེད་ལས་ལ་རེག་པར་གནས་པ་དང་རེག་པར་མི་གནས་པའི་རྟེན་བྱེད་པར་གསུངས་པ་ནི། རྟོག་དཔྱོད་གཉིས་ལ་དགེ་མི་དགའི་ཆ་གཉིས་ཡོད་པས། དགེ་བའི་ཕྱོགས་སུ་གྱུར་པའི་རྟོག་དཔྱོད་གཉིས་ཀྱིས་ནི་འབྲས་བུ་ཡིད་འོང་སྐྱེད་པར་བྱེད་པས་བདེ་བ་ལ་རེག་པར་གནས་པའི་རྟེན་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་ལ། མི་དགེ་བའི་ཕྱོགས་སུ་གྱུར་པའི་རྟོག་དཔྱོད་གཉིས་ཀྱིས་ནི་འབྲས་བུ་ཡིད་མི་འོང་སྐྱེད་པར་བྱེད་པས་བདེ་བ་ལ་རེག་པར་མི་གནས་པའི་རྟེན་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་འོ། །དེ་ཡང་འཁོར་བ་ལས་ངས་པར་འབྱུང་བའི་བསམས་པས་བདག་མེད་པའི་དོན་ལ་རྟོག་པ་དང་དེ་ལ་ཞིབ་ཏུ་དཔྱོད་པ་སོགས་ནི་དགེ་བའི་ཕྱོགས་དང་། འདོད་ཆགས་དང་ཁོང་ཁྱོད་སོགས་ཀྱིས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་ཡུལ་ཡིད་དུ་འོང་བ་དང་མི་འོང་བའི་ཚུལ་ལ་རྟོག་པ་དང་ཞིབ་ཏུ་དཔྱོད་པ་སོགས་ནི་མི་

དགེ་བའི་ཕྱོགས་སུ་གྱུར་པ་ཡིན་ལ། དགེ་མི་དགའི་སེམས་གང་ཡང་མ་ཡིན་པར་
 བཟེའི་གནས་དང་སྟོང་ལམ་སོགས་ལ་རྟོག་པ་དང་དཔྱད་པ་སོགས་ནི་ཡུང་མ་
 བསྟན་གྱི་ཆ་ཡིན་ནོ། །འཁྱོད་གཉིད་རྟོག་དཔྱད་བཞི་པོ་འདི་ལ་གཞན་འགྱུར་
 ཞེས་བརྗོད་པ་ནི་ཀུན་སྟོང་གི་བསམ་པ་དང་མཚུངས་ལུན་གྱི་དབང་གིས་དགེ་མི་
 དགེ་ཡུང་མ་བསྟན་ཅི་རིགས་སུ་འགྱུར་བས་ན་གཞན་འགྱུར་པ་ཞེས་བྱའོ། །
 འཁྱོད་གཉིད་རྟོག་དཔྱད་ཉོན་མོངས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་སྦྱིར་དགེ་བའི་ཕྱོགས་
 ཐམས་ཅད་ལ་སྦྱིབ་ཅིང་། ལྷག་པར་བསྐྱབ་པ་གསུམ་ལ་སྦྱིབ་པར་བྱེད་དོ། །མདོ་
 ལས་སྦྱིབ་པ་ལྟ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི། མགོན་པོ་སྐུ་རྒྱུབ་ཀྱིས། རྟོན་དང་འཁྱོད་
 དང་གཞོན་སེམས་རྟུགས་པ་དང་། གཉིད་དང་འདོད་ལ་འདུན་དང་ཐེ་ཚོམ་སྟེ། །
 སྦྱིབ་པ་ལྟ་པོ་འདི་དག་དགེ་བའི་ནོར། །འཕྲོག་པའི་ཚོམ་རྒྱན་ལགས་པར་རིག་
 པར་མཛོད། །ཅིས་གསུངས་པ་ལྟར། གཉིད་ལ་སོགས་པ་སྦྱིབ་པ་ལྟ་པོ་འདིས་
 གྱུར་སྦྱིར་དགེ་བའི་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་དང་། ལྷག་པར་བསྐྱབ་པ་གསུམ་ལ་སྦྱིབ་
 པར་གསུངས་སོ། །སྦྱིབ་པ་ལྟ་ནི། རྟོན་པ་དང་འཁྱོད་པ་གཉིས་སྦྱིབ་པ་གཅིག་ཏུ་
 བྱས། གཉིད་རྟུགས་གཉིས་སྦྱིབ་པ་གཅིག་ཏུ་བྱས། གཞོན་སེམས་འདོད་པ་ལ་
 འདུན་པ་ཐེ་ཚོམ་རྣམས་རེ་རེར་བྱས་པས་ལྟོ། །དེ་ཡང་འདོད་པ་ལ་འདུན་པ་
 དང་གཞོན་སེམས་གཉིས་ཀྱིས་གཙོ་བོར་རྒྱལ་བམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ལ་སྦྱིབ་པར་
 བྱེད། གཉིད་དང་རྟུགས་པ་དང་རྟོན་པ་དང་འཁྱོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་གཙོ་བོར་
 སེམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ལ་སྦྱིབ་པར་བྱེད། ཐེ་ཚོམ་དང་རྟོག་དཔྱད་གཉིས་ཀྱིས་གཙོ་
 བོར་གསེར་རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ལ་སྦྱིབ་པར་གསུངས་སོ། །ཡང་སྦྱིབ་པ་ལྟ་པོ་འདིས་
 རྒྱལ་བམས་དང་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་སྦྱིབ་པར་མཛོན་པ་ཀུན་བརྟུས་ལས་གསུངས་

ལ། ཉིང་རེ་འཛིན་གཅིག་སྤུ་ལ་སྦྱིབ་བྱེད་དུ་ཡོད་ཕྱོད་པ་ཉི་ཤུ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས་
བཤད་དེ། མདོར་ན་འདི་དག་བཤད་གཞི་གི་ན་ཏུ་ཆེ་བས་མདོན་པ་གོང་འོག་ནས་
བཤད་པའི་ཚུལ་དང་། གཞུང་གཞན་ནས་བཤད་པའི་རྣམ་གྲངས་མང་དུ་སྤྱང་
ནའང་འདིར་བམས་ཅད་བྱི་མ་ལུས་སོ། །འོ་ན་རྒྱལ་ས་པ་ནི་ཉེ་ཉོན་གྱི་སྐབས་སུ་
བྱུང་ལ། གཉིད་ནི་གཞན་འགྱུར་གྱི་སྐབས་སུ་བྱུང་བ་ལ་སྦྱིབ་པ་ལྡེའི་སྐབས་སུ་
གཅིག་ཏུ་སྤྱད་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་། དེ་བཞིན་དུ་མྱོད་པ་ཉེ་ཉོན་གྱི་སྐབས་སུ་བྱུང་
ལ། འགྱོད་པ་གཞན་འགྱུར་གྱི་ནང་དུ་བྱུང་བ་ལ་འདིར་གཅིག་ཏུ་སྤྱད་པའི་རྒྱ་
མཚན་གང་སྟུམ་ན། སྦྱིར་རྒྱལ་ས་པ་དང་གཉིད་མི་གཅིག་སྟེ། རྒྱལ་ས་པ་ནི་གཉི་
རྒྱལ་གི་ཆར་གཏོགས་ཡིན་ལ། གཉིད་ལ་དགེ་མི་དགེ་ཅི་རིགས་ཡོད་པས་རྒྱལ་ས་
པ་ཉེ་ཉོན་དང་གཉིད་གཞན་འགྱུར་དུ་གསུངས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་མྱོད་འགྱོད་
གཉིས་ལ་ཡང་མྱོད་པ་ནི་འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཆར་གཏོགས་དང་། འགྱོད་པ་ལ་དགེ་
མི་དགེ་ཅི་རིགས་ཡོད་པས་མྱོད་པ་ཉེ་ཉོན་དང་འགྱོད་པ་གཞན་འགྱུར་དུ་
གསུངས་སོ། །སྦྱིབ་པ་ལྡེའི་སྐབས་སུ་གཅིག་ཏུ་བྱས་པ་ནི། རྒྱ་གཅིག་གིས་སྦྱོར་
པ་དང་། གཉེན་པོ་གཅིག་གིས་སྦྱོར་པ་དང་། བྱེད་ལས་གཅིག་ཏུ་མཐུན་པས་ན་
སྦྱིབ་པ་གཅིག་ཏུ་གསུངས་སོ། །རྒྱ་གཅིག་གིས་སྦྱོད་པ་ནི། གཉིད་རྒྱལ་ས་གཉིས་
ཁ་ཟས་ཆོད་མི་ཟེན་པ་དང་། སེམས་མི་དགའ་པ་དང་། སེམས་ཞུམ་པ་དང་། རོ་
བྱུང་བ་སོགས་ལས་སྦྱེ་ཞིང་། མྱོད་འགྱོད་གཉིས་ནི། རྩོན་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་
སྤྱད་པ་དང་། ཚེ་བ་དང་། དགོད་པ་སོགས་དང་། མི་འཆི་བའི་རྣམ་ཏོག་སོགས་
ལས་སྦྱེ་བའོ། །གཉེན་པོ་གཅིག་གིས་སྦྱོར་པ་ནི། རྒྱལ་གཉིད་གཉིས་ནི་སྤྱང་བའི་
འདུ་ཤེས་ཀྱིས་སེལ་ཞིང་། མྱོད་འགྱོད་གཉིས་ནི། བང་དུ་དམིགས་པ་ལ་སེམས་

འཛིན་པས་སེལ་ལོ། བྱེད་ལས་མཐུན་པ་ནི། ལྷགས་གཉིད་གཉིས་ཀྱིས་སེམས་
 བར་དུ་ལྷུས་པར་བྱེད་པས་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་བར་དུ་གཙོད་ཅིང་ལྷག་པར་དམིགས་
 པ་གསལ་པ་ལ་བར་དུ་གཙོད་ལ། རྟོག་འབྱོར་གཉིས་ཀྱིས་ཅེ་གཅིག་ཏུ་གནས་པ་
 ལ་བར་དུ་གཙོད་པས་བྱེད་ལས་མཐུན་པ་ལོ། ཉེ་ལྷར་ཅ་ཉོན་དང་ཉེ་ཉོན་གཞན་
 འགྱུར་བཞི་རྣམས་ལ་ངོས་འཛིན་ཙམ་རེ་བཤད་པ་ཡིན་གྱི། རྒྱས་པར་བཤད་ན་
 མོ་སོའི་ངོ་བོ་གང་ཡིན་པ་དང་། རྒྱ་གང་ལས་སྟེ་བའི་རྒྱལ་དང་། མོ་སོའི་དམིགས་
 པ་དང་། མཚུངས་ལྡན་དང་། རྣམ་གྲངས་དང་། དགེ་མི་དགེ་ལུང་མ་བསྟན་གང་
 དུ་འགྱུར་བའི་རྒྱལ་དང་། ལུང་མ་བསྟན་ལ་ཡང་བསྐྱིབས་ལ་ལུང་མ་བསྟན་དང་།
 མ་བསྐྱིབས་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་རྒྱལ་གཉིས་དང་། མོ་སོའི་ཉེས་དམིགས་དང་།
 གཉེན་པོ་གང་གིས་སྟོང་བའི་རྒྱལ་དང་། དེ་ལ་ཡང་འཛིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་
 སྟོང་རྒྱལ་དང་། འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་གྱིས་སྟོང་རྒྱལ་གྱི་བྱེད་པར་
 དང་། འདས་ལམ་གྱིས་སྟོང་རྒྱལ་ལ་ཡང་ལམ་སོ་སོའི་ངོ་སྒྲལ་གྱི་སྒྲུང་བྱ་རི་ལྷར་
 སྟོང་བའི་རྒྱལ་དང་། མཐོང་སྒྲུང་དང་སྟོམ་སྒྲུང་གི་བྱེད་པར་དང་། ཉོན་སྐྱིབ་དང་
 ཤེས་སྐྱིབ་སྟོང་རྒྱལ་གྱི་བྱེད་པར་སོགས་མཐའ་དག་པར་ཤེས་དགོས་པར་ཤིན་ཏུ་
 གལ་ཆེ་བ་ཡོད་ནའང་འདིར་ཐམས་ཅད་བྱི་མ་རུས་པས་སྒྲུབ་པའི་གསུང་རབ་བྱི་
 མ་མེད་པ་རྣམས་དང་། དེའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་པའི་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོའི་གཞུང་
 ལུགས་སྟེ་དང་། བྱེད་པར་ཐོགས་མེད་སྟེ་མཆེད་གཉིས་ཀྱི་གཞུང་ལས་རྒྱལ་འདི་
 དག་རྒྱས་པར་འབྱུང་བས་དེ་དག་དང་། རྟོག་རྒྱལ་བ་གཉིས་པའི་ལེགས་བཤད་ཀྱི་
 མ་མེད་པ་རྣམས་ཞིག་ཏུ་བསྟན་ནས་ཤེས་དགོས་སོ། །

སྤྲུལ་པ། ཐོག་མེད་དུས་ནས་སྤྱིང་པའི་བཙོན་ཁང་དུ། །ལས་ཀྱི་ཞགས་པ་
 ལྟོང་གིས་དམ་བཅེངས་ནས། །མི་བཟད་སྤྱག་བསྐལ་ཟུག་རྩ་བརྒྱ་དག་གིས། །
 མནར་བྱེད་དག་པོ་ཉེན་མོངས་ཉིད་དུ་ངེས། །སྤྱིང་པའི་ཆང་ཆིང་འབྲིགས་པའི་
 འབྲོག་དགོན་དུ། །ཕན་དང་བདེ་བ་རྒྱུད་དུ་འདྲེན་བྱེད་ཅིང་། །སྐད་ཅིག་ངལ་
 གསོ་མེད་པར་གཏུང་བྱེད་པའི། །མི་བཟད་ཆོམ་རྒྱུད་དག་ཀྱང་འདི་ཉིད་དོ། །ཀྱི་
 མ་ཐོག་མེད་དུས་ཀྱི་དག་པོ་འདི། །གཉེན་དུ་བཟུང་ནས་སྤྱིང་གི་སྤྱགས་སུ་
 བཅུག །དྲིན་ཅན་པ་མ་འགོ་དུག་སེམས་ཅན་རྣམས། །དག་པོར་འཛིན་པ་འདི་
 ལས་སྤྲུག་པ་སྟུ། །ཀྱེ་ཡོ་སྤྱོ་གྲོས་རྣམ་དཔྱོད་ལྡན་པ་དག །ཉེན་མོངས་དག་པོ་སྤྱིང་
 བྱེད་དུ་ལྷུང་ལ། །དྲིན་ཅན་པ་མ་གཅེས་པར་འཛིན་པ་ཡི། །ཡིད་བཞིན་ལོར་སུ་
 སྤྱིང་སྤྱགས་བཅུག་ན་ལེགས། །

གཉིས་པ་དགོས་དོན་བསྐྱེད་ཏེ་ཉམས་ལེན་ལ་སྦྱར་བའི་རྒྱལ་ནི། དེ་ལྟར་
 སེམས་དང་སེམས་བྱུང་གི་རྣམ་གཞག་ཤེས་པར་བྱས་ཏེ་རང་གི་རྒྱུད་འདུལ་བའི་
 ཐབས་སུ་འབྱེད་ཤེས་པ་ཞིག་གལ་ཆེ་ལ། དེ་ལྟ་མིན་པར་གཞན་དང་ཁ་གཤགས་
 འབྱེད་པ་ཙམ་དང་། གཞན་ངོར་གྱུབ་ཕྱིར་རང་ཉིད་སྤྱོད་པ་མང་བ་ཙམ་དང་། རྣམ་
 གངས་གསོག་པ་ལྟར་བྱས་ན་ནི་དགོས་པ་རྒྱུད་ལྟེ། ཉིང་ངེ་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས།
 དས་ནི་རབ་ཏུ་བཟང་པོའི་ཆོས་བཤད་ཀྱང་། ཁྱོད་ཀྱིས་ཐོས་ནས་ཡང་དག་མ་
 སྦྱང་ན། །ནད་པ་སྤྲོད་ཀྱི་རྒྱལ་བ་ཐོགས་པ་དག །བདག་གི་ནད་ནི་གསོ་བར་མི་
 རུས་བཞིན། །ཞེས་དང་། ལྷག་བསམ་བསྐྱལ་བ་ལས། སུ་རམ་ཤིང་ཤུན་སྤྱིང་པོ་
 ཅི་ཡང་མེད། །དགའ་བར་བྱ་བའི་རོ་ནི་ནད་ན་འདུག །ཤུན་པ་ཐོས་པའི་མིས་ནི་
 སུ་རམ་དོ། །ཞིས་པོ་རྟེན་པར་རུས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །རི་ལྟར་ཤུན་པ་དེ་བཞིན་སྤྱོད་པ་

སྟེ། །རྟོ་ལྟ་བུ་ནི་འདི་ལ་དོན་སེམས་ཡིན། །དེ་ལྟ་བུ་བས་ན་སྒྲུ་ལ་དགའ་སྤངས་ཏེ། །
 རྟག་ཏུ་བག་ཡོད་བྱོས་ལ་དོན་སེམས་གིག། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་
 གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་དགེ་མི་དགའི་རྣམ་དབྱེ་ལ་མཁས་པར་བྱས་ནས་བྱང་ཆུབ་
 ལམ་གྱི་རིམ་པའི་ཉམས་ལེན་ལ་གཅིག་ཏུ་གཞོལ་བའི་ཆོ། །སྤར་བཤད་པའི་ཙུ་
 ཉོན་དང་ཉེ་ཉོན་རྣམས་ངོས་ཟེན་པར་བྱས་ལ་རང་གི་རྒྱུད་ལ་ཡང་ཡང་བརྟགས་
 བས། ཉོན་མོངས་པ་དེ་དག་སྒྲུས་པ་ན་ངོས་ཟེན་པར་བྱས་ལ་འཕྲལ་དུ་གཉེན་
 པོས་བསྐྱོག་པ་གནད་ཆེ་སྟེ། སྟོན་འཇུག་ལས། ལུས་དང་སེམས་གི་གནས་
 སྐབས་ལ། །ཡང་དང་ཡང་དུ་བརྟག་བྱ་བ། །དེ་ཉིད་ཁོ་ན་མདོར་ན་ནི། །ཤེས་
 བཞིན་བསྐྱེད་བའི་མཚན་ཉིད་དོ། །ཞེས་དང་། མགོན་པོ་རྒྱ་རྒྱུབ་གྱིས། སེམས་ནི་
 རྒྱ་དང་ས་དང་རྩོད་པ་ལ། །རི་མོ་བྱིས་པ་དེ་འདྲར་རིགས་པར་བགྱི། །དེ་ནང་ཉོན་
 མོངས་ཅན་ལ་དང་པོ་ནི། །མཚན་སྟེ་ཆོས་འདོད་རྣམས་ལ་ཐ་མ་ལགས། །ཞེས་
 དང་། དགོན་པ་པའི་ཞལ་ནས། ཉོན་མོངས་སྟོང་པ་ལ་ཉོན་མོངས་པའི་ཉེས་
 དམིགས་དང་མཚན་ཉིད་དང་གཉེན་པོ་དང་སྒྲིབ་པའི་རྒྱ་རྣམས་ཤེས་དགོས། ཉེས་
 དམིགས་ཤེས་པར་བྱས་ནས་སྟོན་དུ་བལྟ་དགྲར་བཟུང་། ཉེས་དམིགས་མ་ཤེས་
 བ་དགྲར་མི་གོ་བས་མདོ་སྟེའི་རྒྱན་དང་སྟོན་འཇུག་ནས་གསུངས་པ་ལྟར་སེམས་
 པ་ཡིན་གསུངས་པ་དང་། ཉོན་མོངས་གི་མཚན་ཉིད་ཤེས་པ་ལ་ཡང་ཆོས་མདོན་
 པ་མཉན། མ་མཐའ་ན་འདར་ལུང་པོ་ལཱའི་རབ་བྱེད་མཉན་ལ་ཙུ་བ་དང་ཉེ་བའི་ཉོན་
 མོངས་རྣམས་ངོ་ཤེས་པར་བྱས་ནས་ཆགས་སྤར་ལ་སོགས་པ་གང་རུང་རྒྱུད་ལ་
 སྒྲུས་ཅན་འདི་དེ་ཡིན་ཡང་ཁོ་བྱུང་ངོ་སྟོམ་དུ་ངོས་བཟུང་གིས་ཉོན་མོངས་དང་
 འཕལ་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཉོན་མོངས་པ་རྒྱུད་ལ་བྱུང་མ་ཐག་

འདི་དེ་ཡིན་ཁོ་བྱུང་ཡང་སྐམ་དུ་བཅར་གྱིས་ངོས་ཟིན་པར་བྱས་ལ། དེའི་རྒྱ་དང་
 རྒྱེན་གང་གིས་བྱས་དམིགས་པ་གང་ལས་སྐྱེས་བརྟགས་ཤིང་ཉེས་དམིགས་ཤེས་
 པར་བྱས་ལ་སྒྲོན་དུ་བལྟ་དགར་བཟུང་ལ་འབྲལ་དུ་གཉེན་པོས་བསྐྱོག་དགོས་
 མོ། །དག་བའི་བཤེས་གཉེན་སྤུ་རྒྱུང་བའི་ཞལ་ནས། ང་ནི་ཉོན་མོངས་ཀྱིས་ལྷར་
 གྱིས་མནན་ཡང་མ་ཐང་འོག་ནས་སོ་ཆིས་བྱེད། ཅས་དང་། རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་
 པས། ཐ་མལ་པའི་དག་ནི་ལན་ཅིག་བཏོན་ཡང་ཡུལ་གཞན་བཟུང་ནས་སྟོབས་
 རྟེན་པ་ན་སྤར་ཆོལ་དུ་འོང་བ་དང་ཉོན་མོངས་གཉིས་མི་འདྲ་སྟེ། ཉོན་མོངས་རྒྱུད་
 ལ་ལན་ཅིག་རྩ་བ་ནས་འདོན་སྤུལ་ན་ཡུལ་གཞན་དུ་འགོ་བ་ཡང་མེད་ལ་སྤར་
 འོག་ནས་ཀྱང་མི་འོང་ངོ་། །འོན་ཀྱང་བདག་ཅག་ཉོན་མོངས་གཞོམ་པ་ལ་བརྩོན་
 པ་མེད་པས་ལན། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རང་ཅག་ཉོན་མོངས་ཀྱི་དབང་དུ་འགོ་
 བ་འདི་ཉོན་མོངས་གང་ཡིན་ངོ་མ་ཤེས་ཤིང་། ཤེས་ཀྱང་བརྩོན་པ་དང་གཉེན་པོ་
 ཞན་པས་ལན་པ་ཡིན་ལ། གཉེན་པོའི་སྟོབས་བསྐྱེད་ན་ནི་ངེས་པར་སྤོང་རྒྱས་ཏེ།
 རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས། ཉོན་མོངས་ངོས་ཟིན་པར་བྱས་ལ་དེ་དག་གི་ཉེས་
 དམིགས་དང་། དེ་དག་དང་བྲལ་བའི་ཕན་ཡོན་བསམས་ནས་བྲན་པ་དང་ཤེས་
 བཞིན་གྱི་སོ་བཅུགས་ཏེ། ཉོན་མོངས་པ་གང་མགོ་འབྱར་འབྱར་ལ་ཡང་དང་ཡང་
 དུ་མཐུང་བ་འདེབས་དགོས། དེ་ཡང་ཉོན་མོངས་པ་གང་ཡང་རུང་བ་རང་གི་རྒྱུད་
 ལ་ཉུག་གིས་བྱུང་མ་ཐག་ཉིད་དུ་དེ་ལ་དགར་བལྟས་ནས་འཐབ་དགོས། དེ་ལྟར་
 མིན་པར་དང་པོ་བྱུང་ཙན་དང་དུ་ལེན། རྒྱལ་མིན་ཡིད་བྱེད་གྱིས་གསོས་འདེབས་
 པར་སོང་ན་འཐབ་སྒྲུ་མེད་པར་ཁོ་འབའ་ཞིག་ཏུ་འགོ། ཞེས་གསུངས་ཤིང་། སྤྱོད་
 འཕྲུག་ལས་ཀྱང་། ཐ་མལ་དག་པོ་ཡུལ་ནས་བྱུང་ཡང་ནི། ཡུལ་གཞན་དག་ཏུ་

གནས་ཤིང་ཡོངས་བཟུང་ནས། ཁུས་པ་བལྟས་ནས་དེ་ནས་ཕྱིར་ལྷོག་གི་ཉོན་
 མོངས་དག་རྒྱལ་དེ་དང་འབྲེལ་ཡིན། ཉོན་མོངས་ཉོན་མོངས་ཤེས་རབ་མིག་
 གིས་སྤང་། བདག་ཡིད་ལས་བསལ་གང་དུ་འགྲོ་བར་འགྱུར། གང་དུ་གནས་
 བས་བདག་གཞོན་བྱ་ཕྱིར་འོང་། སྟོ་ཞན་བདག་ལ་བརྩོན་པ་མེད་པར་ཟད། །
 ཅེས་གསུངས་སོ། །མདོར་ན་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དགོན་པ་བའི་ཞལ་ནས།
 ཉོན་མཚན་དུ་རང་གི་སེམས་ལ་བྱ་ར་བྱ་བ་ལས་གཞན་ཅི་ཡོད། ཅེས་དང་། ཡང་
 སྟེའུ་ཟུར་བ་ལ་ཡེ་འབར་སང་གནངས་ཅ་ན་ཁྱེད་གྱི་དགེ་བཤེས་པ་དེ་ཀླུ་མན་
 དག་གི་མཐིལ་གང་ལ་བྱེད་ཟེར་ནས་འདྲི་ན། མདོན་པར་ཤེས་པའམ་ཡི་དམ་གྱི་
 ལྟ་ཞལ་མཐོང་བ་ལ་བྱེད་བྱས་པར་འོང་ངོ་། །ལས་རྒྱ་འབྲས་ལ་རེ་ངེས་རེ་ངེས་
 སོང་ནས་རི་ལྟར་ཁས་སྤངས་པའི་སྟོམ་པ་དག་པར་བསྐྱུང་བ་ཞིག་ལ་བྱེད་ཟེར་བ་
 ཡིན་ནོ་གསུངས། དེས་ན་བསྟོམས་པའི་དངོས་གྲུབ་ཀྱང་མ་རིག་པ་ལ་སོགས་
 པའི་ཉོན་མོངས་རེ་རྒྱུད་སོང་བ་ལ་བྱ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཐུན་དངོས་གཞི་
 དང་ཐུན་མཚམས་ཐམས་ཅད་དུ་རང་གི་སེམས་ལ་ཡང་ཡང་བརྟགས་ནས་ཉོན་
 མོངས་པ་གང་སྟེས་གྱི་གཉེན་པོ་བསྟེན་པ་ནི་དགེ་སྦྱོར་ཐམས་ཅད་གྱི་གཙོ་བོ་དང་
 གནད་དམ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་དད་པ་ལ་སོགས་པའི་དགེ་བ་རྣམས་ཀྱང་
 བཤེས་གཉེན་བསྟེན་རྒྱལ་ནས་བཟུང་སྟེ། དགེ་སྦྱོར་གྱི་སྐབས་གང་དང་གང་དུ་
 རྒྱལ་རི་ལྟར་སྟེད་དགོས་པའི་རྒྱལ་རྣམས་དྲན་པར་བྱས་ནས་ཡང་དང་ཡང་དུ་དྲན་
 ཤེས་བསྟེན་ནས་མ་སྟེས་པ་སྟེས་པའི་ཐབས་དང་། སྟེས་པ་གོང་འཕེལ་དུ་གཏོང་
 བ་ལ་སྟོ་ཀུན་ནས་བརྩོན་པར་བྱའོ། །རྣམ་དག་ངེས་འབྱུང་གསེར་གྱི་ས་གཞི་ལས་
 འབྱུངས་རིན་ཆེན་སེམས་ཀྱི་སྤོང་པོ་སྤྲ་ནས་སྤར་འཕེལ་ཏེ། །མཐའ་དག་འགྲོ་བ་

ཕན་བདེའི་གྲིབ་བསིལ་ལ་འགོད་ཀྱི་ཆེན་ཕྱིན་དུག་སྦྱོད་པའི་ཁྱོན་ཡངས་ཡལ་གའི་ཅེར། །མཚན་དཔེའི་མེ་དོག་ལས་བྱུང་ཐེག་གསུམ་ག་ལུར་ཐེགས་པས་མ་ལུས་འགྲོ་བའི་ཆ་གདུང་སེལ་མཛད་པ། །ལྟར་བཅས་འགྲོ་བའི་ཉེར་འཆོག་ཅིག་ལུ་བྱུང་དབང་དཔག་བསམ་ཕྱོན་པས་དུས་ནམས་ཀྱང་ཏུ་སྦྱོར་ཡུར་ཅིག །སྒྲ་ཆོགས་དྲང་ངེས་ཐ་སྐབས་འབྱུགས་ཡུར་ཅིང་། །གཏིང་མཐའ་དཔག་པར་དཀའ་བའི་དམ་གནག་ཅན། །སྒོ་དམན་ནམས་ཀྱིས་བགྲོད་པར་དཀའ་བའི་གནས། །བྱུང་བའི་གསུང་རབ་རིན་ཆེན་འབྱུང་གནས་ལས། །འཛམ་གླིང་རྒྱུན་དུག་མཆོག་གཉིས་ཞེས་གྲགས་པའི། །མཁས་ཤིང་གྲུབ་པའི་དེད་དཔོན་མཆོག་ནམས་ཀྱིས། །ཐེག་གསུམ་བསམ་འཕེལ་ལོར་ལུ་མང་བཞེས་ཏེ། །འཕགས་པའི་ཡུལ་དུ་ཕན་བདེའི་གྲུ་ཆར་ཕབ། །མ་ལུས་ཀྱི་བ་ཀྱན་གྱི་ཐུགས་རྩེ་ལ། །མ་ཏི་ལྟ་དར་མཚན་གསོལ་མགོན་དེ་ཡིས། །ཤིང་རྩ་ཆེན་པོའི་བཞེད་གཞུང་མ་ལུས་པ། །བྱང་གི་ཐྱོགས་འདིར་ཉི་ལྟར་གསལ་བར་མཛད། །དེ་ལྟ་ནའང་སྟིགས་མའི་རྒྱད་པའི་སྤངས། །བྱུང་མོངས་ཚུ་འཛིན་འབྲིགས་པས་འགྲིབ་ཏུ་ཉེ། །ལུས་མེད་གཉེན་ཡུར་གཟུ་ལུས་སྦྱོད་པ་དག །མཆོག་ཏུ་ཆོམ་པ་མཐོང་བས་ཡིད་རབ་འཕྱོ། །བདག་ནི་བསོད་ནམས་དམན་པས་དུས་མཐར་སྦྱེས། །གཅིག་ཏུ་སྒོ་མིག་མི་གསལ་སྤངས་པ་དམན། །དེ་ཕྱིར་འདི་ལ་མ་བཤད་ཡོག་པར་བཤད། །རི་སྟེང་མཆིས་གང་མཁས་པ་ནམས་ལ་བཤགས། །མི་བཟོད་ད་དུ་ར་ཡིས་སྒོ་མིག་བསྐྱད། །ཆོས་བརྒྱད་འབྱུང་བའི་གདོན་གྱིས་སྟོང་དགྲགས་པ། །དེ་དག་ནམས་ཀྱིས་སྦྱོད་ཀྱང་སྤང་ཞུགས་ཏེ། །དེ་ལ་བདག་གིས་ཅི་བགྱིད་མ་མཆིས་སོ། །དགེ་བ་འདི་ཡིས་བདག་དང་འགྲོ་བ་ཀུན། །ཐེག་པ་མཆོག་གི་བཤེས་གཉེན་དམ་པ་ཡིས། །རྗེས་

སུ་བཟུང་སྟེ་ཟབ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི། ཆོས་རྒྱལ་མ་ལུས་འཛིན་པ་ཉིད་ཐུར་ཅིག །
 ཤིན་ཏུ་དཔག་པར་དཀའ་བའི་གནས་རྣམས་ལ། གཞན་དྲིང་མི་འཛིག་སྟོབས་པ་
 ཐོབ་ཐུར་ཏེ། །མ་ལུས་འགོ་བ་འདི་ཀུན་སྟོལ་བ་ལ། །འཇམ་དབྱངས་སྒྲ་མ་ཉ་
 བུར་བདག་ཐུར་ཅིག །ཅེས་མེམས་དང་མེམས་བྱུང་གི་རྒྱལ་གསལ་པར་སྟོན་པ་
 སློབ་གསལ་མཁུལ་རྒྱན་ཅེས་བྱ་བ་འདི་ནི། མདོ་སྒྲགས་རབ་འབྱམས་སྒྲ་བ་དཀའ་
 ཆེན་སྟོ་བཟང་བཟང་པོ་སོགས་དོན་གཉེར་ཅན་མང་པོས་ཡང་དང་ཡང་དུ་བསྐྱལ་
 བ་ལ་བརྟེན་ནས། དོན་གྱི་སྤྲད་དུ་མཆོན་ནས་སྟོས་ཏེ་རྗེ་བཙུན་ཐམས་ཅད་མཁུན་
 པ་སྟོ་བཟང་ཡེ་ཤེས་དཔལ་བཟང་པོའི་སྐྱུ་དྲིན་ལས་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་
 ཆའི་སྒོར་རབ་དུ་བྱུང་ཞིང་ཆོས་རྒྱལ་འདི་དག་རྣ་ལམ་དུ་ཅུང་ཟད་ཐོས་པ་དང་། རྗེ་
 བཙུན་སྒྲ་མ་གྲུབ་པའི་དབང་ལྷག་ཆེན་པོ་སྟོ་བཟང་རྣམ་རྒྱལ་དང་། ཡོངས་རྫོགས་
 བསྟན་པའི་མངའ་བདག་རྗེ་བཙུན་བྱམས་པའི་མཆོན་ཅན་གཉིས་ཀྱི་སྐྱུ་དྲིན་ལས་
 བྱང་རྒྱལ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་མན་ངག་ལེགས་པར་ཐོབ་པའི་སྟོམ་ལས་པ་ཡེ་ཤེས་
 རྒྱལ་མཆོན་གྱིས། མདོན་པ་ཀུན་བཏུས་རྩ་འགྲེལ་ལ་གཞི་བྱས། རྗེ་ཡབ་སྐུ་གྱི་
 ལེགས་བཤད་གྱིས་བརྒྱན་ཏེ་བལ་བོད་མཆོམས་ཀྱི་དཔེན་གནས་བཟླ་ཤིས་
 བསམ་གཏན་གླིང་དུ་སྦྱར་བའོ། །འདིས་ཀྱང་སྤུབ་པའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་སྟོ་
 ཀུན་ནས་འཕེལ་བར་གྱུར་ཅིག། ||

༣༣། །སེམས་དང་སེམས་བྱུང་གི་ཚུལ་རྣམ་པར་བཤད་པའི་
སྤྲུལ་ཆོག་རིན་པོ་ཆེའི་བྲེང་བ་ཞེས་
བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

ན་མོ་གྲུ་རུ་མཛུ་གྲོལ་ཡ། མགོན་པོ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཡི། །ཞབས་གྱི་
པརྟོར་ཕྱག་བྱས་ཏེ། །སེམས་དང་སེམས་བྱུང་རྣམས་གྱི་ཚུལ། །ཆོས་མངོན་གཞུང་
བཞིན་བྱི་བར་བྱ། །འཕོར་འདས་སྒྲོན་ཡོན་མ་ལུས་པ། །སེམས་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་
ནོ་ཞེས། །བྱབ་པའི་གསུང་རབ་ལས་བཤད་པས། །སློ་བྲོས་རྣམ་དཔྱོད་ཅན་
རྣམས་གྱིས། །སེམས་གྱི་གསང་འདི་ཤེས་པ་གཅེས། །དེ་ལ་སེམས་དང་སེམས་
བྱུང་གཉིས། །སེམས་ནི་གཙོ་བོ་རྣམ་རིག་སྟེ། །མིག་དང་རྩ་བ་སྣ་དང་ལྟེ། །ལུས་
དང་ཡིད་གྱི་རྣམ་ཤེས་ཏེ། །རྣམ་ཤེས་ཆོགས་དྲག་ཅས་བཤད་དོ། །དྲག་པོ་དེ་ཡི་
ནང་ནས་ཀྱང། །ཡིད་གྱི་རྣམ་ཤེས་གཙོ་བོ་སྟེ། །སློ་ལའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་
རྣམས། །ལུལ་ལ་སློ་དང་བསྟུ་བ་དང། །ལུལ་གྱི་སྟུ་རིས་འབྱེད་པ་དང། །བཟང་
ངན་ལེགས་ཉེས་དཔྱོད་པ་དང། །ལན་གནོད་སྦྲང་དོར་བྱེད་པ་དང། །ཀྱུན་རྟོག་
པར་གྱིས་ལས་གྱི་གཞུགས། །རྣམ་མང་འདྲི་བའི་བྱེད་པོ་ནི། །ཡིད་སློ་འདི་ཉིད་
ཡིན་ཕྱིར་རོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཆོགས་དྲག་པོ། །དེ་དག་སོ་སོར་ཉེར་ལན་
དང། །བདག་རྒྱུན་དམིགས་པའི་རྒྱུན་དག་ལས། །རང་རང་ལུལ་གྱི་རྣམ་ལྟན་
དུ། །རི་ལྟར་སྟེ་བའི་ཚུལ་དག་དང། །ཟག་བཅས་ལུལ་གྱི་བྱེད་པར་ལས། །སིམ་
གདུང་བར་མར་འགྱུར་བ་དང། །ཀྱུན་སྒྲོང་བསམ་པའི་བྱེད་པར་ལས། །ཀྱུན་

ནས་ཉོན་མོངས་རྒྱལ་བྱུང་གི་སྤྱོད་པ་དང་མ་བཟུང་དག་ནི། གང་དང་གང་
 ཏུ་འགྱུར་བ་དང་། འབྲུལ་རྒྱས་བསྐྱེད་དང་མ་བཟུང་ལས། ཡང་དག་པ་དང་
 ལྷན་སྦྲུང་གི་དབྱེ་བ་རི་ལྷན་ཡོད་པ་རྒྱལ་ས། ཆོས་མངོན་གཞུང་བཞིན་ཤེས་པར་
 བྱ། བྱི་རོལ་གཟུང་དོན་ཡོད་མེད་དང་། ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་བསྐྱོ་བའི་
 གཞིར། ཀྱུན་གཞི་འཛིག་དང་མི་འཛིག་པའི། རྒྱལ་སྤྱོད་ཀྱི་མཐའ་གོང་
 རོག་གི་ཐུན་མོང་མིན་པའི་དཀའ་གནས་རྒྱལ་ས། ཤིང་ཏྲ་ཆེན་པོ་རྒྱལ་བ་
 གཉིས། རྗེས་འབྲང་བཅས་པའི་གཞུང་ལུགས་དང་། འཇམ་མགོན་བླ་མའི་མན་
 ངག་ལ། ཞིབ་ཏུ་སྦྱངས་ནས་ཤེས་པར་བྱ། སེམས་བྱུང་ཞེས་བྱ་སེམས་ཀྱི་
 འཁོར། སེམས་དང་མཚུངས་ལྷན་ལྷན་ཅིག་གོ སེམས་བྱུང་ལྷ་བཅུ་ཅ་གཅིག་
 རྟེ། ཀྱུན་འགོ་ལྷ་དང་ལུལ་ངེས་ལྷ། དགོ་བ་རྒྱལ་བ་བཅུ་གཅིག་དང་། རྩ་ཉོན་
 སྤྱུག་དང་ཉེ་ཉོན་ནི། ཉི་ཤུ་གཞན་འགྱུར་བཞི་རྒྱལ་ས་སོ། དེ་དག་སོ་སོའི་ངོས་
 འཛིན་ནི། མངོན་པའི་གཞུང་བཞིན་བརྗོད་པར་བྱ། ཆོར་བ་འདུ་ཤེས་སེམས་པ་
 དང་། དེག་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་རྒྱལ་ས་ལ། སེམས་བྱུང་ཀྱན་འགོ་ལྷ་ཞེས་བཤད། །
 ཆོར་བ་ཞེས་བྱ་མྱོང་བ་སྟེ། ལས་ནི་གང་དང་གང་བསགས་པའི། རྒྱལ་སྤྱོད་
 འབྲས་བུ་མྱོང་བའོ། ཆོར་ལ་ལུས་ཆོར་སེམས་ཆོར་གཉིས། དབང་ཤེས་འཁོར་
 ཏུ་བྱུང་བ་ཡི། ཆོར་བ་རྒྱལ་ས་ནི་ལུས་ཆོར་དང་། ཡིད་ཤེས་འཁོར་ཏུ་བྱུང་བ་
 ཡི། ཆོར་བ་རྒྱལ་ས་ནི་སེམས་ཆོར་པོ། ལུས་ཆོར་སེམས་ཆོར་གཉིས་ཀ་ལ། །
 དབྱེ་བ་རྒྱལ་བ་གསུམ་གསུམ་སྟེ། ཆོར་བ་བདེ་སྤྱུག་བཏང་སྟོམས་སོ། གཞན་
 ཡང་དབྱེ་བ་རྒྱལ་མང་ཞིང་། ཟང་ཟིང་དང་བཅས་ཆོར་བ་དང་། ཟང་ཟིང་མེད་
 པའི་ཆོར་བ་སྤྱོད་སྤྱོད་བྱུང་བར་ཞིབ་ཏུ་ཤེས་པར་བྱ། སེམས་བྱུང་འདུ་ཤེས་ཞེས་

བྱ་བ། ཡུལ་གྱི་བྱ་མོང་མ་ཡིན་པའི། མཚན་མ་འཛིན་པར་བྱེད་པ་དང་། ཐ་
སྟད་འདོགས་པར་བྱེད་པའོ། བྱ་བ་གང་དང་གང་བྱེད་ཀྱང་། འདི་དང་འདི་ནི་
འདིའོ་ཞེས། འདྲ་ཤེས་ཞུགས་ནས་བྱེད་པས་ན། འདི་ནི་ཤིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེ་ཞིང་། འདྲ་
ཤེས་འབྱུལ་དང་མ་འབྱུལ་སོགས། བྱ་བ་ཞིབ་ཏུ་ཤེས་དགོས་སོ། རེ་
མེས་ལྷུང་མེས་པ་ཞེས་བྱ་བ། གཙོ་བོ་མེས་པ་ནི་དབང་མེད་དུ། ཡུལ་ལ་
གཡོ་ཞིང་སྐུལ་བྱེད་པའོ། རེ་མེས་པ་ཡིད་གྱི་ལས་སུ་བཤད། ལས་ལ་དབྱེ་བ་
རྣམ་གསུམ་སྟེ། དགེ་བའི་ལས་དང་མི་དགེའི་ལས། ལྷུང་མ་བསྟན་གྱི་ལས་
གསུམ་མོ། གཞན་ཡང་དབྱེ་བ་རྣམ་གསུམ་སྟེ། བསོད་ནམས་བསོད་ནམས་
མིན་པ་དང་། མི་གཡོ་བ་ཡི་ལས་གསུམ་མོ། རེ་མེས་པ་ཡུལ་ལ་འགྲོ་བ་ནི། རེ་
མེས་ལྷུང་འདི་ཡི་མཐུས་བྱེད་ཅིང་། ལུས་དག་ལས་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། རེ་
མེས་ལྷུང་འདི་ཡིས་སྦྱེད་པར་གསུངས། རེག་པ་ཡུལ་དབང་རྣམ་ཤེས་
གསུམ། འདྲས་ནས་ཡུལ་ནི་གཙོད་པའོ། རེག་པ་དེ་ལ་དབྱེ་ན་ནི། རེག་གི་
འདྲས་ཏེ་རེག་པ་ནས། ཡིད་གྱི་འདྲས་ཏེ་རེག་པའི་བར། རེག་པ་རྣམ་པ་དུག་
བཤད་དོ། རྣམ་ཤེས་ཡུལ་ལ་འཇུག་པ་ན། ཡིད་དུ་འོང་དང་མི་འོང་སོགས། རེ་
མེས་ལྷུང་འདི་ཡིས་ཡོངས་གཙོད་ཅིང་། ཚོར་བ་གང་དང་གང་སྦྱེ་བ། འདི་ཡི་
རྒྱུ་གྱིས་སྦྱེ་བས་ན། འདི་ཡང་རྒྱ་ཆེ་ཏོགས་དཀའི་གནས། རེ་མེས་ལྷུང་ཡིད་ལ་
བྱེད་པ་ནི། གཙོ་མེས་ཡུལ་ལ་འཇུག་པ་ན། དམིགས་པ་བྱེ་བྲག་ལ་གཏོད་
པའོ། དེ་ལྟར་མེས་ལྷུང་ལྟ་བུ་འདི། རེ་མེས་ཀྱི་འཁོར་དུ་དུས་ནས་ཡང་། འབྲལ་
མི་རུང་དུ་འབྲུང་བས་ན། རེ་མེས་ལྷུང་ལྟ་བུ་འདི་ལ་ནི། ལྷན་ཏུ་འགོ་བ་
ཞེས་བཤད་དོ། ཡུལ་ངེས་ལྟ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། འདུན་པ་མོས་པ་བྲན་པ་དང་།

ཉིང་འཛིན་ཤེས་རབ་རྣམ་ལཱོ། །འདུན་པ་འདོད་པའི་དངོས་པོ་ལ། །དོན་དུ་
 གཉེར་བར་བྱེད་པཱོ། །འདོད་པ་དོན་དུ་གཉེར་བ་དང་། །ཟང་ཟིང་དོན་དུ་གཉེར་
 བ་དང་། །ལྟ་བ་དོན་དུ་གཉེར་བ་དང་། །འགྲོ་བ་དོན་དུ་གཉེར་བ་སོགས། །དོན་
 གཉེར་འདུན་པ་མཐའ་ཡས་སོ། །མོས་པ་ཇི་ལྟར་ངས་པའི་དོན། །དེ་བཞིན་ཁོ་
 བར་འཛིན་པཱོ། །སེམས་ཅན་ཁམས་ནི་མཐའ་ཡས་པས། །མོས་པ་མི་འདྲ་
 མཐའ་ཡས་སོ། །དགེ་བའི་ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །རྩ་བ་མོས་པར་བྱུང་པས་
 གསུངས། །དེ་ཕྱིར་འདི་རྒྱལ་ཤེས་པ་གཅེས། །དན་པ་འདྲིས་པའི་དངོས་པོ་ལ། །
 སེམས་ཀྱི་བརྗེད་པ་མེད་པཱོ། །དན་པ་ཉམས་པས་ཆོས་ཀྱང་འཇིག །དགེ་བའི་
 ཆོས་ནི་གང་སྐྱབ་ཀྱང་། །དན་པ་བསྐྱེན་ནས་སྐྱབ་དགོས་ཤིང་། །ཁྱད་པར་ཞི་ལྷག་
 གིས་བསྐྱས་པའི། ཉིང་འཛིན་གང་དང་གང་སྐྱབ་པ། །དན་པའི་མཐུ་ཉིད་ལ་
 ལྟོས་པས། །འདི་རྒྱལ་ཤེས་པ་ཤིན་ཏུ་གཅེས། །ཉིང་འཛིན་དམིགས་པ་གང་རུང་
 ལ། །སེམས་ནི་རྩེ་གཅིག་པ་ཉིད་དོ། །དགེ་བའི་དམིགས་པར་སེམས་རྩེ་གཅིག །
 ཡུད་ཅམ་གནས་པ་ནས་བཟུང་སྟེ། །རྒྱལ་སྐས་རང་རྒྱལ་ཉན་ཐོས་ཀྱི། ཉིང་
 འཛིན་མཐའ་ཡས་གསུངས་རྣམས་དང་། །རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱི་ཉིང་འཛིན་སོགས། །
 ཉིང་འཛིན་བརྗེད་ལས་འདས་ཡོད་ཅིང་། །ས་ལམ་འབྲས་བུའི་ཡོན་ཏན་རྣམས། །
 ཉིང་འཛིན་མཐུ་ལས་སྐྱབ་དགོས་པས། །འདི་ཡི་དམིགས་པའི་ཁྱད་པར་དང་། །
 རྣམ་པ་དང་ནི་བྱེད་ལས་དང་། །རང་རང་ཁམས་དང་བསམ་པ་དང་། །བསྐྱེན་
 པའི་ཉམས་ལེན་བྱ་རྒྱལ་སོགས། །ཤིང་རྩ་ཆེན་པོའི་གཞུང་རྣམས་ལ། །ཞིབ་ཏུ་
 སྦྱངས་ནས་ཤེས་པར་བྱ། །ཤེས་རབ་བརྟག་པར་བྱ་བ་ཡི། །ཆོས་རྣམས་རབ་ཏུ་
 རྣམ་འབྱེད་དོ། །ཤེས་རབ་ཆོས་ཀྱང་བལྟ་བའི་མིག །ཤེས་རབ་ཐེ་ཆོས་དྲ་བ་

དང་། འཛིན་བ་གཅིད་པའི་མཚན་ཆ་མཚོག་མཛོག་མཛོད་དང་མ་མཛོད་
 བའི། ཡོན་ཏན་ཀུན་གྱི་ཅ་བར་གསུངས། ཉེ་ཕྱིར་སློ་ལྟན་རྣམས་ཀྱིས་ནི། རྣམ་
 འབྲེད་ཤེས་རབ་རྒྱས་བྱའི་ཕྱིར། ཐབས་ཚུལ་ཀུན་གྱིས་འབད་པར་བྱ། སེམས་
 བྱང་ལྔ་པོ་འདི་ཡིས་ནི། ཡུལ་གྱི་བྱང་པར་རེ་བཟུང་ནས། འཛིན་ཅིང་ཡུལ་
 རྣམས་སོ་སོ་རྒྱ། དེས་པས་ཡུལ་དེས་ཞེས་བརྗོད་དོ། ཉེ་ལྟར་སེམས་བྱང་དེ་དག་
 གི། ཡུལ་ནི་གྲུབ་དང་མ་གྲུབ་དང་། བྱིན་ཅི་ལོག་དང་མ་ལོག་དང་། ཡང་དག་
 པ་དང་ལྟར་སྣང་དང་། ཀུན་སྒྲོང་བསམ་པའི་བྱང་པར་དང་། བློགས་དང་སྒྲོར་
 བའི་སྒྲོབས་དག་ལས། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་རྣམ་བྱང་གི། བློགས་ནི་གང་དུ་
 འགྱུར་བ་སོགས། བྱང་པར་ཞིབ་དུ་ཤེས་དགོས་སོ། དགེ་བ་བརྩམས་པའི་ལྟ་
 རྟེན། དད་དང་ངོ་ཆ་བྲེལ་ཡོད་དང་། མ་ཆགས་མི་སྣང་གཏི་མུག་མེད། བརྩོན་
 འགུལ་གིན་སྤངས་བག་ཡོད་དང་། བཏང་སྒྲུམས་མི་འཆོ་བ་རྣམས་སོ། དད་པ་
 ལ་ནི་གསུམ་ཡོད་དེ། དང་དང་ཡིད་ཆེས་མངོན་འདོད་དོ། དང་པོ་དང་བའི་དད་
 པ་ནི། དཀོན་མཆོག་གསུམ་དང་སྤྲེལ་སོགས། ཡོན་ཏན་ཅན་གྱི་ཡོན་ཏན་
 རྣམས། བསམས་ནས་སེམས་ནི་དང་བའོ། གཉིས་པ་ཡིད་ཆེས་དད་པ་ནི། གསུང་
 རབ་དགོངས་འགྲེལ་བཅས་པ་དང་། ཉེ་དོན་ལས་འབྲས་ཚུལ་སོགས་
 ལ། བསམས་ནས་ཡིད་ཆེས་རྟེན་པའོ། གསུམ་པ་མངོན་འདོད་དད་པ་ནི། ཀུན་
 ནས་ཉོན་མོངས་རྣམ་བྱང་གི། བློགས་རྣམས་བསམས་པས་དེས་རྟེན་ནས། ཐར་
 ལམ་ལམ་འབྲས་བྱར་བཅས་པ་སོགས། དེས་པར་ཐོབ་པར་འདོད་པའོ། སེམས་
 བྱང་ངོ་ཆ་ཤེས་པ་ནི། རང་ཉིད་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ནས། ཉེས་སྤྱོད་རྣམས་
 ལ་འཛོམས་པའོ། བྲེལ་ཡོད་སྒྲོན་པ་སྤྲེལ་སོགས། གཞན་དག་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་

ནས། ཉེས་སྦྱོང་རྣམས་ལ་འཛེམ་པའོ། ཆགས་པ་མེད་པ་སྤྱིང་པ་ལ། ཡིད་
 འབྱུང་ཞེན་པ་ལོག་པའོ། ཞེ་སྤང་མེད་པ་སེམས་ཅན་སོགས། ཞེ་སྤང་སྦྱོ་པའི་
 ཡུལ་རྣམས་ལ། གྲུན་ནས་མནར་སེམས་མི་སྦྱོ་པའོ། སེམས་བྱུང་གཏི་མུག་མེད་
 པ་ནི། རྟེན་འབྲེལ་བདེན་པ་བཞི་ལ་སོགས། ཤེས་པར་བྱ་པའི་གནས་རྣམས་
 ལ། རྫོངས་པའི་མུན་སེལ་སྤང་པ་མཆོག་ལོ། རོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་པོ། །
 བརྩོན་འགྲུས་དག་ལ་སྦྱོ་པའོ། ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་ལུས་སེམས་ཀྱི། གནས་ངན་
 ལེན་ནི་ཡོངས་དག་ནས། དག་པའི་སྦྱོར་པ་ཐམས་ཅད་ལ། ལུས་སེམས་ལྷང་བ་
 ཡང་པའོ། བག་ཡོད་བརྩོན་འགྲུས་ལ་གནས་ནས། ཉོན་མོངས་ཉེས་པའི་
 ཆོགས་གྲུན་ལས། སེམས་ནི་སྤྱང་བར་བྱེད་པའོ། བདེ་སྦྱོམས་བརྩོན་འགྲུས་
 ལ་གནས་ནས། རྩེ་གཅིག་བསམ་གཏན་འཕེལ་གྱུར་ཏེ། བྱིང་དང་རྟོན་པས་མི་
 གཞོད་པར། སེམས་གནས་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པའོ། མི་འཆོ་བ་ནི་སེམས་ཅན་
 ལ། གྲུན་ནས་མནར་སེམས་མི་སྦྱོ་བར། བརྩེ་བར་བྱེད་པའི་བཟོད་པའོ། དད་
 པ་ཡོན་ཏན་གྲུན་གྱི་གཞི། དད་པ་མེད་པའི་སྦྱོ་བོ་ལ། དཀར་ཆོས་གང་ཡང་མི་
 སྦྱོ་སྟེ། ས་པོན་མེ་ཡིས་ཆོག་པ་ལ། ལྷ་གྲུ་མི་སྦྱོ་བ་བཞིན་ནོ། མངོན་མཐོ་དང་
 བློ་དཔེ་ལེགས་ཀྱི། ལོ་འཕང་གང་ཞིག་སྦྱབ་ན་ཡང་། དད་པ་ཐེག་པའི་མཆོག་
 ཏུ་གསུངས། རྡོ་ཆ་ཤེས་དང་ཁྲེལ་ཡོད་ནི། ཉོན་མོངས་ཉེས་པའི་ཆོགས་མ་
 ལུས། རྫོང་བར་བྱེད་པའི་ཐབས་མཆོག་སྟེ། རྡོ་ཆ་ཁྲེལ་ཡོད་མེད་ན་ནི། ཉེས་
 སྦྱོང་སྦྱོང་ཐབས་མེད་ཕྱིར་རོ། ཉོན་མོངས་དུག་གསུམ་སྦྱོང་བ་ནི། གསུང་རབ་
 གྲུན་གྱི་སྟིང་པོའི་དོན། ཉམས་ལེན་གནད་ཀྱི་དོན་པོ་སྟེ། ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་བརྒྱད་
 ཁྲི་དང་། བཞི་སྟོང་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་ནི། དུག་གསུམ་གཉེན་པོར་

གསུངས་ཕྱིར་རོ། བརྩོན་འགྲུས་ཡོན་ཏན་ཀྱང་གི་རྒྱ། བརྩོན་འགྲུས་ཅན་གྱི་
 ཡོན་ཏན་རྣམས། ཡར་ངོའི་རྩེ་བ་བཞིན་དུ་འཕེལ། རྟོམ་ལས་ལེ་ཡོ་ཅན་རྣམས་
 ལ། དཀར་ཚེས་འཕེལ་བ་མེད་པར་གསུངས། བག་ཡོད་འཆི་མེད་བདུད་རྩི་
 གནས། བག་མེད་པ་ནི་རན་འགོར་ལྟར། བག་མེད་ཉོན་མོངས་དག་ཡིས་
 འཛོམས། བག་ཡོད་ཚེས་གྱི་སྒྲིང་པོར་གསུངས། བཏང་སྟོམས་ཤིན་ཏུ་སྤངས་
 པ་ནི། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་སྤྱར་ལམ་སྟེ། ཐེག་གསུམ་འབྲས་བུ་གང་སྤྱབ་ཀྱང་། །
 ཞི་ལྷག་གཉིས་ཀྱིས་སྤྱབ་དགོས་ཤིང་། ཞི་ལྷག་ཉིང་འཛིན་ཐོབ་པ་ལ། བྱིང་
 རྟོན་གཡེང་བས་མི་གཞོད་པར། ཁེམས་ནི་རྣལ་དུ་གནས་པ་དང་། ཁེམས་ལ་
 དབང་སྤྱར་ཐོབ་དགོས་ཤིང་། ཇི་ལ་ཤིན་སྤངས་ཐོབ་དགོས་སོ། ཁེམས་ཅན་
 རྣམས་ལ་མི་འཆོ་བ། རྒྱལ་པའི་བསྟན་པའི་སྒྲིང་པོ་སྟེ། གཞན་ལ་འཆོ་བ་བྱེད་
 པ་ནི། དག་སྦྱང་མིན་ཞེས་བྱུང་བས་གསུངས། ལྟར་བཅས་འགོ་བའི་མཚོད་
 པའི་གནས། མཚན་དཔེས་སྤྱོད་པའི་གཞུགས་སྤྱི་ཡང་། ཁེམས་ཅན་རྣམས་ལ་
 མི་འཆོ་བར། བཟོད་པའི་རྒྱ་ཡིས་སྤྱབ་པར་གསུངས། ཇི་ཕྱིར་དག་པ་བཅུ་
 གཅིག་ནི། གསུང་རབ་ཀྱང་གྱི་སྒྲིང་པོའི་དོན། ཉམས་ལེན་སྒྲིང་པོར་བསྟུས་པ་
 ཡིན། འདི་ནི་ཀྱང་སྦྱང་བསམ་པ་སོགས། ཁྲོགས་གཞན་རྒྱུ་ལ་མི་སྟོས་
 པར། ཇོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་དག་པར་གསུངས། དག་པ་བཅུ་གཅིག་པོ་འདི་དག་ཁོ་
 སོར་ནང་གསེས་དབྱེ་བ་དང་། རྒྱུད་ལ་རི་ལྟར་སྦྱེད་པ་སོགས། རྒྱུད་ལྟར་མཁས་
 པའི་མན་ངག་ལས། ཞིབ་ཏུ་ཤེས་པར་བྱ་དགོས་སོ། ཚུ་ཉོན་དུག་ནི་འདི་ལྟ་
 སྟེ། འདོད་ཆགས་ཁོང་ཁོར་བ་རྒྱལ་དང་། ལ་རིག་པ་དང་ཐེ་ཚོས་དང་། ལྟ་བ་
 ཉོན་མོངས་ཅན་རྣམས་སོ། ཇི་ལ་དང་པོ་འདོད་ཆགས་ནི། ཟག་བཅས་གྱི་ནི་

ཡུལ་རྣམས་ལ། ཡིད་འོང་རྣམ་པས་ཞེན་པའོ། །འདོད་ཆགས་བྱེ་བྲག་མཐའ་
 ཡས་ཀྱང་། ཉེ་བར་བསྐྱེན་ལམས་གསུམ་གྱི་ འདོད་ཆགས་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་
 བཤད། ཁོང་ཁྱོ་སེམས་ཅན་ལ་སོགས་པ། གཞོད་སེམས་སྐྱེ་བའི་ཡུལ་རྣམས་
 ལ། མི་བཟོད་ཀྱན་ནས་མནར་སེམས་པའོ། ཁོང་ཁྱོའི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་
 དང་། ཀྱན་ནས་མནར་སེམས་སྐྱེ་བའི་ཡུལ། བགྲང་ལས་འདས་པ་ཡོད་མོད་
 ཀྱང་། གང་ལ་གཞོད་སེམས་འབྱུང་ཉེ་བའི། གཞི་ཡི་སྒྲོ་ནས་དགྲུར་གསུངས་
 ཉེ། རང་དང་རང་གི་ཤོགས་དག་དང་། རང་གི་གཉེན་གྱི་ཤོགས་རྣམས་ལ། །
 འདིས་ནི་འདས་དང་ད་ལྟར་དང་། མ་འོངས་པ་ཡི་དུས་གསུམ་དུ། གཞོད་པ་
 བྱས་དང་བྱེད་པ་དང་། བྱེད་པར་འགྱུར་ཞེས་དོགས་པ་དང་། རང་གི་དགྲ་ཡི་
 ཤོགས་རྣམས་ལ། འདིས་ནི་འདས་དང་ད་ལྟར་དང་། མ་འོངས་པ་ཡི་དུས་
 གསུམ་དུ། ལན་པ་བྱས་དང་བྱེད་པ་དང་། བྱེད་པར་འགྱུར་ཞེས་བསམས་ནས་
 བྱི། ཀྱན་ནས་མནར་སེམས་སྐྱེས་པའོ། རང་རྒྱལ་ནོར་རམ་ཡོན་ཏན་ནམ། །
 རིགས་སམ་དབང་ལྷག་ལ་སོགས་ལ། དམིགས་ནས་སེམས་ནི་ཁེངས་པའོ། རང་
 རྒྱལ་རྣམ་པ་བདུན་བཤད་དེ། རང་རྒྱལ་ལྷག་པའི་རང་རྒྱལ་དང་། རང་རྒྱལ་ལས་
 ཀྱང་རང་རྒྱལ་དང་། རང་ལོ་སྟོམ་པའི་རང་རྒྱལ་དང་། ཁོང་མའི་ཡོན་ཏན་མ་ཐོབ་
 པར། ཐོབ་སྟོམ་མཐོན་པའི་རང་རྒྱལ་དང་། ཟུང་ཟད་སྟོམ་པའི་རང་རྒྱལ་དང་། །
 ལོག་པའི་རང་རྒྱལ་དང་བདུན་ནོ། མ་རིག་པ་ནི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི། གནས་ལུགས་
 ལྟ་ལ་མྱོངས་པའོ། མ་རིག་པ་ལ་གཉིས་ཡོད་དེ། ལས་འབྲས་ཚུལ་ལ་མྱོངས་པ་
 དང་། གནས་ལུགས་དོན་ལ་མྱོངས་པའོ། ཐེ་ཆོམ་བདེན་པ་བཞི་སོགས་ལ། །
 དམིགས་ནས་ཡིད་གཉིས་ཟ་བའོ། ལམ་ལ་འཇུག་པར་མི་འདོད་དང་། ལམ་

ནོར་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ་དང་། །ལམ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་རྣམས། །ཡང་དག་བདེན་པ་
མཐོང་བ་ལ། །གོགས་གྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་པར་གསུངས། །ལྟ་བ་ཉོན་མོངས་ཅན་ལ་
ནི། །དབྱེ་བ་རྣམ་པ་ལྔ་བཤད་དེ། །འཛིག་ལྟ་དང་ནི་མཐར་ལྟ་དང་། །ལྟ་བ་
མཚོག་ཏུ་འཛིན་པ་དང་། །རྒྱལ་བྱིམས་བརྒྱལ་ལྷགས་མཚོག་འཛིན་དང་། །ལོག་
ལྟ་དང་ནི་རྣམ་ལྔ་འོ། །དེ་ལ་དང་པོ་འཛིག་ལྟ་ནི། །ཉར་ལེན་སྤང་བོ་ལ་དམིགས་
ནས། །ང་དང་ང་ཡིར་འཛིན་པ་འོ། །འཛིག་ལྟ་འི་བྱེ་བྲག་མཐའ་ཡས་ཀྱང་། །
དམིགས་པའི་སྒོ་ནས་ཉི་ཤུ་སྟེ། །སྤང་བོ་ལྔ་པོ་རེ་རེ་ལ། །ང་དང་ང་ཡིར་འཛིན་
པའི་རྒྱལ། །རྣམ་པ་བཞི་བཞིར་བྱེ་བས་ན། །འཛིག་ཚོགས་ལྟ་བ་ཉི་ཤུ་འོ། །མཐར་
ལྟ་འཛིག་རྟེན་གཟུང་ཡུལ་ལ། །དམིགས་ནས་རྟག་ཆད་ལྟ་བ་འོ། །དེ་ལ་དབྱེ་ན་
དངོས་ཟིན་ལྟར། །རྟག་ལྟ་དང་ནི་ཆད་ལྟ་འོ། །ལྟ་བ་མཚོག་ཏུ་འཛིན་པ་ནི། །
འཛིག་ལྟ་མཐར་ལྟ་ལོག་ལྟ་གསུམ། །གང་རུང་ལ་དམིགས་སྒྲོམ་པ་འམ། །ལྟ་བ་
པོ་ཡི་སྤང་བོ་ལ། །དམིགས་ནས་མཚོག་ཏུ་འཛིན་པ་འོ། །རྒྱལ་བྱིམས་བརྒྱལ་
ལྷགས་མཚོག་འཛིན་ནི། །ལྟ་ངན་དེ་དག་གང་རུང་གིས། །ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་པའི་
རྒྱལ་བྱིམས་དང་། །གཡང་གཞི་འཆར་བ་ལ་སོགས་པ། །སྤྲུལ་སྟེགས་ཅན་གྱི་བརྒྱལ་
ལྷགས་ལ། །དམིགས་ནས་སྟོག་པ་འདག་པ་དང་། །དེ་ལས་གྲོལ་བ་ཐོབ་པ་
དང་། །དེ་ཡིས་འཁོར་བའི་གནས་དག་ལས། །དེས་པར་འབྱེན་པར་ལྟ་བ་འོ། །
ལྟ་བ་ལོག་པར་ལྟ་བ་ལ། །སྒྲོ་འདོགས་པ་དང་སྐྱར་འདེབས་གྱི། །ལོག་པར་ལྟ་བ་
མང་ཡོད་ཀྱང་། །ཀྱན་གྱི་ནང་ནས་ཐ་ཆད་ནི། །སྟེ་བ་སྟེ་བྱི་ལས་འབྲས་སོགས། །
མེད་པར་འཛིན་པའི་ལོག་ལྟ་འོ། །ལས་འབྲས་མེད་པར་ལྟ་བ་འདིས། །དགོ་བའི་
ཅ་བ་ཀྱན་བཅད་དེ། །རྒྱུད་ལ་ཡོན་ཏན་གོང་མའི་ཚོགས། །གང་ཡང་སྟེ་མི་རུང་དུ་

བྱེད། །དེ་ཕྱིར་ལྟ་བུ་ལོ་སྤུང་ཟེན་ན། །དགེ་རྩ་ཆད་པར་མདོ་ལས་གསུངས། །
 གཞན་ཡང་ལྟ་བུ་མང་ཡོད་དེ། །ལྟ་བུ་དུག་ཅུ་ཅུ་བཞི་དང་། །ལུང་མ་བསྟན་གྱི་
 ལྟ་བུ་ནི། །བུ་བཞི་ལ་སོགས་མདོ་ལས་གསུངས། །ལྟ་བུ་ལྔ་པོ་འདི་ཡི་ཡང་། །
 ཅུ་བ་འཛིག་ལྟ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། །ཉོན་མོངས་སྟོན་རྣམས་མ་ལུས་པ། །འཛིགས་
 ཚོགས་ལྟ་བུ་ལས་བྱུང་བར། །ཤིང་རྩ་ཆེན་པོའི་གཞུང་རྣམས་ལས། །ལན་ཅིག་
 མིན་པར་གསུངས་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ལྟ་བུ་ལྔ་པ་བྱེད་པས། །ཉོན་མོངས་གཙོ་བོ་
 རྣམ་བུ་སྟེ། །ལྟ་བུ་ལྔ་དང་ལྟ་མིན་ལྔ། །རི་རྒྱུད་བཤད་པ་དེ་བཞིན་ནོ། །
 གཞན་ཡང་རྩ་ཉོན་དུག་པོ་འདི། །བག་ལ་ཉལ་དང་དམིགས་ལུལ་དང་། །ཚུལ་
 མིན་ཡིད་བྱེད་རྒྱ་རྣམས་ལས། །རི་ལྟར་སྟེ་བའི་ཚུལ་རྣམས་དང་། །གང་ཞིག་གང་
 དང་ལྟན་ཅིག་ཏུ། །མཚུངས་ལྟན་འབྱུང་བ་ཡོད་པ་དང་། །གང་ཞིག་གང་དང་ལྟན་
 ཅིག་ཏུ། །མཚུངས་ལྟན་འབྱུང་བ་མེད་པ་དང་། །ལམ་ནི་གང་དང་གང་ཞིག་ལ། །
 གང་དང་གང་གིས་བསྐྱེད་པ་དང་། །དེ་ལ་སོ་སོའི་གཉེན་པོ་དང་། །སྤྱི་ཡི་
 གཉེན་པོ་གང་ཡིན་དང་། །གཅིག་གི་གཉེན་པོས་ཅིག་ཤོས་ལ། །ལན་གཞོད་རི་
 ལྟར་བྱེད་པ་དང་། །ལས་ནི་གང་དང་གང་གསོག་དང་། །དེ་ལས་འབྲས་བུ་གང་
 འབྲུབ་རྣམས། །ཞིབ་ཏུ་ཤེས་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། །འདི་ལྟའི་ཚུལ་རྣམས་མ་ཤེས་
 བ། །ཀུན་འབྱུང་འཁོར་བའི་འཇུག་རིམ་དང་། །དེ་ལས་ལྷོག་པའི་ཚུལ་རྣམས་
 ལ། །ངེས་པ་རྟེན་ཐབས་མེད་ཕྱིར་རོ། །རྩ་ཉོན་དུག་པོ་འདི་དག་ནི། །ཉོན་མོངས་
 བརྒྱུད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་པོ། །ཀུན་གྱི་རྩ་བ་ཡིན་པས་ན། །ཉོན་མོངས་དུག་པོ་འདི་དག་
 ལ། །རྩ་བའི་ཉོན་མོངས་ཞེས་བརྗོད་དོ། །དུག་པོ་དེ་ཡི་ནང་ནས་ཀྱང་། །མ་རིག་
 པ་ཉིད་རྩ་བ་སྟེ། །འཁོར་བའི་རྩ་བ་མ་རིག་པར། །གསུང་རབ་དགོངས་འགྲེལ་

བཅས་པ་ལས། ལམ་ཅིག་མིན་པར་གསུངས་ཕྱིར་དོ། ཉེ་ཉོན་ཉི་ཤུ་འདི་ལྟ་སྟེ།
 ཁྲོ་དང་ཁོན་འཛིན་འཆབ་པ་དང་། འཛིག་པ་ཕྱག་དོག་མེར་སྣ་སྟུ། གཡོ་རྒྱགས་
 རྣམ་འཛོལ་ཆ་མེད། ཁྲེལ་མེད་རྒྱགས་དང་ཆོད་པ་དང་། མ་དད་ལེ་ལོ་བག་མེད་
 དང་། བརྟེན་ངས་ཤེས་བཞིན་མིན་པ་དང་། རྣམ་གཡང་དང་ནི་ཉི་ཤུའོ། ཇེ་ལ་
 དང་པོ་ཁྲོ་བ་ནི། ཁོང་ཁྲོ་འཕེལ་ཏེ་མནར་སེམས་གྱི། གཞི་ནི་ཉེ་བར་གནས་པ་
 བ། བརྟེན་པ་ལ་སོགས་བྱ་འདོད་པའོ། ཁོན་དུ་འཛིན་པ་ཁོང་ཁྲོའི་རྒྱུ། གཏོང་
 བར་མི་བྱེད་གཞོད་པ་དང་། གཞོད་ལན་བྱ་བར་འདོད་པའོ། འཆབ་པ་རང་གི་
 ཉེས་པ་རྣམས། གཞན་ལ་མི་མཐོལ་སྤྱེ་འདོད་པའོ། འཛིག་པ་ཁྲོ་དང་ཁོན་
 འཛིན་གྱིས། ཀྱུན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་གཞན་དག་ལ། ཞིག་རྩལ་སྤྱེ་བར་འདོད་
 པའོ། ཕྱག་དོག་རྟེན་བཀྲུང་ལ་ཆགས་ནས། གཞན་གྱི་སུན་སུམ་ཆོགས་པ་
 ལ། མི་བཟོད་ཁོང་ནས་འབྱུག་པའོ། མེར་སྣ་རྟེན་བཀྲུང་ལ་ཆགས་ནས། ཡོ་
 བྱེད་དམ་དུ་འཛིན་པའོ། སྟུ་ནི་རྟེན་དང་བཀྲུང་སྟེ་ལ། ལྷག་པར་ཆགས་པའི་
 དབང་གིས་ནི། འོག་པའི་འཛོལ་སྟུབ་པའི་ཕྱིར། རང་ལ་ཡོན་ཏན་དེ་དང་དེ། མེད་
 གྲང་ཡོད་པ་ལྟར་སྟོན་པའོ། འོག་འཛོལ་རྣམ་པ་ལྟ་བུ་བཤད་དེ། རྟེན་དང་
 བཀྲུང་སྟེ་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར། རྒྱལ་འཛོམས་དང་ནི་ཁ་གསལ་དང་། གཞོགས་སྤྱོད་
 ཐོབ་གྱིས་འཇལ་བ་དང་། རྟེན་པས་རྟེན་པ་འཛོལ་པའོ། གཡོ་ནི་རྟེན་བཀྲུང་ལ་
 ཆགས་ནས། རང་གི་ཉོན་མོངས་ཉེས་སྟོན་རྣམས། གཞན་ལ་མི་མཐོན་པར་
 བྱེད་པའོ། རྒྱགས་པ་ཡོངས་སྟོན་འཛོམས་པའམ། ལང་ཆོ་དར་ལ་བབ་པ་
 སོགས། རང་གི་སུན་ཆོགས་ལ་དམིགས་ནས། ཉག་དང་ཡིད་བདེས་ཁེངས་
 པའོ། རྣམ་པར་འཛོལ་སེམས་ཅན་ལ། སྟོང་རྗེ་མེད་པར་མཐོ་འཛོམས་པའོ། །

སེམས་བྱུང་ངོ་ཚ་མེད་པ་ནི། །རང་ཉིད་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ནས། །ཉེས་པ་རྣམས་ལ་
 མི་འཛེམ་པའོ། །ཁྲེལ་མེད་སྟོན་པ་སྤྱོད་མ་སོགས། །གཞན་དག་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་
 བས། །ཉེས་པ་རྣམས་ལ་མི་འཛེམ་པའོ། །དེ་གཉིས་གོ་སྒྲུབ་བཤད་ན་ནི། །བདག་
 ལྟ་བུ་སྤྱོད་པ་སྤངས་པ་ཡིས། །ཉེས་པ་བྱེད་པ་མི་རུང་ཞེས། །བསམས་ནས་ཉེས་
 སྦྱོད་ལ་འཛེམ་པ། །ངོ་ཚ་ཤེས་པ་ཡིན་པས་ན། །དེ་ཡི་ལྷོག་ཕྱོགས་ངོ་ཚ་མེད། །
 བདག་གིས་ཉེས་སྦྱོད་བྱས་ན་ནི། །ཀུན་ཏུ་ཐོག་མེད་གཟིགས་ལྟན་པའི། །སངས་
 རྒྱས་རྣམས་དང་སྤྱོད་པ་དང་། །དཀར་ཕྱོགས་སྦྱོང་བའི་ལྟ་རྣམས་དང་། །ཚངས་པ་
 མཚུངས་པར་སྦྱོད་པ་ཡི། །ཐོགས་རྣམས་ཐུགས་ཁྲེལ་འགྱུར་ངོ་ཞེས། །བསམས་
 བས་ཉོན་མོངས་ཉེས་སྦྱོད་ལ། །འཛེམ་པ་ཁྲེལ་ཡོད་ཡིན་པས་ན། །དེ་ཡི་ལྷོག་
 ཕྱོགས་ཁྲེལ་མེད་དོ། །ཐུགས་པ་ལུས་དང་སེམས་ལྟེ་ཁིང་། །ལུས་སེམས་ལས་སུ་
 མི་རུང་བའོ། །ཚོད་པ་སྤྲུག་པའི་མཚན་མ་ལ། །དམིགས་ནས་སེམས་ནི་ཁྲོ་
 བའོ། །མ་དང་པ་ནི་རྣམ་གསུམ་སྟེ། །དཀོན་མཆོག་གསུམ་དང་དགེ་བའི་
 བཤེས། །སོགས་ལ་དང་པ་མེད་པ་དང་། །དགེ་དང་མི་དགེའི་ལས་འབྲས་
 ཚུལ། །སོགས་ལ་ཡིད་མི་ཆེས་པ་དང་། །ཐར་ལམ་འབྲས་བུར་བཅས་པ་
 སོགས། །དོན་དུ་མི་གཉེར་སྟོང་ན་ནོ། །ལེ་ལོ་བྱ་བ་ངན་པ་དང་། །ཉལ་བ་སོགས་
 ལ་མངོན་ཞེན་ནས། །དགེ་བའི་ལས་ལ་མི་སྦྱོ་བའོ། །བག་མེད་ཉོན་མོངས་ཉེས་
 སྦྱོད་ཚོགས། །རྣམས་ལས་སེམས་ནི་མི་རྒྱུང་བའོ། །བརྗེད་ངས་ཉོན་མོངས་ལུལ་
 ཏན་ནས། །དགེ་བའི་དམིགས་པ་བརྗེད་པའོ། །སེམས་བྱུང་ཤེས་བཞིན་མིན་པ་
 ནི། །ཉོན་མོངས་རྣམས་ཀྱིས་གཡེངས་གཡེངས་ནས། །རང་གི་སྒྲོ་གསུམ་སྦྱོད་པ་
 ལ། །མི་ཤེས་བཞིན་དུ་འཇུག་པའོ། །རྣམ་གཡེང་ཉོན་མོངས་དབང་གིས་

སེམས། ཡུལ་ལ་རྣམ་པར་འཕྲོ་བའོ། རྣམ་པར་གཡེང་བ་འདི་ལ་ནི། རྣམ་
གངས་དབྱེ་བ་དུག་བཤད་དེ། རྡོ་བོ་ཉིད་གྱི་གཡེང་བ་དང་། བྱི་རོལ་ཏུ་ནི་
གཡེང་བ་དང་། རང་དང་མཚན་མའི་གཡེང་བ་དང་། གནས་ངན་ལེན་གྱི་
གཡེང་བ་དང་། ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་གཡེང་བའོ། གཞུགས་སྒྲི་རོ་རེག་བྱ་ལ། །
སྒྲི་ལྗེའི་དབང་ཤེས་འཕྲོ་བ་ནི། རྡོ་བོ་ཉིད་གྱི་གཡེང་བ་བཤད། ཉོན་མོངས་
དབང་གིས་ཡུལ་རྣམས་ལ། སེམས་ནི་རྣམ་པར་འཕྲོ་བ་ནི། བྱི་རོལ་ཏུ་ནི་གཡེང་
བར་བཤད། སྒྲི་མས་འཇུག་བདེ་ལ་སྤེད་པ་ནི། རང་གི་གཡེང་བ་ཡིན་པར་
བཤད། བདག་ཉིད་གཞན་རོར་གྱུ་བ་བྱའི་ཕྱིར། དགེ་བའི་སྦྱོར་བར་བརྩོན་པ་
ནི། མཚན་མའི་གཡེང་བ་ཡིན་པར་བཤད། འཇིག་ལྟ་དང་ནི་ར་རྒྱལ་གྱི། །
གནས་ངན་ལེན་ལ་བརྟེན་ནས་ནི། དགེ་བ་བྱས་སྒྲུལ་སྒྲུལ་པ་ནི། གནས་ངན་
ལེན་གྱི་གཡེང་བར་བཤད། བསམ་གཏན་བཞི་པ་དོར་ནས་ནི། འོག་མ་རྣམས་
སུ་འཇུག་པ་དང་། ཐེག་ཆེན་བཏང་ནས་ཐེག་དམན་ལ། འཇུག་པར་བྱ་སྒྲུལ་
ཡིད་བྱེད་པ། ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་གཡེང་བར་བཤད། རྣམ་གཡེང་དུག་པོ་དེ་དག་
ནི། ཉོན་མོངས་ཅན་དུ་མ་ངེས་ཤིང་། རྣམ་རྟོག་ཏུ་ཡང་མ་ངེས་པས། རྡོ་དག་
དུག་ཀ་ཉེ་ཉོན་གྱི་རྣམ་གཡེང་ཉོན་མོངས་ཅན་དངོས་མིན། རྣམ་གཡེང་དུག་པོ་
དེ་དག་གི་རང་ནས་བྱི་རོལ་ཏུ་གཡེང་བ། རྣམ་གཡེང་ཉོན་མོངས་ཅན་དངོས་
སོ། རྡོ་ཕྱིར་རྣམ་པར་གཡེང་བ་ལ། དངོས་བཏགས་ཁྱད་པར་ཤེས་པར་བྱ། ཁྱོ་
དང་ཁོན་འཛིན་ལ་སོགས་པ། ཉོན་མོངས་ཉི་ཤུ་པོ་དེ་དག་ཅུ་ཉོན་རྣམས་གྱི་
ཆར་གཏོགས་ཤིང་། ཅུ་ཉོན་རྣམས་དང་ཉེ་བས་ན། རྡོ་དག་རྣམས་ལ་ཉེ་ཉོན་
ཞེས། མཐོན་པ་གོང་འོག་ལས་བཤད་དོ། ཁྱོ་བ་དང་ནི་ཁོན་འཛིན་དང་། །

འཚོག་པ་དང་ནི་རྣམ་འཚོ་བཞི། ཁོང་ཁྱོད་ཆར་གཏོགས་ཡིན་པས་ན། ཁོང་ཁྱོ་
 དང་ནི་ཉེ་བ་སྟེ། ཉོན་མོངས་དག་པོ་དེ་བཞི་ནི། ཁོང་ཁྱོ་འཕེལ་བ་ཡིན་སྲིད་རོ། །
 དེ་བཞིན་ཉེ་ཉོན་གཞན་རྣམས་ཀྱང་། ཅུ་ཉོན་གང་དང་གང་ཞིག་དང་། ཉེ་ཞིང་
 དེ་ཡི་ཆར་གཏོགས་པ། རི་ལྟར་ཡིན་པའི་རྩལ་རྣམས་ནི། མངོན་པ་ཀྱན་ལས་
 བཅུས་པ་ལ། ཞིབ་ཏུ་བལྟས་ནས་ཤེས་པར་བྱ། གཞན་འཕྱར་བཞི་ནི་གཉིད་
 དང་ནི། འཁྱོད་པ་དང་ནི་རྟོག་དཔྱད་དོ། རེ་དག་སོ་སོའི་ངོས་འཛིན་ནི། སྒོ་
 ལཱི་དབང་པོའི་ཤེས་པ་རྣམས། ཁང་དུ་བསྐྱས་པ་གཉིད་དུ་བཤད། འར་གིས་
 རྒྱར་བྱས་བྱ་བ་ལ། ཡིད་ལ་གཅག་པ་འཁྱོད་པར་བཤད། རྟོག་དཔྱད་གཉིས་ནི་
 ཕྱིང་ཞིབ་སྟེ། རོན་གྱི་ངོ་བོ་རགས་པ་ཙམ། འཚོལ་རྟོག་པའོ་དོན་དེ་ལ། ཞིབ་
 ཏུ་དཔྱད་པ་དཔྱད་པར་བཤད། རེ་ལྟར་བཞི་པོ་དེ་དག་ནི། ཀྱན་སྦྲང་བསམ་
 པའི་བྱད་པར་གྱིས། རག་དང་མི་དག་ལུང་མ་བསྟན། ཅི་རིགས་པར་ནི་འཕྱར་
 བས་ན། འཁྱོད་གཉིད་རྟོག་དཔྱད་བཞི་ལ་ནི། གཞན་འཕྱར་ཞེས་ནི་བརྗོད་པ་
 ཡིན། རེ་ཡང་གསལ་བར་བརྗོད་ན་ནི། ཉོན་པར་དག་སྦྱར་ལ་འབད་ནས། །
 ཉལ་བར་མངོན་དུ་བྱོགས་པ་ན། ཉོན་པར་བསྐྱངས་པའི་དག་པའི་རྒྱན། དྲན་
 བཞིན་གཉིད་དུ་སོང་བ་དང་། དཀར་ནག་ལས་དང་འབྲས་བུའི་རྩལ། བསམ་
 བས་ངེས་ཤེས་རྟེན་པ་ན། རྒྱར་བྱས་སྤྲིག་ལ་འཁྱོད་པ་དང་། སྤྲིད་ལ་ཡིད་འབྱུང་
 སྒྲོ་ཤས་ཀྱིས། མི་རྟག་བདག་མེད་སྟོང་རྣམས་ལ། རྟོག་ཕྱིང་དཔྱད་པ་དག་པར་
 བཤད། ཉོན་མོངས་དབང་གིས་བག་མེད་དུ། ཉལ་ཞིང་གཉིད་དུ་སོང་བ་
 དང་། བདུད་དང་སྤྲིག་གོགས་ཀྱིས་བསྐྱས་ནས། རྒྱར་བྱས་དག་ལ་འཁྱོད་པ་
 དང་། འདོད་པའི་བདེ་བ་ལ་སྤེད་པས། བྱད་མེད་ལ་སོགས་འདོད་ལུལ་ལ། །

རྟོག་ཅིང་སྒྱུད་པ་མི་དགེ་བ། །དགེ་དང་མི་དགེའི་བསམ་པ་གཉིས། །གང་ཡང་
མེད་པ་ལུང་མ་བསྟན། །དེ་ཕྱིར་གཞན་འགྱུར་བཞི་ལ་ནི། །ཉོན་མོངས་ཅན་དང་
དེ་མིན་པ། །གཉིས་སུ་ཡོད་པ་ཤེས་པར་བྱ། །གཞན་འགྱུར་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱིས་
ནི། །དགེ་བའི་བྱ་བ་ཉམས་པར་བྱེད། །གཞན་ཡང་གཞན་འགྱུར་བཞི་པོ་ལ། །
དུས་དང་དུས་ཚད་མིན་པ་དང་། །རིགས་དང་མི་རིགས་ཤེས་དགོས་སོ། །ཟས་ཀྱི་
ཚོད་ནི་མི་ཤེས་དང་། །སྤྲིག་པའི་གྲོགས་ལ་བརྟེན་པ་དང་། །འདྲ་འཛིན་ཁྱོད་དུ་
གནས་པ་སོགས། །གཞན་འགྱུར་ཉོན་མོངས་ཅན་སྐྱེ་བའི། །རྒྱུན་རྒྱུས་ཤེས་
ནས་སྤང་བར་བྱ། །འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་རྩ་ཉོན་དང་། །ཁྲོ་བ་ལ་སོགས་ཉེ་ཉོན་
དང་། །གཞན་འགྱུར་ཉོན་མོངས་ཅན་རྒྱུས་ནི། །གང་ཡང་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་ཅུ་
གྱིས། །སེམས་རྒྱུད་མ་གྱི་རྩལ་རེག་ཏུ། །བྱེད་པས་སྒོ་རན་དེ་དག་ལ། །ཉོན་
མོངས་ཞེས་ནི་བརྟོད་པ་ཡིན། །གཞན་ཡང་ཉོན་མོངས་ཆོགས་འདི་ཡིས། །ཆོ་
འདིར་ལུས་སེམས་གདུང་བྱེད་ཅིང་། །བྱི་མར་མི་ཁོམ་གནས་སུ་འབྱིད། །རང་
གཞན་ཐམས་ཅད་ཐུང་ལ་འདེབས། །དེ་ཕྱིར་ཉོན་མོངས་ཆོགས་འདི་ལ། །ཟག་
པ་དང་ནི་རྩ་བོ་དང་། །འཆིང་བ་དང་ནི་མདུད་པ་དང་། །སེམས་ཀྱི་དུག་དང་
གདོན་ཆེན་དང་། །འགོང་པོ་བདུད་ཀྱི་དཔའ་བོ་དང་། །འབྲུག་པ་དང་ནི་རིམས་
ནད་དང་། །གོགས་དང་ཡོངས་སུ་གདུང་བ་དང་། །ཐ་བ་དང་ནི་བྲི་མ་དང་། །ཟུག་
རྩ་དང་ནི་ཉེས་སྒྱུད་དང་། །སྤྲིག་པ་དང་ནི་སྤྱི་བ་པ་དང་། །བག་ལ་ཉལ་དང་ཉར་
ལེན་དང་། །ཀྱན་དགྱིས་དང་ནི་ཀྱན་འབྱུང་དང་། །ཀྱན་ཏུ་སྦྱོར་བ་ལ་སོགས་པ། །
མིང་གི་རྒྱུ་གངས་མཐའ་ཡས་པས། །རྒྱལ་བ་རྒྱུས་ཀྱིས་སྤྲད་པར་མཛད། །
འཛིག་རྟོན་ཁམས་ཀྱི་སེམས་ཅན་རྒྱུས། །ཐམས་ཅད་རང་ལ་དགའ་ལངས་

གྲང་། །ལུས་སྒོག་ཙམ་ལ་གནོད་སྲིད་གྱི། །དགེ་བ་འཕྲོག་པར་མི་རུས་ཤིང་། །
 དན་སོང་གནས་སུ་འབྱིད་མི་རུས། །ཉོན་མོངས་དག་པོ་འདི་ཡིས་ནི། །སྤར་བྱས་
 དགེ་བ་ཀུན་འཕྲོག་ཅིང་། །ཕྱིས་ནས་ཡོན་ཏན་སྟེ་བ་གཙོད། །ཆོ་དང་བསོད་
 བམས་ཉམས་བྱས་ཏེ། །དན་སོང་གནས་སུ་འབྱིད་པར་བྱེད། །ཐ་མལ་དག་པོ་སུ་
 འཛིགས་གྲང་། །བརྟུང་ན་ཞི་ནས་ཕན་པ་བྱེད། །ཉོན་མོངས་དག་པོ་འདི་ལ་ནི། །
 བརྟུང་ན་ལྷག་པར་གནོད་པར་བྱེད། །རང་གི་སྟིང་དུ་གནས་བྱས་ནས། །རང་ཉིད་
 ལུང་ལ་འདེབས་བྱེད་པ། །མི་བཟང་སྟིང་གི་དག་འདི་ལ། །རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་འདུད་
 མི་བྱ། །གཞན་ཡང་ཉོན་མོངས་འདི་དག་གི་སྟེ་བའི་རྒྱུ་དང་དམིགས་པ་
 དང་། །འཛིན་སྟངས་རྣམ་པ་གང་ཡིན་དང་། །བྱེད་ལས་ཅི་ཞིག་བྱེད་པ་དང་། །
 སྟོང་བའི་གཉེན་པོ་གང་ཡིན་རྣམས། །རྒྱུད་ལྡན་གྲ་མའི་མན་ངག་དང་། །ཤིང་རྩ་
 ཆེན་པོའི་གཞུང་ལུགས་རྣམས། །ལེགས་པར་སྦྱར་ནས་ཤེས་པར་བྱ། །རྒྱལ་བ་
 དགུས་པའི་ལམ་བཟང་ལ། །འཇུག་པར་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི། །འདི་ལྟའི་
 རིགས་རྒྱལ་སྦྱར་དགོས་གྱི། །གཞན་དུ་ཆོག་ཙམ་ལ་འཆོལ་ནས། །གཞན་ཟེར་
 གློས་པ་ལྟར་ལེན་དང་། །དྲི་མེད་རིགས་པའི་ལམ་བཟང་ནས། །ལུང་ཙམ་སྦྱབས་
 སུ་མི་བྱ་སྟེ། །ཡང་དག་ལམ་བཟང་གསལ་བྱེད་པར། །རྒྱལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་ལུང་
 བསྟན་པ། །ཤིང་རྩ་ཆེན་པོའི་གཞུང་ལུགས་ལས། །ལྷག་པའི་གང་མས་ངག་མེད་
 བྱིར་རོ། །ཀུན་མཁྱེན་གངས་རི་ལས་འོངས་པ། །ཐོགས་མེད་གཞུང་བཟང་གསྐྱའི་
 རྒྱན། །དག་བྱེད་རིགས་རྒྱལ་བདུད་ཅི་འདི། །རང་གི་ཀུན་མོངས་སྟོང་བྱིར་
 དང་། །ཁྲོ་མིག་དྲི་མ་རབ་བཀྱས་ནས། །ཤིང་རྩའི་ལམ་སྒོལ་ལྟ་འདོད་པ། །
 འགལ་ལ་ཕན་པའང་སྲིད་སྟམ་ནས། །བདག་གིས་བརྩོན་པས་འདིར་བཀོད་དོ། །

འོན་ཀྱང་བདག་ནི་སྤངས་པ་དམན། སློ་མིག་མི་གསལ་འཕྲོམས་གྱུར་པས། །
འདི་ལ་འབྲུལ་བ་མཆིས་ན་ནི། མཁས་པ་ནམས་གྱིས་དག་པར་མཛོད། འདིར་
འབད་དག་བའི་མཐུ་སྟོབས་གྱིས། བདག་དང་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པས། ཡང་དག་
ལམ་བཟང་གསལ་མཐོང་སྟེ། ཀྱུན་མཁྱེན་གོ་འཕང་ཐོབ་གྱུར་ཅིག །

ཅེས་སེམས་དང་སེམས་བྱང་གི་ཚུལ་ནམ་པར་བཤད་པའི་སྟོམ་ཆོག་རིན་
པོ་ཆེའི་ཐེང་བ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི། རང་གི་དུན་པ་གསོ་བ་དང་སྐལ་མཉམ་གཞན་
ལའང་ཕན་པའི་བསམ་པས་དག་སྟོང་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་བཀྲ་ཤིས་བསམ་
གཏན་གླིང་དུ་སྤྱར་བའོ། འདིས་ཀྱང་སྤབ་པའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་འཕེལ་ཞིང་
རྒྱས་པར་གྱུར་ཅིག། ॥

༡། །སེམས་བསྐྱེད་པའི་ཆོ་ག་ཐེག་ཆེན་སྙིང་པོ་ ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

ན་མོ་གུ་རུ་མ་ནི་ཡིན་ཡ། བྱང་ཆུབ་སེམས་མཆོག་ཐུགས་ལ་མངའ་ནམས་
ལ། །ནམ་པ་ཀུན་ཏུ་གསུམ་པས་ཕྱག་བྱས་ཏེ། །རིན་ཆེན་སེམས་མཆོག་གཟུང་བར་
བྱ་བའི་ཚུལ། །རྒྱུད་ལྗན་སྤྲ་མ་དམ་པའི་གསུང་བཞིན་གྱི། །

དེ་ཡང་ཐེག་པ་མཆོག་གི་ལམ་ལ་སློབ་པར་འདོད་པ་ནམས་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་
ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་སློ་སྦྱངས་ནས་བུམས་སྙིང་རྗེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་ཡིད་
འགྱུར་གྱི་མྱོང་བ་ཐོན་པ་ན་སློན་སེམས་ཆོ་གས་བཟུང་། དེ་ཕྱིན་ཆད་ཉིན་ལན་
གསུམ་མཆོན་ལན་གསུམ་དུ་དགོན་མཆོག་གི་རྟེན་གྱི་སྦྱན་སྐར་ཕྱག་འཆོལ་བ་
དང་མཆོད་པ་ལ་སོགས་པ་ཡན་ལག་བདུན་པ་སློན་དུ་བཏང་ནས་སེམས་བསྐྱེད་
གཟུང་དགོས་པར་གསུངས་ལ། །ལྷག་པར་ཆོགས་རྒྱབས་ཆེན་གསོག་ཕྱིར་དུས་
ཁྱད་པར་ཅན་ལ་མཆོད་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་བཤམས་ཏེ། དགོན་མཆོག་གི་རྟེན་གྱི་སྦྱན་
སྐར་སེམས་བསྐྱེད་བྱ་བའི་ཚུལ་ནི། དཔེན་ཞིང་ཡིད་དུ་འོང་བའི་གནས་གཙུག་
ལག་ཁང་སོགས་གང་དུ་སེམས་བསྐྱེད་བྱ་བའི་ས་ཕྱོགས་དེའི་ནང་དང་ཕྱི་རོལ་ཁོ་
ར་ཁོར་ཡུག་ཏུ་ཆག་ཆག་དང་ཕྱག་བདར་ལེགས་པར་བྱས་ཏེ་གིན་ཏུ་གཙང་བར་
བྱ། གནས་དེར་སྤྱོད་དང་གདུགས་དང་རྒྱལ་མཆོན་དང་བ་དན་ལ་སོགས་པ་
མཆོད་རྗེས་ཕྱལ་དུ་བྱུང་བས་ལེགས་པར་བརྒྱན་ཅིང་། གདན་ཁྲི་བཟང་པོ་ལ་

བསྟན་པའི་བདག་པོ་ཐུབ་དབང་གི་སྐྱེ་རབ་གནས་ཅན་དང་། མདོ་སྙུང་པ་ཡན་
 ཆད་ཤིང་ཕྱིན་གྱི་སྒྲིགས་པམ་དང་། མཆོད་རྟེན་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྐྱེ་
 གཟུགས་སོགས་མཆོག་གསུམ་གྱི་རྟེན་རྣམས་ལེགས་པར་བཀྲམ་སྟེ་བཞུགས་སུ་
 གསོལ། དེ་དག་གི་འདུན་དུ་མཆོད་ཡོན་དང་། མེ་རྟོག་དང་། བདུག་སྟོན་དང་།
 སྒྲུང་གསལ་དང་། དྲི་ཆབ་དང་། ཞལ་ཟས་དང་། རོལ་མོ་ལ་སོགས་པ་ཅི་འབྱོར་
 པའི་མཆོད་པ་རྣམས་གཙང་ཞིང་བཀོད་པ་མཛེས་པར་བཤམས། ས་གཞི་ལ་བ་
 བྱང་ལྗེ་སྐྱེང་རུལ་དང་། ཅན་རྟེན་དང་གྲུར་གྲུམ་ལ་སོགས་པའི་དྲི་བཟང་གི་ལྷེ་
 གྲུས་བྱགས། དྲི་ཞིམ་པོའི་མེ་རྟོག་སིལ་མ་ཆལ་པར་བཀྲམ། དགེ་འདུན་རྣམས་
 ལ་བསྟེན་བཀྲུར་ཐུན་སུམ་ཆོགས་པ་བྱ། སྤྱི་མ་ཡི་དམ་མངས་རྒྱས་བྱང་སེམས།
 མཁའ་འགོ་ཆོས་སྐྱོང་། ལུལ་ལྷ་གཞི་བདག །རིགས་དྲུག་འབྱུང་པོའི་ཆོགས་དང་
 བཅས་པ་ལ་གཏོར་མ་བརྒྱ་ཅུ་ཕྱག་ལེན་བཞིན་བཏང་། སྤྱིང་མོ་བ་བྱུང་ནའང་
 སྦྱོན་པས་ཆོམ་པར་བྱ། སྤྱི་མེད་གྱི་དབང་ཐོབ་པ་རྣམས་གྱིས་དམ་ཆོག་ཉམས་
 ཆགས་སྐྱོང་བ་དང་ཆོགས་སྤྲུལ་པོ་ཆེ་གསོག་ཕྱིར་སྤྱི་མ་མཆོད་པའི་ཆོ་གའི་སྟོ་
 བས་ཆོགས་འཁོར་བྱེད་ན་མཆོད་གཏོར་རྣམས་ཕྱག་ལེན་བཞིན་བཤམས་ལ་སྤྱི་
 དྲོའི་དུས་སུ་ཆོགས་འཁོར་བྱ། དགེ་འདུན་གྱི་ལྷེ་མང་དུ་ཆོགས་ཏེ་སེམས་བསྐྱེད་
 རྒྱས་པ་བྱེད་པ་ཡིན་ན། ཤིང་ཕྱིན་དང་། བརྒྱལ་བཟང་སོགས་གྱི་གསུང་སྟོན་བྱ།
 དེ་ནས་སེམས་བསྐྱེད་དངོས་གཞི་ལ་འདུ་བའི་ཆོ་ཁྲུས་བྱས་ཤིང་གོས་གསར་པ་
 གཙང་མ་དང་། དགེ་སྤྱིང་ཡིན་ན་ཆོས་གོས་རྣམ་གསུམ་ལེགས་པར་གྱོན་ནས་
 འདུས་ལ་ཐོག་མར་ཤེས་རབ་སྟིང་པོ་ལན་གསུམ་བདུད་བསྟོན་དང་བཅས་པ་བྱ།
 དེ་ནས་ཐམས་ཅད་དུ་ཡང་ས་གཞི་དག །གསེག་མ་ལ་སོགས་མེད་པ་དང་། །

ལག་མཐིལ་མཉམ་པ་བེ་རྒྱུད། །རང་བཞིན་འཇམ་པོར་གནས་པར་གྱུར། །
 འཁོར་གྱི་དགྱིལ་འཁོར་ཡོད་དགྱུར་ཡང་། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མང་པོ་
 དག །རང་གི་ལེགས་པས་ས་སྒྲེང་དག །བརྒྱན་པར་མཛད་པས་བཞུགས་གྱུར་
 ཅིག །ཅེས་བརྗོད་དེ་ས་གཞི་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས། མ་ལུས་སེམས་ཅན་ཀྱན་གྱི་
 མགོན་གྱུར་ཅིང་། །ཞེས་སོགས་སྒྱུན་འདྲན་དང་བྱུས་གསོལ་རྒྱས་པར་བྱ། དེ་
 བས། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་འདུས་པའི་སྒྲ། །ཞེས་སོགས་དང་། འདྲན་པ་
 མཉམ་མེད་སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། །ཞེས་སོགས་ལམ་རིམ་བྲལ་བརྒྱད་པ་
 རྣམས་ལ་ཕྱག་འཚུལ་དང་། གཞན་ཡང་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་རྣམས་ལ་ཕྱག་
 འཚུལ་གང་འོས་བྱ་ཞིང་། །བྱད་པར་རི་སྒྲེད་སྒྱ་དག་ཅེས་པ་ནས་ཕྱག་འཚུལ་
 མཆོད་པར་བགྱི་ཞེས་པའི་བར་བརྗོད། མཚམས་འདིར་རྒྱ་གཉིས་ཉེར་སྟོད་རོལ་
 མོ་འདོད་ཡོན་དང་བཅས་པ་མཆོད་སྲེང་གང་འོས་གྱིས་འབུལ། དེ་ནས། ས་གཞི་
 སྟོན་གྱིས་བྱུགས་གིང་མེ་ཉྒྱག་བཀྲམ། །ཞེས་སོགས་གྱི་སྟོན་ནས་ཚུལ་བྱ་དགོད་པ་
 དང་བཅས་མཐུལ་གྲངས་མང་དུ་གསོག་ཅིང་། མ་མཐའ་ལན་བདུན་ཅུ་རེས་
 བར་འབུལ། དེ་ནས་ལྷུང་བཤགས་དང་སྒྱི་བཤགས་སོགས་འདོན། དེ་ནས་
 འདོད་ཆགས་ཞེ་སྤང་ཞེས་པ་ནས་བྱང་ཆུབ་ཕྱིར་བསྐྱེད་ཞེས་པའི་བར་བརྗོད་ནས་
 སེམས་བསྐྱེད་གྱི་ཕྱིར་དུ་མཐུལ་རྒྱས་པ་འབུལ། དེ་ནས་སྟོན་སེམས་གཟུང་བའི་
 ཚཱ་ག་རྒྱས་པ་བྱེད་ན། སྟོན་ལ་སྒྱུབས་འགོ་བྱུན་མོང་མ་ཡིན་པ་བྱ་དགོས་པས་སྟོན་
 པ་ཐུབ་པའི་དབང་པོའི་རྗེས་སྒྲོས་པར་མོས་ཏེ། བདག་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་པ་
 དུས་འདི་ནས་བཟུང་ནས་རི་སྒྲིང་བྱང་ཆུབ་གྱི་སྒྲིང་པོ་ལ་མཆིས་གྱི་བར་དུ་རྒྱང་
 གཉིས་རྣམས་གྱི་མཆོག་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ལ་སྒྱུབས་སྒྱུ་

མཆིའོ། །བདག་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་དུས་འདི་ནས་བཟུང་ནས་རི་མིན་བྱང་རྒྱབ་
 གྱི་སྟིང་པོ་ལ་མཆིས་གྱི་བར་དུ་ཆོས་རྣམས་གྱི་མཆོག་ཞི་བ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་
 བའི་ཆོས་རྣམས་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །བདག་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་དུས་འདི་
 ནས་བཟུང་ནས་རི་མིན་བྱང་རྒྱབ་གྱི་སྟིང་པོ་ལ་མཆིས་གྱི་བར་དུ་ཆོགས་རྣམས་གྱི་
 མཆོག་འཕགས་པ་བྱང་རྒྱབ་སེམས་དཔའ་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་དགོ་འདུན་རྣམས་ལ་
 སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །ཞེས་ལན་གསུམ་བརྗོད་ཅིང་དོན་ཡིད་ལ་དུན་པར་བྱ། དེ་
 ནས་སེམས་བསྐྱེད་དངོས་གཞི་ལེན་པ་ལ་ཡན་ལག་བདུན་པའི་སྟོ་ནས་ཆོགས་
 གསོག་བྱ་དགོས་པར་གསུངས་པས། ཆོགས་ཞིང་ལེགས་པར་གསལ་བཏབ་ལ།
 རབ་འབྱམས་གསུང་རབ་ཀྱན་ལ་བཏུ་བའི་མིག་སྐྱལ་བཟང་ཐར་པར་བཤོད་
 པའི་འཇུག་དོགས་མཆོག་ །བརྟེ་བས་བསྐྱོད་པའི་ཐབས་མཁས་མཛད་པ་ཡིས། །
 གསལ་མཛད་བཤེས་གཉེན་རྣམས་ལ་གྲས་བྱས་འཆོལ། །རི་སྟེང་སུ་དག་ཅེས་པ་
 ནས་ཕྱིར་བསྟེའི་བར་བརྗོད། ས་གཞི་སྟོན་གྱིས་ཞེས་སོགས་གྱིས་མཆྲལ་ཕུལ་ལ་
 བྱམས་སྟིང་རྗེའི་དམིགས་རྣམ་གསལ་བཏབ་སྟེ་སྟོན་པ་བྱབ་པའི་དབང་པོའི་རྗེས་
 སུ་སྒྲོས་པར་མོས་ལ། ཕྱོགས་བཏུ་རྣམས་ན་བཞུགས་པའི་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་
 རྒྱུ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་བདག་ལ་དགོངས་སུ་གསོལ། བདག་མིང་འདི་
 ཞེས་བགྱི་བས་སྐྱེ་བ་འདི་དང་སྐྱེ་བ་གཞན་དང་གཞན་དག་ཏུ་སྐྱེན་པའི་རང་
 བཞིན་དང་རྩལ་བྱིམས་གྱི་རང་བཞིན་དང་བསྟོམས་པའི་རང་བཞིན་གྱི་དགོ་པའི་
 ཕ་བ་བདག་གིས་བགྱིས་པ་དང་བགྱིད་དུ་སྐྱལ་བ་དང་བགྱིད་པ་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་
 རང་པའི་དགོ་པའི་ཕ་བ་དེས། རི་ལྟར་སྟོན་གྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཅོམ་
 པ་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་དང་ས་ཆེན་པོ་ལ་རབ་ཏུ་

བཞུགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་སྤྲོ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་
 པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བྱགས་བསྐྱེད་པར་མཛད་པ་དེ་བཞིན་དུ། བདག་
 མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བས་ཀྱང་དུས་འདི་ནས་བཟུང་ནས་རི་མིང་བྱང་ཆུབ་སྟོང་པོ་
 ལ་མཆིས་ཀྱི་བར་དུ་སྤྲོ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་ལ་
 སེམས་བསྐྱེད་པར་བགྱིའོ། །སེམས་ཅན་མ་བསྐྱལ་བ་རྣམས་བསྐྱལ་བར་
 བགྱིའོ། །མ་གྲོལ་བ་རྣམས་དགྲོལ་བར་བགྱིའོ། །དབྱགས་མ་བྱིན་པ་རྣམས་
 དབྱགས་དབྱང་བར་བགྱིའོ། །ཡོངས་སུ་བྱ་ངན་ལས་མ་འདས་པ་རྣམས་ལྷ་ངན་
 ལས་བསྐྱེད་པར་བགྱིའོ། །ཞེས་ལན་གསུམ་བརྗོད་ཅིང་སྟོན་སེམས་ཉམས་པ་
 རྣམས་གསོར་ཆུད་པ་དང་། རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ་རྣམས་གོང་འཕེལ་དུ་སོང་བའི་མོས་
 པ་དང་དགའ་སྟོ་ཆེན་པོ་བྱའོ། །སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཚུག་རྒྱས་པ་དེ་མ་ཕྱོགས་པར་
 བསྐྱེད་པ་བྱ་བར་འདོད་ན་སེམས་བསྐྱེད་བྱ་རྟེན་མཆུལ་སྤུལ་བའི་རྗེས་སུ། སངས་
 རྒྱུ་ཆོས་དང་ཚོགས་ཀྱི་མཆོག་རྣམས་ལ། །བྱང་ཆུབ་བར་དུ་བདག་ནི་སྐྱབས་སུ་
 མཆི། །བདག་གིས་སྐྱོན་སོགས་བགྱིས་པའི་ཚོགས་རྣམས་ཀྱིས། །འགྲོ་ལ་ཕན་
 བྱིར་སངས་རྒྱུ་འགྲུབ་པར་ཤོག །ཅེས་ལན་གསུམ་བརྗོད་ཅིང་སེམས་བསྐྱེད་
 ཉམས་པ་གསོས་པ་དང་གོང་འཕེལ་དུ་སོང་བའི་མོས་པ་དང་དགའ་སྟོ་ཆེན་པོ་
 བྱའོ། །དེ་ནས། བྱང་ཆུབ་སེམས་མཆོག་རིན་པོ་ཆེ། །མ་སྐྱེས་པ་རྣམས་སྐྱེས་ཀྱང་
 ཅིག །སྐྱེས་པ་ཉམས་པ་མེད་པར་ཡང་། །གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བར་ཤོག །ལ་
 མ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདེ་དང་ལྷན་གྱར་ཅིག །འན་འགྲོ་ཐམས་ཅད་རྟག་ཏུ་
 སྟོང་པ་དང་། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་དག་སུ་བཞུགས་པ། །དེ་དག་ཀྱང་གི་
 སྟོན་ལམ་འགྲུབ་ཀྱང་ཅིག །དཔལ་ལྷན་སྤྲོ་མའི་སྐྱ་ཆོ་བརྟན་པ་དང་། །མཁའ་

མཉམ་ཡོངས་ལ་བདེ་སྤྱིད་འབྱུང་བ་དང་། །བདག་གཞན་མ་ལུས་ཚོགས་
བསགས་སྒྲིབ་སྒྱུངས་ནས། །ལྷུང་དུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབས། །
ཞེས་སོགས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་ནམ་ཡང་མི་ཉམས་གིང་གོང་ནས་གོང་
དུ་འཕེལ་བའི་སྒྲོན་ལམ་བྱ་ཞིང་དགོ་ཚོགས་རྣམས་བསྐྱོད་བས་རྒྱས་གདབ་པར་བྱ།
དེ་ནས། དེར་ནི་རིང་དུ་འབད་ལས་ཚོགས་གཉིས་ནི། །མཁའ་ལྷར་ཡངས་པ་གང་
ཞིག་བསགས་པ་དེས། །སློ་མིག་མ་རིག་གིས་སྤྲོངས་འགོ་བ་ཀྱན། །རྣམ་འབྲེན་
རྒྱལ་བའི་དབང་པོར་བདག་གྲུར་ཅིག །དེར་མ་སོན་པའི་ཆེ་རབས་ཀྱན་ཏུ་
ཡང་། །འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱིས་བརྟེ་བས་རྗེས་བཟུང་སྟེ། །བསྟན་པའི་རིམ་པ་
ཀྱན་ཚང་ལམ་གྱི་མཚོག །རྟེན་ནས་སྒྲུབ་པས་རྒྱལ་རྣམས་མཉེས་བྱེད་ཤོག །རང་
གིས་རི་བཞིན་རྟོགས་པའི་ལམ་གྱི་གནད། །ཤྲགས་དྲག་བརྟེ་བས་དྲངས་པའི་
ཐབས་མཁས་ཀྱིས། །འགོ་བའི་ཡིད་ཀྱི་ལུན་པ་བསལ་བྱས་ནས། །རྒྱལ་བའི་
བསྟན་པ་ལུན་རིང་འཛིན་གྲུར་ཅིག །བསྟན་པ་རིན་ཆེན་མཚོག་གིས་མ་བྱབ་
པའམ། །བྱབ་ཀྱང་ཉམས་པར་གྲུར་པའི་ཕྱོགས་དེར་ནི། །སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོས་ཡིད་
རབ་བསྐྱེད་པ་ཡིས། །ཕན་བདེའི་གཏེར་དེ་གསལ་བར་བྱེད་པར་ཤོག །སྐྱས་
བཅས་རྒྱལ་བའི་སྤྱད་བྱང་འཕྲིན་ལས་ལས། །ལེགས་གྲུབ་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་
བས་ཀྱང་། །ཐར་འདོད་རྣམས་ཀྱི་ཡིད་ལ་དཔལ་སྟེར་ཞིང་། །རྒྱལ་བའི་མཛོད་པ་
རིང་དུ་སྦྱོང་གྲུར་ཅིག །ལམ་བཟང་སྤྲིག་པའི་མཐུན་རྟེན་སྒྲུབ་བྱེད་ཅིང་། །འགལ་
རྟེན་སེལ་བྱེད་མི་དང་མི་མིན་ཀྱན། །ཆེ་རབས་ཀྱན་ཏུ་རྒྱལ་བས་བསྐྱགས་པ་
ཡི། །རྣམ་དག་ལམ་དང་འབྲལ་བར་མ་གྲུར་ཅིག །གང་ཆེ་ཐེག་པ་མཚོག་ལ་ཆོས་
སྤྱོད་བཅུས། །རྒྱལ་བཞིན་སྒྲུབ་ལ་བརྟོན་པ་དེ་ཡི་ཆོ། །མཐུ་ལྷན་རྣམས་ཀྱིས་རྟག་

ཏུ་གྲོགས་ཁྱེད་ཅིང་། །བཟ་གིས་རྒྱ་མཚོས་ཕྱོགས་ཀྱི་ཁྱབ་ཐུང་ཅིག་ཀྱིས་
 འདོན་ཞིང་བྱང་རྒྱུ་ལམ་གྱི་རིམ་པ་འདི་ནམ་ཡང་མི་རྒྱུ་ཅིང་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་
 ཏུ་འཕེལ་ཞིང་རྒྱས་པའི་སྒྲོན་ལམ་གང་བ། དེ་ནས་གཏང་རག་གི་མཛུལ་ཡུལ། དེ་
 ནས་བཟང་པོ་སྦྱོད་པ་ལ་སོགས་པས་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་སྒྲོན་
 གནས་རྣམས་སུ་བསྟོར་བ་དང་སྒྲོན་ལམ་རྒྱ་ཆེར་བྱ་ཞིང་མཛུགས་ཏུ་ཐམས་ཅད་གྱིས་
 འུ་གྱོན་ཞིང་ལག་ཏུ་མེ་རྟོག་ཐོགས་ཏེ། མེམས་ཅན་དོན་ཏུ་བདག་གིས་སྟོན། །
 ཞེས་སོགས་བསྟན་པ་རྒྱས་པའི་སྒྲོན་ལམ་དང་བཟ་གིས་བྱའོ། །དེ་ནས་བདག་
 ཅག་གི་སྒྲ་མ་རྣམས་ཀྱི་ཕྱག་བཞེས་ལ་མེམས་བསྐྱེད་བྱས་པའི་རྒྱུ་མོ་ཕྱག་མཚོད་
 རྒྱ་ཆེར་མཛོད་པས་ལྷང་བཤགས་སོགས་འདོན་ཞིང་། རབ་མཚན་འབྱོར་པ་མ་
 མཐའ་ཕྱག་མཚོད་གང་འབྲུབ་བྱའོ། །དེ་དག་ནི་རྟོན་གྱི་བྱང་ཏུ་མེམས་བསྐྱེད་བྱ་
 བའི་རྒྱལ་ཡིན་ལ། སྒྲ་མ་ལས་མེམས་བསྐྱེད་ལེན་པར་བྱེད་ན་ནི་གནས་བརྒྱན་
 ཅིང་མཚོད་རྩལ་བཤམ་པ་སོགས་གོང་ལྟར་ལ། གནས་དེར་དགེ་བའི་བཤེས་
 གཉེན་བཞུགས་པའི་གདན་ཁྱི་མེ་རྟོག་གིས་བརྒྱན་པ་བཤམ་པ་དང་། མེམས་
 བསྐྱེད་དངོས་གཞིའི་ཆོ་ཐོག་མར་སྒྲ་མས་ས་གཞི་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས། སངས་རྒྱས་
 བྱང་མེམས་ཉན་རང་བཀའ་ལྟོད་དང་བཅས་པའི་འཕགས་པའི་ཚོགས་ཐམས་ཅད་
 སྒྱུན་བྱངས་ལ་ཚོགས་ཞིང་ཏུ་བཞུགས་པར་གསོལ་བ་བཏབ། མཚོད་པའི་སྒྲིན་གྱི་
 གཟུངས་ཆར་གསུམ་བཏོན་ལ་བདེན་སྟོབས་བརྗོད་པའི་སྒྲོན་ལམ་མཚོད་པ་རྣམས་
 ཡུལ་ཏུ་བྱང་བར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས། བྱང་མེམས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་རྒྱ་ཆེ་ཞིང་ཡུལ་
 ཏུས་ཀྱི་དབང་གིས་རྩ་ལྷང་འབྱུང་ཉེ་བས། ཡན་ལག་བདུན་པ་མཛུལ་དང་བཅས་
 པ་ཡུལ་ལ་རྟོན་གྱི་སྒྱུན་སྒྲར་སྒྲོན་འཛུགས་ཀྱི་མེམས་བསྐྱེད་སྒྲུངས་ཏེ་གསོར་རྒྱུད་

པར་བྱས། དེ་ནས་སློབ་མ་རྣམས་ཁྲུས་བྱས་ཤིང་གོས་གཙང་མ་བགོས་ཏེ་འདུས་
 པ་ལ་ཆོས་ལེགས་པར་བཤད་དེ་རྒྱད་ལུག་རེས་སུ་བྱ་བ་དང་། ཆོགས་ཞིང་
 གསལ་བཟབ་སྟེ་ཆོགས་ཞིང་རྣམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རྒྱ་ཆེར་བཞེད་ནས་དད་གུས་ཆེན་
 བོ་བསྐྱེད་ལ་ཡན་ལག་བརྟན་པ་མཛུལ་དང་བཅས་པ་བྱེད་དུ་གཞུག་པ་དང་། དེ་
 ནས་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་དོན་དུ་གསོལ་བ་གདབ་པ་དང་། རྒྱབས་འགོ་ཐུན་མོང་
 མིན་པའི་བདེ་ལེགས་པར་སྤྱད་ལ་དགོངས་གསོལ་སྟོན་དུ་བཏང་ནས་རྒྱབས་
 འགོའི་རྗེས་སློབ་བྱ་བ་དང་། དེ་ནས་རྒྱབས་འགོའི་བསྐྱབ་བྱ་ཐུན་མོང་དང་ཐུན་
 མོང་མིན་པ་རྣམས་ངོ་འཕྲོད་རེས་སུ་སྟོན་པ་དང་། དེ་ནས་སྤར་ཡང་ཆོགས་ཞིང་
 གསལ་བཟབ་སྟེ་ཡན་ལག་བརྟན་པ་མཛུལ་དང་བཅས་པ་མདོར་བསྡུས་བྱེད་དུ་
 གཞུག་པ་དང་། བུམས་སྤྱིང་རྗེ་གསལ་བཟབ་སྟེ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་དམིགས་རྣམ་
 ལེགས་པར་བདེ་སྤྱད་ལ་དངོས་གཞིའི་ཆོ་ག་ལན་གསུམ་རྗེས་སློབ་བྱ་བ་དང་།
 མཛུག་དུ་སྟོན་སེམས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་རྣམས་ངོ་འཕྲོད་རེས་སུ་སྟོན་དགོས་ཤིང་
 ཆོགས་གསོག་བྱིང་སེམས་བསྐྱེད་བསྡུས་པ་ཙམ་བྱེད་ན་བྲམ་མས་དབུ་མཛད་ཆང་
 མས་སངས་རྒྱས་ཆོས་ཆོགས་མ་ལན་གསུམ་འདོན་ཞིང་སེམས་བསྐྱེད་བྱ། གཞན་
 མ་སྦྱོར་བའི་སྦྱོར་དང་། མཛུག་དུ་བསྟོ་སྟོན་དང་བྱག་མཚན་བྱ་རྒྱལ་སོགས་ནི་
 གོང་ལྟར་དོ། སྟོན་སེམས་གཟུང་བའི་རྒྱལ་ཞིབ་པ་ནི་འཛིག་རྟེན་གསུམ་གྱི་སྟོན་
 མེ་གཅིག་སུ་བྱང་རྒྱལ་ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །འགོ་འདིའི་ཕན་
 དང་བདེ་བ་ཐམས་ཅད་དང་། སྤྱི་བཅས་རྒྱལ་བའི་ཡོན་ཏན་མ་ལུས་པ། བྱང་
 རྒྱལ་སེམས་མཆོག་འདི་ཡི་མཐུའོ་ཞེས། རྒྱལ་བས་གསུང་དབྱངས་མཐོན་པོས་རྒྱ་
 ཆེར་བསྐྱགས། །དེ་བྱིར་གསུང་རབ་ཀུན་གྱི་སྤྱིང་པོའི་དོན། རྒྱལ་བ་སྤྱི་བཅས་

ཀུན་གྱི་ཐུགས་གྱི་བཅུད། །བྱང་ཚུབ་སེམས་མཆོག་འདི་ལ་མོས་པ་དང་། །འདི་
ཚུལ་ན་བར་ཐོས་པའང་སྒྲུབ་པ་བཟང་། །ཚུལ་འདིར་འབད་ལས་དྲུང་དང་ཀུན་
ལྟར། །རབ་དཀར་དགེ་བ་གང་ཞིག་བསམས་པ་དེས། །ཉམ་ཐག་མ་ཆན་འགོ་
འདི་མ་ལུས་པ། །བྱང་ཚུབ་སེམས་གིས་སྒྲིན་ཅིང་གོལ་གྱུར་ཅིག། །།

ཅེས་དགོན་མཆོག་གི་རྟེན་གྱི་སྒྲུབ་སྒྲུབ་སེམས་བསྐྱེད་བྱ་ཚུལ་འདི་ལྟ་བུ་
ཞིག་གི་དགོས་ལོ་ཞེས་གྲུབ་པའི་གནས་མཆོག་གྱི་ཚུ་བཟང་ནས་སྒྲུབ་པའི་རྒྱལ་
མཆོན་འཛིན་པ་བྱ་ཆེན་གྲགས་པ་ཆོས་བཟང་གིས་བསྒྲུལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས། སྒྲ་
མ་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་ཞབས་རུལ་སྒྱི་པོའི་རྒྱན་དུ་འཛིན་པ་དགེ་སྦྱོང་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་
མཆོན་གྱིས་བཀྲ་ཤིས་བསམ་གཏན་གླིང་དུ་སྒྲུབ་པའོ། །འདིས་ཀྱང་ཐོག་པ་ཆེན་
པོའི་བསྟན་པ་ཐོགས་ཀུན་དུ་འཕེལ་ཁིང་རྒྱས་པར་གྱུར་ཅིག །

༡༡། །བདེན་བཞིའི་སྒྲ་དོར་གྱི་གནད་བསྐྱུ་པའི་ཚིགས་སུ་
བཅད་པ་ཐར་འདོད་འཇུག་དོགས་ཞེས་
བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

གསེར་མངལ་ཅན་དང་མིག་སྒྲོང་ལྗན་པ་སོགས། །མྱིང་པ་གསུམ་ན་
དྲིགས་པས་འགྱིང་ནམས་ཀྱང་། །གང་གི་ཞབས་མཐིལ་གྲས་པས་མཆོད་བྱེད་
པ། །ཐུབ་དབང་ལྟ་ཡི་སྒྲ་མར་གྲུས་ཕྱག་འཆོལ། །དུས་གསུམ་རྒྱལ་བའི་ཡབ་
གཅིག་འཇམ་པའི་དབྱངས། །བསིལ་ལྗན་ལྗོངས་འདིར་ཐུབ་བསྐྱུན་སྤེལ་སྒྲད་
དུ། །རུར་སྤྱིག་གར་རོལ་རྒྱལ་བ་ཙོང་ཁ་པ། །འཇམ་མགོན་སྒྲ་མའི་ཞབས་ལ་
ཕྱགས་འཆོལ་ལོ། །བདེ་ལྗན་ཞིང་གི་མགོན་པོ་འོད་དཔག་མེད། །གདུལ་བྱའི་
དོན་དུ་བཤེས་གཉེན་རྩལ་འཛིན་པ། །རྩ་མའི་སྤྱབས་མགོན་སྒྲོ་བཟང་ཡེ་ཤེས་
ལ། །སྒོ་གསུམ་གྲས་པ་ཆེན་པོས་ཕྱག་འཆོལ་ལོ། །སྒོ་བཟང་རྣམ་འདྲན་རྒྱལ་
བའི་སྟན་བརྒྱུད་དོན། །དབེན་གནས་དུ་མར་ཅེ་གཅིག་ཉམས་བཞེས་པས། །
ཐུབ་པའི་གོ་འཕང་མཐོན་པོར་གཤེགས་གུར་པ། །སྤྱབས་མགོན་སྒྲ་མའི་ཞབས་
ལ་ཕྱགས་འཆོལ་ལོ། །རབ་འབྱམས་ཞིང་བཞུགས་རྒྱལ་བ་སྤྱས་བཅས་གྱི། །
མཁའ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱུས་པའི་དོ་བོ་ཉིད། །བཀའ་དྲིན་མཆོངས་མེད་རྗེ་བཙུན་སྒྲ་
མ་རྣམས། །འབྲལ་མེད་སྟིང་གི་པཱོར་རྟག་བཞུགས་གསོལ། །དེར་དུས་སྤྱན་
སྐྱེངས་སྒྲེ་བོ་ཡལ་ཆེར་ནི། །དགྲ་འདུལ་གཉེན་སྦྱོང་སོ་རམ་བྱ་བ་སོགས། །འབྲས་
མེད་སྤྱན་པ་འཕྱར་བས་གཡེངས་གཡེངས་ནས། །དམ་པའི་ཆོས་ལ་སེམས་པའི་

གོ་སྐབས་བྲལ། །དམ་ཆོས་བྱེད་པར་རྫོམ་པ་མང་པོ་ཡང་། །ཤེས་རྒྱུ་འདུལ་
 བྱིར་བློས་བསམ་མི་བྱེད་པར། །མང་པོའི་གསེབ་ཏུ་འགན་ལྷ་ཟེལ་གཞོན་པའི།
 །ཁ་བཤད་ཅམ་ལ་མཁས་པ་སྟོང་པོར་འཛིན། །སྟིང་ནས་ཉམས་ལེན་བྱེད་འདོད་
 འགའ་ཞིག་ཀྱང་། །གསུང་རབ་དགོངས་འགྲེལ་གཞུང་ལུགས་ཆེན་མོ་རྣམས། །
 གདམས་པའི་མཆོག་གྱུར་ཡིན་པ་མ་གོ་བར། །ལྷར་སྤང་གདམས་པར་ངལ་བ་
 བྱེད་པ་ནི། །རིན་ཆེན་དོན་དུ་གཉེར་བའི་འཛོང་བ་འགའ། །ཁ་རྒྱབས་སྟོང་དཀྱིལ་
 མཐོང་བས་ཆེར་འཛིགས་ཏེ། །རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོར་འཇུག་པ་ཡོངས་བཏང་ནས། །
 རྒྱུ་རྒྱུ་ལ་ཞོར་བུ་འཛོལ་བ་འདྲ། །དེ་ལྟའི་དུས་འདིར་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་
 གྱི། །སྟིང་པོ་མ་ལུས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེས་པའི་ཆོས། །ཆང་ལ་མ་ཞོར་ལམ་གྱི་རིམ་པ་
 ལ། །ཡིད་རབ་རྟོན་པར་བྱེད་རྣམས་སྐལ་བ་བཟང་། །བདེན་བཞིའི་བླ་དོར་གོ་
 འབྱེད་ཁྱོན་ཡངས་ཆེ། །བདག་འདྲ་རྒྱུ་འདོམ་གྱིས་འཇལ་བ་ནི། །རང་ཉིད་
 ངལ་བ་ཅམ་དུ་ཟད་མོད་ཀྱང་། །ཤོགས་ཀྱི་སྟོ་དང་བསྐྱེན་ནས་ཅུང་ཟད་བྱི། །
 ལེགས་ཆོགས་ཅ་བ་དྲིན་ཅན་སྤྲ་མ་རྩེ། །བསམ་སྟོར་གཉིས་ཀྱིས་ཚུལ་བཞིན་
 བསྟེན་པ་དང་། །དལ་འབྱོར་རྟོད་དཀའ་ལྷུང་དུ་འཛིག་པ་དང་། །བྱི་མར་ངན་
 འགྲོའི་གཡང་ས་རབ་བསམས་ནས། །སྐྱབས་འགོ་ཤུགས་དག་སྤང་བླང་ཞིབ་ཏུ་
 མཛོད། །དེ་ནས་བདེན་པ་བཞི་པོ་འདི་ལྟ་སྟེ། །སྐྱུ་བསྐྱུ་བདེན་དང་ཀྱུ་
 འཇུང་བདེན་པ་དང་། །འགོག་པའི་བདེན་དང་ལམ་གྱི་བདེན་པའོ། །བཞི་པོ་དེ་
 བྱི་ཐེག་ཆེན་རྒྱུ་ལས། །ནད་ནི་ཤེས་བྱ་ནད་ཀྱི་རྒྱ་ནི་སྤང་བྲལ། །བདེ་གནས་
 ཐོབ་བྱ་སྐྱེན་ནི་བསྟེན་པར་བྱ་བ་ལྟར། །སྐྱུ་བསྐྱུ་རྒྱ་དང་དེ་འགོག་པ་དང་དེ་
 བཞིན་ལས། །ཤེས་བྱ་སྤང་བྱ་རེག་པར་བྱ་ཞིང་བསྟེན་པར་བྱ། །ཞེས་སོགས་

གསུངས་ལྟར་མཁུན་པར་མཛོད་དགོས་སོ། །དེ་ཡང་དང་པོར་སྤྱག་བསྐྱེད་མ་
བསམས་ན། ཐར་པ་དོན་གཉིས་ཇི་བཞིན་མི་སྤྱེ་གསུངས། །དེས་ན་སྤྱག་བསྐྱེད་
བདེན་པ་བསམ་ཚུལ་ལ། །འཁོར་བ་སྤྱི་ཡི་སྤྱག་བསྐྱེད་བསམ་ཚུལ་དང་། །
འཁོར་བ་སོ་སོའི་སྤྱག་བསྐྱེད་བསམ་ཚུལ་ལ། །དང་པོ་ལ་ཡང་སྤྱག་བསྐྱེད་
བརྒྱད་དག་དང་། །སྤྱག་བསྐྱེད་དུག་དང་སྤྱག་བསྐྱེད་གསུམ་རྣམས་སོ། །དང་པོ་
སྤྱག་བསྐྱེད་བརྒྱད་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། །བཙོད་དཀའ་རྣམ་མང་སྤྱི་བའི་སྤྱག་བསྐྱེད་
དང་། །ཡང་ཆོ་ཉམས་སྟགས་ཀྱི་བའི་སྤྱག་བསྐྱེད་དང་། །རྩ་ཆོགས་ནད་ཀྱིས་
སྤྱག་བསྐྱེད་ཐུར་པ་དང་། །ལུས་དང་བྲལ་སྟགས་འཆི་བའི་སྤྱག་བསྐྱེད་དང་། །
མི་སྤྱག་པ་དང་ཐུད་བའི་སྤྱག་བསྐྱེད་དང་། །སྤྱག་དང་བྲལ་བའི་སྤྱག་བསྐྱེད་རྣམ་
མང་དང་། །འདོད་པ་བཅོལ་ཡང་མ་རྟེན་སྤྱག་བསྐྱེད་དང་། །ཉིར་ལེན་ཐུང་པོའི་
སྤྱག་བསྐྱེད་བསམ་ཚུལ་ལ། །དེ་དག་རྣམས་ལ་སོ་སོར་ཤེས་རབ་ཀྱིས། །ཡང་
ཡང་དབྱེད་ནས་སྒྲོམ་པར་བྱེད་དགོས་ཤིང་། །སྤྱག་པར་དང་པོ་དང་ནི་ཐ་མ་ལ། །
ནན་ཏན་ཆེན་པོས་སེམས་པ་གལ་ཆེ་གསུངས། །གཉིས་པ་སྤྱག་བསྐྱེད་དུག་ནི་
འདི་ལྟ་སྟེ། །ཡིད་བརྟན་མི་རུང་ངེས་པ་མེད་པ་དང་། །འདོད་པས་ངོམས་མི་ཤེས་
བའི་ཉེས་པ་དང་། །ལུས་ནི་ཡང་ཡང་འདོར་བའི་ཉེས་པ་དང་། །ཡང་ཡང་ཉིང་
མཚམས་སྒྱུར་བའི་ཉེས་པ་དང་། །ཡང་ཡང་མཐོ་དམན་འཁྱུར་བའི་ཉེས་པ་
དང་། །ཁྲོགས་མེད་གཅིག་ཐུང་འགྲོ་བའི་ཉེས་པ་ལོ། །སྤྱག་བསྐྱེད་དུག་པོ་དེ་ཡང་
གསུམ་དུ་ནི། །བསྐྱེས་ནས་སྒྲོམ་བའི་ཚུལ་ཡང་མཁུན་པར་མཛོད། །སྤྱག་བསྐྱེད་
གསུམ་དུ་བསྐྱེས་པ་འདི་ལྟ་སྟེ། །འཁྱུར་བའི་སྤྱག་བསྐྱེད་སྤྱག་བསྐྱེད་སྤྱག་བསྐྱེད་
དང་། །ཐུབ་པ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ནི་སྤྱག་བསྐྱེད་ལོ། །དེ་ལྟར་སྤྱག་བསྐྱེད་གསུམ་གྱི་

ནང་ནས་ཀྱང་། །འདྲ་བྱེད་སྐྱུག་བསྐྱེད་བསྐྱེད་ལ་འབད་འཆལ་ཏེ། །དེ་ཡང་བྱི་བ་
ལྷག་བསྐྱེད་རབ་དཀར་གྱི། །དྲིས་ལན་གྲོ་བཟང་བཞད་པའི་སྒྲུབ་དབྱངས་ལས། །
འཁོར་བའི་ཉེས་བརྒྱ་སེམས་པའི་རྒྱལ། །མང་ཡང་སྐྱུག་བསྐྱེད་སྐྱུག་བསྐྱེད་
གྱིས། །འཛིགས་ནས་ཐར་འདོད་ལྷགས་ལ་འང་ཡོད། །ཟག་བཅས་ཚོར་བ་བདེ་བ་
ལས། །ཡིད་འབྱུང་ཕྱིར་རོལ་བ་ལ་འང་མཆིས། །དེས་ན་འདྲ་བྱེད་རང་བཞིན་
གྱི། །ཟག་བཅས་ཉེར་ལེན་ལུང་པོ་འདི། །སྐྱུག་བསྐྱེད་འབྱུང་དང་གྲུབ་པའི་
སྒྲོད། །ནད་དང་འབྲས་དང་ཟུག་རྩ་ལྟར། །དམིགས་ནས་བསྒྲུབས་ན་བྱིང་གཡོ་
ལགས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དགོངས་མཛོད་ཅིག་མོ་མོའི་སྐྱུག་བསྐྱེད་ལ་
ཡང་དྲག་ཡོད་དེ། །དཔྱལ་བ་ཡི་དྲགས་དུང་འགོ་ལྷ་མིན་དང་། །ལྷ་དང་མི་ཡི་
སྐྱུག་བསྐྱེད་དྲག་པོ་རྣམས། །ཡང་ཡང་དབྱུང་ནས་སྒྲོམ་པར་བྱེད་དགོས་
གསུངས། །མདོར་ན་སྐྱུག་བདེན་གནས་རྒྱལ་ཞིབ་པར་ནི། །གྲོ་བཟང་རྒྱལ་བ་
གཉིས་པའི་གཞུང་བཞིན་དུ། །ཞིབ་ཏུ་མཁྱེན་པར་མཛོད་ཅིག་གེས་ལྷན་དག།
ཀྱན་འབྱུང་བདེན་པ་ལ་ཡང་རྣམ་གཉིས་ཏེ། །ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་ཡི་ཀྱན་
འབྱུང་ངོ་། །ལས་ལ་ཡང་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་ཡོད་དེ། །བསོད་ནམས་མིན་པའི་ལས་
དང་ཟག་བཅས་གྱི། །བསོད་ནམས་འདོད་ཁམས་དག་པའི་ལས་དག་དང་། །མི་
གཡོ་བ་ཡི་ལས་དང་གསུམ་ཡོད་དོ། །དེ་དག་སོ་སོའི་ངོས་འཛིན་ཞིབ་པར་ནི། །
ཤིང་རྩ་ཆེན་པོ་ཐོགས་མེད་སྒྲུབ་མཆོད་གྱི། །གཞུང་ལྷགས་རྣམས་ལས་མཁྱེན་པར་
མཛོད་ཅིག་གྱ། །ཉོན་མོངས་ལ་ནི་ཤིན་ཏུ་མཐའ་ཡས་མོད། །གཙོ་བོ་ཉོན་མོངས་
བཅུ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། །འདོད་ཆགས་ཁོང་ཁོང་རྒྱལ་མ་རིག་དང་། །ཐེ་ཚོམ་དང་ནི་
འཛིག་ཚིགས་ལྟ་བ་དང་། །མཐར་འཛིན་ལྟ་བ་ལྟ་བ་མཆོག་འཛིན་དང་། །རྒྱལ་

མིམས་བརྒྱལ་ཞུགས་མཚན་འཛིན་ལོག་ལྟོ། །གཙོ་བོ་ཉོན་མོངས་གསུམ་དུ་
 གྲགས་པ་ནི། །འདོད་ཆགས་ཞེ་སྒང་གཏི་མུག་གསུམ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་སོ་སའི་
 རོས་འཛིན་ཞིབ་པར་ནི། །འཇམ་མགོན་སྤྱི་མའི་གསུང་ལས་མཐུན་པར་མཛོད། །
 མདོར་ན་སྤྱག་བསྐྱལ་ཀྱན་གྱི་རྩ་བ་ནི། །རང་རྒྱུད་མ་རིག་འཛིན་ལྟ་ཡིན་པ་
 དང་། །དེ་ལས་ཉོན་མོངས་གཞན་རྣམས་སྦྱི་རྩལ་དང་། །དེ་ཡི་དབང་གིས་ལས་
 རྣམས་གསོག་རྩལ་དང་། །དེ་ལས་ལམོར་བར་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་རྩལ་སོགས། །
 ལམོར་བའི་གནས་རྩལ་ཞིབ་ཏུ་ཤེས་འདོད་ན། །ཡལ་རྩེ་སྤྱི་མའི་གསུང་རབ་ཆེ་
 རྣམས་ལ། །ཞིབ་ཏུ་སྦྱོར་བར་མཛོད་ཅིག་གོགས་པོ་དག །གཞན་ཡང་བདེན་
 བཞིའི་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་ཅེས། །གཞུང་ལུགས་ཆེ་ལས་གསུངས་པ་འདི་ལྟ་སྟེ། །མི་
 ཏྲག་སྤྱག་བསྐྱལ་སྦྱོང་དང་བདག་མེད་བཞི། །སྤྱག་བསྐྱལ་བདེན་པའི་རྣམ་པ་བཞི་
 རུ་བཤད། །རྒྱ་དང་ཀྱན་འབྱུང་རྒྱུན་དང་རབ་སྦྱི་བཞི། །ཀྱན་འབྱུང་བདེན་པའི་
 རྣམ་པ་བཞི་རུ་གསུངས། །འགོག་དང་ཞི་བ་གྲ་ལོམ་ངེས་འབྱུང་བཞི། །འགོག་
 པའི་བདེན་པའི་རྣམ་པ་བཞི་རུ་གསུངས། །ལམ་དང་རིགས་པ་སྦྱབ་པ་ངེས་འབྱུན་
 བཞི། །ལམ་གྱི་བདེན་པའི་རྣམ་པ་བཞི་རུ་གསུངས། །དེ་དག་སོ་སའི་རོས་འཛིན་
 རྒྱ་མཚན་བཅས། །དྲི་མེད་རིགས་པའི་ལམ་ནས་ལེགས་བྱངས་ཏེ། །ལུ་ཐག་ཆོད་
 པར་ཤེས་པར་འདོད་ན་ནི། །བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པ་ཡི། །ཆོད་མ་
 རྣམ་འགྲེལ་ལེའུ་གཉིས་པ་ལས། །ཞིབ་ཏུ་གསུངས་པ་ལྟར་དུ་ཤེས་པར་མཛོད། །
 དེ་ལྟར་ལམོར་བའི་ཉེས་དམིགས་བསམས་བྱས་པས། །སྤིང་ནས་ཐར་འདོད་ཆེན་
 པོ་སྦྱོས་པ་ན། །ཐོབ་བྱེད་ལམ་མཚན་རིན་ཆེན་བསྐྱབ་གསུམ་ལ། །རྩལ་བཞིན་
 སྦྱོབ་པ་གནད་ཀྱི་དོན་པོར་གསུངས། །རིན་ཆེན་བསྐྱབ་པ་གསུམ་ལས་རྩལ་

བྲིམས་ནི། །ཡོན་ཏན་ཀུན་གྱི་གཞི་དང་རྩ་བ་ལྟ། །རྒྱལ་བས་ལན་ཅིག་མིན་པར་
 གསུངས་པས་ན། །རང་གི་ཁས་སྒྲུངས་བསྐྱབ་པའི་བཅས་མཚམས་རྣམས། །ཞིབ་
 ཏུ་སྒྲུང་བར་མཛོད་ཅིག་གཤམ་ལྟན་དག། །དེ་ཡང་རྒྱལ་བྲིམས་ཞེས་པའི་ཚིག་ཅམ་
 དང་། །མོས་མནོ་ཅམ་གྱིས་དག་པར་མི་འགྱུར་བས། །བསྐྱུངས་པའི་ཕན་ཡོན་མ་
 བསྐྱུངས་ཉེས་དམིགས་བསམ། །ལྟར་བ་འབྱུང་བའི་སྒྲོ་བཞི་ལེགས་བསྐྱེས་
 ཏེ། །གཡག་གིས་རྩ་མ་རྩེ་ལྟར་སྒྲུང་བ་ལྟར། །བསྐྱབ་པའི་བཅས་མཚམས་སྤྱ་ཞིང་
 སྤྱ་བ་ཡང་། །སྒྲུང་ལ་ནན་ཏན་མཛོད་ཅིག་གཤམ་ལྟན་དག། །དེ་ལྟར་བསྐྱབ་པ་
 གསུམ་ལ་ལེགས་བསྐྱབས་ན། །རང་ཉིད་ཐར་བ་ཅམ་ཞིག་ཐོབ་མོད་ཀྱང་། །དེས་
 ཀྱང་མི་ཚོག་མཁའ་མཉམ་མ་གྱུར་འགོ། །སྒྲོལ་ཕྱིར་བྱང་རྩལ་མཚོག་ཏུ་སེམས་
 བསྐྱེད་དོ། །རྒྱལ་སྐས་སྒྲོད་པ་ཕྱིན་དྲག་བསྐྱབ་བཞི་ལ། །རྒྱལ་ཚབ་དམ་པའི་གསུང་
 བཞིན་ལེགས་བསྐྱབས་ན། །ཀུན་མཁྱེན་རྒྱལ་བའི་གོ་འཕང་འཕྱོང་བར་འགྱུར། །
 བདེན་བཞིའི་སྒྲུང་དོར་གནས་ནི་ཟབ་ཅིང་སྤ། །བདག་ནི་བྱིས་པ་ལས་ཀྱང་བྱིས་
 པ་སྟེ། །དེ་ཕྱིར་འདི་ལ་ཁོངས་པ་ཅི་མཆིས་པ། །ཚད་མར་གྱུར་པ་རྣམས་ལ་སྟིང་
 བས་བཤགས། །འདི་ལ་ལེགས་ཆ་རྩུང་ཟད་མཆིས་གྱུར་ན། །བདག་དང་བདག་
 འདྲའི་ཉམ་རྒྱུང་འགོ་བ་རྣམས། །མ་ཞོར་ལམ་ལ་གོམས་པ་མཐར་ཕྱིན་ཏེ། །
 ཐམས་ཅད་གཟིགས་པའི་གོ་འཕང་ལྟར་ཐོབ་ཤོག། །སྐྱེ་བས་ཐོབ་དང་སྒྲུངས་
 སྟོབས་སྟོ་གོས་དམན། །བདག་འདྲས་གཞན་ལ་ཆོས་ཀྱིས་བསྐྱལ་བ་ནི། །ནེ་ཅོས་
 ཆོས་སྐད་སྒྲས་དང་མཚུངས་གྱུར་ཀྱང་། །གོགས་མཚོག་གཉིས་ཀྱིས་བསྐྱལ་ཕྱིར་
 དེ་སྐད་བཛོད། །ཚིག་ཅམ་ཐོས་པས་ཆོམ་པར་མ་མཛོད་པར། །གཅིག་ཏུ་སྤུབ་
 པའི་གསུང་རབ་ཏི་མེད་དང་། །སྟོ་བཟང་རྒྱལ་བ་གཉིས་པའི་གཞུང་རྣམས་

དང་། །བསྐྱེད་ནས་དབྱུང་བ་ཞིབ་ཏུ་མཛོད་ཅིག་གྱ། །མུ་མེད་ཞིང་གི་རྒྱལ་བ་སྐས་
བཅས་ཀྱིས། །འདུལ་བར་མ་རུས་དམུ་ཚོད་བདག་ཅག་ལ། །མ་ཞོར་སྒྲང་དོར་
སྟོན་པའི་སྐྱབས་མགོན་མཆོག་ །དྲིན་ཅན་སྒྲ་མའི་ཞབས་ལ་སྒྲར་ཡང་འདུད། །
སངས་རྒྱས་ལས་ཀྱང་དགོན་པའི་གདམས་བ་མཆོག་ །སྐྱབས་མགོན་སྒྲ་མའི་ཞལ་
གདམས་ཐོབ་ལགས་ཀྱང་། །ད་དུང་བྱེད་སྟོད་བྱིས་བ་ལས་ཀྱང་ངན། །སྟོན་བར་
རང་སྤང་བདག་ལ་ཐུགས་རྗེས་གཟིགས། །སྟིགས་དུས་སྟེ་བོ་ཤིན་ཏུ་ཆོ་ཐུང་
ཞིང་། །རང་གི་ལང་ཆོ་མལ་ཆེར་ཡོལ་གྱུར་ཀྱང་། །བྱི་ཆོས་གྲབས་གཤོམ་བྱིས་བ་
ལས་ཀྱང་ཆེ། །རབ་རྫོངས་བྱིས་བ་བདག་ལ་ཐུགས་རྗེས་གཟིགས། །གཞོན་རྒྱུ་
དུས་ནས་ཆོས་སྟོར་ཞུགས་ལགས་ཀྱང་། །རང་རྒྱུད་ཆོས་ཀྱིས་མ་དུལ་དགོར་བྱིས་
ཆོས། །རི་ཙམ་ཐོས་བ་ཙམ་དུ་ཤེས་རྒྱུད་རེངས། །ཆོས་བྱེད་མཁན་ལ་ཐུགས་རྗེས་
གཟིགས་སུ་གསོལ། །ཡིད་འོང་ལུལ་ལ་འདོད་ཆགས་ཅུ་ལྟར་གཡོ། །ཅུང་ཟད་
རྒྱུན་ལ་ཞེ་སྤང་མེ་ལྟར་འབར། །སྒྲང་དོར་གནས་ལ་གཏི་ཐུག་ཐུན་ལྟར་
འཐིབས། །འཛིགས་རུང་སྟིང་རྗེའི་གནས་ལ་ཐུགས་རྗེས་གཟིགས། །ཞིང་བཀྱུར་
སྟན་གྲགས་འདོད་བས་ཡིད་གདུངས་ཀྱང་། །བྱི་ཚུལ་ཚུལ་འཆོས་ངག་འཇམ་ཞི་
དུལ་ཅན། །རུང་སྟིག་ཁྱོན་པའི་བྱི་ལ་འདྲ་བདག་ལ། །བརྩེ་བས་གཟིགས་ཤིག་
དྲིན་ཅན་སྒྲ་མ་རྗེ། །གསུང་རབ་དགོངས་འགྲེལ་མང་དུ་ཐོས་ལགས་ཀྱང་། །རྒྱ་
མཚོའི་གཏིང་གི་གོར་མ་རི་བཞིན་དུ། །རང་རྒྱུད་ཆོས་དང་མ་འདྲེས་རི་གྲོང་
སོང་། །སྟིང་མེད་བདག་ལ་གཟིགས་ཤིག་སྒྲ་མ་རྗེ། །མདོར་ན་ལྟ་དང་སྒྲ་མ་
དབང་བཞག་སྟེ། །ཕྱོམ་གསུམ་བཅས་མཚམས་སྤྱང་བར་ཁས་སྒྲངས་ནས། །
ལུག་བོང་ཞིང་གི་གསེབ་ཏུ་ཤོར་བ་ལྟར། །བག་མེད་དབང་གིས་བཅས་མཚམས་

ཐམས་ཅད་རལ། །ད་དྲུང་ཆོས་པའི་ཡང་ཅེར་སྒྲོམ་བྱེད་ཅིང་། །སྟོ་འགྲངས་ཉི་
མས་དྲོས་པའི་འགྱིང་བག་གིས། །རང་གཞན་གཉིས་ཀ་མགོ་བོ་སྒྲོར་བྱེད་པ། །
དུམ་མེའི་བྱང་གིང་བདག་ལ་ཐུགས་རྗེས་གཟིགས། །བདག་གི་སྒྲ་མ་རྗེ་བཙུན་
ཐུགས་རྗེ་ཅན། །དབུས་གཙང་ཞིང་ངམ་དགའ་ལྷན་གནས་ལ་སོགས། །སེམས་
ཅན་དོན་དུ་ཞིང་ཁམས་གར་བཞུགས་ཀྱང་། །སྒྲིབ་མེད་ཡེ་ཤེས་སྒྱུན་གྱིས་
གཟིགས་སུ་གསོལ། །ཤེས་རྒྱུད་ཆོས་དང་འབྲེས་པར་བྱིན་གྱིས་སྟོབས། །བཀའ་
བཞིན་སྒྲུབ་པ་སྟོང་པོར་བྱེད་པར་སོག། །ལ་ཡི་རྣམ་ཐར་འབྲེངས་པར་བྱིན་གྱིས་
སྟོབས། །ལ་རྗེས་སུ་ཡིས་ཟིན་པར་བྱིན་གྱིས་སྟོབས། །རེ་ས་གཞན་ན་མེད་དོ་
ཐུགས་རྗེ་ཅན། །བརྟེ་བས་གཟིགས་ཤིག་འཇམ་མགོན་སྒྲ་མ་རྗེ། །བྱིན་གྱིས་
སྟོབས་ཤིག་དགའ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ། །བར་ཆད་སོལ་ཞིག་ཆོས་སྟོང་སྒྲུང་ཆོགས་
རྣམས། །བཀྲ་ཤིས་རྒྱ་མཚོས་ཐོགས་ཀྱན་བྱུང་གྱུར་ཅིག །ཅིས་བདེན་པའི་བླ་འོ་
འོ་མེད་ཀྱི་གནད་བསྟུན་པའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་ཐར་འདོད་འཇུག་རྟོགས་ཞེས་བྱ་བ་
འདི་ནི། རྟོགས་འགའ་ཞིག་གིས་བསྒྲུལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས། སྟོམ་ལས་བ་ཡེ་ཤེས་
རྒྱལ་མཚན་གྱིས་རང་ལོ་སོ་བཞིའི་དུས་སུ་དགའ་ལྷན་ཐོ་ཆེར་སྒྱུར་བའོ། །
འདིས་ཀྱང་ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་རྣམ་པ་ཀྱན་ནས་འཕེལ་བར་གྱུར་
ཅིག། ॥

༡༡། རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི་ངོས་འཛིན་བྱ་ ཚུལ་མདོར་བསྟུས་བཞུགས་སོ། །

གངས་མེད་རྒྱལ་བས་འདུལ་བར་མ་རྟུས་པའི། །རབ་སྐྱོངས་ཚུང་པའི་
དུས་ཀྱི་འགོ་ནམས་ལ། །ལྷག་པར་བརྟེ་བའི་སྟོན་པ་ཐུགས་རྗེ་ཅན། །འདྲེན་པ་
མཉམ་མེད་ཤུག་ཀྱི་རྒྱལ་པོར་འདུད། །ཐུབ་བསྟན་སྟིགས་མར་གྱུར་པའི་དུས་ཀྱི་
མཐར། །བྱང་གི་ཕྱོགས་འདིར་རྒྱལ་བསྟན་སྟེལ་བ་ལ། །རྒྱལ་བ་ཉིད་དར་
མཚུངས་པའི་ཐུགས་རྗེ་ཅན། །འཇམ་མགོན་སྟ་མའི་ཞབས་ལ་གྱས་པས་
འདུད། །བདེ་ལྷན་ཞིང་གི་མགོན་པོ་འོད་དཔག་མེད། །རྒྱལ་བ་གཉིས་པའི་
བསྟན་པ་སྟེལ་སྟེད་དུ། །བསམས་བཞིན་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་སྦྱར་བསྟན་
པ། །སྦྱབས་མགོན་སྟ་མའི་ཞབས་ལ་སྟིང་ནས་འདུད། །རྟེན་འབྲེལ་གནས་ནི་
ཟབ་ཅིང་ཤིན་ཏུ་སྤ། །བདག་ནི་རྣམ་དཔྱོད་ཤིན་ཏུ་དམན་གྱུར་པས། །རྟེན་འབྲེལ་
གནས་རྒྱལ་རི་བཞིན་བཤད་དགའ་ཡང་། །གྲོགས་ཀྱི་བསམ་པ་རྫོགས་ཕྱིར་ཅུང་
ཟད་ཟྱ། །

དེ་ཡང་སྟོན་པ་ཐུགས་རྗེ་ཅན་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཚོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་རི་སྟེད་ཅིག་
གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་ནི་གདུལ་བྱ་རྣམས་མངོན་མཐོ་དང་ངེས་ལེགས་ལ་འགོད་
པའི་ཆེད་འབའ་ཞིག་ཡིན་ལ། །མངོན་མཐོ་སྦྱབ་པའི་ཐབས་ནི་ངན་འགྲོའི་རྟེན་
འབྲེལ་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི་ཐོག་འཇུག་བསམས་པས་ཡིད་ཆེས་རྟེན་ནས་དགོན་མཆོག་

གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་བཟུང་སྟེ་སྤྱི་སྤྱོད་དག་སྐྱབ་ལ་འབད་བ་ཉིད་ཡིན་ཞིང་།
 དེས་ལེགས་སྐྱབ་པའི་ཐབས་དམ་པ་ནི་རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་དང་
 བདེན་བཞིའི་སྒྲོ་ནས་འཁོར་བར་འཇུག་པ་དང་དེ་ལས་ལྡོག་པའི་ཚུལ་བསམས་
 ཉེ་ཐར་འདོད་བསྐྱེད་ནས་ལམ་བསྐྱབ་པ་གསུམ་ལ་སྐྱོབ་པ་ཉིད་ཡིན་ལ། བདེན་
 བཞིའི་བྱང་དོར་གྱི་ཚུལ་མདོར་བསྟུན་ལེགས་སུ་བྱིས་ནས་ཡོད་ཅིང་། འདིར་རྟེན་
 འབྲེལ་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི་འཇུག་ལྡོག་གི་ཚུལ་ཅུང་ཟད་བྱི་བ་ལ། རྟེན་
 འབྲེལ་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདི་དག་སྟེ། མ་རིག་པ། འདུ་བྱེད།
 རྣམ་པར་ཤེས་པ། མིང་དང་གཟུགས། སྐྱེ་མཆེད་དུག །རིག་པ། ཆོར་བ། སྤོང་
 པ། ལེན་པ། སྤྱིད་པ། སྐྱེ་བ། སྐྱེ་བྱི་རྣམས་སོ། །དེ་དག་སོ་སོའི་ངོས་འཛིན་ནི།
 རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་འཁོར་བའི་རྩ་བ་མ་རིག་པ་འདི་ལ་
 འཛིག་ཚུལ་མང་དུ་སྒྲུང་ཡང་འཕགས་པ་ཀླུ་སྐྱབ་ཡབ་སྐུས་ཀྱིས་གང་ཟག་དང་
 སྤང་པོ་བདེན་འཛིན་འཁོར་བའི་རྩ་བ་མ་རིག་པར་བཤད། སྐྱོབ་དཔོན་ཆོས་ཀྱི་
 གྲགས་པ་ནི་འཛིག་ལྟ་འཁོར་བའི་རྩ་བ་མ་རིག་པར་བཞེད། སྐྱིར་མ་རིག་པ་ལ་
 ལས་འབྲས་ལ་སྒྲིངས་པའི་མ་རིག་པ་དང་། གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་ལ་སྒྲིངས་པའི་
 མ་རིག་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་དོ། །འདུ་བྱེད་ནི། ལས་ཡིན་ལ་དེ་ལ་ཡང་ངན་འགྲོ་
 འཕེན་པའི་བསོད་ནམས་མིན་པའི་ལས་དང་འདོད་ཁམས་ཀྱི་བདེ་འགྲོ་འཕེན་
 པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ལས་དང་ཁམས་གོང་མའི་བདེ་འགྲོ་འཕེན་པའི་མི་གཡོ་
 བའི་ལས་གསུམ་ཡོད་དོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི། ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་
 རྒྱ་དུས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་། འབྲས་དུས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཉིས། དང་
 པོ་ནི། ལས་གང་གསོག་ཀྱང་དེའི་བག་ཆགས་བསྐྱོས་པའི་ཆོ་འདིའི་རྣམ་ཤེས་

སོ། །གཉིས་པ་ནི། ལས་དེའི་འབྲས་ལྟ་སྟེ་གནས་གང་དུ་སྐྱེས་པ་དེར་ཉིང་
 མཚམས་སྦྱར་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའོ། །མིང་དང་གཟུགས་ལ་མིང་ནི། ཆོར་བ།
 འདུ་ཤེས། འདུ་བྱེད། རྣམ་ཤེས་བཞིའོ། །གཟུགས་ནི། མངལ་དུ་ཆགས་མ་ཐག་
 གི་མེར་མེར་པོ་ནས་བཟུང་གཟུགས་སྤང་རི་ལྟར་གྲུབ་པ་དང་། གཟུགས་མེད་དུ་
 སྐྱེས་པ་རྣམས་ལ་གཟུགས་ཀྱི་ས་པོན་ཅམ་ཞིག་འཛིག་གོ། སྐྱེ་མཆོད་དུག་ནི།
 མིག་ནས་ཡིད་ཀྱི་བར་དུག་གོ། རེག་པ་ནི་ཡུལ་དང་དབང་པོ་དང་རྣམ་ཤེས་
 གསུམ་འདུས་ནས་ཡུལ་ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་བར་མ་གསུམ་ཡོངས་སུ་གཙོད་
 པའོ། ཆོར་བ་ནི། བདེ་སྤྱད་བཏང་སྟོམས་གསུམ་སྟོང་བའོ། སྟེང་པ་ནི། བདེ་བ་
 བྱུང་ན་མི་འབྲལ་བར་སྟེང་པ་དང་། སྤྱད་བསྐྱལ་བྱུང་ན་འབྲལ་བར་སྟེང་པའོ། །
 སྟེང་པ་ལ་དབྱེ་ན་ཁམས་གསུམ་གྱི་སྟེང་པ་གསུམ་ཡོད་ཅིང་། རྣམ་འགྲེལ་ལས་
 འདོད་སྟེང་འཛིག་སྟེང་སྟེང་སྟེང་གསུམ་དུ་ཡོད་པར་བཤད་དོ། །ལེན་པ་ནི།
 འདོད་ཡོན་སོགས་ཆགས་ཡུལ་ལ་འདུན་ཞིང་ཆགས་པའོ། །ལེན་པ་ལ་དབྱེ་ན་
 འདོད་པ་ཉེ་བར་ལེན་པ་དང་། ལྟ་བ་ཉེ་བར་ལེན་པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་
 བརྟུལ་ཞུགས་ཉེ་བར་ལེན་པ་དང་། བདག་ཏུ་སྦྱར་བ་ཉེ་བར་ལེན་པ་བཞིར་ཡོད་དེ།
 གཟུགས་སོགས་འདོད་ཡོན་ལ་ཆགས་ཤིང་འདུན་པའི་འདོད་པ་ཉེ་བར་ལེན་པ་
 སོགས་བཞི་ཡོད་དོ། སྟེང་པ་ནི། སྦྲར་གྱི་འདུ་བྱེད་སྟེང་ལེན་གྱིས་གསོས་བཏབ་
 པས་རྩས་པ་མཐུ་ཅན་དུ་གྱུར་པའོ། སྐྱེ་བ་ནི། སྐྱེ་གནས་སུ་ཉིང་མཚམས་སྦྱར་
 པའོ། རྒྱ་ཤི་ལ་རྒྱ་བ་ནི། སྤང་པོ་སྦྱོན་ཅིང་ན་ཆོད་འགྱུར་པའོ། ཤི་བ་ནི། ཆོ་
 འདིའི་སྤང་པོ་དོར་བའོ། རྟེན་འབྲེལ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་གནད་འགག་བསྟུ་ན་བཞི་
 རྟེ། འཕེན་པའི་ཡན་ལག་དང་། འཕངས་པའི་ཡན་ལག་དང་། མངོན་པར་འགྲུབ་

པར་བྱེད་པའི་ཡན་ལག་དང་། མངོན་པར་གྲུབ་པའི་ཡན་ལག་གོ། །འཕེན་པའི་
 ཡན་ལག་ནི། མ་རིག་པ། འདྲ་བྱེད། རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །འཕངས་
 པའི་ཡན་ལག་ནི། མིང་གཟུགས། སྒྲིམ་ཆེད་དུག་རིག་པ། ཚོར་བ་རྣམས་སོ། །
 མངོན་པར་འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་ནི། སྲིད་པ་ལེན་པ་སྲིད་པ་གསུམ་སོ། །
 མངོན་པར་གྲུབ་པའི་ཡན་ལག་ནི། སྒྲིབ་བ་དང་ཁྱ་གཉིས་སོ། །རྟེན་འབྲེལ་ཡན་
 ལག་བརྒྱ་གཉིས་འཁོར་ཚུལ་རིམ་བུ་ཞེ་ན། དེ་ལ་གཉིས་ལས། རན་སོང་གི་རྟེན་
 འབྲེལ་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་འཁོར་ཚུལ་ནི། ལས་འབྲས་ལ་སྒྲོངས་པའི་མ་རིག་
 པའི་དབང་གིས་བསོད་ནམས་མིན་པའི་ལས་བསགས་ནས་ལས་དེའི་བག་ཆགས་
 རྒྱ་དུས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ལ་བཞག། །དེ་ཉིད་སྲིད་པ་དང་ལེན་པ་གཉིས་ཀྱིས་ཡང་ཡང་
 གསེས་བཏབ་པས་ལས་ཀྱི་རྣམ་པ་མཐུ་ཅན་དུ་གྱུར་པ་ན་འབྲས་བུ་རན་སོང་
 གསུམ་དུ་ཉིང་མཚམས་སྒྱར་ཏེ་ཡིད་དུ་མི་འོང་བའི་རྣམ་སྒྲིབ་ཀྱི་སྤང་པོ་གྲུབ་ནས་
 ཆ་གང་དང་བཀོལ་སྤྱད་སོགས་སྒྲུག་བསྐལ་དུག་ལ་རྩལ་ཅིང་བཟོད་པར་དཀའ་
 བ་ལས་དེ་ཉིད་མ་ཟད་ཀྱི་བར་དུ་ཁྱོད་ནས། ལས་དེ་ཉིད་ཟད་པ་ན་འཆི་བའི་དུས་
 བྱེད་ཅིང་། ཡང་སྒྲིབ་གནས་གཞན་དུ་སྒྲིབ་ནས་སྒྲུག་བསྐལ་ཟོ་ཚུན་གྱི་བྱེད་མོ་ལྟར་
 དུ་རྒྱད་མར་ཁྱོད་ཞིང་འཁོར་རོ། །བདེ་འགྲོ་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་འཁོར་ཚུལ་ནི།
 བདག་མེད་ཀྱི་གནས་ལུགས་ལ་སྒྲོངས་པའི་མ་རིག་པའི་དབང་གིས་འདོད་ཁམས་
 ཀྱི་བདེ་འགྲོ་འཕེན་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ལས་སྒྲིབ་པ་གཏོང་བ་དང་ཚུལ་བྲིམས་
 སྤང་བ་སོགས་དང་། ཁམས་གོང་མའི་བདེ་འགྲོ་འཕེན་བྱེད་ཏིང་འཛིན་སྒྲོམ་པ་
 སོགས་མི་གཡོ་བའི་ལས་ཅི་རིགས་བསགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བདེ་འགྲོའི་རྟེན་དུ་
 སྒྲིབ་ཞིང་། མིར་སྒྲིབ་པ་ལྟ་བུ་ལ་མཚོན་ན། བདག་མེད་ཀྱི་གནས་ལུགས་ལ་སྒྲོངས་

པའི་མ་རིག་པའི་དབང་གིས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ལས་བསགས། ལས་དེའི་བག་
 ཀགས་རྣམ་ཤེས་ལ་བཞག། རྟེན་ཉིད་སྤྱར་སྟེད་པ་དང་ལེན་པ་གཉིས་ཀྱིས་ཡང་
 ཡང་གསོས་བཏང་བས་རྣམ་པ་མཐུ་ཅན་དུ་སོང་བ་ན་མའི་མངལ་དུ་ཉིད་
 མཚམས་སྦྱར་ཞིང་མིང་གཟུགས་ཀྱི་ཡུང་པོ་འབྱུང། དེ་ཉིད་ལ་མིག་ལ་སོགས་
 པའི་སྒྲེ་མཆོད་རྣམས་རིམ་གྱིས་ཀགས། རིག་པ་དང་ཆོར་བ་སོགས་རིམ་གྱིས་
 འབྱུང་ཅིང་། དེ་ཡང་དང་པོ་མེར་མེར་པོ་ནས་བཟུང་ལུས་ཀྱི་དབང་པོ་རིམ་གྱིས་
 ཀགས་ནས་ལྷ་བ་བརྩའི་ངོ་མཐོང་ཅམ་ན་ཕྱི་རོལ་དུ་བཅའ་ཞིང་སྟག་བསྐལ་
 བཟོད་དཀའ་བ་དཔག་དུ་མེད་པ་སྟོང་དགོས་པར་གསུངས། དེ་ནས་རིམ་གྱིས་ན་
 ཆོད་རྒྱས་ནས་ཀྱང་ཀགས་སྤང་སྟོངས་གསུམ་གྱི་དབང་གིས་ལུས་སེམས་ལ་སྟག་
 བསྐལ་སྟེ་ཆོགས་འཕེལ། དག་སྟོག་གི་ལས་དུ་མ་ཞིག་གསར་དུ་བསགས་ནས་
 ཡུང་པོ་རིམ་བཞིན་སྒྲིན་ཅིང་སྤྱར་གྱི་ལས་དེ་ཉིད་ཟད་པ་ན་ཆེ་འདྲིའི་ཡུང་པོ་
 འདོར་བའི་འཆི་བ་འབྱུང་། ཡང་དག་སྟོག་གི་ལས་སྤྱར་རྣམས་རིམ་གྱིས་གསོས་
 བཏང་སྟེ་འགོ་བ་དུག་དུ་སྒྲིན་ཅིག་ཀྱང་ངལ་གསོ་མེད་པར་སྟག་བསྐལ་གསུམ་པོ་
 ཅི་རིགས་པ་རྒྱན་མི་འཆད་དུ་སྟོང་དགོས་པར་གསུངས་སོ། རྟོན་ཡན་ལག་བརྩ་
 གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་ཇི་ཅམ་ཞིག་ལས་ཡིན། ཇི་ཅམ་ཞིག་ཉོན་མོངས་ཡིན། ཇི་
 ཅམ་ཞིག་སྟག་བསྐལ་ཡིན་སྟེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། འདྲ་བྱེད་དང་། སྟེད་པ་གཉིས་
 ལས་ཡིན། མ་རིག་པ་དང་། སྟེད་པ་དང་། ལེན་པ་གསུམ་ནི་ཉོན་མོངས་པ། རྒྱ་
 དུས་དང་འབྲས་དུས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས། མིང་དང་གཟུགས། སྒྲེ་མཆོད་དུག རིག་པ།
 ཆོར་བ། སྒྲེ་བ། རྣ་གི་རྣམས་ནི་སྟག་བསྐལ་ལོ། རྟོན་ཉེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་
 བརྩ་གཉིས་ཀྱི་འཇུག་སྟོག་སེམས་པ་འདི་ཐེག་པ་ཆེ་རྒྱུད་གང་གི་ཆོས་སྒྲོར་དུ་འདྲུ་

སྐྱམ་ན། འདི་ནི་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་གདུལ་བྱ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བསམ་པར་བྱ་རྒྱུ་
 ཉམས་ལེན་གྱི་གནད་ཁྱད་པར་ཅན་ཞིག་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་ཐེག་པ་དམན་པ་
 རྣམས་ཀྱིས་ནི་རང་གཅིག་ཤུ་ལའོར་བ་ལས་ཐར་པའི་ཕྱིར་དུ་ལའོར་བའི་འཇུག་
 རིམ་འདི་ལྟར་དུ་བསམས་ནས་ལའོར་བའི་རྩ་བ་གཅོད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ།
 ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ནི་རང་ཉིད་ལའོར་བར་འཇུག་པའི་རིམ་
 པ་ལ་ངེས་པ་བརྟན་པོ་རྟེན་པ་ན། རང་གི་ཉམས་ལ་དབགས་ནས་སེམས་ཅན་
 ཐམས་ཅད་ཀྱང་རིམ་པ་འདི་ལྟ་བུའི་སྒོ་ནས་ལའོར་བར་ལའོར་བའི་རྒྱལ་ལ་
 བསམས་ནས་མི་བཟོད་པའི་སྙིང་རྩེ་ཆེན་པོའི་སྒོ་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅན་
 ལའོར་བ་ནས་འདོན་པའི་ཕྱིར་དུ་རྒྱས་སྤྱོད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ལ་བསྐྱབས་ནས་རྫོགས་
 པའི་བྱང་ཆུབ་སྤྱུ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་
 རྫོགས་པ་ལ་ཆེ་དུ་དགོས་སྐྱམ་ན། ལྷུང་ན་ཆེ་གཉིས་ལ་རྫོགས་པ་ཞིག་འོང་སྟེ།
 མ་རིག་པ་དང་། འདུ་བྱེད་དང་། རྒྱ་དུས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་དང་། སྤྱིད་པ། ལེན་པ།
 སྤྱིད་པ་རྣམས་ལ་ཆེ་གཅིག་དང་། མིང་གཟུགས་སྟགས་རྟེན་འབྲེལ་ལྷག་མ་
 རྣམས་ཆེ་གཅིག་ལ་རྫོགས་པ་འོང་བའི་ཕྱིར། རི་ལྷུང་བུལ་བའམ་འགྲངས་ཀྱང་ཆེ་
 གསུམ་ལས་མི་འགྲངས་ཏེ། མ་རིག་པ། འདུ་བྱེད། རྒྱ་དུས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་གསུམ་
 ལ་ཆེ་གཅིག་དང་། སྤྱིད་ལེན་སྤྱིད་པ་གསུམ་ལ་ཆེ་གཅིག །མིང་གཟུགས་སྟགས་
 ལྷག་མ་རྣམས་ལ་ཆེ་གཅིག་སྟེ། ཆེ་གསུམ་ལ་ངེས་པར་རྫོགས་རྒྱས་པའི་ཕྱིར།
 འདི་དག་རི་ལྷུང་རྫོགས་པའི་རྒྱལ་རྣམས་ཞིབ་ཏུ་འབྲི་དགོས་ནའང་། འདིར་ཡི་གེ་
 མང་བས་འཛིགས་ནས་འབྲི་མ་ཐུབ་པས། རྒྱལ་བ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་གསུང་
 རབ་རྣམས་ལ་ཞིབ་ཏུ་བལྟས་ནས་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་

བཅུ་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་འཁོར་བ་འཇུག་ཤྲོག་གི་རིམ་པ་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསམ་པ་ནི་
གནད་ཤིན་ཏུ་ཆེ་ཞིང་། ལྷག་པར་བཤེས་གཉན་ཆེན་པོ་ཡུ་ཚུང་པ་ནི་ཚུལ་འདིའི་
སྒོ་ནས་ཉམས་ལེན་གཙོ་བོར་མཛད་དེ། དེ་ཡང་རན་འགྲོའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་
བཅུ་གཉིས་ཀྱི་འཇུག་ཤྲོག་སེམས་པ་ནི་སྒྲིམ་བུ་རུའི་སྒྲོར་དང་། བདེ་འགྲོ་ལྷ་
མིའི་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་འཇུག་ཤྲོག་སེམས་པ་ནི་སྒྲིམ་བུ་འབྲིང་གི་སྒྲོར་
དང་། རང་ཉམས་ལ་དབགས་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཡན་ལག་བཅུ་
གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་འཁོར་བར་འཁོར་བའི་ཚུལ་ལ་བསམས་ནས་བྱམས་སྟིང་རྗེ་
བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒོ་ནས་རྒྱལ་ལྷན་གྱི་སྟོན་པ་ཆ་ཚང་བ་ལ་སྟོབ་པ་ནི་སྒྲིམ་བུ་ཆེན་
པོའི་སྒྲོར་དུ་མཛད་དོ། །མདོར་ན་གསུང་རབ་དགོངས་འབྲེལ་དར་བཅས་པ་
ཐམས་ཅད་གང་ཟག་གཅིག་གི་ཉམས་ལེན་གྱི་རིམ་པར་དྲིལ་ནས་རྒྱལ་བའི་
བསྟན་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ལ་སྟོབ་པར་མཛད་པ་ནི་བཀའ་གདམས་གོང་མ་
རྣམས་དང་རྗེ་སླ་མ་ཡཔ་ལྷན་གྱི་རྣམ་པར་ཐར་བ་ལགས་པས། རྒྱལ་བ་དབྱེས་
པའི་རྣམ་ཐར་བཟང་པོ་འདི་དག་གི་རྗེས་སུ་ཞུགས་ནས་མང་དུ་ཐོས་པ་དོན་དང་
ལྷན་པར་མཛོད་ཅིག །རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ཀྱན་གྱི་སྟིང་པོའི་དོན། །བཅུ་བ་
ཆེན་པོས་ལེགས་པར་འདོམས་མཛད་པ། །བཀའ་དྲིན་མཉམ་མེད་རྗེ་བཙུན་སླ་མ་
ལ། །སླར་ཡང་འདུད་དོ་བཅུ་བས་བསྐྱེད་དུ་གསོལ། །མཁས་ཤིང་གྲུབ་པའི་རྗེ་
དང་མཆལ་གྱུར་གྱང་། །འདི་ནང་སྤང་ཤས་གདོན་གྱི་དབང་གྱུར་པས། །དོན་མེད་
འཛིག་རྟེན་གྲན་པོའི་ལུགས་སྟོང་བ། །རབ་སྤྲོངས་བདག་ལ་གཟིགས་ཤིག་སླ་མ་
རྗེ། །སྟིགས་མ་ལྷ་པོ་ཆེས་ཆེར་བདོ་དུས་འདིར། །བཤད་པས་གཞན་ལ་ཕན་པར་
དཀའ་ན་ཡང་། །རྒྱང་ནས་འདྲིས་པའི་གྲོགས་ཀྱི་བསམ་པ་དང་། །བསྟན་ནས་

རྟེན་འབྲེལ་བསམ་ཚུལ་མདོར་བསྟན་བཞེད། །ཆོས་མིན་བསྟན་པའི་ཉེས་པ་ཆེས་
 ལྷི་བས། །ཚུལ་འདིར་ཉེ་བར་བཤད་པ་ཅི་མཆིས་པ། །སྒྲིབ་མེད་གཟིགས་པའི་
 སྒྱུན་ལྡན་ཐམས་ཅད་ལ། །སྒྲིབ་ནས་བཤགས་སོ་བདག་ལ་སྒྲིབ་མེད་མཛོད། །
 འདི་ལ་ལེགས་ཆ་ཅུང་ཟད་མཆིས་གྱུར་ན། །ཆོ་རབས་ཀྱན་ཏུ་དམ་པའི་བཤེས་
 གཉན་གྱིས། །རྗེས་སུ་བཟུང་སྟེ་འབྲུལ་མེད་ལམ་བཟང་དང་། །སྐྱད་ཅིག་ཙམ་
 ཡང་འབྲུལ་བ་མེད་གྱུར་ཅིག །ཅེས་པ་འདི་ནི་གཞུང་ལུགས་སྤྱོད་དཀའ་ཆེན་ཡི་
 ཤེས་འབྱུང་གནས་གྱིས་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཅེས་གྱུང་དགོས་ཞེས་ནན་ཆེར་བསྟན་པ་
 ལ་བརྟེན་ནས། །རྒྱལ་ཁམས་པ་ཡི་ཤེས་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་ཆོས་གྲུ་ཆེན་པོ་བཀྲ་
 ཤིས་ལྷན་པོར་སྒྱུར་བཤོ། །

༣༣། ཟབ་མོ་དབུ་མའི་ལྷ་བྱིད་བྱུ་མོང་མེན་པ་
 སྒོ་བཟང་ཞལ་ལུང་ཞེས་བྱ་བ་
 བཞུགས་སོ། །

ན་མོ་གུ་རུ་མཆུ་གྲོ་ཏྲ་ཡ། གང་གི་ཞབས་རུལ་སྤྱི་བོས་གྲུས་མཐོས་ན། །
 བྱིད་ཞིའི་རྒྱད་པ་མ་ལུས་སེལ་མཛད་ཅིང་། །མཚོག་དང་བྱུ་མོང་དངོས་གྲུབ་
 གྲུབ་སྤྱོད་པ། །སྤྱི་མ་མཚོག་ལ་སྤྱིང་ནས་གྲུས་བྱས་འཚལ། །བགྲང་ཡས་སྤྱོད་ས་
 བཅུ་མངའ་བའི་ཚོགས་རྣམས་ཀྱིས། །འདུལ་བར་མ་རུས་སྤྱིགས་དུས་འགོ་རྣམས་
 ལ། །ལྷག་པར་བརྩེ་བའི་མགོན་པོ་བྱགས་རྩེ་ཅན། །སྟོན་པ་མཉམ་མེད་དེ་ལ་
 མགོས་བྱས་འཚལ། །ལུ་མེད་ཞིང་གི་རྒྱལ་བ་མ་ལུས་པའི། །ཡེ་ཤེས་གཅིག་ཏུ་
 བསྐྱུས་པའི་གཞུགས་ཀྱི་སྒྲུ། །རྩེ་བཙུན་མཁའ་པའི་གཏེར་ལ་བདག་འདུད་ཀྱི། །
 ཟབ་མོའི་གནས་ལུགས་ལྷང་ངེར་གསལ་བར་མཛོད། །སྟོན་ཆེ་བྱགས་བསྐྱེད་སྟོན་
 ལམ་མཐུ་གྲུབ་པས། །བསིལ་ལྷན་ལྷོངས་འདིར་མདོ་སྤྱགས་མ་ལུས་པ། །སྐལ་
 ལྷན་གཅིག་གི་ཉམས་ལེན་རིམ་པ་རྒྱ། །ལེགས་པར་འདོམས་མཛད་ཅིང་ཁ་པ་ལ་
 འདུད། །ཤིན་ཏུ་རྟོགས་དཀའ་ངེས་དོན་ཟབ་མོའི་དོན། །རི་བཞིན་ངེས་པ་གང་ལ་
 རག་ལས་པ། །མ་ནོར་ལམ་སྟོན་དྲིན་ཅན་སྤྱི་མ་ལ། །སྤྱིང་ནས་འདུད་དོ་བདག་
 རྒྱུད་བྱིན་གྱིས་སྟོབས། །

འདི་ན་རྒྱལ་བའི་གསུངས་རབ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱིང་པོ། །སྟོན་བྱོན་མཁས་
 གྲུབ་དམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཤེགས་བྲལ། །སྐལ་ལྷན་རྣམ་དབྱེད་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་

གང་ཉམས་སུ་བྱངས་པར་བྱ་བའི་མན་ངག་གི་གནད་དམ་པ་ནི། མགོན་པོ་གྲུ་
 རྒྱབ་ཀྱིས། དགོ་བ་འདི་ཡིས་སྐྱེ་བོ་ཀྱན། །བསོད་ནམས་ཡེ་ཤེས་ཚོགས་པས་གས་
 ཏེ། །བསོད་ནམས་ཡེ་ཤེས་ལས་བྱུང་བ། །དམ་པ་གཉིས་ནི་ཐོབ་པར་ཤོག །ཅེས་
 གང་གསུངས་པ་ལྟར། ཐབས་ཤེས་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་ལམ་ཆ་ཆར་ཞིག་ཉམས་སུ་
 བྱངས་ནས། འབྲས་བུ་རྒྱ་གཉིས་ཟུང་འཇུག་གི་གོ་འཕང་དམ་པ་རྒྱབ་པར་བྱེད་པ་
 ཞིག་གནད་གྱི་དོན་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་གཟུགས་རྒྱ་འབྲུབ་པ་ལ་རྒྱ་བསོད་ནམས་གྱི་
 ཚོགས་མཐའ་ལས་པ་དང་། ཚོས་རྒྱ་འབྲུབ་པ་ལ་རྒྱ་ཡེ་ཤེས་གྱི་ཚོགས་མཐའ་
 ལས་པ་དགོས་ཤིང་། བསོད་ནམས་གྱི་ཚོགས་ཐམས་ཅད་གྱི་རྩ་བ་དང་སྤྱིང་བོ་ལྟ་
 བུ་ནི་བྱང་རྒྱབ་གྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་ཡིན་ལ། ཡེ་ཤེས་གྱི་ཚོགས་ཐམས་ཅད་གྱི་
 གཙོ་བོ་ནི་ཟབ་མོ་དབུ་མའི་ལྟ་བ་ཡིན་པས། སངས་རྒྱས་གྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པ་ལ་
 བྱང་རྒྱབ་གྱི་སེམས་དང་དབུ་མའི་ལྟ་བ་གཉིས་ཟུང་འབྲེལ་དུ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་
 ཞིག་མེད་མི་རུང་དུ་དགོས་པར་གསུང་རབ་དགོངས་འབྲེལ་དང་བཅས་པ་ལས་
 ཡང་དང་ཡང་དུ་གསུངས་ལ། དེ་གཉིས་གང་རུང་གཅིག་མ་ཆར་ན་ཡང་སངས་
 རྒྱས་གྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པའི་གནས་མེད། དཔེར་ན་ས་དང་རྩ་དང་དྲོད་གཤེར་དང་
 ས་བོན་ནམས་ཚོགས་པ་ལས་སྐྱ་གྲུ་འབྱུང་གི་རྒྱ་དེ་དག་གཅིག་མ་ཆར་ན་འང་སྐྱ་
 གྲུ་མི་འབྱུང་བ་མདོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པ་བཞིན་དུ། འཛར་རྒྱ་བ་ལའང་ལམ་
 ཐབས་ཤེས་ཆ་ཆར་བ་དགོས་ཀྱི། ཆ་མ་ཆར་བར་ཐབས་ཤེས་རེ་རེ་རྒྱབ་མི་རུས་
 མོ། །དེ་ཡང་ཐབས་ཤེས་སོ་སོའི་དོ་བོ་དང་སྒྲོམ་པའི་གོ་རིམ་སོགས་མ་ནོར་བ་
 དགོས་ཀྱི། རྒྱ་ནོར་བ་ལས་འབྲས་བུ་ཇི་བཞིན་མི་འབྱུང་སྟེ། དཔེར་ན་བ་ལས་འོ་
 མ་འབྱུང་ཞེས་ཐོས་ཀྱང་གང་ནས་འབྱུང་མ་ཤེས་པར་འོ་མ་འདོད་ནས་རྩ་དང་

མཐུག་མ་སོགས་ལས་རིམ་འཐེན་ཡང་འབྱུང་མི་སྲིད་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་
བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་རིམ་སྒྲིད་པའི་ཆུལ་ནི། རྩོན་དུ་འཁོར་བ་སྤྱི་བྱེ་
བྲག་གི་སྤྱག་བསྐལ་བསམས་ནས་མཚོ་འབྲགས་པའི་བྱ་ལྟར་འཁོར་བ་མཐའ་
དག་ལ་ཞེན་པ་གཏིང་ནས་ལོག་པའི་རེས་འབྱུང་ཤུགས་དྲག་བསྒྲིད། དེ་ནས་རང་
ཉམས་ལ་དཔགས་ཏེ་ཁམས་གསུམ་གྱི་མ་ཁུན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་
མཁོར་བའི་གནས་ན་སྤྱག་བསྐལ་བཟོད་གྲགས་མེད་པའི་ཆུལ་ཡང་ཡང་བསམས་
པས་མ་ཁུ་གཅིག་པ་ལ་བརྩེ་བ་ལས་ཀྱང་ཆེས་ཆེར་ལྷག་པའི་བྱམས་སྒྲིང་རྗེ་
ཤུགས་དྲག་བསྒྲིད། སྒྲིང་རྗེའི་སྟོབས་རིམ་འཕེལ་དུ་སོང་བ་ན་རང་ཡལ་བར་དོར་
ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཁོར་བའི་གནས་ནས་སྒྲོལ་བ་ལ་ནམ་ཡང་ཁྲུམ་པ་
མེད་པའི་ལྷག་བསམ་ཆེན་པོ་བསྒྲིད། ལྷག་བསམ་དེའི་ཤུགས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་གྱི་དོན་དུ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་གྱི་གོ་འཕང་རེས་པར་ཐོབ་འདོད་
གྱི་བསམ་པ་ཤུགས་དྲག་པོ་རྒྱུན་ཆགས་སུ་བསྒྲིད་ཅི་བྱལ་བ། དེ་ཡང་དབེར་ན་
དེད་དཔོན་སྒྲིང་རྗེ་ཅན་གྱིས་འཇམ་འཁོར་གྱི་སེམས་ཅན་རྣམས་དཔལ་ཞིང་
ཐོངས་པས་ཉམ་ཐག་པ་མ་བཟོད་པར་སྒྲིང་བརྩེ་བ་ཁོ་ནའི་གཞན་དབང་གིས་རྒྱ་
མཚོར་གྱུ་རྗེངས་བཅས་ནས་ལུས་སྟོག་ཁྱད་དུ་བསད་དེ་སེམས་ཅན་ཁོ་ནའི་དོན་
དུ་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་འཕེན་པར་ཆས་པ་ལྟ་བུའི་བསམ་པ་སྒྲིད་དགོས་སོ། །དེ་
ལྟར་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་སྒྲིད་པའི་ཐབས་ལ་སྒྲིས་འཁོར་ཅུལ་ཅི་ཡོད་ཀྱིས་
སྒྲོ་ཀྱན་ནས་འབད་པ་གིན་ཏུ་གལ་ཆེ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་འདི་རྒྱད་ལ་སྒྲིས་ན་
དེ་སྒྲིས་ཙམ་ཉིད་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། རྒྱལ་བའི་སྤྲས་པོ་
ཞེས་བྱ་བའི་གངས་སུ་འགོ་ཞིང་སངས་རྒྱས་གྱི་རྒྱ་བུན་མོང་མ་ཡིན་པ་པའི་ས་

དོན་ལྟ་བུ་ཡིན་པར་གསུངས་ཏེ། སྟོན་འདུག་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་སྒྲིམ་གྱུར་ན་
 སྐད་ཅིག་གིས། །འཁོར་བའི་བཙོན་རར་བསྐྱམས་པའི་ཉམ་ཐག་ནམས། །བདེ་
 གཤེགས་ནམས་ཀྱི་སྐྱེས་ཞེས་བརྗོད་བྱ་ཞིང་། །འཛིག་རྟེན་ལྟ་མེད་བཅས་པས་
 བྱག་བྱར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། དེ་རིང་སངས་རྒྱལ་རིགས་སུ་སྒྲིམ། །སངས་རྒྱལ་
 སྐྱེས་སུ་ད་གྱུར་ཏོ། །ཞེས་དང་། སྟོང་པོ་བཀོད་པའི་མདོ་ལས་གྱང་། རིགས་ཀྱི་བྱ་
 བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ནི། སངས་རྒྱལ་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ས་བོན་ལྟ་བུའོ། །འགྲོ་
 བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོས་དཀར་པོ་ནམ་པར་འཕེལ་བར་བྱེད་པས་ཞིང་ལྟ་བུའོ། །
 འཛིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་རྟེན་པས་ས་ལྟ་བུའོ། །དབུལ་བ་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པར་
 གཙོད་པས་ནམ་ཐོས་ཀྱི་བྱ་ལྟ་བུའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་
 སུ་སྒྱུར་བས་ས་ལྟ་བུའོ། །དོན་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པར་སྒྲུབ་པས་ཡིད་བཞིན་ཀྱི་
 རོར་བའི་རྒྱལ་པོ་ལྟ་བུའོ། །བསམ་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པས་
 ལུམ་པ་བཟང་པོ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་དང་། རྒྱལ་པོ་ལ་གདམས་པའི་མདོ་ལས། རྒྱལ་
 པོ་ཆེན་པོ་འདི་ལྟར་ཁྱོད་ནི་བྱ་བ་མང་། བྱེད་པ་མང་སྟེ། ཉིན་མཆོན་དུ་ཐམས་
 ཅད་ཀྱི་ཐམས་ཅད་ནམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐམས་ཅད་དུ་སྦྱིན་པའི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་
 པ་ལ་བསྐྱབ་པ་ནས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པའི་བར་དུ་བསྐྱབ་པར་མི་རུས་
 ཀྱི། དེ་བས་ན་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་ཁྱོད་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ལ་འདུན་
 པ་དང་། དད་པ་དང་། དོན་དུ་གཉེར་བ་དང་། སྦྱོན་པ་འགྲོ་ཡང་རུང་། འགྲང་
 ཡང་རུང་། འདུག་གྱང་རུང་། ཉལ་ཡང་རུང་། སད་གྱང་རུང་། ཟ་ཡང་རུང་།
 འཐུང་ཡང་རུང་། ཉག་པར་རྒྱན་དུ་དན་པར་གྱིས་ལ་ཡིད་ལ་བཟུང་སྟེ་སྒྲིམས་
 ཤིག། །སངས་རྒྱལ་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་། འཕགས་པ་ཉན་ཐོས་དང་།

རང་སངས་རྒྱས་དང་། སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་དང་། བདག་གི་འདས་པ་དང་།
མ་འོངས་པ་དང་། ད་ལྟར་བྱུང་བའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཐམས་ཅད་བསྐྱུས་ཤིང་།
གཞལ་ཏེ་བརྩིས་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བར་གྱིས་ཤིག རྗེས་སུ་ཡི་རང་བའི་མཆོག་
དང་། ཉམ་མཁའ་དང་འདྲ་བ་དང་། ཟུང་ན་ལས་འདས་པ་དང་མཚུངས་པར་རྗེས་
སུ་ཡི་རང་བར་གྱིས་ཤིག རྗེས་སུ་ཡི་རང་ནས་སངས་རྒྱས་དང་། བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་དང་། འཕགས་པ་ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ལ་
མཚོད་པ་བྱ་བར་སྤུལ་ཞིག ཤུལ་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དང་བྱམ་མོང་དུ་
གྱིས་ཤིག རྟེན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཐམས་ཅད་མཆིན་པའི་བར་དུ་འཐོབ་
པར་འགྱུར་བ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འགྱུར་
བར་ཉིན་གཅིག་བཞིན་དུ་དུས་གསུམ་དུ་སྐྱ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་
བྱང་ཆུབ་དུ་སྐྱོས་ཤིག རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་ཁྱེད་དེ་ལྟར་ཞུགས་ན་རྒྱལ་མིང་ཀྱང་བྱེད་
ལ། རྒྱལ་པོའི་བྱ་བ་ཡང་ཉམས་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཆོགས་ཀྱང་
ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འགྱུར་རོ། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་ཁྱེད་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་
བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་དགེ་བའི་རྩ་བའི་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྒྲིན་པས། ལན་དུ་མར་
ལྟའི་ནང་དུ་སྐྱེས། ལན་དུ་མར་མའི་ནང་དུ་སྐྱེས་ཏེ། ལྟ་དང་མིར་སྐྱེས་པ་ན་
ཐམས་ཅད་དུ་ཡང་དབང་པོ་བྱེད་པར་གྱུར་ཀྱང་། ད་དུང་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་ཁྱེད་
ཀྱིས་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་དགེ་བའི་རྩ་བའི་ལས་ལ་
བྱི་བའམ། གང་བར་མི་མངོན་ནོ། འོན་ཀྱང་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་སྐྱ་ན་མེད་པ་ཡང་
དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གཅིག་གིས་ཀྱང་། སེམས་ཅན་ཐམས་
ཅད་བསྐྱུལ་བར་དམིགས་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དགོལ་བར་དམིགས་

པ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དབུགས་དབྱུང་བར་དམིགས་པ་དང་། སེམས་
 ཅན་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་ཕྱ་ངན་ལས་བསྐྱེད་བར་དམིགས་པའི་ཕྱིར། དག་པའི་ཙུ་
 བ་གངས་མེད་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བསོགས་པར་འགྱུར་ན་གང་དེ་ལྟར་མང་དུ་བྱེད་
 པ་ལྟ་ཅི་སྟོན། ཞེས་སོགས་མདོ་སྡེ་དུ་མར་ཡང་དང་ཡང་དུ་གསུངས་ཤིང་། དོན་
 དེ་དག་ལ་དགོངས་ནས་རྗེ་སླ་མས་ཀྱང་། སེམས་བསྐྱེད་ཐེག་མཆོག་ལམ་གྱི་
 གཞུང་ཤིང་སྟེ། རྒྱལ་ཆེན་སྟོན་པ་རྣམས་ཀྱི་གཞི་དང་རྟེན། ཆོགས་གཉིས་
 ཀྱན་ལ་གསེར་འགྱུར་ཅི་ལྟ་བུ། །རབ་འབྱམས་དག་ཆོགས་སྟེད་པའི་བསོད་
 བམས་གཏོར། །དེ་ལྟར་ཤེས་ནས་རྒྱལ་སྤུས་དཔལ་པོ་རྣམས། །འིན་ཆེན་སེམས་
 མཆོག་བུགས་དམ་མཐིལ་དུ་འཛིན། །ཅེས་གསུངས་སོ། །སེམས་དེས་ཟིན་པའི་
 སྟོན་ནས་དག་བརྒྱུད་ཏུ་ཞིག་བྱས་ཀྱང་འབྲས་སུ་སངས་རྒྱུ་མ་ཐོབ་བར་དུ་མི་ཟད་
 པར་འཕེལ་ཞིང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མེད་ན་སྟོང་པ་ཉིད་དང་ཙུ་རྒྱུད་ཐེག་ལ་
 སྟོན་པ་སོགས་ལ་འབད་ཀྱང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་དུ་མི་རྟུང་ལ། དག་པ་པལ་
 ཆེ་བར་སྐབས་སུ་འཛད་པ་དང་རྟུང་བར་འགྱུར་བ་མང་ཞིང་། དེ་ལྟ་མིན་ཡང་
 ཐེག་པ་དམན་པའི་ལམ་དུ་འགྱུར་བ་མ་གཏོགས་ཐེག་པ་ཆེན་པོར་རྟུང་པའི་
 སྐབས་མེད་དེ། སྟོན་འཇུག་ལས། དག་པ་གཞན་ཀྱན་རྒྱ་ཆུ་ཤིང་བཞིན་དུ་ནི། །
 འབྲས་སུ་བསྐྱེད་ནས་ཟད་བར་འགྱུར་བ་ཉིད། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་ལྡན་ཤིང་
 རྟག་པར་ཡང་། །འབྲས་སུ་འབྱིན་པས་མི་ཟད་འཕེལ་བར་འགྱུར། །ཞེས་དང་།
 སྟོན་གས་རྒྱ་མཆོ་ལུས་པའི་མདོ་ལས། །རི་ལྟར་རྒྱ་མཆོ་ཆེ་ནང་རྒྱ་ཐེགས་ལྟར། །རྒྱ་
 མཆོ་མ་ཟད་བར་དུ་དེ་མི་འཛད། །དེ་བཞིན་བྱང་ཆུབ་མཆོག་བསྟོན་དག་པ་
 ཡང་། །བྱང་ཆུབ་མ་ཐོབ་བར་དུ་དེ་མི་འཛད། །ཅེས་དང་། མགོན་པོ་སྐུ་སྐུབ་ཀྱི་

ཞལ་ནས། ཉན་ཐོས་ཐེག་པ་དེ་ལས་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྒྲོན་ལས་
 དང་། སྒྲོན་པ་ཡོངས་བསྡུ་མ་བཤད་དེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔར་ག་ལ་འགྱུར། །
 ཞེས་སོགས་མདོ་དང་བསྟན་བཅོས་དྲུ་མར་ནན་ཏན་གིན་ཏུ་ཆེ་བར་བཀའ་སྩལ་
 ཅིང་། དོན་དེ་ལ་དགོངས་ནས་རྗེ་སྤྲུལ་སྤྲུལ་ཆོས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཡིན་པས་
 མི་ཆོག་གི། ཀྱང་ཟག་དེ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བར་ཚུད་པ་ཞིག་གལ་ཆེད། ཐེག་ཆེན་
 པར་བྱེད་པ་ཡང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཉིད་ལ་རག་ལས་པས་ན། སེམས་དེ་གོ་བ་
 ཅུམ་ལས་མེད་ན་ཐེག་ཆེན་པ་ཡང་དེ་དང་འདྲ་ལ། སེམས་དེ་མཚན་ཉིད་ཆང་བ་
 ཞིག་ཡོད་ན་ཐེག་ཆེན་པ་ཡང་རྣམ་པར་དག་པ་ཞིག་འོང་བས་འདི་ལ་འབད་པར་
 བྱའོ། ཞེས་བཀའ་སྩལ་དྲོ། དེས་ན་བཀའ་གདམས་སྒོ་སྒྲོང་ལས། ཐོག་མཐའ་
 གཉིས་ལ་བྱ་བ་གཉིས། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། དག་སྦྱར་ཅི་བྱེད་ཀྱི་ཐོག་མར་
 བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་བསྐྱེད་པ་ལ་འབད་པ་གནད་ཆེ་ཞིང་། དེ་ཡང་རྗེ་
 བཙུན་སྒོ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་གྱི་ཞལ་ནས། དང་པོ་སྦྱིར་གྱི་དེར་ནས་བྱང་
 ཆུབ་པར། ཆེད་དུ་རི་སྤྱོད་འཕྲོ་དང་ལོ་རྒྱ་འདི། བྱང་པར་དེ་རིར་ཉན་ཞག་
 ལྷགས་འདི་ལ། བདག་འཛིན་གདོན་གྱིས་བྱངས་པའི་ཉན་མོངས་དང་། ཉེ་བའི་
 ཉན་མོངས་སྒྲེ་བའི་སྒྲུབས་བཅོམ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་གཉིས་བསྐྱེད་ཅིང་གནས་
 པ་དང་། འཕེལ་བའི་ཉམས་ལེན་ལུས་རག་ཡིད་གསུམ་གྱིས། བསྐྱེན་སྒྲུམ་
 འཕེན་པ་ཡང་ཡང་གཏོད་པ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཐོ་རིངས་ལངས་མ་
 ཐག་ཆོ་འདྲིའི་སྤང་གས་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པའི་རེས་འབྱུང་དང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་
 རིན་པོ་ཆེ་ལྷགས་བྱག་ཏུ་བསྐྱེད་ནས་མཐར་བྱང་ཆུབ་མ་ཐོབ་པར་དང་། ལྷག་པར་
 མ་གྱི་ཚུན་དང་། ལོ་འདི་དང་། ལྷ་བ་འདི་དང་། བྱང་པར་དེ་རིར་ཉན་ཞག་

སྤྲུགས་འདི་ལ་བྱ་བ་ཅི་བྱེད་ཀྱང་སེམས་ཅན་ཁོ་ནའི་དོན་དུ་བྱེད་སྒྲུལ་པའི་འཕེན་
 པ་སྤྲུགས་དྲག་ཏུ་གཏོང་། འཕེན་པ་རི་ལྟར་བཏང་བ་ལྟར་དུ་འགྲོ་འཆག་ཉལ་
 འདུག་གི་སྒྲིབ་ལམ་ཐམས་ཅད་དུ་བྱ་བ་ཅི་བྱེད་ཐམས་ཅད་སེམས་ཅན་ཁོ་ནའི་
 དོན་དུ་བྱེད་པའི་འདུན་པ་ཡང་ཡང་གསལ་འདེབས། དེ་ལྟར་བྱས་ན་ཉིང་དེ་
 འཛིན་ཀྱལ་པོའི་མདོ་ལས། རི་ལྟ་རི་ལྟར་མང་དུ་རྟོག་བྱེད་པ། །དེ་ལ་གནས་པའི་
 རྟོག་པ་དེ་དག་གིས། །དེ་བཞིན་དུ་ནི་དེ་ལ་སེམས་གཞིལ་འགྱུར། །དེ་བཞིན་
 ཀྱལ་བ་ཡི་ནི་སྒྲུབ་བྱེད་དང་། །ཡེ་ཤེས་དབག་ཏུ་མེད་པར་སྤྱབ་དབང་དྲན། །རྟག་
 པར་རྗེས་སུ་དྲན་པ་བསྒྲོམས་བྱས་ན། །དེ་ལ་སེམས་གཞིལ་རབ་ཏུ་འབབ་པར་
 འགྱུར། །དེ་ནི་འཆག་འདུག་འགྲེང་ཞིང་གནས་པའི་ཆོ། །སྒྲིས་བྱ་དམ་པའི་ཡེ་
 ཤེས་རབ་ཏུ་འདོད། །འཛིག་རྟེན་ཀྱལ་བ་སྤྲ་མེད་བདག་འགྱུར་བར། །འདོད་པས་
 བྱང་ཆུབ་ཏུ་ཡང་སྒྲོན་ལམ་འདེབས། །ཞེས་དང་། ལུས་དང་དག་དང་ཡིད་རབ་
 དང་བ་ཡིས། །རྟག་ཏུ་སངས་རྒྱས་དག་གི་བསྐྱེད་པ་བརྟེན། །དེ་ལྟར་དེས་ནི་
 སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་བསྒྲོམས་པས། །ཉིན་མཚན་དུ་ཡང་འཛིག་རྟེན་མགོན་པོ་
 མཐོང་། །ནམ་ཞིག་དེ་ནི་ན་ཞིང་མི་བདེ་ནས། །ཤི་ལ་སྤྲུག་པའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཆོར་
 བྱུང་ན། །སངས་རྒྱས་ལ་ནི་དྲན་པ་མི་ཉམས་ཏེ། །སྤྲུག་བསྐྱེད་ཆོར་བས་འཕྲོགས་
 པར་ཡོང་མི་འགྱུར། །ཞེས་སོགས་བསྐྱེད་པ་མཐའ་ཡས་སོ། །དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་
 ཀྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་ནི་མདོ་སྤྲུགས་གཉིས་གང་གི་སྒྲོ་ནས་ལམ་ལ་འདུག་ཀྱང་
 ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་སྟོག་དམ་པ་ཡིན་པས་གལ་ཆེ་བར་བསམས་ནས་འདིར་
 ས་བོན་ཅམ་ཞིག་བཀོད་པ་ཡིན་གྱི། །སེམས་བསྐྱེད་རི་ལྟར་སྒྲོམ་པའི་ཆུལ་སོགས་
 ནི་བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་དུ་གསལ་བ་ལྟར་རོ། །ཆོས་སྒྲུབ་འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་དམ་པ་

ཟབ་མོ་དབུ་མའི་ལྷ་བ་ལ་འབད་དགོས་པ་ནི། མགོན་པོ་ལྷ་སྐྱབ་ཀྱིས། སངས་
 རྒྱུ་རང་སངས་རྒྱུ་རྣམས་དང་། ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱིས་ངེས་བརྟེན་པའི། ཐར་
 པའི་ལམ་ནི་གཅིག་ཉིད་ཁྱོད། གཞན་དག་མེད་ཅེས་བྱ་བར་ངེས། ཞེས་ཐེག་པ་
 གསུམ་གའི་འབྲས་བུ་གང་སྐྱབ་ཀྱང་དབུ་མའི་ལྷ་བ་འདི་ཉིད་ཁོ་ན་ལ་བརྟེན་ནས་
 རྐྱབ་དགོས་པར་གསུངས་ཤིང་། ཤེར་ཕྱིར་ལ་ཡུམ་ཞེས་གསུངས་པའང་ཟབ་མོ་
 དབུ་མའི་ལྷ་བ་འདི་ཉིད་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་ཟུང་དུ་སྒྲེལ་ནས་བསྐྱོམས་ན་
 ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་དུ་སོང་ནས་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་རྒྱུར་འབྱུང་བ་དང་། བྱང་ཆུབ་
 ཀྱི་སེམས་མེད་པར་བསྐྱབ་པ་གསུམ་གྱི་སྒྲོ་ནས་ཉམས་སུ་བྱངས་ན་ཐེག་པ་དམན་
 པའི་འབྲས་བུ་འབྱུང་བར་འབྱུང་བ། དཔེར་ན་མས་པ་རྣ་ཆོགས་དང་འགྲོགས་ན་
 གང་དང་འགྲོགས་ནས་བྱ་བྱུང་བ་དེའི་རིགས་སོ་སོར་ངེས་པ་བཞིན་ནོ། ཉེའི་
 ཕྱིར་རྒྱུད་སྤྲ་མ་ལས། ཐེག་མཆོག་ལ་མོས་ས་བོན་ཤེས་རབ་ནི། སངས་རྒྱུ་
 ཆོས་སྟེང་མ་དང་། ཞེས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ནི་པའི་ས་བོན་ལྷ་བྱ་དང་། རྟོང་ཉིད་
 རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་མ་ལྷ་བྱ་གསུངས་ཏེ། དཔེར་ན་བྱ་སྟེང་པ་ལ་པ་མ་གཉིས་
 ཆར་དགོས་ཀྱི། དེ་ངེས་སྟེང་མི་རུས་པ་ལྷ་བྱ། འབྲས་བུ་སངས་རྒྱུ་འབྱུང་བ་
 ལའང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་དབུ་མའི་ལྷ་བ་གཉིས་ཀ་ཆོགས་པ་དགོས་ཀྱི། དེ་
 དེས་རྒྱུབ་མི་རུས་སོ། ཉོན་དེ་ལ་དགོངས་ནས་རྗེ་སྤྲ་མས། གནས་ལུགས་རྟོགས་
 པའི་ཤེས་རབ་མི་ལྷ་ན་ན། ཇེས་འབྱུང་བྱང་ཆུབ་སེམས་ལ་གོམས་བྱས་ཀྱང་། །
 སྤྱིད་པའི་རྩ་བ་གཅད་བར་མི་རུས་པས། ཉིད་ཕྱིར་རྟེན་འབྲེལ་རྟོགས་པའི་ཐབས་
 ལ་འབད། ཅེས་གསུངས་སོ། ཉོན་ཟབ་མོ་དབུ་མའི་ལྷ་བ་དེ་རྗེ་ལྷ་བྱ་སྤྲ་མ་ན།
 ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ལུགས་རྟོང་པ་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ལ་དབུ་མའི་

ལྟ་བུ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །གནས་ལུགས་སྟོང་པ་ཉིད་རི་ལྟ་བུ་སྟུང་ན། མདོ་ལས།
 ཟབ་ཞི་སྟོན་བྲལ་འོད་གསལ་འདུས་མ་བྱས། །བདུད་ཅི་ལྟ་བུའི་ཆོས་ཤིག་ཁོ་
 པོས་རྟོན། །ལྟ་ལ་བསྟན་གྲང་གོ་བར་མི་ལུས་པས། །མི་སྒྲུ་ནགས་ཀྱི་ཆལ་དུ་
 གནས་པར་བྱ། །ཞེས་དང་། མགོན་པོ་ལྟ་སྒྲུབ་ཀྱིས། སྟོང་པ་ཉིད་ལ་བསྟན་ཉེས་
 ཅ། །ཤེས་རབ་རྒྱུད་རྣམས་སུང་བར་བྱེད། །རི་ལྟར་སྒྲུལ་ལ་བཟུང་ཉེས་དང་། །
 རིག་སྒྲགས་ལོག་པར་བསྒྲུབས་པ་བཞིན། །དེ་ལྟར་ཞན་པས་ཆོས་འདི་ཡི། །
 གཏིང་རྟོགས་དཀའ་བར་མཁྱེན་གྱུར་ནས། །ཐུབ་པའི་ཐུགས་ནི་ཆོས་བསྟན་
 ལས། །རབ་ཏུ་ལོག་པར་གྱུར་པ་ཡིན། །ཞེས་གང་གསུངས་པ་ལྟར། ཟབ་མོད་
 གནས་འདི་གིན་ཏུ་རྟོགས་པར་དཀའ་བ་ཡིན་པས། རྒྱུན་མོངས་བདག་འདུས་
 འདིའོ་ཞེས་ཁ་ཆོན་བཅད་པར་ག་ལ་ལུས། འོན་གྲང་རྒྱུད་ལྟན་སྒྲུ་མ་དམ་པའི་
 ཞལ་ལས་ཐོས་པ་ལྟར་རྒྱུད་ཟད་བརྗོད་ན། སྟོབ་དཔོན་ཟླ་བ་གྲགས་པས། དང་
 པོར་ང་ཞེས་བདག་ལ་ཞེན་གྱུར་ཅིང་། །བདག་གི་འདི་ཞེས་དངོས་ལ་ཆགས་
 བསྐྱེད་པ། །ཟོ་རྒྱན་འཕུན་ལྟོང་རང་དབང་མེད་པ་ཡི། །འགོ་ལ་སྟིང་རྗེར་གྱུར་
 གང་དེ་ལ་འདུད། །ཅིས་དང་། རྣམ་འགྲེལ་ལས། བདག་ཡོད་ན་ནི་གཞན་དུ་
 ཤེས། བདག་གཞན་ཆ་ལས་འཛིན་དང་སྤང་། །འདི་དག་དང་ནི་ཡོངས་འགྲེལ་
 ལས། །ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རང་ཅག་
 ཁམས་གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་རྣམས་རང་དབང་མེད་པར་འཁོར་བར་འཁོར་ནས་
 སྟུག་བསྐྱེད་བཟོད་སྒྲགས་མེད་པ་མྱོང་བ་འདིའི་རྩ་བ་མཐར་གཏུགས་ན་ངར་
 འཛིན་འགོང་པོ་འདི་ལ་ཐུག་པས་འདི་རྩ་བ་ནས་འདོན་པའི་ཐབས་ཤིག་ལ་
 འབད་དགོས་ཤིང་། དེ་ཡང་ལུས་ལས་ཆོར་མ་འདོན་པ་བཞིན་དུ་འདོན་ཐབས་མ་

མཆིས་པས། སློ་རན་འདིའི་འབྲུལ་པའི་མཚང་རིག་པར་བྱས་ནས་རྩལ་སྤྲུགས་
 བཞིག་སྟེ་ཡང་དག་པའི་དོན་ལ་འབྲུལ་མེད་གྱི་རེས་པ་རྟེན་ནས་སྤྲོད་དགོས་ལ།
 སློ་རན་འདིའི་འབྲུལ་པའི་མཚང་རིག་པར་བྱེད་ཚུལ་ནི། དཔེར་ན་རང་གི་ཁང་
 པའི་ནང་དུ་སྤྲིག་པ་རྩ་ཅན་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡོད་པའི་དོགས་པ་བྱུང་བ་ན། དོགས་པ་དེ་
 མ་བསལ་བར་དུ་སེམས་ལ་ཟོས་བདེ་བ་མི་འབྱུང་བས་དོགས་པ་དེ་བསལ་དགོས་
 ལ། དེ་སེལ་བའང་ཁང་པ་འདི་ན་སྤྲིག་པ་རྩ་ཅན་མེད་དོ་སྟེས་པ་ལྟ་བུས་དོགས་པ་
 དེ་སེལ་མི་རུས་པས། མིག་གསལ་པོས་ཁང་པ་དེའི་ཐ་གྲུ་ཀྱན་ཏུ་ལེགས་པར་
 བཅུལ་ནས་བརྟགས་པ་ན་གཏན་ནས་མེད་པར་ཡིད་ཆེས་པའི་ཆེ་སྒར་གྱི་དོགས་
 པ་དང་འཛིགས་པ་དེ་རྩ་བ་ནས་ལྷོག་པར་འབྱུང་རོ། །དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་རང་གི་
 སྤང་པོ་ཆོགས་ཅམ་པ་འདིའི་སྟེང་དུ་རང་ཞེས་སྔ་ཐང་ཐང་དུ་བདེན་པར་སྤང་
 ཞིང་། སྤང་བ་ལྟར་དུ་ཞེན་པའི་སློ་འདིས་ཐོག་མེད་ནས་ད་བར་སྤྲུག་ཏུ་བཅུག་པ་
 ཡིན་པས་འདི་རྫོག་དགོས་ལ། དེ་ཡང་གང་ཡང་མ་བསམ་པར་རྟོག་དཔྱད་བཀག་
 བས་བསྐྱད་པས་འདི་རྫོག་པར་མི་འབྱུང་བས། རང་འཛིན་འདི་རྫོག་པ་ལ་ང་དོན་
 ལ་བདེན་པར་མེད་པ་ཞིག་རེས་དགོས་ལ། དེའི་ཚུལ་ནི་ད་ལྟ་རང་རེ་ཅམས་ལ་
 གཉིད་ལོག་པའི་མི་ལམ་རྩལ་ཆད་དུ་རང་སྟམ་དུ་དམ་སྤྲོད་སྤྲོད་འཆར་བ་ནི་
 བསྟོན་མེད་དུ་ཡོད་ལ། སློ་དེའི་འཆར་ཚུལ་ལ་བརྟགས་པ་ན་རང་གི་སློ་འབྲུལ་
 བས་པར་བརྟགས་པའི་སྤང་བ་མི་འཆར་བར། སྤང་པོའི་སྟེང་ན་རང་ཞེས་སྟོན་ནས་
 བདེན་པར་བྲུབ་བྲུབ་པ་ཞིག་གི་སྤང་བ་འཆར་རོ། །དེ་ལྟར་དུ་སྤང་ཞིང་ཞེན་པའི་
 སློ་དེ་ལ་བདེན་འཛིན་ཞེས་བྱ་བས་དེ་ནི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་འབྲུལ་པ་ཡིན་ཏེ། སློ་དེ་
 ལ་སྤང་བ་ལྟར་དུ་རང་དེ་སྤང་པོའི་སྟེང་དུ་ཡོད་ན་རང་གི་ལུས་འདི་རང་ཡིན་ནམ།

སེམས་འདི་ང་ཡིན། ཡང་ན་དེ་གཉིས་ལས་ལོགས་སུ་ཡོད། ལུས་འདི་ང་ཡིན་ན་
 ཤི་ནས་ལུས་མེད་བསྐྱེད་པའི་ཆོ་ང་ཡང་རྒྱུ་ཆད་དགོས་པ་ལས་དེ་ལྟར་མི་སྲིད་
 པས་ལུས་འདི་ང་མ་ཡིན། སེམས་ང་ཡིན་ན་སེམས་ལ་སྐྱེ་བྱ་དང་ཆོག་རྒྱ་མེད་
 པས་ངན་བ་དང་། མས་ཆོག་བ་དང་། མཆོན་གྱིས་རྣམས་པ་སོགས་མི་འཐད་དགོས་
 ལ། དེ་ལྟར་ན་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྟངས་དང་འགལ་ཡོ། །གཞན་ཡང་ངའི་སེམས་
 ཞེས་ཐ་སྟངས་བྱེད་པ་མི་འཐད་པར་འགྱུར་རྟེ། དཔེར་ན་ངའི་ང་ཞེས་བརྗོད་མི་
 དེགས་པ་བཞིན་ནོ། །ངའི་སེམས་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཆོ་ང་དེ་ཉིད་བདག་པོ་ལྟ་བུ་
 དང་། སེམས་ང་དེའི་འོར་ལྷ་བྱར་སྒོ་ལ་སྒྲུབ་ཞིང་། སེམས་ང་ཡིན་ན་སྒྲུབ་ཚུལ་དེ་
 མི་འཐད་དོ། །དཔེར་ན་བྱང་མེད་ཀྱི་རྒྱུ་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཆོ་བྱང་མེད་དེ་ཉིད་
 བདག་པོ་དང་། རྒྱུ་དེ་དེའི་འོར་ལྷ་སྒྲུབ་པ་ལ། རྒྱུ་དེ་ཉིད་བྱང་མེད་ཡིན་ཞེས་
 བརྗོད་ན་ཐ་སྟངས་དེ་མི་རུང་བ་ལྟ་བུ་ཡོ། །ང་དེ་ལུས་སེམས་གཉིས་ལས་ལོགས་སུ་
 ཡོད་ན་ལུས་སེམས་གཉིས་སོ་སོར་བསལ་བའི་རྗེས་སུ་དེ་ལས་ལོགས་སུ་ང་དེ་
 འདིའོ་ཞེས་བརྟན་རྒྱ་དགོས་པ་ལ། དེ་ལྟར་བརྟན་རྒྱ་མེད་པས་ང་ལུས་སེམས་
 གཉིས་ལས་ལོགས་སུ་མེད་དོ། །དེ་ལྟར་བཙལ་བས་མ་རྟོན་པ་ན་ང་ཞེས་བྱ་བ་
 འདི་རང་གི་ཡུང་པོ་ཆོགས་པ་ལ་བཏགས་ཙམ་མ་གཏོགས་དོན་ལ་བདེན་པར་
 གྲུབ་པ་ཞིག་གཏན་ནས་མི་འདུག་སྟུང་བྱ་སྒོ་ཐག་ཆོད་པའི་ངས་པ་རྟོན་པ་ན་ངས་
 པ་དེ་ལ་ཟབ་མོ་དབུ་མའི་ལྷ་བ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་དཔེ་དུ་མའི་སྒོ་
 བས་བསམས་ན་ངས་པ་སྒྲེ་བ་ལ་བྱུང་གིན་ཏུ་ཆོ་ཞིང་། བདག་འཛིན་འཛོམས་པ་
 ལ་སྒྲོབས་གཞན་དང་མི་འདྲ་བ་ཞིག་འབྱུང་ཞེས་བདག་གི་སྒྲ་མ་གྲུབ་པའི་དབང་
 གྲུག་ཆེན་པོ་གསུང་པས་དཔེ་དང་སྒྱུར་ན། དཔེར་ན་བྱང་རམ་གྱི་ཐང་ཆེན་པོ་ཞིག་

ལ་འགྲོ་བའི་ཆོ་རྒྱུང་རིང་པོ་ནས་ཐོ་ཡོར་གསུམ་ཙམ་ཞིག་མཐོང་བ་ན་དེ་ལ་མིག་
 འབྲུལ་ནས། ཐོ་ཡོར་དེ་དག་མིག་འབྲུལ་བ་སྒྲེས་པའི་ཆོ་རང་གི་སྒོ་འབྲུལ་ནས་
 བར་བཏགས་པའི་སྤང་བ་མི་འཆར་བར་པ་གི་ན་མི་ཁ་གས་དོན་ལ་འདུག་གོ་
 ལྷམ་པའི་སྒོ་སྒྲེ་ཞིང་། དེ་ཡང་འགྲོ་བ་དང་འགྲུལ་བ་ལྟ་བུར་སྤང་ཞིང་། དེའི་སྒྲིབ་
 གྱིས་འདི་དག་ཆོས་རྒྱན་པའམ། འབྲུལ་བ་རང་བཞིན་པ་ཡིན་སྟེ་དེ་དོགས་
 ལྷ་ཆོགས་སྒྲེ་ལ། དུང་དུ་བྱིན་ཏེ་མིག་གསལ་པོས་ལེགས་པར་བཏགས་པ་ན་རྟོ་བ་
 དང་སོ་བཅུ་སོགས་བརྟེགས་པའི་གཟུགས་ཙམ་ཞིག་ཏུ་མཐོང་ནས་འདི་ན་མི་
 གཏན་ནས་མི་འདུག་གོ་སྟེ་དུ་སྒྲོ་ཐག་ཆོད་པའི་ངེས་པ་སྒྲེ་བ་དེ་བཞིན་དུ་རང་རེ་
 རྣམས་ལ་ང་དང་རི་ར་བ་ཁང་བྱིས་སོགས་ཡུལ་ཁོ་རང་གི་ངོས་ནས་བདེན་བདེན་
 ལྟ་བུར་སྤང་ཡང་། སྤྱི་མའི་མན་ངག་ལ་བརྟེན་ནས་དྲི་མ་མེད་པའི་རིགས་པས་
 བཙའ་བ་ན་སྒོས་བཏགས་ཙམ་མ་གཏོགས་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ཅུང་ཟད་གྲང་མི་
 འདུག་སྟེ་དུ་སྒྲོ་ཐག་གཅན་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །ཡང་མི་ལམ་དུ་རྟ་དང་སྤྱང་པོ་
 སོགས་སྤང་བ་ན་རང་སྒོ་འབྲུལ་ནས་སྤང་བ་མི་ཤེས་པར་དོན་ལ་རྟ་དང་སྤྱང་པོ་
 ཡུལ་ཁོ་རང་གི་གོ་ས་མནན་ནས་ཡོད་པའི་སྤང་བ་འཆར། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་
 དགའ་མི་དགའ་དང་ཆགས་སྤང་གི་སྤང་བ་སྤྲོ་ཆོགས་སྒྲེ་བ་མྱོང་བས་གྲུབ་ཅིང་།
 གཉིད་སངས་པཏགས་པ་ན་རང་སྒོ་འབྲུལ་པའི་སྤང་བ་ཙམ་མ་གཏོགས་དོན་
 ལ་རྟ་དང་སྤྱང་པོ་དེ་དག་གཏན་ནས་མེད་སྟེ་དུ་སྒྲོ་ཐག་ཆོད་པར་འགྱུར་བ་
 བཞིན་དུ་ད་ལྟ་རང་རེ་རྣམས་ལ་ང་དང་ཁོ་ཞེས་དགྲ་གཉེན་གྱི་སྤང་བ་སྤྲོ་ཆོགས་
 འཆར་བ་འདི་རང་སྒོ་མ་རིག་འབྲུལ་པའི་སྤང་བ་ཡིན་གྱི། དོན་ལ་ཆོས་གང་ཡང་
 བདེན་པར་གྲུབ་པ་མེད་སྟེ་དུ་ཐག་བཅན་ནས་བསྒྲེས་པར་བྱའོ། །ཡང་དཔེར་ན་

ནམ་སྐབ་སྐབ་ལ་ལམ་ཁ་ཞིག་ན་ཐག་པ་ཁྲ་བོ་ཞིག་མཐོང་ནས་སྐྱལ་དུ་འབྱུལ་པ་
 སྐྱེས་པ་ན། རང་གི་སྒོས་བཏགས་པའི་སྤང་བ་མི་འཆར་བར་ཡུལ་ཁོ་རང་གི་ངོས་
 བས་སྐྱལ་ཁྲ་བོ་ཞིག་ཚུར་འོང་བའི་སྤང་བ་འཆར་ལ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འཛིགས་
 པ་དང་སྐྱག་བསྐལ་དུ་མ་འབྱུང་ཞིང་། འཛིགས་པ་དེ་སེལ་བྱིར་མར་མེའི་འོད་
 གསལ་པ་ཞིག་ལ་བརྟེན་ནས་མིག་གིས་ལེགས་པར་བརྟགས་ཏེ་ཐག་པ་ཁྲ་བོ་
 ཡིན་པར་མཐོང་བ་ན། ར་རང་འབྱུལ་པ་མ་གཏོགས་འདི་ན་སྐྱལ་གཏན་ནས་མི་
 འདུག་གོ་སྟུམ་དུ་སྒོ་ཐག་ཆོད་པར་འབྱུར་རོ། །དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་ད་ལྟ་རང་རེ་
 རྣམས་ལ་ར་དང་བའི་ལུས་སྟུམ་པ་ལྟ་བུ་གར་བའི་ཆེ་སྒོས་བཏགས་ཙམ་མ་ཡིན་
 པར་ཡུལ་ཁོ་རང་གི་ངོས་ནས་མཐུང་ཐང་རེ་བའི་སྤང་བ་འཆར་ལ། དེ་ལ་བརྟེན་
 བས་ཡིད་དུ་འོང་བ་དང་མི་འོང་བའི་ཆགས་སྤང་སྟེ། ཆགས་སྤང་གཉིས་ལ་བརྟེན་
 བས་ལས་བསགས། ལས་ཀྱི་དབང་གིས་འཁོར་བར་རང་དབང་མེད་པར་
 འབྱམས་ནས་སྐྱག་བསྐལ་སྒྲ་ཆོགས་སྐྱོང་བ་འདི་བྱུང་འདུག །སྤྱི་མའི་མན་ངག་ལ་
 བརྟེན་ནས་བརྟགས་པ་ན་ར་ཞེས་བྱ་བ་རང་སྒོས་བཏགས་པ་ཙམ་མ་གཏོགས་ད་
 ལྟའི་སྤང་ཚུལ་འདི་ལྟར་དུ་གྲུབ་པ་ཞིག་གཏན་ནས་མི་འདུག་སྟུམ་དུ་ཐག་བཅད་
 བས་བསྐྱེལ་པར་བྱའོ། །དེ་ཅི་ཚུལ་དེ་དག་ལ་ངེས་པ་བསྐྱེད་པའི་བྱིར་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་
 ཁུངས་འགོད་པ་ནི། བརྒྱད་སྟོང་པ་ལས། རར་འཛིན་པ་དང་ར་ཡིར་འཛིན་བས་
 སེམས་ཅན་རྣམས་འཁོར་བ་ན་འཁོར་རོ། །ཞེས་དང་། བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པ་
 ལས། རྟོག་པ་ཡོད་པ་ཁོ་ནས་ཡོད་པ་ཉིད་དང་། རྟོག་པ་མེད་པར་ཡོད་པ་ཉིད་
 མེད་པ་དེ་དག་ནི་གོར་མ་ཆག་པར་ཐག་པ་བསྐྱོགས་པ་ལ་བཏགས་པའི་སྐྱལ་
 ལྟར་རང་གི་ངོ་བོས་མ་གྲུབ་པར་ངེས་སོ། །ཞེས་དང་། ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་ལས།

དེས་ན་ནང་གི་སྤོང་དབང་གིས་བཞག་པ་མིན་པར་རང་གི་ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་ཡུལ་གྱི་
 རྟེན་ཏུ་གྲུབ་པ་དེ་ལ་བདག་གམ་རང་བཞིན་ཞེས་ཟེར་ལ། དེ་ཉིད་ཁྱད་པར་གྱི་
 གཞི་གང་ཟག་གི་རྟེན་ཏུ་མེད་པ་ནི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དང་། མིག་སྒྲ་ལ་
 སོགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་རྟེན་ཏུ་མེད་པ་ནི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཏུ་གསུངས་པས། རང་
 བཞིན་དེ་གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་རྟེན་ཏུ་ཡོད་པར་འཛིན་པ་ནི་བདག་གཉིས་ཀྱི་
 འཛིན་པར་ཤུགས་ཀྱིས་རྟོགས་པར་ལུས་སོ། །ཞེས་དང་། རྒྱལ་བ་དབེན་ས་པ་
 ཆེན་པོའི་ཞལ་ནས། ང་ཡུལ་རྟེན་ནས་བྱ་བ་བྱེད་པ་པོར་མཁྱེད་ཐང་དེ་སྒྲུང་བ་དེ་
 ཁོ་རང་གི་སྒྲུང་རྒྱལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སྒྲུང་བ་ཡིན་པས། དེ་འཁོར་བའི་སེམས་ཅན་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་རང་ཆས་སུ་ཡོད་པ་ཡིན་པས་དེ་ལ་བདེན་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་
 ཞེས་བྱ་ལ། དོན་དམ་པར་འཛིན་པ་དང་རང་འཛིན་པའི་དོན་སོགས་དེ་ཡིན་ནོ། །
 འདི་ལ་རྟགས་ཀྱི་དགག་བྱ་ཞེས་བྱ་ལ། ཞེས་དང་། བརྟན་བཅོས་ཀྱི་ཐ་སྙད་ཀྱིས་
 མ་བཅིངས་པར་དེ་དག་གི་དོན་ལྗོངས་བ་ལ་བཀར་ནས་སྒྲོམ་པའི་རིམ་པ་སྒྲུ་མའི་
 མན་ངག་གིས་སྟོན་པ་ནི་ཞལ་གསུང་གྱི་གདམས་ངག་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་གོང་ཏུ་
 བཤད་པའི་རྒྱལ་གྱི་གོ་བ་རྣམས་ལེགས་པར་གཤེས་པར་བྱས་ནས། སྒྲུང་ཡང་ལུས་
 རྣམ་སྒྲུང་གི་ཆོས་བདུན་ལྟར་ཏུ་བྱས་ཏེ། སེམས་གང་ཏུ་ཡང་མི་འཛིན་པའི་རང་ཏུ་
 ཅུང་ཟད་སྤོང་ནས་བཞག་ །དེའི་རང་ནས་རལ་སྒྲུམ་པའི་སྤོང་གི་བསྐྱེད་ནས།
 དེའི་འཛིན་རྒྱལ་ལ་བརྟུས་པ་ན་ཁོ་རང་གི་ངོས་ནས་མཁྱེད་ཐང་དེ་གྲུབ་པའི་ང་
 ཞིག་སྤོ་ཡུལ་ཏུ་ལྷང་སྟེ་ཤར་བའི་སྒྲུང་བ་འཆར་ལ། དེ་ཉིད་ལ་ང་རང་ངོས་ནས་
 གྲུབ་པར་སྒྲུང་བ་དང་། རྒྱུགས་ཐུབ་ཏུ་གྲུབ་པར་སྒྲུང་བ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་
 གྲུབ་པར་སྒྲུང་བ་ཞེས་སོགས་ཐ་སྙད་མཛད་ཅིང་། ཞེས་དང་། ང་དང་ང་ཡིར་

འཛིན་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་ནམ་གནས་ལྷགས་ནི་བརྟགས་ན་
 བདེན་པས་སྟོངས་པས་དོན་དམ་པར་སྟོད་པའི་མཐའ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་པའི་
 སྟོངས་སངས་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་ལ་སྤྱིན་གྱི་ཡུང་པོ་
 དཀར་དམར་སོགས་གང་རུང་ཞིག་བྱུང་བ་དེ་མཐར་ཅི་ཡང་མི་རྟག་པར་ཡལ་འགོ་
 བ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ངོ་པོ་སྤྱིན་བདེན་པས་སྟོང་པའི་བདེན་སྟོང་གི་ངོ་པོ་ཡིན་ལ། དེ་
 བཞིན་དུ་ང་དང་ང་ཡིར་འཛིན་པའི་ཀྱན་རྩོམ་གྱི་སྣང་བ་འདི་ཐམས་ཅད་བརྟགས་
 ན་ཞི་གནས་བདེན་པས་སྟོང་པའི་བདེན་སྟོང་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ། སྤྱིན་སྟོ་
 བྱུང་དུ་ཆོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་བཞིན་དུ་ང་དང་ང་ཡིར་འཛིན་པ་ལ་
 སོགས་པའི་འཁོར་འདས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྒྱ་རྒྱུ་རྒྱུ་ཆོགས་པའི་སྣང་སྟོང་
 རྒྱ་མ་ལྟ་བུའི་རང་བཞིན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། རང་ཅག་འཁོར་པའི་སེམས་ཅན་
 རྣམས་ལ་བྱི་ནང་གི་ཆོས་ཐམས་ཅད་བརྟགས་ནས་བཞག་པ་ཙམ་མ་གཏོགས་
 ཡུལ་ཁོ་རང་གི་ངོས་ནས་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ཅུང་ཟད་ཙམ་ཡང་མེད་པ་ལ། དེ་
 དག་རང་གི་ཤེས་པ་ལ་སྣང་བ་ན་དེ་རྣམས་ཡུལ་ཁོ་རང་གི་ངོས་ནས་བདེན་གྲུབ་
 ཏུ་སྣང་ཞིང་། སྣང་བ་ལྟར་རང་ལ་ཆགས་པ་དང་གཞན་ལ་སྣང་བ་ལ་སོགས་པའི་
 ཆགས་སྣང་རན་པ་བསྐྱེད་ནས་དེའི་དབང་གིས་འཁོར་བར་བསྐྱེད་ནས་སྤྱག་
 བསྐྱེད་སྤྱ་ཆོགས་མཉམ་པ་འདི་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་སྤྱིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་
 པར་མེད་པ་དང་། སྟོས་རང་ཉིད་བདེན་པ་མེད་ཚུལ་རི་ལྟར་ཡིན་སྟུམ་ན། འདི་
 ལ་བཞི། དགག་བྱའི་སྣང་ཚུལ་ངེས་པའི་ཚད་མ། ལྷག་པ་ངེས་པའི་ཚད་མ།
 བདེན་པའི་གཅིག་བྲལ་ངེས་པའི་ཚད་མ། བདེན་པའི་དུ་བྲལ་ངེས་པའི་ཚད་མ་
 སྟེ། ཚད་མ་དེ་བཞིའི་སྟོང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བདེན་མེད་ངེས་པར་བྱའོ། །དང་པོ་

སྤྱང་རྒྱལ་ངེས་པར་བྱེད་པ་ནི། ཤེས་པ་ཁོང་གི་མས་ལ་སྟོང་ཆགས་པ་ཞིག་བྱས་
ནས། གང་དུ་ཡང་མི་འཛིན་པའི་ངང་ལ་བྱུང་ཟད་ཅིག་བཞག་པས། རིག་པ་
དྲངས་སྟེགས་བྱེ་ནས་གསལ་ལེ་ཅིག་གི་བ་ལ་གནས་པ་ཞིག་ཡོད། དེའི་ངང་ནས་
ངའོ་སྟུམ་པའི་སྟོ་ཞིག་རང་ཤུགས་ཀྱིས་བྱུང་ངམ་མ་བྱུང་ན་རྩོལ་པས་ཀྱང་བསྐྱེད་
དེ། སྟོ་དེ་སྟེས་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ་ངའི་འཆར་རྒྱལ་ཐིགས་པར་བྱེད་དགོས།
ཞེས་དང་། རྗེ་བཙུན་སྟོ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་གྱི་ཞལ་ནས། རག་ཅག་སོ་སྟེ་
རྣམས་ཀྱི་ཆོགས་དུག་གི་ཡུལ་དུ་ང་སོགས་འཁོར་འདས་ཀྱི་སྤྱང་བ་ཅི་ཤར་ཡང་།
གང་ལ་ཡང་ལོས་མེད་དུ་ཡུལ་ཁོ་རང་གི་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་ལྟར་སྤྱང་ཞིང་། སྤྱང་བ་
ལྟར་ཡོད་པར་འཛིན་པ་ནི་དགག་བྱའི་སྤྱང་རྒྱལ་དང་འཛིན་རྒྱལ་ཡིན་པས། དེ་
ཉིད་ངེས་པར་བྱས་ནས་གང་ཤར་སྟེ་དང་། ཟུང་པར་ཡོད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་གང་སྤྱང་
ཐམས་ཅད་ཆ་ཤས་ཆོགས་པའི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་
བསམས་པས། སྤྱང་ཞེན་དེ་དག་བདེན་མེད་དུ་ངེས་ཅམ་དེ་གའི་རྒྱུན་དཔྱད་ཤེས་
དང་ལྟན་པས་སྟོང་པར་བྱེད་པ་གདམས་པའི་སྟིང་པོ་ཡིན། ཞེས་དང་། ཡང་
དགའ་ལྟན་བཀའ་བརྒྱུད་རིན་པོ་ཆའི་བཀའ་སྟོལ་ཡུག་ཆེན་ཡང་གསལ་སྟོན་མེ་
ལས་ཀྱང་། དེས་ན་རང་ཅག་རྣམས་ཀྱང་མ་འབྲུག་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་མིང་རྒྱང་
བཅགས་ཡོད་ཅམ་དུ་སྤྱང་དགོས་པ་ལས། དེ་ལྟར་མི་སྤྱང་བར་མ་རིག་པའི་
གདོན་གྱིས་བསྐྱམས་པས་གནས་རྒྱལ་དེ་ལོག་པར་སྤྱང་ཞིང་ཞེན་པས་ལས་
བསགས། ལས་དེའི་དབང་གིས་འཁོར་བར་འབྱུངས་ནས་སྟག་བསྐྱལ་སྤྱ་ཆོགས་
སྟོང་བ་ཡིན་པས་ན། དེ་སྟིང་པོ་རྗེན་ཆེར་གྱིས་བསྟན་ན། དེ་ལྟ་བུའི་སྤྱང་རྒྱལ་དང་
ཞེན་རྒྱལ་ལ་དགག་བྱའི་སྤྱང་རྒྱལ་ཞེས་པ་འམ་བདེན་གྲུབ་དུ་སྤྱང་རྒྱལ་དང་།

བདེན་གྲུབ་ཏུ་འཛིན་ཚུལ་ལམ་ཞེན་ཚུལ་དུ་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། ལྷ་
 བའི་ཉམས་མཁྱེར་ལས་ཀྱང་། གདོན་དངོས་འཛིན་ལུལ་པས་ཡིད་བསྐྱེད་
 བས། རྩོམ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་བདགས་ཤིང་ཞེན། །དེའི་མཐུ་ལས་བདག་གཞན་
 རིགས་སུ་བཅད། །ལས་ཉོན་མོངས་དབང་གིས་འཁོར་བར་འབྱམས། །དེ་ཡིན་
 ལུགས་རྟོག་པའི་མཚོན་ཚོན་གྱིས། །དག་བདག་འཛིན་སྟོག་དང་མ་བུལ་ན། །
 གནས་འཛིགས་རུང་སྤྱང་པའི་རྒྱ་མཚོ་འདིར། །ཡང་སྟག་བསྐལ་འཁོར་ལོ་རྒྱུན་
 མི་ཆད། །ཅིས་དང་། ཡུལ་གང་གར་ངོ་ལ་ཕར་བལྟས་པས། །ཁོ་རང་རྟུགས་མ་
 ཐུབ་རྒྱུ་ལུང་རིག་ །དེ་རིག་པས་བདེན་པའི་རང་ཞལ་བསྟན། །སེམས་གཅིར་བུ་
 རྟོང་ཉིད་གོས་གྱིས་བསྐྱབས། །ཆོས་ཀྱན་བྱང་དབྱེ་བ་ཐ་དད་ནམས། །དབྱིངས་
 དོན་དམ་རང་དུ་དབྱེར་མེད་འདྲེས། །ལམ་དགག་སྐྱབ་བུལ་ཡང་མཛོངས་པའི་
 གྲོས། །ལས་དག་སྟོག་སྤང་དོར་བུ་རུ་བྱང་། །ཞེས་དང་། བདག་འཛིན་གྱི་འགོང་
 བོ་སྟོང་ལུགས་པས། །ལྟོས་མེད་གྱི་བདག་ཅིག་གཅིས་པར་བཟུང་། །དེ་ཉིད་ལ་
 དམིགས་ནས་རྟག་ཆད་སོགས། །ལྷ་རན་གྱི་འདྲེ་གདོན་མང་པོས་གཅིས། །
 ཆགས་སྤང་གི་ཆ་གང་ནད་མང་ལུགས། །ལས་རན་གྱི་འཁྱུ་རྒྱུག་ཁྱག་ཏུ་
 འབབ། །དག་ལེགས་གྱི་ཆོ་སྟོག་ཡང་ཡང་འགགས། །ཡང་སྤྱང་དུ་སྟག་བསྐལ་
 ལུང་ཆེན་གྲུབ། །སྤང་ཚུལ་དེ་མཐོང་བས་མཆི་མ་ཤོར། །སྟོང་རེ་རྩེ་ཉམ་ཐག་
 འཛིགས་ཤིང་སྟོ། །གནས་ཚུལ་འདི་མཐོང་བས་གང་མོ་ཤོར། །ཉམས་རེ་དགའ་
 གཏིང་ནས་ཞེ་སྟོ་བདེ། །ཞེས་དང་། རྩོན་ཐོག་མ་མེད་ནས་ད་ལྟའི་བར། །གདོན་
 རང་གི་སྟོང་ལ་གནས་བཅས་ནས། །ཡུལ་བདག་མེད་གཅིག་ལ་བདག་ཏུ་
 བཟུང་། །འབྲལ་ཕན་པའི་ཐོལ་གྱིས་བསྐྱས་བུས་ཏེ། །ང་དཔུལ་བར་བསེགས་

བཤང་བགྲང་ལས་འདས། རྩས་དེ་རིང་གྲུ་མའི་བཀའ་ཤིན་གྱིས། འགྲུ་བདག་
 འཛིན་འགོང་པོའི་མཚན་རིག་པས། ཁེམས་སྒྲོས་བྲལ་གཏུག་མའི་རོ་བོ་
 མཐོང་། ལྷ་རང་བྱུང་རིག་པའི་གཞོན་ལྷ་དང་། ཡུལ་འོད་གསལ་ཆོས་དབྱིངས་
 མཛེས་མ་མཛལ། དབྱིངས་རིག་པ་དབྱེར་མེད་ཐབས་ཤེས་འབྲེལ། འདི་འདྲ་
 འབྲལ་མེད་པའི་གྲོགས་སུ་བཟང་། ཁེས་དང་། ངས་ཁེམས་ཅན་ཁམས་རྣམས་
 གཉེན་དུ་བལྟས། གཉེན་དེ་ཀྱན་གནས་རྒྱལ་བསམས་པའི་ཆོ། ཡིད་དངོས་
 འཛིན་ཆང་གིས་རབ་སྒྲོས་ཏེ། ལས་འབྲས་མེད་སྒྲུན་པ་འབྱུང་བས་ངལ། ཉེ་
 མཐོང་བས་སྒྲུ་མའི་འབྲུལ་འཁོར་ལ། ཉམས་མཛོན་པར་དགའ་ཞིང་སྒྲིང་རྩེ་
 གྲེས། ཁྲོ་རར་འཛིན་འབྱུང་པོས་བསྐྱུས་པ་རྣམས། ཡོངས་བདེན་པར་སྤང་ཞིང་
 དེར་ཞེན་ཡང་། ལྷང་རིགས་པས་སྐྱངས་པའི་ཤེས་རབ་དང་། ཉོན་རྣམ་དབྱེད་
 མིག་གིས་བལྟས་པའི་ཆོ། ཁོ་བདག་འཛིན་འགོང་པོའི་ཞེན་ཡུལ་དེ། དབྱིངས་
 བས་མཁའི་པར་རྩི་རིམ་བཞིན་མཐོང་། སྒྲོན་ཐོག་མ་མེད་ནས་སྒྲིང་ཁོང་དུ། ཁ་
 བདེན་བདེན་ལྟ་བུར་རྒྱལ་འཆོས་ནས། ཁྲོད་སྒྲ་དགུ་འདྲན་པའི་སྤང་གན་དེ། །
 རྩས་དེ་རིང་སྒྲོང་པའི་དབྱིངས་སུ་བྲོས། ཁེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། ཉེ་ལྟར་
 ངའམ་བདག་བདེན་པར་མེད་པའི་གནས་ལུགས་ངེས་ན་ཆོས་གཞན་རྣམས་ལ་
 དེའི་རིགས་པ་ཁ་སྒྲོས་པས་ཆོག་པས། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ལུགས་སྤྱར་དུ་
 ངས་པར་འབྱུང་ཏེ། ཉིང་ངེ་འཛིན་རྒྱལ་པོའི་མདོ་ལས། རི་ལྟར་ཁྲོད་ཀྱིས་བདག་
 གི་འདྲ་ཤེས་ནི། ཤེས་པ་དེ་བཞིན་ཀྱན་ལ་སྒྲོས་སྤྱར་བྱ། ཆོས་རྣམས་ཐམས་
 ཅད་དེ་ཡི་རོ་བོ་ཉིད། ཡོངས་སུ་དག་པ་ནས་མཁའ་ལྟ་བུ་ཡིན། གཙམ་གྱིས་
 ཀྱང་ནི་ཐམས་ཅད་ཤེས། གཙམ་གྱིས་ཀྱང་ནི་ཐམས་ཅད་མཐོང་། ཁེས་དང་།

སྒྲོབ་དཔོན་ལྷ་དེ་བའི་ཞལ་ནས། །དངོས་པོ་གཅིག་གི་ལྟ་པོ་གང་། །དེ་ནི་ཀྲུ་
 གྱི་ལྟ་པོར་བཤད། །གཅིག་གི་སྒྲོང་ཉིད་གང་ཡིན་པ། །དེ་ནི་ཀྲུ་གྱི་སྒྲོང་ཉིད་
 ཡིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཚུལ་འདི་དག་ལ་དོགས་པའི་གནས་འདི་ཡོད་དེ།
 ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་གི་སྒྲོས་གཏགས་པ་ཙམ་ཡིན་ན་གཏན་ནས་མེད་པ་ཞིག་
 ཡིན་ནམ་སྟམ་ན། དེ་ལྟར་མིན་ཏེ་ར་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡོད་མོད་
 གྲང་། ད་ལྟ་རང་ཅག་སྒྲོ་ལུལ་པའི་སྒྲུབ་ཚུལ་འདི་ལྟར་དུ་མེད་ཅེས་པའོ། །འོ་ན་
 ཡོད་ཚུལ་དེ་ཇི་ལྟ་བུ་སྟམ་ན། མིང་ཙམ་དང་བད་ཙམ་དང་རྟོག་པས་གཏགས་པ་
 ཙམ་དུ་ཡོད་པ་ཡིན་པས་དེ་ཙམ་གྱིས་ཡོད་པའི་གོ་ཆོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་དཔེར་
 བ་ཤིང་གི་ཁྱད་པར་སྒྲ་ཆོགས་ཤིག་བསྒྲིགས་པ་ལ་ཤིང་རྩ་ཞེས་བརྗོད་པ་ན་མིང་
 བཏགས་པ་དེ་ཙམ་གྱིས་ཤིང་རྩ་ཡོད་པར་འཛིག་དགོས་ཤིང་། དེས་བྱ་བ་བྱེད་
 ལུས་བཤང་ཡིན་ནོ། །དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་རང་གི་ལུས་སེམས་གཉིས་ཆོགས་ཙམ་ལ་
 ངའམ་བདག་ཅེས་སྒྲོས་བཏགས་པ་ན་དེ་ཙམ་གྱིས་ང་ཡོད་པར་འཛིག་ཅིང་།
 ལས་གསོགས་པ་དང་འབྲས་བུ་བདེ་སྤྱད་སྒྲོང་བ་སོགས་བྱ་བ་བྱེད་ལུས་པ་ཡིན་
 ནོ། །བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཙམ་ལ་ལས་དང་འབྲས་བུའི་བྱ་བྱེད་འཛིག་པ་འདི་
 བོ་ཤིན་ཏུ་རྟོགས་པར་དཀའ་བའི་གནས་ཡིན་ཞིང་། ཚུལ་འདི་ལ་ངེས་པ་མ་རྟེན་
 བར་དུ་དབུ་མའི་ལྟ་བུ་རྟེན་པ་མིན་ཞེས་བདག་གི་དཔལ་ལྡན་སྒྲ་མ་དམ་པ་གསུང་
 རོ། །དེ་ནི་རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་ལྷ་སྒྲུབ་ཡབ་སྲས་གྱིས་བཀའ་བའི་དོན་དང་རྗེ་
 ཡབ་སྲས་གྱི་དགོངས་པ་མ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། མ་དྲོས་པས་ལུས་པའི་མདོ་ལས།
 གང་ཞིག་རྒྱུན་ལས་སྒྲིམ་པ་དེ་མ་སྒྲིམ། །དེ་ལ་སྒྲེ་བའི་རང་བཞིན་ཡོད་མ་ཡིན། །
 རྒྱུན་ལ་རག་ལས་གང་དེ་སྒྲོང་པར་བཤད། །ཅེས་དང་། སྒྲོབ་དཔོན་ལྷ་སྒྲུབ་གྱི་

ཞལ་ནས། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་འདི་རྒྱལ་བ་ཡི། གསུང་གི་མཛོད་གྱི་
གཅེས་པ་ཟབ་མོ་སྟེ། ཞེས་དང་། སྟོབ་དཔོན་རྒྱ་བ་གསལ་པའི་ཞལ་ནས། གང་
ཕྱིར་དངོས་པོ་བརྟེན་ནས་རབ་འབྱུང་བས། རྟོག་པ་འདི་དག་བརྟག་པར་མི་རུས་
པ། རྟེན་ཕྱིར་རྟེན་འབྱུང་རིགས་པ་འདི་ཡིས་ནི། ལྟ་རན་བྱ་བ་མཐའ་དག་གཅོད་
པར་བྱེད། ཅེས་དང་། རྗེ་སྤྱོད་མས་རིགས་པས་རྣམ་པར་དབྱེད་པ་ན་གང་ཟག་ལ་
སོགས་པ་ལ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་ཡུལ་སྟེང་དུ་སྟོད་རྒྱལ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་
འདུག་གོ་སྟུམ་པ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྣང་བ་འདི་རྣམས་ཀྱང་བན་བུན་དུ་
འཆར་བ་ཙམ་དཀའ་བ་མིན་གྱི། དེ་འདྲ་དེ་དབུ་མའི་གྲུབ་མཐའ་ལ་མོས་ཤིང་
རང་བཞིན་མེད་པའི་རྒྱལ་སྟོན་པའི་ཆོས་ཐན་བུན་ཐོས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་འོང་
ཡང་། དཀའ་ས་ནི་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་མ་ལུས་པར་ཁེགས་པ་
དང་། རང་བཞིན་མེད་པའི་གང་ཟག་ལ་སོགས་པ་དེ་ཉིད་ལས་གསོག་པ་པོ་དང་
འབྲས་བུ་མྱོང་བ་པོ་ལ་སོགས་པར་འཛོག་པ་ལ་ངེས་པ་གཏིང་ནས་འདྲོངས་ཏེ་དེ་
རྣམས་སུ་འཛོག་གྲུབ་པའི་གཉིས་ཆོགས་དེ་སྤྱིང་མཐའ་ཙམ་དུ་སོང་བས་དབུ་མའི་
ལྟ་བ་ཤིན་ཏུ་རྟོག་དཀའ་བ་ཡིན་ནོ། ཞེས་དང་། འཛིག་རྟེན་རྒྱུད་པ་རྗེ་སྟོད་པ།
དེ་ཡི་རྩ་བ་མ་རིག་སྟེ། གང་ཞིག་མཐོང་བས་དེ་བསྟོག་པ། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་
འབྱུང་བའི་ལས། རྟོད་གྱི་བསྟན་པའི་གནད་ཉིད་དུ། རི་ལྟར་ཁོང་དུ་རྒྱུད་མི་
འགྱུར། རྟེན་ལགས་ན་མགོན་འཁྱོད་ལ། བསྟོད་པའི་སྟོར་ནི་སུ་ཞིག་གིས།
རྟེན་ནས་འབྱུང་བ་གསུངས་པ་ལས། རྟོ་མཚར་གྱུར་པ་ཅི་ཞིག་རྟོད། གང་གང་
རྟེན་ལ་རག་ལས་པ། རྟེན་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་ཞེས། གསུངས་པ་འདི་ལས་

ཡ་ མཚན་ པའི། །ལེགས་ འདོམས་ རྒྱལ་ ཅི་ ཅི་ ཞིག་ ཡོད། །ཅིས་ དང་། གང་ ཞིག་
 འཁོར་ འདས་ ཚེས་ རྣམས་ ཐམས་ ཅད་ གྱི། །རྒྱ་ འབྲས་ རྣམ་ ཡང་ བསྐྱ་ བ་ མེད་ མཐོང་
 ཞིང་། །དམིགས་ པའི་ གཏང་ སོ་ གང་ ཡིན་ གྲུན་ ཞིག་ པ། །དེ་ ཅི་ སངས་ རྒྱས་ དབྱེས་
 པའི་ ལམ་ ལ་ ཞུགས། །སྤང་ བ་ རྟེན་ འབྲེལ་ བསྐྱ་ བ་ མེད་ བ་ དང་། །སྟོང་ བ་ ཁས་
 ལེན་ བུལ་ པའི་ གོ་ བ་ གཉིས། །རི་ སྤྱི་ སོ་ སོར་ སྤང་ བ་ དེ་ སྤྱི་ ཏུ། །ད་ ཏུང་ ལུ་ བ་
 པའི་ དགོངས་ བ་ རྟོགས་ བ་ མེད། །ནམ་ ཞིག་ རེས་ འཛོག་ མེད་ བར་ ཅིག་ ཅར་ ཏུ། །
 རྟེན་ འབྲེལ་ མི་ བསྐྱ་ མཐོང་ བ་ ཅམ་ ཉིད་ རས། །དེས་ ཤེས་ ལུལ་ གྱི་ འཛིན་ ལྷངས་
 གྲུན་ འཛིག་ བ། །དེ་ ཆོ་ ལྷ་ པའི་ དབྱུང་ བ་ རྟོགས་ བ་ ལགས། །ཞེས་ དང་། རྟེ་ རྟོ་
 བཟང་ ཚེས་ གྱི་ རྒྱལ་ མཚན་ གྱི་ ཞལ་ རས། །ཡང་ འཁོར་ འདས་ ཚེས་ ལ་ བར་ བལྷས་
 པས། །རྒྱུན་ འདི་ བ་ ཅམ་ གྱི་ རྒྱ་ དང་ འབྲས། །ཆེས་ བྱ་ ཞིང་ སྐྱ་ བ་ མེད་ བར་
 མཐོང་། །དཔེ་ འཆི་ མེད་ ལམ་ རས་ འཇའ་ ཚོན་ བཞིན། །དབྱིངས་ རྒྱས་ བུལ་ གདོད་
 རས་ དག་ བ་ དང་། །ལམ་ རྒྱ་ འབྲས་ བསྐྱ་ བ་ མེད་ བ་ ཡི། །ལུལ་ རྣང་ རྟོང་ རེས་
 འཛོག་ མ་ ཡིན་ པའི། །དོན་ ཟུང་ འཇུག་ མཐའ་ འབྲལ་ དབུ་ མའི་ ལམ། །ལམ་ འདི་
 འདྲ་ རྟེད་ བ་ སྤྱ་ མའི་ དིན། །དིན་ ཆེའོ་ རྒྱལ་ བ་ གཉིས་ པའི་ རྟེ། །ཞེས་ དང་། མིང་
 རྒྱང་ གི་ ཚེས་ རྣམས་ བདེན་ པས་ རྟོང་། །བདེན་ རྟོང་ གྲུན་ རྒྱ་ འབྲས་ རོལ་ བར་
 གར། །སྟོང་ བ་ དང་ རྒྱ་ འབྲས་ དབྱེར་ མེད་ ལམ། །ཞེ་ མ་ རྟོ་ སྤྱ་ མའི་ དིན་ གྱིས་
 རྟེད། །ཞེ་ ལ་ ལ་ རྟག་ ཆད་ གྱི་ གཡང་ ལས་ གོལ་ ཅེས་ དང་། །ལར་ འཁོར་ འདས་ ཚེས་
 རྣམས་ མ་ ལུས་ པ། །མིང་ བཏགས་ ཡོད་ ཅམ་ གྱི་ རོལ་ བ་ ལས། །དབྱིངས་ རོ་ བོ་ ཅིར་
 ཡང་ མ་ མཆིས་ པས། །ད་ རྟེ་ འཆི་ གཉིས་ ལ་ ཡ་ ང་ མེད། །སྤང་ དལ་ མེད་ འབྲམས་
 པའི་ ངལ་ གསའི་ གནས། །ཆོས་ རྟོང་ ཉིད་ བདུད་ ཅིའི་ རྟོང་ བོ་ རྟེད། །འདི་ བསམས་

གིང་རྗེ་བཙུན་སྤྲེལ་མའི་བྱིན། བྱིན་ཆེ་བར་ངེས་སོ་སྤྲེལ་རྗེ། ཁ་སྤོ་བཟང་རྒྱལ་བ་
གཉིས་པའི་བྲ། ལམ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་རོལ་རྩེད་གྱིས། ཆོས་ལྟ་བུའི་སྤྱད་བྱངས་
འདི་བཞིན་ལེན། བྲོགས་ཐར་འདོད་ཀྱན་གྱང་འདི་ལྟར་མཛོད། ཅིས་དང་། ང་
རྒྱན་པ་སྤྲེལ་མའི་རྣལ་འབྱོར་པས། ལམ་ཆོས་རྣམས་ཀྱན་ལ་བལྟས་པའི་ཆོ། ཁོ་
རང་རྒྱགས་མ་བྱུང་རང་རང་གི། ཁོ་རང་ལོ་བོ་གཉིས་པོ་གསལ་བར་བསྟན། ཆོས་
ཟབ་མའི་གནས་ལ་སོམ་ཉིས་གྱང་། གཞི་སྤྱི་བ་རྒྱལ་པོར་བྱེད་དོ་ཞེས། ཁ་
གཏམ་སྟན་ཅིང་ཟབ་པའི་སྤྱོད་ཐོས་པས། ཁོ་རང་གསལ་ཞེ་སྤོ་བདེ་མོར་གདའ། ཁོས་
དང་། རང་བཞིན་གྱིས་སྟོངས་པའི་རོལ་བ་ལས། ཁོ་རང་གསལ་གི་ལས་
འབྲས་གིན་ཏུ་བཀྲ། འཁོར་འདས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་མ་ལུས་པ། མིང་རྒྱང་བ་
བཏགས་ཡོད་ཅུ་ཞེས་ཞེས་ལས། ཁོ་རང་གཞན་དུ་བྱུང་བ་ངས་མ་མཐོང་། ཁོས་དང་།
འཁོར་འདས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་རི་སྟེང་བ། སྤྲང་བ་ལྟར་མ་ཞེན་གནས་རྒྱལ་ལྟོས། སྤྲང་
གནས་ཀྱི་རོ་བོ་གཉིས་མཐོང་ན། ཏྲག་པ་དང་ཆད་པའི་མཐའ་ལས་གྲོལ། མདོ་རྒྱུད་
ཀྱི་རྒྱལ་ཏེན་དཔུང་ཆེ་ཞིང་། གདམས་དག་གི་ནང་བྱན་རྒྱུད་པ་ཡི། བྱིན་རྒྱལ་
ཀྱི་བརྒྱུད་པ་མ་ཉམས་པའི། མཚན་ལྡན་གྱི་རྗེ་བཙུན་བསྟན་པས་
འཛོངས། ཐར་འདོད་ཀྱི་སྤྲེལ་ལྟར་ཁྱེད་རྣམས་གྱང་། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རང་ཞལ་
གཟིགས་བཞེད་ན། སྤྲེལ་བཤད་ཀྱི་ཐ་སྟོན་མཐོན་པོ་དང་། ཐོས་རྒྱུད་གི་སྤྲེལ་
སྟོན་མ་ཡིན་པའི། ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་རྗེ་ལ་སྤོ་སྟོང་གཏོང་། སྤྲེལ་དག་གི་
བསལ་སྤྲང་ལྟར་དུ་སྤྱིངས། ཁོས་གསུངས་སོ། ཁོ་རྒྱུད་ཡོད་ཆོས་ཀྱི་ལུང་དང་དྲི་
མ་མེད་པའི་རིགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྟོང་བ་ཉིད་ལ་ངེས་པ་རྟོག་པ་ན། རི་ལྟར་
སྟོན་པའི་རྒྱལ་ནི་མན་དག་ཞལ་ཤེས་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར། ཟབ་ལམ་སྤྲེལ་མའི་རྣལ་

འབྱོར་བསྐྱོམས་པ་སྟོན་ཏུ་བཏང་ནས། ལུས་གནད་ལེགས་པར་བཅས་ཏེ་དབྱེད་
 སྟོམ་དང་འཛོག་སྟོམ་གཉིས་ཀྱི་སྟོ་ནས་བསྐྱུར་དགོས་ཀྱི། འཛོག་སྟོམ་རྒྱུར་པས་
 མི་ཚོག་ཅེས་བདག་གི་དཔལ་ལྷན་སྤྲོ་མ་དམ་པ་གསུང་རོ། །ཟབ་མོ་དབུ་མའི་ལྷ་
 བ་འདི་མདོ་སྐྱེགས་གཉིས་ཀའི་ལམ་གྱི་སྟོག་ཡིན་ཞིང་། ལྷག་པར་གསང་སྐྱེགས་
 སྤྲོ་མེད་ལ་ནི་ལྷ་བ་འདི་མེད་པར་སྐྱེགས་ཀྱི་ལམ་རྒྱལ་མ་ཞིག་ཡོང་བའི་སྐྱབས་
 མེད་ཅེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་དབུ་མའི་ལྷ་བ་རྟེན་པའི་ཕྱིར་སྤར་བསགས་ཀྱི་
 ལས་སྒྲིབ་སྟོབས་བཞིས་སྟོར་བ་དང་། སྤྲོ་མ་དང་རྩེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱེད་ས་
 དབྱེར་མེད་ཏུ་བྱས་ཏེ་གསོལ་བ་ཤུགས་དྲག་ཏུ་འདེབས་ཤིང་། ཡན་ལག་བརྟན་
 པ་མཛུལ་དང་བཅས་པའི་སྟོ་ནས་ཚོགས་གསོག་པ་ལ་འབད་བ་དང་། རང་གིས་
 ཁས་སྤངས་པའི་སྟོམ་ཁྲིམས་དག་པར་བྱེད་པ་རྣམས་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་བར་
 གསུངས་ཤིང་། དེས་དོན་གྱི་མདོ་སྟེ་ཟབ་མོའི་དབྱེད་ས་དག་ཏུ་བརྟེན་ཅིང་ཡང་
 ཡང་དུན་པར་བྱས་ན་ལྷ་བའི་བག་ཆགས་ཐེབས་པ་ལ་ཤིན་ཏུ་བྱུང་ཆེ་བར་
 གསུངས་པས། དེ་ནི་འདི་ལྷར་ཏིང་ངེ་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། རི་ལྷར་སྒྲིག་རྒྱ་བྱི་
 ཟའི་གོང་ཁྱེར་དང་། སྤྲོ་མ་རི་བཞིན་མི་ལམ་རི་ལྷ་ལུང་། ཁཛུག་མ་སྟོམ་པ་དོ་བོ་
 ཉིད་ཀྱིས་སྟོར་། ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་ཤེས་པར་གྱིས། རི་ལྷར་ནམ་
 མཁའ་དྲངས་པར་སྒྲུ་ཤར་བ། དེ་ཡི་གཟུགས་བརྟན་དྲངས་པའི་མཚོར་སྤར་
 རྟེ། སྤྲོ་བ་རྒྱ་ཡི་ནང་ཏུ་འཕྲོས་པ་མེད། ཆོས་ཀྱན་མཛུག་ཉིད་དེ་འདྲར་ཤེས་པར་
 གྱིས། རི་ལྷར་མི་དག་ནགས་རིའི་ཁྱོད་འདུག་ནས། སྤྲོ་ལེན་སྤྲོ་དང་དགོད་དང་
 དུ་བ་ལས། དྲག་ཅ་ཐོས་ཀྱང་སྤར་བ་མེད་པ་ལྷར། ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དེ་
 བཞིན་ཤེས་པར་གྱིས། སྤྲོ་དང་རོལ་མོ་དེ་བཞིན་དུ་བ་ཡང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་

བྲག་ཅ་འབྱུང་མོད་ཀྱི། །སྐྱེ་ལ་དབྱངས་དེ་ནམ་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། །ཆོས་རྣམས་
 ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་ཤེས་པར་གྱིས། །རི་ལྟར་མི་ལམ་ནམ་ཡང་འདོད་བསྟོན་
 པ། །སྦྱིས་བྱ་སྐད་པར་བྱུང་ནས་མི་མཐོང་སྟེ། །བྱིས་པ་ཤིན་ཏུ་འདོད་ལ་ཆགས་
 ཤིང་ཞེན། །ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་ཤེས་པར་གྱིས། །སྦྱུ་མ་བྱེད་པ་དག་
 གིས་གཞུགས་སྦྱུལ་ཏེ། །རྟ་དང་གྲང་པོ་ཤིང་རྟ་སྣ་ཆོགས་བྱས། །དེ་ལ་རི་ལྟར་
 ལྷང་བ་གང་ཡང་མེད། །ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་ཤེས་པར་གྱིས། །རི་
 ལྟར་བྱ་མོ་གཞོན་ལུང་མི་ལམ་ན། །འཁྱུ་པོ་བྱུང་ཁིང་ཤི་བ་དེས་མཐོང་ནས། །བྱུང་
 བས་དགའ་ཁིང་ཤི་ནས་མི་དགའ་ལྟར། །ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་ཤེས་
 པར་གྱིས། །རི་ལྟར་མཚན་མོ་རྒྱ་ཡི་རྒྱ་བ་དག་ །དྲངས་ཤིང་རྟོག་པ་མེད་པའི་རྒྱ་
 བང་སྣང་། །རྒྱ་རྒྱ་སྟོང་པ་གསོག་སྟེ་གཞུང་དུ་མེད། །ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དེ་
 བཞིན་ཤེས་པར་གྱིས། །རི་ལྟར་སོས་ཀའི་ཉི་མ་བྱེད་དུས་ན། །སྦྱིས་བྱ་སྦྱོམ་པས་
 གདུངས་ཤིང་འགོ་བ་ཡིས། །སྦྱིག་རྒྱ་དག་ལ་རྒྱ་ཡི་ཕུང་པོར་མཐོང་། །ཆོས་རྣམས་
 ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་ཤེས་པར་གྱིས། །སྦྱིག་རྒྱ་ལ་ཡང་རྒྱ་ནི་ཡོད་མེད་ན། །
 སེམས་ཅན་སྟོངས་པ་དེ་ལ་འབྱུང་འདོད་དེ། །མི་བདེན་རྒྱ་ནི་བཏུང་བར་ཡོང་མི་
 ལུས། །ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་ཤེས་པར་གྱིས། །རི་ལྟར་རྒྱ་ཤིང་སྟོན་
 པའི་སྟོང་པོ་ལ། །སྦྱིང་པོ་འདོད་ཕྱིར་སྦྱིས་བྱས་དེ་གསལགས་ཀྱང་། །ནང་དང་ཕྱི་
 རོལ་ཀྱན་ན་སྦྱིང་པོ་མེད། །ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་ཤེས་པར་གྱིས། །
 ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ཐབས་ཤེས་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་ལམ་ལ་བསྐྱབ་དགོས་རྒྱུ་ལ་
 དང་། །རི་ལྟར་སྟོབ་པའི་རྒྱལ་ཕུང་ཟད་བརྗོད་པ་དེ་ནི་ས་པོན་ཅམ་ཞིག་བཞོད་པ་
 ཡིན་གྱི། །རྒྱས་པར་ནི་རྗེ་ཡབ་སྐུས་གྱི་གསུང་རབ་རིན་པོ་ཆེ་རྣམས་དང་། །དེ་དག་

གི་མན་ངག་བྱང་རྒྱལ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་དམར་ཁྱིའི་རྣམ་པ་གཉིས་དང་། ལྷ་བའི་
མན་ངག་མཐར་ཐུག་པ་དགའ་ལྡན་ཐུག་སྐྱེན་པོ་ཅུ་འབྲེལ་གཉིས་ལས་ཤེས་
པར་བྱའོ། །

སྒྲུལ་པ། མདོ་སྒྲགས་གསུང་རབ་ཀྱི་སྒྲིང་པོའི་དོན། བྲུབ་མཆོག་
དམ་པ་ཀྱེན་གྱི་ཐུགས་དམ་མཐེལ། སྐྱལ་བཟང་ཐར་འདོད་ཀྱི་ལྷུག་
དོགས་མཆོག་སྒྲུ་མའི་མན་ངག་ཀྱི་སྒྲིང་པོ་འདི། སྒོ་བཟང་རྒྱལ་བ་གཉིས་
པའི་ལེགས་བཤད་དང་། གངས་ཅན་གྲུབ་མཆོག་རྒྱལ་བ་དབེན་ས་པའི། སྒྲན་
བརྒྱད་མཛོད་འཛིན་དཔལ་ལྡན་སྒྲུ་མ་ཡི། གསུང་ལས་རི་ལྷར་ཐོས་བཞིན་
བདག་གིས་བྲིས། ཡིད་ཆེས་ལུང་དང་དྲི་མེད་རིགས་པ་ཡིས། ལེགས་པར་
བརྟགས་ནས་སྒྱུར་བ་ཡིན་མོད་ཀྱང་། ཁ་བཤད་ལོག་པར་བཤད་པའི་སྒྲོན་
མཆིས་ན། ཆོས་ཀྱི་སྒྱུན་ལྡན་རྣམས་ཀྱིས་དག་པར་མཛོད། དྲིས་པའི་འདོམ་
གྱིས་ནམ་མཁའི་མཐའ་འཇལ་བཞིན། ཤིན་ཏུ་གཏིང་དཔག་དཀའ་བ་ཟབ་མོའི་
དོན། དྲིས་པའི་ནང་ནས་དྲིས་པར་གྱུར་བ་ཡི། ཉམ་རྒྱུད་བདག་འབྲས་རི་
བཞིན་ག་ལ་རིག་རྒྱུད་ལྡན་མཁས་གྲུབ་སྒྲུ་མའི་གསུང་བཞིན་དུ། རྩེད་ཟད་
བཛོད་ལ་ལེགས་པའི་ཆ་མཆིས་ན། གང་ཟག་སྒྲོན་གྱིས་ཆོས་ལ་མི་གོས་ཞེས། །
གསུངས་པས་རྣམ་དབྱེད་ཅན་རྣམས་བརྟག་པར་རིགས། དག་བ་འདི་ཡིས་ཆོ་
རབས་ཐམས་ཅད་དུ། ཐེག་མཆོག་དག་པའི་བཤེས་གྱིས་རྗེས་བཟུང་ནས། །
ཐབས་ཤེས་རྒྱུད་འབྲེལ་ལམ་བཟང་མཐར་ཐིན་ཏེ། འགྲོ་ཀྱན་དོན་དུ་ཀྱན་
མཁེན་སྒྱུར་ཐོབ་ཤོག མཐའ་མེད་འཛིགས་རུང་ལའོར་བའི་རྒྱ་མཆོ་ཆེར། སྒྲེ་ག་
ན་འཆིའི་རྒྱ་བོས་དག་ཏུ་ཁྱེར། ལས་ཉོན་ན་གྲས་རབ་ཏུ་གཙུག་པ་རྣམས། སྒྲོལ་

བའི་དེད་དཔོན་མཆོག་ཏུ་བདག་གུར་ཅིག །མཐའ་དག་འགོ་ལ་ལམ་བཟང་
 མཚན་བའི་མིག །འཇམ་མགོན་སྤྱི་མའི་ལེགས་བཤད་འོད་སྟོང་ཅན། །ཐུབ་
 བསྟན་མཁའ་དབྱིངས་དབུས་སུ་རྟག་གནས་ཏེ། །འགོ་སློང་བསྟོ་མ་ལུས་རྒྱས་
 བྱེད་ཤོག །ཅེས་པ་འདི་ནི་བཀ་ཆེན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་བཀྱེན་པོའི་འཕྲིན་ལས་པ་
 སྤྱི་མ་ཕྱག་མཛོད་སྟོ་བཟང་ཆེ་དབང་རིན་པོ་ཆེས་ཐེག་པ་མཆོག་གི་ལམ་གྱི་གནད་
 སྟེ་དང་། ལྷག་པར་ལྷ་བའི་གནད་ཤིན་ཏུ་གསལ་ཞིང་གོ་བདེ་བ་དཔེ་དང་སྦྱར་བ་
 ཞིག་ཅིས་ཀྱང་དགོས་ཞེས་བཀའ་བསྒྲུལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས། རྒྱལ་ཁབ་ཉུལ་
 བའི་དགེ་སྟོང་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་དབེན་ས་ཆོས་ཀྱི་པོ་བྱང་དུ་སྦྱར་བའོ། །
 འདིས་ཀྱང་དཔལ་དབེན་ས་སྟན་རྒྱུད་ཀྱི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་འཕེལ་བར་གྱུར་
 ཅིག། །

༡༡། །གཙོད་གཞུང་ཐར་འདོད་དེད་དཔོན་གྱི་དགོངས་པ་
 རབ་ཏུ་གསལ་བའི་རྒྱན་ཞེས་བྱ་བ་
 བཞུགས་སོ། །

ན་མོ་གྲུ་རུ་མཛུ་གྲོ་རྩེ་ཡ། རུབ་བསྟན་ཡོངས་རྫོགས་རལ་པའི་ཁྱར་འཆང་
 ཞིང་། ཁྱི་མེད་རིགས་པའི་གད་རྒྱུངས་གཅིག་གིས་ཀྱང་། འདོས་འཛིན་སྤྱང་པོ་
 མ་ལུས་རྒྱག་བྱེད་པ། རྒྱ་བའི་མེད་གེ་སྟོ་བཟང་གྲགས་པར་འདུད། འཇམ་
 མགོན་སྤྱ་མའི་མན་ངག་ཏེ་སེ་ལས། འཛོམས་པའི་སྟན་བརྒྱུད་བདུད་ཅིའི་རྒྱ་རྒྱན་
 གྱིས། རྒྱལ་ལྡན་སྟོ་མིག་དྲི་མ་འབྱུ་མཛད་པ། བྲུབ་མཆོག་སྤྱ་མའི་ཞབས་ལ་
 སྟོང་ནས་འདུད། ཉི་ཤུ་ཅུ་བཞིའི་གནས་མཆོག་དམ་པ་ན། རྒྱུབ་པ་པོ་ལ་ཏྲག་ཏུ་
 བརྩེར་དགོངས་ནས། རྩ་ཆོགས་རྒྱལ་པའི་གར་གྱིས་རྣམ་རྟེན་པ། འདམའ་པོ་
 མ་ཁའ་འགྲོའི་ཆོགས་གྱིས་བདག་སྟོངས་ཤིག །

དེ་ལ་འདིར་རྒྱལ་བ་དང་ལྡན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའ་བཤོད་པའི་ལམ་
 མཆོག་ཐབས་ཤེས་གཙོད་ཀྱི་སྟོང་པོ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་རྩལ་ལ་བཞི། གང་དུ་
 ཉམས་སུ་ལེན་པའི་གནས། གང་གིས་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་རྟེན། གང་ཞིག་ཉམས་
 སུ་ལེན་པའི་གདམས་པ། གང་ཉམས་སུ་སྤངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆར་སྟོངས་རི་
 ལྷར་འབྱུང་རྩལ་ཡོ། འདར་པོ་གང་དུ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་གནས་ནི། རྒྱུན་དང་
 བསྐྱེ་མི་རུས་པའི་ལས་དང་པོ་ལ་རྣམས་གྱིས་རེ་ཞིག་རྒྱུབ་ཁང་སོགས་ཡིད་མཐུན་
 ཀྱི་གནས་སུ་ཉམས་སུ་ལེན་ཅིང་། རུང་ཟད་རུས་པ་རྟོད་ནས་དུར་ཁྱོད་སོགས་

གཉན་སར་བྱིན་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་པ་གནད་ཆེ་བར་གསུངས་ཞིང་། དེ་ཡང་གཉན་སའི་བྱེ་བྲག་གིས་ས་དམིགས་ངོས་འཛིན་ཚུལ་དང་། གཉན་སར་འགྲོ་བའི་དུས་ཀྱི་བྱེད་པར་དང་། བསམ་པ་རི་ལྟ་བུས་འགྲོ་ཚུལ་སོགས་ཞིབ་པར་ནི་གཅོད་གཞུང་རྒྱས་པ་རྣམས་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་གང་གིས་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་རྟེན་ནི། སྤྱིང་པའི་ཕུན་ཚོགས་རྒྱ་བྱིང་ལྟ་བུར་མཐོང་ནས་བྱམས་པ་དང་སྤྱིང་རྩིས་བྱུང་བཟུང་ནས་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་ཡིད་ལ་གཙགས་པས་འཁོར་བའི་ས་བོན་དུང་ནས་འབྱིན་པར་འདོད་པས་ཡིན་གྱི། རྟེན་བཀྲར་དང་གྲགས་འདོད་ཀྱི་བསམ་པས་འཛིག་རྟེན་གྱི་ལྟ་འདྲེ་ལ་བསྟོར་བ་དང་། དེའི་ཕྱིར་ས་གཉན་སྟོག་ཅིང་རྒྱ་གཉན་དགྲུག་པ་དང་། སྤྱིང་གཉན་གཅོད་པ་དག་ནི་ཆོས་འདིའི་འགལ་ལྷོར་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག །ཅེས་གང་གསུངས་པ་ལྟར། བྱང་རྒྱལ་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་སྟོ་སྦྱངས་ནས་སྟོང་བ་རྒྱང་ཟད་རྟེན་པ་ཞིག་གི་ལམ་གྱི་གནད་ལ་བོགས་ལྷག་པར་འདོན་ཕྱིར་ཆོས་འདི་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ཡིན་ལོ། །

གསུམ་པ་གང་ཞིག་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་གདམས་པ་ལ་དཀར་འགྱུང་དང་། དམར་འགྱུང་གྱི་རྒྱལ་གཉིས་ལས། དམར་འགྱུང་གྱི་རྒྱལ་ཡི་གེ་ལོགས་སུ་བྲིས་ནས་ཡོད་ཅིང་། འདིར་དཀར་འགྱུང་གྱི་རྒྱལ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་གསུམ། བསྟན་པ་ལ་འཇུག་པའི་སྟོ་དམ་པ་སྦྱབས་འགྱུང་རིམ་པ། སྦྱ་གཉིས་ཀྱི་ལག་རྩིས་འཛིག་བྱེད་ཚོགས་གཉིས་བསག་པ། བསགས་པའི་དགེ་བ་རྒྱུད་མི་ཟ་བའི་ཕྱིར་བྱང་རྒྱལ་ཆེན་པོར་བསྟོར་བའོ། །དང་པོ་ནི། སྤྱིང་བཤད་པའི་རྟེན་དེ་ལྟ་བུས་ཆོས་འདི་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་འཇུག་པ་ན་ག་ཉིད་སྦྱགས་འདོན་ཞིང་ཡུམ་དོན་ལྟ་བུའི་དང་

ནས། སུམ་ བརྗོད་ཅིང་གནས་དང་ལྟ་འདྲི་བདག་ཉིད་གསུམ་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་
 པའི་ཚུལ་རྣམས་ནི་སྤྱོད་མ་དམ་པའི་ཞལ་ལས་ཞིབ་ཏུ་ཐོས་དགོས་ཤིང་། མདོར་
 བསྟུས་སྟེང་པོར་དེལ་བ་ཞིག་ཁོ་པོས་ཡི་གེ་རྒྱར་དུ་བྲིས་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །
 དེ་ནས་དལ་འབྱོར་རྟེན་དཀའ། འཆི་བ་མི་རྟག་པ། ལས་དང་འབྲས་ཐུའི་གནས་
 ཚུལ། འཁོར་བའི་ཉམས་དམིགས་རྣམས་དྲག་ཏུ་བསམས་ནས་ངས་འབྱུང་ཤུགས་
 དྲག་བསྐྱེད། མར་ཤེས། དྲིན་དཔ། དྲིན་གཞོ། བྱམས་སྟེང་རྗེ་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་
 རྣམས་རྒྱུད་འཁུལ་ངས་སུ་བསྒྲོམ། དེ་ནས་སྤྱུ་བས་འགྲོའི་ཉམས་ལེན་ལ་འཇུག་པ་
 ལ་སྤྱུ་བས་ཡུལ་གསལ་འདེབས་པའི་ཚུལ་ནི། །མདུན་གྱི་ནམ་མཁར་སེང་གེ་ཆེན་
 པོ་བརྒྱད་གྱིས་བཏེག་པའི་བྲི་མཐོ་ཞིང་ཡངས་པའི་སྟེང་དུ་སྒྲ་ཆོགས་པསྒྲ་འདབ་
 མ་སྟེང་ལྗན་གྱི་ལྟེ་བར་པསྒྲ་དང་སྒྲ་བའི་གདན་ལ་ཅ་བའི་སྤྱོད་མ་དང་གཉིས་སུ་
 མེད་པའི་མ་ཅིག་ལབ་གྱི་སྒྲོན་མ། དེའི་ཐུགས་ཀར་ཡུམ་ཆེན་མོ། སྟེང་དུ་རྒྱལ་བ་
 རྩོམ་རྗེ་འཆང་། གལ་ཇས་སུ་གཤིན་རྗེའི་གཤེད་གྱི་ལྟ་ཆོགས། གཡོན་དུ་བདེ་མཆོག་
 གི་ལྟ་ཆོགས། མདུན་དུ་གསང་བ་འདུས་པའི་ལྟ་ཆོགས། རྒྱལ་ཏུ་གྱི་རྩོམ་རྗེ་ལྟ་
 ཆོགས། དེ་དག་གི་མཐའ་སྟོར་དུ་དངོས་དང་བརྒྱད་པའི་སྤྱོད་མ་ཡི་དམ་སངས་རྒྱས་
 བྱང་སེམས། དཔའ་པོ་དཔའ་མོ་ཆོས་སྟོང་སྟེང་མའི་ལྟ་ཆོགས། རང་རང་གི་
 མདུན་ན་ལེགས་པར་གསུངས་པའི་ཆོས་རྣམས་པོ་ཉིའི་རྣམ་པར་ཡོད་པ། དེ་དག་
 གི་བྲི་རོལ་ཏུ་སྒྲ་ཆོགས་པའི་སྤྱུལ་པས་ཀྱན་ཏུ་བྱུང་བར་གྱུར་པའི་འོག་ཏུ་གཞོད་
 བྱེད་གྱིས་མཆོན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་བསམས་ལ། རང་ཉིད་འཁོར་
 བ་དང་ངན་སོང་གི་སྤྱག་བསྐྱེད་ལ་འཇིགས་ཤིང་སྤྱག་པའི་སྟོབས་ཐུགས་དྲག་དང་།
 རང་ཉམས་ལ་དཔགས་ཏེ་འདྲི་གདོན་སོགས་པ་མ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཁོར་

བའི་རྒྱག་བསྐལ་གྱིས་མནར་བ་ལ་མི་བཟོད་པའི་སྤྱིར་རྗེ་དང་། དེ་ལས་སྐྱབས་
 བའི་རྒྱས་པ་དགོན་མཚོག་ལ་ཡོད་པར་ཡིད་ཆེས་པའི་དད་པ་དྲག་པོའི་སྒོ་ནས་
 དག་ཏུ། བཅུ་སྐལ་ལྷན་ཐར་པར་འབྱིད་པའི་དེད་དཔོན་མཚོག། ཅུ་བརྒྱད་ལྷ་
 མའི་ཚོགས་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆི། དངོས་གྲུབ་དམ་པ་མ་ལུས་འབྱུང་བའི་སྒོ། ། ཡི་
 དམ་ལྟ་ཚོགས་རྣམས་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆི། སྤངས་ཏྲོག་མཐར་ཕྱིན་སྟོན་པ་ལྷ་ན་
 མེད། །ཡང་དག་རྫོགས་སངས་རྒྱས་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆི། ཞི་བའི་དབལ་གྲུར་
 འདོད་ཆགས་བྲལ་བའི་མཚོག། བསྐྱེ་མེད་དམ་པའི་ཚོས་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆི། །
 ཏྲག་ཏུ་དག་པའི་འདྲེན་པ་ལུན་སུམ་ཚོགས། ཚོགས་མཚོག་དག་འདུན་རྣམས་ལ་
 སྐྱབས་སུ་མཆི། ཞེས་ལན་གང་མང་བརྗོད་ཅིང་དམིགས་པ་ཡིད་ལ་བྱ་བའི་རྩལ་
 དང་། བརྒྱད་ཅི་འབེབས་སྤྱང་རི་ལྟར་བྱ་བའི་རྩལ་ནི་བྱང་རྩལ་ལས་གི་རིམ་པའི་
 སྟོན་འགྲོའི་མན་དག་ཞལ་ཤེས་ནས་འབྱུང་བ་ལྟར་བྱའོ། སྤྱིར་ཡང་། ལུས་བྱང་
 ཞིང་གི་དམ་པ་ཁྱེད་རྣམས་ལ། བྱང་རྩལ་སྤྱིར་པོའི་བར་དུ་སྐྱབས་སུ་མཆི། གུས་
 པས་བདག་ནི་ཁྱེད་ལ་ལེགས་འབུལ་ན། མགོན་པོ་བྲགས་རྗེ་མངའ་བས་བཞེས་
 སུ་གསོལ། རྒྱག་བསྐལ་རྒྱ་མཚོར་བྱིང་བའི་འགོ་བ་རྣམས། བསྐྱལ་བྱིར་བྱང་
 རྩལ་མཚོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ནས། དུས་གསུམ་བདེ་གཤེགས་སྤྱི་གྱི་སྟོད་པ་
 ལ། ཞུམ་མེད་བསམ་པ་ཐག་པས་བསྐྱབ་པར་བགྱི། འཛིག་རྟེན་སྟོན་མ་སྐྱབས་
 གྱི་མཚོག་རྣམས་ལ། ལུས་དག་ཡིད་རབ་དང་བས་བྱག་བགྱིའོ། དངོས་
 བཤམས་ཡིད་སྦྱལ་མཚོད་པ་མ་ལུས་འབུལ། ཐོག་མེད་ནས་བསགས་སྤྱིག་ལྟར་
 ཐམས་ཅད་བཤགས། སྦྱི་འཕགས་དག་བ་རྣམས་ལ་རྗེས་ཡི་རང་། འཁོར་བ་མ་
 སྟོངས་བར་དུ་ལེགས་བཞགས་ནས། འགོ་ལ་ཚོས་འཁོར་མ་ལུས་བསྐྱོར་དུ་

གསོལ། །དག་ཀྱན་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོར་བསྟོ། །ཞེས་བརྗོད་ཅིང་སྟོན་
པ་དང་འཇུག་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྤྲུགས་དག་ཏུ་བསྟེན།
ཁྱད་པར་མ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་ལྷུང་བ་ལྷུང་བར་སྒྲ་མ་སངས་རྒྱས་
ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་བྱ། དེའི་ཕྱིར་དུ་ལམ་ཟབ་མོ་ཐབས་ཤེས་གཙོད་ཀྱི་སྒྲིང་པོ་
ཉམས་སུ་སྒྲར་བར་བསྟེ། །ཞེས་ལན་མར་དུ་བརྗོད་ཅིང་དམིགས་པ་ཡིད་ལ་
བྱལ། །

གཉིས་པ་སྐྱ་གཉིས་ཀྱི་ལག་རྗེས་འཛོག་བྱེད་ཚོགས་གཉིས་བསག་པ་ལ།
ཐུན་མོང་བ་གཞུགས་སྐྱའི་ལག་རྗེས་འཛོག་བྱེད་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་བསག་
པ། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཆོས་སྐྱའི་ལག་རྗེས་འཛོག་བྱེད་རང་བཞིན་མེད་པར་
བསྟོམ་པའོ། །དང་པོ་ནི། བཏུང་རང་གི་སྐྱེ་བོར་བསྐྱེད་དང་ལྷ་བའི་གདན་ལ་ངོ་བོ་
རང་གི་རྩ་བའི་སྒྲ་མ་དང་དབྱེར་མེད་པའི་མ་ཅིག་ལཔ་ཀྱི་སྟོན་མ་ཡིན་པ་ལ་ནམ་
པ་སངས་རྒྱས་རིགས་ཀྱི་མ་ཁལ་འགོ་མ་སྐྱ་མདོག་དཀར་ལ་དམར་བའི་མདངས་
ཆགས་པ། ཞལ་གཙོག་ཕྱག་གཉིས་མ། ཕྱག་གཡས་སེང་ལྷེད་གི་རྒྱ་མ་རུ་ཁོལ་ལོ་
ལོ་འཁོལ་ཞིང་། གཡོན་དཔུལ་དཀར་གྱི་དྲིལ་བུ་གསེལ་བ། དར་དཀར་གྱིས་དབྱ་
སྐྱ་བྱེད་བཅིངས་སུ་བྱས་ཤིང་། ལྷག་མས་སྐྱ་སྟོད་ཁེབས་པ། འཇུག་ཞིང་སྒྲིག་
པའི་ཉམས་དང་ལྷན་པ། ལྷ་རྗེས་ལས་གྲུབ་པའི་དར་གྱི་ན་བཟས་བརྒྱན་ཅིང་།
ཉི་མ་སྟོང་གི་མདངས་ལྷ་སྐྱའི་འོད་དང་གཟི་བརྗིད་འབར་བའི་དབྱས་ན་ཞབས་
གཡས་བརྒྱངས་ཤིང་། གཡོན་བསྐྱམས་པའི་གར་སྐབས་ཀྱིས་བཞུགས་པའི་སྐྱེ་
བོར་ཨོྭ་དཀར་པོ། མགོན་པར་ལྷ་དམར་པོ། ཕྱགས་ཀར་རྩྭ་སྟོན་པོ། ལྷེ་བར་སྐྱ་
སེར་པོ། གསང་བར་དུ་ལྷུང་བ། འོད་ཟེར་ལྷ་འཁྲོལ། ཕྱགས་ཀའི་རྩྭ་ལས་འོད་

ཟེར་འཕྲོས་པས་རང་བཞིན་གྱི་གནས་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་མ་སངས་རྒྱས་
 རིགས་གྱི་མཁའ་འགོ་མ་ལ་སྒྲ་མ་དགོན་མཆོག་གསུམ་གྱིས་བསྐྱོར་བ་སྦྱོར་བྲངས།
 བཅེ་ཆོས་དབྱིངས་དག་པའི་པོ་བྲང་ནས། །སྦྱ་འབྲུལ་བྲ་བའི་སྦྱར་སྟོན་
 པ། །གནས་གསུམ་མཁའ་འགོའི་དབང་ལྷག་མ། །བཙེ་བར་དགོངས་ལ་གནས་
 འདིར་གཤེགས། །ཨོྭ་ཨུ་གུ་རུ་བརྩ་སང་བརྩ་བོ་རྟེ་སང་སང་རྟེ་གི་རྟེ་ས་པ་རི་ལྷ་
 ར་བརྩ་ས་མ་ཡ་རོ་རོ་རོ་རྟེ་སྦྱར་ཡང་ལྷགས་ཀའི་རྟེ་ལས་འོད་འཕྲོས། །ཞི་
 བོ་རབ་འབྲམས་ཐམས་ཅད་སྦྱོར་བྲངས། །སྦྱི་བོའི་བཅོམ་ལྷན་འདས་མ་ལ་ཐིམ་
 པས་དེ་ཉིད་སྦྱབས་གནས་ཀྱི་འདུས་པའི་བདག་ཉིད་རུ་གྱུར། །སྦྱར་ཡང་ལྷགས་
 ཀའི་རྟེ་ལས་འོད་ཟེར་ལྷགས་ཀྱི་དང་། །ཞགས་པ་དང་། དྲིལ་བུ་དང་། །ལྷགས་
 སྦྱོག་གི་རྣམ་པ་ཅན་དཔག་མེད་འཕྲོས། །གོད་བྱེད་གྱིས་གཙོ་བྱས་པའི་རིགས་
 དུག་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གྱི་སྟིང་ག་ནས་ལྷགས་ཀྱིས་བཟུང་། །མགྲིན་པ་ནས་
 ཞགས་པས་བཅིངས། །ཡན་ལག་ལྷགས་སྦྱོག་གིས་བསྐྱམས། དྲིལ་བུས་དབང་རུ་
 བསྐྱམ་ནས་རང་གི་མཐའ་སྐྱོར་རུ་འཁོད་པར་གྱུར། །བརྩ་ཨོྭ་གུ་ཤ་རོ་བརྩ་པ་ཤ་
 རྟེ་བརྩ་སྟོ་ར་པོ། །བརྩ་སྦྱུ་རྟེ་ཞེས་བརྩོད་པས་ས་གནི་ཐམས་ཅད་སྦྱག་ཤིག་
 རྟེ་གང་བར་བསམས་ལ། །མ་རྒྱན་འབྲེ་གདོན་རྣམས་གྱིས་མཆོན་པའི་སེམས་ཅན་
 རྣམས་ལ་བཙེ་བ་ཆེན་པོས་ཀྱིན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ། །རང་ཉིད་གྱིས་གཙོ་བྱས་མགྲིན་
 གཙིག་རུ་ཡན་ལག་བདུན་པ་འབྲུལ་བར་བསམས་ལ། །དག་རུ་འདི་སྐད་རུ། བཅེ་
 ལྷན་གྲུབ་སྦྱོས་དང་བུལ་བའི་ཆོས་གྱི་དབྱིངས། །བདེ་ཆེན་ཡོངས་སྦྱོང་རྩོད་རྩོགས་
 པའི་རོལ་པ་ལས། །སྦྱ་ཆོགས་རུ་མར་སྦྱུལ་པའི་རྟེ་གི་མ། །བཅོམ་ལྷན་སངས་
 རྒྱས་མཁའ་འགོ་ལ་ལྷག་འཆོལ། །བདེ་སྟོང་ལྷན་ཅིག་སྦྱེས་པ་ནས་མཁའི་གྲོང་། །

ཟག་མེད་བདེ་བ་བསྐྱེད་པའི་མཆོད་པའི་སྒྲིག། །ཡུན་ཚྲིགས་རྣམ་འགྱུར་སྟོང་གི་
 རྣལ་འཛོམས་ཅན། །མ་ལུས་དབྱེས་པ་བསྐྱེད་ཕྱིར་བྱེད་ལ་འབྱུལ། །ཆོས་ཀྱན་རང་
 བཞིན་མཁའ་ལྟར་རྣམ་དག་གྱང་། །ཐོག་མེད་མ་རིག་འབྱུལ་པའི་བག་ཆགས་
 གྱིས། །མི་ལམ་བཞིན་དུ་ལོངས་པའི་ཚྲིགས་མཆིས་པ། །བརྗོད་བྲལ་རང་བཞིན་
 དག་པའི་དབྱིངས་སུ་བཤགས། །སྤྱོད་བསམ་བརྗོད་ལས་འདས་པ་དམ་པའི་
 དོན། །དགེ་དང་མི་དགེའི་མཚན་མ་མི་མངའ་ཡང་། །ཀྱན་རྫོབ་ལྷ་ཤེལ་ལྟར་
 དཀར་རྟེན་འབྲེལ་ལ། །བདག་ཅག་བསམ་པ་ཐག་བསམ་ཡི་རང་ངོ་། །བདེན་པས་
 སྟོང་ཡང་བྲག་ཅའི་སྒྲ་བརྟན་བཞིན། །བདག་སོགས་འགྲོ་ལ་ཀྱན་རྒྱ་བཟང་པོའི་
 ལམ། །འདོམས་ཕྱིར་རི་སྤྱོད་པ་མཐའ་མི་མངོན་པའི། །བབྱང་ཡས་བསྐྱལ་པའི་
 བར་དུ་བཞུགས་སུ་གསོལ། །དེ་ལྟར་སྤངས་སྟོང་ཚྲིགས་པའི་རོལ་པ་ལས། །འོངས་
 པའི་བསོད་ནམས་ཡུང་པོ་རི་སྟེད་པ། །བདེན་མེད་འགྲོ་བ་མ་ལུས་བསྐྱལ་པའི་
 ཕྱིར། །ཟུང་འཇུག་དོ་རྩེ་འཆང་གི་རྒྱ་རུ་བསྟོ། །ཞེས་དམིགས་པ་དང་བཅས་པའི་
 རྫོ་ནས་ཡན་ལག་བདུན་པ་ལུལ་བས། །སྤྱི་པོའི་བཅོམ་ལྟན་འདས་མའི་སྤྱིའི་ཆ་
 ལས་བདུད་རྩིའི་རྒྱན་བབས། །རང་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་སེམས་
 ལ་ཞུགས་པས་སྤྱི་གྲུབ་ནད་གདོན་ཆགས་སྟོ་ཐམས་ཅད་དག །ལུས་ཤེལ་གོང་
 ལྟར་དག་པའི་དབུས་ན་ཡར་ཅུ་དབུ་མ་དམར་པོ་ཡས་སྤྱོད་སྤྱི་པོ་ལ་ཟུག་པ་རྒྱ་
 མཐོངས་ལྟར་ཐལ་ལེ་ཡོད་པ། །མས་སྤྱོད་ལོག་རྒྱ་ལའི་སྤྱོད་པའི་རྩ་འཁོར་གྱི་
 དབུས་ན་རང་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རོ་པོ་ཐིག་ལེ་ཅོག་སྟོང་ཅམ་དཀར་ལ་དམར་
 པའི་མདངས་ཆགས་པ་འཕྲུར་ལ་ཁད། །འཕྲུར་ལ་ཁད་པ་ཞིག་ཡོད་པ། །ཡར་འཕོ་
 སྤྱོད་པའི་འདུན་པ་དྲག་པོས། །པར་སྟོང་གར་སྟེབ། །པར་མགྲིན་པར་སྟེབ།

ཡུལ་གྱི་པོར་སླེབ་པ་འིག་འིག་ཡོད་པར་བསམ། དེ་ཡང་སྤྱོད་མའི་ཐུགས་ཀར་འཕོ་
 སྟམ་པའི་འདུན་པས། ཡུལ་གྱི་བཙུན་ལྟ་བུ་འདས་མའི་ཐུགས་ཀར་ཐིམ། ལུས་ལེས་
 བོ་དེ་ཡིང་སྟེ་འབྲུལ་བར་བསམ། དེ་ནས་ཡུལ་གྱི་སྤྱོད་མའི་ཐུགས་ཀར་ནས་རང་གི་
 རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ངོ་བོ་མཁའ་འགྲོ་མ་གྱི་ཤུག་དང་ཐོད་པ་འཛིན་པ་ཞིག་རྒྱུད་སྟེ་
 ཐོན། ཡུལ་གྱི་ལེས་པོ་དེའི་སྤྱོད་པོ་ནས་སུམ་སྤྱུག་གི་བར་དུ་གཤགས། ཡུལ་གྱི་
 སྤྱིང་ག་ནས་ལག་པ་གཡས་པའི་ཕྱི་རྒྱུད་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཡུལ་གྱི་རེ་རེ་བརྒྱུད་
 ཅིང་སྤྱིང་ག་ནས་ལག་པ་གཡོན་པའི་ཕྱི་རྒྱུད་དང་། སུམ་སྤྱུག་ནས་རྒྱུད་པ་གཡས་པ་
 དང་གཡོན་པའི་ཕྱི་རྒྱུད་དང་། ཡུལ་གྱི་ལེས་པོ་དེ་སྤྱོད་པོ་བཞགས་པར་
 བསམས་ལ་དམིགས་པ་དང་བཅས་པས་བག་ཏུ་འདི་སྤྱོད་དུ། ཡུལ་གྱི་ལེས་པོ་
 རང་མཛེས་གསེར་གྱི་ས་གཞིའི་སྤྱོད་པོ་ཞིག་ཆེན་བདུན་ཕྱི་རྒྱུད་ལྷུ་ཡིས་ཆག་ཆག་
 བཏབ། །ཤིང་ཁོ་ཤིང་ཁོ་ཤིང་ཁོ་ཤིང་ཁོ་ཤིང་ཁོ་ཤིང་ཁོ་ཤིང་ཁོ་ཤིང་ཁོ་ཤིང་ཁོ་ཤིང་ཁོ་ཤིང་
 ཆེན་བཞི་དང་ནི། ཤིང་ལག་སྤྱིང་སྤྱིང་བརྒྱུད་དུ་སྤྱིང་པའི་དབུས། ཞོག་པ་རིན་
 ཆེན་རྒྱལ་མང་བཅུགས་པའི་ཕྱི་རྒྱུད་དང་། མཁོ་བོ་རྣམ་པར་རྒྱལ་པའི་ཁང་བཟང་
 མཛེས། མིག་གཉིས་སུན་སེལ་ཉི་མ་ལྷ་བ་དང་། སྤྱིང་ནི་ཡོད་པའི་ཕྱི་རྒྱུད་ལྷུ་
 རིན་པོ་ཆེ། །དབང་པོ་ནང་ཁོ་ཤིང་ཁོ་ཤིང་ཁོ་ཤིང་ཁོ་ཤིང་ཁོ་ཤིང་ཁོ་ཤིང་ཁོ་ཤིང་ཁོ་ཤིང་
 དཔལ་འབྱོར་སུན་སུམ་ཆོགས། ཡུལ་གྱི་ལེས་པོ་དེ་དགུའི་རྒྱ་མཚོ་མཆོད་པ་བཟང་པོ་
 འདི། །རྒྱ་བརྒྱུད་སྤྱོད་པའི་དམ་ཆོགས་དང་། སངས་རྒྱུས་བྱང་སེམས་དཔལ་པོ་
 རྣམ་འབྱོར་མ། །བསྟན་སྤྱོད་རྒྱ་མཚོར་བཅས་ལ་ལེགས་འབུལ་ན། ཐུགས་རྗེས་
 བཞེས་ནས་བྱིན་རྒྱུ་དངོས་ཀྱི་ཕྱི་རྒྱུད་ལྷུ་ཡི། ཤིང་ཁོ་ཤིང་ཁོ་ཤིང་ཁོ་ཤིང་ཁོ་ཤིང་ཁོ་ཤིང་
 བཅས་པ་སྤྱོད་པ་ནས་རེ་དོགས་འགོག་པའི་གསོལ་འདེབས་བྱ་རྒྱལ་ནི། དུས་དོ་

རྒྱལ་ནས་ལྷ་འདྲེ་དང་བར་ཆད་ཐམས་ཅད་ལམ་དུ་ཡོངས་པར་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབ་ཏུ་
 གསོལ། འགལ་རྒྱུ་དང་བདེ་སྟུག་རོ་སྟོམས་པར་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབ་ཏུ་གསོལ། ཅ་
 ཚ་དང་སྟུག་བསྐལ་དག་སྦྱོར་གྱི་གྲོགས་སུ་འཆར་བར་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབ་ཏུ་གསོལ།
 རྒྱུ་འཛེད་དང་བར་ཆད་ཐམས་ཅད་ལམ་དུ་ཡོངས་པར་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབ་ཏུ་གསོལ།
 ཞེས་གསོལ་བ་ཤུགས་ཀྱག་ཏུ་གདབ་བོ། །དེ་ནས་ལྷ་འདྲེས་གཙོ་བོས་སེམས་ཅན་
 འགའ་ཞིག་ལ་ཉེ་བར་བཟུང་ནས་ཆགས་པ་དང་། འགའ་ཞིག་ལ་རིང་བར་བཟུང་
 བས་སྤང་བ་མེད་པར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཉེ་རིང་ཆགས་སྤང་དང་བྲལ་བའི་
 སེམས་སྟོམས་པ་ཞིག་བདག་གིས་བྱའོ་སྟུམ་དུ་བཏང་སྟོམས་བསྟོམ། དེ་ནས་
 འཁོར་བ་ལ་ཐོག་མ་མེད་པས་བདག་གི་སྦྱེ་བ་ལ་ཐོག་མ་མེད། སྦྱེ་བྱི་གཅིག་ནས་
 གཅིག་ཏུ་བརྒྱད་དེ་ཡུལ་སྟོགས་དང་ས་སྟོགས་འདིར་མ་སྦྱེས་བྱ་བ་ནི་མེད།
 སེམས་ཅན་འདིའི་ལུས་མ་སྤངས་བྱ་བ་དང་སེམས་ཅན་འདིས་བདག་གི་མ་མ་
 བྱས་བྱ་བ་གཅིག་ཀྱང་མེད། བྱས་པ་གྲངས་གྱིས་མི་ཆོད། ད་དུང་མང་པོ་བྱེད་པར་
 འཁྱུར་སྟུམ་དུ་མར་ཤེས་པ་བསྟོམ། དེ་ཡང་མ་ནམ་བྱས་རེས་གྱིས་ཆེ་འདིའི་མས་
 རི་ལྟར་དྲིན་གྱིས་བསྐྱབས་པ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གྱིས་དྲིན་གྱིས་
 བསྐྱབས་ཏེ། མ་ནམ་བྱས་རེས་གྱིས་མངལ་དུ་གནས་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་བཙེ་བས་
 བསྐྱབས། མ་རང་སྟོག་ལ་བབ་པའི་སྟུག་བསྐལ་བྱུང་བ་ལས་བདག་ཅུང་ཟད་ན་
 བ་ལ་མི་བཟོད་པ་ཆེ་བར་བྱས། མདོར་ན་མ་རྣམས་རང་གི་ཁྱེར་འཁོས་དང་
 བསྟན་སྟེག་སྟུག་གཏམ་རན་སྟོག་ལ་མ་འཛེམ་པར་གནོད་པ་དང་སྟུག་བསྐལ་
 ཐམས་ཅད་ལས་བསྐྱབས། ལན་བདེ་ཐམས་ཅད་བསྐྱབས་པས་དྲིན་གྱི་ཏུ་ཆེ།
 དྲིན་ཅན་གྱི་མ་རྣམས་ཉོན་མོངས་པའི་གདོན་གྱིས་བསྐྱབས་པས་ཤེས་པ་རྣལ་དུ་

མི་གནས་པར་སྒྲི། སྒྲ་དོར་འབྱེད་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་མིག་ནི་གཏི་མུག་གིས་
 བསྐྱབས། སྒྲ་ཅིག་རེ་རེ་བཞིན་ཉེས་སྦྱོད་ཀྱིས་དབྱེན་སྦྱོས་པས་སྦྱིར་ལའོར་བ་
 དང་། བྱད་པར་རན་སོར་གི་གཡང་ས་ཆེན་པོ་འཛིགས་སུ་རུང་བར་གོམ་པ་བརྟེག་
 འཆའ་བ་རྣམས་བདག་གིས་མི་སྒྲོལ་ན་སུས་སྒྲོལ། མ་འདི་རྣམས་ཀྱང་བདག་ལ་
 མི་རེ་ན་སུ་ལ་རེ། དེས་ན་འདྲེ་གདོན་ལ་སོགས་པའི་པ་མ་འདི་རྣམས་ཀྱིས་ཐོག་
 མེད་ནས་ད་ལྟའི་བར་དུ་ཁོང་རང་རྣམས་ཡལ་བར་དོར་ནས་བདག་གཅེས་པར་
 བརྩེད་བ་བཞིན་དུ། བདག་གིས་ཀྱང་རང་ཡལ་བར་དོར་ནས་འདི་རྣམས་གཅེས་
 པར་གཟུང་བར་བྱའོ། །བདག་གི་མ་སེམས་ཅན་འདི་རྣམས་བདེ་བ་དང་ཕྱད་པར་
 བྱུར་ཅིག །བདེ་བ་དང་ཕྱད་ན་ཅི་མ་རུང་། བདེ་བ་དང་ཕྱད་པར་བྱའོ། །སྐྱག་
 བསྐྱལ་དང་བྲལ་ན་ཅི་མ་རུང་། སྐྱག་བསྐྱལ་དང་བྲལ་བར་བྱུར་ཅིག །དེ་དང་
 བྲལ་བར་བྱའོ། །ཁོ་ན་སུས་སྐྱག་བསྐྱལ་དང་ཕྱལ། བདེ་བ་དང་ཕྱད་པར་བྱ་ཞེན།
 ངས་དེ་ལྟར་བྱའོ། །ཁོ་ན་བྱོད་ལ་དེ་ལྟ་བུའི་རུས་པ་ཡོད་དམ་ཞེན། བདེན་ཏེ་ད་
 ལྟ་ནི་དེ་ལྟ་བུའི་རུས་པ་མི་འདུག །དེ་ལྟར་དམ་ནི་བཅས། སུ་ལ་དེ་ལྟ་བུའི་རུས་
 པ་ཡོད་ན་སྤྱི་བོའི་སྒྲ་མ་ལྟ་ལ་ཡོད་པས་བདག་གིས་ཀྱང་འདྲེ་གདོན་ལ་སོགས་
 པའི་སེམས་ཅན་དེ་རྣམས་ཀྱི་དོན་དུ་སྦྱར་བ་སྦྱར་བར་སྒྲ་མ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་
 འཕང་ཐོབ་པར་བྱའོ་སྙམ་དུ་བྱང་རྒྱུ་ཀྱི་སེམས་ཤུགས་དག་ཏུ་བསྐོམ་མོ། །དེ་
 ནས་འདི་ལྟར་བསམ་སྟེ། བདག་གིས་ཐོག་མེད་ནས་ལུས་སྒྲངས་པའི་ག་རུས་
 བསགས་ན་རི་རྒྱལ་བས་ཀྱང་མཐོ། །བྲག་དང་རྩ་སེར་བསགས་ན་རྒྱ་མཚོ་བས་
 ཀྱང་མང་བའི་ལུས་སྒྲངས་ཀྱང་འདྲེ་གདོན་སོགས་པ་མའི་དོན་དུ་སྦྱར་བ་ནི་
 གཅིག་ཀྱང་མ་བྱུང་འདུག །ད་ལན་ལུས་འདི་ལ་བརྟེན་ལས་འདྲེ་གདོན་ལ་སོགས་

པ་པ་མ་རྣམས་གནས་སྐབས་སྤྱི་བདེ་བས་ཚིམ་པ་དང་། མཐར་ཐུག་སེམས་ཅན་
 ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་པ་འགྲུབ་པ་ཞིག་བྱའོ། །དེ་ལྟར་སྒྲུ་མ་ལྟས་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབ་
 ཏུ་གསོལ་སྟུམ་དུ་མཐུན་གྱི་ནམ་མཁར་སྒྲུ་མ་ལྟའི་ཚོགས་བཞུགས་གནས་དང་
 བཅས་པ་གསལ་བཏབ་ལ། སྟེ་སྤྱི་གསུམ་མཛོན་གྱི་ཁྱབ་བདག་དོ་རྩེ་
 འཆང་། །ཟག་མེད་བདེ་བ་སྟེར་མཛད་རྩེ་བཅུན་མ། །རྒྱལ་ལྷན་ཐུ་བོ་རྩེ་བཅུན་
 མཁུན་པའི་གཏེར། །གསོལ་བ་འདེབས་སོ་བདག་རྒྱུད་བྱིན་གྱིས་སྐྱབས། །
 བྱངས་མེད་རྒྱལ་བ་ཀྱན་གྱི་ཐུགས་རྩེ་ནི། །གཙོག་ཏུ་བསྟུས་པ་སྒྲལ་བཟང་སྟེང་
 དགའི་གཉེན། །དབང་ཐུག་བརྒྱུད་ལྷན་སྟོ་བཟང་གཤགས་པའི་དཔལ། །གསོལ་བ་
 འདེབས་སོ་བདག་རྒྱུད་བྱིན་གྱིས་སྐྱབས། །ཀྱན་མཁུན་གཉིས་པ་འཇམ་དཔལ་རྒྱ་
 མཚོ་དང་། །གདམས་པའི་མཚོག་མངའ་ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་ཞབས། །དོ་རྩེ་སྤྱི་
 བརྟེས་ཚོས་ཀྱི་དོ་རྩེ་ལ། །གསོལ་བ་འདེབས་སོ་བདག་རྒྱུད་བྱིན་གྱིས་སྐྱབས། །
 དོ་རྩེ་འཆང་དངོས་སྟོ་བཟང་དོན་གྲུབ་དང་། །དེ་སྟེས་མཁས་གྲུབ་སངས་རྒྱས་ཡེ་
 ཤེས་ཞབས། །རྩེ་བཅུན་སྟོ་བཟང་ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་ལ། །གསོལ་བ་འདེབས་
 སོ་བདག་རྒྱུད་བྱིན་གྱིས་སྐྱབས། །གྲུབ་པ་མཚོག་བརྟེས་སྟོ་བཟང་དམ་ཚོས་
 དང་། །ལྟ་མའི་འབྲེན་མཚོག་སྟོ་བཟང་ཡེ་ཤེས་ཞབས། །གཙོད་ལུལ་མཐར་ཐིན་
 འཕྲིན་ལས་ཚོས་འཕེལ་ལ། །གསོལ་བ་འདེབས་སོ་བདག་རྒྱུད་བྱིན་གྱིས་
 སྐྱབས། །མདོ་སྟགས་ལེགས་བཤད་ཀྱན་གྱི་སྟིང་པོའི་བཅུད། །གཙོག་ཏུ་བསྟུས་
 བས་འདོམས་མཛད་བཀའ་བྱིན་ཅན། །གྲུབ་པའི་དབང་ཐུག་སྟོ་བཟང་རྣམ་རྒྱལ་
 ལ། །གསོལ་བ་འདེབས་སོ་བདག་རྒྱུད་བྱིན་གྱིས་སྐྱབས། །སྤྱི་གསུམ་གོ་འཕང་
 བདེ་བ་ཆེན་པོའི་གནས། །ཡིད་ལ་དྲན་པ་ཅིམ་གྱིས་སྟོལ་མཛད་པ། །རྩ་བའི་སྒྲ་

མས་སངས་རྒྱས་མཁའ་འགྲོ་མར། གསོལ་བ་འདེབས་སོ་བདག་རྒྱུད་ཕྱིན་གྱིས་
 རྫོབས། ཅུ་བརྒྱད་སྤྱོད་མ་ཡི་དམ་ལྟ་ཚོགས་དང་། རྒྱུབས་ཀྱི་མཚོག་གསུམ་དཔའ་
 བོ་མཁའ་འགྲོ་མ། མཐུ་ལྷན་བཀའ་རྒྱུད་རྒྱ་མཚོར་བཅས་པ་ལ། གསོལ་བ་
 འདེབས་སོ་བདག་རྒྱུད་ཕྱིན་གྱིས་རྫོབས། བཤེས་གཉེན་དམ་པ་རྩལ་བཞིན་
 བཞེན་པ་དང་། དལ་འབྱོར་དོན་ཆེན་རྟེན་པར་དཀའ་བ་དང་། རྒྱུར་དུ་འཛིག་
 པར་སྤྱོད་པའི་རྩལ་རྟོགས་ནས། ཆོ་འདི་སློ་ཡིས་ཐོངས་པར་ཕྱིན་གྱིས་རྫོབས། །
 འཁོར་བའི་རང་རྩལ་མེ་འེབས་ལྟར་མཐོང་ནས། བདག་གཞན་བརྗེ་བའི་བྱང་
 རྒྱུ་སེམས་མཚོག་གིས། རྒྱུ་མའི་ཡུང་པོ་ཟེན་དུ་བརྒྱུར་བ་དང་། གཉན་ས་རི་
 བྱོད་ཟིན་པར་ཕྱིན་གྱིས་རྫོབས། བདག་མེད་གནས་ལུགས་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་
 གྱིས། ཞེས་བརྒྱའི་ཅུ་བ་རྒྱུད་ནས་འཕྱིན་པ་དང་། ཐབས་ཤེས་སྤྱོད་ཀྱི་ཉམས་
 ལེན་མཐར་ཕྱིན་ནས། བདུད་བཞི་རང་སར་ཞི་བར་ཕྱིན་གྱིས་རྫོབས། ཞེས་
 གཏུང་ལུགས་དྲག་པོས་དམིགས་པ་དང་བཅས་པའི་སྒོ་ནས་གསོལ་བ་བཏབ་
 པས། སྤྱི་བོའི་བཅོམ་ལྷན་འདས་མའི་རྒྱའི་ཆ་ལས་བདུད་རྩིའི་རྒྱུན་བབས། རང་
 གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་སེམས་ལ་ཞུགས་པས་སྤྲིག་སྤྱིབ་ནད་
 གདོན་ཆགས་སྒོ་ཐམས་ཅད་དག ལུས་ཤེལ་གོང་ལྟར་དག་པའི་དབུས་ན་ཡར་
 ཅུ་དབུ་མ་དམར་པོ་ཡས་སྤྱོད་པོ་ལ་ཟུག་པ་རྒྱ་མཐོངས་ལྟར་ཐལ་ལེ་ཡོད་པ།
 མས་སྤྱོད་ཉེ་འོག་ཏུ་ཟུག་པའི་ལྟེ་བའི་ཅུ་འཁོར་གྱི་དབུས་ན་རང་གི་རྣམ་པར་ཤེས་
 པའི་ངོ་བོ་ཐིག་ལེ་ཅོག་སྒོར་ཅམ་དཀར་ལ་དམར་བའི་མདངས་ཆགས་པ་འཕར་
 ལ་ཁད། འཕུར་ལ་ཁད་པ་ཞིག་ཡོད་པ། ཡར་འཕོ་སྤྱུམ་པའི་འདུན་པ་དྲག་པོས།
 ཡུལ་སྤྱོད་གར་སྤྱོད། ཡུལ་སྤྱོད་གར་སྤྱོད། ཡུལ་སྤྱོད་གར་སྤྱོད་པ་རྩལ་རྩལ་

ཡོད་པར་བསམ། དེ་ཡང་སྤྱི་མའི་སྤྱགས་ཀར་འཕོ་སྤྱུལ་པའི་འདུན་པས་ཡུལ་
 བཅོམ་ལྷན་འདས་མའི་སྤྱགས་ཀར་ཐིམ། ལུས་ལེས་པོ་དེ་ཡིང་སྟེ་འབྲེལ་བར་
 བསམ། དེ་ནས། ཡུལ་སྤྱི་མའི་སྤྱགས་ཀ་ནས་རང་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ངོ་བོ་
 མཁའ་འགྲོ་མ་གྱི་གྲག་དང་ཐོད་པ་འཛིན་པ་ཞིག་རྒྱུད་སྟེ་ཐོན་པར་བསམ་ཞིང་།
 སྟོད་ཐམས་ཅད་གཞལ་ཡས་ཁང་དང་། འདྲེ་གདོན་སྟོགས་བཅུད་ཐམས་ཅད་ལྟ་
 དང་ལྟ་མོའི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པར་བསམ། དེ་ནས་རང་གི་སྤྱང་པོ་དེ་དཀར་ཞིང་
 ཆེ་ལ་ཆེ་བ་སྤྱུལ་པ་ཞིག་ཏུ་བསྟོན་པའི་མདུན་དུ་ཡོ་ལས་རྒྱུད། རི་ལས་མེ།
 ལྷ་ལས་མི་མགོའི་སྟེད་ལུ་རི་རབ་ཙམ་པ་གསུམ་གྲུབ་པར་གྱུར། རང་གི་རྣམ་
 ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོ་མཁའ་འགྲོ་མས་གྱི་གྲག་སྤྱང་པོ་རྟིང་པའི་སྤྱིན་སྤྱག་ཏུ་བཅུགས་ཏེ་
 ཐོད་པ་ཡིང་གིས་བཀོགས་ནས་སྟེད་ལུའི་སྟེང་དུ་དམར་ཙམ་གྱིས་བཀལ་བ།
 རྒྱ་སྟོང་གསུམ་དང་མཉམ་པ་ལྟ་སུའི་ནང་དུ་སྤྱང་པོ་དེ་བཅུག་ནས་གྱི་གྲག་གིས་
 དུམ་སྤར་གཏུབས། འོག་གི་རྒྱུད་གཡོས། མེ་སྤར་བས་རྩས་རྣམས་ལྷ་བའི་རྒྱུད་ས་
 པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདུད་ཅི་བཀྲག་ནས་ཐོད་པར་བབས་
 པས་དྲི་མ་ཐམས་ཅད་སྦྱངས། ཁ་དོག་དྲི་རོ་ལུན་སུམ་ཆོགས་པ། ལ་བ་མེད་པ་
 སྤྱན་གྱི་བདུད་ཅི། འཆི་བ་མེད་པ་ཆེའི་བདུད་ཅི། ཟག་པ་མེད་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
 བདུད་ཅིའི་རྒྱ་མཆོར་གྱུར། ལྷ་ལྷ་རྒྱུ། ལན་གསུམ་བརྗོད་པས་ཀྱང་བྱིན་གྱིས་
 བརྒྱབས། རང་མཁའ་འགྲོ་མར་གསལ་པའི་སྤྱགས་ཀ་ནས་མཆོད་པའི་ལྟ་མོ་
 བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་སྟོ་ཞིང་། མགོན་རྣམས་ཀྱི་ལྷགས་དོ་རྟེན་འོད་ཟེར་གྱི་སྤྱ་
 གྲས་དངས་ཏེ་གསོལ་བར་བསམས་ལ། རྟོ། ཉིང་འཛིན་སྤྱགས་དང་ལྷག་རྒྱས་
 བྱིན་བརྒྱབས་པའི། ཟག་མེད་བདུད་ཅིའི་ཆོགས་མཆོད་རྒྱ་མཆོ་འདི། །ཅ་བརྒྱད་

སྤྱི་མཐོང་ཚོགས་རྒྱལ་མཉམ་མཉམ་གྱིས་འབྲུལ། །ཞི་ཞུ་ཞྱི། འདོད་དགའི་དབལ་ལ་
 རོལ་བས་ཆིམ་མཛད་ནས། །ཞེ་མ་རྟོ་བྱིན་བསྐྱབས་ཆར་ཆེན་དབབ་ཏུ་གསོལ། །རྟོ།
 ཉིང་འཛིན་སྤྲུགས་དང་ཕྱག་རྒྱས་བྱིན་བསྐྱབས་པའི། །ཟག་མེད་བདུད་རྩི་
 ཚོགས་མཚོད་རྒྱ་མཚོ་འདི། །ཡི་དམ་ལྷ་ཚོགས་ལའོར་བཅས་མཉམ་མཉམ་གྱིས་
 འབྲུལ། །ཞི་ཞུ་ཞྱི། འདོད་དགའི་དབལ་ལ་རོལ་བས་ཆིམ་མཛད་ནས། །ཞེ་མ་རྟོ་
 དངོས་གྲུབ་ཆར་ཆེན་དབབ་ཏུ་གསོལ། །རྟོ། ཉིང་འཛིན་སྤྲུགས་དང་ཕྱག་རྒྱས་
 བྱིན་བསྐྱབས་པའི། །ཟག་མེད་བདུད་རྩི་ཚོགས་མཚོད་རྒྱ་མཚོ་འདི། །དཀོན་
 མཚོག་རིན་ཆེན་ཚོགས་རྒྱལ་མཉམ་མཉམ་གྱིས་འབྲུལ། །ཞི་ཞུ་ཞྱི། འདོད་དགའི་
 དབལ་ལ་རོལ་བས་ཆིམ་མཛད་ནས། །ཞེ་མ་རྟོ་དམ་ཆོས་ཆར་ཆེན་དབབ་ཏུ་
 གསོལ། །རྟོ། ཉིང་འཛིན་སྤྲུགས་དང་ཕྱག་རྒྱས་བྱིན་བསྐྱབས་པའི། །ཟག་མེད་
 བདུད་རྩི་ཚོགས་མཚོད་རྒྱ་མཚོ་འདི། །མཁའ་འགྲོ་ཆོས་རྒྱུང་ཚོགས་རྒྱལ་
 མཉམ་མཉམ་གྱིས་འབྲུལ། །ཞི་ཞུ་ཞྱི། འདོད་དགའི་དབལ་ལ་རོལ་བས་ཆིམ་མཛད་
 བས། །ཞེ་མ་རྟོ་འཕྲིན་ལས་ཆར་ཆེན་དབབ་ཏུ་གསོལ། །རྟོ། ཉིང་འཛིན་སྤྲུགས་
 དང་ཕྱག་རྒྱས་བྱིན་བསྐྱབས་པའི། །ཟག་མེད་བདུད་རྩི་ཚོགས་མཚོད་རྒྱ་མཚོ་
 འདི། །མར་གྱུར་སེམས་ཅན་ཚོགས་རྒྱལ་མཉམ་མཉམ་གྱིས་འབྲུལ། །ཞི་ཞུ་ཞྱི། འདོད་
 དགའི་དབལ་ལ་རོལ་བས་ཆིམ་མཛད་ནས། །ཞེ་མ་རྟོ་འབྲུལ་སྤྱང་སྤྱུག་བསྐྱུལ་ཞི་
 གྱུར་ཅིག །རྟོ། ཉིང་འཛིན་སྤྲུགས་དང་ཕྱག་རྒྱས་བྱིན་བསྐྱབས་པའི། །ཟག་མེད་
 བདུད་རྩི་ཚོགས་ལྷག་རྒྱ་མཚོ་འདི། །དམ་ཅན་ཞིང་རྒྱུང་ཚོགས་རྒྱལ་མཉམ་མཉམ་
 གྱིས་འབྲུལ། །ཞི་ཞུ་ཞྱི། འདོད་དགའི་དབལ་ལ་རོལ་བས་ཆིམ་མཛད་ནས། །ཞེ་
 མ་རྟོ་རྣལ་འབྱོར་འཕྲིན་ལས་རྒྱལ་བཞིན་སྤྱུགས། །ཞེས་ཚོགས་མཚོད་བྱ་ཞིང་

མགོན་ཆུང་ལ་བདུད་ཅི་ལུ་པས་རྒྱད་ལ་ཟག་མེད་གྱི་བདེ་བ་དང་། བདེ་བ་
 དེས་སྤྱོད་ཉིད་པའི་བདེ་སྤྱོད་དབྱེ་མེད་གྱི་ཡེ་ཤེས་བསྐྱེད་པས་དགུས་པར་
 བསམ་སོ། །ཡང་མདོར་བསྟུན་བྱ་བར་འདོད་ན། ཡེ་ཤེས་གྱི་བདུད་ཅིའི་རྒྱ་
 མཚོར་གྱུར། ཚི་ལྷུ་ལྷོ། ལན་གསུམ་བརྗོད་པའི་མཚམས་ནས། ཡུལ་དྲིན་ཅན་
 ཅ་བའི་སྤྱོད་མ་རྣམས་གྱི་ཞལ་དུ་ཚི་ལྷུ་ལྷོ། བརྒྱད་པའི་སྤྱོད་མ་རྣམས་གྱི་ཞལ་དུ་ཚི་
 ལྷུ་ལྷོ། ཡི་དམ་དགྱེལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་ཚོགས་རྣམས་གྱི་ཞལ་དུ་ཚི་ལྷུ་ལྷོ། སངས་
 རྒྱུ་དང་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་ཚོགས་རྣམས་གྱི་ཞལ་དུ་ཚི་ལྷུ་ལྷོ། དཔལ་པོ་
 དང་རྣལ་འབྱོར་མ་རྣམས་གྱི་ཞལ་དུ་ཚི་ལྷུ་ལྷོ། ཚེས་སྤྱོད་སྤྱང་མ་རྣམས་གྱི་ཞལ་དུ་
 ཚི་ལྷུ་ལྷོ། གནས་པོ་གཞི་བདག་གི་མགོན་ཆུང་གྱི་ཞལ་དུ་ཚི་ལྷུ་ལྷོ། རིགས་
 དུག་སྤྱོད་རྗེའི་མགོན་ཆུང་གྱི་ཞལ་དུ་ཚི་ལྷུ་ལྷོ། བགལས་རིགས་ལན་ཆགས་གྱི་
 མགོན་ཆུང་གྱི་ཞལ་དུ་ཚི་ལྷུ་ལྷོ། འབྱུང་པོ་པས་ཞན་གྲོ་བྱུང་དུ་ལྷགས་པ་རྣམས་
 གྱི་ཞལ་དུ་ཚི་ལྷུ་ལྷོ། ཞེས་བརྗོད་ཅིང་ལུ་པས་ཡང་མགོན་ཆུང་ཟག་མེད་གྱི་
 བདེ་བས་ཐུགས་རྒྱད་ཆོས། མར་མགོན་ཆུང་བདུད་ཅི་རིག་པ་ཅམ་གྱིས་སྤྱོད་
 པ་ཐམས་ཅད་དག་ནས། སངས་རྒྱུ་པའི་མོས་པ་བྱས་ཀྱང་རུང་བར་རྒྱལ་བ་
 དཔེན་ས་པ་ཆེན་པོས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ཆོས་སྤྱིའི་ལག་རྗེས་འཛོག་བྱེད་རང་བཞིན་མེད་པར་བསྐྱོམ་པ་
 བྱི། དེ་ལྟར་རང་གཞན་འཁོར་འདས་གྱིས་བསྟུན་པའི་ཆོས་སྤྱི་དང་། རྒྱད་པར་
 མཚོད་སྤྱོད་གྱི་འཁོར་གསུམ་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་སྤྱོད་པའི་སྤྱང་སྤྱོད་ཚོགས་པ་སྤྱོད་
 མ་ལྟ་བུའི་ཉམས་ལེན་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་། མཐུག་རྣམས་སྤྱོད་
 སྤྱང་བ་ཐམས་ཅད་འོད་གྱི་རྣམ་པར་རང་གི་སྤྱོད་གར་བསྟུན་པའི་མི་དཔེགས་

པའི་སྟོང་ཉམས་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་དང་། དེས་ངོར་རང་བཞིན་མེད་པར་འཛིན་
 པའི་འཛིན་སྐྱབས་དམ་སྦྱིང་དེ་བ་གཉིས་ཚོགས་ཀྱི་མཉམ་བཞག་ནམ་མཁའ་ལྟ་
 བུའི་རྒྱལ་འབྱོར་ལ་བརྟེན་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། གཙོད་ཀྱི་དམིགས་
 པ་སྦྱོང་ཆོ་སྒྲུང་སྦྱོང་ཚོགས་པ་སྦྱུ་མ་ལྟ་བུའི་ཉམས་ལེན་གྱི་རྩིས་ཟེན་པ་ཞིག་གིན་
 ཏུ་གལ་ཆེ་བར་གསུངས་ཏེ། བར་པ་བར་དུ་མ་ཐོན་ན། །དཔལ་པོ་ལག་གི་མཚོན་
 ཤོར་འདྲ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། དམག་འགྲུང་པའི་ཆོ་མཚོན་དང་མ་བྲལ་པ་
 དགོས་པ་ལྟར། བདག་གཅེས་འཛིན་དང་འཁོར་བའི་རྩ་བ་བདག་འཛིན་འདུལ་
 བའི་སྐྱབས་འདིར་བདག་པས་གཞན་གཅེས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་། ཡིན་
 ལུགས་ཉོགས་པའི་ལྟ་བ་གཉིས་རྒྱུད་ལ་མ་བྲལ་བར་ཡོད་པ་གིན་ཏུ་གལ་ཆེ་ཞེས་
 བདག་གི་སྒྲ་མ་གྲུབ་པའི་དབང་ལྷན་ཆེན་པོ་དེ་ཉིད་ནན་ཏན་དུ་གསུང་ངོ། །ལྷག་
 པར་གཙོད་ཀྱི་དམིགས་སྒྲོར་ཟེན་པའི་མཐུག་ཏུ་སྒྲུང་བ་ཐམས་ཅད་འོད་ཀྱི་རྒྱམ་
 པར་རང་ལ་བསྟ། རང་ཡང་འོད་དུ་ཁྱེན་ནས་མི་དམིགས་པའི་སྟོང་པའི་རང་དུ་
 མཉམ་པར་འཛིན་གོ། །དེ་ཡང་སྒྲུང་བ་བསྟུས་པའི་སྟོང་སང་ཙམ་གྱིས་མི་ཚོག་
 གི། །འཁོར་བའི་རྩ་བ་བདག་འཛིན་གྱི་འཛིན་སྐྱབས་ཀྱི་ཡུལ་འཕྲུགས་མེད་དུ་ངོས་
 ཟེན་པ་ཞིག་དང་། དེ་ཉིད་རིགས་པ་དྲི་མ་མེད་པས་ལེགས་པར་བཀག་སྟེ། སྒྲུང་
 ངོར་ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་ཚོས་གང་ཡང་མི་སྒྲུང་བའི་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་སྟོང་ཉམས་དང་།
 དེས་ངོར་རང་བཞིན་མེད་པར་དེས་པའི་དེས་ཤེས་ཀྱི་འཛིན་སྐྱབས་དམ་སྦྱིང་དེ་བ་
 གཉིས་ཚོགས་གིག་བྱུང་ན་ལྟ་བ་གནད་དུ་དུ་སོང་བ་ཡིན་པས། རྗེ་སྒྲ་མས། གང་
 ཞིག་འཁོར་འདས་ཚོས་རྒྱམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །རྒྱ་འབྲས་ནམ་ཡང་བསྟུ་བ་མེད་
 མཐོང་ཞིང་། །དམིགས་པའི་གཏད་སོ་གང་ཡིན་ཀྱང་ཞིག་པ། །དེ་ནི་སངས་རྒྱས་

དབྱེས་པའི་ལམ་ལ་ཞུགས། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའི་གོ་བ་ཆགས་པ་དགོས་སོ། །

གསུམ་པ་བསགས་པའི་དགེ་བ་ཆུད་མི་ཟ་བའི་ཕྱིར་བྱང་རྒྱལ་ཆེན་པོར་བསྟོར་བ་ནི། བདག་གི་བསམ་པའི་སྟོབས་དང་ནི། རྟེན་བཞིན་གསལ་གསལ་པའི་བྱིན་སྟོབས་དང་། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་སྟོབས་རྣམས་ཀྱིས། འཕགས་པ་རྣམས་ལ་མཆོད་པ་དང་། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཡན་གདགས་ཕྱིར། རྟོན་རྣམས་གང་དག་བསམས་པ་ཀྱང་། རྟེན་དག་ཐམས་ཅད་ཅི་རིགས་པར། བློགས་པ་མེད་པར་འབྱུང་གྱུར་ཅིག། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་སྦྱོར་པས་ཡི་དྲགས་འགོ་བ་གཙོད། །དབུལ་བ་དང་ནི་དེ་བཞིན་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་གཙོད། སྦྱོད་ཆོ་ལོངས་སྦྱོད་མཐའ་ཡས་རྒྱས་པ་འཛོལ་པར་འགྱུར། སྦྱོར་པས་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱིས་པའི་སེམས་ཅན་ལོངས་སྦྱོར་བྱེད། ལུས་དང་དེ་བཞིན་ལོངས་སྦྱོད་དང་། རྒྱུ་གསུམ་དགེ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། སེམས་ཅན་ཀྱང་གྱི་དོན་བསྐྱེད་ཕྱིར། བཤས་པ་མེད་པར་གཏང་བར་བྱ། ཐམས་ཅད་བཏང་བས་ལྷ་རན་འདལ། བདག་སྟོ་ལྷ་རན་འདས་པ་སྦྱབ། ཐམས་ཅད་གཏོང་བར་ཆབས་ཅིག་ལ། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བཏང་བ་མཆོག། བདག་གིས་ལུས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ། ལུས་འདི་ཅི་བདེར་བྱིན་ཟེན་གྱིས། རྟག་རྒྱ་གསོད་དང་སྦྱོད་པའམ། བརྟེན་སྟོན་ཅི་དགར་བྱེད་ལ་རག། བདག་གི་ལུས་ལ་ཅེ་བྱེད་དམ། ཁོ་འདྲི་ག་ཞེས་རྒྱ་བྱེད་ཀྱང་། བདག་གི་ལུས་འདི་བྱིན་ཟེན་གྱིས། འདི་ཡི་ཁ་ཏས་ཅི་ཞིག་བྱ། རྟེན་ལ་གཙོད་པར་མི་འགྱུར་བའི། ལས་གང་ཡིན་པའང་བྱེད་དུ་རྒྱག། བདག་ལ་དམིགས་ནས་ནས་དུ་ཡང་། འགའ་ཡང་དོན་མེད་མ་གྱུར་ཅིག། བདག་ལ་དམིགས་ནས་གང་དག་

གིས། ཁྱོད་པའམ་དང་པའི་སེམས་བྱུང་ན། །དེ་ཉིད་རྟག་ཏུ་དེ་དག་གི་ །དོན་ཀྱང་
འགྲུབ་པའི་རྒྱར་རྒྱར་ཅིག །གང་དག་བདག་ལ་ཁ་ཟེར་རམ། །གཞན་དག་གཞོན་
པ་བྱེད་པའམ། །དེ་བཞིན་བྱར་ཀ་གཏོང་ཡང་རུང་། །ཐམས་ཅད་བྱང་རྒྱལ་སྐལ་
ལྷན་བྱུང། །བདག་ནི་མགོན་མེད་རྣམས་ཀྱི་མགོན། །ལམ་ཁྱགས་རྣམས་ཀྱི་དེད་
དཔོན་དང་། །བརྒྱལ་འདོད་རྣམས་ཀྱི་བྱ་དང་ནི། །གཟིངས་དང་ཟམ་པ་ཉིད་དུ་
བྱུང། །སྤྱིང་དོན་གཉེར་ལ་སྤྱིང་དང་ནི། །མར་མེ་འདོད་ལ་མར་མེ་དང་། །གནས་
མལ་འདོད་ལ་གནས་མལ་དང་། །བདག་ནི་ལུས་ཅན་བྲན་འདོད་པ། །ཀྱན་གྱི་
བྲན་དུ་འགྱུར་བར་ཤོག །ཡིད་བཞིན་ཞོར་དང་བུམ་པ་བཟང་། །རིག་སྤྲལས་བྱུབ་
དང་སྒྲན་ཆེན་དང་། །དཔག་བསམ་གྱི་ནི་ཤིང་དག་དང་། །ལུས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་
འདོད་འཛོར་བྱུང། །ས་སོགས་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་དང་། །ནམ་མཁའ་བཞིན་དུ་རྟག་
པར་ཡང་། །སེམས་ཅན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཡི། །རྣམ་མང་ཉེར་འཛོའི་རྒྱར་ཡང་
ཤོག །དེ་བཞིན་ནམ་མཁའ་མཐས་གཏུགས་པའི། །སེམས་ཅན་ཁམས་ལ་རྣམ་
ཀྱན་ཏུ། །ཐམས་ཅད་བྱ་རན་འདས་བར་དུ། །བདག་ནི་ཉེར་འཛོའི་རྒྱར་ཡང་
ཤོག །རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་སྒྲོལ་དུ་བྱུར་པ་ན། །ཁྱ་དང་བུ་མོ་རྒྱལ་སྤྱིད་བྱིན་པ་
ལྟར། །ཤིན་ཏུ་འཕྲེང་བའི་འཁོར་དང་ལོངས་སྤྱོད་སོགས། །ལངས་པ་མེད་པར་
ཡོངས་སུ་གཏང་བར་བྱ། །རྒྱལ་བ་སྤྱིང་སྤྱོདས་ཆེན་པོར་བྱུར་པ་ན། །སྟག་མོ་རང་
གི་ཤ་ཡིས་གསོས་པ་ལྟར། །ཤིན་ཏུ་གཅེས་པའི་སྦྱ་ལུས་སྤང་པོ་འདི། །ཤ་ཟའི་
ཆོགས་ལ་དགའ་བས་སྦྱིན་པར་བྱ། །རྒྱལ་པོ་བུམས་པའི་སྤྱོདས་སུ་བྱུར་པ་ན། །
གཞོད་སྦྱིན་རང་གི་བྲག་གིས་གསོས་པ་ལྟར། །བཅད་པར་དཀའ་བའི་སྤྱིང་བྲག་
དོན་མོ་འདི། །བྲག་འབྲང་དག་ལ་བཙེ་བས་སྦྱིན་པར་བྱ། །ཆོང་དཔོན་བྱིའུ་རྩ་

འབེབས་གྱུར་པ་ན། །བདེ་གཤེགས་མཚན་བརྗོད་ཉ་རྣམས་དྲངས་པ་ལྟར། །ཚོས་
 གྱིས་མོངས་པའི་སྒྲུབ་པོ་ཐམས་ཅད་ལ། །དམ་པའི་ཚོས་གྱི་སྦྱོན་པ་སྦྱོན་པར་བྱ། །
 ལུས་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་གཞན་ལ་ཕན་ཐོགས་པར། །ནམ་ཞིག་འགྱུར་ཞེས་བདག་
 གིས་གང་བསམས་པ། །སྦྱོན་ལམ་དེ་ནི་འབྲས་བུ་ཡོད་པར་བྱ། །བྱང་ཆུབ་མཆོག་
 ཀྱང་རབ་རྒྱ་ཉི་བར་བྱ། །འགན་ཕྱིར་མ་ཡིན་གྲགས་པ་འདོད་ཕྱིར་མིན། །མཐོ་
 རིས་འདོད་དང་རྒྱལ་སྤྱི་བསྐྱབ་ཕྱིར་མིན། །བདག་གི་བདེ་བ་མཆོག་ཐོབ་ཕྱིར་
 མིན་གྱི། །གཞན་དོན་བསྐྱབ་ཕྱིར་བདག་ནི་འདི་རྩུམ་མོ། །མཐོང་ངམ་ཐོས་སམ་
 རེས་སུ་དྲན་ཡང་རུང་། །རྟེན་གམ་གཏམ་དུ་བརྗོད་པར་གྱུར་ཀྱང་རུང་། །རྣམ་པ་
 གྲུབ་རྒྱ་འགོ་ལ་ཕན་པ་ནི། །བདེ་དང་ལྷན་པ་རྟག་རྒྱ་བྱེད་གྱུར་ཅིག །ངེས་པར་
 སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གྱི། །སྦྱག་བསྐལ་རང་གི་སྤྱིང་ནང་དུ། །དུ་ལྷ་ཉིད་དུ་སྦྱོན་
 པར་ཤོག །རྒྱ་དེས་འགོ་བ་མ་ལུས་པ། །ལས་རན་རྒྱ་འབྲས་དྲུང་ལྷུང་ནས། །
 སྤངས་པ་ལུན་སུམ་ཆོགས་པར་ཤོག །བདག་ལ་ཡོད་པའི་དགོ་བའི་ཆོགས། །
 ཐམས་ཅད་འགོ་བ་ཡོངས་ལ་བསྒྲོ། །རྒྱ་དེས་འགོ་བ་མ་ལུས་པ། །རྟོགས་པ་ལུན་
 ཆོགས་འཐོབ་པར་ཤོག །ལ་མར་གྱུར་པའི་འགོ་བ་མ་ལུས་དྲུང་བའི་ཕྱིར། །
 བདག་ལ་ཡོད་པའི་ཉོན་མོངས་དུག་ལྷ་གང་དག་གིས། །སེམས་ཅན་རྣམས་གྱི་
 དུག་ལྷ་མ་ལུས་དྲང་བར་བྱ། །འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་མེད་པའི་དགོ་བ་གང་ཡོད་
 རྣམས། །འགོ་དུག་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སྦྱོམས་པར་བྲིམ་པར་བྱ། །ན་ཚེ་ལ་
 སོགས་འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་སྦྱག་བསྐལ་གྱིས། །དེ་དང་རིགས་མཐུན་སྦྱག་
 བསྐལ་མ་ལུས་དྲང་བར་བྱ། །ན་ཚེ་ལ་སོགས་མེད་པའི་ཕན་བདེ་གང་ཡིན་དེ། །
 འགོ་དུག་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སྦྱོམས་པར་བྲིམ་པར་བྱ། །བདག་ལ་དེ་དག་སྦྱིག་

སྒྲིན་ཅིང་། ཁབ་དག་དགོ་མ་ ལུས་དེར་སྒྲིན་ཤོག འགྲོ་བའི་སྐྱུག་བསྐྱལ་གང་
 ཅིང་ར་རུང་། ཉེ་ཀྱན་བདག་ལ་སྒྲིན་གྱུར་ཅིག བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་དགོ་
 འདུན་གྱིས། འགྲོ་བ་བདེ་ལ་འགོད་པར་ཤོག གཞན་གྱི་སྐྱུག་བསྐྱལ་བདག་
 གིས་སྤངས་པ་ཡིས། མི་བྱ་དུག་གིས་མདངས་དང་ལུན་པ་ལྟར། ཉོན་མོངས་
 བྱང་རྒྱལ་གྲོགས་སུ་འགྱུར་བར་ཤོག ཁབ་དག་གི་དགོ་ཅ་འགྲོ་ལ་བྱིན་པ་ཡིས། །
 བྱ་རོག་དུག་ཟོས་སྒྲིན་གྱིས་གསོས་ལྟར་ཤོག ཁབ་དག་གིས་བདོག་པའི་དངོས་པོ་
 ཐམས་ཅད་ལ། མ་ཆགས་སྒྲོ་ཡིས་སེར་སྒྲ་བཅོམ་བྱས་ཏེ། ཤོག་མར་ཟང་ཟང་
 སྒྲིན་པས་སེམས་ཅན་རྣམས། འཁོར་དུ་བསྐྱུས་ནས་ཆོས་ཀྱིས་ཆོམ་བྱེད་ཤོག །
 སྒྲིན་པ་རྒྱ་ཆེན་གྱུར་པ་འདི་ཡི་མཐུས། འགྲོ་བའི་དོན་དུ་རང་བྱུང་སངས་རྒྱས་
 བས། སྒོན་གྱི་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་མ་བསྐྱལ་བའི། སྒྲེ་བོའི་ཆོགས་རྣམས་སྒྲིན་
 པས་གྲོལ་གྱུར་ཅིག མཛད་བྱང་སྤྱོད་པཅས་རྒྱལ་བའི་བྱིན་རྒྱལ་དང་། ཉིན་
 འབྲེལ་བསྐྱུ་བ་མེད་པའི་བདེན་པ་དང་། ཁབ་དག་གི་སྐྱུག་བསྐྱལ་དག་པའི་མཐུན་
 རྟོབས་ཀྱིས། རྣམ་དག་སྒྲོན་པའི་གནས་ཀྱན་འགྲུབ་པར་ཤོག ཅེས་བརྗོད་ཅིང་
 གཞན་ཡང་བཟང་པོ་སྤྱོད་པ་སོགས་བསྐྱེད་བསྒྲོན་ལམ་རྒྱ་ཆེར་བྱའོ། །

ཅུ་པའི་ས་བཅད་བཞི་པ་གང་ཉམས་སུ་སྤངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོར་
 ལྷོངས་ཇི་ལྟར་འབྱུང་རྒྱལ་ནི་གཙོད་གྱི་གཞུང་ཆེ་བ་རྣམས་ལས་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་།
 སྤྱི་བར་གསུམ་གྱི་མན་ངག་གི་གནད་མཐའ་དག་པར་ནི་སྤྱི་མ་དམ་པའི་ཞལ་
 ལས་ཐོས་དགོས་སོ། །

སྤྱིས་པ། འདི་ནང་བྱ་བྱེད་སྒྲོན་པའི་སྒྲོས་གར་ལྟར། མཐོང་ནས་ཆོ་
 འདིའི་བྱ་བྱེད་ཀྱན་པོར་ཏེ། རྒྱལ་བས་བསྐྱུགས་པའི་དབེན་པའི་གནས་རྣམས་

སྤྱ། ཅི་གཅིག་སྐྱབ་ལ་བརྩོན་ནམས་སྒྲུལ་བ་བཟང་། །བདག་ནི་ཐོས་ཅིང་གཅིག་
 ཅུ་སྐྱབ་ལ་གཡེལ། །ལམ་བཟང་ལྟ་ལ་སློ་མིག་ཟུམ་གྱུར་པས། །མ་བཤད་ལོག་
 བར་བཤད་པའི་ཆ་མཆིས་ན། །ཡི་ཤེས་མཁའ་འགྲོའི་སྤྱན་རླུང་སྤྱིར་
 བཤགས། །དགེ་བ་འདི་ཡིས་ཆེ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ། །དམ་པའི་མགོན་དང་
 བཅ་ཡང་མི་འབྲལ་ཞིང་། །ཐབས་ཤེས་ཟུང་འབྲལ་ཉམས་ལེན་མཐར་ཐྱིན་
 བས། །བདག་འཛིན་བདུད་བཞི་གཡུལ་ལས་རྒྱལ་གྱུར་ཅིག་། །སྟོན་པ་སླ་མེད་དེ་
 ཡི་འབྲུངས་རབས་ལས། །རི་ལྟར་འབྲུང་བ་དེ་བཞིན་བདག་གིས་ཀྱང་། །མགོ་
 དང་རྒྱུ་ལག་བདོག་པ་མ་ལུས་པ། །སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་དོན་དུ་གཏོང་བར་
 ཤོག །རྒྱལ་སྐྱེས་དཔལ་པོ་མི་ལ་བཞད་པ་དང་། །བྱུང་མཆོག་སློ་བཟང་དོན་ཀུན་
 གྲུབ་པ་ཡི། །རྣམ་ཐར་སྟོད་ཚུལ་བཟང་པོ་ཅི་འདྲ་བ། །དེ་འདྲ་ཁོ་ནར་བདག་ཀྱང་
 སྟོད་པར་ཤོག །ཡ་མ་རིགས་དུག་སེམས་ཅན་མ་ལུས་པ། །བདག་ཉིད་གཅིག་
 ལུས་སྟོལ་བའི་ཁུར་འཁུར་ཞིང་། །རྒྱལ་བའི་དམ་ཆོས་མ་ལུས་འཛིན་པ་ལ། །
 འཇམ་དཔལ་སྟིང་པོ་ལྟ་བུར་བདག་གྱུར་ཅིག། ॥

ཅེས་གཙོང་གཞུང་ཐར་འདོད་དེད་དཔོན་གྱི་དགོངས་པ་རབ་རྟ་གསལ་
 བའི་རྒྱུ་ཅེས་བྱ་བ་འདི་ནི། །ལུང་དང་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་དུ་མས་ཐུགས་རྒྱད་
 ཐུག་པ་དབེན་ས་ཆོས་ཀྱི་པོ་བྱང་གི་སློབ་ཟུར་ཞལ་སྤྱན་གྱི་གཙོང་གཞུང་ཐར་
 འདོད་དེད་དཔོན་མའི་སྟེང་ནས་དཀར་འགྲེད་རི་ལྟར་བྱ་བའི་ཚུལ་ཆོག་བསྒྲིགས་
 སྤྱ་བཞེད་པ་ཞིག་ཅིས་ཀྱང་དགོས་ཞེས་ནན་གྱིས་བསྒྲུལ་བ་དང་། །སླ་མ་གྲུབ་པའི་
 དབང་ཐུག་ཆེན་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་གཙོང་གཞུང་ཐར་འདོད་དེད་དཔོན་མའི་ཆོག་
 དོན་གསལ་བར་སྟོན་པའི་ཉམས་ལེན་གསལ་བའི་སྟོན་མེ་ཞེས་བྱ་བའི་ལེགས་

བཤད་མདུ་བྱུང་བ་ཞིག་མཛད་ཀྱང་། དེའི་ནང་ན་དཀར་འགྲེད་གྱི་རྩལ་འདི་
གསལ་བར་མ་མཛད་འདུག་པས་དགོངས་པ་ཁ་བསྐྱར་བའི་ཕྱིར་དང་། དཔལ་
དབེན་ས་སྟན་བརྒྱད་གྱི་གདམས་ངག་འདི་ནམས་མི་ལྟུང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། ལྷོ་མ་
ལས་པ་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་ཡུལ་སྦྱིད་གོང་གི་རི་ཁོད་བཟུ་གིས་བསམ་
གཏན་གྱིར་བྱ་སྒྱར་བའོ། །འདིས་ཀྱང་རྩེ་བླ་མའི་སྟན་བརྒྱད་གྱི་བསྟན་པ་ཡུན་
རིང་དུ་གནས་པར་གྱུར་ཅིག །

༡། |ཟབ་ལམ་གཅོད་ཀྱི་མན་ངག་སྟོང་གི་ཐུན་སེལ་
 རིན་ཆེན་སྟོན་མ་ཞེས་བྱ་བ་
 བཞུགས་སོ། །

ན་མོ་གྲུ་རུ་མཛུ་གྲོ་ཏུ་ཡ། རུས་གསུམ་རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་ཡུམ་གཅིག་ལ། །མ་
 ལུས་འགོ་ལ་བརྟེ་བའི་གཞན་དབང་གིས། །སྣ་ཆོགས་དུ་མའི་ཉམས་ཀྱིས་གར་
 མཛད་པ། །རྩེ་བཙུན་ནལ་འབྱོར་མ་ལ་སྟོང་ནས་འདུད། །ངེས་དོན་གཤམ་རབ་པ་
 རོལ་ཐིན་པའི་དོན། །སྤྱིད་ཞིའི་རྒྱད་བ་གཅོད་པའི་དྲི་མེད་ལམ། །རྒྱལ་བའི་
 དགོངས་པ་རི་བཞིན་གསལ་མཛད་པ། །འཇམ་མགོན་སྤྱི་མའི་ཞབས་ལ་བྱག་
 འཆལ་ཡོ། །འཇམ་དཔལ་སྟོང་པའི་སྟན་བརྒྱུད་མན་ངག་རྣམས། །ཆོང་ལ་མ་
 རོར་མ་འདྲེས་མ་སྒྲགས་པར། །བརྟེ་བ་ཆེན་པོས་ཀུན་ནས་འདོམས་མཛད་པ། །
 གྲུབ་མཆོག་སྤྱི་མའི་ཞབས་ལ་སྟོང་ནས་འདུད། །

དེ་ལ་འདྲིར་ཐབས་གཤམ་གཅོད་ཀྱི་མན་ངག་ཟབ་མོ་ཉམས་སུ་ལེན་པར་
 འདོད་པའི་སྐལ་ལྷན་རྣམས་ཀྱིས་རི་ལྟར་ཉམས་སུ་སྤང་བའི་རིམ་པ་ནི། ཐོག་
 མར་རྟེན་དང་བསྟེ་བར་མི་རུས་རིང་ལ་གནས་ཡིད་དུ་འོང་ཞིང་སྤྱི་བཟང་བ་
 བཀྲ་གིས་གིང་ཉམས་དགའ་བའི་གནས་སུ་དམིགས་པ་སྟོང་། དེ་ནས་ཅུང་ཟད་
 བསྟེ་རུས་པའི་གདོང་རྟེན་པ་ན་དུར་ཁྲོད་སོགས་གཉན་སར་ཐིན་ནས་དམིགས་པ་
 སྟོང་། དེ་ཡང་གཉན་ས་དེའི་སའི་ལྟེ་བ་མནན་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་པ་གནད་ཆེ་
 བས། དུར་ཁྲོད་ཀྱི་དཀྱིལ་དང་། གིང་གཅིག་གི་དུང་དང་། བགས་ཁྲོད་ལ་བགས་

འབུག་པོའི་ནང་ནས་སྒབ་ས་དང་། སྒབ་པའི་དགྲིལ་ནས་འབུག་པོ་དང་། ས་
 བྱོགས་ཉ་འདྲ་བའི་མགོ་བོ་དང་། གཡག་དང་ཕྱིག་ར་འདྲ་བའི་ར་བ་དང་། མིའི་
 གཟུགས་འདྲ་བའི་སྒྲིང་ག་ལྟ་བུ་གནད་གང་ཆེ་ས་མནན་ནས་སྡོད། མདོར་ན་
 འཛིག་རྟེན་ན་གཉན་ས་ཆེ་བར་གྲགས་པ་དང་། རང་གིས་བལྟས་ཀྱང་འདི་གཉན་
 པར་འདུག་སྟམ་པའི་གནས་སུ་ཉམས་སུ་ལེན་ནོ། །གནས་ཀྱི་བྱང་པར་འདི་དག་
 ཞིབ་པར་ནི་སྤྲ་མ་གྲུབ་པའི་དབང་ལྷན་ཆེན་པོས་མཛད་པའི་གཙོད་ཀྱི་ལྷ་ཅིག་
 ཡོད་པ་དེ་ན་གསལ་ཡོ། །གནས་དེར་འགྲོ་བའི་རྒྱལ་ནི་དཔའ་བོའི་སྟག་འགོས།
 རྣལ་འབྱོར་མའི་རྟེན་འགོས། མཁའ་འགོ་མའི་གར་འགོས། སྤྱལ་ནག་གི་འབྲེལ་
 འགོས་བཞི་གང་དུང་གི་སྟོན་ནས། ལུས་རོའི་རྒྱལ། སེམས་རོའི་རྒྱལ་གྱི་རྒྱལ། གཉན་
 ས་དུར་ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱལ། ལྟ་འདྲེ་ཅེ་སྤྱང་གི་རྒྱལ་དུ་འདྲུ་ཤེས་གཞག་ནས་འགྲོ་ཞིང་།
 ཆོ་འདིའི་སྤྲང་ཤས་ཀྱི་དབང་དུ་མ་སོང་བར་འཁོར་བ་ལ་ཞེན་པ་གཏིང་ནས་ལོག་
 པའི་ངེས་འབྱུང་དང་། སེམས་ཅན་ལ་བྱམས་སྤྱིང་རྗེ་དུ་རེ་བ་དང་། ཆོས་ཐམས་
 ཅད་སྤྱང་ཞིང་སྤྱིང་བའི་སྤྱང་སྤྱིང་སྤྱུ་མ་ལྟ་བུའི་སྟོས་ག་ཉིའི་སྟགས་འདོན་བཞིན་
 པས་གཉན་སར་འགྲོ་བར་བྱའོ། །གཉན་སར་སྤྱེབ་མ་ཐག་ཏུ་ལུས་དོན་ལྟ་བུའི་
 རང་དུ་ལུག་ཅིག་བཞག། ཉེ་གའི་རང་ནས་ནམ་མཁའ་དང་། བར་སྤྱང་དང་། ས་
 གཞི་ལ་བལྟས་ཏེ་ཕུམ་དྲག་པོ་གསུམ་བཞེད། དེ་ནས་ལྟ་བུའི་གདེང་དང་ལྟན་
 པའི་རང་ནས་སྤྲད་ཅིག་གིས་རང་གི་ལུས་འདི་སྤྲ་མ་ཡི་དམ་སངས་རྒྱས་བྱང་
 སེམས་དབང་པོ་མཁའ་འགྲོ་ཆོས་སྤྱིང་སྤྱང་མ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱགས་རྗེའི་བདག་
 ཉིད་ཡིན་པ་ལ། རྣམ་པ་མཚོད་རྟེན་རི་རབ་ཙམ་པ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་ནས་ས་གཞི་
 ཐམས་ཅད་རིར་གྱིས་མནན། མེར་གྱིས་གང་བར་བསམ་མོ། ཉེ་ནས་གཞི་

འདུས་པའི་ལྷ་ཚོགས། རྒྱལ་ཏུ་གྱི་རྩོ་རྩེའི་ལྷ་ཚོགས། དེ་དག་གི་མཐའ་སྐྱོར་དུ་
 དངོས་དང་བརྒྱུད་པའི་བླ་མ་ཡི་དམ་སངས་རྒྱས་བྱང་མེས། དཔའ་བོ་མཁའ་
 འགོ་ཚེས་སྐྱོར་སྤང་མའི་ལྷ་ཚོགས། རང་རང་གི་མདུན་ན་ལེགས་པར་གསུངས་
 པའི་ཚེས་ཀླུ་མས་པོ་ཉིའི་རྣམ་པར་ཡོད་པ། དེ་དག་གི་ཕྱི་རོལ་དུ་སྤྲུལ་ཚོགས་པའི་
 རྒྱལ་པས་ཀྱང་ཏུ་བྱུང་པར་གྱུར་པའི་འོག་ཏུ་གནོད་བྱེད་གྱི་མཚན་མེས་ཅན་
 ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་བསམས་ལ། རང་ཉིད་འཁོར་བ་དང་རན་སོང་གིས་
 འཛིགས་ཤིང་། དཀོན་མཆོག་ལ་དེ་ལས་སྐྱོབ་པའི་རྣམ་པ་ཡོད་པར་ཡིད་ཆེས་
 པའི་བསམ་པ་བརྟན་པོས་རང་དང་མཐའ་སྐྱོར་གྱི་ལྷ་འདྲེ་ཐམས་ཅད་གིས་མགྲིན་
 གཅིག་ཏུ་སྐྱབས་འགོ་བྱེད་པར་བསམས་ལ། བུ་ཆེ་སྐལ་ལྷན་ཐར་པར་འཁྲིད་
 པའི་དེད་དཔོན་མཆོག་། རྩ་བརྒྱུད་བླ་མའི་ཚོགས་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆི། དངོས་གྲུབ་
 དམ་པ་མ་ལུས་འབྱུང་བའི་སྒོ། ཡི་དམ་ལྷ་ཚོགས་ཀླུ་མས་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆི། །
 སྤངས་རྟོགས་མཐར་ཕྱིན་སྟོན་པ་བླ་ན་མེད། ཡང་དག་རྩོགས་སངས་རྒྱས་ལ་
 སྐྱབས་སུ་མཆི། ཞི་བའི་དཔལ་གྱུར་འདོད་ཆགས་བྲལ་བའི་མཆོག་། བསྐྱུ་མེད་
 དམ་པའི་ཚེས་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆི། རྟག་ཏུ་དགོ་བའི་འདྲེན་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས། །
 ཚོགས་མཆོག་དགོ་འདུན་ཀླུ་མས་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆི། ལུལ་བྱང་ཞིང་གི་དམ་པ་
 རྩེད་ཀླུ་མས་ལ། བྱང་རྒྱུ་སྤྱིང་པོའི་བར་དུ་སྐྱབས་སུ་མཆི། ཀྱུས་པས་བདག་ནི་
 རྩེད་ལ་ལེགས་འབུལ་ན། མགོན་པོ་ཐུགས་རྩེ་མངའ་བས་བཞེས་སུ་གསོལ། །
 རྟག་བསྐྱལ་རྒྱ་མཚོར་བྱིང་བའི་འགོ་བ་རྣམས། བསྐྱལ་ཕྱིར་བྱང་རྒྱུ་མཆོག་ཏུ་
 མེས་པོ་བསྐྱེད་ནས། དུས་གསུམ་བདེ་གསེགས་སྤྲས་གྱི་སྤྱོད་པ་ལ། ལུས་མེད་
 སམ་པ་དག་པས་བསྐྱབ་པར་བགྱི། འཛིག་རྟོན་སྟོན་མ་སྐྱབས་གྱི་མཆོག་ཀླུ་མས་

ལ། །ལུས་ངག་ཡིད་རབ་དང་བས་ཕྱག་བགྱིའོ། །དངོས་བཤམས་ཡིད་སྒྲུལ་
 མཆོད་པ་མ་ལུས་འབྲུལ། །ཐོག་མེད་ནས་བསགས་སྟེག་ལྷུང་ཐམས་ཅད་
 བཤགས། །སྐྱེ་འཕགས་དགེ་བ་རྣམས་ལ་རྗེས་ཡི་རང་། །འཁོར་བ་མ་སྟོང་བར་
 ཏུ་ལེགས་བཞུགས་ནས། །འགྲོ་ལ་ཆོས་འཁོར་མ་ལུས་བསྐྱོར་ཏུ་གསོལ། །དགེ་
 གྲུན་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོར་བསྟོ། །ཞེས་སྐྱབས་འགྲོ་སེམས་བསྐྱེད་ཡན་
 ལག་བདུན་པ་རྣམས་བདུད་རྩི་འབེབས་སྐྱུང་གི་དམིགས་པ་དང་བཅས་པའི་སྒྲོ་
 བས་དལ་ལུས་བྱའོ། །དེ་ནས་བྱང་བར་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་ནི། མ་སེམས་ཅན་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་ཏུ་སྐྱུར་བ་སྐྱུར་བར་བྲམ་མ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་བྱ།
 དེའི་ཕྱིར་ཏུ་ལམ་ཟབ་མོ་གཅོད་ཀྱི་སྟོང་པོ་ཉམས་སུ་བྱང་བར་བགྱིའོ་སྟེ་པ་ལན་
 མང་ཏུ་བྱའོ། །དེ་ནས་ཕཌེ་བརྗོད་ལ་རང་སེམས་མཁའ་འགྲོ་མར་གསལ་བ་
 སྐྱད་ཅིག་གིས་ནམ་མཁའ་འཕངས། རང་གི་སྐྱུང་པོ་དེ་དཀར་ཁིང་ཆོ་ལ་མཛེས་
 ཤིང་ཡིད་ཏུ་འོང་བ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་རི་རབ་ཅམ་ཞིག་ཏུ་སྐྱུར་བ་དེ་ལ། ནམ་མཁའི་
 མཁའ་འགྲོ་མས་སྐྱབ་ཆེར་གྱིས་གཟིགས་པས་ལུས་བཅའ་པོ་དེ་ལིང་སྟེ་འགྲེལ།
 པགས་པ་ཤག་གི་བྱེ་ནས་སྟོང་གསུམ་ཁེངས་པ་ཅམ་གྱི་བདུད་རྩིའི་རྒྱ་མཆོ་ཆེན་པོ་
 ཞིག་ཏུ་སྐྱུར་བར་བསམས་ལ། གོང་གི་སྐྱབས་ལུལ་རྣམས་ལ་བདུད་རྩི་དེ་སྐུལ་
 བས་ཕྱགས་དགེས་བཞེས་ཏུ་བཞེས་པའི་མོས་པ་བྱ། དེ་ནས་ལྟ་བའི་རང་ཏུ་རྩང་
 ཟད་འཛོག་ཅིང་། དེ་ལས་ལངས་ནས་སྐྱབས་ལུལ་རྣམས་འོད་ཏུ་ཁུ་ནས་རང་ལ་
 ཐིམ་པའི་མོས་པ་བྱའོ། །དེ་ནས་ཆོགས་ཁིང་གསལ་འདེབས་ཆུལ་ནི། ཕཌེ་རང་
 གི་སྐྱེ་པོར་པདྨ་དང་ཉི་མའི་གདན་ལ་ངོ་བོ་རང་གི་རྩ་བའི་བྲམ་མ་དང་དབྱེར་མེད་
 པའི་མ་ཅིག་ལ་བ་གྱི་སྒྲོན་མ་ཡིན་པ་ལ་རྣམ་པ་བཅོམ་ལྟན་འདས་དོ་རྗེ་ལག་མོ་

ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་མ། ཕྱག་གཡས་ཕྱིགས་མཛུབ་དང་བཅས་པས་གྱི་གྲག་
 བས་མཁའ་ལ་འཕྱར་ཞིང་། གཡོན་པས་གདུག་པའི་ཁྲག་གིས་གང་པའི་ཐོད་པ་
 ཐུགས་ཀར་འཛིན་པའི་མཚན་ཁུང་ན་ཁ་རྩྱེ་ག་བསྐྱམས་པ། ཁྱོ་ཞིང་འཛུམ་པའི་
 མཆེ་བ་ཅུང་ཟད་གཅིགས་པ། རྒྱན་གསུམ་རྩར་བག་དང་ལྷན་ཞིང་། ཐོད་སྐྱམ་
 ལཱའི་དབུ་རྒྱན་དང་། སྐམ་པོ་ལྷ་བཅུའི་དོ་གལ་ཅན། གཅེར་མོ་སྐྱ་ཞིག་པ། ཕྱག་
 རྒྱ་ལུས་བརྒྱན་ཅིང་། ཉི་མ་སྟོང་གི་མདངས་ལྷ་ལུའི་འོད་དང་གཟེ་བཟིང་འབར་
 པའི་དབུས་ན་ཞབས་གཡས་བརྒྱངས་གིང་། གཡོན་བསྐྱམས་པའི་གར་སྐབས་
 གྱིས་བཞུགས་པའི་སྤྱི་པོར་ཨོྲ་དཀར་པོ། །མགྱིན་པར་ལྷ་དམར་པོ། ཐུགས་ཀར་
 རྩྱ་སྟོན་པོ། ལྷེ་བར་སྐྱ་སེར་པོ། གསང་བར་རྩྱ་ལྷང་ཁུ་འོད་ཟེར་ལྷ་འཕྲོ་བ།
 ཐུགས་ཀའི་རྩྱ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་པས། རང་བཞིན་གྱི་གནས་ནས་བཙོམ་ལྷན་
 འདས་དོ་རྩེ་ལག་མོ་ལ་བྲུ་མ་དགོན་མཆོག་གསུམ་གྱིས་བསྐྱོར་བ་རྒྱན་དངས།
 ཡུལ་ཆོས་དབྱིངས་དག་པའི་པོ་བྱང་ནས། །སྐྱ་འབྲུལ་དྲ་བའི་སྐར་སྟོན་པ། །
 གནས་གསུམ་མཁའ་འགྲོའི་དབང་ཕྱག་མ། །བཙེ་བར་དགོངས་ལ་གནས་འདིར་
 གཤེགས། ཨོྲ་ལྷ་གྲུ་རུ་བརྩ་སང་བརྒྱ་པོ་རྩི་སད་སང་རྩྱ་གྱི་རྩི་ས་པ་རི་མ་ར་བརྩ་
 ས་མ་ཡ་རོ་རོ་རོ་རྩྱ་པོ་རོ་སྐར་ཡང་ཐུགས་ཀའི་རྩྱ་ལས་འོད་འཕྲོས། ཞི་ཁྱོ་རབ་
 འབུམས་ཐམས་ཅད་རྒྱན་དངས། སྤྱི་པོའི་བཙོམ་ལྷན་འདས་མ་ལ་ཐིམ་པས་དེ་
 ཉིད་སྐབས་གནས་ཀྱན་འདུས་པའི་བདག་ཉིད་རུ་གྱུར། སྐར་ཡང་ཐུགས་ཀའི་རྩྱ་
 ལས་འོད་ཟེར་ལྷགས་ཀྱང་དང་། ཞགས་པ་དང་། དྲིལ་བུ་དང་། ལྷགས་སྒྲིག་གི་
 རྩམ་པ་ཅན་དཔག་མེད་འཕྲོས། གཞོད་བྱེད་གྱིས་གཙོ་བྱས་པའི་རིགས་དུག་
 སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གྱི་སྟིང་ག་ནས་ལྷགས་ཀྱས་བརྒྱུང་། མགྱིན་པ་ནས་

ཞགས་པས་པཅིངས། ཡན་ལག་ལྷགས་རྒྱུག་གིས་བསྐྱམས། དྲིལ་བུས་དབང་དུ་
 བསྐྱམ་ནས་རང་གི་མཐའ་སྒྲོང་དུ་ལེོད་པར་གྱུར། བརྩ་ཨི་ཀྱ་ཤ་ཇེ་བརྩ་པ་ཤ་
 རྩ། བརྩ་སྒྲོ་ཏ་པ། བརྩ་སྐྱུ་རྩེ་ཞེས་བརྩོད་པས་ས་གཞི་ཐམས་ཅད་སྐྱུག་ཤིག་
 སྟེ་གང་བར་བསམ། དེ་ནས་རང་དང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མགྲིན་གཅིག་
 ཏུ་བརྩོད་པར་བསམས་ལ། སུན་ལྷན་གྱི་བུ་སྒྲོས་དང་བུལ་བའི་ཆོས་ཀྱི་
 དབྱིངས། །བདེ་ཆེན་ལོངས་སྤྱོད་རྒྱུགས་པའི་རོལ་པ་ལས། །རྩ་ཆོགས་དུ་མར་
 སྐྱུལ་པའི་རྩ་གི་མ། །བཅོམ་ལྷན་དོ་རྩེ་ལག་མོ་ལ་བྱག་འཆལ། །བདེ་སྤྱོད་ལྷན་
 ཅིག་སྐྱེས་པ་ནམ་མཁའི་གྲོང་། །ཟག་མེད་བདེ་བ་བསྐྱེད་པའི་མཆོད་པའི་སྤྱིན། །
 སུན་ཆོགས་ནམ་འགྱུར་སྤྱོད་གི་ནམ་རོལ་ཅན། །མ་ལུས་དབྱེས་པ་བསྐྱེད་བྱིར་
 བྱིད་ལ་འབུལ། །ཆོས་ཀྱན་རང་བཞིན་མཁའ་ལྷར་ནམ་དག་ཀྱང་། །ཐོག་མེད་མ་
 རིག་འབྱུལ་པའི་བག་ཆགས་ཀྱིས། །ཆི་ལམ་བཞིན་དུ་ལོངས་པའི་ཆོགས་མཆིས་
 པ། །བརྩོད་བུལ་རང་བཞིན་དག་པའི་དབྱིངས་སུ་བཤགས། །སྐྱུ་བསམ་བརྩོད་
 ལས་འདས་པ་དམ་པའི་དོན། །དག་དང་མི་དགའི་མཆོན་མ་མི་མའང་ཡང་། །
 ཀྱན་རྩོད་ལྷ་ཤེལ་ལྷར་དཀར་རྩེན་འབྲེལ་ལ། །བདག་ཅག་བསམ་པ་དག་པས་
 ཡི་རང་ངོ་། །བདེན་པས་སྤྱོད་ཡང་བྱག་ཅའི་སྐྱུ་བརྟན་བཞིན། །བདག་སོགས་
 འགོ་ལ་ཀྱན་ཏུ་བཟང་པོའི་ལམ། །འདོམས་བྱིར་རི་སྤྱོད་པ་མཐའ་མི་མཛོན་
 པའི། །བགྱང་ཡས་བསྐལ་པའི་བར་དུ་བཞུགས་སུ་གསོལ། །དེ་ལྷར་སྤྱོད་སྤྱོད་
 ཆོགས་པའི་རོལ་པ་ལས། །ལོངས་པའི་བསོད་ནམས་སྤྱང་པོ་རི་སྤྱོད་པ། །བདེན་
 མེད་འགོ་བ་མ་ལུས་བསྐལ་པའི་བྱིར། །བྱང་འབྲུག་དོ་རྩེ་འཆང་གི་རྒྱ་རུ་བསྐྱོ། །
 ཞེས་ཡན་ལག་བདུན་པ་དམིགས་པ་བརྟན་པོས་སྐྱུལ་བས། །སྤྱི་བའི་བཅོམ་ལྷན་

འདས་མའི་སྤྱི་ཆ་ལས་བདུད་ཅིའི་རྒྱན་བབས། རང་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་
 ཅད་ཀྱི་ལུས་སེམས་ལ་ཞུགས་པས་སྤྲིག་སྤྱི་བ་ནད་གདོན་ཆགས་སྒོ་ཐམས་ཅད་
 དག །ལུས་ཤེལ་གོང་ལྟར་དག་པའི་དབུས་ན་ཡར་ཅུ་དབུ་མ་དམར་པོ་ཡས་སྤྱི་
 བོ་ལ་ཟུག་པ་རྒྱ་མཐོངས་ལྟར་ཐལ་ལེ་ཡོད་པ། མས་སྤྱི་ལྟེ་འག་ཏུ་ཟུག་པའི་ལྟེ་
 བའི་ཅུ་འཁོར་གྱི་དབུས་ན་རང་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རོ་བོ་ཐིག་ལེ་ཅོག་སྒོར་ཅམ་
 དཀར་ལ་དམར་བའི་མདངས་ཆགས་པ་འཕར་ལ་ཁད། འཕུར་ལ་ཁད་པ་ཞིག་
 ཡོད་པ། ཡར་འཕོ་སྤྱི་མ་པའི་འདུན་པ་དྲག་པོས་ཕའུ་སྤྱི་དག་སྒྲེབ། ཕའུ་མགྱིན་
 པར་སྒྲེབ། ཕའུ་སྤྱི་བོར་སྒྲེབ་པ་ཕྱིག་ཕྱིག་ཡོད་པར་བསམ། དེ་ཡང་སྤྱི་མའི་
 ཐུགས་ཀར་འཕོ་སྤྱི་མ་པའི་འདུན་པས། ཕའུ་བཅོམ་ལྟན་འདས་མའི་ཐུགས་ཀར་
 ཐིམ། དེ་ནས་ཕའུ་ཅེས་བརྗོད་དེ་སྤྱི་མའི་ཐུགས་ཀ་ནས་རང་གི་རྣམ་པར་ཤེས་
 པའི་རོ་བོ་ལས་རིགས་ཀྱི་མཁའ་འགྲོ་མ་ལྟར་ཁུ་གྱི་ཐོད་འཛིན་པ་ཞིག་རྒྱུར་སྤྱི་
 ཐོན། ཕའུ་བརྗོད་དེ་ལུས་བཅའ་པོ་དེ་ལྟེ་སྤྱི་བསྒྲེལ། ཕའུ་བརྗོད་དེ་ལུས་བཅའ་
 པོ་དེའི་སྤྱི་བོ་ནས་སྤྱི་ཐུག་གི་བར་དུ་གཤགས། དེ་བཞིན་དུ་ཕའུ་རེ་རེ་བརྗོད་
 ཅིང་སྤྱི་བ་ག་ནས་ལག་པ་གཡས་པའི་ཅུའི་བར་དང་། ཡང་སྤྱི་བ་ག་ནས་ལག་པ་
 གཡོན་པའི་ཅུའི་བར་དང་། སྤྱི་ཐུག་ནས་རྒྱུད་པ་གཡས་པའི་ཅུའི་བར་དང་།
 ཡང་སྤྱི་ཐུག་ནས་རྒྱུད་པ་གཡོན་པའི་ཅུའི་བར་དུ་གཤགས། ཕའུ་བརྗོད་དེ་
 པགས་པ་དེ་སྤྱི་བ་རེ་བུས་པས་རྒྱ་སྤྱི་བ་གསུམ་དང་མཉམ་པར་གྱུར་པའི་སྤྱི་བ་དུ་
 ཡན་ལག་བཞི་ལས་སྤྱི་བ་བཞི། ཉིད་ལག་བརྒྱད་ལས་སྤྱི་བ་སྤྱི་བ་བརྒྱད། ཞོག་པ་
 རི་རབ་ལྟན་པོ། དེའི་སྤྱི་བ་དུ་མགོ་བོ་རྣམ་པར་རྒྱལ་པའི་ཁང་བཟང་། མིག་
 གཉིས་ཉི་ལྔ། སྤྱི་བ་ཡིད་བཞིན་གྱི་ལོར་སུ་རིན་པོ་ཆེ། ཞུག་དང་རྒྱ་སེར་རྣམས་

བདུད་ཅི། ཤ་ཁྲག་གི་དུམ་བུ་རྣམས་མེ་ཏོག་གི་ཚོམ་བུ། དབང་པོ་ནང་ཁྲོལ་
 རྣམས་ལྟ་མིའི་འདོད་ཡོན་དཔལ་འབྱོར་མ་ཚང་བ་མེད་པར་གྱུར་པའི་མོས་པ་
 བརྟན་པོས། ཡུལ་པ་ལགས་པ་རབ་མཛེས་གསེར་གྱི་ས་གཞིའི་སྤྲེང་། ཁྲག་ཆེན་
 བདུད་ཅིའི་རྩ་ཡིས་ཆག་ཆག་བཏབ། ཤ་ཁྲག་མེ་ཏོག་པར་སྤང་ཚོམ་བུར་གྱུར། །
 ཡན་ལག་རྣམས་ལས་གླིང་ཆེན་བཞི་དང་ནི། ཉིང་ལག་གླིང་ཕན་བརྒྱད་དུ་གྱུར་
 པའི་དབུས། ཁོག་པ་རིན་ཆེན་རྩལ་མང་བཅེགས་པའི་ཅེར། མགོ་བོ་རྣམ་པར་
 རྒྱལ་བའི་ཁང་བཟང་མཛེས། ཁིག་གཉིས་སྒྲུབ་སེལ་ཉི་མ་རྩེ་བ་དང་། སྤྲིང་ནི་
 ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ། དབང་པོ་ནང་ཁྲོལ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས། ལྟ་
 མིའི་འདོད་ཡོན་དཔལ་འབྱོར་སྒྲུབ་སྒྲུབ་ཆོགས། ཡུལ་པ་འདོད་གྲུའི་རྒྱ་མཚོ་
 མཐུལ་བཟང་པོ་འདི། རྩ་བརྒྱད་སྒྲུབ་མ་ཡི་དམ་ལྟ་ཆོགས་དང་། ཁངས་རྒྱས་བྱང་
 སེམས་དཔལ་པོ་རྣལ་འབྱོར་མ། བསྟན་སྤྱང་རྒྱ་མཚོར་བཅས་ལ་ལེགས་འབུལ་
 བ། སྤྲགས་རྩེས་བཞེས་ནས་བྱིན་རྒྱལས་དངོས་གྲུབ་སྤྲོལ། ཅིས་ནང་གི་མཐུལ་
 སྤལ་ལ་རེ་དོགས་འགོག་པའི་གསོལ་འདེབས་འདི་བཞིན་བྱ་སྟེ། དུས་དོ་རུབ་
 བས་ལྟ་འདྲེ་དང་བར་ཆད་ཐམས་ཅད་ལམ་དུ་ཡོངས་པར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱལ་བྱ་
 གསོལ། འགལ་རྒྱུན་དང་བདེ་སྤྱད་རེ་སྟོམས་པར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱལ་བྱ་གསོལ། བ་
 ཚ་དང་སྤྱད་བསྤལ་དག་སྟོར་གྱི་གོགས་སུ་འཆར་བར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱལ་བྱ་གསོལ།
 རྒྱུན་ངན་བར་ཆད་ཐམས་ཅད་ལམ་དུ་ཡོངས་པར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱལ་བྱ་གསོལ།
 ཞེས་གདུང་སྤྲགས་དྲག་པོས་གསོལ་བ་གདབ་བོ། ཉེ་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་
 ཅད་ལ་ཉི་རིང་ཆགས་སྤང་དང་བུལ་བའི་བཏང་སྟོམས་ཀྱི་ངང་ནས། མར་ཤེས།
 དྲིན་དམ། དྲིན་གཞོ་རྣམས་བསྟོམས་ནས་ཡིད་འོང་གི་བྱམས་པ་བསྐྱེད། བྱམས་

སྒྲིང་རྩེ་ལུགས་དག་ཏུ་བསྐྱོམས་ནས་ལྷག་བསམ་རྣམ་དག་དང་། དེའི་ཚན་གྱིས་
 འཕུལ་ནས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཅི་སྐྱེ་བུ། དེ་ཡང་འདྲིར་ནི་མིང་ཙམ་རེ་བརྗོད་པ་
 ཡིན་གྱི། དམིགས་རྣམ་ཞིབ་པར་ནི་གཙོད་གཞུང་ཉིད་ཏུ་གསལ་བ་ལྟར་ནས་ཏན་
 ཏུ་བྱེད་པ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་སྟེ། འདུལ་འཛིན་སློ་གྲོས་སྤྲས་པའི་ཞལ་ནས། འགྲོ་
 རྒྱལ་པ་མར་ཤེས་བྱས་ནས། དབམས་དང་སྒྲིང་རྩེ་བསྐྱོམ་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་
 སེམས་མཚོག་བསྐྱོམ་པ་ནི། རྣལ་འབྱོར་པ་ཡི་ནང་གི་གཙོད། ཚེས་གསུངས་པ་
 ལྟར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྐྱོམ་པ་ནི་གཙོད་ཀྱི་སྒྲིང་པོ་ཡིན་ནོ། དེ་ནས་ཐོག་མེད་
 བས་ད་ལྟའི་བར་ཏུ་ལུས་རི་སྟེད་ཅིག་སྤངས་ཀྱང་འདྲེ་གདོན་སོགས་པ་མའི་དོན་
 ཏུ་གྱུར་པ་ནི་གཙོག་ཀྱང་མ་བྱུང་འདུག། ད་ལན་ལུས་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་གནས་
 སྐབས་སུ་འདྲེ་གདོན་ལ་སོགས་པ་པ་མ་མ་རུང་གདུག་ཅན་རྣམས་ཤིག་བྲག་གིས་
 ཆོམ་པ་དང་། མཐར་ཐུག་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་པན་པ་འབྲུབ་པ་ཞིག་
 བྱའོ། དེ་ལྟར་བྱེད་ཅུས་པར་སྤྲ་མ་ལྟས་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབ་ཏུ་གསོལ་སྟུམ་ཏུ་མདུན་
 གྱི་ནམ་མཐར་སྤྲ་མ་ལྟའི་ཚོགས་བཞུགས་གནས་དང་བཙས་པ་གསལ་བཏབ་ལ།
 ཡུལ་ཅེས་བརྗོད་དེ། སྐུ་གསུམ་མདོན་གྱུར་བྱུང་བདག་དོ་རྩེ་འཚང་། བྲག་མེད་
 བདེ་བ་སྟེར་མཛད་རྩེ་བཙུན་མ། རྒྱལ་སྤྲས་སུ་བོ་རྩེ་བཙུན་མཁུལ་པའི་གཏེར། །
 གསོལ་བ་འདེབས་སོ་བདག་རྒྱུད་བྱིན་གྱིས་སྐྱོབས། གྲངས་མེད་རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་
 ཐུགས་རྩེ་ནི། གཙོག་ཏུ་བསྟུས་པ་སྐལ་བཟང་སྐྱེ་དགྲའི་གཉེན། དབང་ཐུག་
 བརྒྱད་ལྟན་སྟོ་བཟང་གུགས་པའི་དཔལ། གསོལ་བ་འདེབས་སོ་བདག་རྒྱུད་
 བྱིན་གྱིས་སྐྱོབས། ཀུན་མཁུལ་གཉིས་པ་འཇམ་དཔལ་རྒྱ་མཚོ་དང་། གདམས་
 པའི་མཚོག་མངའ་ཆས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་ཞབས། རྩོད་རྩེ་སྐུ་བརྟེས་ཆོས་ཀྱི་དོ་རྩེ་

ལ། གསོལ་བ་འདེབས་སོ་བདག་རྒྱུད་ཕྱིན་གྱིས་སྒྲོབས། རྡོ་རྗེ་འཁར་དངོས་སྒྲོ་
 བཟང་དོན་གྲུབ་དང་། རྡོ་རྗེ་མཁས་གྲུབ་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་ཞབས། རྗེ་
 བཅུན་སྒྲོ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆོན་ལ། གསོལ་བ་འདེབས་སོ་བདག་རྒྱུད་ཕྱིན་
 གྱིས་སྒྲོབས། གྲུབ་པ་མཆོག་བརྟེན་སྒྲོ་བཟང་དམ་ཆོས་དང་། ལྷ་མའི་འདྲན་
 མཆོག་སྒྲོ་བཟང་ཡེ་ཤེས་ཞབས། གཙོད་ཡུལ་མཐར་ཕྱིན་འཕྲིན་ལས་ཆོས་
 འཕེལ་ལ། གསོལ་བ་འདེབས་སོ་བདག་རྒྱུད་ཕྱིན་གྱིས་སྒྲོབས། མདོ་ལྷགས་
 ལྷགས་བཤད་ཀྱི་སྤྱི་དགོས་པོའི་བཅུད། གཅིག་ཏུ་བསྐྱེད་ནས་འདོམས་མཛད་
 བཀའ་དྲིན་ཅན། གྲུབ་པའི་དབང་ལྷག་སྒྲོ་བཟང་རྣམ་རྒྱལ་ལ། གསོལ་བ་
 འདེབས་སོ་བདག་རྒྱུད་ཕྱིན་གྱིས་སྒྲོབས། རྒྱ་གསུམ་གོ་འཕར་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་
 གནས། ཡིད་ལ་བྱན་པ་ཙམ་གྱིས་སྦྱོལ་མཛད་པ། རྩ་བའི་སྒྲ་མ་རྗེ་བཅུན་རྣལ་
 འབྱོར་མར། གསོལ་བ་འདེབས་སོ་བདག་རྒྱུད་ཕྱིན་གྱིས་སྒྲོབས། རྩ་བརྒྱུད་སྒྲ་
 མ་ཡི་དམ་ལྷ་ཆོགས་དང་། རྒྱབས་ཀྱི་མཆོག་གསུམ་དཔལ་པོ་མཁའ་འགོ་མ། མཐུ་
 ལྷན་བསྟན་སྲུང་རྒྱ་མཆོར་བཅས་པ་ལ། གསོལ་བ་འདེབས་སོ་བདག་རྒྱུད་
 ཕྱིན་གྱིས་སྒྲོབས། བཤེས་གཉེན་དམ་པ་རྒྱལ་བཞིན་བསྟན་པ་དང་། རྣལ་
 འབྱོར་དོན་ཆེན་རྟེན་པར་དཀའ་བ་དང་། ལྷུང་དུ་འཛིག་པར་སྒྲ་བའི་རྒྱལ་རྟོགས་
 བས། ཆོ་འདི་སྒྲོ་ཡིས་ཐོངས་པར་ཕྱིན་གྱིས་སྒྲོབས། འཁོར་བའི་ངང་རྒྱལ་མེ་
 འོབས་ལྷུང་མཐོང་ནས། བདག་གཞན་བརྗེ་བའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་མཆོག་གིས། རྒྱ་
 མའི་ལུང་པོ་ཟན་དུ་བསྐྱར་བ་དང་། གཉན་ས་རི་ཁྲོད་ཟེན་པར་ཕྱིན་གྱིས་
 སྒྲོབས། བདག་མེད་གནས་ལྷགས་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས། ཉེས་བརྒྱའི་རྩ་བ་
 དུག་ནས་འཕྲིན་པ་དང་། ཐབས་ཤེས་གཙོད་ཀྱི་ཉམས་ལེན་མཐར་ཕྱིན་ནས། རྒྱ་

བདུད་བཞི་རང་སར་ཞི་བར་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབས། ཞེས་གསུང་ཤུགས་དྲག་པོས་
 དམིགས་པ་དང་བཅས་པའི་སྒྲོ་ནས་གསོལ་བ་བཏབ་པས། སྤྱི་བོའི་བཙུག་ལྷན་
 འདས་མའི་སྤྱི་ཆ་ལས་བདུད་ཅིའི་རྒྱན་བབས། རང་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་
 ཅད་ཀྱི་ལུས་སེམས་ལ་ཞུགས་པས་སྤྲིག་སྤྱིབ་ནད་གདོན་ཆགས་སྒྲོ་ཐམས་ཅད་
 དག ལུས་ཤེལ་གོང་ལྟར་དག་པའི་དབུས་ན་ཡར་ཅུ་དབུ་མ་དམར་པོ་ཡས་སྤྱི་
 བོ་ལ་ཟུག་པ་རྒྱ་མཐོངས་ལྟར་ཐལ་ལེ་ཡོད་པ། མས་སྤྱི་ལྟེ་འག་ཏུ་ཟུག་པའི་ལྟེ་
 བའི་རྩ་འཁོར་གྱི་དབུས་ན་རང་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ངོ་བོ་ཐིག་ལེ་ཅོག་སྒྲོང་ཅམ་
 དཀར་ལ་དམར་བའི་མདངས་ཆགས་པ་འཕར་ལ་ཁད། འཕུར་ལ་ཁད་པ་ཞིག་
 ཡོད་པ། ཡར་འཕོ་སྤྱི་པའི་འདུན་པ་དྲག་པོས། སེང་གར་སྤྱིབ། སེང་
 མགིན་པར་སྤྱིབ། སེང་ སྤྱི་བོར་སྤྱིབ་པ་ཤིག་ཤིག་ཡོད་པར་བསམ། དེ་ཡང་སྤྱི་
 མའི་ཐུགས་ཀར་འཕོ་སྤྱི་པའི་འདུན་པས། སེང་ བཙུག་ལྷན་འདས་མའི་ཐུགས་
 ཀར་ཐིམ། དེ་ནས་སེང་ཅས་བརྗོད་དེ་སྤྱི་མའི་ཐུགས་ཀ་ནས་རང་གི་རྣམ་པར་
 ཤེས་པའི་ངོ་བོ་ལས་རིགས་ཀྱི་མཁའ་འགོ་མ་ལྟར་ཁུ་གྱི་ཐོད་འཛིན་པ་ཞིག་རྒྱང་
 ལྟེ་ཐོན། སེང་ བརྗོད་དེ་ལུས་བེམ་པོ་དེ་ལིང་སྤྱི་བསྤྱིལ། སེང་ བརྗོད་དེ་ལུས་
 བེམ་པོ་དེའི་སྤྱི་བོ་ནས་སྤྱི་པ་ཐུག་གི་བར་ཏུ་གཤགས། དེ་བཞིན་ཏུ་སེང་མེ་མེ་
 བརྗོད་ཅིང་སྤྱིང་ག་ནས་ལག་པ་གཡས་པའི་ཅིའི་བར་དང་། ཡང་སྤྱིང་ག་ནས་
 ལག་པ་གཡོན་པའི་ཅིའི་བར་དང་། སྤྱི་པ་ཐུག་ནས་རྒྱང་པ་གཡས་པའི་ཅིའི་བར་
 དང་། ཡང་སྤྱི་པ་ཐུག་ནས་རྒྱང་པ་གཡོན་པའི་ཅིའི་བར་ཏུ་གཤགས། སེང་
 བརྗོད་ལ་པགས་པ་དེ་སྤྱིང་དེ་བཟུས་ནས་དམར་ཆལ་ཏེ་བཀྲམ། དེའི་སྤྱིང་ཏུ་
 ལུས་བེམ་པོ་དེའི་སྤྱི་བོ་ནས་རྒྱང་པའི་ཅིའི་བར་ཏུ་གྱི་གྲུག་གིས་ལེགས་པར་

གཏུབས་ནས་མཁའ་འགྲོ་མས་གི་གྲག་གིས་ལན་གསུམ་གཡས་སྒོར་དུ་དགྲགས་
 པས། གྲུང་པ་དང་ཁུ་བ་དང་དྲངས་མ་རྣམས་ལས་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལྡེ་ལ་
 སོགས་པའི་མཆོད་སྒྲིན་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པར་གྱུར། ཇོ་ལྷ་རྩྱུ་ལན་གསུམ་
 བརྗོད་ནས་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས། མཁའ་འགྲོ་མའི་གྲགས་ཀ་ནས་མཁའ་འགྲོ་མ་
 གངས་མེད་སྒྲོམ་ཏེ། བདུད་ཅིའི་རྒྱ་མཆོད་ནས་ཐོད་པས་བརྩས་ཏེ་སྒྲ་མ་ཡི་དམ་
 སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས། མཁའ་འགྲོ་ཆོས་སྒྱུར་རྣམས་ལ་ལུལ་བས་དབྱེས་བཞེན་
 བཞེས། ཐུགས་རྒྱད་ཟག་མེད་གྱི་བདེ་བས་ཆེམས་ནས་རང་རྒྱུད་བྱིན་གྱིས་
 བསྐྱབས་པའི་མོས་པ་བྱེད་ཅིང་། དག་ཏུ་ཕན་རུ་བཞེན་སྟོང་པའི་རང་ཉིད་
 ལས། ཁྱུང་བའི་ཡིད་འོང་མཆོད་པའི་ཆོགས། ཟག་མེད་བདེ་སྟེར་རྒྱ་མཆོ་
 འདི། རྩ་བརྒྱད་སྒྲ་མ་ཡིད་དམ་ལྟ། ལངས་རྒྱས་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་
 ཆོགས། དབའ་པོ་རྣལ་འབྱོར་མ་རྣམས་དང་། བརྟན་སྤྱང་རྒྱ་མཆོར་བཅས་
 རྣམས་ལ། ཁྱུས་པས་འབུལ་ལོ་བཅེ་བས་བཞེས། ཉེ་ནས་ལས་རིགས་གྱི་
 མཁའ་འགྲོ་མ་དབང་མོ་ཆེ་དེས་ཤིག་རྣམས་སྤྱོད་པའི་ནས་དབུས་སྤྱུངས་
 ཏེ། རི་རབ་ལྟར་མཐོ་ཞིང་རྒྱ་སྟོང་གསུམ་གར་བའི་ཤིག་གི་ལུང་པོ་ཆེན་པོ་དེའི་
 སྟེང་དུ་འཁོད་ནས་སྤྱོད་པའི་གྱི་གྲག་གིས་གཡས་ཅིང་། ཕན་རུ་མཐོ་སྤྱིད་པའི་
 ཅེ་མོ་ནས་དམར་དཔུང་ཁམས་པའི་བརྒྱད་པར་གྱི་སྤྱང་ཞིང་སྤྱིད་པའི་ལྷ་མ་གྱིན་
 སྟེ་བརྒྱད། གནས་གདོན་ལུས་གདོན་གྱིས་གཙོ་བྱས། གཙོ་བོའི་གདོན་ཆེན་བཙོ་
 བརྒྱད། བྱིས་པའི་གདོན་ཆེན་བཙོ་ལྟ། བཞེགས་རིགས་སྟོང་ཐུག་བརྒྱད་ཅུ།
 གདོན་རིགས་སུམ་བརྒྱ་དུག་ཅུ་སོགས་ལྟ་འདྲེ་ཐམས་ཅད་འདིར་ཆོགས་
 ཤིག་འདིར་འདུས་ཤིག་གོང་གསུམ་ན་རྒྱག་པ། ལུང་གསུམ་ན་འཕྱོ་པ།

གཉན་པོ་ཁ་བཞི། མཁྱེགས་པ་ལྔ་བརྒྱད་ལ་སོགས་པའི་ཆེ་དགུ་དང་གཉན་
 དགུའི་ལྔ་སྟོན་ལྔ་བརྒྱད་ཐམས་ཅད་འདིར་ཚོགས་ཤིག །འདིར་འདུས་ཤིག །
 དཀར་པོ་ལྔའི་སྟེ། དམར་པོ་བཙན་གྱི་སྟེ། བཀ་པོ་བདུད་གྱི་སྟེ། ལྷ་པོ་གཟའི་སྟེ།
 ལྷག་པོ་དལའི་སྟེ། ཤ་ཟ་སྟོན་པོའི་སྟེ། དཀོར་བདག་རྒྱལ་པོའི་སྟེ། མ་མོ་གཤིན་
 རྩའི་སྟེ། ས་བདག་ཀྱང་གཉན་གྱི་སྟེ། དེ་རྣམས་གྱི་སྟེར་གཏོགས་པའི་ལྔ་འདྲེ་
 ཐམས་ཅད་འདིར་ཚོགས་ཤིག །འདིར་འདུས་ཤིག །ར་གར་འགྲོར་བྱ་བཀ་བཞིན་
 ཏུ་ཀླད་ལ་ལྷིང་བ། བྱི་བཀ་བཞིན་ཏུ་རྩེས་སུ་འབྱང་བ། ལྷུལ་བཀ་བཞིན་ཏུ་ལུས་
 ལ་འབྱེལ་བ། དང་པོ་ལུས་ལ་ནད་གྱི་སྟེ་འདྲོན་བ། བར་ཏུ་ནད་གྱི་གནས་འཆང་
 བ། ཐ་མར་ནད་མི་པན་བར་བྱེད་པའི་གནོད་བྱེད་གདོན་བཞེགས་ཐམས་ཅད་
 འདིར་ཚོགས་ཤིག །འདིར་འདུས་ཤིག མདོར་ན་ས་འོག །ས་སྟེང་། ས་བླ་
 གསུམ་ན་གནས་པའི་ལྔ་འདྲེ་ཐམས་ཅད་མ་བོས། མ་ཐོས། མ་སྟེབ་མ་ཟེར་བར།
 བམ་མཁའི་སྟོན་བཞིན་ཏུ་འདུས་ལ་ཤོག །ས་གཞིའི་རྒྱུད་བཞིན་ཏུ་གཡོས་ལ་
 ཤོག །བར་སྒྲང་གི་ཆར་བཞིན་ཏུ་བོབས་ལ་ཤོག །སྟེང་འོག་ཕྱོགས་བཞི་མཚམས་
 བརྒྱད་ནས། བ་བུན་བཞིན་ཏུ་འཐིབས་ལ་ཤོག །ལག་ཏུ་མཚོན་ཚོན་ཐོགས་ལ་
 ཤོག །ཁ་ནས་ལྷགས་པ་འབུད་གྱིན་ཤོག །མཐུ་དང་གཟི་བུ་བཞིན་ཏུ་འབྱེད་ལ་ཤོག །
 རམ་ཞིང་འཛིགས་པའི་རྒྱལ་གྱིས་ཤོག །ད་ལྟ་ཉིད་ཏུ་གནས་འདིར་ཤོག །ཅེས་
 འཁོད་ཅིང་མི་རྒྱུད་གྱི་འབྲུ་ལ་རིང་བ་གཅིག །དེ་རྩེས་ལྷ་ལ་རིང་བ་ལྷག་གཅིག་
 ཡོད་པ། དེ་རྩེས་ལྷ་ལ་རིང་བ་ལྷག་གཉིས་ཡོད་པ་ཞིག་ལུས་པས། ཕྱོགས་བཞི་
 མཚམས་བརྒྱད་ནས་ལྔ་འདྲེ་ཐམས་ཅད་འདུས་ནས་ཤ་ལྷག་གི་ལུང་པོ་ཆེན་པོ་
 དེའི་མཐའ་སྟོར་ཏུ་འཁོད་པ་ལ། མཁའ་འགྲོ་མ་དབང་མོ་ཆེ་དེས་བཀའ་བརྒྱ་

བྱས་པས་པན་ཚུན་གཞོད་པ་མེད་པར་ཟེལ་གྱིས་མནན་པར་མོས་ནས། དཔེ་
 དཔེ་སྒྲིབ་ལས་ཀྱི་སྤང་པོ་འདི་སྒྱིར་དྲིན་ཅན་གྱི་པ་མ་འདྲེ་གདོན་རྣམས་ཀྱིས་གཙོ་
 བྱས་པའི་རིགས་དྲུག་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱད་དུ་འབུལ་ལོ། །སྒྲོས་ཆོས་
 མཛོད་ཡོངས་ཀྱི་སྤྱད་དུ་འབུལ་ལོ། །ཡང་སྒྲོས་དཔལ་ལྷན་སྒྲུ་མ་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་
 སྤྱད་དུ་འབུལ་ལོ། །མདོར་ན་པ་མ་འདྲེ་གདོན་རྣམས་ཀྱིས་གཙོ་བྱས་པའི་སེམས་
 ཅན་རྣམས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་དགོན་མཆོག་སྤྱད་ལྷའི་
 མགོན་ལ་མཆོད་པར་འབུལ། །མགོན་པོ་ཡོན་ཏན་གྱི་མགོན་ལ་གཏང་རག་དུ་
 གཏོང་། རིགས་དྲུག་སྒྲིབ་རྗེའི་མགོན་ལ་སྒྱུན་པར་གཏོང་། གདོན་བཞེགས་ལན་
 ཆགས་ཀྱི་མགོན་ལ་བྱ་ལོན་འཇལ་བ་ཡིན་ནོ། །ཕའུ་ཅེས་བརྗོད་ལ་གྱི་གྲག་
 གིས་ཤ་ཁྲག་རྣམས་བསྐྱེལ་ཞིང་། ཁྱེད་རྣམས་ཤ་ལ་དགའ་བ་ཤ་ཟོ། ཁྲག་ལ་
 དགའ་བ་ཁྲག་འབྱུངས། བགས་པ་ལ་དགའ་བ་བགས་པ། ཆོ་དང་སྒྲོག་ལ་དགའ་
 བ་ཆོ་དང་སྒྲོག །བཀྲག་མདངས་ལ་དགའ་བ་བཀྲག་མདངས། གཟི་བརྗོད་ལ་
 དགའ་བ་གཟི་བརྗོད་ལ་སོགས་པ་ཅི་འདོད་པ་ཁྱེད་ཞིག །རིངས་པ་རྣམས་ཀྱིས་
 རྗེན་པར་ཟོ། མི་རིངས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་ལ་ཟོ། བསྐྱེགས་ལ་ཟོ། ཅི་བདེ་བར་
 ཟོ་ཞིག །ཕའུ་ཅེས་བརྗོད་ལ་ཤ་ཁྲག་གི་སྤང་པོ་དེ་ན་བ་མེད་པ་སྒྲིབ་གྱི་
 བདུད་ཅི། འཆི་བ་མེད་པ་ཆེད་བདུད་ཅི་ལྟ་བུར་གྱུར་བ་དེ་ལ་ཅི་འདོད་དུ་ཡོངས་
 སྤྱད་པས་ལྟ་འདྲེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ཆིམ་ཞིང་ཞེ་སྤང་གཏུག་རྒྱུབ་ཞི་བར་མོས།
 སྤྱར་ཡང་མཁའ་འགོ་མ་དེས་ཤ་ཁྲག་གི་ལྟག་རོ་རྣམས་བསྐྱེས་ནས། ལྟག་ལ་
 དབང་བའི་འབྱུང་པོ་ཁས་ཞན་རྣམས་ཀྱི་གྲག་གིས་གཡལ་ཅིང་འཕོད། འདིར་
 ཡང་གོང་ལྟར་མི་རྐང་གླིང་བྱ་ལན་གསུམ་གཏོང་། ལྟག་མགོན་རྣམས་ལུབ་ཀྱིས་

འདུས་པ་ལ་གོང་ལྷར་གྱི་ཁྲག་རྒྱུ་མས་གང་ལ་གང་འདོད་དུ་སྟེར། དེ་ནས་མ་ལའ་
 འགོ་མ་དབང་མོ་ཆེ་དེས་བགས་པ་དེ་དུམ་ལུ་བརྒྱ་སྟོང་འབུམ་ཐུག་མང་པོར་
 གཏུབས་ནས་འཛིག་རྟེན་དང་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་མགོན་ཐམས་ཅད་ལ་
 རི་ལྷར་འོས་པའི་ཡོ་བྱད་དང་། མཚོད་པའི་རྩལ་བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་པ་ཞིག་ཏུ་
 བྱུར་པར་བསམས་ལ། དག་ཏུ་བགས་པ་དུམ་ལུར་གཏུམས་པ་འཛིག་རྟེན་དང་
 འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཅི་འདོད་ཀྱི་དངོས་པོར་བྱུང། བཅུ་ ཅེས་བརྗོད་ལ་
 མགོན་ཐམས་ཅད་གང་ལ་གང་འདོད་ཀྱི་དངོས་པོས་དགྲེས་ཤིང་ཚོམ་པར་བསམ་
 མོ། །བདག་གི་བསམ་པའི་སྟོབས་དང་ནི། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བྱིན་སྟོབས་
 དང་། །ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་སྟོབས་རྒྱུ་ཡིས། །འཕགས་པ་རྒྱུ་ལ་མཚོད་པ་
 དང་། །མེས་ཅན་རྒྱུ་ལ་ཕན་གདགས་བྱིར། །དོན་རྒྱུ་མ་གང་དག་བསམས་
 པ་ཀྱང་། །དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཅི་རིགས་པར། །ཐོགས་པ་མེད་པར་འབྱུང་བུར་
 ཅིག །ཅིས་བདེན་སྟོབས་བརྗོད། དེ་ནས་ཆོས་སྟོན་གྱི་ཐུག་རྒྱ་བྱས་ལ། ཆོས་
 རྒྱུ་མ་ཐམས་ཅད་རྒྱ་ལས་བྱུང་། །དེ་རྒྱ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གསུངས། །རྒྱ་ལ་
 འགོག་པ་གང་ཡིན་པ། །དག་སྟོང་ཆེན་པོ་འདི་སྐད་གསུངས། །སྐར་མ་རབ་རིབ་
 མར་མེ་དང་། །སྒྲུ་མ་ཟིལ་པ་རྒྱ་བྱུང་དང་། །མི་ལམ་གྲོག་དང་སྤྱིན་ལྷ་བ། །འདུས་
 བྱས་ཆོས་རྒྱུ་མ་དེ་ལྷར་བཞུ། །སྤྱིག་པ་ཅི་ཡང་མི་བྱ་ཞིང་། །དག་པ་ལུན་སུ་
 ཆོགས་པར་སྟུང། །རང་གི་སེམས་ནི་ཡོངས་སུ་འདུལ། །འདི་ནི་སངས་རྒྱས་
 བསྟན་པ་ཡིན། །ཞེས་སོགས་ཆོས་སྤྱིན་རྒྱས་བསྟུས་ཅི་རིགས་བྱའོ། །དེ་ནས།
 བདག་ལ་དེ་དག་སྤྱིག་སྤྱིན་ཅིང་། །བདག་དག་མ་ལུས་དེར་སྤྱིན་ཤོག །ཅིས་དང་།
 འགོ་བའི་སྤྱིག་བསྟུལ་གང་ཅིའང་རུང་། །དེ་ཀྱང་བདག་ལ་སྤྱིན་བྱུར་ཅིག །བྱང་

རྒྱལ་སེམས་དཔའི་དགེ་འདུན་གྱིས། །འགོ་བ་བདེ་ལ་འགོད་པར་ཤོག །ཅིས་
བརྗོད་ཅིང་གཏོང་ལེན་གྱི་དམིགས་པ་སྦྱོང་། དེ་ལྟར་གཙོད་ཀྱི་དམིགས་སྒྲིབ་ལ་
འབད་པས་ལྟ་འདྲེ་རྣམས་ཤིག་ཁྱེད་གིས་ཆོས་ཞིང་། ཆོས་ཀྱི་སྦྱོན་པས་རྒྱུད་གྲོལ་
བར་བསམ་མོ། །དེ་ནས་མགོན་གཤེགས་སུ་གསོལ་བ་ནི། ཡུལ་རང་རང་རི་
ལྟར་འདོད་པའི་འདོད་དགའི་འབྲོར་བ་ལུན་སུམ་ཆོགས་པ། ཁྱེད་ལ་ནམ་མཁའི་
མཐོངས་དང་། ས་གཞིའི་གཏིང་དང་། རི་གསུམ་གྱི་ཕྱོད་དང་། ལུང་གསུམ་གྱི་ནང་
དང་། རྒྱ་བོའི་གཞུང་དང་། རྒྱ་མཚོའི་གཏིང་དང་། ཐག་དཀར་དང་། ཐག་དམར་
དང་། ཕྱི་ཤིང་ནགས་ཆལ་གྱི་གསེབ་དང་། རྩེ་དུས་ཀྱི་དབུས་དང་། ལྟ་ཁང་
དང་། དཀོར་ཁང་ལ་སོགས་པ་མདོར་ན་རང་རང་སོ་སོའི་གནས་སུ་ཁྱེད་ལ་
སོངས་ཤིག །ཡུལ་ཅིས་བརྗོད་པས་ཐམས་ཅད་རང་རང་སོ་སོའི་གནས་སུ་སོང་
བར་བསམ་མོ། །དེ་ནས་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་འོད་ཀྱི་རྣམ་པར་བསྐྱུས་ནས་རང་ལ་
ཐིམ། རང་ཡང་འོད་དུ་བསྐྱུས་ནས་ལྟ་ཐོག་དུ་མཉམ་པར་འཛིག །དེ་ཡང་སྣང་
ངོར་ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་སྣང་བ་གང་ཡང་མི་དམིགས་པའི་སྣང་ཉམས་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་
དང་། དེས་ངོར་རང་བཞིན་མེད་པར་དེས་པའི་འཛིན་སྣངས་དམ་སྦྱིང་དེ་བ་
གཉིས་ཆོགས་ཀྱི་མཉམ་བཞག་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་རྣལ་འབྱོར་བསྐྱུངས་པར་
བྱའོ། །དེ་ལས་ལངས་ནས་དགེ་བ་རྣམས་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་སྦྱོན་
གནས་རྣམས་སུ་འདུན་པ་དྲག་པོས་བསྐྱོད་པར་བྱ་ཞིང་། ཁྱུང་པར་ཐབ་ལམ་གཙོད་
ཀྱི་ཉམས་ལེན་ལ་བརྟེན་ནས་དྲག་པོ་བདག་འཛིན་འགོང་པོ་དང་། རང་ཉིད་
གཅེས་པར་འཛིན་པའི་འདྲན་ངན་གཉིས་བརྒྱལ་ཏེ། ཐབས་ཤེས་རྒྱུད་འབྲེལ་གྱི་
ལམ་མཐར་ཕྱིན་པའི་སྦྱོན་ལམ་མང་དུ་བྱའོ། །ཐུན་མཚམས་སུ་ཡང་སྣང་སྣང་

གཉིས་ཚོགས་སྐུ་མ་ལྟ་བུའི་ཉམས་ལེན་ལ་དྲན་ཤེས་ཡང་ཡང་བསྟེན་ཅིང་། ཅི་
 བྱེད་རང་རྒྱུད་འདུལ་བའི་ཐབས་སུ་ཁྱེད་ཅི་བྱུང་དང་། སྤྱི་མ་ལ་དད་གྲས། མཆེད་
 གོགས་ལ་དག་སྦྱང་། ཉམ་རྒྱུད་རྣམས་ལ་སྦྱིང་རྗེའི་བསམ་བློ་ན་མར་མར་བསྐྱེད་ཅི་
 བྱུང་བུའོ། །འདིར་ནི་གཙོད་གཞུང་ཐར་འདོད་དེད་དཔོན་མའི་དམིགས་པ་སྦྱོར་
 རྒྱལ་མདོར་བསྐྱེད་ཅམ་ཞིག་གོ་བདེ་བར་བརྗོད་པ་ཡིན་གྱི། སོ་སའི་གོ་དོན་དང་
 རྒྱ་ཕྱི་བར་གསུམ་གྱི་མན་ངག་གི་གནད་རྣམས་དང་། དཀར་འགྲེད་གྱི་སྒྲོ་ནས་
 དམིགས་པ་སྦྱོར་རྒྱལ་དང་། རྗེས་གཙོད་གྱི་དམིགས་པ་བྱ་རྒྱལ་དང་། གཞན་ཡང་
 གཙོད་ཉམས་སུ་སྤངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཕྱི་ནང་གསང་གསུམ་གྱི་ལྟོངས་དང་།
 ཚར་ཚད་ཚད་ཚད་སོགས་ཇི་ལྟར་འབྱུང་རྒྱལ་དང་། དེ་དག་ལ་ཡང་འདྲ་མིན་མང་
 ཏུ་ཡོད་རྒྱལ་དང་། གཞན་ཡང་ལམ་འདིའི་གོལ་ས་དང་འཆོར་ས། ལམ་འདི་ལ་
 བརྟེན་ནས་ཡོན་ཏན་རྒྱུད་ལ་སྦྱིང་རྒྱལ་གྱི་རིམ་པ་དང་། རང་དང་གཞན་གྱི་དོན་བྱ་
 རྒྱལ་ལས་ཚོགས་གྱི་རྣམ་གཞག་སོགས་ཞིབ་པར་ནི་རྗེ་ཡབ་སྐུས་གྱི་གསུང་རྒྱུན་
 གཙོད་གཞུང་སྒྲལ་ལྟན་འཇུག་དོགས་དང་། འདུལ་འཛིན་སྒོ་གོས་སྐྱས་པའི་
 གཙོད་གཞུང་། སྒྲོན་ལམ་མཐའ་ཡས་པའི་གཙོད་གཞུང་རྣམས་དང་། དེ་དག་
 ཐམས་ཅད་གྱི་གནད་བསྐྱེད་པ་སྤྱི་མ་གྲུབ་པའི་དབང་ལྷན་ཆེན་པོ་དེ་ཉིད་གྱིས་
 མཛད་པའི་གཙོད་གཞུང་གི་ཁྲིཀ་ལས་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་། མན་ངག་གི་གནད་
 རྣམས་ནི་རྒྱུད་ལྟན་སྤྱི་མ་དམ་པའི་ཞལ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །རྒྱལ་བས་བསྐྱེད་པས་
 པའི་དབེན་པའི་གནས་དག་ཏུ། བྱུང་པའི་བཅས་མཚམས་དག་པ་གཞིར་བཟུང་
 བས། ཐབས་ཤེས་ཟུང་དུ་འབྲེལ་བའི་མཚོན་ཚུན་གྱིས། གཙུག་འཛིན་ཅུ་བ་
 གཙོད་རྣམས་སྒྲལ་བ་བཟང་། འཁྲུགས་དག་སྦྱིང་རྗེའི་རྒྱ་འཛིན་འབྲིགས་པའི་

དབུས། རྟོན་འབྱུང་སྟེ་མེད་པར་གྱི་དབྱར་ར་སྟོག། རྟོང་ཉིད་གནས་ལུགས་མེ་
 ཆེན་འབར་བ་ཡིས། གཉིས་འཛིན་བྲག་རི་བསྐྱེལ་རྣམས་ཨེ་མ་མཛར། ཆོགས་
 གཉིས་ཟུང་དུ་འབྲེལ་བའི་གསོག་རྒྱབས་ཀྱིས། རྒྱབས་ཆེན་རྒྱལ་སྐས་སྟོང་པའི་
 མཁར་འཕགས་ཏེ། སྤྱིད་ཞིའི་བྱ་རམ་ཐང་ལ་མི་གནས་པར། སྐྱུ་གསུམ་རྒྱ་
 མཛོར་འཇུག་རྣམས་ཐུག་གི་གནས། བདག་ནི་ཐོས་ཏུང་གཅིག་ཏུ་སྦྱངས་པ་
 དམན། ལམ་དང་ལམ་མིན་འབྲེད་ལ་གིན་ཏུ་འཐོབས། རྟེ་ཕྱིར་བདག་འདྲས་
 ཟབ་མོའི་གཏམ་སྟེ་བ། མཁས་དང་དམ་པའི་སྦྱོར་སྦྲར་རོ་ཆའི་གནས། འོན་
 གྲང་སྟེས་བུའི་ཚུལ་བས་བསྐྱེལ་བ་ན། སེམས་མེད་སྤྱིང་ལུ་དག་གྲང་སྟེ་སྟན་
 རྟོག་རྟེ་བཞིན་གཞན་གྱིས་བསྐྱེལ་བའི་རྟེན་དག་ལས། སྤྱུ་མཛོག་སྟེ་མའི་
 གསུང་ལ་རྗེས་སྟོན་བྱས། རྒྱུད་ལྡན་སྟེ་མ་དམ་པའི་གསུང་བཞིན་དུ། རང་བཟོ་
 མེད་པར་སྦྱར་བ་ཡིན་མོད་གྲང་། བདག་སྟོའི་སྟོན་གྱིས་ཉེས་པའི་ཆ་མཆིས་ན། རྟེ་
 མ་མཁའ་འགྲོའི་ཆོགས་ལ་སྟིང་ནས་བཤགས། རྟེ་མའི་གསུང་ལ་གཅེས་སྟེས་
 བཞིས་པ་ཡི། དག་བ་དེ་ཡིས་བདག་དང་འགྲོ་བ་ཀུན། སྟེ་ཞིང་སྟེ་བར་ཐེག་
 མཛོག་བཤེས་གཉེན་གྱིས། འབྲལ་བ་མེད་པར་རྗེས་སུ་འཛིན་གྱུར་ཅིག །
 འཇམ་མགོན་སྟེ་མའི་སྟན་བརྒྱུད་ཡིད་བཞིན་ནོར། ཐོས་བསམ་སྟོན་པའི་རྒྱལ་
 མཛན་རྟེར་མཛོད་པས། མཛོག་སྟན་དངོས་གྲུབ་འདོད་དགའི་ཆར་ཆེན་གྱིས། འགྲོ་
 འདི་མ་ལུས་ཆེམས་པ་ཉིད་གྱུར་ཅིག། །

ཅེས་ཟབ་ལམ་གཙོད་ཀྱི་མན་ངག་སྟིང་གི་སྟན་ཐེལ་རིན་ཆེན་སྟོན་མ་ཞེས་
 བྱ་བ་འདི་ནི། མཁྱེན་པ་དང་བཅེ་བ་སོགས་ཡོན་ཏན་དུ་མས་སྟགས་རྒྱུད་སྟག་པ་
 སྟེ་མདུན་དར་ཏན་མཁན་པོ་བསྐྱེལ་བཟང་ཡོན་ཏན་དང་། མཛོད་དཔོན་རྟེ་དུག་

མཁན་པོ་སློ་བ་ཟུང་ནས་རྒྱལ་གཉིས་གྱིས་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་དགོས་ཞེས་བསྐྱུལ་བ་
ལ་བརྟེན་ནས་ཡུལ་སྤྱིད་གོང་གི་རི་སྟོང་བ་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་ཆོས་གྲ་ཆེན་
པོ་བཟླ་གིས་ལྷན་པོར་སྦྱར་བའོ། །འདིས་ཀྱང་ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་ཡུན་རིང་དུ་
གནས་པར་གྱུར་ཅིག །

༡༡། མཆུལ་གྱི་དམིགས་རིམ་གསལ་བར་སྟོན་པ་
ཕན་བདེའི་ཆར་འབེབས་ཞེས་བྱ་བ་
བཞུགས་སོ། །

ན་མོ་གུ་རུ་མུ་ནི་ཨིནྱ་ཡ། རྒྱལ་བ་ཀུན་ལས་ཐུགས་རྗེ་ཆེས་ལྷག་པས། །
ཉམ་ཐག་སྟིགས་རུས་འགྲོ་རྣམས་བསྐྱལ་བའི་བྱིར། མི་མཐེད་འཇིག་རྟེན་
ཁམས་འདིར་བྱོན་གྱུར་པ། སྟོན་པ་མཉམ་མེད་ཤུགས་རྒྱལ་པོར་འདུད། མགོན་
དེས་གདུལ་བྱའི་ཁམས་དང་བསམ་པ་ལ། གཟིགས་ནས་མཐའ་ཡས་ཆོས་
བསྟན་ཁྱད་པར་དུ། འབད་པ་རྒྱུ་རུས་རྒྱབས་ཆེན་ཆོགས་སྤྱད་པའི། མྱད་བྱུང་
ཐབས་མཁས་མཆུལ་ཆོག་གསུངས། དལ་བའི་རྟེན་ལ་སྙིང་པོ་བྱང་བའི་བྱིར། །
རྒྱབས་ཆེན་བསོད་ནམས་གསོག་པར་འདོད་རྣམས་ཀྱིས། མཆུལ་ཆོག་རི་ལྷར་
བྱ་བའི་ཚུལ། རྒྱུད་ལྷན་སྒྲ་མའི་གསུང་བཞིན་བྱི་བར་བྱ། །

དེ་ལ་འདིར་དལ་བའི་རྟེན་ལ་སྙིང་པོ་ལེན་པར་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་
ཆོགས་གསོག་པའི་ཐབས་མཆོག་རྟུ་གྱུར་པ་མཆུལ་གྱི་ཆོག་རི་ལྷར་བྱ་བའི་ཚུལ་
ནི། གཙང་ཞིང་ཡིད་དུ་འོང་བའི་གནས་སུ་སྟོན་པ་བྱུང་བའི་དབང་པོའི་སྐྱབས་
སོགས་སྐྱབས་གསུང་ཐུགས་རྟེན་རྣམས་སྤི་ཞུ་དང་བཅས་པས་བཞུགས་སུ་གསོལ། དེ་
དག་གི་མདུན་དུ་མཆོད་པ་ཅི་འབྱོར་བཀོད་པ་མཐེས་པར་བཤམ། མཆུལ་གྱི་ཡོ་
བྱང་རྣམས་ཆོགས་སུ་རྒྱུད་པར་བྱས་ལ། རང་ཉིད་སྟོན་བདེ་བ་ལ་ལྷས་གནད་དང་
ལྷན་པར་འཁོད་དེ། སེམས་ཉོན་མོངས་དུག་གསུམ་གྱི་དབང་དུ་མ་སོང་བར་ཀུན་

སྒྲོང་ལེགས་པར་བཅོས་ཏེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་བསྐྱེད་ཅི་ཐུབ་བྱ།
 སེམས་བཟང་པོ་དེའི་ངང་ནས་ཚོགས་ཞིང་གསལ་གདབ་པ་ནི། རང་གི་མདུན་གྱི་
 ཐང་དྲང་གི་ནམ་མཁའི་གནས་སུ་སེང་གེ་ཆེན་པོ་བརྒྱད་ཀྱིས་བཏེགས་པའི་རིན་
 པོ་ཆེའི་ཁྲི་མཐོ་ཞིང་ཡངས་པའི་སྤྱང་ཁར། ལྷ་ཚོགས་པད་ལྷ་ཉི་མའི་དཀྱིལ་
 འཁོར་གྱི་གདན་ལ། རོ་པོ་རང་གི་དྲིན་ཅན་ཅ་པའི་སྤྲ་མ་ཡིན་པ་ལ། རྣམ་པ་རྒྱལ་
 བ་ཤུག་ཐུབ་པ་སྐྱེ་མདོག་གསེར་བཅོ་མ་ལྟ་བུ། དེ་ལྟ་གཙུག་ཏྲོར་དང་ལྷན་པ།
 ཞལ་གཅིག་ཐུག་གཉིས་ཀྱི་གཡས་ས་གཞོན་དང་། གཡོན་མཉམ་བཞག་གི་སྤྱང་
 བ་བདུད་ཅིས་གང་པའི་ལྷུང་བཟེད་བསྐྱམས་པ། སྐྱེ་ལ་ཚོས་གོས་དུར་སྒྲིག་གི་
 མདོག་ཅན་གསུམ་མཛེས་པར་གསོལ་བ། མཚན་དཔེས་བརྒྱན་པའི་དྲངས་
 གསལ་འོད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅན། སྐྱེ་ལས་སྐྱེས་པའི་འོད་ཀྱི་ཐུང་པོའི་དཀྱིལ་ན་
 ཞབས་གཉིས་དོ་རྗེ་སྐྱེལ་ཀྱང་གིས་བཞུགས་པ། དེ་ཉིད་ཀྱི་མཐའ་སྒྲོང་དུ་དངོས་
 དང་བརྒྱད་པའི་སྤྲ་མ་ཡི་དམ་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་དཔའ་བོ་དཔའ་མོ་བསྟན་
 སྤྱང་ཡེ་ཤེས་པའི་ཚོགས་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱོར་ནས་བཞུགས་པ། དེ་དག་རང་རང་གི་
 མདུན་ན་གདན་ཁྲི་ཐུན་ཚོགས་ལ་རང་རང་གིས་གསུངས་པའི་ལུང་གི་ཚོས་རྣམས་
 འོད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་པོ་ཉིད་རྣམ་པར་ཡོད་པ། ཚོགས་ཞིང་རྣམས་ཀྱང་རང་
 ཉིད་ལ་དབྱེས་པའི་རྒྱལ་དང་། རང་ཉིད་ཀྱང་ཚོགས་ཞིང་རྣམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་
 ཐུགས་རྗེ་དྲན་པའི་དད་པ་ཆེན་པོའི་ངང་ནས། རང་ཉིད་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་
 ཁམས་གསུམ་འཁོར་བ་འདྲིར་ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་རང་དབང་མེད་པར་
 འཁོར་འཁོར་ནས་སྐྱུག་བསྐྱེལ་བར་མེད་དུ་མྱོང་རྒྱལ་བསམས་པས་ཡིད་སྐྱོ་ཞིང་
 སྒྲུང་ཡང་གར་སྐྱེ་ལ་རང་དབང་མེད་པ་དང་། ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་སྐྱེར་

འཁོར་བ་དང་སྒོས་རན་སོང་གསུམ་དུ་ལྷུང་ན་སྟག་བསྐལ་བཟོད་སྒྲགས་མེད་པར་
 ཟུང་དགོས་ཚུལ་བསམས་པས་ཤིན་ཏུ་འཛིགས་ཤིང་སྒྲག་པ་དང་། རང་གི་མཐའ་
 སྒྲོར་དུ་ཆེ་འདིའི་པ་མ་གཉིས་ཀྱིས་གཙོས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གསལ་བཟུང་
 ལ། པ་མ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་རང་དབང་མེད་པར་འཁོར་བར་འཁོར་ནས་
 སྟག་བསྐལ་འབའ་ཞིག་ཟུང་བའི་ཚུལ་བསམ་ནས་སྟིང་རྗེ་ཤུགས་དྲག་ཏུ་བསྐྱེད་
 ཅིང་། རང་དང་པ་མ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་འདི་ལྟེ་བར་དོའི་གནས་སྐབས་
 ཐམས་ཅད་དུ་ནམ་ཡང་བསྐྱུ་བ་མེད་པའི་སྐབས་གནས་དགོན་མཆོག་གསུམ་པོ་
 མིན་པ་གཞན་གང་དུའང་རེ་ས་མེད་པར་ཐག་བཅད་ལ་སློ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་བཀལ་ཏེ་
 སྐབས་འགོ་སེམས་བསྐྱེད་ཆད་མེད་བཞི་རྣམས་ཡིད་འབྱུལ་ངེས་སུ་བསྒྲོམ། དེ་
 བས་ཆོགས་ཞིང་རྣམས་སློ་ཡུལ་དུ་གསལ་བར་དམིགས་ལ་དད་གུས་ཤུགས་དྲག་
 པའི་སྒོ་ནས་ཆོགས་ཞིང་རེ་རེའི་མདུན་དུ་རང་གི་ལུས་རེ་རེ་སློས་སྐྱུལ་ནས་སྐྱུ་
 གསུང་ཐུགས་མཛད་པ་འཕྲིན་ལས་དང་བཅས་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་དབྱངས་
 ཀྱིས་བརྟེན་པ་དང་། ལུས་ཀྱི་སོ་སོའི་ཞབས་ལ་གཏུགས་པའི་ཐུག་བྱ་བ་དང་།
 ཡིད་ཀྱིས་གསོལ་བ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་འདེབས་བཞིན་དུ་ཐུག་འཆའ་བ་དང་། མཆོད་
 པ་འབུལ་བ་དང་། སྟིག་པ་བཤགས་པ་དང་། རྗེས་སུ་ཡི་རང་སྒོམ་པ་དང་། ཆོས་
 འཁོར་སྒྲོར་བར་བསྐྱུལ་བ་དང་། བྱ་ངན་ལས་མི་འདའ་བར་གསོལ་བ་གདབ་པ་
 དང་། དགེ་བ་ཅི་བྱས་རྫོགས་བྱང་དུ་བསྐྱོ་བ་སྟེ་ཡན་ལག་བདུན་པ་ནན་ཏན་དུ་བྱ།
 དེ་ནས་དམིགས་པ་གསལ་བར་བྱས་ནས་མཛུལ་འབུལ་བ་ལ་མཛུལ་གྱི་རྒྱ་ནི་
 རབ་གསེར་དདུལ། འབྲིང་ཟངས་དང་འཁར་བ་སོགས་དང་། ཐ་ན་ཤིང་ངམ་ས་
 རྩོལ་སྐྱས་པའང་རུང་བར་གསུངས་པས། མཛུལ་གང་ཡིན་དེ་ཉིད་ཀྱི་ནང་དང་

ལོགས་ལ་བ་བྱུང་ལྷན་བྱགས། མཛུལ་གྱི་སྤྲོད་དང་ཚོམ་ལུ་རྒྱུ་བཟང་གི་རྒྱས་
 སྒྲགས། ཚོམ་ལུ་ནི་གསེར་དངུལ་གྱི་རུ་མུ་མེན་སོགས་རིན་པོ་ཆེའི་རིགས་དང་།
 རྒྱུད་དང་མགོན་ལུ་འབྱུ་གཙང་མ་རྣམས་གང་འབྱོར་དང་། རིན་པོ་ཆེ་སོགས་མ་
 འབྱོར་ནའང་འབྱུ་གཙང་མ་རྒྱུ་བཟང་གི་རྒྱས་སྒྲགས་པས་བྱའོ། །དེ་ནས་ལག་པ་
 གཡོན་རྒྱུ་མཛུལ་བཟུང་ལ། ཨོྱ་བརྩ་ལྷ་མི་ལྷ་ལྷོ། དབང་ཆེན་གསེར་གྱི་ས་གཞི།
 ཞེས་བརྗོད་ཅིང་འོག་གཞི་དབང་ཆེན་གསེར་གྱི་ས་གཞི་གསལ་བཏབ་ལ་མཛུལ་
 གྱི་སྤྲོད་རྒྱུ་མེ་རྟོག་ཅུང་ཟད་འབྱེམ། ཨོྱ་བརྩ་རེ་ཁེ་ལྷ་ལྷོ། ལྷི་ལྷགས་རི་ཁོར་ཡུག་
 གིས་བསྐྱོར་བའི་དབུས་སུ་རིའི་རྒྱལ་པོ་རི་རབ། ཅས་བརྗོད་པའི་ཆོ་སྤྲོད་གསུམ་
 གྱི་སྤྲོད་ཆེན་པོའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདྲིའི་མཐའི་ལྷགས་རི་ཁོར་ཡུག་ཆེན་པོ་
 དང་། སྤྱིང་བཞི་པའི་འཛིག་རྟེན་སོ་སོའི་མཐའི་ལྷགས་རི་རྣམས་གསལ་བཏབ་ལ་
 མཛུལ་གྱི་མཐའ་སྐྱོར་ལ་མེ་རྟོག་གིས་གཡས་སྐྱོར་རྒྱུ་བསྐྱོར། དེ་ནས་དབུས་སུ་
 ཚོམ་ལུ་དགོད་ཅིང་། ལྷིའི་ལྷགས་རི་ལྷ་ལྷུད་གྱི་ནང་ཁོ་ར་ཁོར་ཡུག་རྒྱུ་མཚོ་ཆེན་
 པོས་གང་བ། མཚོའི་དབུས་ནས་སྤྱིང་བཞི་སྤྱིང་ཐུན་རྣམས་སྤྲོད་རྒྱུ་འབྱུང་དོད་རྒྱུ་
 ཡོད་པ། དེ་དག་གི་དབུས་སུ་རིའི་རྒྱལ་པོ་རི་རབ་ལྷུང་མཚོའི་གཏིང་རྒྱུ་ཅིང་།
 ལྷུང་གནམ་རྒྱུ་འཕགས་པ། སྤྱི་བཞི་པ། ལོགས་རེར་བར་རིམ་བཞི་རེ་ཡོད་པ།
 གར་དངུལ་ལྷོ་བེ་རྒྱུ། ལུང་བརྩ་རྩ་ག །བྱང་གསེར་ལས་གྲུབ་པ། རི་རབ་གྱི་
 མཐའ་སྐྱོར་རྒྱུ་གསེར་གྱི་རི་བདུན་དང་། རོལ་པའི་མཚོ་བདུན་རྣམས་སྤེལ་མར་
 ཡོད་པ། རོལ་མཚོ་དེ་དག་ན་བདུད་ཅི་དང་རིན་པོ་ཆེ་མང་པོ་སོགས་མཚོད་རྩས་
 མཐའ་ཡས་པ་ཡོད་པ། གསེར་རི་དང་པོའི་སྤྲོད་ནས་ཉི་ལྷ་འཆར་བ། རི་རབ་གྱི་
 བར་རིམ་རྣམས་ལ་རྒྱལ་ཆེན་རིས་བཞིའི་ལྷ་གནས་ཡོད་པ། གནས་དེ་དག་ན་

དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་སོགས་མཆོད་རྗེས་མཐའ་ཡས་པ་ཡོད་པ། རི་རབ་གྱི་ཕྱོད་
 ལུས་ཅུ་ཅ་གསུམ་གྱི་ལྷ་གནས་ཡོད་པ། གནས་དེ་ན་ཡོངས་འདུ་ས་བརྟེན་སོགས་
 དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་དང་། བྱུས་གྱི་རྗེང་བྱ་དང་། རིན་པོ་ཆེའི་གཞལ་མེད་ཁང་
 དང་། ལྷའི་བདུད་ཅི་དང་། ལྷའི་གོས་པ་ལྷུ་ལི་ཀ་དང་། རིན་པོ་ཆེའི་བྲང་བ་བརྟེན་
 གྱིས་མི་ལང་བ་དང་། ལྷའི་རྩ་ཆེན་པོ་ཆོས་ཀྱི་དབྱངས་སྒྲོག་པ་སོགས་མཆོད་རྗེས་
 དཔག་ཏུ་མེད་པས་གང་བ་གསལ་གདབ། ཤར་ལུས་འཕགས་པོ། ཞེས་བརྟེན་
 པའི་ཆེ་ཤར་དུ་ཆོས་བྱ་དགོད་ཅིང་ཤར་ལུས་འཕགས་པའི་གླིང་དབྱིབས་ལྷ་བ་
 བྱེད་པ་ལྷ་བྱ། ས་གཞི་དང་བར་སྤྱང་ཐམས་ཅད་ཁ་དོག་དཀར་པ། མི་ནམས་
 གཟུགས་བཟང་ཞིང་སེམས་རྒྱད་འཇམ་པ། ཡོངས་སྟོང་ཆེ་བ། རིན་པོ་ཆེ་མང་
 པོས་གང་བ་གསལ་གདབ། ལྷ་འཇམ་བྱ་གླིང་། ཞེས་བརྟེན་པའི་ཆེ་ལྷོར་ཆོས་བྱ་
 དགོད་ཅིང་ལྷོ་འཇམ་བྱ་གླིང་དབྱིབས་ཤིང་རྟ་ལྷ་བྱ། ས་གཞི་དང་བར་སྤྱང་ཐམས་
 ཅད་ཁ་དོག་སྟོང་བ། སྒྱབ་པའི་གནས་མང་པོ་དང་། མཆོད་རྗེས་མང་པོས་གང་བ་
 གསལ་གདབ། རུབ་བ་ལང་སྟོང་། ཅས་བརྟེན་པའི་ཆེ་རུབ་ཏུ་ཆོས་བྱ་དགོད་ཅིང་
 རུབ་བ་ལང་སྟོང་གྱི་གླིང་དབྱིབས་མཆོད་ལྷ་རྩུམ་པ། ས་གཞི་དང་བར་སྤྱང་
 ཐམས་ཅད་ཁ་དོག་དམར་པ། ཡོངས་སྟོང་ཆོད་མེད་པ་དང་ལྷན་པ་གསལ་གདབ།
 བྱང་སྒྲུ་མི་སྟན། ཞེས་བརྟེན་པའི་ཆེ་བྱང་དུ་ཆོས་བྱ་དགོད་ཅིང་བྱང་སྒྲུ་མི་སྟན་གྱི་
 གླིང་དབྱིབས་བྱ་བཞི་བ། ས་གཞི་དང་བར་སྤྱང་ཐམས་ཅད་ཁ་དོག་སེར་པ། མི་
 ནམས་གཟུགས་བཟང་ཞིང་འོད་དང་ལྷན་པ། ཡོངས་སྟོང་ལྷ་དང་མཉམ་པ།
 མཆོད་རྗེས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པས་ཡོངས་སུ་གང་བ་གསལ་གདབ། ལུས་དང་
 ལུས་འཕགས། ཞེས་བརྟེན་པའི་ཆེ་ཤར་གྱི་ཆོས་བྱའི་གཡས་གཡོན་དུ་ཆོས་བྱ་རི་

དགོང་ཅིང་། ཤར་གླིང་དབུས་མའི་གཡས་གཡོན་དུ་གླིང་ཕྱན་གཉིས་པོ་དེ་
 དབྱིབས་དང་ཁ་དོག་ཤར་གླིང་དབུས་མ་དང་མཚུངས་པ་མཆོད་རྗེས་མང་པོས་
 གང་བ་གསལ་གདབ། རྩ་ཡབ་དང་རྩ་ཡབ་གཞན། ཞེས་བརྗོད་པའི་ཆེ་ལྟོང་ཆོམ་
 སུའི་གཡས་གཡོན་དུ་ཆོམ་སུ་རེ་དགོང་ཅིང་། ལྷོ་གླིང་དབུས་མའི་གཡས་གཡོན་
 དུ་གླིང་ཕྱན་གཉིས་པོ་དེ་དབྱིབས་དང་ཁ་དོག་ལྷོ་གླིང་དབུས་མ་དང་མཚུངས་པ་
 མཆོད་རྗེས་མང་པོས་གང་བ་གསལ་གདབ། གཡོ་ལྷན་དང་ལམ་མཚོག་འགྲོ།
 ཞེས་བརྗོད་པའི་ཆེ་ལུབ་ཀྱི་ཆོམ་སུའི་གཡས་གཡོན་དུ་ཆོམ་སུ་རེ་དགོང་ཅིང་། ལྷོ་
 གླིང་དབུས་མའི་གཡས་གཡོན་དུ་གླིང་ཕྱན་གཉིས་པོ་དེ་དབྱིབས་དང་ཁ་དོག་ལྷོ་
 གླིང་དབུས་མ་དང་མཚུངས་པ་མཆོད་རྗེས་མང་པོས་གང་བ་གསལ་གདབ། ལྷ་མི་
 ལྷན་དང་ལྷ་མི་ལྷན་གྱི་ལྷ། ཞེས་བརྗོད་པའི་ཆེ་བྱང་གི་ཆོམ་སུའི་གཡས་གཡོན་དུ་
 ཆོམ་སུ་རེ་དགོང་ཅིང་། བྱང་གླིང་དབུས་མའི་གཡས་གཡོན་དུ་གླིང་ཕྱན་གཉིས་པོ་
 དེ་དབྱིབས་དང་ཁ་དོག་བྱང་གླིང་དབུས་མ་དང་མཚུངས་པ་མཆོད་རྗེས་མང་པོས་
 གང་བ་གསལ་གདབ། རིན་པོ་ཆའི་རི་བོ། ཞེས་བརྗོད་པའི་ཆེ་ཤར་གླིང་གི་ཆོམ་
 སུའི་ནང་དུ་ཆོམ་སུ་དགོང་ཅིང་། ཤར་ལུས་འཕགས་པོའི་གླིང་གི་འབྱོར་པའི་
 གཙོ་བོ་རིན་པོ་ཆེ་སྒྲ་ཚོགས་པའི་རི་བོ་སོགས་མཆོད་རྗེས་བྱང་པར་དུ་འཕགས་པ་
 རྣམས་གསལ་གདབ་དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་། ཞེས་བརྗོད་པའི་ཆེ་ལྷོ་གླིང་གི་ཆོམ་
 སུའི་ནང་དུ་ཆོམ་སུ་དགོང་ཅིང་། ལྷོ་འཛམ་སུ་གླིང་གི་འབྱོར་པའི་གཙོ་བོ་རྣམ་
 གྲུ་ཞེས་བྱ་བའི་དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་ཆེན་པོ་སོགས་མཆོད་རྗེས་བྱང་པར་དུ་
 འཕགས་པ་རྣམས་གསལ་གདབ། འདོད་འཛིང་བ། ཞེས་བརྗོད་པའི་ཆེ་ལུབ་གླིང་
 གི་ཆོམ་སུའི་ནང་དུ་ཆོམ་སུ་དགོང་ཅིང་། ལུབ་བ་ལང་སྟོང་གྱི་ཡོངས་སྟོང་གྱི་གཙོ་

བོ་འདོད་འཛེའི་བ་སོགས་མཆོད་རྗེས་བྱུང་བར་དུ་འཕགས་པ་རྣམས་གསལ་
 གདབ། མ་སྒྲིམ་པའི་ལོ་རྟེན་ཅེས་བཞུགས་པའི་ཆོ་བྱང་གི་ཆོམ་ལུང་ནང་དུ་
 ཆོམ་ལུང་གོད་ཅིང་། བྱང་སྒྲིམ་མི་སྟན་གྱི་ལོངས་སྟུང་གི་གཙོ་བོ་མ་སྒྲིམ་པའི་ལོ་
 རྟེན་སོགས་མཆོད་རྗེས་བྱུང་བར་དུ་འཕགས་པ་རྣམས་གསལ་གདབ། འཁོར་ལོ་
 རིན་པོ་ཆེ། ཞེས་བཞུགས་པའི་ཆོ་བྱང་གི་རིན་པོ་ཆེའི་རི་བོའི་ཆོམ་ལུང་ནང་དུ་ཆོམ་
 ལུང་གོད་ཅིང་། འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བའི་རྒྱལ་བོའི་ལོངས་སྟུང་གི་གཙོ་བོ་འཛེམ་
 ལུ་ཆུ་བོའི་གསེར་ལས་བྱས་པའི་འཁོར་ལོ་རིན་པོ་ཆེ་རྩེབས་སྟོང་དང་ལྷན་པ།
 འདྲ་ཟེར་མཐའ་ཡས་པ་འབྲེལ། ཉི་མ་ལྟར་མཐའ་ལ་འཕགས་པ་གསལ་གདབ།
 རོར་ལུ་རིན་པོ་ཆེ། ཞེས་བཞུགས་པའི་ཆོ་བྱང་དཔག་བསམ་གྱི་གིང་གི་ཆོམ་ལུང་ནང་
 རང་དུ་ཆོམ་ལུང་གོད་ཅིང་། འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བའི་རྒྱལ་བོའི་འབྲེལ་པའི་གཙོ་བོ་
 གང་བསམ་ཡིད་བཞིན་དུ་སྟོལ་བའི་ཡིད་བཞིན་གྱི་རོར་ལུ་རིན་པོ་ཆེ་གསལ་
 གདབ། བཅུན་མོ་རིན་པོ་ཆེ། ཞེས་བཞུགས་པའི་ཆོ་བྱང་གི་འདོད་འཛེའི་བའི་ཆོམ་
 ལུང་ནང་དུ་ཆོམ་ལུང་གོད་ཅིག །སྟེ་འགོ་ཡོངས་ཀྱི་མུ་ངན་དང་དབུལ་བ་དང་
 ལྷག་བསྐྱལ་ཐམས་ཅད་སེལ་བར་རྩས་པ་སོགས་ཡོན་ཏན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དང་
 ལྷན་པའི་བཅུན་མོ་རིན་པོ་ཆེ་གསལ་གདབ། སྟོན་པོ་རིན་པོ་ཆེ། ཞེས་བཞུགས་པའི་
 ཆོ་བྱང་གི་མ་སྒྲིམ་པའི་ལོ་རྟེན་གི་ཆོམ་ལུང་ནང་དུ་ཆོམ་ལུང་གོད་ཅིང་། སྟེ་བོ་
 ཐམས་ཅད་ལུ་བཞིན་དུ་སྟོང་བ་དང་། རྒྱལ་བོའི་བྱ་བ་མཐའ་དག་སྐྱབ་པ་ལ་
 མཁས་པའི་སྟོན་པོ་རིན་པོ་ཆེ་གསལ་གདབ། སྐར་པོ་རིན་པོ་ཆེ། ཞེས་བཞུགས་
 པའི་ཆོ་བྱང་གི་རྟོར་ཆོམ་ལུང་གོད་ཅིང་། ཞོན་པ་པོ་ལ་གདུང་བ་མི་སྟེད་པར་གང་
 འདོད་དུ་རྒྱུང་ལྟར་མགྲོགས་པར་འགོ་བ་སོགས་ཡོན་ཏན་མང་པོ་དང་ལྷན་པའི་

སྤྱང་པོ་རིན་པོ་ཆེ་གསལ་གདབ། ཏྲ་མཚོག་རིན་པོ་ཆེ། ཞེས་བརྗོད་པའི་ཆོ་ལྷ་
 རུབ་རྩ་ཚུལ་སྤྱད་གོད་ཅིང་། ཞོན་པ་པོ་འཛིགས་པ་ཐམས་ཅད་ལས་ཐར་པར་བྱེད་
 ཅིང་གང་འདོད་དུ་རྒྱུད་ལྟར་མཐོགས་པར་འགོ་བ་སོགས་ཡོན་ཏན་མང་པོ་དང་
 ལྷན་པའི་ཏྲ་མཚོག་རིན་པོ་ཆེ་གསལ་གདབ། དམག་དཔོན་རིན་པོ་ཆེ། ཞེས་
 བརྗོད་པའི་ཆོ་རུབ་བྱང་དུ་ཚུལ་སྤྱད་གོད་ཅིང་། གཡུལ་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་པའི་
 རྟོགས་དང་ལྷན་པའི་དམག་དཔོན་རིན་པོ་ཆེ་གསལ་གདབ། གཏེར་ཆེན་པོའི་
 སུམ་པ། ཞེས་བརྗོད་པའི་ཆོ་བྱང་ཤར་དུ་ཚུལ་སྤྱད་གོད་ཅིང་། འབད་བ་མེད་པར་
 ཅི་འདོད་འབྱུང་པའི་གཏེར་ཆེན་པོའི་སུམ་པ་གསལ་གདབ། སྒྲིག་མ། ཞེས་
 བརྗོད་པའི་ཆོ་ཤར་གྱི་འཁོར་ལོའི་ཚུལ་སྤྱད་ཤེའི་ཡང་ནང་དུ་ཚུལ་སྤྱད་གོད་ཅིང་
 མཚོད་པའི་ལྷ་མོ་སྒྲིག་མ་གསལ་གདབ། བྲང་བ་མ། ཞེས་བརྗོད་པའི་ཆོ་ལྷའི་
 རོར་སུའི་ཚུལ་སྤྱད་ཤེའི་ཡང་ནང་དུ་ཚུལ་སྤྱད་གོད་ཅིང་མཚོད་པའི་ལྷ་མོ་བྲང་བ་མ་
 གསལ་གདབ། སྤྱུ་མ། ཞེས་བརྗོད་པའི་ཆོ་རུབ་ཀྱི་བཅུན་མའི་ཚུལ་སྤྱད་ཤེའི་ཡང་
 རང་དུ་ཚུལ་སྤྱད་གོད་ཅིང་མཚོད་པའི་ལྷ་མོ་སྤྱུ་མ་གསལ་གདབ། གར་མ། ཞེས་
 བརྗོད་པའི་ཆོ་བྱང་གི་སློན་པོའི་ཚུལ་སྤྱད་ཤེའི་ཡང་ནང་དུ་ཚུལ་སྤྱད་གོད་ཅིང་མཚོད་
 པའི་ལྷ་མོ་གར་མ་གསལ་གདབ། མེ་ཏྲོག་མ། ཞེས་བརྗོད་པའི་ཆོ་ཤར་ལྷའི་ཚུལ་
 སུའི་ནང་དུ་ཚུལ་སྤྱད་གོད་ཅིང་མཚོད་པའི་ལྷ་མོ་མེ་ཏྲོག་མ་གསལ་གདབ། བདུག་
 སློས་མ། ཞེས་བརྗོད་པའི་ཆོ་ལྷ་རུབ་ཀྱི་ཚུལ་སུའི་ནང་དུ་ཚུལ་སྤྱད་གོད་ཅིང་
 མཚོད་པའི་ལྷ་མོ་བདུག་སློས་མ་གསལ་གདབ། ལྷང་གསལ་མ། ཞེས་བརྗོད་པའི་
 ཆོ་རུབ་བྱང་གི་ཚུལ་སུའི་ནང་དུ་ཚུལ་སྤྱད་གོད་ཅིང་མཚོད་པའི་ལྷ་མོ་ལྷང་གསལ་
 མ་གསལ་གདབ། གྲི་ཆབ་མ། ཞེས་བརྗོད་པའི་ཆོ་བྱང་ཤར་གྱི་ཚུལ་སུའི་ནང་དུ་

ཆོམ་ལུ་དགོང་ཅིང་མཆོད་པའི་ལྷ་མོ་དྲི་ཆབ་མ་གསལ་གདབ། མཆོད་པའི་ལྷ་མོ་
 བརྒྱད་པོ་དེ་དག་ཀྱང་རེ་རེ་ཙམ་མིན་པར་ནམ་མཁའི་ཁམས་ཡོངས་སུ་གང་བ་
 རང་རང་གི་མཆོན་དང་མཐུན་པའི་མཆོད་རྩིས་ཐོགས་ཏེ་མཆོད་པ་བྱེད་པར་
 གསལ་གདབ། ཉི་མ། ལྷ་བ། ཞེས་བརྗོད་པའི་ཆོ་དབུས་ཀྱི་རི་རབ་ཀྱི་ཆོམ་ལུའི་
 ཤར་དང་རྩབ་ཏུ་ཆོམ་ལུ་རེ་དགོང་ཅིང་། རི་རབ་གནམ་དུ་འཕགས་པའི་ཕྱིད་
 གསེར་རི་དང་པོ་གཉའ་གིང་འཛིན་གྱི་ཅེ་ནས་ཉི་ལྔ་གཉིས་གཡས་སྒྲོར་དུ་འཁོར་
 ཏེ་གླིང་བཞིའི་ཕྱོད་པ་སེལ་བ་གསལ་གདབ། རིན་པོ་ཆེའི་གདུགས། རྟོགས་ལས་
 རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་རྒྱལ་མཆོན། ཞེས་བརྗོད་པའི་ཆོ་དབུས་ཀྱི་རི་རབ་ཀྱི་ཆོམ་
 ལུའི་ལྷ་བྱང་དུ་ཆོམ་ལུ་རེ་དགོང་ཅིང་། གདུགས་དང་རྒྱལ་མཆོན་གསལ་གདབ།
 དབུས་སུ་ལྷ་དང་མའི་དབལ་འབྱོར་ཕྱན་སུམ་ཆོགས་པ་མ་ཆང་བ་མེད་པ་འདི་
 དག་ཤིན་ཙན་ཅུ་བ་དང་བརྒྱད་པར་བཅས་པའི་དབལ་ལྷན་བླ་མ་དམ་པ་རྣམས་
 དང་། མཉམ་མེད་ཤུགས་རྒྱལ་པོའི་ལྷ་ཆོགས་འཁོར་དང་བཅས་པ་རྣམས་ལ་
 དབུལ་བར་བགྱིའོ། རྟོགས་རྩིས་འགྲོ་བའི་དོན་དུ་བཞེས་སུ་གསོལ། བཞེས་
 བྱས་བདག་སོགས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཏུ་གསོལ། ཞེས་
 བརྗོད་པའི་ཆོ་མཁུལ་དེ་ཉིད་གླིང་བཞི་བ་བྱེད་པ་ཐུག་བརྒྱུ་ཆང་བའི་སྟོང་གསུམ་གྱི་
 སྟོང་ཆེན་པོའི་འཛིན་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དངོས་སུ་མོས་གིང་། དེ་
 ཡང་ད་ལྟའི་མ་དག་པའི་སྣང་བ་འདི་ལྷ་ལུ་མིན་པར་དག་པའི་ཞིང་བདེ་བ་ཅན་ལྷ་
 ལུ་ལྷ་དང་མའི་ཡོངས་སྟོང་ཕྱན་སུམ་ཆོགས་པས་ཡོངས་སུ་གང་བ་རང་གི་ལུས་
 ཀྱང་དབག་ཏུ་མེད་པར་སྒྲུལ་ཏེ་མཆོད་རྩིས་སྣ་ཆོགས་ཐོགས་ནས་མཆོད་པ་བྱེད་
 པར་བསམས་ནས་རང་གི་ལུས་ཡོངས་སྟོང་དགེ་ཅུ་དང་བཅས་པ་འབུལ་བར་

བསམས་ལ། ས་གཞི་སྒྲོས་གྱིས་བྱུགས་ཤིང་མེ་ཏོག་བཀྲམ། །རི་རབ་སྤྱིར་བཞི་ཉི་
 རྒྱས་བརྒྱན་པ་འདི། །སངས་རྒྱས་ཞིང་དུ་དམིགས་ཏེ་དབུལ་བར་བགྱི། །འགྲོ་
 གུན་ཅམ་དག་ཞིང་ལ་སྦྱོད་པར་ཤོག། །བདག་གཞན་ལུས་དག་ཡིད་གསུམ་ཡོངས་
 སྦྱོད་དུས་གསུམ་དག་ཚོགས་བཅས། །རིན་ཆེན་མཆུལ་བཟང་པོ་གུན་བཟང་
 མཚོད་པའི་ཚོགས་བཅས་པ། །སྤོ་ཡིས་བསྐྱངས་ཏེ་སྤྲོ་མ་ཡི་དམ་དགོན་མཚོག་
 གསུམ་ལ་འབུལ། །ཐུགས་རྗེའི་དབང་གིས་བཞེས་ནས་བདག་ལ་བྱིན་གྱིས་
 བརྟུབ་ཏུ་གསོལ། །ཞེས་མཆུལ་ཐུལ། དེ་ནས་ལག་པ་ཐལ་མོ་སྦྱར་ཏེ། བཤེས་
 གཉེན་ལ་མ་གུས་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་བདག་གཉིས་སུ་མཚན་མར་འཛིན་པའི་བར་
 གྱི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་སྒོ་སྤྲོ་མཐའ་དག་འགག་པ་དང་། བཤེས་གཉེན་ལ་གུས་པ་
 རོགས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་སྒོ་སྤྲོ་མཐའ་དག་བདེ་སྒྲག་ཏུ་སྦྱེ་བ་དང་། རྒྱུན་ཕྱི་ནང་
 གི་བར་གཅོད་ཐམས་ཅད་ཉི་བར་ཞི་བར་བྱིན་གྱིས་བརྟུབ་ཏུ་གསོལ། །ཞེས་ལན་
 གསུམ་དུ་གསོལ་བ་བྱུགས་དག་ཏུ་གདབ། བསྟར་ན་དེ་ཙམ་དང་། རྩེ་ཟད་རྒྱས་
 པར་བྱེད་ན། ཡོན་ཏན་གུན་གྱི་གཞིར་སྦྱར་དྲིན་ཅན་རྗེ། །རྒྱལ་བཞིན་བསྟེན་པ་
 ལམ་གྱི་རྩ་བ་དུ། །ལེགས་པར་མཐོང་ནས་འབད་པ་དུ་མ་ཡིས། །གུས་པ་ཆེན་
 པོས་བསྟེན་པར་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབས། །ཞེས་པ་ནས། དེ་ལྟར་ལམ་བཟང་སྟོན་པའི་
 བཤེས་གཉེན་དང་། །རྒྱལ་བཞིན་སྦྱབ་པའི་གྲོགས་ཅམས་ཞབས་བརྟན་ཅིང་། །
 ཕྱི་དང་ནང་གི་བར་དུ་གཅོད་པའི་ཚོགས། །ཉི་བར་ཞི་བར་བྱིན་གྱིས་བརྟུབ་ཏུ་
 གསོལ། །ཞེས་པའི་བར་དལ་ཐུས་བརྗོད་ལ། མདོ་སྤྲལས་གྱི་ལམ་བཟང་ཅམས་
 ལྟར་དུ་རྒྱད་ལ་སྦྱེ་བ་དང་། དེའི་འགལ་རྒྱུན་མཐའ་དག་ཞི་བ་དང་། མཐུན་རྒྱུན་
 མཐའ་དག་ཚང་བར་འགྱུར་པའི་གསོལ་བ་བྱུགས་དག་ཏུ་གདབ། དེ་ནས། སྦྱེ་བ་

ཀླན་ཏུ་ཡང་དག་སྒྲ་མ་དང་། །འབྲལ་མེད་ཆོས་ཀྱི་དཔལ་ལ་ཡོངས་སྟོང་ཅིང་། །
ས་དང་ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན་རབ་རྫོགས་ནས། །རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་གོ་འཕང་སྒྲར་ཐོབ་
ཤོག །ཅེས་བརྗོད་ཅིང་ལེགས་ཆོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་ལམ་མ་ཞོར་པར་སྟོན་
པའི་བླ་མ་དམ་པས་ཆེ་རབས་ཀླན་ཏུ་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་སྟོན་ལམ་ལུགས་དག་ཏུ་
གདབ་བོ། །དེ་ལྟར་བྱས་ན་སྒར་བསགས་ཀྱི་ལས་སྒྲིབ་བྱང་ཞིང་བསོད་ནམས་
རྒྱབས་ཆེན་འཕེལ་བ་དང་། །བྱད་པར་མདོ་སྒྲགས་ཀྱི་ལམ་གྱི་ལུས་ཡོངས་སུ་
རྫོགས་པ་ལ་བག་ཆགས་ཐེབས་བས་དལ་བ་ཐོབ་པ་དོན་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་
རོ། །མཁའ་འབྲལ་བ་མདོ་རྒྱད་ནས་རིམ་གསུངས་ཚུལ་དང་། །སྟོན་གྱི་དམ་པ་
རྣམས་ཀྱིས་བྱག་ལེན་རིམ་མཛད་ཚུལ་སོགས་ཞིབ་པར་གཞན་དུ་ཤེས་པར་བྱ་
ཞིང་། །ཡན་ལག་བདུན་པ་མཁའ་དང་བཅས་པའི་མན་ངག་གི་གནད་མཐའ་དག་
པར་བཤེས་གཉེན་དམ་པའི་ཞལ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

སྒྲས་པ། དལ་བའི་རྟེན་བཟང་དོན་ལྡན་བྱེད་འདོད་པའི། །རྣམ་དབྱེད་སྟོ་
གོས་ལྡན་པའི་སྟེ་བོ་རྣམས། །ཆར་ལ་མ་ཞོར་རྒྱལ་བ་དགེས་པའི་ལམ། །སྟེས་བུ་
གསུམ་གྱི་ལམ་ལ་འཇུག་པར་འཆོལ། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྒྲག་བསྐལ་མི་
འདོད་ཅིང་། །བདེ་བ་འདོད་པ་ག་སྟག་ཡིན་པས་ན། །གཏན་དུ་བདེ་བ་འབྱུང་
བའི་ཐབས་གང་ཞེས། །ཉིན་མཆོན་ཀླན་ཏུ་འདི་ཉིད་བསམ་པར་རིགས། །རྒྱལ་
བའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་འདོད་རྣམས་ཀྱིས། །རྒྱལ་བས་ལན་ཅིག་མིན་པར་
བསྐྱགས་པའི་གནས། །རྒྱལ་སྐས་སྟོན་ཚུལ་རིམ་བཞིན་སྟོན་བྱེད་པ། །རྒྱལ་བ་
གཉེས་པའི་མན་ངག་བསྟེན་འཆོལ་ཡོ། །ཐབས་མཁས་མན་ངག་གྲུ་རྗེས་འདི་
ཡི་མཐུས། །ཡང་ཡང་དྲིན་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་མ་ཆན་རྣམས། །སྤྱི་མཆོ་ཉམ་ངའི་

གནས་ལས་ལྷུང་བསྐྱལ་ནས། །སྤྱོད་གསུམ་གཞལ་མེད་ཁང་དུ་ཕྱིན་གྱུར་ཅིག། །
 ཅེས་ མཆོལ་གྱི་དམིགས་རིམ་གསལ་བར་སྟོན་པ་པན་བདེའི་ཆར་
 འབེབས་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི། དད་སྟོབས་ལུན་སུམ་ཚོགས་པ་སྦྱིད་གོང་རྫོང་
 བཞུགས་གོང་པོ་ཆེ་པ་སྟེ་པ་ཆེ་དབང་བཀ་གོས་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་དགོས་ཞེས་
 བསྐྱལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས། སྤྱོད་མ་དམ་པ་ནམས་གྱི་ཞབས་རུལ་སྦྱི་པོའི་རྒྱན་དུ་
 འཛིན་པ་དག་སྟོང་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་བཀྲ་ཤིས་བསམ་གཏན་གླིང་དུ་སྦྱར་
 བའོ། །འདིས་ཀྱང་བྱབ་པའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་འཕེལ་ཞིང་རྒྱས་བར་གྱུར་ཅིག །

༡༡། འདུལ་གསང་བ་འདུས་པའི་སྐྱབ་ཐབས་ནལ་འབྱོར་དག་
 རིམ་གྱི་སྒྲིང་ནས་རིམ་པ་དང་པོའི་བྲིད་དམིགས་ཀྱི་
 བསྐྱུས་དོན་ཞིབ་ཏུ་བྲེ་བ་རྒྱད་དོན་ལ་འཇུག་པ་
 ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

རྗེ་བཙུན་སྒྲུ་མ་དམ་པ་དམིགས་པ་མེད་པའི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པ་
 བཙུན་ལྡན་འདས་དཔལ་རྗེ་རྗེ་སེམས་དཔལ་དང་དབྱེར་མ་མཆིས་པའི་ཞབས་ལ་
 རྒྱག་འཆལ་ཞིང་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །བརྗེ་བ་ཆེན་པོས་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་རྗེས་སུ་
 གཟུང་དུ་གསོལ། དེ་ལ་འདིར་རྒྱལ་པའི་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ནས།
 རབ་དང་། སུལ་དང་། ཚེ་མོར་གྱུར་པ། རྒྱད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་གསང་
 བ་འདུས་པའི་རྩ་བའི་རྒྱད་རྗོ་རྗེ་འཆང་རང་ཉིད་ཀྱིས་བཤད་རྒྱུ་ཆེན་པོ་དུག་
 གིས་ལེགས་པར་བཀྲལ་བའི་སྤྲིང་པོའི་དོན། དཔལ་མགོན་འཕགས་པ་རྒྱ་སྐྱབ་
 ཡབ་སྲས་དང་། འཇམ་མགོན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཚེང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་ཐུགས་ཀྱི་
 བརྒྱུད་ལྷན་པའི་མན་ངག། རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུའི་གཏུལ་བྱས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
 ཀྱི་དོན་དུ་སྤྲིགས་དུས་ཀྱི་ཆེ་ལྷན་གཅིག་ལ་རྩང་འཇུག་གི་གོ་འཕང་སྐྱབ་པའི་
 ཐབས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་ཟབ་ལམ་རིམ་པ་གཉིས་
 ལས། རིམ་པ་དང་པོ་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་སྐྱབ་ཐབས་ནལ་འབྱོར་དག་རིམ་བཞིན་
 ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་གསུམ། གང་གིས་ཉམས་སུ་ལེན་པ་སྐྱབ་པ་པོ་རྟེན་གྱི་
 མཆོན་ཉིད། གང་དུ་ཉམས་སུ་སྤང་བ་གནས་ཀྱི་དེ་ཉིད། ཚུལ་རི་ལྟར་ཉམས་སུ་

སྒྲུང་བའོ། །དང་པོ་གང་གིས་ཉམས་སུ་ལེན་པ་སྒྲུབ་པ་པོ་རྟེན་གྱི་མཚན་ཉིད་ལ་
བཤད་རྒྱུ་དོན་རྗེ་སྤངས་པ་ལས། གསུངས་པ་ལྟར། ལམ་ཐུན་མོང་བས་རྒྱུད་ལེགས་
པར་སྒྲུངས་པ། དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་དགྱིལ་འཁོར་དུ་དབང་བསྐྱར་བ་
ལེགས་པར་ཐོབ་ཅིང་དམ་ཚིག་དང་སྟོམ་པ་རྣམ་པར་དག་པ་ལ་གནས་པ། སྒྲམ་
ལས་གདམས་ངག་མཉན་ཏེ་སྒྲུབ་ཐབས་སྒྲོམ་པའི་གནང་བ་ཐོབ་པ་རྣམས་དགོས་
པ་ནི། རྒྱལ་ཐམས་ལྷན་འབྱོར་དག་རིམ་ལས། འདིར་དང་པོར་སངས་རྒྱུ་གི་
ཐེག་པའི་བསམ་པ་སྟོན་པ་དང་འཇུག་པའི་སེམས་སྟོང་བ་ལེགས་པར་བསྐྱབས་
ཏེ། དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་དགྱིལ་འཁོར་དུ་དབང་བསྐྱར་བ་ཐོབ་ཅིང་།
དེའི་དུས་སུ་ཁས་སྒྲུངས་པའི་དམ་ཚིག་དང་སྟོམ་པ་བསྐྱར་བ་ལ་བརྩོན་པ། སྒྲམ་
ལས་ལྟའི་རྣལ་འབྱོར་སྒྲོམ་པའི་གནང་བ་ཐོབ་པའི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་གིས། ཞེས་
གསུངས། དེ་ཡང་སྟོད་རུང་དང་པོ་ལ་མ་ཞོར་བར་སྟོན་པའི་བཤེས་གཉེན་དམ་པ་
བསམ་སྟོར་གཉིས་ཀྱིས་རྩལ་བཞིན་དུ་བསྟེན་པ་ནས། རྒྱལ་མཉན་གྱི་སྟོད་པ་ཕྱིན་
དུག་དང་བསྐྱབ་པའི་ལ་སྟོབ་པའི་བར་གྱི་ལམ་ཐུན་མོང་བས་རྒྱུད་ལེགས་པར་
སྒྲུངས་པ་ཞིག་དགོས་པ་ནི། བཤད་རྒྱུ་དོན་རྗེ་སྤངས་པ་ལས། སྟོབ་མ་ཡོན་ཏན་
གང་ལྟར་ན། རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོད་དུ་འགྱུར། ཞེས་གསང་བའི་བདག་པོ་
ཕྱག་ན་དོན་རྗེ། དོན་རྗེ་འཆང་ལ་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་རྒྱུད་ལ་འཇུག་པ་ལ་
སྟོད་རིམ་ལྟ་བུ་ཞིག་དགོས་ཞེས་ཁུས་པ་ན། རྒྱལ་བ་དོན་རྗེ་འཆང་གིས། དད་ཅིང་སྒྲ་
མ་ལ་ཡང་གྲུས། རྟག་ཏུ་དགོ་པའི་ལམ་ལ་གནས། རྟོག་པ་ངན་པ་རྣམ་པར་
སྤངས། །ཡུང་ནི་མང་དུ་ཐོས་པ་དང་། གསོད་པ་དང་ནི་འཆོ་བ་སྤངས། སེམས་
ཅན་རྣམས་ནི་གདོན་པའི་སྟོས། །ཀྱན་ཏུ་བརྩོན་དང་ཡང་དག་ལྟར། །དེ་ལ་

སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ལྟན། །དང་པ་ཆེན་པོའི་སློབ་མ་བཟང་། །ཞེས་ལམ་ཐུན་
 མོང་པའི་ཡོན་ཏན་དེ་དག་དང་ལྟན་པ་ཞིག་དགོས་པར་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །
 ལྷོད་རུང་གཉིས་པ་འདིའི་དགྱིལ་ལའོར་རྒྱ་དབང་བསྐྱར་བ་ལགས་པར་ཐོབ་པ་
 ཞིག་དགོས་པ་ནི། ཙ་རྒྱུད་ལེའུ་དང་པོར་འདུས་པའི་རྒྱུད་འདི་ཉན་པ་ལ། འདིའི་
 དགྱིལ་ལའོར་རྒྱ་དབང་བསྐྱར་བའི་བྱིན་རྒྱུངས་ཐོབ་དགོས་པར་གསུངས་ཤིང་
 བཤད་རྒྱུད་དོན་ཐོབ་པ་ལས། དབང་བསྐྱར་བ་ནི་གཙོ་བོ་སྟེ། དངོས་གྲུབ་ཐམས་
 ཅད་རྟག་ཏུ་གནས། །ང་ཡིས་རི་བཞིན་དོན་བཤད་གྱིས། །དེ་ཕྱིར་ཐོག་མར་ཡང་
 དག་ཉན། །ཐོག་མར་སློབ་མ་གང་གི་ཆེ། །སློ་ལྟན་ཡང་དག་དབང་བསྐྱར་ན། །
 རྟོགས་པའི་རིམ་པའི་རྣམས་འབྱོར་ལ། །དེ་ཡི་ཆེན་པོ་སྟོད་རྒྱ་འབྱུང་། །ཡང་དག་
 དབང་བསྐྱར་གྱིས་དབེན་ན། །རྒྱུ་པོས་རྒྱུད་ཀྱི་དོན་གཤམ་གྱང་། །སློབ་དཔོན་
 སློབ་མ་མཚུངས་པར་ནི། །མི་བཟད་དམུལ་བ་ཆེན་པོར་འགོ་ཞེས་ནན་ཏན་རྒྱ་
 གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དབང་ཐོབ་པ་ཙམ་གྱིས་མི་ཆོག་དེའི་རྣམས་སུ་ཁས་སྤངས་
 པའི་དམ་ཆོག་དང་སྟོམ་པ་བསྐྱར་བ་ཞིག་དེས་པར་དགོས་པ་ནི། ཙ་རྒྱུད་ཉིད་རྒྱ་
 རྒྱ་མ་ལ་བརྟན་སྟོད་བྱེད་པ་སོགས་དམ་ཆོག་དང་སྟོམ་པ་ཡིས་བར་དོར་ནས།
 རྟགས་ལ་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་ཅི་བྱས་གྱང་འབྲས་སུ་མཆོག་མི་འགྲུབ་པར་མ་
 ཟད་འདི་ཕྱི་ཀྱན་ཏུ་ཐུང་བར་འབྱུར་བ་དང་། དམ་ཆོག་དང་སྟོམ་པ་དག་པར་
 བསྐྱངས་ན་ནི་རི་ལྟ་སུའི་སྟིག་ཅན་ཞིག་ཡིན་ཡང་། རྒྱུད་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་ཐུར་
 རྒྱུད་མཆོག་བརྒྱབ་ཅུས་པར་གསུངས་ཤིང་། དེ་བཞིན་རྒྱུད་དང་གྲུབ་ཆེན་གྱི་
 གཞུང་ཐམས་ཅད་ནས་ལན་ཅིག་མིན་པར་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །འདིའི་ལམ་ལ་
 རྒྱུ་པ་ཕྱིར་པོར་བྱེད་པ་ལ་རྒྱ་མ་ལས་གདམས་དག་ཐོབ་དགོས་པ་ནི། རྒྱ་མའི་

གངས་མས་དག་དང་མི་ལྷན་ན་རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུའི་གདུལ་བྱས་ཀྱང་རྒྱུད་དོན་མི་རྟོག་
 ཅིང་། ལམ་རྒྱུད་ལ་སྦྱེད་མི་ལུས་པར་འདུས་པའི་རྒྱུད་འགྲེལ་ལས་གསུངས་ཤིང་།
 བཤད་རྒྱུད་དོ་རྟེ་ཐེངས་བ་ལས་ཀྱང་། མན་དག་མེད་པའི་བཟླས་པ་ནི། །ལྷགས་གྱི་
 རྒྱལ་པོ་སློ་མོངས་བྱེད། །དེ་ཡིས་དཀའ་བ་ཅི་བྱས་ཀྱང་། །རྒྱ་བསྐྱབས་མར་ནི་མི་
 འབྱུང་ལྟར། །དེ་བཞིན་མན་དག་དང་བུལ་ལྷགས། །སྦྱེས་བུས་རི་སྤྱིད་འཕོ་ཡི་
 བར། །བཟླས་ཀྱང་དེ་ཡི་འབྲས་བུ་ཡི། །ཆ་ཙམ་ཐོབ་པར་མི་འབྱུར་རོ། །མི་ཤེས་
 བ་ཡི་མི་འགའ་ཞིག་ །རྒྱ་མཚོ་བཞི་ཡི་པ་མཐའ་ཡི། །ས་ལ་ཤིན་ཏུ་འགོ་འདོད་
 བ། །ལམ་ནི་གང་ཡིན་མི་འདྲི་གང་། །དེ་ལྟར་བདག་ཉིད་འགོ་བར་བྱེད། །དེ་
 བཞིན་དཀའ་བ་ཆེར་བྱེད་པའི། །མན་དག་དང་བུལ་སྦྱབ་པ་པོ། །འབྲས་བུ་མེད་
 བྱིར་མཐས་པ་ཡང་། །སྦྱབ་པ་པོ་ནི་ཁོང་ཁོ་སྦྱེ། །ཁོང་ཁོ་སྦྱེས་པའི་རྒྱན་ཅིག་ལ། །
 འབྲས་བུ་མེད་ཅིང་ཏུ་འཕོད་འགོ་ །དེ་བྱིར་འབད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས། །དད་པས་
 སླ་མ་བརྒྱུད་པ་ལས། །མན་དག་དག་ནི་བསྐྱབ་པར་བྱ། །གང་བྱིར་བརྒྱུད་པའི་
 ལུང་གིས་ཁྱབ། །བརྒྱུད་པའི་རིམ་པས་གནས་པར་བྱེད། །དེ་ནི་རྣལ་འབྱོར་མ་
 ཞལ་དང་། །སླ་མའི་ཞལ་ལས་འབད་པ་ཡིས། །དེ་ཉིད་མཚོག་ནི་བསྐྱབ་པར་
 བྱ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། །རྒྱུད་དེར་ལྷགས་ལམ་གཙོ་ཆེ་བ་རེ་རེ་ནས་སླ་མའི་
 མན་དག་ལ་སྦྱོས་པ་དང་། །སླ་མའི་བཀའ་དྲིན་དང་ལུས་མཐུ་ཁོ་ན་ལས་རྒྱུད་ལ་
 བསྦྱེད་དགོས་པར་ཡང་དང་ཡང་ཏུ་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །སླ་མ་ལས་ལྟའི་རྣལ་
 འབྱོར་སྒོ་མ་པའི་གནང་བ་ཐོབ་པ་ཞིག་དགོས་པ་ནི། བཤད་རྒྱུད་དོ་རྟེ་ཐེངས་བ་
 དང་། གསང་བ་གྲུབ་པ་སོགས་གྲུབ་པ་སྟེ་བདུན་དང་། རིམ་ལྡེ་སོགས་ལས་གལ་
 ཆེ་བར་གསུངས་ཤིང་། །ལྷག་པར་དབལ་ལྷན་རྒྱ་བ་གྲགས་པའི་དོ་རྟེ་ཐེ་མེས་ས་

དཔའི་སྐབ་ཐབས་ལས། དེ་ལ་རེ་ཞིག་སྐབ་པའི་རིམ་པ་བསྟན་ཏེ། སྐགས་ཀྱི་
 དེས་པ་དང་པོ་སྟེ། གཉིས་པ་དགོན་པ་བསྟན་པའོ། །རྣམ་པར་བཞག་པ་ཡང་
 གསུམ་སྟེ། །བཞི་པ་དེ་ཉིད་བསྟན་པའོ། །ཞེས་བྱ་བའི་རིམ་པས་སྐབ་པའི་ཐབས་
 ཐོས་ནས་དོ་རྩེ་སྒྲ་མའི་གནང་བ་ཐོབ་ནས། ཞེས་སོགས་དང་། སྐབ་ཐབས་ཀྱི་
 བཟང་ལས་ཀྱང་། དཔལ་ལྷན་འདུས་པའི་དགྲིལ་འཁོར་ཆོ་ག་ཡིས། །རང་གི་
 དབང་བསྐྱར་ཐུན་སུམ་ཆོགས་ལྷན་ཞིང་། །ཆོ་ག་བཞིན་དུ་རྩེས་གནང་ཐོབ་པ་
 ཡིས། །སྟོ་དང་ལྷན་པས་རང་སྐགས་མཉེས་པར་བྱ། །ཞེས་གིན་དུ་གསལ་བར་
 གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལྟར་ལམ་ཐུན་མོང་བས་རྒྱད་ལོགས་པར་སྐྱུངས་པ་དང་།
 དབང་རྣམ་པར་དག་པ་ཐོབ་ཅིང་དམ་ཆོག་དང་སྟོམ་པ་རྩྱལ་བཞིན་དུ་བསྐྱུང་བ་
 ཞིག་རིམ་པ་དང་པོ་སྟོམ་པའི་རྟེན་དུ་དེས་པར་དགོས་པར་རྩེ་ཐམས་ཅད་མཐུན་
 པས་ནན་ཏན་དུ་གསུངས་པ་འདི་ནི་རྒྱད་དང་གྲུབ་ཆེན་གྱི་མན་ངག་གི་གནད་དམ་
 པ་ཡིན་པས། རྩྱལ་འདི་ལ་དེས་པ་གཏིང་རྩྱགས་པ་ཞིག་རྟེན་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་གང་དུ་ཉམས་སུ་བྱུང་བ་གནས་ཀྱི་དེ་ཉིད་ནི། སྐབ་ཐབས་ཉིད་
 ལས། གནས་ཀྱི་དེ་ཉིད་མེ་ཏོག་དང་འབྲས་སུ་དང་རྩྱལ་དུ་འོང་བས་བརྒྱན་པའི་
 རི་བོ་འམ། རྩེ་བོའི་རྒྱན་ལུགས་ཀྱིས་དབེན་པའི་ས་ཕྱོགས་གཞན་ཡང་རུང་སྟེ།
 ཡིད་དང་མཐུན་པའི་དགོན་པར་འཇམ་པའི་སྟན་ལ་ཁ་གཤམ་དུ་ཕྱོགས་པས།
 སེམས་དཔའི་སྦྱིལ་མོ་ཀྱང་གིས་འདུག་སྟེ། ཐོན་འགྲོའི་གཏོར་མ་བཏང་ནས་སྐབ་
 པའི་བར་ཆད་ཞི་བའི་འཕྱིན་ལས་བཅོལ་ཡོ། །ཞེས་གསུངས། དེ་ཡང་ཙ་རྒྱུད་
 ལེའུ་བཏུ་གཉིས་པ་ལས། དགོན་པ་ཆེན་པོའི་ས་ཕྱོགས་སུ། །མེ་ཏོག་འབྲས་སུ་
 སོགས་ཀྱིས་བརྒྱན། །རི་བོ་དབེན་པའི་ས་ཕྱོགས་སུ། །དངོས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་

བསྐྱུལ་པ་བསྐྱུལ། ཅིས་དང། བཤད་རྒྱུད་དོ་རྩེ་སྤེང་བ་ལས། སྐྱེ་བོས་དབེན་
 པའི་ལྷ་ཡི་གནས། སྐྱེ་ཡི་ཆེར་མ་རྣམས་དང་བུལ། བཤེགས་མེད་སྐལ་བཟང་
 ཉམས་དགའ་བ། སྐྱེད་མོས་ཆལ་ཞི་བདེ་བ་ཆེ། འདོད་པ་ལྡ་ལ་ལོངས་སྐྱེད་
 པས། རྒྱགས་གྱི་གཙོ་བོ་འབྱུང་བར་འབྱུང། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཡིད་
 མཐུན་གྱི་དབེན་པའི་གནས་སུ་སྐྱུལ་པའི་ཡོ་བྱད་རྣམས་ཆོགས་པར་བྱས་ལ། །
 ལྟན་བདེ་བ་ལ་ལུས་གནད་ལེགས་པར་བཅས་ཏེ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ཡིན་ནོ། རྫོང་
 དྲིལ་དང། བཤང་སྤང་དང། དྲིས་སྐྱ་སོགས་སྐྱབ་པའི་ཡོ་བྱད་རྣམས་ཆོགས་པར་
 བྱ་དགོས་པ་དང། དེ་ཡང་སྐྱོད་མིན་ལ་གིན་ཏུ་གསང་བར་བྱས་ཏེ་བཅང་དགོས་
 པ་ནི་བཤད་རྒྱུད་དོ་རྩེ་སྤེང་བའི་ལེའུ་དགྲ་པ་ལས། རྣལ་འབྱོར་ལྟན་པ་དོ་རྩེ་
 ཅན། བཤང་སྤང་དང་ནི་དབྱ་རྒྱན་དང། རུས་པའི་རང་བཞིན་ཕྱག་རྒྱ་དང། །
 སྤྲེགས་བམ་བསམ་གཏན་རས་རིས་དང། རྩོད་པ་ལ་སོགས་རྣལ་འབྱོར་མ།
 ཐམས་ཅད་དུ་ནི་དངོས་གྲུབ་ཕྱིར། བཅང་ཞིང་ཀུན་ཏུ་སྤྲོ་བར་བྱ། ཞེས་དང།
 ཡང་ལེའུ་དེ་ཉིད་ལས། སྐྱོད་དང་ཅང་ཏེའུ་གྱི་གྲག་དང། སྤྲེགས་བམ་དང་ནི་
 བཤང་སྤང་དང། རྩམ་ཆོག་མེད་པ་གཞན་དག་ལ། གང་དུའང་བསྐྱུར་པར་མི་
 བྱའོ། ཞེས་དང། དེ་ལྟ་བུ་སོགས་དམ་ཆོག་ནི། རྣལ་འབྱོར་པ་ཡིས་ཏྲག་བསྐྱུང་
 བྱ། ཞེས་ནན་ཏན་དུ་གསུངས། ཞང་པ་སྐྱེལ་གྲུང་དང། ལག་པ་གཉིས་མཉམ་
 བཞག་གི་ཕྱག་རྒྱ་དང། ལུས་དྲང་པོར་བསྐྱུང་ཞིང་མིག་སྒྱ་རྩེར་མཁ་པ་སོགས་
 ལུས་གནད་དང་ལྟན་པར་དགོས་པ་ནི་བཤད་རྒྱུད་དོ་རྩེ་སྤེང་བའི་ལེའུ་དགྲ་པ་
 ལས། སྐྱུལ་པ་བདེ་བའི་ལྟན་འདུག་ནས། མིག་གཉིས་སྒྱ་རྩེར་གཏད་བྱས་
 བས། སྐྱ་ནི་ལྟེ་བའི་ཆད་དུ་བཞག། དྲག་གོང་བསྐྱམས་ལ་ཕྱེ་རྒྱན་སྐྱུར། སྐོད་དང་

མཆུ་ནི་བདེ་བར་བཞག། དཔགས་ཀྱི་འབྱུང་རྒྱུ་གྲོད་ནས་ནི། ཁུང་ཟད་ཅུང་
 ཟད་ཅོལ་བུལ་ནས། རི་ལྷ་བ་བཞིན་འབྱུང་རྒྱུ་ནི། རོ་རྩེ་སྦྱིལ་གྲུང་ལེགས་
 གནས་པས། ཞེས་དང་། དེའི་ལེའུ་བཅུ་དྲུག་པ་ལས། དེ་ལ་ཐོག་མར་ནལ་
 འཕྱོར་མཆོག། རྒྱུ་བཟང་ནང་གི་བདག་ཉིད་བསྐྱུབ། རྩེ་ནི་ཀན་གྱི་དཔུས་སྦྱར་
 བ། རྩས་ནས་དེ་ཁོ་ཉིད་ཆོམ་བསྐྱུ། སེམས་དཔའི་སྦྱིལ་གྲུང་བཅས་ནས་ནི། །
 ཡང་དག་ནལ་འཕྱོར་རྩེས་བྱ་བ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། སྦྱིལ་གྲུང་བྱ་ཚུལ་
 ལ་ཁྱད་དེར་དོ་རྩེའི་སྦྱིལ་གྲུང་དང་། སེམས་དཔའི་སྦྱིལ་གྲུང་གཉིས་གསུངས་པ་
 ལས། རྒྱུ་པ་འདིར་སེམས་དཔའི་སྦྱིལ་གྲུང་གིས་འདུག་པར་རྒྱུ་པ་ཐབས་ཉིད་དུ་
 གསུངས་པ་སྦྱར་བྱངས་ཟེན་ཅིང་། རྒྱུ་པ་ཐབས་མདོར་བྱས་ལས་གྲུང་། འཇམ་
 པའི་སྟན་ལ་འདུག་ནས་ནི། སེམས་དཔའི་སྦྱིལ་གྲུང་ལེགས་གནས་ཏེ། ཞེས་དང་
 རོ་རྩེའི་ཉིང་འཛིན་གནས། གནས་བསྐྱུང་བ་ནི་བཅུམ་པར་བྱ། ཞེས་དང་། རོ་
 རྩེ་སེམས་དཔའི་རྒྱུ་པ་ཐབས་ལས་གྲུང་། དེ་ནས་རྒྱུ་པ་པོས་དགོན་པ་ཆེན་པོ་ལ་
 མོགས་པའི་ཡིད་དང་རྩེས་སུ་མཐུན་པའི་གནས་སུ་གར་དུ་མཛོན་པར་སྟོགས་
 པས་སེམས་དཔའི་སྦྱིལ་གྲུང་མཉམ་པར་གནས་ཏེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་
 སྟིང་རྩེ་ཆེན་པོའི་སེམས་བསྐྱེད་ལ་འཆད་པར་འཁྱུར་པའི་ཤིང་པས་བདག་དང་
 གཞན་ལ་ཕན་པའི་དོ་རྩེ་སེམས་དཔའི་གོ་འཕང་བསྐྱུབ་པར་བྱའོ། ཞེས་གསལ་
 པར་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

གསུམ་པ་ཚུལ་རི་ལྟར་ཉམས་སུ་སྒྲུང་བ་ལ་གཉིས། ཐུན་གྱི་ངོ་པོ་ལ་རི་
 ལྟར་བྱ་བ་དང་། ཐུན་མཚམས་སུ་རི་ལྟར་བྱ་བའི་ཚུལ་ལོ། དང་པོ་ལ་གསུམ།
 རྒྱུ་པ་ཐབས་ཀྱི་སྟོན་འགོ་ལ་རི་ལྟར་བྱ་བ་དང་། རྒྱུ་པ་ཐབས་དངོས་གཞི་རི་ལྟར་

བསྐྱོམ་པ་དང་། མཐུག་ཏུ་རི་ལྟར་བྱ་བའོ། །དང་པོ་སྐྱབ་ཐབས་ཀྱི་སྡོན་འགྲོ་ལ་རི་
ལྟར་བྱ་བ་ལ་གཉིས། ཐུན་གྱི་ཐོག་མར་རི་ལྟར་བྱ་བ་དང་། སྐྱབ་ཐབས་ཀྱི་སྡོན་
འགྲོའི་གཙོ་བོ་ཉམས་སུ་ཡེན་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ཐུན་གྱི་ཐོག་མར་རི་ལྟར་བྱ་བའི་
རིམ་པ་ལ་ལྟ། རང་ཉིད་ལྟར་བསྐྱེད་ནས་རྩོམ་དེའི་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབ་པ། རང་
མཚན་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབ་པ། སྡོན་འགྲོའི་གཏོར་མ་བཏང་བ། བདག་བསྐྱེད་ཀྱི་
མཚན་པ་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབ་པ། རྩོམ་སྐྱེས་དཔའི་སྐྱོམ་བསྐྱས་བྱ་བའོ། །དང་པོ་
རང་ཉིད་ལྟར་བསྐྱེད་ནས་རྩོམ་དེའི་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབ་པ་ལ་གཉིས། ཐ་མལ་གྱི་
སྒྲུང་ཞེན་བསལ་ཏེ་རང་ཉིད་སྐྱེད་ཅིག་གིས་ལྟར་བསྐྱེད་པ་དང་། དེ་ནས་རྩོམ་དེའི་
བྱིན་གྱིས་བསྐྱབ་པའོ། །

དང་པོ་ནི། ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་ཤར་སྐྱོམ་གྱི་སྐྱོན་ནས་ཀྱན་སྦྱང་ལེགས་པར་
བཅོས་ཏེ་དད་གྲས་ཆེན་པོས་དངོས་བརྒྱད་ཀྱི་བླ་མ་རྣམས་ལ་གསོལ་བ་ལུགས་
དག་ཏུ་བཏབ་ནས་རང་ཉིད་ཞེས་རྩོམ་རྩོམ་ཐབས་སུ་བསྐྱེད་དེ། དེ་ལ་ར་རྒྱལ་
དང་གསལ་སྒྲུང་ཅི་ཐོན་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་བླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་སྐྱོམ་ཚུལ་མན་
དག་ལྟར་བྱས་ནས་རང་ཉིད་ལྟར་བསྐྱེད་པའི་ཞལ་བྱག་ སྐྱེ་མདོག་ བྱག་མཚན།
རྒྱན་ཆ་ ལུགས་རྣམས་གསལ་བཏབ་སྟེ་ར་རྒྱལ་དང་གསལ་སྒྲུང་ཅི་ཐོན་དང་།
ངས་དོན་གྱི་མཚོན་དོན་ཁྱད་པར་ཅན་རྣམས་ཞལ་ལས་གེས་པ་ལྟར་བྱན་པར་
བྱས་ལ། རྩོགས་རིམ་ཟབ་མའི་སྒྲིན་བྱེད་དུ་འགྱུར་བ་ཞིག་བྱའོ། །

གཉིས་པ་རྩོམ་དེའི་བྱིན་གྱིས་སྦྱོང་ཚུལ་ལ་མང་དུ་ཡོད་ཀྱང་། སྐབས་
འདིར་མཚོན་དོན་བྱན་པའི་སྐྱོན་ནས་བྱིན་གྱིས་སྦྱོང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་སྐྱེ་ལྷ་ཏ་
དང་། རྩོམ་སྐྱེས་འགྲོ་ལ་སྐྱོམ་པའི་རྒྱུ་དང་། དཀྱིལ་ཚོག་ཉི་ཤུ་པ་དང་།

མན་དག་སྟེ་མ་དང་། དཀྱིལ་ཚོག་དོ་རྗེ་ཐེང་བ་ལ་སོགས་པའི་གྲུབ་ཆེན་གྱི་གཞུང་
 ཏུ་མ་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར། གཞི་དང་། ལམ་དང་། འབྲས་ལུའི་མཚོན་དོན་བྱུང་
 པར་ཅན་རྣམས་ཞལ་ལས་གཤམ་བ་ལྟར་དོར་དྲིལ་ནམ་བཟུང་རེས་གྱིས་བྱན་པར་
 བྱས་ཏེ། རྫོགས་རིམ་ཟབ་མོའི་སྒྲིན་བྱེད་ཏུ་རེས་པར་འགྱུར་བ་ཞིག་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ནང་མཚོན་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་ལ་བཞི། བསང་བ། ལྷུང་བ།
 བསྐྱེད་བ། བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པའོ། །དང་པོ་བསང་བ་ནི། དམིགས་པ་དང་བཅས་
 པས་ལས་སྒྲགས་བརྗོད་ཅིང་བསང་བ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་སྦྱར་བ་ནི། བར་མཚོན་
 གྱི་རྒྱལ་གཞི་འོད་གསལ་ཏུ་བཅུག་ནས་སྤུལ་དུའི་སྒྲགས་གྱིས་སྦྱོང་བ་ཡིན་ནོ། །
 གསུམ་པ་བསྐྱེད་པ་དང་། བཞི་པ་བྱིན་གྱིས་སྦྱོབ་པའི་ཚུལ་ནི། ཙ་རྒྱུད་གྱི་དབུ་
 ཞབས་ཏུ་མར་ག་ལྟ་དང་བདུད་ཅི་ལྟ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་ནང་མཚོན་ལ་
 བསྒྲགས་པ་དང་ཕན་ཡོན་ཡང་དང་ཡང་ཏུ་གསུངས་ཤིང་། བསྐྱེད་ཅིང་བྱིན་གྱིས་
 སྦྱོབ་པའི་ཚུལ་ཙ་རྒྱུད་ལེའུ་བཅུ་དྲུག་པ་ལས། སྤང་པོའི་ག་དང་རྟ་ཡི་ག་ །ཤ་ཆེན་
 དག་གྲང་བཟའ་བྱ་ཞིང་། སྒྲགས་རྣམས་ཀྱན་ལ་དབུལ་བར་བྱ། །དེ་ལྟར་བྱས་ན་
 མགོན་པོ་མཉེས། ཉིན་རེ་དོ་རྗེ་སྦྱོབ་མ་ལ། །མཁས་པས་དཀྱིལ་ལའོར་བསྟན་
 པར་བྱ། །བཤང་གཅི་ག་ཡི་བྱ་བ་དང་། །དོ་རྗེ་གསང་བའི་ཆོག་དག་གིས། །
 སྒྲགས་རྣམས་ཀྱན་གྱི་ཡི་གེ་ཚི། །བསྒྲོམས་ན་དེ་མ་ཐག་ཏུ་འབར། །ཞེས་དང་། །
 བཤང་གཅི་དང་ནི་ག་ཆེན་རྣམས། །ཆ་ནི་མཉམ་པར་བྱས་ནས་སྟ། །ཁམ་ཐོར་
 ལྷུང་མར་བཞག་ན་ནི། །སངས་རྒྱས་ཀྱན་དང་ལྟན་ཅིག་ལའོད། །ཅེས་སོགས་
 ལེའུ་འདིར་ག་ལྟ་དང་བདུད་ཅི་ལྟ་བྱིན་གྱིས་སྦྱོབ་ཚུལ་དང་། །དེ་དག་ལས་བདུད་
 ཅི་རིལ་བྲ་རྒྱལ་ཚུལ་དང་། །དེ་དག་གིས་དཀྱིལ་ལའོར་ལྟ་ཆོགས་མཚོན་པ་དང་།

རང་གི་ཡོངས་སྤྱད་པས་བཅུད་ལེན་ཏུ་འགྱུར་བ་དང་། མཐར་དེ་རྗེས་ལྷན་འགྲུབ་
 པ་སོགས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་ཡང་དང་ཡང་ཏུ་གསུངས། ཅ་རྒྱུད་ཀྱི་དོ་རྗེས་ཆོག་ཤིན་ཏུ་
 དབྱེ་དཀའ་བ་འདི་དག་གི་དགོངས་པ་འགྲེལ་བ་རྒྱལ་བ་རང་ཉིད་ཀྱིས་བཤད་
 རྒྱུ་དུ་གསུངས་པ་ནི། རྒྱུད་བྱི་མ་ལས། བ་མལ་ལུས་ཀྱི་ཆོས་ལ་ནི། ཁྲི་མ་ལྷ་
 རྣམས་སྤང་བ་ནི། ཡེ་ཤེས་ལྷ་ཡིས་བྱིན་བསྐྱབས་པས། བདུད་ཅི་ལྷ་ཞེས་བྱ་
 བར་བཤད། སྤྱར་དང་དེ་བཞིན་བསྐྱེད་པ་དང་། སྤྱང་བར་བྱ་དང་གཟུགས་སྤང་
 བ། རྒྱགས་ཀྱི་ལུས་སུ་རབ་སྦྱོར་བ། བདུད་ཅི་ལྷ་ནི་བཟའ་བར་བྱ། རྩོམ་ཅི་
 ལས་བྱུང་བ་ནི། བར་སྤང་ལ་གནས་བསམ་པར་བྱ། ཞུམ་ལས་བྱུང་བའི་བསྐྱ་
 བྱི། རྩོམ་ཅི་ལས་ཏུ་བསྐྱོམ་པར་བྱ། རྩོམ་ཅི་ལས་མཚན་བའི་བདུད་ཅི་ནི། རྩོམ་
 དཔུས་སུ་གཞག་པར་བྱ། རྩོམ་ཅི་བསྐྱོམ་མཉམ་སྦྱོར་བ། འབར་བས་རྣལ་འབྱོར་
 ཆོས་པར་བྱ། ཤེལ་དང་མཚུངས་པར་སྤང་གྱུར་ཅིང་། ཡེ་ཤེས་ཉི་མ་གཉིས་པར་
 འགྱུར། རྩོགས་བཅུའི་འཛིག་རྟེན་ཁམས་རྣམས་ཀྱི། མཚན་ཆ་མཚོག་གིས་
 དངས་ནས་ནི། བདུད་ཅི་དེ་ཏུ་ཕབ་ནས་ཀྱང་། བཟའ་བའི་སྦྱོར་བས་བཟའ་
 བར་བྱ། བསྐྱབ་བྱའི་དངོས་གྲུབ་ཆོ་ག་ཡིས། རྩོམ་ཅི་དཔེ་ལོ་ལྷ་རྣམས་
 བཟའ། ཡིག་གསུམ་ས་བོན་ལས་བསྐྱེད་བྱ། གཞན་ཏུ་དེ་ནི་འགྲུབ་མི་འགྱུར། །
 མི་སྤང་ལ་སོགས་དངོས་གྲུབ་ནི། བ་མལ་བ་ཞེས་བཤད་པ་ཡིན། སངས་རྒྱས་
 ཉིད་རྒྱུབ་སངས་རྒྱས་ཀྱི། དངོས་གྲུབ་མཚོག་ཅེས་གསུངས་པ་ཡིན། ཞེས་ཤིང་ལྷ་
 དང་བདུད་ཅི་ལྷ་འོས་འདྲི་དང་། དེ་དག་གི་བསྐྱེད་ཆོག་དང་། བྱིན་གྱིས་སྦྱོབ་
 རྒྱུ་དང་། བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་ནས་ཡོངས་སྤྱད་པའི་ཕན་ཡོན་རྣམས་ཤིན་ཏུ་
 གསལ་བར་གསུངས། རྒྱུད་གཞན་ཏུ་ཤི་ལྷ་གསེགས་པ་དང་། བདུད་ཅི་ལྷ་

གཤེགས་མའི་ས་བོན་ལས་བསྐྱེད་ཅིང་། དེ་དང་དེའི་རོ་བོར་གསུངས་པ་ཡོད་ཀྱང་
 རྒྱད་འདིར་བདུད་ཅི་ལྟ་ཡང་གཤེགས་པ་ལྟའི་ས་བོན་ལས་བསྐྱེད་ཅིང་། དེའི་རོ་
 བོར་བལྟ་བ་ནི། བཤད་རྒྱད་དོ་རྩེ་མེད་བ་ལས་གསུངས་ཏེ། རྒྱད་དེའི་ལེའུ་རེ་
 གཅིག་བ་ལས། བདུད་ཅི་ལྟ་ཡི་བཟའ་བ་ནི། །དངོས་གྲུབ་ཀྱི་ཁྱེད་དེ་ཉིད་
 མཆོག་།རྩི་ལྟར་རིགས་པའི་རིམ་པ་བཞིན། །རྣམ་སྤྲོད་མཛད་དང་མི་བསྐྱོད་
 དང་། །དོན་ཡོད་གྲུབ་དང་འོད་དཔག་མེད། །རིན་ཆེན་རྒྱལ་མཚན་ལྟ་བོ་ནི། །
 བདུད་ཅི་ལྟ་ཡི་མཚན་ཉིད་དོ། །ཁྱེད་ཀྱི་རིན་ཆེན་དབང་ལྷན་དང་། །བྱང་ཆུབ་
 སེམས་ནི་འོད་དཔག་མེད། །དེ་བཞིན་དོན་ཡོད་གྲུབ་པ་ཤི། །མི་སྐྱོད་དེ་བཞིན་དོ་
 རྩེ་རྒྱ། །དེ་ཆེན་རྣམ་སྤྲོད་མཛད་དུ་བཤད། །དེ་དག་བདུད་ཅི་ལྟ་ནི་མཆོག་ །ཅིས་
 གསལ་བར་གསུངས་ཤིང་། །འབྲུ་གསུམ་ལན་བདུན་བརྗོད་པའང་བཤད་རྒྱད་
 འདིའི་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཅུ་བཤད་ཀྱི་རྒྱད་དེ་དག་གི་དགོངས་པ་ལྟར།
 །འགྲེལ་བ་སྒྲོན་གསལ་དང་། །རྣ་རོ་པའི་རྒྱད་ཕྱི་མའི་འགྲེལ་བ་སོགས་གྲུབ་ཆེན་གྱི་
 གཞུང་མང་པོ་ལས་འབྱུང་ཞིང་། རྒྱད་དང་གྲུབ་ཆེན་གྱི་གཞུང་རྣམས་གྲུབ་
 བསྐྱེགས་ཏེ་རྩེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་འདུས་པ་རང་ལུགས་ཀྱི་ནང་མཆོད་རྒྱུ་
 རྒྱལ་ཐུན་མོང་མིན་པ་སྒྲུབ་ཐབས་སུ་གསལ་བར་གསུངས་པ་ལྟར་བྱའོ། །ནང་
 མཆོད་རྒྱུ་རྒྱལ་གྱིས་རིམ་གཉིས་ཀྱི་ལམ་གྱི་གནད་མང་དུ་མཆོན་ཞིང་། །ལྷག་
 པར་ཟབ་ལམ་རིམ་པ་ལྟའི་གནད་རྣམས་མཆོན་རྒྱལ་ཞལ་ལས་ཤེས་པ་ལྟར་བྱན་
 པར་བྱས་ལ་ནང་མཆོད་བྱིན་རྒྱབས་རྩོགས་རིམ་ཟབ་མོའི་སྒྲིན་བྱེད་བྱེད་པར་ཅན་
 དུ་འགྱུར་བ་ཞིག་བྱའོ། །

གསུམ་པ་སྟོན་འགྲོའི་གཏོར་མ་གཏང་བ་ལ་བཞི། སྟོན་འགྲོའི་མཚན་པ་
 བྱིན་གྱིས་བསྐྱབ་པ། སྟོན་འགྲོའི་གཏོར་མ་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབ་པ། གཏོར་མ་གྲོན་
 རྟོགས་སྟོང་སྟོན་བྱངས་ཏེ་གསལ་གདབ་པ། དེ་ལ་གཏོར་མ་སྤུལ་ནས་འཕྲིན་
 ལས་འཛོལ་བའོ། །དང་པོ་སྟོན་འགྲོའི་མཚན་པ་བྱིན་གྱིས་སྐྱབ་ཚུལ་ནི། བདག་
 བསྐྱེད་ཀྱི་མཚན་པ་བྱིན་སྐབས་ལྟར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་སྟོན་འགྲོའི་གཏོར་
 མ་བྱིན་གྱིས་སྐྱབ་ཚུལ་ནི། བྱང་མཚན་བྱིན་སྐབས་ལྟར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་
 གཏོར་མ་གྲོན་རྟོགས་སྟོང་རྣམས་སྟོན་བྱངས་ཏེ་གསལ་གདབ་པ་དང་། བཞི་པ་དེ་
 ལ་མཚན་གཏོར་སྤུལ་ནས་འཕྲིན་ལས་འཛོལ་བ་ནི་སྐྱབ་ཐབས་ཉིད་ལས་འབྱུང་
 བ་ལྟར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། དམིགས་ཅིམ་རྣམས་ནི་ཞལ་ལས་ཤེས་པ་ལྟར་བྱ་ཞིང་།
 གཏོར་མ་འབུལ་བའི་ཆོ་རྩོམ་གསོར་བྱིས་བྱ་གསལ་ཞིང་། སྟོང་ཉིད་སྟོང་རྩོམ་
 དབྱེར་མི་བྱེད་པའི་དོན་བྱན་བཞིན་དུ་འབུལ་བ་ཡིན་ནོ། །སྐྱབ་ཐབས་སྟོམ་པ་ལ་
 གཡེང་བ་སོགས་བྱི་ནང་གི་འགལ་ཤྱེན་བར་ཆད་ནི་བྱིར་རྩོམ་ཆོས་ལྟན་སྟུར་
 བསྟན་པ་བསྐྱེད་ཞིང་སྟོང་བར་ཁས་སྤངས་པའི་དམ་ཆོག་ཅན་རྟོགས་སྟོང་རྣམས་
 ལ་གཏོར་མ་སྤུལ་ཏེ་འཕྲིན་ལས་འཛོལ་བ་ནི་མཁའ་འགོ་རྒྱ་མཚོ་དང་། ལུ་ཉི་པའི་
 འགྲེལ་པ་ཁྱད་པར་གསལ་བྱེད་དང་། གྲུབ་ཆེན་མཚོ་སྟེམ་གྱི་གཞུང་དང་། ལཱ་ལི་
 ཏའི་གཞུང་སོགས་རྒྱུད་དང་གྲུབ་ཆེན་གྱི་གཞུང་མང་པོ་ལས་གལ་ཆེ་བར་
 གསུངས་སོ། །བཞི་པ་བདག་བསྐྱེད་ཀྱི་མཚན་པ་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབ་པ་ལ་བཞི།
 དམིགས་པ་དང་བཅས་ཏེ་ལས་སྟགས་ཀྱིས་བསང་བ། མཚན་རྩིས་རྣམས་འོད་
 གསལ་དུ་བཅུག་སྟེ་ཤུལ་ཏའི་སྟགས་ཀྱིས་སྤྱང་བ། ལྷ་ལས་བྱུང་བའི་ཐོད་པའི་
 བྱང་དུ་མཚན་རྩིས་རྣམས་རང་རང་གི་མིང་ཡིག་དང་པོ་ལས་ཁྱད་པར་གསུམ་ལྟན་

དུ་བསྐྱེད་པ། ཉིང་རེ་འཛིན་དང་། རྟགས་དང་། ཡུག་ཀྱང་གསུམ་གྱིས་བྱིན་གྱིས་
བརྒྱབ་པའོ། །དེ་ལྟར་མཆོད་པ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་ནི་རྟགས་ཀྱི་ཐབས་མཁས་ཀྱི་
སྦྱོང་པ་འདོད་ཡོན་ལམ་བྱེད་དང་། ཡོངས་དག་བཞིའི་ནང་ནས་ཡོངས་སྦྱོང་
ཡོངས་སུ་དག་པར་བྱེད་ཚུལ་ཡིན་ཞིང་། རྒྱལ་བ་སྤྲས་བཅས་དབྱེས་པའི་མཆོད་
པ་མད་དུ་བྱུང་བར་འགྱུར་བས། སྐད་ཅིག་རེ་རེར་ཚོགས་སྐབས་ཆེན་གསོག་པར་
བྱེད་པའི་ཐབས་དང་། ལྷག་པར་འདིའི་རེས་དོན་ཁྱད་པར་ཅན་རྣམས་བསམས་
པས་རྫོགས་རིམ་ཟབ་མོའི་དགོ་ཅ་སྒྲིན་བྱེད་དུ་འགྱུར་པའི་ཚུལ་རྣམས་ཤེས་པར་
བྱའོ། །

ལྷ་པ་དོ་རྩེ་སེམས་དཔའི་སྒྲོམ་བརྒྱས་བྱ་ཚུལ་ནི། རྒྱབ་ཐབས་དག་འདོན་
དུ་གསལ་བ་ལྟར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་དོ་རྩེ་སེམས་དཔའི་སྒྲོམ་བརྒྱས་ལ་འབད་
ནས་རྟིག་སྒྲིབ་དང་དམ་ཚིག་ཉམས་ཆགས་ཐམས་ཅད་སྦྱངས་ཏེ། ཤེས་རྒྱུད་ཀྱི་
རྟིག་ལྟར་གིས་མ་སྦྱགས་པའི་གཙང་སིང་རེ་བ་ཞིག་བྱའོ། །

གཉིས་པ་རྒྱབ་ཐབས་ཀྱི་སྒོན་འགྲོའི་གཙོ་བོ་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་ལ་
གཉིས། མཐུན་རྒྱུན་བསྟེན་པའི་ཕྱིར་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་བསག་པ་དང་།
འགལ་རྒྱུན་འགོག་པའི་ཕྱིར་བསྐྱར་བའི་འཁོར་ལོ་སྒྲོམ་ཚུལ་ཡོ། །དང་བོ་མཐུན་
རྒྱུན་བསྟེན་པའི་ཕྱིར་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་བསག་པ་ལ་གཉིས། སྤྱིང་རྩེ་ཆེན་
པོ་ལ་དམིགས་པའི་དེ་ཉིད་དང་། སྤྱིང་རྩེའི་སེམས་དེས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་
ཚོགས་ཞིང་མཆོད་པའོ། །དང་བོ་སྤྱིང་རྩེ་ཆེན་པོ་ལ་དམིགས་པའི་དེ་ཉིད་ནི།
འགྲོ་བ་རྣམས་བདག་འཛིན་གྱིས་དབང་གིས་འཁོར་བར་འཁོར་ཞིང་། ལྷག་
བསྟུལ་པའི་ཚུལ་ལ་བལྟས་ནས་བྱམས་སྤྱིང་རྩེ་དང་། དེས་བྱངས་པའི་བྱང་ཚུབ་

གྱི་སེམས་ལྷགས་བྱས་ཏུ་བསྐྱེད་པའོ། །དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་ནི་
 ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་འཇུག་སྒོ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་ཙ་བ་དང་། གཞུང་
 ཤིང་དང་། སངས་རྒྱས་གྱི་རྒྱ་ལུང་པོ་ས་པོན་ལྷ་ལུང་གསུངས་པས་རྒྱལ་ལྷན་གྱི་
 རྒྱུད་པ་ཐམས་ཅད་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་དེས་ཟེན་པ་ཞིག་དགོས་པ་དང་། ལྷག་པར་
 ཟབ་ལམ་རིམ་གཉིས་སྒོམ་པའི་ཆེ། ཚོགས་ཁིང་མཚོད་པ་སོགས་སྒོ་གསུམ་གྱི་
 རྒྱུད་པ་ཐམས་ཅད་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེས་ཀྱང་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་ཅི་བྱེད་
 སེམས་ཅན་གྱི་དོན་འབའ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་བ་ཞིག་བྱ་བ་དམ་ཚིག་ཡིན་པར་ཅ་རྒྱུད་
 ལེའུ་བརྩུ་བདུན་པའི་སྐྱགས་གྱི་དམ་ཚིག་སྟོན་པའི་སྐྱབས་ལས་གསུངས་སོ། །
 གཉིས་པ་སྟིང་རྗེའི་སེམས་དེས་ཀྱང་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་ཚོགས་ཁིང་མཚོད་པ་ལ་
 གསུམ། ཚོགས་ཁིང་སྟུན་བྱང་བ། དེ་ལ་མཚོད་པ་སོགས་བྱ་བ། རིགས་ལཱ་འི་སྟོམ་
 གཞུང་བྱ་བའོ། །དང་པོ་ཚོགས་ཁིང་སྟུན་བྱང་བའི་རྒྱལ་ནི་རྒྱལ་ཐབས་སུ་གསལ་
 བ་ལྟར་དོ། །གཉིས་པ་དེ་ལ་མཚོད་པ་སོགས་བྱ་བ་ལ་བདུན། མཚོད་པ་འབུལ་
 བ། བྱག་འཚལ་བ། སྟིག་པ་བཤགས་པ། རྗེས་སུ་ཡི་རང་ཁིང་སྟོ་བ་བྱེད་པ།
 རྒྱབས་སུ་འགོ་བ། སེམས་བསྐྱེད་པ། ལམ་ལ་བརྟེན་པར་དམ་བཅའ་བའོ། །དང་
 པོ་མཚོད་པ་འབུལ་བ་ནི། །ཞོ་སཐ་ཏ་ལྷ་ག་ཏ་ཨ་རྩི་དུ་རྩ་མེ་ལྷ་ས་སུ་བྱས་ར་ཏ་ས་
 མ་ཡ་ལྷེ་ཡི་ལྷ་རྩི། ཞེས་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་བྱག་འཚལ་བ་ནི། གང་ཞིག་
 གཞུགས་དང་ཚོར་བ་འདུ་ཤེས་འདུ་བྱེད་དང་། ཞེས་སོགས་སོ། །གསུམ་པ་སྟིག་
 པ་བཤགས་པ་ནི། གང་ཞིག་ཐོག་མེད་སྟོང་པའི་རྒྱ་ལུང་དུ། ཞེས་སོགས་སོ། །
 བཞི་པ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་ཁིང་སྟོ་བ་བྱེད་པ་ནི། ཚོགས་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའ་དང་། ཞེས་སོགས་སོ། །ལྷ་པ་རྒྱབས་སུ་འགོ་བ་ནི། ཡིད་གྱི་རོལ་

པ་ཏི་མེད་ལྷ་འདུས་བསྟུངས། །ཞེས་སོགས་སོ། །དུག་པ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི།
 བསམ་དང་རྣམ་པར་སྒྲིབ་པ་དག་གྱུར་པས། །ཞེས་སོགས་སོ། །བདུན་པ་ལམ་ལ་
 བརྟེན་པར་དམ་བཅའ་བ་ནི། བདེ་གཤེགས་སྤྲུལ་བཅས་རྣམས་ཀྱི་ལམ་གཅིག་
 དུ། །ཞེས་སོགས་སོ། །དེ་ལྟར་མཆོད་པ་འབུལ་བ་ནས་རིགས་ལྗེའི་སྒྲིལ་བཟུང་བྱ་
 བའི་བར་རི་ལྟར་བྱ་བའི་ཆོག་རྣམས་ནི་རྒྱུ་བ་ཐབས་ཉིད་དུ་གསལ་བ་ལྟར་ཡིན་
 ལ། མཆོད་པ་འབུལ་བའི་སྤྲུལ་འདི་ནི་བཤད་རྒྱུ་དོ་རྗེ་སྤང་བ་ལས་གསུངས།
 མཆོད་པ་འབུལ་བའི་ཆོ། རྣམ་དང་། སྤྲུལ་དང་། ཉིང་རེ་འཛིན་དང་། བྱག་རྒྱ་
 རྟེ་བཞི་ལྟར་དུ་བྱ་དགོས་ཤིང་། རྒྱུ་བའི་མཆོད་པ་དང་ལྟ་ལྟར་དུ་ཡང་གསུངས་
 སོ། །རང་ཉིད་ལྟར་གསལ་བའི་སྤྲིང་གར་བརྒྱ་ས་བོན་དང་བཅས་པ་དང་། དེ་
 ལས་འོད་ཟེར་སྒྲིལ་པས་ཆོགས་ཞིང་སྤྱོད་དང་བ་དང་། མཆོད་ལྟ་སྒྲིལ་བསྟུ་དང་།
 མེ་ཏོག་ལ་སོགས་པའི་མཆོད་པའི་ངེས་དོན་བྱུང་པར་ཅན་རྣམས་བཤད་རྒྱུ་དོ་
 རྗེ་སྤང་བ་དང་། རྒྱུད་ཀྱི་མ་དང་། དགོངས་པ་ལྟར་སྒྲིལ་སོགས་པ་བཤད་རྒྱུ་
 རྣམས་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་བྱུང་པར་བྱས་ནས་རྫོགས་རིམ་ཟབ་མོའི་སྒྲིབ་བྱེད་
 དུ་འགྱུར་པ་ཞིག་བྱའོ། །ཕྱག་འཆོལ་བའི་ཆོགས་བཅད་འདི་རྣམས་རྒྱུད་ཀྱི་མ་
 ལས་གསུངས་ཤིང་། སྤྲུལ་དང་གཉིས་སྤྲུལ་པའི་འདུས་པའི་དགྲིལ་ལའོར་གྱི་
 ལྟ་སོ་གཉིས་ལ་ཕྱག་འཆོལ་ཚུལ་ཡིན་པས། ཆོག་དང་བསྟུན་ནས་ལྟ་སོ་སོ་ངོ་
 འཕྲོད་པར་བྱས་ལ་གསལ་གདབ་པ་དང་། སོ་སོའི་རྣམ་དག་བྱུང་བ་དང་། ལྟ་
 པར་ཕྱག་འཆོལ་བའི་ཆོད་རྗེའི་ཐལ་མོའི་ངེས་དོན་བྱུང་པར་ཅན་རྣམས་བྱུང་ནས་
 རྫོགས་རིམ་ཟབ་མོའི་སྒྲིབ་བྱེད་དུ་འགྱུར་པ་ཞིག་བྱའོ། །སྤྲིག་པ་བཤགས་པ་ནས་
 ལམ་ལ་བརྟེན་པར་དམ་བཅའ་བའི་བར་གྱི་ཆོགས་བཅད་འདི་རྣམས་རྒྱུ་བ་ཐབས་

ཀྱན་བཟང་ལས་གསུངས་པ་འདིར་འགོད་པར་མཛད་པ་ཡིན་ལ། དེ་དག་གི་དོན་
 བྱམས་མོང་བ་དང་། བྱམས་མོང་མིན་པ་སྐྱགས་ལམ་གྱི་གནད་འབྲས་སུ་ལམ་བྱེད་གྱི་
 རྒྱལ་རྣམས་ཤེས་པར་བྱའོ། །གསུམ་པ་རིགས་ལཱ་འི་སྒྲུལ་གཟུང་བྱ་བ་ནི། སངས་
 རྒྱལ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ཀྱན། །བདག་ལ་དགོངས་པར་མཛད་དུ་གསོལ། །
 ཞེས་སོགས་སོ། །རིགས་ལཱ་འི་སྒྲུལ་གཟུང་གི་ཆེ་སྒྲ་མ་ལྟ་ཆོགས་གྱི་སྐུན་སྐར་
 རིགས་ལཱ་སྐྱེ་དང་སོ་སོའི་དམ་ཆོག་རྣམས་བྱང་རྒྱལ་བར་དུ་ནམ་ཡང་མི་འདོར་
 བར་བརྟན་པོར་གཟུང་བ་དང་། ཉིན་ལན་གསུམ་མཚན་ལན་གསུམ་དུ་དམ་ཆོག་
 དང་སྒྲུལ་པ་རྣམས་བསྐྱོ་བགྲང་བྱས་ནས་དག་པར་བྱེད་པར་དམ་བཅས་པ་ཡིན་
 པས་སྒྲ་མ་ལྟ་ཆོགས་མཉེས་པའི་སྐྱུལ་པའི་མཚན་པར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་བྱམས་
 མོང་དང་བྱམས་མོང་མིན་པའི་སྒྲུལ་པ་གཟུང་བའི་རྒྱལ་རྣམས་ཆོག་སྐྱི་ཙམ་དུ་མ་སོང་
 བར་རྒྱད་ཐོག་དུ་ཁེལ་ངེས་ནན་དུ་བྱས་ནས་ཟབ་ལམ་རིམ་གཉིས་ལྟར་དུ་
 རྒྱད་ལ་སྐྱེ་བའི་མཐུན་ཀྱེན་ཆོགས་རྒྱབས་ཆེན་གསོག་པ་དང་། ལྷག་པར་རྫོགས་
 རིམ་ཟབ་མོའི་དགོ་ཅ་སྒྲིན་བྱེད་དུ་འགྱུར་ངེས་བྱའོ། །གཉིས་པ་འགལ་ཀྱེན་
 འགོག་པའི་ཕྱིར་བསྐྱུང་བའི་འཁོར་ལོ་བསྒྲོམ་པ་ལ་གཉིས། དོན་དམ་པའི་བསྐྱུང་
 བ་སྟོང་ཉིད་བསྒྲོམས་ཏེ་ཆོས་སྐྱུ་ལ་ར་རྒྱལ་བྱ་བ་དང་། བསྐྱུང་བའི་འཁོར་ལོ་རྟེན་
 དང་བརྟེན་པར་བཅས་པ་སྒྲོམ་རྒྱལ་ལོ། །དང་པོ་དོན་དམ་པའི་བསྐྱུང་བ་སྟོང་པ་
 ཉིད་བསྒྲོམས་ཏེ་ཆོས་སྐྱུ་ལ་ར་རྒྱལ་བྱ་རྒྱལ་ནི། ཞི་སྒྲ་ལྟ་བུ་ཞེས་སོགས་སྐྱུལ་
 ཐབས་ཉིད་དུ་གསལ་བ་ལྟར་རོ། །གཉིས་པ་བསྐྱུང་བའི་འཁོར་ལོ་རྟེན་དང་
 བརྟེན་པར་བཅས་པ་སྒྲོམ་རྒྱལ་ལ་བཞི། བསྐྱུང་འཁོར་གྱི་གཙོ་བོ་བསྐྱེད་པའི་དེ་
 ཉིད། འཁོར་ཁྱོ་བོ་བསྐྱེད་པའི་དེ་ཉིད། བགེགས་ལ་སྐར་བྱས་གདབ་པའི་དེ་ཉིད།

ར་བ་ལ་སྟགས་པའི་བསྐྱེད་པའི་འཁོར་ལོ་སྒྲོམ་པའི་དེ་ཉིད་དོ། །དང་པོ་བསྐྱེད་པའི་འཁོར་གྱི་གཙོ་བོ་བསྐྱེད་པའི་དེ་ཉིད་ལ་གཉིས། བཀའི་འཁོར་ལོ་གདན་བཅས་བསྐྱེད་པ་དང་། གདན་དབུས་མའི་སྤྱི་དུ་གཙོ་བོ་བསྐྱེད་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་བཀའི་འཁོར་ལོ་གདན་བཅས་བསྐྱེད་པ་ནི། སྤྱིར་པའི་རང་ལས་སྒྲ་ཆོགས་པ་དཔྱེ་ཉེ་བར། ཞེས་སྟགས་སོ། །གཉིས་པ་གདན་དབུས་མའི་སྤྱི་དུ་གཙོ་བོ་བསྐྱེད་ཚུལ་ནི། གདན་དབུས་མའི་སྤྱི་དུ་རང་ཉིད་དོ་རྩེ་འཆང་། ཞེས་སྟགས་སོ། །གཉིས་པ་འཁོར་ཁོ་བོ་བསྐྱེད་པའི་དེ་ཉིད་ནི། གཤམ་རྩེ་གཤེད་ནག་པོ་རྣམ་སྤྱང་གི་དབུ་རྒྱ་ཅན། ཞེས་སྟགས་སོ། །གསུམ་པ་བཤམ་ལ་ཕུར་ཕུས་གདབ་པའི་དེ་ཉིད་ནི། བདག་ཉིད་ཀྱིས་འག་གི་གཞོད་མཛེས་ལ་བལྟས་པས། ཞེས་སྟགས་སོ། །བཞི་པ་ར་བ་ལ་སྟགས་པའི་བསྐྱེད་པའི་འཁོར་ལོ་སྒྲོམ་པའི་དེ་ཉིད་ལ་གཉིས། ར་བ་དང་གུར་ལ་སྟགས་པ་བསྒྲོམས་ཏེ་གནས་བསྐྱེད་པ་དང་། ཡི་གེ་གསུམ་གྱི་གོ་ཆས་བདག་བསྐྱེད་པའོ། །དང་པོ་ར་བ་དང་གུར་ལ་སྟགས་པ་བསྒྲོམས་ཏེ་གནས་བསྐྱེད་པ་ནི། འགྲི་རྩྱ་རྩེ་ཞེས་སྟགས་སོ། །གཉིས་པ་ཡི་གེ་གསུམ་གྱི་གོ་ཆས་བདག་བསྐྱེད་པ་ནི། ལྷ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱི་པོར་ལྷ་པ་ལ་ཞོ་དགར་པོ། ཞེས་སྟགས་སོ། །དེ་ལྟར་བསྐྱེད་པའི་འཁོར་ལོ་སྒྲོམ་ཚུལ་དེ་དག་ནི་ཅ་རྒྱུད་ལེའུ་བཅུ་གསུམ་པ་ལས། ཁོ་བོ་ཞེས་དགན་ལས་སྒྲེས། གསོད་པ་རྟག་ཏུ་བརྩོན་པ་དག་སྐྱེད་པ་མཆོག་གི་ཆོས་ཅན་ལ། གསོད་པའི་དོན་གྱིས་འབྱུང་པར་འབྱུང་། ཞེས་དང་། བསམ་གཏན་ལས་བྱུང་དམ་བཅས་པས། གནས་གང་དུ་ནི་ཡང་དག་སྤྱད། །བསམ་གཏན་སྤྱིར་བ་འདི་ཡིས་ནི། གནས་ན་སངས་རྒྱུ་ཕྱིན་གྱིས་སྤོབ། རྩོ་རྩེ་བདུད་ཅི་རྒྱལ་པོ་ཆེ། རྩོ་རྩེ་ཕུར་ཕུར་བུ་བསྒྲོམ། མེ་སྟག་འབར་བ་འབར་བ་

ཡིས། ཁྱོགས་བརྩའི་དགྱིལ་འཁོར་གདབ་པར་བྱ། །འགྲོ་བ་འདུལ་བ་ཞི་བ་དོན་རྗེ་
 ཞེས་བྱ་བའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ཏོ། །ཞེས་པ་རྣམས་གྱིས་བསྟན་ཅིང་། གཞན་ཡང་ལེའུ་
 འདིར་ཁྱོ་བོ་བརྩའི་བསྐྱར་འཁོར་ལ་བརྟེན་ནས་ཞི་རྒྱས་དབང་དྲག་གི་ལས་སྐྱབ་
 རྒྱལ་དང་། ལྷག་པར་བགགས་ལ་ཕུར་བུས་བདེ་ནས་ཕྱི་ནང་གི་གཞོན་འཛོམས་
 བར་བྱ་བའི་རྒྱལ་རྒྱས་པར་གསུངས། ལེའུ་བརྩ་བཞི་པར་གཙུག་ཏོར་འཁོར་
 བསྐྱར་མ་གཏོགས་གཤིན་རྗེ་གཤེད་ནས་གཞོན་མཛེས་གྱི་བར་ཁྱོ་བོ་དགྲའི་ཐེང་
 རྒྱས་ལ་བརྟེན་ནས་ལས་སྐྱབ་རྒྱལ་དང་། བགགས་ལ་ཕུར་བུས་འདེབས་པའི་
 རྒྱས་དང་། རྗེ་རྗེ་ཕུར་བུའི་དབྱིབས་དང་། རྒྱབ་ཐབས་སྒྲོམ་པའི་ཆོ་རྗེ་རྗེ་ཕུར་
 བྱ་བསྒྲོམས་ནས་ཕྱི་ནང་གི་བགགས་འདུལ་བའི་རྒྱལ་སྐྱགས་ཞིབ་ཏུ་གསུངས་
 ཤིང་། རྗེ་རྗེའི་ཆོག་གིན་ཏུ་དབྱེ་དཀའ་བས་དེ་དག་ཏུ་དངོས་སུ་མི་གསལ་བ་
 རྣམས་རྒྱད་ཕྱི་མ་ལས་ཞིབ་ཏུ་གསུངས་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། ཡོངས་སྒྱུད་བཞི་དང་
 ཡང་དག་ལྷན། རིག་པའི་སྒྲིས་བྱ་དོན་རྗེ་ཅན། །སྒྲུ་གསུང་ཐུགས་གྱི་དབྱེ་བ་
 ཡིས། །བྱ་གསུམ་དུ་ནི་རྣམ་པར་བསྒྲོམ། །ཀྱན་ནས་སེར་བའི་འཁོར་ལོ་ནི། །
 ཕྱིབས་བརྩ་དེ་དབུས་རྣམ་པར་བསྒྲོམ། ཕྱིབས་ཀྱན་ལ་ནི་ཁྱོ་བོ་བརྩ། །ཡེ་ཤེས་
 བདག་ཉིད་བརྩ་ལས་བྱུང་། །འགོག་པའི་རྗེ་རྗེས་བསྒྲོམ་བྱ་ཞིང་། །མཆོག་ཏུ་
 མཛེས་པ་བསྐྱབ་པར་བྱ། །རྗེ་རྗེ་འབར་བའི་སྒྲིན་འཕྲོ་བས། །མི་གཡོ་བ་དང་
 མཚུངས་པར་འཁོར། །ཞེས་བསྐྱར་འཁོར་གྱི་གཙོ་བོ་བསྐྱེད་རྒྱལ་དང་། བསྐྱར་
 འཁོར་གྱི་དབྱིབས་དང་། །ཁ་དོག་དང་། ཆོས་འབྱུང་གི་ནང་དུ་སྒྲོམ་པ་དང་།
 བསྐྱར་འཁོར་གྱི་ཕྱིབས་རྣམས་ལ་འཁོར་གྱི་ཁྱོ་བོ་རྣམས་བསྐྱེད་རྒྱལ་དང་། འཁོར་
 ལོ་འཁོར་རྒྱལ་གྱིས་གནད་དང་བཅས་བསྐྱར་འཁོར་སྒྲོམ་རྒྱལ་ཞིབ་ཏུ་གསུངས་

ཤིང་། ཅ་བཤད་ཀྱི་རྒྱུ་དེ་དག་ཏུ་མི་གསལ་བའི་མན་ངག་གི་ཁྱད་པར་འགའ་
 ཞིག་རྒྱུ་པ་ཐབས་མདོར་བྱས་དང་། མན་ངག་སྟེ་མ་སོགས་གྲུབ་ཆེན་གྱི་གཞུང་
 ལས་འབྱུང་བས། རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་རྒྱུད་དང་གྲུབ་ཆེན་གྱི་མན་ངག་གྲུང་
 བསྟེགས་ཏེ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་འགོད་པར་མཛད་པ་ཡིན་ལ། བསྐྱེད་འཁོར་སྟོན་
 པའི་ཆོ་བརྒྱུ་པ་བྱ་འགྲུགས་པའི་གནད། འཁོར་ལོ་འཁོར་བའི་གནད། གཙོ་བོ་
 འཁོར་བའི་གནད། ཁྱོ་བོ་རྣམས་ཞལ་གཟིགས་ཚུལ་གྱི་གནད། བསྐྱེད་བྱ་སྤྱོད་པའི་
 གནད། ཞི་རྒྱས་དབང་དུག་གི་ལས་སོ་སོར་རི་ལྟར་བྱ་བའི་གནད། ལམ་རིམ་
 གཉིས་སྟོན་པའི་ཆོ་བགཉགས་ཀྱི་འཚུབ་ཆ་ཆེན་བསྟོགས་པ་གཙོ་བོར་བྱ་བའི་གནད་
 ལ་སོགས་པ་མན་ངག་གི་གནད་མཐའ་དག་པར་སྒྲམ་པའི་ཞལ་ལས་ཤེས་པར་བྱས་
 ལ་སྒྲམས་དང་བསྟུན་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་ཅིང་། གཙོ་བོར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་
 རིན་པོ་ཆེ་དང་གནས་ལུགས་རྟོགས་པའི་ལྟ་བའི་ངེས་པ་ལུགས་ཅན་བསྟེན་པ་
 དང་། བསྐྱེད་འཁོར་ལ་སྒྲུག་གསུམ་ལམ་འཁྱེད་ཀྱི་གནད་ཁྱད་པར་འཚུལ་རྣམས་ཤེས་
 པར་བྱས་ལ་རྒྱུད་ཐོག་ཏུ་ཅི་ཞེས་བྱས་ཏེ། ལམ་རིམ་གཉིས་སྟོན་པའི་ཕྱི་ནང་གི་
 འགལ་ཁྱེན་རྣམས་སེལ་བ་དང་། རྗེ་གསལ་རིམ་ཟབ་མའི་སྟོན་བྱེད་དུ་འགྱུར་བའི་
 ཚུལ་ལ་སྟོ་རྣམས་ཅི་ཡོད་ཀྱིས་འབད་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་རྒྱུ་པ་ཐབས་དངོས་གཞི་རི་ལྟར་སྟོན་པའི་ཚུལ་ལ་གསུམ། དང་
 བོ་སྦྱོར་བའི་ཉིང་དེ་འཛིན་དང་། དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་ཉིང་དེ་འཛིན་དང་།
 ལས་རྒྱལ་མཆོག་གི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་དང་པོ་སྦྱོར་
 བའི་ཉིང་དེ་འཛིན་སྟོན་ཚུལ་ལ་གསུམ། གང་དུ་འཁོར་རྒྱ་བའི་གནས། གང་གིས་
 འཁོར་རྒྱ་བའི་རྟོན། རི་ལྟར་འཁོར་རྒྱ་བའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་གང་དུ་འཁོར་རྒྱ་བའི་

གནས་སྒོམ་ཚུལ་ལ་གསུམ། སྟོང་སྒྲ་མ་སྟོང་པ་དང་ཚེས་མཐུན་པར་ཡོ་ཤེས་གྱི་སྒྲ་
བསྐྱེད་པའི་དེ་ཉིད། སྟོང་ཕྱི་མ་འཆགས་པ་དང་ཚེས་མཐུན་པར་དོ་རྗེའི་སྒྲ་བསྐྱེད་
པའི་དེ་ཉིད། སྒྲ་ཚོགས་དོ་རྗེའི་ལྟེ་བར་གཞལ་ཡས་ཁང་སྒོམ་པ་རྟེན་གྱི་དགྱིལ་
ལའོར་བསྐྱེད་པའི་དེ་ཉིད་དོ། །དང་པོ་སྟོང་སྒྲ་མ་སྟོང་པ་དང་ཚེས་མཐུན་པར་ཡོ་
ཤེས་གྱི་སྒྲ་བསྐྱེད་པའི་དེ་ཉིད་སྒོམ་ཚུལ་ལ་གཉིས། མཐུན་ལུལ་ངེས་པར་བྱ་བ་
དང་། དེ་དང་ཚེས་མཐུན་པར་ཡོ་ཤེས་གྱི་སྒྲ་སྟོང་ཉིད་སྒོམ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་
མཐུན་ལུལ་ངེས་པར་བྱ་བ་ནི། རྒྱབ་ཐབས་ལས། དངོས་གཞི་རྟེན་དང་བརྟེན་
པའི་ལྟེ་རྣལ་འབྱོར་གཉིས་གྱི། རྟེན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་གང་དུ་འཆང་བྱ་བའི་གནས་
རྒྱབ་པ་ནི་སྟོང་གྱི་སྟིང་པ་འཛིག་པ་དང་འཆགས་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་
བསྒོམ་པར་བྱ་སྟེ། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་དེ་དང་ཚེས་མཐུན་པར་ཡོ་ཤེས་
གྱི་སྒྲ་སྟོང་ཉིད་སྒོམ་ཚུལ་ནི། དངོས་པོ་མེད་པས་སྒོམ་པ་མེད། ཅིས་སོགས་སོ། །
གཉིས་པ་སྟོང་ཕྱི་མ་འཆགས་པ་དང་ཚེས་མཐུན་པར་དོ་རྗེའི་སྒྲ་བསྐྱེད་པའི་དེ་
ཉིད་སྒོམ་ཚུལ་ལ་གཉིས། མཐུན་ལུལ་ངེས་པར་བྱ་བ་དང་། དེ་དང་ཚེས་མཐུན་
པར་དོ་རྗེའི་སྒྲ་བསྐྱེད་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་མཐུན་ལུལ་ངེས་པར་བྱ་བ་རྒྱབ་ཐབས་སུ་
གསུངས་པ་སྐར་དངས་པ་ལྟར་རོ། །གཉིས་པ་དེ་དང་ཚེས་མཐུན་པར་དོ་རྗེའི་སྒྲ་
བསྐྱེད་ཚུལ་ནི། སྟོང་པའི་ངང་ལས་སྐད་ཅིག་གིས་དོ་རྗེའི་སྒྲ་གཞིར་བཟུང་བྱ་རེ་
མེ་རེ་དང་བཅས་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་དབུས་སུ་ཞེས་སོགས་སོ། །གསུམ་པ་
སྒྲ་ཚོགས་དོ་རྗེའི་ལྟེ་བར་གཞལ་ཡས་ཁང་སྒོམ་པ་རྟེན་གྱི་ལའོར་ལོ་བསྐྱེད་པའི་དེ་
ཉིད་ནི། སྒྲ་ཚོགས་དོ་རྗེའི་ལྟེ་བའི་ལྟེ་དུ་རྒྱུ་དཀར་པོ་སངས་རྒྱས་གྱི་སྒྲིན་གྱི་འོད་
ཟེར་འཕྲོ་བ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་གཞལ་ཡས་ཁང་། ཞེས་སོགས་སོ། །གཉིས་

པ་གང་གིས་འཆར་རྒྱ་བའི་ཉེན་ལྷག་མོས་སྒྲོམ་ཚུལ་ལ་གཉིས། ལྷག་མོས་ཀྱི་ལྷའི་
 འཁོར་ལོ་དགོད་པའི་དེ་ཉིད། ལྷག་མོས་ལུས་ལ་བསྐྱེད་པའི་དེ་ཉིད་དོ། །དང་པོ་
 ལྷག་མོས་ཀྱི་ལྷའི་འཁོར་ལོ་དགོད་པའི་དེ་ཉིད་སྒྲོམ་ཚུལ་ལ་གཉིས། བསྐྱེད་པ་
 དང་པོའི་མི་རྒྱས་ཏེ་སྐྱེ་བ་དང་ཆེས་མཐུན་པར་ལྷག་མོས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་སྐད་ཅིག་
 གིས་དུས་གཅིག་ལ་བསྐྱེད་ནས་རིམ་གྱིས་གསལ་གདབ་པ་དང་། ལྷག་མོས་ཀྱི་
 མཛད་པ་སྒྲོམ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མཐུན་ཡུལ་ངེས་པར་བྱ་བ་དང་། དེ་
 དང་ཆེས་མཐུན་པར་ལྷག་མོས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་སྐད་ཅིག་གིས་དུས་གཅིག་ལ་བསྐྱེད་
 བས་རིམ་གྱིས་གསལ་འདེབས་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་མཐུན་ཡུལ་ངེས་པར་བྱ་བ་ནི།
 རྒྱུ་བ་ཐབས་ལས། རྫོད་ཆགས་པའི་འོག་ཏུ་བསྐྱེད་པ་དང་པོའི་མི་འཆགས་པ་དང་
 ཆོས་མཐུན་པར་བསྒྲོམ་སྟེ། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་དེ་དང་ཆེས་མཐུན་པར་ལྷ་
 རྣམས་སྐད་ཅིག་གིས་དུས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེད་ནས་རིམ་གྱིས་གསལ་འདེབས་ཚུལ་
 བློ། གདན་དེ་རྣམས་ཀྱི་སྟེང་དུ་སྐད་ཅིག་གིས་ལྷག་པར་མོས་པ་ཙམ་གྱིས་ལྷ་ལྷུ་
 ཅུ་ཅ་གཉིས་དུས་གཅིག་ཏུ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་གྱུར་བ་ནི། ཞེས་སྟགས་སོ། །
 གཉིས་པ་ལྷག་མོས་ཀྱི་མཛད་པ་སྒྲོམ་ཚུལ་ནི། རང་གི་ཐུགས་ཀའི་རྩྭ་ལས་འོད་
 ཟེར་འཕྲོས། བཅས་ཅན་ཐམས་ཅད་བཀྲལ་སྟེ། ཞེས་སྟགས་སོ། །གཉིས་པ་
 ལྷག་མོས་ལུས་ལ་བསྐྱེད་པའི་དེ་ཉིད་སྒྲོམ་ཚུལ་ནི། རང་གི་ཐུགས་ཀའི་རྩྭ་རྫོན་པོའི་
 འོད་ཟེར་ལུགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱིས་རྣམ་སྐྱང་ནས་གནོད་མཛེས་ཀྱི་བར་གྱི་ལྷ་
 རྣམས་སྐྱོན་བྲངས་ཏེ། ཞེས་སྟགས་སོ། །དེ་ཡང་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་སྟོང་ཉིད་སྒྲོམ་པ་ནི།
 རྒྱུ་བ་ཐབས་ཉིད་ལས། དངོས་པོ་མེད་པས་སྒྲོམ་པ་མེད། །བསྒྲོམ་པར་བྱ་བ་
 བསྒྲོམ་པ་མིན། །དེ་ལྟར་དངོས་པོ་དངོས་མེད་པས། སྒྲོམ་པ་དམིགས་སུ་མེད་

པའོ། །ཞེས་བཞེད་ལ་སྟོན་བཅུད་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པས་
 སྒྲོམ་པ་དང་། བསྒྲོམ་པར་བྱ་བ་དང་། སྒྲོམ་པ་པོ་གསུམ་མི་དམིགས་པའི་སྟོང་པ་
 ཉིད་དང་། མཚན་མ་མེད་པ་དང་། སྟོན་པ་མེད་པའི་རང་བཞིན་དུ་བསམས་ལ།
 བསྐྱར་ལམ་དང་སྟོན་བཅུད་ཐམས་ཅད་འོད་གསལ་དུ་གཞུགས་པར་བྱའོ། །
 ཞེས་གསུངས། དངོས་པོ་མེད་པས་སྒྲོམ་པ་མེད། ཅེས་སོགས་ཆོགས་བཅད་འདི་
 ཙ་རྒྱད་ལེའུ་གཉིས་པར་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་དུག་གིས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་
 ཆོགས་བཅད་རེ་གསུངས་པའི་ནང་ནས་དོ་རྗེ་འཆར་གིས་གསུངས་པའི་བྱང་ཆུབ་
 ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ཆོགས་བཅད་དོ། །ཆོགས་བཅད་འདིའི་སྒྲོ་ནས་སྟོང་ཉིད་སྒྲོམ་པ་
 དང་། དེ་ལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་ཞེས་བཞེད་པར་སྐྱབ་ཐབས་མདོར་བྱས་སུ་གསུངས།
 དེའི་ཆོ་སྤྱད་རིམ་བྱེད་པ་ནི་དོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྐྱབ་ཐབས་ལས། དེ་ནས་ལེའུ་
 གཉིས་པ་ལས་གསུངས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ཆོགས་བཅད་ཀྱིས་བསྐྱར་
 བའི་ལམ་ལོ་དང་། ཁམས་གསུམ་ཡང་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་གཞུགས་པར་བྱའོ། །
 ཞེས་གསུངས། འཕགས་པ་ཡབ་ཟུམ་དང་། རྒྱལ་བ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་གསུང་
 འདི་དག་ལ་དབྱེད་ཤིང་ན་རིམ་པ་དང་པོར་སྟོང་ཉིད་སྒྲོམ་ཆུབ་འདི་ལྟར་བྱས་
 པས། རིམ་པ་གཉིས་པར་དཔེ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་འགྲུབ་པའི་དགེ་ཙ་སྒྲིབ་བྱེད་
 ཟུང་པར་ཅན་དུ་འགྱུར་བའི་ཆུལ་ལ་ངེས་པ་ལུལ་ཕྱིན་སྟེ། །དེ་ལྟར་ཆོས་མཐུན་
 སྟོར་བ་དང་། སྤྱད་རིམ་བྱ་བ་དང་། ཆོས་སྤྱིའི་ལམ་འཁྱེད་སྒྲོམ་པ་སོགས་མན་
 དག་གི་གནད་ཟུང་པར་ཅན་དེ་དག་ནི། འཕགས་པ་རྒྱ་སྐྱབ་ཡབ་ཟུམ་དང་།
 རྒྱལ་བ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས་ཙ་བཤད་སྐྱར་བ་ལས་ཐོན་པའི་མན་དག་ཡིན་ནོ། །
 དེ་ལྟར་སྟོང་ཉིད་སྒྲོམ་པ་ལ་རྗེ་བོ་ཆེན་པོས་དགོས་པ་ཟུང་པར་ཅན་དུག་གསུངས་

པ་དང་། གཙོ་བོར་འབྲས་ལུ་ལམ་བྱེད་གྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་གནད་དང་།
 རྫོགས་མིམ་ཟབ་མོའི་སྤྱིན་བྱེད་བྱེད་པར་ཅན་དུ་འགྱུར་པའི་གནད་རྣམས་ཤེས་
 དགོས་ཤིང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ལུགས་རང་བཞིན་མེད་རྫོགས་ཀྱི་ལྟ་བ་
 འདི་མེད་པར་ཉོན་མོངས་སྤྱོད་ཐབས་མེད་པས། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་གང་
 བཟོད་ཀྱང་གནས་ལུགས་རྫོགས་པའི་ལྟ་བ་འདི་མེད་མི་རུང་དུ་གསུངས་ཤིང་།
 ལྟ་བ་པར་སྤྱོད་ཀྱི་ལམ་མིམ་གཉིས་སྒྲོམ་པ་པོ་རྣམས་ཀྱིས་གནས་ལུགས་
 རྫོགས་པའི་ལྟ་བ་ལུ་ཐག་ཆོད་པ་ཞིག་བཅའ་ནས་རྒྱུད་དུ་སྒྱོད་པ་དམ་ཆིག་ཡིན་
 པར་ཅ་རྒྱུད་ལེའུ་བཅུ་བདུན་པའི་སྤྱིགས་ཀྱི་དམ་ཆིག་སྟོན་པའི་སྐབས་ལས་
 གསུངས་སོ། རྫོང་རྫོང་ས་བསྐྱེད་པའི་སྐབས་སུ་རྟོན་ཆོས་འབྱུང་སྒྲོམ་པ་ནི་ཅ་རྒྱུད་
 ལེའུ་གསུམ་པ་ལས། བམ་མཁའི་དབྱིངས་ཀྱི་དབུས་གནས་པར། ཁངས་རྒྱས་
 དཀྱིལ་ལའོར་སྒྲོམ་པ་ནི། ཞེས་པས་བསྟན་ཏེ། དེའི་ཐད་ཀྱི་འགྲེལ་པ་སྒྲོན་
 གསལ་མཆན་ལུ་དང་བཅས་པ་ལས། བམ་མཁའི་དབྱིངས་ཀྱི་དབུས་གནས་
 པར། ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོས་འབྱུང་ཟུར་གསུམ་པ་ལ་གནས་པ་སྟེ། དེའི་དབུས་སུ་
 གནས་པ་ནི་འོག་གི་རྟོན་གྱི་དཀྱིལ་ལའོར་རོ། ཞེས་གསུངས། ཆོས་འབྱུང་དེ་
 ཉིད་ཤེས་རབ་མའི་ལྟ་གའི་དབྱིབས་ཅན་དུ་སྒྲོམ་པ་ནི། ཅ་རྒྱུད་ཀྱི་སྤྱོད་གཞིར་རྫོང་
 རྫོང་ཐུན་མོང་གྲ་ག་ལ་བཞུགས་སོ། ཞེས་པས་བསྟན་ཏེ། དེའི་ཐད་ཀྱི་འགྲེལ་པ་
 སྒྲོན་གསལ་མཆན་ལུ་དང་བཅས་པ་ལས། རྫོང་རྫོང་འཆང་དེའི་རྫོང་རྫོང་ཐུན་མོང་ནི་
 རྫོང་འཆང་ལ་བདེ་ཆེན་སྤྱོད་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་དམིགས་པ་སྤྱོད་ཉིད་དེ། དེ་ཉིད་ལ་
 དམིགས་པས་ནི་ཉོན་མོངས་པ་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་རྣམས་འཛོམས་པས་ན་
 ལྟ་བ་སྟེ། བཅུན་མོ་དང་ལྟ་བ་གཉིས་སྐབས་འདིར་གཞི་མཐུན་དུ་བསྐྱེད། རྫོང་
 ལྟ་བ་སྟེ། བཅུན་མོ་དང་ལྟ་བ་གཉིས་སྐབས་འདིར་གཞི་མཐུན་དུ་བསྐྱེད། རྫོང་

འཁོར་དང་། དེ་དག་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་པ་ལས་སྣ་ཚོགས་དོ་རྗེ་བསྐྱེད་པའི་རེས་དོན་
 རྒྱད་པར་ཅན་རྣམས་ནི་འདུས་པའི་བཤད་རྒྱུད་དགོངས་པ་ལུང་སྟོན་དང་། ལྷ་མོ་
 བཞི་ལྷས་ལས་གསུངས། སྣ་ཚོགས་དོ་རྗེའི་སྟེང་དུ་སྦྱོ་ལས་གཞལ་ཡས་ཁང་
 བསྐྱེད་པ་ནི། ཅུ་རྒྱུད་ལེའུ་བཅུ་གཅིག་པ་ལས། དོ་རྗེའི་སྟོན་ནི་འཕྲོ་བསྐྱེད་པ། །
 དེ་རུ་ཡི་གེ་སྦྱོ་བསམ་མོ། །དེ་ལ་འདི་ནི་ཡེ་ཤེས་དོ་རྗེའི་སྟེང་པོའོ། །སྦྱོ་ལས་
 བས་བསྟན་ཏེ། དེའི་ཐད་ཀྱི་འགྲེལ་བ་སྟོན་གསལ་མཆན་ཁྲ་དང་བཅས་པ་ལས།
 དེ་རུ་སྟེ་སའི་ཆ་དེའི་སྟེང་དུ་ཡི་གེ་སྦྱོ་གཞལ་ཡས་ཁང་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུར་གྱུར་པར་
 བསམ་པར་བྱའོ། །དོ་རྗེའི་སྟོན་ནི་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་ཚོགས་ཏེ། ཡི་གེ་དེའི་
 རྒྱད་པར་ནི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ལྷག་པར་མོས་པའི་བསམ་པས་རི་ལྷ་བ་བཞིན་
 དུ་སྟོ་བ་ནི་འཕྲོ་བ་སྟེ། དེ་བསྐྱེད་ཅིང་འཛིན་པར་བྱེད་པས་ན་དོ་རྗེ་སྟོན་ནི་འཕྲོ་
 བསྐྱེད་པ་སྟེ་ཡི་གེ་སྦྱོ་མོ། །དེ་ལ་ལེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ནི་ཡི་གེ་སྦྱོ་སྟོན་ཏེ། །
 སྦྱོ་ཡིག་འདི་ནི་ཡེ་ཤེས་དོ་རྗེ་རྣམས་སྟང་གི་སྟེང་པོ་སྟེ་ས་པོན་ཡིན་ལ། དེ་ཡོངས་སུ་
 གྱུར་པ་ལས་གཞལ་ཡས་ཁང་རྫོགས་པར་བསྟོམ་མོ། །ལེས་གསལ་བར་གསུངས།
 གཞལ་ཡས་ཁང་རི་ལྷར་སྟོམ་པའི་ཚུལ་ནི། ཅུ་རྒྱུད་ལེའུ་དང་པོ་དང་། གསུམ་པ་
 དང་། བཞི་པ་དང་། བརྒྱད་པ་སོགས་ལས་གསུངས་ཤིང་། དེ་དག་ཏུ་མི་གསལ་
 བ་རྣམས་འཕགས་པ་སྐྱ་སྐྱབ་ཀྱི་མན་རག་སྟོབ་དཔོན་སྐྱ་བྱང་གིས་མཛད་པའི་
 དཀྱིལ་ཚོག་ཉི་ཤུ་པ་དང་། དེའི་དགོངས་འགྲེལ་དཀྱིལ་ཚོག་དོ་རྗེ་སྟེང་བ་རྣམས་
 ལས་ཞིབ་ཏུ་འབྲུང་ཞིང་། རྒྱུད་དང་གྲུབ་ཆེན་གྱི་གཞུང་དེ་དག་གུང་བསྐྱིགས་ཏེ་རྗེ་
 ཐམས་ཅད་མཐུན་པས་སྐྱབ་ཐབས་སུ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་འགོད་པར་མཛད་པ་
 ཡིན་ལ། ལྷག་མོས་ཀྱི་ལྷ་བསྐྱེད་ཚུལ་ནི་ཅུ་རྒྱུད་ལེའུ་དང་པོ་སོགས་ལས་གསུངས་

གིང་། ཅ་རྒྱུད་དུ་ལྷ་རྣམས་ཐོར་བུ་ཐོར་བུར་གསུངས་པ་རྒྱུད་ཕྱི་མའི་བསྟོད་པའི་
 སྐབས་དང་། བཤད་རྒྱུད་དོ་རྩེ་ཐོང་བ་ལས་ལྷ་སོ་གཉིས་ཆང་བར་གསུངས།
 ལྷག་མོས་ཀྱི་མཛད་པ་ནི་ཅ་རྒྱུད་ལེའུ་དང་པོའི་ཐིལ་གཞོན་དོ་རྩེའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་
 གྱིས་བསྟན་པར་གསུངས། ལྷག་མོས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་ལུས་ལ་བསྟུ་བ་ནི། ཅ་རྒྱུད་
 ལེའུ་དང་པོའི་ལྷག་མོས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་སྟོན་པ། གསལ་བ་དེ་ཡི་ངོ་བོ་ཉིད། །
 ཅེས་སོགས་གསུངས་མ་ཐག །དེ་ནས་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་མི་བསྟོད་པ་དང་།
 དེ་བཞིན་གསེགས་པ་རིན་ཆེན་དཔལ་དང་། དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ཆོ་དཔག་ཏུ་
 མེད་པ་དང་། དེ་བཞིན་གསེགས་པ་གདོན་མི་ཟ་བར་གྲུབ་པ་དང་། དེ་བཞིན་
 གསེགས་པ་རྣམ་པར་སྤང་མཛད་རྣམས། དེ་བཞིན་གསེགས་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
 སེམས་དོ་རྩེའི་ཐུགས་ལ་ཞུགས་སོ། །ཞེས་པས་བསྟན་པར་གསུངས། ལུས་ལ་
 བསྟུས་པའི་ལྷ་རྣམས་སྤང་སོགས་དང་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་དུ་བལྟ་བ་ནི། ཅ་རྒྱུད་
 ལེའུ་བཏུ་བཏུན་པ་ལས། མདོར་ན་སྤང་པོ་ལྷ་རྣམས་ནི། །སངས་རྒྱས་ལྡར་ནི་
 རབ་ཏུ་བསྐྱགས། །ཞེས་པས་བསྟན་པར་གསུངས། སྤང་སོགས་ལྷར་བལྟ་བ་ནི་
 ཅ་རྒྱུད་ཀྱི་དབུ་ཞབས་དུ་མར་ཡང་དང་ཡང་དུ་གསུངས་གིང་། དོ་རྩེའི་ཆོག་དེ་
 དག་གི་དགོངས་དོན་ཞིབ་པར་བཤད་རྒྱུད་དོ་རྩེ་ཐོང་བ་ལས། སྤང་སོགས་སྟེ་
 མཆོད་མཚན་ཉིད་ནི། །རྒྱལ་བ་རྒྱལ་ནི་གཟུགས་ཞེས་བཤད། །དོ་རྩེ་འཛིན་ནི་
 རྣམ་ཤེས་དང་། །རིན་ཆེན་འཛིན་ནི་ཆོར་བར་གསུངས། །འཁོར་བ་ལས་བཀྲལ་
 འདུ་ཤེས་གསུངས། །ཤེས་རབ་འཛིན་ནི་འདུ་བྱེད་དང་། །དེ་ལྟར་སྤང་པོར་རབ་
 ཏུ་གསུངས། །ས་ནི་གཏི་ཐུག་དགའ་མར་བཤད། །དེ་བཞིན་རྒྱ་ནི་ཞེ་སྤང་
 དགལ། །མེ་ནི་ཆགས་གསལ་དགའ་བ་དང་། །དེ་བཞིན་རྒྱུད་ནི་དོ་རྩེ་དགལ། །

ནམ་མཁའ་དོ་རྩེ་དབྱིངས་དབང་ཕྱུག་གཟུགས་ནི་གཟུགས་ཀྱི་དོ་རྩེ་དང་། སྒྲ་
 བོ་སྒྲ་ཡི་དོ་རྩེ་སྟེ། ཁྱི་ནི་དེ་ཡི་དོ་རྩེ་དང་། རོ་ནི་རོ་ཡི་དོ་རྩེར་བཤད། རེག་བྱའི་
 དོ་རྩེ་རེག་བྱར་འགྱུར། ཚེས་ནི་དབྱིངས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་མ། མིག་གཉིས་ས་ཡི་
 སྟིང་པོ་དང་། རྩ་བ་ཕྱག་ན་དོ་རྩེ་དང་། སྒྲ་ནི་ནམ་མཁའི་སྟིང་པོ་དང་། བྱེ་ནི་
 འཛིག་རྟེན་མགོན་པོ་དང་། ལུས་ནི་སྒྲིབ་པ་རྣམས་ལ་བརྟེན། ཡིད་ནི་ཀུན་ཏུ་
 བཟང་པོ་དང་། རྩ་ནི་བྱམས་པ་རུ་ནི་བརྟེན། ཡེ་ཤེས་མཆོག་ནི་འཇམ་དཔལ་
 ཉིད། རྩབ་པ་རུ་ནི་ཡང་དག་བཤད། རྟེ་བཞིན་ལུས་ཀྱི་ཚེས་རྣམས་ནི། ཁོ་པོ་
 བརྩར་ནི་ཡང་དག་བཤད། རྟེ་ལྟར་ལུས་ཀྱི་དགྱིལ་འཁོར་གསུངས། རྩང་པོ་ལ་
 སོགས་སྟེ་མཆོད་སོགས། རྩལ་འབྱོར་གཉིས་མེད་མཆོག་གིས་ནི། སྒྲ་མ་བརྒྱད་
 པ་ལས་ཤེས་བྱ། ཞེས་གསལ་བར་གསུངས། དེ་དག་གིས་མཆོན་ནས་སྒྲུབ་
 ཐབས་ཀྱི་ཆ་ལྷ་མོ་རེ་རེ་ནས་རྒྱད་དང་གྲུབ་ཆེན་གྱི་གཞུང་རྣམས་ནས་བསྟན་པའི་
 རྩལ་རྣམས་ཤེས་པར་བྱས་ལ། གཞན་ཏུ་དྲང་བར་མི་རུས་པའི་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་དད་
 རྩལ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་ནས་བསྐྱོམ་པར་བྱའོ། ཁོ་སོའི་དམིགས་རྣམས་ཡིད་ལ་བྱེད་
 རྩལ་ཞིབ་པར་བྲེ་མའི་ཞལ་ལས་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་། གཙོ་བོར་ཆོས་མཐུན་སྦྱར་
 པའི་རྒྱ་མཚན་དང་། དགོས་པ་དང་། སྦྱར་གཞི་དང་ཆོས་མཐུན་གྱི་བྱད་པར་དང་།
 སྦྱར་གཞི་རི་ལྟར་སྦྱོར་བ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་དང་། དོ་རྩེའི་ས་སོགས་ཀྱི་རེས་
 དོན་བྱད་པར་ཅན་རྣམས་དྲན་པར་བྱས་ལ། རྩོགས་རིམ་ཟབ་མོའི་སྟོན་བྱེད་ཏུ་
 འགྱུར་རེས་བྱ་བ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་སྦྱོང་བྱད་པར་ཅན་ཏུ་འགྱུར་བ་དང་།
 སྟོན་བྱད་སྟོན་པའི་རྣམས་ཐར་རྩེས་འདུག་གི་ཉམས་ལེན་ཏུ་འཁྱོར་བ་དང་། བྱང་
 རྩལ་གྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་ཤུགས་དྲག་ཏུ་བསྐྱེད་ནས་ལྷག་མོས་ཀྱི་མཛད་པ་སྟོམ་

པའི་ཚགས་པས་ད་ན། །དངོས་གྲུབ་རབ་ཏུ་འཕྱོང་པར་འགྱུར། །ཞེས་པས་བསྟན་
 པར་གསུངས་ཤིང་། །ཡུང་སོགས་འོད་གསལ་དུ་སྒྱུད་པ་ཙ་རྒྱུད་ཀྱི་སྐྱབས་གཞན་
 དུ་འང་མང་དུ་གསུངས། ཙ་རྒྱུད་ཀྱི་རྩོམ་ཆེའི་ཚིག་དེ་དག་བཤད་རྒྱུད་ཀྱིས་བཀྲལ་
 བའི་མན་ངག་མེད་པར་ཕྱོགས་ཙམ་ཡང་གོ་བར་མི་ལུས་པས། །འདིའི་མན་ངག་
 ཆེས་ཞིབ་པར་བཤད་རྒྱུད་རྩོམ་ཆེ་སྤང་བ་ལས་རགས་པ་ཉེར་ལྡེའི་ཐིམ་རིམ་དང་
 སྒྱར་ནས་གསུངས་ཏེ། རྒྱུད་དེ་ཉིད་ལས། གཞུགས་སུང་གཏོགས་དང་མེ་ལོང་
 དང་། །ས་ཁམས་མིག་གི་དབང་པོ་དང་། །གཞུགས་དང་རྣམ་ལྡར་གྱུར་པ་སྟེ། །ཁྱོ་
 བོ་གཉིས་དང་ཡང་དག་ལྟ། །ཆོར་བའི་སུང་པོ་མཉམ་ཉིད་དང་། །ཁྱུ་ཁམས་ན་
 བའི་དབང་པོ་དང་། །སྒྲ་དང་རྣམ་ལྡར་གྱུར་པ་སྟེ། །ཁྱོ་བོ་གཉིས་དང་ཡང་དག་
 ལྟ། །འདུ་ཤེས་སོ་སོར་རྟོག་པ་དང་། །ཕྱིན་ཟ་སྒྲ་ཡི་དབང་པོ་དང་། །ཁྱི་དང་
 རྣམ་ལྡར་གྱུར་པ་སྟེ། །ཁྱོ་བོ་གཉིས་དང་ཡང་དག་ལྟ། །འདུ་ཕྱིད་བྱ་བ་སྒྲུབ་པ་
 དང་། །རྒྱང་ཁམས་ལྟེ་ཡི་དབང་པོ་དང་། །རྩོད་དང་རྣམ་ལྡར་གྱུར་པ་སྟེ། །ཁྱོ་བོ་
 གཉིས་དང་ཡང་དག་ལྟ། །སྟེང་ལོག་ཁྱོ་བོར་གིན་ཏུ་བཅས། །རང་བཞིན་གྱི་ནི་
 སྒྲར་བ་ཉིད། །རྣམ་ཤེས་སུང་པོར་ལྷགས་པ་སྟེ། །རྣམ་ཤེས་ཀྱང་ནི་འོད་གསལ་
 བར། །ལྷ་ངན་འདས་བཅས་ཀྱན་སྟོང་དང་། །ཆོས་ཀྱི་སྒྱུར་ཡང་བཤད་པ་ཡིན། །
 ཞེས་གསལ་བར་གསུངས། རིམ་པ་དང་པོར་སྒྱུད་རིམ་གྱི་དམིགས་པ་འདི་ལྟར་
 བྱས་པས་རྫོགས་རིམ་གྱི་སྐྱབས་སུ་རྟོགས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་ཅི་འདྲ་ཞིག་བསྐྱེད་
 པའི་མན་ངག་གི་གནད་རྣམས་ཀྱང་རྩོམ་ཆེ་སྤང་བ་སོགས་བཤད་རྒྱུད་རྣམས་ལས་
 ཞིབ་ཏུ་གསུངས་ཤིང་། །འཕགས་པ་གྲུ་སྒྲུབ་ཡབ་སྐུས་དང་། །རྒྱལ་བ་ཙོང་ཁ་པ་
 ཆེན་པོས་བསྐྱེད་རྫོགས་གཉིས་ཀའི་སྐྱབས་སུ་ཆེས་ཆེར་གསལ་བར་མཛད་དོ། །

འཆི་བ་ཆོས་སྐྱར་འབྱེར་བའི་ནལ་འབྱོར་སྒོམ་པའི་སྐབས་ཀྱི་ཚྭ་ཕྱུ་དུ་ཞེས་
 སོགས་ཀྱི་སྐགས་འདི་ཙ་རྒྱད་ལེའུ་གསུམ་པར་གསུངས་ཤིང་། སྐགས་འདི་ལ་
 དྲང་ངེས་ཀྱི་དོན་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། སྐབས་འདིར་དྲང་དོན་གྱི་དམིགས་རིམ་
 བསྒོམ་ཞིང་། དེས་དོན་ལ་དོ་རྗེ་བསྐྱེད་པ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འོད་གསལ་དུ་
 འཇུག་ཚུལ་གྱི་གནད་བྱད་པར་ཅན་ཡོད་པ་བཤད་རྒྱུ་དགོངས་པ་ལུང་སྟོན་ལས་
 གསུངས་པས། དེས་དོན་བྱད་པར་ཅན་དེ་དག་ལ་སྟོན་པ་དང་འདུན་པ་བྱས་ནས་
 རིམ་པ་དང་པོར་འདི་ལྟར་སྒོམ་པ་རྟོགས་རིམ་ཟབ་མོའི་ལམ་ལྷུང་དུ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་
 བའི་སྒྲིན་བྱེད་དུ་འགྲོ་བར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་བར་དོ་ཡོངས་སྐྱར་འབྱེར་བའི་ནལ་འབྱོར་སྒོམ་ཚུལ་ལ་བཞི།
 གླ་བ་ལས་བྱང་རྒྱལ་བ། ས་པོན་ལས་བྱང་རྒྱལ་པའི་དེ་ཉིད། བྱག་མཚན་ལས་
 བྱང་རྒྱལ་པའི་དེ་ཉིད། སྐྱེ་རྟོགས་པ་ལས་བྱང་རྒྱལ་པའི་དེ་ཉིད་དོ། །དང་པོ་གླ་བ་
 ལས་བྱང་རྒྱལ་བ་སྒོམ་ཚུལ་ལ་གསུམ། ཉི་མ་སོགས་ལ་དམིགས་པ་ལྟར་བའི་དེ་
 ཉིད། མཐར་གླ་བ་ལ་དམིགས་པའི་དེ་ཉིད། ཡི་ཤེས་ཙམ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་
 པའི་དེ་ཉིད་དོ། །དང་པོ་ཉི་མ་སོགས་ལ་དམིགས་པ་ལྟར་བའི་དེ་ཉིད་སྒོམ་ཚུལ་
 བེ། གདན་དབུས་མའི་སྟེང་དུ་སྤྱི་ལས་བྱང་པའི་ཉི་མའི་དགྱིལ་འཁོར། ཞེས་
 སོགས་སོ། །གཉིས་པ་མཐར་གླ་བ་ལ་དམིགས་པའི་དེ་ཉིད་སྒོམ་ཚུལ་བེ། དེ་
 ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་པ་ལས་གླ་བའི་དགྱིལ་འཁོར། ཞེས་སོགས་སོ། །
 གསུམ་པ་ཡི་ཤེས་ཙམ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་དེ་ཉིད་སྒོམ་ཚུལ་བེ། དེ་ལས་
 འོད་ཟེར་འབྲོས་པས་སྟོད་བཅུད་ཐམས་ཅད། ཙམ་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ས་པོན་
 ལས་བྱང་རྒྱལ་པའི་དེ་ཉིད་སྒོམ་ཚུལ་བེ། གླ་བའི་སྟེང་དུ་རྒྱལ་ལས་རྒྱ་བྱུང་། ཞེས་

སོགས་སོ། །གསུམ་པ་ཕྱག་མཚན་ལས་བྱང་རྒྱལ་པའི་དེ་ཉིད་སྒྲོམ་ཚུལ་ནི། དེ་
 ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས། བློགས་བཅུ་ནས་རིགས་ལྔ་འཕོར་དང་བཅས་པ། ཞེས་
 སོགས་སོ། །བཞི་པ་རྒྱ་རྩོགས་པ་ལས་བྱང་རྒྱལ་པའི་དེ་ཉིད་སྒྲོམ་ཚུལ་ནི། རྩོ་རྩོ་
 ཡི་གེ་དང་བཅས་པ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས། ཞེས་སོགས་སོ། །དང་པོའི་མགོན་པོ་
 མངོན་བྱང་ལྔ་ལས་བསྐྱེད་ཚུལ་ནི་འཆི་བ་ཆོས་རྒྱའི་ལམ་འཁྱེར་སྒྲོམ་པའི་སྐབས་
 སུ་འོད་གསལ་སྒྲོམ་པ་དེ་བཞིན་ཉིད་ལས་བྱང་རྒྱལ་པ་དང་། དེའི་རང་ནས་གདན་
 དཔུས་མའི་སྟེང་དུ་ཞེས་སོགས་སྒྲུབ་པ་ལས་བྱང་རྒྱལ་པ་དང་། ས་བོན་ལས་བྱང་
 རྒྱལ་པ་དང་། ཕྱག་མཚན་ལས་བྱང་རྒྱལ་པ་དང་། རྒྱ་རྩོགས་པ་ལས་བྱང་རྒྱལ་པ་
 རྣམས་ནི་བརྗོད་མ་ཐག་པ་ལྟར་རོ། །དང་པོའི་མགོན་པོ་སྐྱེད་པ་འདི་སྐྱེད་གཞི་
 བར་དོ་འགྲུབ་པ་དང་ཆོས་མཐུན་པ་དང་། དེ་སྐྱོར་བྱེད་ཡིན་པ་དང་། དེའི་རྒྱ་
 མཚན་གྱིས་དང་པོའི་མགོན་པོ་སྐྱེད་པ་འདི་ལ་བར་དོ་ཡོངས་སྐྱར་འཁྱེར་བའི་
 རྣམས་འཕྱོར་ཞེས་བརྗོད་པ་ནི། རྒྱལ་ཐབས་ཉིད་ལས། འདི་ནི་འཆི་བའི་འོད་
 གསལ་ལས་ཡིད་གྱི་ལུས་ཅན་གྱི་བར་དོ་གྲུབ་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་སྒྲོམ་པ་
 བར་དོ་ཡོངས་སྐྱར་འཁྱེར་བའི་རྣམས་འཕྱོར་རོ། །ཞེས་གསུངས། སྐྱེད་གཞི་བར་
 དོའི་རྣམ་གཞག་ཞིབ་པར་མདོ་སྟེན་ནས་གསུངས་ཤིང་། བཤད་རྒྱུད་རྩོ་རྩོ་མེར་བ་
 ནས་ཀྱང་གསུངས་ལ། འདུས་པ་རྩ་བཤད་གྱི་མན་རག་སྐྱེད་གཞི་དང་སྐྱོར་ཚུལ་
 ཆོས་ཞིབ་པར་རྣམ་གཞག་རིམ་པ་རྩ་འགྲེལ་ལས་གསུངས། དང་པོའི་མགོན་པོ་
 བསྐྱེད་པ་ནི། རྩ་རྒྱུད་ལེའུ་དང་པོ་ལས། དམ་ཆོག་འབྱུང་བའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་
 དང་། རིག་པ་ཆེན་པོའི་སྐྱེས་ལུང་གཞུགས་ཞེས་པས་བསྟན་པར་མདོ་བསྟེན་དང་།
 རྣམ་གཞག་རིམ་པ་དང་། རྩོ་རྩོ་སེམས་དཔའི་རྒྱལ་ཐབས་དང་། རྒྱོན་གསལ་

ནུམས་ལས་གསུངས་ཤིང་། དང་པོའི་མགོན་པོ་སྐུ་མདོག་དཀར་པོར་བྱེད་པ་ཙ་
 རྒྱུད་ལེའུ་བཙུ་ལ་པའི་དོན་ཡིན་པར་རྩོམ་ཅི་མེས་ས་དཔའི་རྒྱལ་ཐབས་ལས་
 གསུངས། དང་པོའི་མགོན་པོ་བསྐྱེད་པའི་ཚེ། རྩུ་ལས་ཉི་མའི་དགྱིལ་ལམོར་
 བསམ་པ་སོགས་རིམ་གྱིས་བསྐྱེད་པ་ནི། ཙ་རྒྱུད་ལེའུ་བཙུ་གཅིག་པ་ལས། རྩོམ་
 གསུམ་ཡིག་ལྷགས་ཀྱི་མཚོག་ །ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ནུམ་བསྐྱོམ་པ། །བྱང་རྒྱལ་ཐམས་
 ཅད་ཐོབ་བྱའི་བྱིར། །ཡེ་ཤེས་རྩོམ་ཅི་དག་གིས་བྱ། །ཞེས་དང་། ཡི་གེ་རྩི་གྱིས་
 གནས་བསྐྱོམས་ཏེ། །རྩོམ་གསུམ་འབྲུང་བསྐྱོམ་པར་བྱ། །སྤྱིང་པོ་དུས་གསུམ་
 སངས་རྒྱལ་གྱི། །སྐུ་གསུང་ཕྱགས་ནི་མཉེས་སྐྱེད་པ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བརྟན་
 པར་གསུངས། རྩོམ་རྒྱ་རྒྱ་ཞེས་སོགས་བརྟན་བྱེད་ཀྱི་ལྷགས་ནི། ཙ་རྒྱུད་ལེའུ་
 གསུམ་པར་གསུངས་ཤིང་། ལྷགས་དེའི་རིམ་དོན་ཁྱད་པར་ཅན་ནུམས་ནི་བཤད་
 རྒྱུད་དགོངས་པ་ལྟར་སྟོན་ལས་གསུངས། བཤད་རྒྱུད་རྩོམ་ཅི་མེས་ས་ལས་ཀྱང་སྟོན་
 བཙུན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཙ་བ་རྒྱུང་མེས་ས་ཙམ་ཡིན་པར་གསུངས་ཏེ། རྒྱུད་དེ་ཉིད་
 ལས། རྒྱུ་དང་གནས་དང་འཛིག་པ་དང་། །ཁྱིད་པ་བར་མར་གནས་པ་སྟེ། །རི་
 རྟེན་འཛིག་རྟེན་གྱིས་བརྟགས་པ། །སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་གི་ནུམ་འབྲུལ་ལ། །ཞེས་
 གསུངས་ཤིང་། གཞན་ཡང་བཤད་རྒྱུད་དེར་ལམོར་འདས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཙ་བ་
 མཐར་གཏྲགས་ན་ཤིན་ཏུ་ལྷ་པའི་རྒྱུད་མེས་ས་ལ་ཕྱག་པ་དང་། དེའི་རྒྱ་མཚན་
 གྱིས་ལུས་ཀྱི་གནད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ནས་སྤྱིང་ག་གཙོ་པོ་ཡིན་པ་དང་། རྒྱུད་
 ལས་རྩོམ་ཅི་མེས་ས་ལ་གནད་དུ་བསྐྱེད་པའི་སྟོན་མི་འདྲ་བ་རི་སྟེད་གསུངས་པ་ཐམས་
 ཅད་མཐར་སྤྱིང་གར་གཞིལ་བ་སོགས་ཤིན་ཏུ་གསང་བའི་གནད་མཐར་ཕྱག་པ་
 འདི་ཡང་དང་ཡང་དུ་གསུངས། ཕྱག་མཚན་ལས་བྱང་རྒྱལ་པའི་བརྟན་བྱེད་ཀྱི་

སྤྲུགས་ནི་འཕགས་པ་ཡབ་སྤྲུག་གི་མན་ངག་ལས་བྱུང་བར་མདོར་བྱས་གྱི་འགྲེལ་
བར་གསུངས། དང་པོའི་མགོན་པོ་བསྐྱེད་ཚུལ་འདི་ལྟར་བྱེད་པ་ནི་གཞི་ལམ་
འབྲས་གསུམ་ག་དང་རྣམ་པ་མཐུན་ཞིང་། དེ་གསུམ་ག་ལ་ལྟོས་ཏེ་མཚོན་དོན་
བྱུང་བར་ཅན་དང་ལྡན་པ་དང་། རྣམ་པ་དང་མཚོན་དོན་དེ་ལྟར་དུ་བསྒྲུབས་པས་
སྤྲུགས་དུས་ཀྱི་ཆོ་བྱེད་གཅིག་ལ་མཚོག་འགྲུབ་པའི་མན་ངག་གི་གནད་བྱུང་བར་
ཅན་ཞིག་སྟེ། དེ་ཡང་གཞི་ལ་འཆི་བའི་འོད་གསལ་ལས་ལུགས་ལྡོག་ཏུ་ཤར་བའི་
སྤང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་བཞོན་བཅས་རང་རང་གི་སྐྱེད་བྱེད་དང་བཅས་པ་དང་།
སེམས་སྤྲ་བ་བཞོན་བཅས་དེ་ཉིད་འཁོར་འདས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་ཡིན་པ་དང་།
དེ་ལས་བར་དོ་འགྲུབ་པ་དང་། བར་དོ་བ་དེའི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་བྱ་བ་དང་
བཅས་པ་རྣམས་མཚོན་ཞིང་། དེ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པ་དང་། སྐྱུང་གཞི་དེ་སྐྱེད་བ་
དང་། ལམ་ལ་གིན་ཏུ་སྤྲ་བའི་སེམས་བཞོན་བཅས་དེ་ལས་སྐྱུ་མའི་སྐྱུ་འགྲུབ་པ་
དང་། སྐྱུ་ལུས་པ་དེའི་སྐྱུ་གསུང་ཐུགས་མཛད་པ་དང་བཅས་པ་མཚོན་ཞིང་། དེ་
དང་རྣམ་པ་མཐུན་པ་དང་། ལམ་དུས་ཀྱི་འོངས་སྐྱུ་དེ་ལྟར་དུ་འགྲུབ་པའི་དགེ་རྩ་
སྒྲིན་བར་བྱེད་པ་དང་། འབྲས་བུ་ལ་ཟུང་འཇུག་དོ་རྩེ་འཆང་ཆེན་པོའི་སྐྱུ་རི་ལྟར་
འགྲུབ་པ་དང་། དོ་རྩེ་འཆང་གི་སྐྱུ་གསུང་ཐུགས་མཛད་པ་དང་བཅས་པ་མཚོན་
ཞིང་། འབྲས་བུ་མཚོག་དེ་ལྟར་དུ་འགྲུབ་པའི་རྒྱར་འགྲུར་བ་སྟེ། འདི་ནི་གསང་བ་
ལས་ཀྱང་ཆེས་གསང་བ་གསང་ཆེན་རྒྱུད་ལྟེ་རྒྱ་མཚོའི་སྤྱིང་པོའི་དོན་སྤྲུགས་དུས་
ཀྱི་ཆོ་བྱེད་གཅིག་ལ་ཟུང་འཇུག་གི་གོ་འཕང་སྐབ་པའི་ཐབས་དམ་པ་དཔལ་
འདུས་པ་རྩ་བཤད་ཀྱི་རྒྱུད་རྣམས་ཀྱིས་རྩལ་དུ་བཏོན་ནས་འཆད་པར་བྱེད་པ་
འཕགས་པ་སྐྱུ་སྐབ་ཡབ་སྤྲུག་གི་མན་ངག་ལྷ་མེད་པའོ། །

གསུམ་པ་སྐྱེ་བ་སྐྱལ་སྐྱར་འབྱེད་བའི་རྣལ་འབྱོར་སྒོམ་ཚུལ་ལ་ལ། བར་
 དོས་མངལ་དུ་སྐྱེ་བ་བཟུང་བ་དང་ཚོས་མཐུན་པར་དང་པོའི་མགོན་པོ་སྐྱལ་སྐྱར་
 བསྐྱར་བའི་དེ་ཉིད། ལུས་དགྲིལ་སྒོམ་པ། མངལ་དུ་ལུས་དག་ཡིད་གསུམ་གྲུབ་
 པ་དང་ཚོས་མཐུན་པར་སྒོ་གསུམ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ། ལུས་སེམས་ཤྱ་རགས་
 དང་ཚོས་མཐུན་པར་སེམས་དཔལ་སུམ་བཅུགས་སུ་བྱ་བ། མངལ་ནས་ཕྱིར་
 བཅས་ཏེ་གཞན་གྱིས་མཐོང་བ་དང་ཚོས་མཐུན་པར་རིགས་བདག་གིས་རྒྱས་
 གདབ་པའོ། །དང་པོར་བར་དོས་མངལ་དུ་སྐྱེ་བ་བཟུང་བ་དང་ཚོས་མཐུན་པར་
 དང་པོའི་མགོན་པོ་སྐྱལ་སྐྱར་བསྐྱར་བའི་དེ་ཉིད་སྒོམ་ཚུལ་ནི། རང་བཞིན་གྱི་
 གནས་ནས་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ཡབ་ཡུམ། ཞེས་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ལུས་
 དགྲིལ་སྒོམ་ཚུལ་ལ་གཉིས། ལུས་རྟེན་གྱི་དགྲིལ་འཁོར་དུ་སྒོམ་པའི་དེ་ཉིད་དང་།
 ལུས་བརྟེན་པའི་དགྲིལ་འཁོར་དུ་སྒོམ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལུས་རྟེན་གྱི་དགྲིལ་
 འཁོར་དུ་སྒོམ་པའི་དེ་ཉིད་སྒོམ་ཚུལ་ནི། རང་གི་ལུས་ཀྱི་མདུན་རྒྱབ་དང་གཡས་
 གཡོན་བཞི་ནི་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་ཟུར་བཞི། ཞེས་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ལུས་
 བརྟེན་པའི་དགྲིལ་འཁོར་དུ་སྒོམ་ཚུལ་ལ་ལ། ལུང་པོ་གསེགས་པར་སྒོམ་པའི་དེ་
 ཉིད། ཁམས་གསེགས་མར་སྒོམ་པའི་དེ་ཉིད། མིག་སོགས་སེམས་དཔལ་སྒོམ་
 པའི་དེ་ཉིད། གཟུགས་སོགས་སེམས་མར་སྒོམ་པའི་དེ་ཉིད། ཡན་ལག་ཁྲོ་པོར་
 སྒོམ་པའི་དེ་ཉིད་དོ། །དང་པོ་ལུང་པོ་གསེགས་པར་སྒོམ་པའི་དེ་ཉིད་སྒོམ་ཚུལ་ནི།
 རང་གི་ལུས་ཀྱི་སྤྱི་གཙུག་ནས་སྐྱ་མཚན་གྱི་བར་དུ་གཟུགས་ཀྱི་ལུང་པོའི་ངོ་པོ་
 ཚྡོ་དཀར་པོ་ཡོངས་སུ་གྱུར་བ་ལས་རྣམ་སྣང་དཀར་པོ། ཞེས་སོགས་སོ། །གཉིས་
 པ་ཁམས་གསེགས་མར་སྒོམ་པའི་དེ་ཉིད་སྒོམ་ཚུལ་ནི། རྟེ་བར་ལུས་ཀྱི་སའི་

ཁམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངོ་བོ་ལམ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་སྒྱུར་མ་དཀར་མོ། ཞེས་
 སོགས་སོ། །གསུམ་པ་མིག་སོགས་སེམས་དབར་སྒྲོམ་པའི་དེ་ཉིད་སྒྲོམ་ཚུལ་ནི།
 མིག་ཏུ་མིག་དབར་གི་ངོ་བོ་ཐལྱོ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་ས་སྟོང་དཀར་པོ། ཞེས་
 སོགས་སོ། །བཞི་པ་གཟུགས་སོགས་སེམས་མར་སྒྲོམ་པའི་དེ་ཉིད་སྒྲོམ་ཚུལ་ནི།
 མིག་གི་སྒྲོར་ལུས་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱི་རང་བཞིན་རྩི་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་གཟུགས་
 རོ་རྩེ་མ་དཀར་མོ། ཞེས་སོགས་སོ། །ལྔ་པ་ཡན་ལག་ཁྲོ་བོར་སྒྲོམ་པའི་དེ་ཉིད་
 སྒྲོམ་ཚུལ་ནི། ལག་པ་གཡས་ལ་དེའི་ངོ་བོ་རྩི་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་གཤིན་རྩེ་
 གཤེད་ནག་པོ། ཞེས་སོགས་སོ། །གསུམ་པ་མངལ་དུ་ལུས་རག་ཡིད་གསུམ་གྲུབ་
 པ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་སྒྲོ་གསུམ་ཕྱིན་གྱིས་སྒྲོབ་ཚུལ་ལ་བཞི། སྐྱ་ཕྱིན་གྱིས་
 བརྒྱབ་པའི་དེ་ཉིད། གསུང་ཕྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པའི་དེ་ཉིད། ཐུགས་ཕྱིན་གྱིས་
 བརྒྱབ་པའི་དེ་ཉིད། དམ་ཆོག་སེམས་དཔའི་སྐྱ་གསུང་ཐུགས་ཐུན་མོང་དུ་ཕྱིན་
 གྱིས་བརྒྱབ་པའི་དེ་ཉིད་དོ། །དང་པོ་སྐྱ་ཕྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པའི་དེ་ཉིད་སྒྲོམ་ཚུལ་ནི།
 རང་གི་སྐྱ་བོར་ཞོ་ལས་བྱུང་བའི་རྒྱ་བའི་དཀྱིལ་ལའོར་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ལྟ་
 བར་ཞོ་དཀར་པོ། ཞེས་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་གསུང་ཕྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པའི་དེ་
 ཉིད་སྒྲོམ་ཚུལ་ནི། རང་གི་ལྟའི་དབུས་སུ་ཞུམ་ལས་བྱུང་བའི་བརྒྱ་དམར་པོ། ཞེས་
 སོགས་སོ། །གསུམ་པ་ཐུགས་ཕྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པའི་དེ་ཉིད་སྒྲོམ་ཚུལ་ནི། རང་གི་
 སྟོང་གའི་དབུས་སུ་རྩི་ལས་བྱུང་བའི་ཉི་མའི་དཀྱིལ་ལའོར། ཞེས་སོགས་སོ། །
 བཞི་པ་དམ་ཆོག་སེམས་དཔའི་སྐྱ་གསུང་ཐུགས་ཐུན་མོང་དུ་ཕྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པའི་
 དེ་ཉིད་སྒྲོམ་ཚུལ་ནི། རང་ཉིད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱ་གསུང་
 ཐུགས། ཞེས་སོགས་སོ། །བཞི་པ་ལུས་སེམས་སྤྱ་རགས་དང་ཆོས་མཐུན་པར་

སེམས་དཔའ་སུམ་བཅེགས་སུ་བྱ་བ་ལ་གཉིས། རང་ཉིད་དམ་ཚིག་སེམས་དཔར་གསལ་བའི་ཐུགས་ཀར་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའི་དེ་ཉིད། དེའི་ཐུགས་ཀར་ཉིང་འཛིན་སེམས་དཔའི་དེ་ཉིད་དོ། །དང་པོ་རང་ཉིད་དམ་ཚིག་སེམས་དཔར་གསལ་བའི་ཐུགས་ཀར་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའི་དེ་ཉིད་སྒྲོམ་ཚུལ་ནི། རང་ཉིད་དམ་ཚིག་སེམས་དཔའ་དོ་རྩེ་འཆང་ཐོན་པོར་གསལ་བའི་ཐུགས་ཀར་སྒྲོམ་ཚིགས་པདྨ་དང་ལྷ་བའི་གདན་ལ་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ། ཞེས་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་དེའི་ཐུགས་ཀར་ཉིང་འཛིན་སེམས་དཔའི་དེ་ཉིད་སྒྲོམ་ཚུལ་ནི། དེའི་ཐུགས་ཀར་ལྷ་བའི་གདན་ལ་དོ་རྩེ་ཐོན་པོ་ཅེ་ལྷ་བའི་ཉེ་བའི་ནང་དུ་ཉིང་འཛིན་སེམས་དཔའ་ཉི་ཡིག་ཐོན་པོ། ཞེས་སོགས་སོ། །ལྷ་པ་མངལ་ནས་ཕྱིར་བཅས་ཏེ་གཞན་གྱིས་མཐོང་བ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་རིགས་བདག་གིས་རྒྱས་འདེབས་ཚུལ་ནི། དམ་ཚིག་སེམས་དཔའི་རལ་བའི་ཅོད་བན་ལ་དོ་རྩེ་འཆང་ཆེན་པོ་སྐྱུ་མདོག་དཀར་པོ། ཞེས་སོགས་སོ། །དེ་ལྟར་དང་པོའི་མགོན་པོ་སྐུལ་སྐྱེད་སེམས་སུ་བསྐྱར་བ། ལུས་དཀྱིལ། སྒོ་གསུམ་ཕྱིན་རྒྱབས། སེམས་དཔའ་སུམ་བཅེགས། རིགས་བདག་གིས་རྒྱས་གདབ་པ་རྣམས་སྦྱང་གཞི་དང་ཆོས་མཐུན་སྦྱོར་བ་ནི། རྒྱུ་བ་ཐབས་ཉིད་ལས། རྣལ་འབྱོར་ཕྱི་མ་གཉིས་པོ་ནི་ཤེས་མིག་གིས་མི་མཐོང་བའི་བར་དོས་མངལ་དུ་སྐྱེ་བ་བཟུང་ནས་ཕུང་པོ་ལ་སོགས་པ་རྩོགས་པའི་ཆོ། མངལ་གྱི་སྒྲོར་འཕོན་པ་ན་ཤེས་མིག་གིས་མཐོང་བ་དང་། ཡོངས་སྐྱ་སོ་སོ་སྐྱེ་པོ་ལ་སོགས་པས་མི་མཐོང་བས། དེ་དག་གི་དོན་བྱ་བའི་ཕྱིར་ལུས་གྱི་ལུས་སུ་སྐྱུལ་སྐྱེའི་སྐྱེ་བ་བཟུང་ནས་བཅས་པའི་ཚུལ་བསྟན་པའི་ཆོ། གདུལ་བྱ་དེ་དག་གིས་མཐོང་བ་བཞིན་དུ། བར་དོ་དང་ཡོངས་སྐྱ་དང་འདྲ་བའི་དང་པོའི་མགོན་པོས་

ཀྱང་མངལ་དུ་སྐྱེ་བ་བཟུང་བ་དང་འདྲ་བའི་མི་བསྐྱོད་པ་ལ་ཞུགས་པས། སྐྱལ་སྐྱེ་
 རྟོར་སེམས་སུ་བསྐྱར་བ་ལ་མངལ་གྱི་སྐབས་ཡོངས་སུ་རྩོགས་པ་དང་འདྲ་བར་ཞི་
 ཡིག་ནས་ཉིང་རེ་འཛིན་སེམས་དཔའ་རྩྭ་ཡིག་གི་བར་གྱི་སྐགས་ཐམས་ཅད་གྱིས་
 ཕྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་པས། སྤང་པོ། ཁམས། སྐྱེ་མཆོད། ཡན་ལག་སྐྱེ་གསུང་
 ཐུགས་ལ་སོགས་པའི་གནས་སྐབས་རྣམས་ཡོངས་སུ་རྩོགས་པའི་ཆེ། སྐྱལ་སྐྱེ་
 ཞལ་གསུམ་ཐུག་དུག་པ་ཡོངས་སུ་རྩོགས་པར་མཐོང་བ་ནི་སྐྱེ་བ་བཟུང་བའི་
 གནས་སྐབས་དང་མཐུན་པར་སྐྱོམ་པ་སྐྱེ་བ་སྐྱལ་སྐྱར་འབྱེད་པའི་རྣམ་འབྱོར་
 རོ། ཞེས་གསུངས། དེ་ཡང་བར་དོས་མངལ་དུ་སྐྱེ་བ་བཟུང་བ་དང་ཆོས་མཐུན་
 བར་དང་པོའི་མགོན་པོ་སྐྱལ་སྐྱར་བསྐྱར་བ་ནི། ཅ་རྒྱད་ལེན་དང་པོ་ལས། དེ་
 བས་བཅོམ་ལྷན་འདས་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྩོམ་དེ། དེ་བཞིན་
 གསེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་པ་རྩོམ་ཞེས་བྱ་བའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་
 སྐྱོམས་པར་ཞུགས་སོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
 བདག་པོ་སྐྱོམས་པར་ཞུགས་མ་ཐག་ཏུ། དེ་ནས་ནམ་མཁའི་དབྱིངས་འདི་ཐམས་
 ཅད་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩོམ་པོ་བོར་གནས་པར་གྱུར་ཏོ། །
 ཞེས་པས་བསྟན་པར་གསུངས། ཟིལ་གཞོན་རྩོམ་པོ་ཉིང་རེ་འཛིན་འདི་ལ་རྩལ་
 བཞིའི་བཤད་པ་ཡོད་པས། སྐྱི་དོན་དུ་བཤད་པས་ལྷག་མོས་ཀྱི་མཛོད་པ་བསྟན།
 སྐས་དོན་དུ་བཤད་པའི་ཆ་གཅིག་གིས་འདིའི་སྐྱར་གཞི་བར་དོས་མངལ་དུ་འབྲུག་
 རྩལ་བསྟན། ཡིག་དོན་དུ་བཤད་པས་དང་པོའི་མགོན་པོ་སྐྱལ་སྐྱར་སྐྱར་རྩལ་
 བསྟན་པར་གསུངས་སོ། །ལུས་རྟེན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་སྐྱོམ་པ་སྐྱར་གཞི་དང་མི་
 སྐྱོར་ཞིང་ལམ་དང་འབྲས་སུའི་སྐབས་གཉིས་དང་ཆོས་མཐུན་ནོ། །ལུས་གཞལ་

ཡས་ཁང་དུ་སྒྲོམ་ཚུལ་ནི། ཅ་རྒྱུད་ལེའུ་བརྒྱད་པ་ལས། རིག་ཆེན་སྣ་བཞིའི་མཚན་
 རྟེན་ལ། འོད་ཟེར་སྒྲེང་བས་རྣམ་པར་བརྒྱན། ཡོ་ཤེས་རྒྱ་མཚོ་དུས་གསུམ་
 གྱི། གནས་དེ་ཡིན་པར་རྣམ་པར་བསམ། ཞེས་བས་བསྟན་ཅིང་། དེའི་སྒྲོམ་
 ཚུལ་ཞིབ་པར་བཤད་རྒྱུ་དོན་རྟེན་སྒྲེང་བ་ལས། ལུས་ནི་གཞལ་ཡས་ཁང་དུ་གྱུར། །
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཁྱེད་ཀྱི་ཡང་དག་རྟེན། ཟུར་བཞི་པ་ནི་མདུན་རྒྱུ་དང་། གཡས་
 དང་གཡོན་གྱི་དབྱེ་བས་སོ། རྟེན་འག་སྒྲོ་ཡི་དབྱེ་བ་ཡིས། སྒྲོ་བཞི་ཞེས་ནི་
 བཤད་པ་ཡིན། སྒྲ་ཅེ་བཞི་ཡི་དབྱིབས་ཀྱིས་ནི། རྟ་བབས་བཞིར་ནི་བརྗོད་པར་
 བྱ། རྟ་བ་རྒྱ་མར་ཡང་དག་བཤད། རྒྱས་པར་གྱུར་པ་དྲ་བ་བྱེད། ཆ་ནི་ཟླ་བ་
 བྱེད་པ་དང་། ལུས་པ་ལྟོ་བར་ཡང་དག་བཤད། རྗེ་དར་བསྐྱེད་དཔུང་ལག་དར་
 བོ། ཀླ་བ་བརྒྱད་དུ་རྣམ་པར་བཤད། མིག་གི་རྣམ་ཤེས་མེ་ལོང་སོགས། སྒྲ་ཡི་
 རྣམ་ཤེས་བ་དན་དང་། སྒྲ་ཡི་རྣམ་ཤེས་མེ་ཏོག་སྒྲེང་། རིག་ཆེན་ཅ་གུ་ཕྱེ་རྣམ་
 ཤེས། ལུས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་དར་འཕམ་དང་། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་རི་དྲགས་སོ། །
 མིག་ནི་འཁོར་ལོའི་མཚན་མེད་དང་། རྣ་བ་ཀྱན་ནས་དོན་རྟེན་རྣམས། སྒྲ་ནི་བ་དན་
 དུ་ནི་བཤད། ཕྱེ་ནི་དྲིལ་སུ་སུ་ནི་གསུངས། རྟ་ཡབ་ལ་སོགས་རྣམ་དག་པ། །
 ལུས་ཀྱི་ཆོགས་ཞེས་བྱ་བར་བཤད། ཡིད་ནི་དབུས་ཀྱི་བསྐྱར་གསུངས། རྣམ་
 ཏོག་རྒྱུད་ནི་ཡང་དག་རྟེན། ཡོ་ཤེས་ལྟོ་ནི་རྣམ་དག་པ། རྟེན་ལྟོ་ལྟོ་ནི་ཡང་དག་
 བརྗོད། ལུང་པོ་ལྟོ་ནི་ཡང་དག་ལྟ། རྣམ་དག་ཁ་དོག་ལྟོ་ནི་བྱེད། རྟེན་དག་
 གཞལ་ཡས་ཁང་དུ་བསྒྲོམ། ཞེས་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་གསུངས་སོ། ལུས་བརྟེན་
 པ་ལྟའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་སྒྲོམ་པ་ནི། ཅ་རྒྱུད་ལེའུ་བརྒྱད་པ་ལས། གཟུགས་སྒྲུ་དྲི་
 སོགས་སྒྲགས་པ་ཡིས། ལྟ་ཉིད་དུ་ནི་རྟག་ཏུ་བསྒྲོམ། ཞེས་སོགས་དང་། ལེའུ་

བརྒྱད་པ་ལས། ལུ་མའི་དབུས་བར་སྤྱི་གཙུག་མཐའ་ཡི་བར། ཆོ་ག་ཤེས་པས་
 ཡང་ན་རྒྱ་པོའི་བར། ལྷོ་བ་རྟེན་པ་གསལ་བར་རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ། རིགས་ལྷ་
 རྣམས་ནི་དགོད་པར་རབ་ཏུ་བྱ། ཞེས་དང་། ལེའུ་བཙུ་བདུན་པ་ལས། མདོར་ན་
 སྤང་པོ་ལྷ་རྣམས་ནི། རསངས་རྒྱས་ལྷར་ནི་རབ་ཏུ་བསྐྱུགས། རྩོམ་ཆེའི་སྤྱི་མཆེད་
 ཉིད་དག་གྱང་། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་དགྲིལ་ལའོར་མཆོག་ཅེས་དང་། ས་ནི་
 སྤྱན་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན། རྒྱ་ཡི་ཁམས་ནི་སྤྲ་མ་གྱི་དཀར་དང་སྤྱོད་མ་ཞེས་བྱ་བ། །
 མེ་དང་རྒྱུད་ཏུ་རབ་ཏུ་བསྐྱུགས། མཁའ་དབྱིངས་རྩོམ་ཆེའི་དམ་ཆོག་ནི། རྩོམ་
 འཛིན་པ་དེ་ཉིད་ཡིན། ཞེས་སོགས་དང་། དེ་དག་གི་དགོངས་པ་ཆེས་གསལ་
 བར་བཤད་རྒྱུ་དོན་ཆེ་ཕྱིར་བ་ལས། རྩོམ་སྤྱོད་དཔོན་ལུས་འདི་ལ། རྒྱལ་བའི་སྤྱི་
 བོ་རིམ་བཞེན་གནས། དང་པོ་སྤྱི་ཡི་རྩོམ་ནི། གཟུགས་སྤང་ལ་ནི་ཡང་དག་
 བཞུགས། རྩོམ་ནམ་མཁའ་རྩོམ་ནི། ཆོར་བ་ཡི་ནི་སྤང་པོར་བཞུགས། །
 བཙམ་ལྷན་གསུང་གི་རྩོམ་ནི། འདུ་ཤེས་ཀྱི་ནི་སྤང་པོར་བཞུགས། ལས་རྣམས་
 ཀྱི་ནི་རྩོམ་ནི། འདུ་བྱེད་ཀྱི་ནི་སྤང་པོར་བཞུགས། བཙམ་ལྷན་བྲགས་ཀྱི་རྩོམ་
 བོ། རྣམ་ཤེས་སྤང་པོར་ཡང་དག་བཞུགས། ཡང་འདིའི་ག་སོགས་ས་ཁམས་
 ལ། བཙམ་ལྷན་འདས་ལུས་སྤྱན་བཞུགས་སོ། བྲག་སོགས་རྒྱ་ཡི་ཁམས་ལ་ནི། །
 བཙམ་ལྷན་འདས་ལུས་སྤྲ་མ་བཞུགས། རྩོམ་པ་ལ་སོགས་མེ་ཁམས་ལ། བཙམ་
 ལྷན་འདས་ལུས་གོས་དཀར་བཞུགས། མི་བསྐྱོད་ལ་སོགས་རྒྱུད་ཁམས་ལ། །
 བཙམ་ལྷན་འདས་ལུས་སྤྱོད་མ་བཞུགས། རྩོམ་ག་དབང་པོ་གཉིས་ལ་ནི། རྩོམ་
 བཞེན་གཤེགས་པ་ས་སྤྱིར་པོ། རྩོམ་ལྷ་བའི་དབང་གཉིས་ལ། བཤེགས་ཤེགས་
 ལྷག་ན་རྩོམ་པོ། རྩོམ་སྤྱི་བྲག་གཉིས་ལ་ནི། རྩོམ་བཞེན་གཤེགས་པ་ནམ་མཁའ་

མཛོད། །དེ་ཡི་ལྷེ་ཡི་དབང་ལ་བཞུགས། །དེ་བཞིན་གསེགས་པ་འཛིག་རྟེན་
 དབང་། །དེ་ཡི་ཡིད་གྱི་དབང་པོ་ལ། །དེ་བཞིན་གསེགས་པ་འཇམ་དབྱངས་
 བཞུགས། །ཁམས་བཞིའི་རང་བཞིན་གོང་ལུ་ནི། །ལུས་ཞེས་བྱ་བར་བཏགས་པ་
 ལ། །སྦྱིབ་པ་ཐམས་ཅད་རྣམ་སེལ་བ། །དེ་བཞིན་གསེགས་པ་དེ་བཞུགས་སོ། །
 །ལུས་གྱི་ཚིགས་ནི་ཐམས་ཅད་ལ། །དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ཀྲུན་ཏུ་བཟང་། །ལུས་
 གྱི་ཙ་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ལ། །དེ་བཞིན་གསེགས་པ་བྱམས་པ་འོ། །ལག་པ་གཡས་
 པའི་ཙ་བར་ནི། །དེ་བཞིན་གསེགས་པ་གསེན་རྗེ་གསེད། །ལག་པ་གཡོན་པའི་
 ཙ་བར་ནི། །དེ་བཞིན་གསེགས་པ་གཞན་མི་ཐུབ། །ཁ་ཡི་བསྐྱར་བཞུགས་པ་ནི། །
 །དེ་བཞིན་གསེགས་པ་རྟ་མགིན་ནོ། །གསང་བའི་གནས་སུ་བཞུགས་པ་ནི། །དེ་
 བཞིན་གསེགས་པ་བདུད་ཅི་འབྱེལ། །དབྱང་པ་གཡས་པར་བཞུགས་པ་ནི། །དེ་
 བཞིན་གསེགས་པ་མི་གཡོ་བ། །དབྱང་པ་གཡོན་པར་བཞུགས་པ་ནི། །དེ་བཞིན་
 གསེགས་པ་འདོད་པའི་རྒྱལ། །ལུས་མོ་གཡས་པར་བཞུགས་པ་ནི། །དེ་བཞིན་
 གསེགས་པ་དབྱུག་པ་སྟོ། །ལུས་མོ་གཡོན་པར་བཞུགས་པ་ནི། །དེ་བཞིན་
 གསེགས་པ་སྟོབས་པོ་ཆེ། །དེ་ཡི་མགོ་སྟེང་བཞུགས་པ་ནི། །དེ་བཞིན་གསེགས་
 པ་འཁོར་ལོས་བསྐྱར། །རྒྱང་པའི་འོག་ཏུ་བཞུགས་པ་ནི། །དེ་བཞིན་གསེགས་པ་
 གནོད་མཛེས་ཏེ། །ཞེས་ལུས་དཀྱིལ་གྱི་ལྷ་རྣམས་གནས་གང་དང་གང་དུ་སྒྲོམ་པ་
 དང་། །ལུང་ཁམས་སྦྱེ་མཆོད་གང་དང་གང་གི་ངོ་བོར་བལྟ་ཚུལ་གསལ་བར་
 གསུངས། །སྒྲོ་གསུམ་བྱིན་བྱིས་རྫོལ་ཚུལ་སྦྱབ་ཐབས་སུ་གསུངས་པ་སྤྲུངས་པ་
 འདི་དག་ནི་ཙ་རྒྱད་ཉིད་ལས་གོང་འོག་དབྱུགས་ནས་གསུངས་ཏེ། ཙ་རྒྱད་ལེའུ་
 བཅུ་གཅིག་པ་ལས། །རྟོ་རྗེའི་དཀྱིལ་འཁོར་དབྱུས་གནས་པར། །རྟོ་ཞེས་བྱ་བ་

རབ་ཏུ་བསྒྲོམ། །གསལ་པའི་དགྱིལ་ལའོར་དབུས་གནས་པར། །ཡི་གེ་ཨླུ་ནི་རྣམ་
 པར་བསམ། །ཆོས་ཀྱི་དགྱིལ་ལའོར་དབུས་གནས་པར། །ཡི་གེ་ཨླུ་ནི་རབ་ཏུ་
 བསྒྲོམ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ས་པོན་སོ་སོ་ལས་སྒྲུབ་འདྲེན་ཚུལ་དང་། །ལེུ་བཏུ་
 གཉིས་པ་ལས། དཔལ་ལྷན་སངས་རྒྱས་སྐྱེ་འཆང་བ། །ཞེས་སོགས་ཆོགས་
 བཅད་གཉིས་གཉིས་ཀྱིས་གསོལ་བ་འདེབས་ཚུལ་དང་། །ལེུ་བཏུན་པ་ལས།
 སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་སྐྱེ་གང་ཡིན། །ཞེས་སོགས་ཆོགས་བཅད་རེ་རེས་བྱིན་རྒྱབས་
 རྣམས་བརྟན་པར་བྱ་བ་དང་། །ལེུ་བཏུག་པར་གསུངས་པའི་ཨླུ་སྐྱེ་ཏ་ལྷ་ག་ཏ་ཀ་
 ཡ་ཞེས་སོགས་སྒྲགས་གསུམ་གྱིས་དེ་དང་དེའི་ར་རྒྱལ་གཟུང་པར་གསུངས། །སྒྲོ་
 གསུམ་ཐུན་མོང་དུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་ནི། ཅ་རྒྱུད་ལེུ་གཉིས་པ་ལས། ཁྱིད་
 ཀྱིས་སེམས་ལུས་ལྟ་བུ་དང་། །ལུས་སེམས་ལྟ་བུ་དང་། །སེམས་ཆོག་ཏུ་བརྒྱུད་པ་
 ལྟ་བུར་སྒྲིད་ཅིག །ཅིས་པས་བསྟན་པར་གསུངས་ཤིང་། དེའི་ཆོ་ཨླུ་སྐྱེ་ཏ་ལྷ་ག་
 ཏ་ཀ་ཡ་མ་ཀ་ཅིཏྲ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྒྲགས་བརྒྱུད་པ་མདོར་བྱས་སུ་གསུངས།
 །སེམས་དཔལ་སྐུམ་བཅེགས་སུ་བྱ་བ་ནི། ཅ་རྒྱུད་ལེུ་བཏུ་གཉིས་པ་ལས། རྣམ་
 པའི་མཆོག་རྣམས་ཀུན་ལྷན་པ། །སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་ནི་དོ་རྩེ་ཅན། །སྒྲིང་གར་ཡེ་
 ཤེས་དམ་ཆོག་དང་། །ཞེས་དང་། །ལེུ་བཏུ་པ་ལས། །སྒྲིང་གའི་དབུས་སུ་སྤྲ་མོ་
 ཡི། །དགྱིལ་ལའོར་རྣམས་ནི་བསམ་པར་བྱ། །ཞེས་པས་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔལ་
 དང་། །ཡི་གེ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཆོག །དེ་ཡི་དབུས་སུ་བསམ་པར་བྱ། །ཞེས་
 པས་ཉིང་རེ་འཛིན་སེམས་དཔལ་བསྟན་པར་གསུངས། །རིགས་བདག་གིས་རྒྱས་
 གདབ་པ་ནི། ཅ་རྒྱུད་ལེུ་བཏུ་གཉིས་པ་ལས། དཔུ་རྒྱན་དོ་རྩེ་མཆོག་འཛིན་
 པ། །ཞེས་པས་བསྟན་པར་གསུངས། །གཞན་ཡང་མངལ་དུ་ལུས་གྲུབ་ནས་བྱིར་

བཅས་ཏེ། རྒྱེ་བོ་གཞན་གྱིས་མཐོང་བ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་དང་པོའི་མགོན་པོ་
 རྒྱལ་རྒྱུར་བརྒྱུར་བའི་ལུས་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དགྲིལ་ལའོར་དུ་བསྒྲུབ་ཞིང་།
 དམ་ཆེག་སེམས་དཔའི་སྒོ་གསུམ་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབ་པ་དང་། སེམས་དཔའ་སྐྱུམ་
 བཅེགས་སུ་བྱ་བ་དང་། རིགས་བདག་གིས་རྒྱས་གདབ་པ་རྣམས་ཀྱི་སྒོ་ནས་གཙོ་
 པོའི་རྒྱའི་བསྐྱེད་ཆོག་ཡོངས་སུ་ཆོགས་པར་གྲུབ་པ་ནི། ཅ་རྒྱད་ལེའུ་དང་པོ་ལས།
 དེ་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དོ་རྗེ། དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱ་དང་གསུང་དང་བྲགས་དོ་རྗེ་དམ་ཆེག་འབྱུང་
 བ་དོ་རྗེ་ཞེས་བྱ་བའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་སྒྲུབས་པར་ཞུགས་ནས། རིག་པ་ཆེན་པོའི་
 རྒྱུས་པའི་གཟུགས་འདི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐགས་ཀྱི་བྱིན་གྱི་
 རྒྱབས་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་སོ། །བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་མ་ཐག་ཏུ། བཅོམ་ལྷན་
 འདས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དོ་རྗེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེ་ཉིད་ཞལ་གསུམ་པ་ལྟ་
 བུར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གཟིགས་པར་གྱུར་ཏོ། །ཞེས་པས་
 བརྟན་པར་རྣམ་གཞག་རིམ་པར་གསུངས། དེ་ཡང་དང་པོའི་མགོན་པོ་མི་བསྐྱོད་
 པ་ལ་ཞུགས་ནས་རྒྱལ་རྒྱུར་བའི་ཆུལ་འདི་ནི་གཞི་ལ་བར་དོས་མངལ་དུ་རྒྱེ་
 བ་འཛིན་པ་དང་ཆོས་མཐུན་ཞིང་། རང་ཉིད་ལས་དབང་གིས་དེ་ལྟ་བུར་མངལ་དུ་
 རྒྱེ་བའི་རྒྱུར་གཞི་རྒྱུང་བ་དང་། ལམ་རིམ་པ་གཉིས་པའི་སྐབས་སུ་རྒྱུ་ལུས་པས་
 སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་རྒྱགས་པའི་ལུས་རྟེན་འཛིན་པ་དང་ཆོས་མཐུན་ཞིང་།
 ཆོགས་རིམ་ཟབ་མོ་དེ་ལྟ་བུ་ལྟར་དུ་འགྲུབ་པའི་དགོ་ཅ་སྒྲིན་པར་བྱེད་པ་དང་།
 འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་སྐབས་སུ་གདུལ་བྱའི་དོན་དུ་གང་ལ་གང་འདུལ་གྱི་
 རྒྱལ་བའི་རྒྱ་སྟོན་པ་དང་ཆོས་མཐུན་ལ། ལྷག་པར་མཆོག་གི་རྒྱལ་རྒྱས་ལུམས་སུ་

ཞུགས་པའི་མཛད་པ་སྟོན་པ་དང་ཚོས་མཐུན་ཞིང་། དེ་ལྟ་བུའི་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་
 མཛད་པ་བྱུང་པར་ཅན་དེ་ནམས་ལྷུང་དུ་འགྲུབ་པའི་ཐབས་མཁས་ཀྱི་རྒྱུར་འགྲུར་
 བར་གསུངས། ལུས་གཞལ་ཡས་ཁང་དུ་སྒྲོམ་པ་ནི་སྤྱད་གཞི་དང་མི་སྦྱོར་ཡང་།
 འབྲས་ལུའི་སྐབས་རྟེ་རྟེ་འཆར་གི་སྤྱིའི་ཆ་ཤས་ནམས་གཞལ་ཡས་ཁང་དུ་སྒྲོན་པ་
 དང་ནམ་པ་མཐུན་ཞིང་། འབྲས་ལུ་དེ་ལྷུང་དུ་འགྲུབ་པའི་ཐབས་མཁས་ཀྱི་རྒྱུར་
 འགྲུར་བ་དང་། རང་གི་ལུས་ལ་ཐ་མལ་གྱི་སྤྱད་ཞེན་སྦྱོར་བ་དང་། ལམ་རྫོགས་
 རིམ་གྱི་སྐབས་སུ་དེ་ལྟ་བུའི་གཞལ་ཡས་ཁང་དངོས་སུ་སྤྱལ་བྱས་པའི་དགོ་ཅ་
 སྒྲིན་བྱེད་བྱུང་པར་ཅན་དུ་འགྲུར་བར་གསུངས། ལུས་ཀྱི་ཡུང་སྟོགས་ནམས་ལྷུང་
 སྒྲོམ་པ་ནི་གཞི་ལ་མངལ་དུ་གནས་པའི་སེམས་ཅན་དེའི་ལུས་མེར་མེར་པོ་ནས་
 བརྒྱུད་ཡུང་ཁམས་སྒྲེ་མཆེད་ནམས་རིམ་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་ཚོས་མཐུན་ཞིང་། རང་
 ཉིད་ལས་དབང་གིས་མངལ་དུ་སྒྲེ་བ་སྤངས་ནས་མེར་མེར་པོའི་གནས་སྐབས་
 སྟོགས་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཡུང་པོའི་སྤྱལ་བསྐྱལ་དེ་ལྟ་བུ་སྦྱོར་དགོས་པའི་བྱས་པ་
 བཅོམ་སྟེ་སྤྱད་གཞི་དེ་སྦྱོར་བ་དང་། ལམ་ལ་རིམ་པ་གཉིས་ལས་རིམ་པ་དང་པོར་
 ལུས་དཀྱིལ་སྒྲོམ་ལུགས་འདི་ལྷུང་བྱས་པས་རང་གི་ཡུང་ཁམས་སྒྲེ་མཆེད་དང་ཅ་
 རྒྱུད་ཐིག་ལེ་ནམས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པས་བྱས་ལྡན་དུ་གྱུར་ཏེ། རིམ་པ་གཉིས་
 པའི་སྐབས་སུ་རྟེ་རྟེའི་ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྐྱུན་པ་ལས་བྱུང་བའི་རྟོགས་པ་མཆོག་
 ནམས་ལྷུང་དུ་འགྲུབ་པའི་དགོ་ཅ་སྒྲིན་པར་བྱེད་པ་དང་། འབྲས་ལུའི་སྐབས་སུ་དེ་
 ལྷུང་དུ་དངོས་གནས་ལ་སྤྱལ་བྱས་པ་དང་ནམ་པ་མཐུན་ཞིང་། དེ་ལྟ་བུ་ལྷུང་དུ་
 འགྲུབ་པའི་ཐབས་མཁས་བྱུང་པར་ཅན་དུ་འགྲུར་བར་གསུངས། སྒྲོ་གསུམ་བྱིན་
 རྒྱབས་དང་སེམས་དཔའ་སྤྱུལ་བཅུགས་སུ་བྱ་བ་ན་གཞི་ལ་རགས་པ་དང་སྤྱལ་བའི་

ལུས་སེམས་གཉིས་ཡོད་པ་དང་ཆོས་མཐུན་ཞིང་། དེའི་དྲི་མ་སྦྱངས་ནས་ཐབས་
 མཁས་ཀྱི་ལམ་དུ་བརྒྱུད་པ་དང་། ལམ་ལ་རིམ་པ་གཉིས་པའི་སྐབས་སུ་དག་མ་
 དག་གི་སྦྱུ་ལུས་འགྲུབ་པ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་ཞིང་། རྫོགས་རིམ་ཟབ་མོ་དེ་ལྟ་བུ་
 ལྷུང་དུ་འགྲུབ་པའི་དགེ་ཅུ་སྟེན་པར་བྱེད་པ་དང་། འབས་བུའི་སྐབས་ཀྱི་སེམས་
 དཔལ་གསུམ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་ཞིང་། འབས་བུ་དེ་ལྟ་བུ་ལྷུང་དུ་འགྲུབ་པའི་
 ཐབས་མཁས་མཆོག་ཏུ་འཕྱུར་བར་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་འཛིན་པ་ཆོས་སྦྱུ་བར་དོ་
 ཡོངས་སྒྲུ། རྒྱུ་བ་སྦྱུལ་སྦྱར་འཁྱེར་བའི་ལམ་འཁྱེར་སྒྲིམ་ཚུལ་འདི་དག་གི་སྦྱིར་བྱ་
 མེད་ཀྱི་རྒྱུ་ལྟེ་མཐའ་དག་གི་སྟོང་པོའི་དོན་ཡིན་ཞིང་། རྒྱུད་པར་དཔལ་གསང་
 བ་འདུས་པ་ཅུ་བཤད་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱིས་ཅུལ་དུ་བཏོན་ནས་བཤད་པར་བྱ་བ་གསང་བ་
 ལས་ཀྱང་ཆེས་གསང་བ་སྟེགས་དུས་ཀྱི་ཆེ་བུང་གཅིག་ལ་ཟུང་འཇུག་སྦྱབ་པའི་
 ཐབས་དམ་པ། འཕགས་པ་སྒྲུ་སྦྱབ་ཡབ་སྲས་དང་རྒྱལ་པ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་
 མན་ངག་གི་སྟོང་པོ་དམ་པ་སྟེ། འདི་དག་ལ་གོ་བ་གཏིང་ཕྱིན་པར་མ་ཆགས་ན་
 ཟབ་ལམ་རིམ་པ་ལྟའི་གནད་རྣམས་གོ་བའི་ཐབས་མེད་ཅིང་། བསྟེ་བ་སྟོར་
 གསུམ་ལ་སོགས་པའི་སྟན་བརྒྱུད་ཀྱི་མན་ངག་ཟབ་མོ་རྣམས་ཀྱི་གནད་མི་ཉིད་
 པས། དམ་པའི་བཤེས་ལ་བརྟེན་ཅིང་ཅུ་བཤད་སྦྱར་བའི་མན་ངག་ལ་བརྟེན་ནས་
 ལམ་གྱི་སྟོག་དམ་པ་འདི་དག་ལ་གོ་བ་གཏིང་ཕྱིན་པར་བྱའོ། །བཞི་པ་དེ་ལྟ་
 བུའི་སྦྱུ་གསུམ་གྱི་གོ་འཕང་དེ་ཡང་འདོད་ཡོན་ལ་ཆགས་པ་ལམ་དུ་བྱེད་པའི་ཆོས་
 རྟགས་ཀྱི་སྟོད་པ་ལྟར་པར་ཅན་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རིག་མ་
 འདུ་བྱ་བ་ལ་གསུམ། རིག་མ་འདུ་བྱ་བ་སོགས་ཀྱི་དེ་ཉིད། རྫོགས་སྦྱུ་ཆགས་པའི་དེ་
 ཉིད། མཚན་པའི་དེ་ཉིད་དོ། །དང་པོ་རིག་མ་འདུ་བྱ་བ་སོགས་ཀྱི་དེ་ཉིད་སྟོམ་

ཚུལ་ནི། རང་གི་སྤྱིང་ག་ནས་རང་རིགས་ཀྱི་རིག་མ་ལུང་། ཞེས་སོགས་སོ། །
 གཉིས་པ་རྗེས་སུ་ཆགས་པའི་དེ་ཉིད་སྒྲོམ་ཚུལ་ནི། རང་ཉིད་རིན་འབྱུང་དུ་གྱུར།
 ཅས་སོགས་སོ། །གསུམ་པ་མཆོད་པའི་དེ་ཉིད་སྒྲོམ་ཚུལ་ནི། རང་ཉིད་དོན་གྲུབ་
 ཏུ་གྱུར། ཅས་སོགས་སོ། །རིག་མ་འདུ་བ་ནི་སྒྲུབ་གཞི་དང་མི་སྒྲིབ་ཞིང་།
 འབྲས་ལུང་སྐབས་དང་ཆོས་མཐུན་སྒྲིབ་པ་ནི། སྒྲུབ་ཐབས་ཉིད་ལས། དེ་ལྟར་
 གང་དུ་འཛང་བྱ་བའི་གནས་སྟོང་ཡོངས་སུ་དག་པར། གང་གིས་འཛང་བྱ་བའི་
 རྟེན་ལྟ་ཐམས་ཅད་འདུས་པའི་བདག་ཉིད་དོ་རྗེ་འཛང་གི་རྣལ་འབྱོར་དང་ལྟན་
 པས། རི་ལྟར་འཛང་བྱ་བའི་རིམ་པ་ལུང་སོགས་རིམ་གྱིས་འོད་གསལ་དུ་ཞུགས་
 པའི་ཆོས་སྒྲུབ་རང་ནས་འོངས་སྒྲུ་དང་པོའི་མགོན་པོར་བཞེངས་ཏེ། སྒྲུལ་སྒྲུ་དོ་རྗེ་
 འཛང་དུ་སྒྲུལ་ནས་ཉིད་ཀྱི་སྒྲུ་རྟེན་དང་བཞེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་པར་སྒྲུལ་པའི་སྒྲུ་
 གསུམ་གྱི་གོ་འཕང་ནི་འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཆོས་སྒྲུགས་ཀྱི་སྒྲོད་པས་ཐོབ་པར་བསྟན་
 པའི་ཕྱིར། སྒྲུལ་སྒྲུ་དོ་རྗེ་འཛང་གིས་འདོད་ཆགས་ཆེན་པོའི་ཚུལ་གྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་
 ལ་སྒྲོམས་པར་ཞུགས་ནས། མཆོག་ཏུ་དགའ་བའི་བདེ་བས་ཆོམ་པར་བྱེད་པའི་
 ལྟ་མོ་དགུ་སྒྲུལ་པ་དེ་བཞིན་དུ། སྒྲོབ་བཞིན་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་འདོད་ཆགས་ཀྱི་
 ཀྱན་སྒྲོད་ལ་དགའ་བས་ཀྱང་། སྒྲུ་གསུམ་གྱི་གོ་འཕང་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་འདོད་པ་
 ཀྱན་ལ་འོངས་སྒྲོད་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་བསྟེན་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས། དེ་ལྟར་
 རིག་མ་འདུ་བ་ནི་སྒྲོན་པས་རྩ་རྒྱུད་གསུང་བའི་ཆེ་འཁོར་ལོས་སྒྲུར་བའི་ཆ་བྱད་
 ཏུ་སྒྲུལ་ནས། སྒྲུལ་བ་དང་ལྟན་པ་རྣམས་དཔལ་གསལ་བ་འདུས་པའི་དཀྱིལ་
 འཁོར་དུ་བཅུག་སྟེ་དབང་བསྒྲུར་ནས་སྒྲིན་གྲོལ་ལ་འགོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་
 ཆགས་ཆེན་པོའི་ཚུལ་གྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་སྒྲོམས་པར་ཞུགས་ནས་གཟུངས་དཀྱིལ་

གྱི་ལྷ་མོ་དགུ་སྟུལ་ཏེ་བདེ་ཆེན་འདྲེན་པའི་བཀོད་པ་མཛད་པ་ལྟར། རྫོན་བྱུང་
 རྫོན་པའི་ནམ་ཐར་ཉམས་ལེན་དུ་འཁྱེར་བ་དང་། རང་ཉིད་ཀྱང་མ་འོངས་པ་ན་
 སངས་རྒྱལ་ནས་སྤགས་གྱི་ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར་བ་ན་ཐབས་མཁས་ཁྱད་པར་ཅན་
 གྱི་མཛད་པ་དེ་ལྷ་བྱ་སྟོན་པའི་འབྲས་བུ་ལམ་བུའི་གྱི་ཐབས་མཁས་ཁྱད་པར་ཅན་
 སྟུབ་པ་དང་། གཞན་ཡང་གང་སྟངས་ཐམས་ཅད་བདེ་སྟོང་གི་ནམ་ཐོལ་དུ་འཆར་བ་
 དང་། འཁོར་བའི་རྩ་བ་བདག་འཛིན་གྱི་འཆིང་བ་ལྷུང་དུ་གཅོད་པ་དང་། རིམ་པ་
 གཉིས་པའི་སྐབས་སུ་བྱེ་ནང་གི་ཤྱེན་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་བདེ་ཆེན་ལྷན་ཅིག་
 སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ལྷུང་དུ་འགྲུབ་པའི་དགེ་རྩ་སྤྲིན་པར་བྱེད་པར་གསུངས། རིག་
 མ་འདྲུ་བྱ་བ་འདི་ནི་སྤྲིར་སྤྲ་མེད་གྱི་རྒྱུད་སྤྲེ་མཐའ་དག་དང་། ཁྱད་པར་དཔལ་
 གསར་བ་འདུས་པ་རྩ་བཤད་གྱི་རྒྱུད་ནམས་གྱིས་ཡང་དང་ཡང་དུ་གསུངས་ཤིང་།
 རྩ་རྒྱུད་ལེའུ་གསུམ་པ་དང་བཞི་པ་སོགས་ལས་ཆེས་གསལ་བར་གསུངས། རྩོ་རྩེ་
 དང་བསྐྱེད་འདྲུ་བྱ་བ་ནི། རྩ་རྒྱུད་ལེའུ་བདུན་པ་ལས། དབང་པོ་གཉིས་ནི་མཉམ་
 སྦྱར་བས། །སངས་རྒྱལ་དངོས་གྲུབ་འཕྲོལ་པར་འཕྱུར། །ཡི་གེ་རྩྱུ་དང་ཨྱི་དག་
 དང་། །ལྷ་དང་ཡུལ་ཀྱང་རབ་བརྟག་བྱ། །འོད་ཟེར་ནམ་ལྷས་ཁྱབ་པ་ཡི། །བསྐྱོ་
 རྩོ་རྩེ་བསྐྱོམ་པར་བྱ། །ཞེས་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་གསུངས། རྩེས་ཆགས་དང་མཚོན་
 པའི་ར་རྒྱལ་ནི་རྩ་རྒྱུད་ལེའུ་དུག་པ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར། རྫོན་བྱུང་གི་ནམ་
 འབྲུལ་ཉམས་ལེན་དུ་འཁྱེར་བ་དང་། མ་འོངས་པ་ན་རང་ཉིད་ཀྱང་སངས་རྒྱལ་
 གྱི་མཛད་པ་དེ་ལྷ་བྱ་བྱེད་པའི་འབྲས་བུ་ལམ་བུའི་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་འགྱུར་བར་
 གསུངས། རྒྱལ་འདི་ནི་ཤིན་ཏུ་རྟོགས་པར་དགའ་ཞིང་འབྲུལ་ས་ཆེ་བ་དང་། ཡོག་
 པར་ཞུགས་ན་ནམ་པ་ཀྱན་ཏུ་སྦྱང་བ་དང་། མ་རྟོགས་ན་སྤྲ་མེད་གྱི་ལམ་གྱི་སྟོག་

མི་རྟེན་ཅིང་སྐྱགས་ལམ་བསྟོད་པའི་ཐབས་མེད་པ་དང་། འདིའི་གནད་མཐར་
 ཐུག་པར་རྟོགས་པ་ལ་འཁོར་བའི་རྩ་བ་མཐར་ཐུག་པ་བདག་འཛིན་ཡིན་པ་དང་།
 དེ་མ་སྤངས་པར་ཐར་པ་ཐོབ་པའི་ཐབས་མེད་པ་དང་། བདག་འཛིན་སྤྱོད་པ་ལ་
 བདག་མེད་པའི་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་པ་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་རྒྱལ་
 བའི་དགོངས་པ་བཀྲལ་བའི་དོན་རྟུག་མ་མེད་པར་སྤྱ་ཐག་ཆོད་པ་ཞིག་རྟོགས་
 དགོས་ཤིང་། ཉན་རང་དང་། སྤུན་ཐེག་པ་དང་། སྤྱབས་འདི་རྣམས་ཀྱི་
 བསྐྱོམ་བྱ་ཡུལ་གྱི་གནས་ལུགས་ལ་བྱུང་བར་གང་ཡང་མེད་ཀྱང་སྤྱ་མེད་ཀྱི་ལམ་
 རིམ་གཉིས་སྒོམ་པ་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ཡུལ་ཅན་རྟུན་ཅིག་སྒྲེས་པའི་ཡེ་ཤེས་བསྐྱེད་
 རུས་ན་དེའི་མཐུས་བདག་འཛིན་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་མུར་བ་མུར་བར་སྤོང་
 རུས་པ་དང་། བདེ་ཆེན་རྟུན་ཅིག་སྒྲེས་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་ལ་གཟུགས་སྐྱུ་དང་
 ཆོས་སྐྱུ་གཉིས་ཀ་བསྐྱབ་པའི་རུས་པ་ཡོད་པ་དང་། སྐྱགས་ལམ་མཐོན་པོར་སོང་
 བའི་མཆོམས་ཤིག་ནས་རྟུན་སྒྲེས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་ལ་ཆིག་སྒྲིལ་དུ་བསྐྱངས་
 ཀྱང་དམན་ལམ་དུ་མི་རྣམས་བར་ངེས་པར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་བསྐྱབ་རུས་པ་
 རྣམས་ཆང་བ་ནི་སྤྱ་མེད་ཀྱི་ཐབས་མཁས་ཀྱི་སྟོན་པ་འདི་ལ་རག་ལས་པའི་ཚུལ་
 རྣམས་གཞན་གྱི་ཟེར་སྒྲོས་ཙམ་མིན་པར་རྩ་བ་གད་སྐྱར་བའི་རྟུན་བརྒྱུད་ཀྱི་མན་
 དག་དང་། དྲི་མ་མེད་པའི་རིགས་པས་ངེས་པ་གཏིང་ཚུགས་པ་ཞིག་རྟེན་དགོས་
 པར་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་དང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཙོང་ཁ་བ་ཆེན་པོ་གསུང་ངོ་། །

གཉིས་པ་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་ཉིང་ངེ་འཛིན་སྒོམ་ཚུལ་ལ་གཉིས།
 ཡུམ་གྱི་མངལ་དུ་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་བསྐྱེད་པ་དང་། མངལ་ནས་
 ཕྱིར་སྒྲོས་ཏེ་སྟོན་བརྒྱུད་སྟོང་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ཡུམ་གྱི་མངལ་དུ་རྟེན་དང་བརྟེན་

བའི་དགྲིལ་ལའོར་བསྐྱེད་ཚུལ་ནི། ལུས་དགྲིལ་གྱི་ལྷ་ཐམས་ཅད་ཆོམ་ནས་ལྷ་
 བའི་ཐིག་ལེ་ཡུམ་གྱི་བསྐྱར་པ་བ་པ་དེ་ཉིད། ཅེས་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་མངལ་
 བས་ཕྱིར་སྒྲོས་ཏེ་སྒྲོད་བཅུད་སྒྲོང་ཚུལ་ལ་གཉིས། བརྟེན་པ་ལྷ་རྣམས་སྒྲོས་ཏེ་
 སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཐིག་སྒྲིབ་སྒྲོང་ཚུལ་དང་། རྟེན་གཞལ་ཡས་ཁང་སྒྲོས་ཏེ་
 སྒྲོད་གྱི་ཉེས་སྒྲོན་སྒྲོང་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་བརྟེན་པ་ལྷ་རྣམས་སྒྲོས་ཏེ་སེམས་ཅན་
 རྣམས་ཀྱི་ཐིག་སྒྲིབ་སྒྲོང་ཚུལ་ལ་ལ། གཤེགས་པ་དབྱུང་བའི་དེ་ཉིད། གཤེགས་
 མ་དབྱུང་བའི་དེ་ཉིད། སེམས་མ་དབྱུང་བའི་དེ་ཉིད། སེམས་དཔལ་དབྱུང་བའི་དེ་
 ཉིད། ཁོ་པོ་དབྱུང་བའི་དེ་ཉིད་དོ། །དང་པོ་གཤེགས་པ་དབྱུང་བའི་དེ་ཉིད་སྒྲོམ་
 ཚུལ་ནི། མི་བསྐྱེད་པ་རང་གི་སྤྱགས་ཀར་བྱངས། བརྩ་རྩིག་སྤྱགས་ཀ་ནས་ཕྱིར་
 བྱུང་། ཞེས་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་གཤེགས་མ་དབྱུང་བའི་དེ་ཉིད་སྒྲོམ་ཚུལ་ནི།
 ལྷན་མ་རང་གི་སྤྱགས་ཀར་བྱངས། མོ་ཏ་ར་ཏེ་སྤྱགས་ཀ་ནས་ཕྱིར་བྱུང་། ཞེས་
 སོགས་སོ། །གསུམ་པ་སེམས་མ་དབྱུང་བའི་དེ་ཉིད་སྒྲོམ་ཚུལ་ནི། གཟུགས་དོ་རྩེ་
 མ་རང་གི་སྤྱགས་ཀར་བྱངས། རྩ་བ་བརྩ་སྤྱགས་ཀ་ནས་ཕྱིར་བྱུང་། ཞེས་སོགས་
 སོ། །བཞི་པ་སེམས་དཔལ་དབྱུང་བའི་དེ་ཉིད་སྒྲོམ་ཚུལ་ནི། བུམས་པ་རང་གི་
 སྤྱགས་ཀར་བྱངས། མི་ཏེ་སྤྱགས་ཀ་ནས་ཕྱིར་བྱུང་། ཞེས་སོགས་སོ། །ལྷ་པ་ཁོ་པོ་
 དབྱུང་བའི་དེ་ཉིད་སྒྲོམ་ཚུལ་ནི། གཤིན་རྩེ་གཤེད་རང་གི་སྤྱགས་ཀར་བྱངས། ཡ་
 སྒྲིག་གི་ཏེ་སྤྱགས་ཀ་ནས་ཕྱིར་བྱུང་། ཞེས་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་རྟེན་གཞལ་ཡས་
 ཁང་སྒྲོས་ཏེ་སྒྲོད་གྱི་ཉེས་སྒྲོན་སྒྲོང་ཚུལ་ནི། གཞལ་ཡས་ཁང་རང་གི་སྤྱགས་ཀར་
 བྱངས། ལྷ་ལྷ་ཏྲུ་སྤྱགས་ཀ་ནས་ཕྱིར་བྱུང་། ཞེས་སོགས་སོ། །དེ་ལྟར་དགྲིལ་
 ལའོར་བྱུང་མཆོག་གི་ལྷ་རྣམས་ནི་སྒྲོ་བདུན་གྱི་སྒྲོ་ནས་བསྐྱེད་ཅིང་རྩོགས་པར་བྱ་

བ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ཕྱག་རྒྱ་བཞིའི་རྒྱས་འདེབས་ཀྱང་ཚང་བར་མདོ་བསྟེ་ལས་
གསུངས། སྒོ་བརྟན་ནི། སྒྱུ་པའི་སྒོ། སྒྲོ་བའི་སྒོ། མཛད་པའི་སྒོ། བསྐྱེད་པའི་སྒོ།
འདྲེས་པའི་སྒོ། དབང་བསྐྱར་བའི་སྒོ། གནས་པའི་སྒོ་རྣམས་སོ། སྒྱུ་པའི་སྒོ་ནི།
ཐིག་ལེ་ལས་རང་རང་གི་ས་བོན་དོ་རྩེ་གསུམ་གྱི་ཡི་གེ་དང་བཅས་པ་བསྐྱེད་ཅིང་།
དེ་ལས་ཕྱག་མཚན་དུ་བསྐྱེད། དེ་ལས་ལྷ་རང་རང་གི་སྐྱར་བསྐྱེད་པའོ། སྒྲོ་བའི་
སྒོ་ནི། ཡུམ་གྱི་བསྐྱེད་ནས་ཡབ་ཀྱི་ཕྱགས་ཀར་བྲངས་ཏེ་བྱིར་ཕུང། ཕྱགས་བཅུར་
སྐྱལ་བ་གངས་མེད་སྒོ་བའོ། མཛད་པའི་སྒོ་ནི། ཕྱགས་བཅུར་འཕྲོས་ནས་
སེམས་ཅན་རྣམས་འདུལ་བའི་བྱིར་རང་རང་གི་འཕྲིན་ལས་མཛད་པའོ། བསྐྱེད་
པའི་སྒོ་ནི། སྐྱལ་བ་རྣམས་གཅིག་ཏུ་འདུས་པའོ། འདྲེས་པའི་སྒོ་ནི། སྐྱོན་བྲངས་
པའི་ཡེ་ཤེས་པ་དང་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་པའོ། དབང་བསྐྱར་བའི་སྒོ་ནི། རང་རང་གི་
སྐྱེ་བོར་བཞུགས་པའི་རིགས་བདག་ཡབ་ཡུམ་གྱི་བྱང་རྒྱུ་གྱི་སེམས་ཀྱིས་དབང་
བསྐྱར་བའོ། གནས་པའི་སྒོ་ནི། གཞལ་ཡས་ཁང་གི་ནང་དུ་བྱོན་ཏེ་རང་རང་གི་
གནས་སུ་བཞུགས་པའོ། ཕྱག་རྒྱ་བཞི་ནི། གསུང་ཚེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ། ཕྱགས་དམ་
ཚིག་གི་ཕྱག་རྒྱ། སྐྱེ་ཕྱག་རྒྱ་ཚེན་པོ། མཛད་པ་ལས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་རྣམས་སོ། གསུང་
ཚེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ནི། ས་བོན་ལས་བྱང་རྒྱུ་བའོ། ཕྱགས་དམ་ཚིག་གི་ཕྱག་རྒྱ་ནི།
ཕྱག་མཚན་ལས་བྱང་རྒྱུ་བའོ། སྐྱེ་ཕྱག་རྒྱ་ཚེན་པོ་ནི། སྐྱེ་ཡོངས་སུ་རྩོགས་པ་
ལས་བྱང་རྒྱུ་བའོ། མཛད་པ་ལས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ནི། འོད་ཟེར་གྱི་སྒོ་བསྐྱེད་གཏུལ་
བྱ་རྣམས་འདུལ་བར་མཛད་པའོ། དེ་ལྟར་དཀྱིལ་ལའོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་ལྷ་
རྣམས་ཡུམ་གྱི་མངལ་དུ་ཐིག་ལེ་ལས་རང་རང་གི་ས་བོན་དོ་རྩེ་གསུམ་གྱི་ཡི་གེ་
དང་བཅས་པ་དང་། དེ་ལས་ཕྱག་མཚན་དང་། དེ་ལས་ལྷ་རྒྱུ་བསྐྱེད་པ་ནི། འདུལ་

གྱིས་བསྟན་པར་སྒྲོན་གསལ་ལས་གསུངས་ཤིང་། སྐབས་དེར་དངོས་སུ་མི་
 གསལ་བའི་སེམས་དཔའ་བརྒྱད་དང་། རྡོ་རྗེ་མ་བཞི་ནི་སྤྱིང་གཞིར་བསྟན་ཏེ།
 སྤྱིང་གཞིའི་ལམ་སྟོན་པའི་སྐབས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་
 དམ་ཆོག་རྡོ་རྗེ་ཞེས་སོགས་སེམས་དཔའ་རྣམས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
 སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་གཟུགས་རྡོ་རྗེ་ཞེས་སོགས་རྡོ་རྗེ་མ་རྣམས་གསལ་བར་
 གསུངས། མི་གཡོ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཁྱོ་པོ་ལྷག་མ་རྣམས་ནི་ཅ་རྒྱུད་ལེའུ་བཅུ་
 གསུམ་པར་གསུངས་ཤིང་། དགྲིལ་ལམ་ལ་དགོང་བྱའི་ལྷ་རྣམས་ཆར་བར་
 བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་སྤྱིང་བ་ལས་གསུངས་པ་ནི་སྤྱིང་ལུས་དགྲིལ་གི་སྐབས་སུ་བྱངས་
 ཟེན་ལ། འདུལ་བ་ཅ་བཤད་གི་དགོངས་པ་ལྷར་ལྷ་སོ་གཉིས་གི་མངོན་ཏྲོགས་
 དང་། ཕྱོགས་གང་དང་གང་དུ་རི་ལྷར་བཞུགས་པ་སོགས་དགྲིལ་ལམ་རྒྱལ་
 མཆོག་གི་ལྷ་རྣམས་ཆར་བར་རྒྱལ་ཐབས་མདོར་བྱས་སུ་གསུངས། མངལ་དུ་
 བསྐྱེད་པའི་ལྷ་རྣམས་ལ་རང་ཉིད་ལྷ་དེ་དང་དེར་གྱུར་པའི་ར་རྒྱལ་བསྐྱེད་པ་ནི།
 ཅ་རྒྱུད་ལེའུ་དང་པོ་ལས། བཙོམ་ལྷན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་གི་
 རྒྱ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་གི་རིག་པའི་སྒྲིམ་བུ་དེ་ཉིད། བྱང་མེད་གི་གཟུགས་
 འཛིན་པར་གྱུར་ཏེ་ཤར་ཕྱོགས་གི་གྲུང་བཞུགས་སོ། །ཞེས་སོགས་གིས་བསྟན་
 པར་སྒྲོན་གསལ་ལས་གསུངས་ཏེ། སྟོན་བྱང་ལ་རྡོ་རྗེ་འཆར་རང་ཉིད་རིགས་ལྷ་
 དང་ལུས་བཞི་ལ་སོགས་པའི་དགྲིལ་ལམ་གི་ལྷ་རྣམས་སུ་སྤུལ་བ་དེ་བཞིན་དུ་
 རྗེས་འཇུག་གཏུལ་བྱས་ཀྱང་སྟོན་བྱང་གི་རྣམ་འབྱུང་ཉམས་ལེན་དུ་ཁྱེར་ཏེ། རང་
 ཉིད་དགྲིལ་ལམ་གི་ལྷ་དེ་དང་དེར་གྱུར་པའི་ར་རྒྱལ་བསྐྱེད་དགོས་པར་
 གསུངས། ལྷ་རྣམས་སྟོ་བའི་ཆོ་སེམས་ཅན་རྣམས་སྤྱག་བསྟུན་གིས་མནར་བའི་

རྒྱལ་ལ་བཏུས་ཏེ་སྤྱིར་རྗེ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་ལ། བདག་གིས་སེམས་ཅན་འདི་རྣམས་
 རྟུག་བསྐྱལ་རྒྱ་བཅས་ལས་བསྐྱལ་ཏེ་སངས་རྒྱས་གྱི་ས་ལ་དགོད་པར་བྱའོ་སྟེ་སྟེ་
 ཏུ་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་ཤུགས་དག་ཏུ་བསྐྱེད་ནས་སྒྲོ་ཞིང་། སངས་རྒྱས་གྱི་མཛད་
 པ་མཛད་པར་སྒྲོམ་པར་སྒྲོན་གསལ་ལས་གསུངས་ཏེ། རྟུགས་ལམ་ལ་སྒྲོབ་པའི་
 ཆེ་བྱང་རྒྱལ་ལས་གྱི་རིམ་པའི་ཉམས་ལེན་རྣམས་དོར་ཏུ་མེད་པར་རྟུག་པར་ཏུ་
 གལ་ཆེ་བ་དང་། ཡར་ལུན་ཏུ་བསྐྱེད་དགོས་པའི་རྒྱལ་འདི་ནི་གིན་ཏུ་རྟོགས་
 དཀའ་བར་སྒྲུབ་པས། སྒྲོ་གྲོས་ཅན་རྣམས་གྱིས་རྒྱུད་འགྲེལ་ནས་གསུངས་པའི་
 མན་ངག་བྱུང་བར་ཅན་འདི་དག་ལ་ངེས་པ་རྟེན་པར་བྱའོ། །དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་
 མཆོག་གི་ལྟ་རྣམས་ལ་རིགས་བདག་རང་ཆས་སུ་ཡོད་པ་དང་། མོ་སའི་རིགས་
 བདག་གིས་དབང་སྒྱུར་བར་བྱེད་པ་ནི། ཅུ་རྒྱུད་ལེའུ་བཙུ་ལ་ལས། སེམས་
 དཔལ་རྩོད་རྩོད་སྒྱུར་བ་ཡིས། རྩོད་རྩོད་འཛིན་རྣམས་མཉེས་པར་འགྱུར། ཞེས་པ་
 བསྟུན། རྟུགས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཉིད་ལ་ནི། རྩོད་རྩོད་སེམས་དཔལ་རྣམ་པར་
 བསྒྲོམ། ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བསྟན་པར་སྒྲོན་གསལ་ལས་གསུངས་ཏེ། ཆོག་
 རྣམས་ཐམས་ཅད་དངས་ན་མངས་སུ་དོགས་པས། སྒྲོ་གྲོས་ཅན་རྣམས་གྱིས་རྒྱུད་
 འགྲེལ་པ་དང་བཅས་པ་བཏུས་ནས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཅུ་རྒྱུད་ལེའུ་བཙུ་གསུམ་པ་
 དང་། བཙུ་བཞི་པར་ཡང་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཡང་ཡང་
 གསུངས་ཤིང་། རི་ལྟར་སྒྲོམ་པའི་གོ་རིམ་མན་ངག་དང་བཅས་པ་རྩོད་རྩོད་བ་
 མོགས་བཤད་རྒྱུད་རྣམས་དང་། རྒྱལ་ཐབས་མདོར་བྱས་དང་མདོ་བསྐྱེས། རྣམ་
 གཞག་རིམ་པ། རྩོད་རྩོད་སེམས་དཔལ་རྒྱལ་ཐབས་རྣམས་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་རྗེ་
 ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་གསལ་བར་མཛད་པའོ། །དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་ནི་

སྤྱད་གཞི་དང་མི་སྦྱར་ཞིང་། འབྲས་བུའི་སྐབས་དང་ཚོས་མཐུན་པ་སྟེ། སྟོན་པས་
 དཔལ་གསར་བ་འདུས་པའི་རྒྱུ་གསུངས་པའི་ཚེ་དོ་རྩེ་འཆར་ཡུམ་དང་བཅས་
 པའི་སྦྱར་བསྟན་ཏེ། གསར་བ་འདུས་པའི་དགྱིལ་ལའོར་སྤྱལ་ནས་སྟགས་ཀྱི་ཚོས་
 ལའོར་བསྐྱར་ཞིང་། སྤྱལ་བ་དང་ལྷན་པ་བྱངས་མེད་པ་ཞིག་སྟོན་གྱོལ་ལ་འགོད་
 པར་མཛད་པ་ལྟར། སྟོན་བྱང་གི་རྣམ་འབྱུལ་དེ་ལྟར་ཉམས་ལེན་དུ་འབྱེད་བ་
 དང་། མ་འོངས་པ་ན་རང་ཉིད་ཀྱང་མཛོན་པར་སངས་རྒྱས་ཏེ། དམན་པ་ལ་མོས་
 པ་རྣམས་ལ་ཆགས་བྲལ་གྱི་སྦྱོད་པ་དང་། རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་མོས་པ་རྣམས་ལ་ས་དང་
 པ་ཤོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་སྦྱོད་པ་དང་། ཟབ་མོ་ལ་ལྷག་པར་མོས་པ་རྣམས་ལ་རྟེན་དང་
 བརྟེན་པར་བཅས་པའི་དགྱིལ་ལའོར་སྤྱལ་ནས་དབང་བསྐྱར་ཏེ། སྟགས་ཀྱི་ཚོས་
 ལའོར་བསྐྱར་བའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པ་དེ་ལྟ་བུ་སྦྱར་དུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ད་
 ལྟ་ནས་འབྲས་བུའི་རྣམ་པ་ལམ་དུ་བྱེད་པ་ཐབས་མཁས་ཀྱི་ལམ་ལ་སྦྱོབ་པ་དང་།
 ལྟ་རྣམས་ཕྱིར་སྦྱོབ་པའི་ཚེ། མཁའ་ཁྲབ་ཀྱི་མ་ཀུན་སེམས་ཅན་རྣམས་རང་དབང་
 མེད་པར་ལའོར་བར་འབྱུངས་གིང་། སྟག་བསྟལ་གསུམ་གྱིས་མནར་བའི་ཚུལ་
 ལ་གསལ་མི་བཟོད་པའི་བྱམས་སྟོང་རྩེ་དང་། དེས་བྱངས་པའི་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་
 རུགས་བྲག་ཏུ་བསྐྱེད་ནས་སེམས་ཅན་རྣམས་སྦྱར་བ་སྦྱར་བར་སྟགས་ཀྱི་སྦྱོད་
 པས་སྟོན་གྱོལ་ལ་འགོད་པ་དང་འོད་ཟེར་སྦྱོབ་སྦྱས་སྟོན་བཅུད་སྦྱོར་བ་ཡིན་ལ།
 དེ་ནི་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྟོན་པར་བྱ་བ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཡོངས་སུ་
 དག་པར་བྱ་བ་དང་། སྟོན་ལམ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱ་བ་སྟེ། རྫོགས་སྟོན་
 སྤངས་གསུམ་སྟགས་ཀྱི་ཐབས་མཁས་ལ་བརྟེན་ནས་སྦྱར་བ་སྦྱར་བར་རྫོགས་
 པར་བྱེད་པའོ། །གཞན་ཡང་འདུས་པའི་ལྟ་སོ་གཉིས་སུ་ངེས་པ་དང་། ལྟ་རྣམས་

ཞལ་གསུམ་ཕྱག་དྲུག་པ་ཞོ་ནར་ངེས་པ་སོགས་ལ་ཙ་བཤད་སྤྱད་པའི་སྟན་བརྒྱུད་
 གྱི་མན་ངག་དང་དྲི་མ་མེད་པའི་རིགས་པའི་ལམ་ནས་དངས་ཏེ་ངེས་པ་བསྐྱེད་པ་
 དང་། རེས་དོན་བྱུང་པར་ཅན་དུ་མ་ཞིག་ཡོད་པ་རྣམས་ཤེས་པར་བྱ་བ་དང་།
 རིམ་པ་དང་པོར་དེ་ལྟར་བསྐྱོམས་པས་རིམ་པ་གཉིས་པའི་སྐབས་སུ་རྟོགས་པ་
 བྱུང་པར་ཅན་ཅི་འདྲ་ཞིག་སྐྱེ་བའི་དགེ་ཙ་སྒྲིན་བྱེད་དུ་འགྱུར་པ་སོགས་གིན་ཏུ་
 གནད་ཆེ་བའི་དོན་མང་དུ་ཡོད་དོ། །རིམ་པ་དང་པོར་ལྟའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་མྱོང་བ་
 འདོན་རྒྱལ་ནི། སྐྱབ་ཐབས་ཉིད་ལས། དེ་ལྟར་ལྟ་དང་གཅིག་ཏུ་བྲན་པའམ།
 གཅིག་ཏུ་ལྟ་བྲན་པས་བྲན་པ་གཅིག་པའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་སྒྲོབ་པའི་གནད་བསྟན་ན།
 ཐ་མལ་གྱི་སྒྲུང་བ་རྣམས་འོད་གསལ་དུ་བསྟུས་པའི་འོག་ཏུ་ལྟག་པར་མོས་པ་དང་
 ས་བོན་ལ་སོགས་པ་ལས་ལྟའི་གནས་ལུས་འོངས་སྟོད་མཛད་པ་རྣམས་སུ་བསྐྱེད་
 པ་ན། རྒྱ་དེ་དག་ལས་རྟོ་རྟེ་འཆར་ལ་སོགས་པ་དེ་རྣམས་སུ་དངོས་སུ་སྐྱེས་པར་
 མོས་པའི་ངེས་ཤེས་ཀྱི་འཛིན་སྟངས་རེ་བསྐྱེད་པ་དང་། བསྐྱོམ་རྒྱ་གང་ཡིན་པ་
 དེའི་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་ཀྱི་རྣམ་པ་རྣམས་ཡིད་ཀྱིས་རི་ལྟར་གསལ་བཟང་པ་དེ་
 བཞིན་དུ་འཆར་བའི་རྣམ་པ་ལ་བསྐྱབ་པ་དང་། དེ་གཉིས་ལ་སེམས་མི་གཡོ་བར་
 གནས་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་བརྟན་པོ་སྐྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། འདིའི་མན་ངག་རྒྱས་པར་
 གཞན་དུ་བསྟན་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གང་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

གསུམ་པ་ལས་རྒྱལ་མཚན་གྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་ཉམས་སུ་ལེན་རྒྱལ་ལ་བཞི།
 བླ་མོའི་རྣལ་འབྱོར། བསྐྱེས་པའི་རྣལ་འབྱོར། ལུ་བ་སྐྱས་བསྐྱལ་བའི་ངོར་
 བཞེངས་པ། མཚན་བསྟོད་བདུད་ཅི་མུང་བའོ། །དང་པོ་བླ་མོའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་
 གཉིས། ཕྱག་མཚན་བླ་མོ་ལ་སྒྲོབ་པའི་དེ་ཉིད་དང་། ཐིག་ལེ་བླ་མོའི་དེ་ཉིད་དོ། །

ཤ་མོ་དེ་གཉིས་སྒྲོམ་ཚུལ་ནི། རྒྱུ་ཐབས་ཉིད་ལས། དེ་ལྟར་བསྐྱབས་པས་ཐ་
 མལ་པའི་སྤང་ཞེན་གཉིས་རགས་པའི་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས་གཙོད་པར་རྟུན་པའི་
 མོ། རྟོག་པའི་རྣལ་འབྱོར་ཤ་མོ་ལ་བསྐྱབ་པར་གསུངས་པ་ནི། ཐིག་ལེ་ཤ་མོའི་
 བར་དུ་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དགྱིལ་འཁོར་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་སྒྲོམ་པ་ལ་དགོངས་
 པ་ཡིན་གྱི། ཤ་མོ་ཙམ་ལ་སེམས་འཛིན་པ་ལ་གསུངས་པ་མིན་ནོ། །དེས་ན་
 དགྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་རྣལ་འབྱོར་ཐིག་པའི་དོག་ཏུ་རང་གི་སེམས་བརྟན་
 པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། མི་བསྐྱོད་པ་གཙོ་བོ་ཡིན་ན་དེའི་རྟེན་གི་སྤྱི་ཅེམས། རྩོམ་ཅི་
 ཁར་ཉི་མའི་གདན་ལ་རྩོམ་པོ་ཅེ་ལུ་པ་ཡུངས་ཀར་རམ་འབྲུའི་ཚད་ཙམ་ཞིག་
 མི་བསྐྱོད་པའི་རོ་བོར་བརྟུས་ལ་བསྒྲོམ། དེ་ཡང་མཐོང་བའི་མཆོན་མ་སྒྲུལ་ཉི་མི་
 འཁྱར་བར་བརྟན་པ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུའོ། །སྐབས་འདིར་ནི་དྲན་པ་གཅིག་པའི་
 མཆུག་ཐོགས་སུ་རི་ཙམ་འཆོས་པ་ཞིག་སྒྲོམ་པ་ཡིན་ལ། དྲན་པ་གཅིག་པ་ལ་
 འོབས་ནས་ནི་འདི་ལ་གཙོ་བོར་བསྒྲོམ་མོ། །དེ་ལ་བརྟན་པ་ན་སྒྲོམ་པ་ལ་དབང་
 དུ་གྱུར་པ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་གཉིས་དང་གསུམ་ལ་སོགས་པ་ནམ་མཁའ་བྱུང་བར་
 རྩོམ་ཞིང་བསྐྱུ་པ་ལ་བསྐྱབ། དེ་ལ་བརྟན་པ་ན་བྱུག་མཆོན་ལྟ་སྐྱར་བསྐྱར་ནས་རྩོ་
 བསྐྱུ་སྐར་བཞིན་དུ་བྱའོ། །མཐར་འཛོག་པའི་ཆོ་ཅུ་བའི་མཆོན་མ་ལ་བསྐྱུ་ཞིང་།
 སྤྱི་སྒོ་གཉིས་གང་རུང་ནས་དྲངས་ལ་སྤྱིར་གང་བསྐྱུ་སྟེ། བྱུག་མཆོན་ཤ་མོ་ལ་སྒྲོབ་
 པའི་དེ་ཉིད་དོ། །ཁམ་སྤང་ལ་སོགས་པ་གཙོ་བོ་ཡིན་ནའང་། འཁོར་ལོ་ཤ་མོ་ལ་
 སོགས་པ་ལ་འདོན་པ་བསྐྱར་རོ། །དེ་ནས་རང་གི་རྩོམ་ཉི་མའི་གདན་ལ་ཐིག་
 ལེ་སྟོན་པོ་ཡུངས་ཀར་ཙམ་ཞིག་མི་བསྐྱོད་པའི་རོ་བོར་བརྟུས་ལ་མ་བརྟན་གྱི་བར་
 དུ་བསྒྲོམ། བརྟན་པ་ན་རྩོམ་པོ་རྩོམ་དང་པར་འདུ་བྱ་བ་སྟོན་དུ་འགོ་བས་ཡུམ་གྱི་བསྐྱར་

དབྱུང་ལ་ཡུངས་འབྱུང་ཙམ་གྱི་ཐིག་ལེའི་ནང་དུ་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་ལས་ཡུང་བ་
 ལས་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དགྱིལ་ལའོར་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་རིམ་གྱིས་བསྐྱེམས་
 ལ་བརྟན་པར་བྱ་བ་ནི་སྤེལ་རྒྱལ་དུ་སྒྲོ་བའོ། །དེས་ཀྱང་སྒྲོམས་པར་འཇུག་པ་སྟོན་
 དུ་འགོ་བས་ལྷ་སྒྲོ་བ་ནི་ཆ་པོའི་རྒྱལ་དུ་སྒྲོ་བའོ། །རིགས་གཞན་ལའང་དེའི་
 རིགས་པ་སྦྱར་དེ། ཐིག་ལེ་སྤ་མོའི་དེ་ཉིད་དོ། །སྒྲུལ་པའི་སྒྲུལ་ནང་དུ་ཡང་དག་
 འཛིག་ལ་སོགས་པ་ཐུགས་གྱི་འཕྲིན་ལས་མཛད་པ་དང་མཐུན་པར་བསྐྱེམ་
 པའོ། །ཞེས་གསུངས། ཐུག་མཚན་སྤ་མོའི་རྒྱལ་འབྱོར་འདི་ནི། ཅ་རྒྱུད་ལེའུ་
 གསུམ་པ་ལས། རིན་ཆེན་ཆེན་པོ་ཁ་དོག་ལ། ཡུངས་ཀར་གྱི་ནི་འབྱུང་ཚད་ཙམ། །
 ལྷ་ཡི་ཅེ་མོར་ནན་ཏན་དུ། རྒྱལ་འབྱོར་གྱིས་ནི་ཏག་ཏུ་བསྐྱེམ། །རིན་ཆེན་བརྟན་
 པར་ཡུར་ནས་སྒྲོ། །བརྟན་པར་མ་ཡུར་ཡོང་མི་སྒྲོ། །ཞེས་གསལ་བར་བསྟན་
 ཅིང་། སྤ་མོའི་རྒྱལ་འབྱོར་སྟོན་པའི་དོ་རྟེན་ཆེན་འདི་དག་ལ་དོན་མང་དུ་ཡོད་པ་
 ལས། རྟེན་སྟོན་སྤ་མོ་སྐྱེམ་རྒྱལ་སྦྱར་བཤད་པ་དེ་ལྟར་དུ་སྟོན་པ་ནི་སྒྱི་དོན་དང་།
 སྒྲུལ་དོན་གྱིས་སྤ་མོ་དེ་གྱི་ཐུན་མོང་མིན་པའི་དོག་སྟོན་སྤ་མོ་སྐྱེམ་རྒྱལ་སྟོན་པ་
 དང་། མཐར་ཐུག་ཏུ་བཤད་པས་དོ་རྟེན་དགྱིལ་ལའོར་རྒྱན་གྱི་རྒྱུད་ལས་འབྱུང་བ་
 ལྟར། རྫོགས་རིམ་མཐོན་པོའི་ཉམས་ལེན་སྟོན་པར་སྟོན་གསལ་ལས་གསུངས།
 དེ་ཡང་རྟེན་སྟོར་ཐུག་མཚན་སྤ་མོ་སྐྱེམ་པ་ནི་ཡོ་ག་དང་སྤ་མོ་དེ་གྱི་ཉམས་ལེན་
 ཐུན་མོང་པ་ཡིན་པས་སྒྱི་དོན་ཞེས་གསུངས་ཤིང་། སྤ་མོའི་རྒྱལ་འབྱོར་དེ་ཉིད་ཡོ་
 གའི་གཞུང་དེ་ཉིད་བསྐྱེམ་པ་དང་། དེའི་འགྲེལ་ཆེན་དེ་ཉིད་སྦྱང་བ་དང་། ཀོ་ས་
 ལའི་རྒྱན་དང་། ཨ་བ་ཏ་ར་སོགས་ཡོ་གའི་རྒྱུད་དང་། དགོངས་འགྲེལ་གྱི་གཞུང་
 ཆེན་མོ་རྒྱམས་ནས་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པར་འབྱུང་ལ་སྤ་མོ་སྐྱེམ་པའི་ཆོ་དམིགས་རྟེན་ལ་

དཔལ་པ་བསྟེན་ལུགས་དང་། ཤེས་བཞིན་གྱིས་བྱ་ར་བྱེད་ལུགས་དང་། བྱིང་ཁྱོད་
གཙོད་ལུགས་དང་། སེམས་གནས་དགུ་རིམ་གྱིས་བསྐྱབས་ཏེ་མཐར་ལུས་སེམས་
ཤིན་སྐྱབས་དང་བཅས་པའི་ཞི་གནས་འབྱུང་ལུགས་རྣམས་ནི་བྱམས་ཚེས་དང་ས་
སྟེ་ནས་གསུངས་པ་རྣམས་དང་ཡང་འདྲ་ལ། འོན་ཀྱང་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་དང་།
དམིགས་རྟེན་དང་། གང་རྒྱ་དམིགས་པ་གཏོད་སའི་ལུས་ཀྱི་གནས་སོགས་ཀྱི་ཁྱད་
པར་གྱིས་བྱེད་ལས་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་སོགས་ཞིབ་པར་སྒྲ་མའི་ཞལ་ལས་
ཤེས་པར་བྱའོ། ཐིག་ལེ་ཡ་མོའི་དེ་ཉིད་སྒྲོམ་ཚུལ་ནི། ཅ་རྒྱུད་ལེའུ་དུག་པ་ལས།
སྟེ་ཡི་ཅེ་མོར་ཡུངས་ཀར་བསམ། །འགོ་དང་མི་འགོ་ཡུངས་ཀར་ལ། །ཡེ་ཤེས་
གནས་ནི་ཉམས་དགའ་བ། །གསང་བའི་ཡེ་ཤེས་གྱིས་བརྟགས་བསྒྲོམ། །ཞེས་
པས་བསྟན་པར་སྒྲོན་གསལ་ལས་གསུངས། ཐིག་ལེ་ཡ་མོའི་རྣལ་འབྱོར་སྟེན་
པའི་རྩོམ་མེད་ཆོག་འདི་དག་ལ་བྱང་པེས་ཀྱི་དོན་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། རིམ་པ་དང་
པོའི་སྐབས་འདིར་བྱང་དོན་གྱི་དམིགས་རིམ་སྐར་བཤད་པ་ལྟར་བསྐྱབས་པས།
བཤད་རྒྱུད་རྩོམ་མེད་པ་ལས་འདིའི་པེས་དོན་རྩོགས་རིམ་གྱི་རྩོར་བསྐྱས་ལ་སྐར་
ཏེ་གསུངས་པས་པེས་དོན་ཟབ་མོ་དེ་དག་གི་སྒྲིན་བྱེད་རྒྱུར་པར་བྱའོ། །ཤ་
མོའི་རྣལ་འབྱོར་ནི་སྐར་གཞི་དང་མི་སྒྱུར་ཞིང་། འབྲས་སུའི་སྐབས་དང་མཐུན་པ་
སྟེ། སངས་རྒྱས་ནང་རྒྱུ་ཡང་དག་འཛོག། །མཛད་པ་དང་ཚེས་མཐུན་པར་གསུངས་
ཤིང་། རིམ་པ་དང་པོར་འདི་ལྟར་བསྒྲོམས་པས་རྩོགས་རིམ་གྱི་རྩོགས་པ་རིམ་སྐར་
ཞིག་སྟེ་བའི་དག་ཅ་སྒྲིན་པ་དང་། ཡ་མོའི་སྟེང་ནས་ལུས་དབེན་ལ་འཇུག་ཚུལ་
སོགས་ཞིབ་པར་སྒྲ་མའི་ཞལ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་བསྐྱས་པའི་རྣལ་
འབྱོར་ལ་གཉིས། རྩོམ་མེད་བསྐྱས་པའི་དེ་ཉིད་དང་། དག་གི་བསྐྱས་པའི་དེ་ཉིད་

དོ། །དང་པོ་རྩོམ་རྒྱུ་པའི་དེ་ཉིད་ནི། སྦྱུང་ཐབས་ཉིད་ལས། དེ་ནས་སྦྱོང་
 ཏུ་འགོ་བ་དང་ཡོངས་སུ་འཛོལ་བ་ལ་སོགས་པ་དམན་པ་ལ་འཇུག་པ་དང་།
 ཡོངས་སྦྱོང་གང་ལ་ཡང་མ་ཆགས་ཤིང་། ལུས་གནས་པར་འཇུར་བ་དེ་ཙམ་གྱིས་
 ཆོག་ཤེས་པས་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་དང་མི་ཕྱིན་ཅིང་འདོད་པ་ཀྱན་ལ་ཡོངས་སྦྱོང་
 པའི་སྐྱེལ་པས། ལྷེ་དང་མཚུ་མི་འགྲལ་ཞིང་སྒྲ་སྒྲངས་པའི་ཡིད་ཀྱི་བཟུངས་པ་ནི་
 བཟུང་རིམ་པའི་རྩོམ་རྒྱུ་པ་སྟེ། རྩོམ་རྒྱུ་པའི་དེ་ཉིད་དོ། །ཞེས་
 གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་རག་གི་བཟུངས་པའི་དེ་ཉིད་ལ། དམ་ཆོག་གི་བཟུངས་པ།
 ཁྱོགས་ཀྱི་བཟུངས་པ། ཁྱོས་པའི་བཟུངས་པ། ཁྱོ་བོའི་བཟུངས་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་ཅིང་།
 དེ་རྣམས་རི་ལྟར་བྱ་བའི་རྒྱལ་བའི་སྦྱུང་ཐབས་ཉིད་ལས། ཆོག་ཏུ་བཟུངས་པ་ལ་ནི་
 རྣམ་པ་བཞེ་ལས། དམ་ཆོག་གི་བཟུངས་པ་ནི་ཐུགས་ཀའི་ས་བོན་ལ་སྦྱིང་བོ་དང་ཉེ་
 སྦྱིང་གིས་བསྐྱོར་བར་བསམས་ལ། སྦྱོང་བའི་ཆེ་ས་བོན་ལས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷའི་
 ཆོགས་སྦྱོས་ཏེ་འགོ་བའི་དོན་བྱས་ནས་སྐྱེལ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་སྦྱང་བའི་སྦྱང་བ་
 འདྲན་པའི་རྒྱལ་བའི་སྦྱང་བའི་རྒྱུང་གིས་སྦྱིང་གའི་ས་བོན་ལ་གཞུག་ཅིང་། ལྷ་
 སོ་སོའི་སྐྱེལ་བརྗོད་པ་རྩོགས་པ་ནས་སོ་སོར་སྦྱོང་བ་དང་སྦྱང་བ་སྟེ་སྦྱིང་བོ་དང་
 ཉེ་སྦྱིང་གི་བཟུངས་པའོ། ཁྱོགས་ཀྱི་བཟུངས་པ་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་མཉམ་པ་ཉིད་
 ཀྱི་ར་རྒྱལ་གྱིས་སྐྱེལ་སྦྱང་བའི་རང་གི་ཞལ་ཏུ་ཞུགས་པ་རྩོམ་རྒྱུ་པ་རྩོམ་པ་འཕྲོད་ཏེ་བསྐྱར་
 སོང་ཞིང་ཅ་དབུ་མ་ལས་ཐོན་ཏུ་བྱུང་སྟེ། ཡུམ་གྱི་ཞལ་ནས་བྱུང་བ་རང་གི་ཞལ་ཏུ་
 ཞུགས་ནས་འཁོར་བར་བསྐྱོམ་ཞིང་ཡི་གེ་ལྟོད་ཅིང་ཞི་བའི་སྦྱང་སྐྱེལ་སྦྱོས་པ་སྟེ།
 ཅ་སྐྱེལ་སམ་སྦྱང་སྐྱེལ་གྱི་བཟུངས་པའོ། ཁྱོས་པའི་བཟུངས་པ་ནི། དང་པོར་
 ཡུམ་གྱི་ཞལ་ཏུ་ཞུགས་ནས་སྦྱར་བཞེན་འཁོར་བ་སྦྱག་ཅིང་རྒྱུང་པའི་ཡི་གེ་ཅན་ཏེ།

འདི་ཡང་ཐེང་སྐྱུགས་ཀྱི་བརྒྱུ་པའོ། ཁྱོ་པོའི་བརྒྱུ་པ་ནི། སྟིང་པོ་ལ་སོགས་པ་
 དག་ཏུ་བརྟེན་པ་སྟེ། འདི་ནི་གསུམ་གའི་བརྒྱུ་པའོ། །ས་པོན་ལ་སྐྱུགས་རྣམས་
 མགོ་བྱེན་བརྟན་རྒྱལ་པོར་བསྐྱོར་བ་མར་མེད་ཐེང་བ་བཞིན་འབར་བར་བསམས་
 བས། སེམས་ཀྱིས་བྱིས་པ་བཞིན་སྒྲོ་བ་ནི་གོང་པའི་བརྒྱུ་པ་ཡིན་ལ། ཞལ་དུ་
 འོད་དང་ལྷ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བརྟོན་པར་དམིགས་ནས་སྒྲོ་བ་ཡང་དམ་ཆོག་གི་
 བརྒྱུ་པའོ། །བརྒྱུ་པའི་གངས་སུ་གཞུག་པ་ནི་ཐུན་གྱི་རོ་པོ་ལ་ཏ་ཅང་ཐུར་
 ཐུལ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲོན་དང་བུལ་ཞིང་། སེམས་ཅེ་གཅིག་པས་མ་ཡེངས་པར་
 བརྒྱུ་པ་རྣམས་ཡིན་གྱི། ཐུན་བཏང་པའི་སྐབས་སུ་གང་ཐུང་བརྒྱུ་པ་རྣམས་
 གངས་ལ་ཕན་མི་འདོགས་ཀྱང་བརྒྱུ་པར་ནི་བཤད་དོ། །ཞེས་གསལ་བར་
 གསུངས་པ་ཏྭར་རོ། །བརྒྱ་བྱའི་སྐྱུགས་ལ། སྟིང་པོ། ཉེ་སྟིང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་
 སྟིང་པོ། ཅུ་སྐྱུགས་སམ་ཐེང་སྐྱུགས་རྣམས་སུ་ཡོད་ཅིང་། སྟིང་པོ་ནི་མཆོན་
 སྐྱུགས་ས་པོན་དང་བཅས་པ་འབྲུ་གསུམ་དང་སྟེལ་བ་སྟེ། ཇོ་ལྷ་བརྟོག་རྩྱི་རྩྱི་
 ཞེས་སོགས། ཉེ་སྟིང་ནི་མཆོན་སྐྱུགས་རྒྱང་བ་སྟེ། བརྟོག་ཁྱི་རྩྱི་ཁྱི་ཁྱི་ཁྱི་
 སོགས་སོ། །དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་སྟིང་པོ་ནི་བརྒྱུ་པའི་སྐྱུགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཐར་
 ཐུག་པ། ཇོ་ལྷ་རྩྱི་གསུམ་མོ། ཅུ་སྐྱུགས་སམ་ཐེང་སྐྱུགས་ནི། ཅུ་རྒྱུད་ལེའུ་བཅུ་
 བཞི་བ་ལས་གསུངས་པའི་ཡུམ་བཞི་དང་། ཁྱོ་པོ་དགྲའི་ཐེང་སྐྱུགས་རྣམས་དང་།
 ལྷ་ལྷག་མའི་ཐེང་སྐྱུགས་རྒྱུད་གཞན་ནས་གསུངས་པ་རྣམས་སོ། །བརྒྱུ་པ་བྱེད་
 པའི་ཆོ་ལྷ་སོ་སོའི་ཐུགས་ཀའི་ས་པོན་སྐྱུགས་ཐེང་དང་བཅས་པ་ལས་དཀྱིལ་
 འཁོར་པའི་ལྷའི་ཆོགས་སྒྲོས་ཉེ་འགོ་པའི་དོན་བྱེད་པ་དང་། རྒྱུར་བསྐྱུ་པའི་
 དམིགས་པ་བྱེད་པ་ནི། ཅུ་རྒྱུད་ལེའུ་བཅུ་གསུམ་པ་ལས། བརྟེན་ནས་དོ་རྩེ་སྒྲོ་བ་

ནི། རྫོགས་ནས་རབ་ཏུ་བསྐྱུ་བར་བྱ། ཞེས་པས་བསྐྱེན་པར་མདོ་བཟེར་གསུངས། བཟུངས་པ་བྱ་ཚུལ་དེ་དག་ནི། ཅ་རྒྱུད་ལེའུ་བཟུངས་པ་ལས། སྒྲོང་མོ་ཟ་ཞིང་མི་བཟུ་ཉེ། སྒྲོང་ལའང་དགའ་བར་མི་བྱའོ། །འདོད་པ་ཀུན་ལ་ལོངས་སྤྱོད་ཅིང་། རྫོགས་ཀྱི་ཡན་ལག་མ་ཉམས་བཟུངས། ཞེས་པ་དང་། ལེའུ་བཟུ་གསུམ་པ་ལས་བཟུངས་པའི་དབྱེ་བ་དང་བཅས་རྒྱས་པར་གསུངས། སྒྲོང་མོ་ཟ་ཞིང་མི་བཟུ་ཉེ། ཞེས་སོགས་དོ་རྗེའི་ཆོག་འདི་དག་ལ་དྲང་ངེས་ཀྱི་དོན་གཉིས་གསུངས་པའི་དྲང་དོན་གྱི་དམིགས་རིམ་རྣམས་རིམ་པ་དང་པོའི་རྒྱབས་འདིར་སྒྲོང་བ་རྒྱབས་སུ་བབ་ཅིང་། དེ་དག་གི་ངེས་དོན་ཁྱད་པར་ཅན་རྣམས་བཤད་རྒྱུ་དགོངས་པ་ལུང་སྟོན་ལས་གསུངས་ཏེ། རིམ་པ་དང་པོའི་རྒྱབས་འདིར་ཡིད་བཟུངས་དང་། དག་བཟུངས་སྐར་བཤད་པ་བཞིན་བྱས་པས་བཤད་རྒྱུ་ནས་གསུངས་པའི་ངེས་དོན་དེ་དག་གི་སྒྲིན་ཕྱིད་ཏུ་འགྱུར་རོ། །འདིའི་དོར་བཟུངས་ནི་བསྐྱེད་རིམ་པའི་ཡིད་བཟུངས་ཡིན་གྱི། རིམ་ལྡར་གསུངས་པའི་དོར་བཟུངས་དང་མི་གཅིག་གོ། བཟུངས་པའི་རྣལ་འབྱོར་ནི་རྒྱུད་གཞི་དང་མི་སྦྱོར་གྱི། འབས་པའི་རྒྱབས་དང་ཆོས་མཐུན་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་པའི་གསུང་གི་འཕྲིན་ལས་དང་ཆོས་མཐུན་ཞིང་། འབས་བྱ་དེ་འགྲུབ་པའི་ཐབས་མཁས་ཀྱི་རྒྱུར་འགྱུར་བ་དང་། རྫོགས་རིམ་གྱི་དོར་བཟུངས་དང་རྣམ་པ་མཐུན་ཞིང་། རྫོགས་རིམ་གྱི་རྫོགས་པ་རྒྱུར་ཏུ་འགྲུབ་པའི་དགོ་ཅ་སྒྲིན་ཕྱིད་ཏུ་འགྱུར་བ་དང་། ལྷག་པའི་ལྷས་རྒྱུར་ཏུ་རྒྱུད་ཕྱིན་གྱིས་སྒྲོབ་པ་དང་། སྤྱིག་སྤྱིབ་སྒྲོང་བ་དང་། ཞི་རྒྱས་དབང་དཀ་གི་ལས་སྤྱོ་ཆོགས་བསྐྱབ་ལུས་པ་ལ་སོགས་པ་ཕན་ཡོན་ཆད་མེད་པ་གསུངས་པ་རྣམས་ཤེས་པར་བྱའོ། །གསུམ་པ་འབྱུང་བ་རྒྱས་བསྐྱུལ་པའི་དོར་

བཞེངས་པ་ལ་གཉིས། གཙོ་བོ་དོན་དམ་ལ་ཞུགས་པའི་དེ་ཉིད་དང་། བསྐྱལ་
བས་བསྐྱར་བའི་དེ་ཉིད་སྒྲིམ་ཚུལ་ལོ། །དང་བོ་གཙོ་བོ་དོན་དམ་ལ་ཞུགས་པའི་དེ་
ཉིད་སྒྲིམ་ཚུལ་ནི། ཡབ་ཡུམ་སྟོམས་པར་ཞུགས་པའི་སྐོན་གྱིས་ཡུམ་ཡབ་ལ་ཐིམ།
ཞེས་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་བསྐྱལ་བས་བསྐྱར་བའི་དེ་ཉིད་སྒྲིམ་ཚུལ་ནི། དེ་ནས་
ཆད་མེད་པ་བཞིའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ལྷ་མོ་བཞིས་གཙོ་བོ་མ་མཐོང་བས་གདུང་
བའི་ཡིད་གྱིས་བལྟ་བར་འདོད་དེ་སྟོན་པའི་སྐུ་དབྱངས་གྱིས་བསྐྱལ་བ་ནི།
སེམས་ཅན་ཁམས་ན་གནས་ཀྱི་དབང་ལྷག་ཅིས་སོགས་སོ། །གཙོ་བོ་འོད་
གསལ་དུ་ཞུགས་པ་འདི་ནི། ཅ་རྒྱུད་ལེའུ་བཙུ་བདུན་པ་ལས། དེ་ནས་བཙོམ་ལྷན་
འདས་དེ་བཞིན་གསལ་གསལ་པ་ཐམས་ཅད། དེ་བཞིན་གསལ་གསལ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐུ་
དང་གསུང་དང་ཐུགས་དོ་རྩེ་བཙུན་མའི་ལྷ་ག་ལ་ཞུགས་སོ། །ཞེས་པས་བསྟན་
པར་གསུངས། ལྷ་མོ་བཞིའི་སྐུས་བསྐྱལ་བ་ནི་དངས་མ་ཐག་པའི་དོ་རྩེའི་ཆོག་
དའི་དེ་མ་ཐག་ཏུ། དེ་ནས་དེ་བཞིན་གསལ་གསལ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐུ་དང་གསུང་དང་
ཐུགས་ཀྱི་བཙུན་མོས། བཙོམ་ལྷན་འདས་དེ་བཞིན་གསལ་གསལ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
བདག་པོ་དོ་རྩེ་འཛིན་ཆེན་པོ་ལ་དགའ་བས་བསྟོད་པ། སེམས་ཅན་ཁམས་ན་
གནས་ཀྱི་དབང་ལྷག་ཁྱིད་ནི་དོ་རྩེའི་ཐུགས། ཞེས་སོགས་ལྷ་མོ་བཞིའི་སྐུས་
བསྐྱལ་བར་གསུངས། གཙོ་བོ་འོད་གསལ་དུ་ཞུགས་པ་དང་། ལྷ་མོ་བཞིའི་སྐུས་
བསྐྱལ་ཏེ་འོད་གསལ་ལས་བཞེངས་པའི་ཚུལ་འདི་དག་ནི་སྐྱར་གཞི་དང་མི་སྦྱོར་
ཀྱི། སྟོན་བྱང་སྟོན་པའི་རྣམ་འབྱུང་དང་ཆོས་མཐུན་པ་དང་། འབྲས་བུ་ལས་བྱེད་
ཁྱད་པར་ཅན་ཞིག་སྟེ། སྟོན་པས་ཅ་རྒྱུད་གསུངས་པའི་ཆོ། ཅ་རྒྱུད་པལ་ཆེར་
རྟོགས་པའི་ཆོ་འོད་གསལ་ལ་ཞུགས་པ་གོང་དུ་དངས་པ་ལྟར་དང་། དེ་ནས་ལྷ་མོ་

བཞིས་འོད་གསལ་ལས་བཞེངས་ཏེ་སྐྱའི་སྐྱར་བ་སྟོན་དགོས་པར་སྐྱའི་དབྱངས་
 གྱིས་གསོལ་བ་བཏབ་པ་ལྟར། སྟོན་བྱང་སྟོན་པའི་རྣམ་ཐར་ཉམས་ལེན་དུ་འཁྱེར་
 བར་བྱེད་པ་དང་། མཆོག་གི་སྐུལ་སྐྱུས་གདུལ་བྱ་རིགས་ཅན་གསུམ་ལ་ཐེག་པ་
 གསུམ་གྱི་ཆོས་ཀྱི་ལམ་ལོ་རྒྱ་ཆེར་བསྐྱོར་ནས་སྐུལ་བ་དང་ལྟན་པ་རྣམས་སྟོན་
 གོལ་ལ་བཞག་ད། ཞིང་དེར་དངོས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་རྫོགས་པ་ན་མུ་རན་ལས་འདུང་
 བའི་ཚུལ་སྟོན་པ་དང་། རྣམ་པ་མཐུན་པར་འདིར་ཡང་སྐྱའི་སྐྱར་བ་བསྐྱུས་ཏེ་འོད་
 གསལ་དུ་འཇུག་པ་དང་། ཞིང་དེར་དངོས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་རྫོགས་ནས་སྐྱའི་སྐྱར་བ་
 བསྐྱུས་ཀྱང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་ནམ་ཡང་རྒྱུན་མི་ཆད་པས་ཆོད་མེད་
 པའི་བྲགས་རྗེ་ཆེན་པོས་བསྐུལ་ཏེ། སྐུལ་ལྟན་གྱི་གདུལ་བྱ་གང་ན་ཡོད་པའི་ཞིང་
 གཞན་དུ་སྐུལ་པའི་སྐུ་སྟོན་པ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པར་འདིར་ཡང་གཙོ་བོ་འོད་
 གསལ་དུ་ཞུགས་པ་དེ་ལ། ལྷ་མོ་བཞིའི་སྐུ་དབྱངས་ཀྱིས་བསྐུལ་བས་སེམས་
 དཔའ་ལྷུམ་བཅེགས་ཀྱི་སྐྱར་བཞེངས་ཏེ་དཀྱིལ་ལམོར་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མངོན་
 སུམ་དུ་མཐོང་བར་སྟོན་པ་སྟེ། འབས་ལུའི་རྣམ་པ་ལམ་དུ་བྱེད་པའོ། །གཞན་
 ཡང་རིམ་པ་དང་པོར་འདི་ལྟར་བསྟོམས་པས་རིམ་པ་གཉིས་པའི་སྐབས་སུ་ཕྱི་
 བར་གི་རྒྱུན་གཉིས་ལས་འོད་གསལ་དུ་འཇུག་པ་དང་། འོད་གསལ་ལས་སྐྱའི་
 སྐྱར་ལྟར་བ་ཐམས་ཅད་དང་། ཁྱད་པར་དཔེ་དང་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ལས་དག་
 མ་དག་གི་སྐུ་མའི་སྐུ་གཉིས་སུ་ལྟང་བའི་སྟོན་བྱིན་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་འགྱུར་ཞིང་།
 ཚུལ་འདི་ནི་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པ་རྩ་བཤད་ཀྱིས་རྩལ་དུ་བཏོན་ནས་འཆད་
 བར་བྱེད་པའི་སྟོང་པོའི་དོན་ནོ། །བཞི་པ་མཆོད་བསྟོད་ཀྱི་དེ་ཉིད་སྟོམ་ཚུལ་ལ་
 གཉིས། བསྟོད་པ་བྱ་བ་དང་། མཆོད་པ་བྱ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་བསྟོད་པ་བྱ་ཚུལ་ནི།

མི་བསྐྱོད་དོ་རྩེ་ཡེ་ཤེས་ཆེ། ཞེས་སོགས་སོ། བསྐྱོད་པའི་ཆོག་འདི་དག་ནི་ཅ་
 རྒྱུད་ལེའུ་བཅུ་བདུན་པ་ལས་གསུངས་གིང་། དཀྱིལ་འཁོར་པའི་ལྷ་ཐམས་ཅད་
 གྱིས་གཙོ་བོ་ལ་རིགས་ལྡེའི་ཡོན་ཏན་གྱི་སྒོ་ནས་བསྐྱོད་ཅིང་། ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར་
 བར་བསྐྱལ་བ་ཡིན་པར་རྒྱུད་འགྲེལ་ལས་གསུངས། དོ་རྩེའི་ཆོག་གི་བསྐྱོད་པ་དེ་
 དག་ལན་རེ་བརྒྱུད་ནའང་ཐན་ཡོན་མཐའ་ཡས་པ་ནི། ཅ་རྒྱུད་ཉིད་ལས་སངས་
 རྒྱལ་ཀྱང་གྱིས་བསྐྱལ་བ་ཡི། བསྐྱོད་ཆོག་ནི་བ་འདི་ནམས་གྱིས། དོ་རྩེ་ཡོངས་
 རྒྱུད་བསྐྱོད་ན་ནི། རྟེ་ཡང་སངས་རྒྱལ་འདྲ་བར་འབྱུང་། ཞེས་གསུངས་སོ། །
 གཉིས་པ་མཆོད་པ་བྱ་ཚུལ་ལ་གསུམ། ཕྱིའི་མཆོད་པ། བར་གི་མཆོད་པ། གསང་
 བ་དང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་མཆོད་པ་འབུལ་ཚུལ་ལོ། རང་པོ་ཕྱིའི་མཆོད་པ་འབུལ་
 ཚུལ་ནི། ཞོ་སང་ཏ་ཐ་ག་ཏ་ཨ་རྒྱུ་ཕུ་རྩེ་མེ་གྲ་ས་མུང་སྒྲ་ར་ཏ་ས་མ་ལ་གྱི་ཡེ་ཨྲཱི་
 ཞེས་སོགས་ཉེར་རྒྱུད་དང་འདོད་ཡོན་འབུལ་བའོ། གཉིས་པ་ནང་མཆོད་འབུལ་
 ཚུལ་ནི། བདག་ཉིད་ཀྱི་ལག་པ་གཡོན་པའི་མཐེ་བོང་རྒྱི་ལས་ས་གཞི། མིང་མེད་
 རྒྱལ་ས་རི་རབ་ཏུ་གྱུར་པས་ས་ལ་གནས་པའི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོའི་དབུས་ནས་བདུད་
 ཅིའི་སྙིང་པོ་བྲུངས་ཏེ། མགོན་ཅམས་ཀྱི་ལྷགས་རྒྱུ་ལས་སྒྲེས་པའི་དོ་རྩེ་ཅེ་གཙིག་
 བ་དམར་པོ་འོད་ཀྱི་སྒྲ་གྱ་ཅན་ནམས་སུ་གྱུར། མཆོད་དོ། རྩོགས་བཅུ་དུས་
 གསུམ། ཞེས་སོགས་སོ། གསུམ་པ་གསང་བ་དང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་མཆོད་པ་
 འབུལ་ཚུལ་ནི། རང་གི་གསང་གནས་མི་དམིགས་པའི་རང་ལས་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བའི་
 དོ་རྩེ་སྒོན་པོ་ཅེ་ལྷ་པ། ཞེས་སོགས་སོ། རྟེ་ལྷར་ཕྱིའི་མཆོད་པ་འབུལ་ཚུལ་ནི།
 ཅ་རྒྱུད་ཀྱི་དབུ་ཞབས་དུ་མར་མེ་ཏོག་ལ་སོགས་པའི་ཉེར་རྒྱུད་དང་། འདོད་ཡོན་
 ལྡེའི་མཆོད་པ་ཆད་མེད་པ་སྒོས་སྒྲུལ་ཏེ། བམ་མཁའི་ཁམས་ཡོངས་སུ་གང་བ་ཐ་

མལ་པ་མིན་པར་དག་པའི་བདག་ཉིད་དུ་བལྟས་ཏེ་འབུལ་བར་ཡང་དང་ཡང་དུ་
གསུངས་ཤིང་། སྒྲ་མེད་གྱི་སྒྲོར་ཞུགས་ནས་ལམ་བཟོད་པ་ལ་ཕྱི་ནང་གསང་བ་དེ་
ཁོ་ན་ཉིད་གྱི་མཆོད་པ་རྣམས་འབུལ་བ་དམ་ཚིག་ཡིན་པར་གསུངས། མཆོད་པ་དེ་
ལྟར་སྤུལ་ན་ཚོགས་སྐྱར་དུ་རྫོགས་ཏེ་འབྲས་བུ་མཆོག་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་ནི། ཅ་
རྒྱད་ལེུ་དུག་པ་ལས། ཉག་ཏུ་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལྷས། ཁངས་རྒྱས་ཚུལ་
བཞིན་མཆོད་པར་བྱ། མཆོད་པ་རྣམ་པ་ལྟ་རྣམས་གྱིས། ལྷུང་དུ་སངས་རྒྱས་
ཉིད་ཐོབ་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་ཤིང་། གཞན་ཡང་དབུ་ཞབས་དུ་མར་མཆོད་
པའི་མན་ཡོན་མང་དུ་གསུངས་སོ། མཆོད་པ་འབུལ་བའི་སྐབས། ཞྱ་སྐྱ་ཏ་ལྷ་
ག་ཏ་ཨ་རྒྱ་ལྷ་རྩ་མེ་ལྷ་ས་སྤྲུལ་སྤྲུལ་ར་ཆ་ས་མ་ཡ་སྤྱི་ཡེ་ཞུ་ཏྱི། ཞེས་སོགས་འདི་ནི་
བཤད་རྒྱད་རྩོམ་ཐེངས་པ་ལས་གསུངས་ཏེ། རྒྱད་དེ་ཉིད་ལས། དེ་ནས་ཆོ་ག་
བཞིན་ལེགས་མཆོད། ཤིལ་སྟན་སྤུལ་སོགས་པ་དང་། བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་
དབུལ་བར་བྱ། རང་རང་སྐབས་དང་གོ་རིམ་བཞིན། ཞྱ་སྐྱ་ཏ་ལྷ་ག་ཏ། ལྷ་
རྩ་མེ་ལྷ་དང་། ས་སྤྲུལ་དང་སྤྲུལ་ར་ཆ། ས་མ་ཡ་དང་སྤྱི་ཡེ་ཞུ། ཏྱི་གི་སྐབས་
ནི་རྩེས་སུ་བརྫོང་། རྩེས་རྣམས་ཀྱིས་ལ་རང་མིང་ནི། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་སྤྲ་
མ་བཞིན། ཆོ་ག་བཞིན་དུ་ཡང་དག་བརྫོང་། ཅེས་གསལ་བར་གསུངས་སོ། །
བདག་བསྐྱེད་རྒྱུད་པའི་སྐབས་འདིར་མཆོད་པ་རྣམས་སྐབས་ཅམ་གྱིས་འབུལ་བ་
ལྷག་ལེན་དུ་སྤང་ཞིང་། མདུན་བསྐྱེད་རྒྱུ་མཆོད་གྱི་ཆོ། དག་ཅིང་དྲི་མེད་ཡིད་
འོང་བའི། ཞེས་སོགས་དང་། ལྷ་ཡི་མེ་ཏོག་དམ་པ་འདི། ཞེས་སོགས་མཆོད་
ཐེང་དང་བཅས་མཛད་དེ། དག་ཅིང་དྲི་མེད་ཅེས་སོགས་མཆོད་ཡོན་འབུལ་བ་རྩོ་
རྩོམ་ཐེངས་པ་ལས་གསུངས་ཤིང་། ལྷ་ཡི་མེ་ཏོག་ཅེས་སོགས་གྱི་མཆོད་ཐེང་འདི་དག་

ཀྱང་ཆོག་ཟུར་ཅུང་ཟད་བཅོས་པ་མ་གཏོགས་བཤད་རྒྱུ་དོ་རྩེ་ཕྱང་བའི་ལེའུ་བཞི་
 བ་ལས། རང་རང་སྐྱེས་དང་རིམ་རིམ་བཞིན། །ལྟ་ཡི་མེ་རྟོག་སྐྱེས་ཀྱིས་
 མཆོད། ཁྱིམ་སྐྱེས་ཀྱིས་གསལ་བར་བསྟན། འདོད་ཡོན་ལྷ་འབྲུལ་བའི་ཆོགས་
 བཅད། རིན་ཆེན་དབང་གི་རྒྱལ་པོ་ཞེས་སྐྱེས་འདི་རྣམས་ཀྱང་། ཅུ་རྒྱུད་ལེའུ་
 བཅུན་པ་ལས། གཟུགས་ལ་རྣམ་གསུམ་གྱིས་བྱས་ནས། །མཆོད་པར་བྱེད་པས་
 མཆོད་པར་བྱ། ཞེས་སྐྱེས་ཀྱིས་བསྟན། བཤད་རྒྱུ་དོ་རྩེ་ཕྱང་བར་ཡང་
 གཟུགས་རྣམ་པ་གསུམ་གཟུགས་དོ་རྩེ་མར་མོས་ནས་འབྲུལ་ཚུལ། རྒྱག་རྒྱའི་རྣམ་
 པ་ལྟོན་པོ་དང་། ཞེས་སྐྱེས་དང་། དེ་བཞིན་བྱི་དང་ནང་དང་ནི། གཉིས་ཀ་
 ཡང་ནི་མི་དམིགས་པ། གཟུགས་ལ་གསུམ་དུ་བྱས་ནས་ནི། །ལྟ་རྣམས་ལ་ནི་
 དབྲུལ་བར་བྱ། ཞེས་སྐྱེས་གསུངས་སོ། གསང་བའི་འཁོར་ལོ་ཨིན་ཏུ་ལྟ་
 ལྟར། ཞེས་སྐྱེས་དང་། འདོད་པའི་སྒྲུ་རྩལ་དུག་ཅུ་བཞི་ལ་མཁས། ཞེས་
 སྐྱེས་ནང་གི་ཉེར་སྤྱོད་དང་། རང་གི་འདོད་ཡོན་འབྲུལ་ཚུལ་འདི་དག་ནི་བཤད་
 རྒྱུ་དོ་རྩེ་ཕྱང་བའི་ལེའུ་ལྷ་བཅུ་ཅུ་རྒྱག་པ་ལས། ཡང་དག་དགའ་བའི་མེ་རྟོག་
 གིས། རྩོ་རྩེ་ཉི་མ་བསྐྱེད་འབྱུང་། མེ་རྟོག་བདག་ཉིད་ལ་མཆོད་པ། རྩོ་རྩེ་གསུམ་
 ཀྱི་དམ་ཆོག་མཆོག་ རྣམ་རྟོག་ཚུལ་ཡུལ་མ་ཡིན་ཞིང་། རྩོ་རྩེ་གཏུམ་མོའི་མེ་
 ཡིས་ནི། རེས་པར་བསྐྱེས་པ་དེ་ནི་སྤྱོད། རྒྱགས་ཀྱི་དོ་རྩེ་ལ་ནི་དབྲུལ། རྩོ་རྩེ་
 བསྐྱེད་ཡང་དག་པར། རྒྱགས་པ་ལ་སྐྱེས་རིམ་ལས་བྱུང་། རྣལ་འབྱོར་པ་ཡི་མི་
 ཤིགས་སྒྲ། རྒྱགས་དོ་རྩེ་ལ་དབྲུལ་བར་བྱ། ཡི་གེ་རྩྱུ་ལས་ཡང་དག་བྱུང་། །
 སྐྱེས་ཀྱི་འདོད་ཟེར་གྱིན་ཏུ་གསལ། མར་མེ་འབར་བའི་ཡང་དག་འོད། རྒྱགས་
 ཀྱི་དོ་རྩེ་ལ་དབྲུལ་བྱ། བདེ་བ་ཆེན་པོ་རྣམ་མཁར་གནས། བྱང་རྒྱལ་སེམས་ནི་

སང་པ་དང་། ཉིང་གིས་ཀྱང་བྱགས་པ་ནི། བྱགས་ཀྱི་རྩོ་རྩེ་ལ་དབུལ་བ། །
 འདིར་ནི་གང་དང་གང་ཡོངས་སྟོན། འབང་པོ་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་བརྟེན། ཉིང་
 དག་ཐམས་ཅད་བྱགས་རྩོ་རྩེ། བཟའ་པའི་སྟོན་དུ་མཚོན་པར་བ། འགོད་དང་
 སྒྲིག་དང་ཅེ་འཛོ་ནི། ལྷ་ཚོགས་ཀྱིས་ནི་སེམས་དགའ་བྱེད། རྣམ་པར་ཐར་པའི་
 རྫོང་དག་དང་། བྱགས་ཀྱི་རྩོ་རྩེ་ལ་ནི་དབུལ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་གསལ་བར་
 གསུངས། རྒྱུད་དེའི་ལེའུང་དགྲ་པར་འདུས་པའི་ཙ་རྒྱུད་ཀྱི་སྤྱང་གཞི་སྒྲིམ་བཤད་
 བྱེད་པའི་སྐབས་སུ་ཡང་ནང་གི་ཉིང་སྟོན་དང་། འདོད་ཡོན་གྱི་མཚོན་པ་འདི་དག་
 གི་གནད་རྣམས་གསལ་བར་གསུངས་ཏེ། འདུས་པ་ཙ་བཤད་ཀྱི་རྩོ་རྩེའི་ཚིག་དེ་
 དག་གི་དོན་རྩེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས། གསང་བའི་འཁོར་ལོ་ཞེས་སོགས་དེར་
 སང་གི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱིས་གོ་བདེ་བར་ཚིག་སྟོར་ལུན་སུམ་ཚོགས་པའི་སྟོ་ནས་
 རྩོ་རྩེའི་དབྱངས་སུ་མཛོད་པའོ། རང་མཚོན་འབུལ་བ་ནི། ཙ་རྒྱུད་ལེའུ་བཞི་པ་
 ལས། བཤད་གཅི་ཁྱེད་པ་ཁྱེད་ལ་སོགས། ལྷ་རྣམས་ལ་ནི་དབུལ་བར་བ། ཉིང་
 ལྷར་བྱས་ནས་སངས་རྒྱས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གྲགས་ཆེན་མཉེས། །
 ཞེས་པ་དང་། བཤད་རྒྱུད་རྩོ་རྩེ་སྤྱང་བ་ལས། འབྱུང་ཅི་ལྷ་ཡི་བཟའ་བ་ནི། །
 དངོས་གྲུབ་ཀྱང་བྱེད་དེ་ཉིང་མཚོག་ ཁྱེས་སོགས་འདུས་པ་ཙ་བཤད་ཀྱི་རྒྱུད་
 རྣམས་སུ་ནང་མཚོན་འབུལ་བ་ཡང་དང་ཡང་དུ་གསུངས་ཤིང་བསྐྱགས་པ་ཤིན་ཏུ་
 ཆེ་བ་དང་། ལྷ་མེད་ཀྱི་ཐེག་པ་འདིར་ཞུགས་པ་རྣམས་ཀྱི་མེད་དུ་མི་རུང་བའི་
 མཚོན་རྣམས་མཚོག་ཏུ་གསུངས་སོ། རང་མཚོན་འབུལ་བའི་ཆེ་མཐེ་བོད་དང་ཕྱིན་
 ལག་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབ་པ་ནི། བདེ་མཚོག་ཙ་རྒྱུད་ལས། སྟོམ་པོ་མཐའ་ལྷག་ཅེ་
 སྟུར་བས། རྣལ་འབྱོར་རིག་པས་རྟག་ཏུ་སྟུན། ཞི་བའི་བརྟུང་བ་བཞིན་སྟངས་

ན། །དངོས་གྲུབ་ཏྲག་པར་འཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། བཤད་རྒྱུད་རྩོམ་མེ་ཐེང་བའི་ལེའུ་གཉིས་པ་ལས། སྒྲོམ་པོ་མཐའ་ལྷག་སྒྱུར་བ་ཡིས། །ཡང་དག་པར་ནི་ལོངས་སྒྱུད་བྱ། །ཞེས་དང་། ཡང་དེའི་ལེའུ་རྒྱག་ཅུ་རེ་གཉིས་པ་ལས། སྒྲོམ་པོ་མིང་མེད་སྒྱུར་བ་ཡིས། །དཔའ་བོ་རྣལ་འབྱོར་མ་རིམ་བཞིན། །གང་གིས་ལྟེ་ཅེས་ཐུང་བར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། བྱང་མཆོད་འབུལ་བའི་ཆོ་མཐེབ་སྲིན་སྒྱུར་ཏེ་འབུལ་བ་འདིའི་ངེས་དོན་བྱུང་བར་ཅན་རྣམས་བཤད་རྒྱུད་རྩོམ་མེ་ཐེང་བ་དང་། སྒྲོམ་འབྱུང་སྐོག་ལས་གསུངས། གསང་མཆོད་འབུལ་བ་ནི། ཅུ་རྒྱུད་ལེའུ་བཞི་པ་ལས། ཐུད་མེད་རབ་ཏུ་མདངས་བཟང་བ། །ལོ་གངས་བཅུ་རྒྱག་ལོན་པ་ནི། །དྲི་དང་མེ་ཏྲག་ཐེང་བརྒྱན་ཏེ། །ཡོན་ཏན་སྐྱ་རགས་སྐྱ་མ་གྱིར། །ཤེས་རབ་ཅན་གྱིས་བྱིན་བསྐྱབས་ལ། །དེ་ཡི་དབུས་སུ་མཉེས་པར་བྱ། །ཞེས་པས་བསྟན་ཅིང་། གཞན་ཡང་དབུ་ཞབས་ཀྱན་ཏུ་ཡང་དང་ཡང་དུ་གསུངས་ཏེ། བདེ་ཆེན་ལྷན་ཅིག་སྒྱུས་པའི་ཡོ་ཤེས་ནི་སྐྱ་མེད་ཀྱི་ལམ་གྱི་སྒོག་དམ་པ་ཡིན་པར་སྐྱ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་སྟེ་མཐའ་དག་ནས་ལན་ཅིག་མིན་པར་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་བསྟོད་པ་དང་མཆོད་པ་བྱ་རྒྱུལ་དེ་དག་ནི་སྒྱུར་གཞི་དང་མི་སྒྱུར་གྱི། །འབྲས་བུའི་སྐྱབས་དང་ཆོས་མཐུན་པ་སྟེ། སངས་རྒྱུས་འཛིག་རྟེན་དུ་བྱོན་པ་ན་སྟོན་མེད་པའི་སངས་རྒྱུས་ཞེས་བྱ་བ་འགོ་བ་ལྟ་དང་བཅས་པའི་མགོན་སྐྱབས་དམ་པ་འཛིག་རྟེན་ན་བྱོན་ནོ། །ཞེས་སྒྲུབ་པོ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱགས་པ་བྱེད་པ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པར་དཀྱིལ་ལའོར་པའི་ལྟ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གཙོ་བོ་ལ་བསྟོད་པ་བྱེད་པ་དང་། སངས་རྒྱུས་འཛིག་རྟེན་དུ་བྱོན་པ་དེ་ལ་ལྟ་དང་བཅས་པའི་འགོ་བ་རྣམས་ཀྱིས་མཆོད་པ་འབུལ་བ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པར་མཆོད་པ་འབུལ་བའོ། །གཞན་ཡང་བྱི་ནང་གསང་བ་དེ་ལོ་

ན་ཉིད་གྱི་མཚོད་པ་འདི་དག་ལ་ལམ་རིམ་པ་གཉིས་གྱི་ཉམས་ལེན་གྱི་གནད་
དང་། རིམ་པ་དང་པོར་འདི་ལྟར་བྱས་པས་རྫོགས་རིམ་གྱི་རྟོགས་པ་བྱུང་པར་
ཅན་སྐྱེ་བའི་སྤྲིན་བྱེད་དུ་འགྱུར་བ་སོགས་དགོས་པ་བྱུང་པར་ཅན་མང་དུ་ཡོད་པ་
རྣམས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་མཇུག་ཏུ་རིམ་པ་བའི་རྒྱལ་ལ་གཉིས། ཉེ་བར་བསྐྱུ་བའི་དེ་
ཉིད་དང་། ཐུན་གཤམ་དུ་གཏོར་མ་འབུལ་བའི་རྒྱལ་ལོ། །དང་པོ་ཉེར་བསྐྱུ་བྱ་
རྒྱལ་ནི་མདོར་བྱས་ལས། མཚོག་ཏུ་གསང་བ་རིམ་པ་ཞིན་དོན་སྤྱད་ནས། །རང་གི་
འཁོར་ལོ་ལ་ནི་འཁོར་ལོ་གཞུག། །མགོན་པོ་བདེ་བ་ཆེན་པོ་གཅིག་པུ་བཞུགས། །
དེ་ལྟར་རྒྱལ་འབྱོར་བཞི་བྱེད་རྒྱལ་འབྱོར་པ། །རྟུ་གི་སྤྱིང་པོས་འཛིག་རྟེན་རབ་ཏུ་
བསྐྱོམ། །དེ་བྱུང་འགོ་ཀླུ་རྩོད་རྩོད་སེམས་དཔར་བསམ། །ཞེས་པས་བསྐྱེད་ཅིང་།
རྩོད་རྩོད་སེམས་དཔའི་སྐྱབ་ཐབས་ལས་ཀྱང་། དེའི་རྩོས་ལ་སངས་རྒྱས་གྱི་ཡེ་ཤེས་
ཡང་དག་པར་གསལ་བར་བྱས་ནས་དགྱིལ་འཁོར་ལ་རྩོས་སུ་ཆགས་པར་བྱས་ལ་
སྐར་བཞིན་དུ་རང་གི་ལུས་གྱི་དགྱིལ་འཁོར་ལ་བཅུག་ནས་རིམ་པ་འདིས་ཉེ་བར་
བསྐྱུ་བར་བྱའོ། །རང་གི་སྤྱིང་གར་གནས་པའི་རྟུ་བརྩོད་ནས་དེས་སེམས་ཅན་གྱི་
ཁམས་ཐམས་ཅད་རྩོད་རྩོད་འཆང་ཆེན་པོའི་གཞུགས་གྱིས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པའི་
གཞུགས་བབྱང་ནས་དེ་ཡིད་ལ་བྱེད་པར་གནས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་།
དེ་དག་གི་དོན་ཉམས་སུ་ལེན་རྒྱལ་ནི། སྐྱབ་ཐབས་ཉིད་ལས། དེ་ནས་སྤྱགས་
ཀའི་ས་པོན་གྱི་འོད་ཟེར་གྱིས་འཁོར་གྱི་ལྟ་རྣམས་སྐྱེད་དངས་ཏེ། རང་གི་ལུས་གྱི་
དགྱིལ་འཁོར་ལ་གཞུག་ཅིང་། གཞལ་ཡས་ཁང་ཡང་བསྐྱུ་ལ་རང་ཡབ་ཡུམ་
གཅིག་པུ་གནས་པར་བསམ་མོ། །ཡབ་ཡུམ་གཉིས་སྟོམས་པར་ཞུགས་པའི་སྐྱོར་

མཚམས་ནས། བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་འོད་ཟེར་འཕྲོས་པས། སེམས་ཅན་ཐམས་
 ཅད་ལ་དབང་བསྐྱར་རྒྱུ་པ་བསྐྱར་ནས་རྩི་ཡིག་ཏུ་གྱུར། དེས་ནམ་མཁའི་ཁམས་
 གང་པ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་དོ་རྩེ་འཆར་དུ་བསམས་ཏེ། རང་གི་འོད་ཟེར་གྱིས་
 དྲངས་ནས་རང་ལ་གཞུག་སྟེ་ཉེ་བར་བསྟུ་བའི་དེ་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས། དེ་
 ལྟར་ཐུན་མཐར་ཉེན་དང་བརྟེན་པར་བཅས་པའི་དགྱིལ་འཁོར་རང་གི་ལུས་ལ་
 བསྟུ་བ་ནི། ཙ་རྒྱུད་ལེའུ་བཅུ་པ་ལས། རམ་མཁའི་དབྱིངས་ཀྱི་དབུས་གནས་
 པར། །བཞོད་པའི་དགྱིལ་འཁོར་བསྐྱོམ་པར་བྱ། །དེ་ཡི་དབུས་གནས་ཡི་གེ་རྩི། །
 རང་གི་གཟུགས་སུ་རབ་ཏུ་བརྟག། ་རྩོམ་འོད་ཟེར་ཆེར་འབར་བ། ་རྣམ་པར་
 འཕྲོ་བ་བསམ་པར་བྱ། ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ནི་སྐྱེ་གསུང་ཐུགས། ་དྲངས་པར་དེ་ཡིས་
 རྣམ་བསྐྱོམས་ནས། ་དེ་མ་ཐག་ཏུ་དེར་འགྱུར་བར། ་སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་དོ་རྩེ་
 འཛིན། ་ཅེས་པས་བསྟན་པར་མདོ་བསྐྱེད་གསུངས། ཙ་རྒྱུད་ལེའུ་བཅུ་གསུམ་
 པའི་རྩོགས་ནས་རབ་ཏུ་བསྟུ་བར་བྱ། ་ཞེས་པའི་དོ་རྩེ་ཆེན་འདིས་ཐུན་མཐར་
 ཉེར་བསྟུ་བྱ་བར་བསྟན་པར་རྒྱོན་གསལ་ལས་གསུངས། ཉེན་དང་བརྟེན་པར་
 བཅས་པའི་དགྱིལ་འཁོར་རང་ལ་བསྟུས་ནས་རང་དོ་རྩེ་འཆར་དུ་གསལ་པའི་བྱང་
 ཚུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་འོད་ཟེར་གྱིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དབང་བསྐྱར་ཏེ།
 རྫོད་བཅུད་དག་པ་རབ་འབྱམས་སུ་བསྐྱར་བ་ནི། ཙ་རྒྱུད་ལེའུ་བཅུ་བརྟན་པ་ལས་
 དོ་རྩེ་འཆར་ཡབ་ཡུམ་གྱི་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་འོད་ཟེར་གྱིས་སེམས་ཅན་ཐམས་
 ཅད་ལ་དབང་བསྐྱར་ཏེ་དག་པའི་འཁོར་ལོར་རྒྱུར་བར་མཛད་པར་གསུངས་པ་
 ལྟར། རྫོན་བྱང་གི་རྣམ་འབྱུལ་ཉམས་ལེན་དུ་འབྱེད་བ་དང་། རང་ཉིད་ཀྱང་མ་
 འོངས་པ་ན་དོ་རྩེ་འཆར་གི་གོ་འཕང་མཛོན་དུ་བྱས་ཏེ། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བྱང་

རྒྱལ་གྱི་སེམས་གྱིས་དབང་བསྐྱར་ཏེ། དག་པའི་འཁོར་ལོར་བསྐྱར་བའི་འབྲས་ལུ་
ལམ་བྱེད་བྱེད་པར་ཅན་ནོ། །གཞན་ཡང་རིམ་པ་དང་བོར་སྟུང་རིམ་གྱི་དམིགས་
པ་འདི་ལྟར་བྱས་པས། རིམ་པ་གཉིས་པར་སྟོང་བཅུད་གྱི་སྒྲུང་བ་ཐམས་ཅད་འོད་
གསལ་དུ་སྟུང་པ་དང་། དེ་ལས་སྐྱུ་མའི་སྐྱུར་ལྡང་བའི་དགོ་ཅ་སྟོན་བྱེད་བྱེད་པར་
ཅན་དུ་འབྱུང་རོ། །གཉིས་པ་ཐུན་གྱི་གཤམ་དུ་གཏོར་མ་འབུལ་བའི་ཚུལ་ནི།
རྒྱལ་ཐབས་ཉིད་ལས། ཐུན་གཤམ་དུ་གཏོར་མའི་ཆོ་ག་ནི། གཏོར་མ་གཉིས་
བགེགས་མཐར་བྱེད་གྱིས་བསང་། ཞེས་པ་ནས། ཨློ་ཡོ་ག་ཤུལ་སྐྱུ་སྐྱུ་ཡོ་ག་
ཤུལ་ཉེ། ཞེས་བཞུགས་དེ་པད་ཀོར་དང་འབྱུང་བའི་ཕྱག་རྒྱ་བྱས་ནས་རང་གི་ལྷའི་
འཁོར་ལོ་བདག་ཉིད་ལ་གཞུག་ཅིང་། དབང་བོ་ལ་སོགས་པ་ལ་སེ་གོ་ལ་གསུམ་
གཏོགས་ཤིང་། ཨློ་ལྷུ་རྩྱུ་བརྩ་ལུ་ཞེས་བཞུགས་དེ་རང་གནས་སུ་གཤེགས་སུ་
གསོལ་ཡོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་གཏོར་མ་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབ་ཚུལ་དང་། གཏོར་
མ་གོན་རྣམས་སྟུན་དངས་ཏེ་གཏོར་མ་འབུལ་ཚུལ་དང་། གཏོར་མ་སྤུལ་ནས་ལྷའི་
འཁོར་ལོ་བདག་ཉིད་ལ་བསྟུ་ཞིང་། ཕྱོགས་སྐྱོང་རྣམས་གཤེགས་གསོལ་བྱེད་
ཚུལ་དང་བཅས་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་གསུངས། གཏོར་མ་འབུལ་ཚུལ་འདི་དག་ནི་
དཀྱིལ་མཆོག་དོ་རྩེ་སྤང་བར་འབྱུང་བ་བཞིན་འདིར་མཛད་པ་ཡིན་ལ། སྤང་བར་
ཕྱོགས་སྐྱོང་གི་གཏོར་སྤུལ་རྣམས་རྒྱ་སྐད་དུ་ཡོད་པ་དེར་སང་གི་གདུལ་བྱས་གོ་
བདེ་བའི་ཕྱིར་བོད་སྐད་དུ་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །ཕྱི་ནང་གི་བགེགས་ཉེ་བར་ཞི་བ་
དང་། དངོས་གྲུབ་རྒྱལ་པ་ལ་གཏོར་མ་གལ་ཆེ་བར་རྒྱུད་སྟེ་བཞི་ག་ནས་བསྤུགས་
ཤིང་། བྱེད་པར་འབུལ་པའི་ཅ་རྒྱུད་ལེའུ་དུག་པ་ལས། སྤང་བའི་ཤ་དང་རྩ་ཡི་
ཤ། དེ་བཞིན་དམ་པ་བྱི་ཡི་ཤ། ཟས་གྱི་ཕྱིར་ནི་བཟའ་བར་བྱ། ཟས་གཞན་དག་

ནི་མ་ཐོས་ན། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་གྱི་ཅན་དང་། སངས་རྒྱལ་རྣམས་ནི་
 མཉེས་པར་འགྱུར། ཞེས་པས་གཏོར་མའི་ཕན་ཡོན་བསྟན་ཏེ། དེའི་ཐད་ཀྱི་
 འགྲེལ་པ་སྒྲོན་གསལ་མཆན་སྤྲད་བཅས་པ་ལས། དཔག་ལས་སོགས་སོ་སོ་ལ་
 རིགས་དང་མཐུན་པའི་གཏོར་མ་ལ་སོགས་པ་བྱས་པ་དེའི་འབྲས་སུ་སྟེ་ཕན་ཡོན་
 བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། བྱང་རྒྱལ་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། རིགས་དེ་
 དག་དང་འགྲེལ་བའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་རྣམས་དང་། སྒྲོ་ཅན་ཏེ་རང་གི་ཕྱག་
 རྒྱ་དང་བཅས་པ་རྣམས་དང་། སངས་རྒྱལ་ཏེ་མི་བསྐྱོད་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་
 རིགས་སོ་སོ་བདེ་དང་འགྲེལ་བའི་རང་གི་རིགས་ཀྱི་མཆོད་པ་སྟེ། གཏོར་མ་ལ་
 སོགས་པ་བྱས་པས་མཉེས་པར་འགྱུར་རོ། །ཡང་འདི་ཉིད་ཀྱི་ཕན་ཡོན་བསྟན་
 པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། འདི་ལྟ་སུ་ཡི་སྒྱུར་བ་ཡིས། ལྷུང་དུ་སངས་རྒྱལ་ཉིད་ཐོབ་
 འགྱུར། ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། གཏོར་མའི་སྒྱུར་བ་འདི་ཡིས་ནི་ལྷུང་ཞིང་རིངས་
 པར་སངས་རྒྱལ་ཉིད་དེ་བྱང་རྒྱལ་པ་ཉིད་ཐོབ་པར་འགྱུར་བའོ། ཞེས་གསུངས།
 ཅུ་རྒྱུད་ལེའུ་བཅུ་དྲུག་པ་ལས། སྤང་པོའི་ག་དང་རྟ་ཡི་ག་ །ག་ཆེན་དག་ཀྱང་
 བཟའ་བྱ་ཞིང་། རྒྱགས་རྣམས་ཀྱན་ལའང་དབུལ་བར་བྱ། ཉེ་ལྷུང་བྱས་ན་
 མགོན་པོ་མཉེས། ཞེས་དང་། དེའི་ཐད་ཀྱི་འགྲེལ་པ་སྒྲོན་གསལ་མཆན་སྤྲད་
 བཅས་པ་ལས། སྤང་པོའི་ག་དང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། ཆོ་ག་འདི་དག་ནི་
 བདག་ཉིད་ཀྱིས་བསྐྱབ་ཅིང་། རྒྱགས་རྣམས་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་རྣམས་ལ་བྱི་ནང་གི་
 སྒྱིན་ཐོག་དང་གཏོར་མའི་ཚུལ་གྱིས་དབུལ་བར་བྱའོ། ཉེ་ལྷུང་བྱས་ན་མགོན་པོ་
 མཉེས། ཞེས་བྱ་བ་ནི། མཛོན་པར་འདོད་པའི་འབྲས་སུ་སྒྱུལ་ཞིང་མཉེས་པར་
 འགྱུར་རོ། ཞེས་གསལ་བར་གསུངས་པ་ལྷུང་རོ། ཉེ་ལྷུང་སྟན་གསལ་དུ་གཏོར་

མ་སྤལ་ནས་བསྐྱོན་བྱ་བ་ནི་སྤྱབ་ཐབས་ཉིད་ལས། དེ་ནས། དགེ་བ་འདི་ཡིས་
 ལྷུང་དུ་བདག་ཁངས་རྒྱས་ཀྱི་ཀྱན་བདག་ཉིད། རྟོ་རྩེ་འཆར་དབང་ཐོབ་
 ལྷུང་ཅིག་འགོ་བས་ཀྱང་ནི་དེ་ཐོབ་ཤོག་ཤྱང་རྒྱལ་མིར་ནི་སྤྱོད་གང་དང་། །
 རྟོགས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གང་ཡིན་པ། ཤྱང་རྒྱལ་དོ་རྩེས་གང་གསུངས་པའི། སྤྱོད་
 དེ་གཉིས་ཀའང་བདག་སྤྱོད་ཤོག་ཅེས་སྤོན་ལམ་གདལ། ཅེས་གསུངས། དེ་
 ཡང་སྤྱབ་ཐབས་བསྐྱོམས་པས་མཚན་དགེ་བ་ཅི་བྱས་ནམས་མཐར་ཐུག་གི་སྤོན་
 གནས་ནམས་སུ་འདུན་པ་དག་པོས་བསྐྱོ་ཞིང་། ལྷག་པར་དཔལ་གསང་བ་འདུས་
 པའི་ལམ་རིམ་པ་གཉིས་ལྷུང་དུ་བཤོད་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་
 ཟུང་འཇུག་དོ་རྩེ་འཆར་གི་གོ་འཕང་ལྷུང་བ་ལྷུང་བར་ཐོབ་པའི་སྤོན་ལམ་ཤུགས་
 དག་ཏུ་གདལ་པོ། རྟེ་ཡང་དགེ་བ་ཅི་བྱེད་ཀྱི་སྤོན་དུ་ཤྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་ཤུགས་
 དག་ཏུ་བསྐྱེད་པ་དང་། དགེ་སྤྱོད་དངོས་གཞི་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བསམ་པ་དེས་ཟེན་
 པར་བྱེད་ཅིང་། མཇུག་ཏུ་བྱམས་སྒྲིང་རྩེ་ཤྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་ཤུགས་དག་ཏུ་བསྐྱེད་
 བས་བསྐྱོ་བས་རྒྱས་འདེབས་པ་འདི་ནི་ཐེག་ཆེན་པ་སྤྱིའི་ཉམས་ལེན་ཡིན་ཞིང་།
 གསང་སྤྱགས་བླ་མེད་ཀྱི་ལམ་དུ་ཞུགས་པ་ནམས་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཡང་ཆེན་པོ་
 པ་ཡིན་པས། དགེ་སྤྱོད་ཅི་བྱེད་ཤྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་ཀྱིས་ཟེན་པ་དང་། སེམས་
 ཅན་ཐམས་ཅད་ལྷུང་བ་ལྷུང་བར་སྤོལ་བའི་ཕྱིར་བསྐྱོ་བས་རྒྱས་འདེབས་པ་ཤིན་
 ཏུ་གལ་ཆེའོ། སྤྱབ་ཐབས་ཀྱི་བཟང་ལས་ཀྱང་། དེ་ལྷུང་དེ་ཉིད་མཐོང་བས་
 རྣམ་གྲོལ་བ། སེམས་ཅན་ཁམས་རྣམས་ཀྱི་ཏུ་དམིགས་ནས་ནི། སྒྲིང་རྩེ་འགོ་
 བ་རྣམས་ལ་པན་དོན་དུ། སྤོན་ལམ་རྣམས་ནི་མངོན་སུམ་ཉིད་དུ་བྱ། ཞེས་
 གསུངས་སོ། གཉིས་པ་བྱུང་མཚམས་སུ་རྩེ་ལྷུང་བྱ་བའི་རྒྱལ་ལ་ལྷ། སྤྱོད་ལམ་

གྱི་རྣམས་འབྱོར། ཁ་ཟས་ཀྱི་བསམ་གཏན་གྱི་དེ་ཉིད། ལུས་བརྟན་པར་བྱེད་པའི་དེ་
ཉིད། ཉལ་བ་དང་ལྷང་བའི་རྣམས་འབྱོར། བསྐྱེད་མིམ་སྒྲ་རགས་མཐར་ཕྱིན་ནས་
དངོས་གྲུབ་སྐྱུ་བ་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་སྟོན་ལམ་གྱི་རྣམས་འབྱོར་ནི། མདོར་བྱས་
ལས། ལངས་ནས་འགོ་ལ་བལྟས་ཏེ་རི་བཞིན་སྟུང། ཟེས་པས་བསྟན་ཅིང་།
དེའི་དོན་སྐྱུ་བ་ཐབས་ཉིད་ལས། ལངས་ནས་སྟོན་ལམ་ལ་འཇུག་པའི་ཆོ་སྟོན་
ཐམས་ཅད་གཞལ་ཡས་ཁང་དང་། བཅུད་ཐམས་ཅད་རྩོ་རྩེ་སེམས་དཔར་
བལྟའོ། །ཞེས་གསུངས། སྐྱུ་བ་ཐབས་ཀྱི་བཟང་ལས་ཀྱང་། ལངས་ནས་དག་
པའི་སེམས་དཔའ་རང་ལྟ་ཡི། །རྣམ་པའི་ར་རྒྱལ་ཡིད་ལ་བྱས་ནས་ནི། ཀྱུ་ཏུ་
སྤང་བར་གནས་པའི་ཡུལ་རྣམས་ནི། ལྷ་མ་བཞིན་དུ་ཡུལ་དུ་ཡོངས་སུ་བསྐྱོམ། །
རང་རང་གི་ནི་རོ་བོ་རྣམ་དག་པ། རིམ་བཞིན་སྐྱུ་ལ་སོགས་པའི་རྩོ་རྩེར་སྟུང། །
དཔལ་ལྷན་རྩོ་རྩེ་འཛིན་པ་ལྟ་བུར་ནི། ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་ནི་ཕན་ཚུན་བྱེད་པར་
མེད། ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་རྟོག་པ་སྤངས་པ་ཡིས། བྱ་བ་མ་ལུས་པ་ནི་རྩོགས་པར་
བྱ། །དེ་ཡིས་སྐབ་པའི་འཁོར་ལོ་མ་ལུས་པ། མཆོད་པ་འདི་ནི་ཀྱུ་ཏུ་མཆོག་
ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། ཐུན་མཚམས་སུ་ཐ་མལ་པའི་སྤང་ཞེན་གྱི་དབང་དུ་མི་
གཏང་བར་སྟོན་བཅུད་དག་པའི་འཁོར་ལོར་བལྟ་བ་འདི་ནི་རྒྱུད་སྟེ་བཞི་ག་ནས་
གསུངས་ཤིང་། འབྲས་བུའི་རྣམ་པ་ལམ་དུ་བྱེད་པའི་སྟགས་ཀྱི་ཐབས་མཁས་ཀྱི་
ལམ་ཐུན་མོང་མེན་པ་ཡིན་པས་ཤིན་ཏུ་གནད་ཆེ་ཞིང་། ལྷག་པར་རྩ་རྒྱུད་ལེ་འུ་
བདུན་པ་ལས། གཟུགས་སྐྱ་རོ་ལ་སོགས་པ་ལ། རྟག་ཏུ་སེམས་ནི་སྤང་བར་
བྱ། །འདི་དེ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི། ཀམས་པའི་སྟོང་པོ་བཏུས་པའོ། །
གཟུགས་སྐྱ་རི་སོགས་སྟགས་པ་ཡིས། །ལྟ་ཉིད་དུ་ནི་རྟག་ཏུ་བསྐྱོམ། །ཞེས་དང་།

ཅ་རྒྱུད་ལེའུ་བཙུ་བདུན་པ་ལས་ཀྱང་། མཚོད་པའི་ཡོ་བྱད་མཆོག་ལྷ་ཡི། མཚོད་
 པས་དེ་དག་མཚོད་པར་བྱ། འདི་ནི་དོ་རྩེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི། ཏུ་མ་ཆོག་གི་ཉ་
 འདའ་དཀའ་བའོ། ཞེས་དང་། དེའི་ཐད་ཀྱི་འགྲེལ་པ་སྒྲོན་གསལ་མཆན་བྱ་དང་
 བཅས་པ་ལས། དེ་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་
 ཅད་ནི་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་ལ་སོགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
 དེ། ཀུན་སྒྱུད་ལས། འགྲོ་བ་འདི་ཀུན་སངས་རྒྱས་ལྷའི་བདག་ཉིད། ཅེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། ཇི་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་ཀྱི་མཚོད་པའི་
 མཆོག་ནི་མཚོད་པའི་བྱད་པར་ཉི། དེ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་ལ་སོགས་པ་ལས་སྤྱད་ངོ་། །
 མཚོད་པའི་ཡོ་བྱད་ལྷ་ནི་ཡུལ་རྣམས་པ་ལྷའོ། ཇི་རྣམས་ཀྱི་མཚོད་པའི་མཆོག་ནི་
 ཡིད་དུ་འོང་བའི་ཡུལ་རྣམས་ཉི། དེས་བདག་དང་གཞན་རྣམས་ལྟར་བསྐྱེད་པ་ལ་
 མཚོད་པར་བྱ་བའི་ཆོག་འདི་ནི་དོ་རྩེ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཞེས་བྱ་བ་རྣལ་འབྱོར་བ་
 ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སོ། ཏུ་མ་ཆོག་གི་ཉ་འདའ་དཀའ་བའོ། ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདའ་
 བར་མི་བྱ་བའི་དམ་ཆོག་གོ། ཞེས་ཉམས་ལེན་འདི་ལྟར་དུ་བྱ་དགོས་པ་དམ་ཆོག་
 ཡིན་པར་གསུངས་སོ། གཉིས་པ་ཁ་ཟས་ཀྱི་བསམ་གཏར་གྱི་དེ་ཉིད་ཉམས་སུ་
 ལེན་རྒྱལ་ནི། ཅ་རྒྱུད་ལེའུ་བཙུ་བདུན་པ་ལས། སྐྱེ་ཡི་དོ་རྩེ་ཁ་ཟས་ལ། བྱི་རོལ་
 རོ་རྩེ་འཛིན་པ་དང་། མདོ་གདོན་ཆོག་འདི་བྱ་བ་ལ། རྟག་པར་དོ་རྩེ་ཆོས་སུ་བྱ། །
 ཞེས་པས་བསྟན་པར་མདོ་བསྐྱེད་གསུངས། ཡང་ལེའུ་དེ་ཉིད་ལས། བཟའ་
 བའམ་བཏུང་བ་གང་ཅུང་ཟད། བརྟལ་ཞུགས་ཅན་གྱིས་གང་བཟའ་བ། བཤད་
 གཅི་གཡི་སྒྱུར་བ་ཡིས། ཆོག་བཞིན་དུ་ཡོངས་སུ་བརྟག་ ཅེས་དང་། དེའི་ཐད་
 ཀྱི་འགྲེལ་པ་སྒྲོན་གསལ་མཆན་བྱ་དང་བཅས་པ་ལས། བཟའ་བ་ནི་འབྲས་ཆན་

དང་ཟན་རྩོག་ལ་སོགས་པའོ། །བརྟུང་བ་ནི་འོ་མ་ལ་སོགས་པའོ། །བརྟུང་ཞུགས་
 ཅན་ནི་རྒྱུ་བ་པ་པོ་དབང་པོ་རབ་འབྱེད་ཐ་མ་རྣམ་པ་གསུམ་གྱིས་བཟའ་བའམ་
 འབྲུང་བ་ན། དེ་ཐམས་ཅད་བཤར་གཅིས་མཚོན་པའི་བདུད་རྩི་ལྟ་དང་། ཤ་ལྷའི་
 རྒྱུར་བ་སྟེ་དེར་བསྐྱེད་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས་ཆོ་ག་བཞིན་དུ་བཟའ་བ་སྟེ། སྟིང་ག་
 དང་ལྷོག་མ་ཡོངས་སུ་རྒྱུར་བ་རྒྱུ་པ་ཐབས་ལྟར་བྱེད་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བས། བཟའ་
 བ་དང་བརྟུང་བ་ཅི་འབྱོར་བ་ཤ་དང་ཁུ་བ་ལ་སོགས་པར་ཡོངས་སུ་གྱུར་པར་
 བསམས་ལ། དེའི་ལྷག་མ་སྟེ་སྟིགས་མ་རྣམས་བཤར་བ་དང་གཅི་པའི་དངོས་
 པོར་ཡོངས་སུ་བརྟུག་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ནི་ནང་གི་སྦྱིན་ཤེག་གོ། རང་གི་སྦྱིན་ཤེག་
 གི་ཚུལ་གྱིས་ཐོས་ན། སྦྱིན་བདག་གིས་བྱིན་པའི་བཟའ་བརྟུང་རྣམས་སུ་ལོན་དུ་
 མི་འགྱུར་ཏེ། གདན་བཞི་ལས། གང་ཞིག་ཅུང་ཟད་བཟའ་བརྟུང་རྣམས། །བསྟོ་
 བ་བྱས་ནས་བཟའ་བར་བྱ། །འདི་ལྟར་སྦྱོད་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ། །འཁོར་དུ་ཡང་
 མི་འགྱུར་ངོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ་ཤིན་ཏུ་གཤམ་ཆེད། །བསྟོ་བ་བྱས་ནས་ཞེས་པ་ནི།
 བརྟུང་ལྟ་ལ་བསྟོས་པ་ནང་གི་སྦྱིན་ཤེག་གོ། ཞེས་དང་། བདེར་བྱས་ལས་ཀྱང་།
 དེ་ལྟར་སྦྱོབ་པའི་རྣམས་པ་ཡིས། །རྒྱུར་དང་དེ་བཞིན་རྟོགས་སྐར་བྱ། །ལྷོག་མ་
 སྟིང་ག་ལེགས་སྐྱངས་ཞིང་། །དེ་བཞིན་གསེགས་རྣམས་ཆོས་པར་བྱ། །རྟུ་གིས་
 ལེགས་པར་སྐྱངས་བྱས་ལ། །ཡི་གེ་རྣམས་རྟོགས་བྱས་ཏེ། །ཞི་གྱིས་བསྟན་ནས་
 སྐར་བར་བྱ། །འདི་ནི་ཁ་ཟས་སྐྱར་བའོ། །དང་པོ་མགྱིན་པའི་མཚམས་བསམ་
 པ། །དེར་ནི་རྩི་ལས་བྱུང་བ་ཡི། །བསྐྱེད་འདབ་མ་བརྒྱུད་པ་བསྟོམ། །སྟེ་པའི་སྟེང་
 དུ་ཡི་གེ་རྩྱུ། །རྩྱུ་ལས་སྦྱེས་པའི་རྩོད་རྩེ་ཆེ། །རྩེ་མོ་ལྟ་པ་རྣམ་པར་བསམ། །རྩེ་མོ་
 དབུས་མའི་སྟེང་དུ་ནི། །ཞི་བསམ་ལྷོག་མ་སྐྱར་བའོ། །སྦྱིན་གྱི་རྒྱ་ནི་སྟིང་གར་

བསམ། ཆེ་གསུམ་མེ་ནི་དེ་ལས་སྒྲོ། ཇེར་ནི་བཟའ་བ་བསྐྱེག་པ་དག། འདི་ནི་
 བར་གི་སྒྱུན་སྐྱེག་ཡིན། རྒྱུད་གིས་མེ་ནི་སྤར་བྱེད་པ། ཇེར་ནི་རྒྱ་གར་འཛོད་པར་
 བྱེད། ཇེར་ཆེན་དཀྱིལ་འཁོར་གནས་སུ་ནི། གར་དུ་མེ་ནི་རྒྱ་བ་དག། བཟའ་
 བ་དང་ནི་བརྟུང་བ་རྣམས། གར་ཅིའང་རུང་བ་རྒྱའི་དཀྱིལ་འཁོར། བཟའ་བ་ཁ་
 ཡི་བསྐྱེད་ལས། སྤྱིང་གའི་བསྐྱེད་ཡང་དག་གཞུག། ལྟེ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཕྱིན་འོག་
 ཏུ། ཁ་སྤྱར་བ་ཡི་སྤྱོད་བ་ཡིས། གསང་བའི་བསྐྱེད་ལས་བྱུང་བ། ཐལ་བའི་མཐར་
 བྱིན་པར་བརྟེན། རིམས་ནད་མེད་ཅིང་ནད་ཀྱང་མེད། ཇུག་ལ་སོགས་པས་མི་
 འཆི་ལ། ཇེ་ནི་དུས་མིན་འཆི་མི་འགྲུལ། འཆི་བ་ཐམས་ཅད་རྣམས་འཛོམས་
 པའོ། ཞེས་གསུངས། ཟས་ཀྱི་ཆོ་ལྷེ་དང་ལྷོག་མ་སོགས་ཕྱིན་གྱིས་བསྐྱེད་པས་ཏེ་
 ཡོངས་སྤྱོད་རྒྱལ་པོར་ཡོན་དང་བཅས་པ། ཅུ་རྒྱུད་ལེན་བཅུ་གཉིས་པ་ལས། ལྟེ་
 ཡི་དམ་ཆོག་དོ་རྩེ་མཆོག་ དོ་རྩེ་ཅན་གྱིས་སྤྱོད་བསྐྱེད་པས་ཏེ། བདུད་ཅི་ལྟ་ཡི་སྤྱོད་
 བ་ཡིས། ཟོས་ན་དོ་རྩེ་གསུམ་འཕྲོབ་འགྲུལ། ཞུ་དང་མི་གྱི་དམ་ཆོག་ཀྱང་། འདི་
 བར་འགྲུལ། ཞེས་དང་། དེའི་ཐད་ཀྱི་འགྲེལ་བ་སྤྱོད་གསལ་མཆོན་བྱུང་བཅས་
 བ་ལས། རིགས་ཀྱི་དབྱེ་བས་ལྟེའི་བསྐྱེད་ཆོག་སོ་སོར་བསྟན་པར་བྱ་བའི་བྱིང་།
 ལྟེ་ཡི་དམ་ཆོག་དོ་རྩེ་མཆོག་ ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། དམ་ཆོག་དོ་རྩེ་
 བྱི་རིགས་ལྟེའི་རྣལ་འབྱོར་བ་རྣམས་སོ། ཇེ་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་ནི་མི་བསྐྱོད་པའི་
 རིགས་ཏེ། མི་བསྐྱོད་པའི་སྤྱོད་དེར་གནས་ནས། ལྟེ་ལ་སྤྱོད་དོ་རྩེ་ཅན་ཏེ། སྤྱོད་
 ཡོངས་སུ་ཀྱང་བ་ལས་ལྟེ་དོ་རྩེ་བསྐྱེད་པས་ཏེ། ཟས་ལ་སོགས་པ་བཟའ་བརྟུང་
 གར་ཅི་ཡང་རུང་བ་ལ་སྤྱོད་པ་དེ་དག་བདུད་ཅི་ལྟ་ཡི་སྤྱོད་པས་ཏེ། བདུད་ཅི་ལྟ་

བསྐྱེད་པར་བྱས་ནས་ཉེ་བར་སྐྱོད་ཅིང་ཟོས་ན་དོ་རྗེ་གསུམ་སྟེ། སྐྱེད་པ་གསུང་དང་
 རྟགས་ཤིན་ཏུ་སྐྱེད་པ་འཕྱོང་བར་འགྱུར་ངོ། །བཤད་མ་ཐག་པའི་ཟས་སུ་བྱ་
 བའི་མཆོན་ཉིད་འདི་ནི་དོ་རྗེའི་ཚུལ་མཆོག་སྟེ། དོ་རྗེའི་རིགས་ཀྱི་བྱེད་ཚུལ་ཡིན་
 ཏེ། དེ་བཞིན་དུ་ཡི་གེ་ལྷན་དང་ཡི་གེ་ཚིག་གི་དམ་ཆོག་དག་གིས་ཀྱང་བྱ་སྟེ། འོད་
 དཔག་ཏུ་མེད་པའི་རྣལ་འབྱོར་བས་ཕྱེ་ལ་ལྷན་ཡོངས་སུ་གྱུར་པའི་མཆོན་ཉིད་ཅན་
 བསྐྱེད་པས་མ་པར་བྱ་ལ། རྣམ་པར་སྤང་མཛད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་བས་ནི་ཡི་གེ་ཚིག་
 ཡོངས་སུ་གྱུར་བ་ལས་ཕྱེ་ལོར་ལོར་བསམ་པར་བྱའོ། །ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུའོ། །
 དེ་གསུམ་གྱིས་ནི་རིན་འབྱུང་དང་དོན་གྲུབ་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་བས་ཕྱེ་སྐྱེད་པ་དུ་ལས་
 རིན་པོ་ཆེ་དང་རལ་གྱིར་བསྐྱེད་པ་དང་། བཟའ་བཏུང་བཏུང་ཅི་ལྟར་བསྐྱེད་ནས་
 ཡོངས་སྐྱོད་པ་ཡང་ཤེས་པར་བྱ་ལ། རིགས་ལྟའི་རྣལ་འབྱོར་བས་ནི་དེ་ལྟའི་
 རིགས་ཀྱི་ལྟའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ཡང་སྟོན་པར་གཞུང་ངོ། །སྐྱེ་མ་ཁ་ཅིག་འདི་བསྟན་
 པའི་དུས་ཡིན་གྱི། ལས་སྐྱབ་པའི་དུས་མིན་ཞེས་ཟེར་བ་ལྟར་མི་བྱ་བར་བསྟན་
 སྐྱབ་གཉིས་ཀ་ལ་ཤེས་པར་བྱའོ། །འདི་ལྟ་བུ་ཡི་ཟས་སུ་བྱས་པའི་སྐྱོར་བས་ནི་སྐྱེ་
 ལ་སོགས་པ་ལས་སུ་རུང་བ་ཐོབ་ནས། དོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་དང་འདྲ་བར་འགྱུར་
 བའོ། །ཞེས་གསུངས། གསང་གནས་དང་། ལྟེ་བ་དང་། སྤྱིང་ག་དང་། མགྱིན་པ་
 རྣམས་སུ་འབྱུང་བཞིའི་ས་བོན་ལས་འབྱུང་བཞིའི་དཀྱིལ་ལོར་བསྐྱེད་པ་སོགས་
 ཟས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་པན་ཡོན་དང་བཅས་པ་འདི་དག་ནི། འདུས་པའི་བཤད་རྒྱུད་
 ལྟ་མོ་བཞི་ཞུས་ལས་གསལ་བར་གསུངས་ཤིང་། སྐྱབ་ཐབས་ཀྱང་བཟང་ལས་
 ཀྱང་། །ཟན་ཟའི་ཆོ་ན་སྤྱིང་གའི་ལྷ་བ་ལ། །ལོར་ལོར་གཙོ་བོ་རང་གི་གསང་
 རྟགས་ཀྱིས། །ཀྱང་ཏུ་དམིགས་ཉེ་བྱང་ཚུབ་སེམས་ཀྱིས་ནི། །ངོ་བོ་ཉིད་གྱུར་འོད་

དང་ལྷན་པར་བསམ། རང་གི་ཟས་ལ་དེ་ཉིད་གསུམ་བཞེས་ཏེ། ཐམས་ཅད་
མཉམ་པ་ཉིད་གྱིས་རྣམ་དག་པ། རེ་ཡིས་སྒྲིལ་དོ་རྗེ་ལ་སོགས་པ། ལྟ་རྣམས་
ཀུན་ཏུ་ཆོམ་པ་ཉིད་དུ་བྱ། བྱི་ཡི་སྒྱུན་སྒྲེག་ཆོ་གས་བསྐྱེ་བྱ་ཞིང་། ཡིད་གྱིང་
ཡིད་ཉིད་གྱིས་ནི་བྱ་བ་སྟེ། ལུང་པོ་བྱང་གིང་རྣམ་པར་བསྒྲེག་པ་ཡིན། ཡེ་ཤེས་
འབར་བ་སྒྲ་ན་མེད་པར་བཤད། རེ་ལྷར་མ་ལུས་པ་ཡི་འདོད་པ་ཡིས། བདག་
ཉིད་དམ་ནི་གཞན་དག་རང་རང་གི་ལྟ་ཡི་གཟུགས་གྱུར་པ་ལ་ཡང་དག་
མཆོད། རམ་ཆོག་འདི་ནི་བདེ་གསེགས་རྣམས་གྱིས་གནང་། རྗེས་སུ་མཐུན་
པའི་འགོ་པའི་དོན་རྣམས་དང་། མ་ལུས་བདེ་གསེགས་མཆོད་པར་ཡོངས་སུ་
བརྟག་ཅིས་གསུངས། རྒྱུད་དང་གྲུབ་ཆེན་གྱི་གཞུང་དེ་དག་གི་དོན་ཉམས་སུ་
ལེན་ཚུལ་གྱི་ཏུ་གསལ་བ་སྒྲུབ་ཐབས་ཉིད་ལས། ཟས་གྱི་བྱ་བ་བྱེད་པའི་ཆོ་ཁ་
ཟས་སྒྱུར་བ་ནི་གཏོར་མ་བྱིན་གྱིས་བསྐྱུབ་པ་ལྟར་བྱ། རྒྱུག་མ་སྒྱུར་བ་ནི། དུང་
དམར་པོའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་མགྱིན་པར་རྩི་ལས་བྱུང་པའི་བསྐྱེད་པའི་འདབ་མ་
བརྒྱུད་པའི་ལྟེ་བར། རྩྱུ་ཐོན་པོ་ལས་རྩོམ་ཅེ་ཅེ་ལྟ་པ་རྩ་དབུས་མ་སྒྲུ་གུ་ཅན་གྱི་ཅེ་
མོར་ཨོ་འོད་ཟེར་ཟས་ལ་འཕྲོ་བ་བསམ་པའོ། རྩིང་ག་སྒྱུར་བ་ནི་སྒྲ་ཆོགས་བསྐྱེད་
དང་ཉི་མའི་སྒྲིང་དུ་རྩྱུ་ཐོན་པོ་ལས་ཅེ་གསུམ་གྱི་མེ་འཕྲོ་བ་བསམ་པའོ། རེ་ནས་
ལག་པ་དག་འབྲུགས་སུ་མོས་པས། ཨོ་གྱི་འོད་ཟེར་གྱིས་དངས་ཏེ་ལྟེ་རྩྱུ་ལས་བྱུང་
པའི་རྩོམ་ཅེ་ཅེ་ལྟེ་ལྟེ་ལྟེ་ལྟེ་སྒྲུ་གུ་ནས་ཞུགས་ནས། ལྟ་ཐམས་ཅད་འདུས་པའི་བདག་
ཉིད་སྒྲིང་གའི་རྩྱུ་ལ་འབུལ་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཟ་བ་ནི་ནང་གི་སྒྱུན་སྒྲེག་གོ། རེ་ཡང་
གསང་གནས་སུ་ཡོ་ལས་རྒྱུད། ལྟེ་བར་རྩི་ལས་མེ། རྩིང་གར་ལོ་ལས་ས། མགྱིན་
པར་པོ་ལས་རྩུའི་དགྱིལ་འཕོར་པེ་བསམ། རྒྱུད་གིས་མེ་སྒྲུབ་བས་ས་བསྒྲེགས།

དེས་ཚུ་སྒོལ་བས་ཁ་ཟས་ནུམས་ལྷ་ནས་མགིན་པའི་པདྨ་ནས་ལྷགས། སྒྲིང་གར་
 སྒྲིབ་པ་ན་དྲངས་མས་ལྷ་ནུམས་ཆིམ། ལྷེ་བར་སྒྲིབ་པ་ན་གཏུམ་མོའི་མེས་
 བསྐྱེགས། སྒྲིགས་མ་ནུམས་ཐལ་བར་གྱུར་ཏེ་གསང་བའི་པདྨ་ནས་རྒྱུད་ནས་འོག་
 སྒོར་འཕོན་བར་བསམས་ལ། ཅུང་ཟད་ལྷ་བའི་འོག་ཏུ་སྒྲིང་འོག་གི་རྒྱུར་ཁ་སྒྱུར་
 བྱས་ལ་གཟུང་ངོ། །དེ་རྒྱུར་བར་བྱས་ན་ནད་དང་དུག་ལ་སོགས་པས་མི་ཚུགས་
 ཤིང་། ལྟས་དཀའ་ལ་དུས་མིན་དུ་འཆི་བ་སྒྲོག་སྟེ། ཁ་ཟས་ཀྱི་བསམ་གཏན་གྱི་དེ་
 ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཉམས་སུ་གྱུར་ངོ། །གསུམ་པ་ལུས་བརྟན་པར་
 བྱེད་པའི་དེ་ཉིད་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་ནི། ཅ་རྒྱུད་ལེའུ་བཙུ་བདུན་པ་ལས། མཐོ་
 གར་ཙམ་གྱིས་དཔགས་པར་ནི། སྦྱི་པོར་དཀྱིལ་ལམོར་བརྟན་པར་བྱ། སྦྱི་ནི་
 དབུས་སུ་གནས་བསམས་ནས། །བདུད་ཅི་ལྷ་པོ་དབབ་པར་བྱ། རྩོམ་ལྷོ་སྦྱར་བ་
 འདི་ཡིས་ནི། རྒྱུད་ཅིག་གིས་ནི་གཟི་ཙན་འཁྱུར། །ལུས་དང་དག་སེམས་བདེར་
 གནས་པར། །འཁྱུར་བ་འདི་ལ་དོགས་པ་མེད། ཅེས་གསུངས། དེའི་དོན་མདོར་
 བྱས་ལས། རྟགས་པས་ཏིང་འཛིན་དམིགས་པའི་ཆོ། །གང་ཆོ་ལུས་ནི་རྒྱམས་
 རྒྱུར་ན། །ལུས་དག་ཡིད་ནི་ཆོམ་བྱེད་པའི། སྦྱོར་བ་འདི་ནི་བསྒོམ་པར་བྱ། །མཐོ་
 གར་ཙམ་གྱིས་དཔགས་པ་དུ། སྦྱི་པོར་དཀྱིལ་ལམོར་བསྒོམ་པར་བྱ། །བདུད་ཅི་
 ལྷ་ནི་ངེས་འབབས་པའི། སྦྱི་ནི་དེ་རུ་བསམ་པར་བྱ། རྩོམ་ལྷོ་སྦྱར་བ་འདི་ཡིས་
 ནི། རྒྱུད་ཅིག་གིས་ནི་གཟི་ཙན་འཁྱུར། །ལུས་དག་ཡིད་ནི་བདེ་བ་དག་ཐོབ་
 འཁྱུར་འདི་ལ་ཐེ་ཆོམ་མེད། ཅེས་གསུངས། རྒྱུད་དང་འཕགས་པའི་གཞུང་དེ་
 དག་གི་དོན་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་གིན་ཏུ་གསལ་བ་སྒྲུབ་ཐབས་ཉིད་ལས། བྱན་
 བཞིའི་ནུལ་འཕྱོར་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་དྲིལ་བའི་དབང་གིས་ལུས་སྟོབས་རྒྱུར་བར་སོང་།

ན། རང་གི་སྤྱི་པོ་ནས་མཐོ་གང་ཙམ་གྱི་བར་སྤང་ལ། ཨ་ཡིག་ཡོངས་སུ་གྱུར་བ་
ལས་ལྷ་བའི་དགྲིལ་འཁོར་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ། འོག་གི་དབུས་སུ་ཨོྲ་དཀར་པོ་
མགོ་ཐུར་དུ་ཉལ་བ། ལྷ་བ་དང་བཅས་པ་ལས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལཱའི་རོ་བོའི་
བདུད་ཅི་ཁ་དོག་ལྷ་དང་ལྷན་པ་བབས་པས། སྤྱི་པོ་ནས་རྒྱ་མཐིལ་གྱི་བར་དུ་
དབང་བསྐྱར་བར་བསམས་ན། རིང་པོར་མི་ཐོགས་པར་ལུས་གཟི་བརྗིད་དང་
ལྷན་པར་འགྱུར་ཏེ། ལུས་བརྟན་པར་བྱེད་པའི་དེ་ཉིད་དོ། །འདི་ཉིད་རེ་བཞིན་ཡི་
དམ་དུ་བྱས་ནས་གོམས་ན་ཆོ་རིང་ཞིང་གཉིད་མ་དང་སྐྱ་དཀར་མེད་པར་འགྱུར་
རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྷར་ཉམས་སུ་བྱུང་རོ། །བཞི་པ་ཉལ་བ་དང་ལྷང་བའི་
རྣལ་འབྱོར་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་ནི། རྒྱུ་ཐབས་ཉིད་ལས། ཐུན་ཐ་མའི་མཐར་
ཉལ་བ་ན། ལུས་དགྲིལ་གྱི་ལྷ་རྣམས་ལྷག་མོས་འོད་གསལ་དུ་སྤྱད་པ་བཞིན་
བསྐྱས་པའི་མཐར་མེས་ས་གཞན་དུ་མི་གཏང་བར་དེ་ཉིད་ལ་ཅེ་ཅེ་གཅིག་དུ་
དམིགས་ཏེ་གཉིད་གྱི་འོད་གསལ་གཟུང་ནང་བར་ལྷང་བའི་ཆོ་ལྷ་མོའི་སྤྱི་
བསྐྱལ་ནས་འོད་གསལ་ལས་ལྷའི་སྐྱར་ལངས་པ་ལ་བསྐྱབ་ལ། ལྷག་མ་རྣམས་སྤྱ་
མ་བཞིན་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས། ཉལ་བའི་ཆོ་གཉིད་དུས་གྱི་བསྐྱེད་པའི་གདམས་
ངག་བྱད་པར་ཙན་ནི། ཅ་རྒྱུད་ལེའུ་བཙོ་ལྷ་པའི་མི་ལམ་བསྟན་པའི་སྐབས་ལས་
གསུངས་ཀྱང་ཕྱིན་ཏེ་རྟོགས་དཀའ་བས། དེའི་གནད་རྣམས་རིམ་ལྔ་དང་། སྤྱི་
བསྐྱས་སྟོན་མ་དང་། འགྲེལ་བ་སྟོན་གསལ་མཚན་བྱ་དང་བཅས་པ་ལས་
གསུངས་པ་དང་། རྒྱུ་ཐབས་ཀྱན་བཟང་ལས་ཀྱང་། ཐུན་མཚམས་སུ་ཡང་དེ་
བཞིན་མཚོད་ལ་སོགས། སྟོན་དུ་འགྲོ་བའི་བསྐྱས་བརྗིད་བྱས་ནས་ནི། སྟོང་
གའི་ནང་དུ་འཁོར་ལོ་རྒྱུད་བྱས་ལ། སྟོང་རྗེ་དང་ནི་ཤེས་རབ་ལྷན་པར་ཉལ། །

ལྷང་པའི་རྩམ་སུ་དམ་ཆོག་ལྟ་མོ་ཡི། །ཡང་དག་སྤྱི་ཡིས་དཔལ་ལྷན་བསྐྱལ་ནས་
 བོ། །ལངས་ནས་ཐུབ་པས་བསྐྱུས་བཞེད་ལ་སོགས་པ། །ཆོ་ག་སྤྲུལ་བཞིན་དུ་བྱ་
 བ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་སྤྲུལ་དམ་པའི་མན་ངག་ལ་བརྟེན་ནས་
 ཤེས་པར་བྱས་ལ་རྫོགས་རིམ་ཟབ་མོ་དེ་དག་གི་སྒྲིན་བྱེད་དུ་རིམ་པ་དང་པོའི་
 སྐབས་འདིར་གསུངས་པའི་ཉལ་བ་དང་ལྷང་པའི་རྣལ་འབྱོར་རྣམས་མན་ངག་
 བཞིན་ཅི་རྩམ་སུ་ཉམས་སུ་སྤང་དོ། །ཐུན་དངོས་གཞི་དང་ཐུན་མཚམས་ཐམས་
 ཅད་དུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ལུགས་
 རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་གཉིས་ཡང་ཡང་གསལ་བཟུང་ནས་དག་སྦྱོར་ཐམས་ཅད་དེ་
 གཉིས་གྱིས་ཟེན་པ་ཞིག་དགོས་པ་དང་། ཐ་མལ་གྱི་སྤང་ཞེན་བཀག་སྟེ་གང་སྤང་
 ཐམས་ཅད་ལྟའི་འཁོར་ལོར་འཆར་བ་ཞིག་དང་། སྤང་ཡང་རང་བཞིན་མེད་པར་
 དེས་པ་སྤྲུལ་ལྟ་ལུང་འཆར་བ་གཉིས་ཆོགས་ཤིག་དགོས་པ་ནི་ཅ་བཤད་ཀྱི་རྒྱུ་
 རྣམས་ནས་ལན་ཅིག་མིན་པར་གསུངས་ཤིང་། རྒྱུ་པ་ཐབས་ཀྱན་བཟང་ལས་
 ཀྱང་། ཐ་མལ་རྣམ་རྟོག་རྒྱན་ལས་གཞན་པ་ཡི། །སྤྱིད་པའི་སྟུག་བསྐྱལ་གཞན་
 ཅིའང་ཡོད་མ་ཡིན། །དེ་དང་རྣམ་པ་འགལ་བར་སྤྱང་པའི་སེམས། །འདི་ནི་མངོན་
 སུམ་དུ་ནི་རྟོགས་པར་འགྱུར། །ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བ་ཡི་བདག་ཉིད་ཅན། །གང་ཡིན་
 དེར་ནི་ཀྱན་རྟོག་སྤང་མི་འགྱུར། །ཞེས་དང་། ལུས་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་དེ་དང་
 དེ། རྟག་ཏུ་ལེགས་པར་མཉམ་པར་བཞག་སྟེ་བྱ། །རྣམ་པ་དེ་འདྲི་སེམས་ལྷན་
 ལུས་དང་ནི། །ངག་གི་ལས་རྣམས་ཅི་ཡང་རུང་བ་དག །ཐུག་རྒྱ་དང་ནི་སྟུགས་ཀྱི་
 རྣམ་པ་སྤྱ། །རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱན་གྱིས་དེ་གསུངས་སོ། །གང་ཕྱིར་དངོས་
 པོ་གཅིག་ལའང་སྤྲ་ཆོགས་པའི། །ཀྱན་ཏུ་རྟོག་པས་བསགས་པའི་རྣམ་པ་ལས། །

ལྷན། ཉིན་དང་མཚན་དུ་སྒྲོམ་ལ་ཞེན། ཤེས་རབ་ལྷན་ཞིང་བཟོ་ལ་མཁས། །
 སྤྱ་མའི་ཕྱིར་ནི་ཡོན་ཏན་ཚོགས། དཔལ་ལྷན་སྒྲོབ་དཔོན་ཞེས་ནི་བརྗོད། ཁང་
 བོ་གསང་འདུས་ལ་རབ་དགའ། བྱི་རོལ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ། རྟེན་ལྷའི་མན་རྟག་
 རིམ་པ་ཡིས། སྒྲོབ་མ་ནམས་ལ་རྗེས་སུ་བསྐྱབ། རྟེན་ལྷའི་མན་རྟག་པར་ཡོངས་སུ་
 གཞུང། ཞེས་སོགས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། ལྷ་པ་བསྐྱེད་རིམ་ཕྱ་རགས་
 མཐར་ཕྱིན་ནས་དངོས་གྲུབ་རྒྱུ་པའི་ཚུལ་ལ་གསུམ། དངོས་གྲུབ་རྒྱུ་པ་རྒྱུ་པ་
 པའི་དེ་ཉིད། དངོས་གྲུབ་འབྲིང་རྒྱུ་པའི་དེ་ཉིད། གཙོ་པོར་རྗོགས་རིམ་ཟབ་
 མའི་སྒྲིན་བྱེད་དུ་འགྱུར་བར་བྱས་ཏེ་དེ་ལ་སྒྲོབ་པའོ། དང་པོ་དངོས་གྲུབ་རྒྱུ་པ་
 རྒྱུ་པའི་དེ་ཉིད་ནི། ཅ་རྒྱུད་ལེའུ་བཅུ་གསུམ་པ་དང་བཅུ་བཞི་པ་སོགས་སུ་ཞི་
 རྒྱས་དབང་དག་གི་ལས་རྒྱུ་པའི་མང་དུ་གསུངས་ཤིང་། རྒྱུད་ཀྱི་དགོངས་པ་
 ལྟར་མདོ་བསྟེན་ལས། ཞི་བ་ལ་སོགས་པའི་ལས་ཐམས་ཅད་རབ་དུ་རྒྱུ་པའི་ཡི་
 གེ་གསུམ་གྱི་སྒྲགས་དང་། བྲེང་བའི་སྒྲགས་དང་། གསང་སྒྲགས་དང་། སྒྲན་དང་།
 བྲང་གི་སྒྲིན་སྟེག་གིས་ཀྱང་ལས་ཐམས་ཅད་རབ་དུ་བསྐྱབ་པར་བྱ་སྟེ། ཞེས་དང་།
 རོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་རྒྱུ་ཐབས་ལས་ཀྱང་། ཕྱི་ནང་གི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱིས་སྒྲིན་
 སྟེག་གམ། ཡི་གེ་གསུམ་མམ། བྲེང་བའི་སྒྲགས་མམ། སྒྲགས་དང་སྒྲན་གྱི་སྒྲིབ་
 བས་ཀྱང་རོ་རྗེ་དང་བསྐྱ་མཉམ་པར་སྒྱུར་བ་བྱས་ནས་ལས་ཐམས་ཅད་བསྐྱབ་
 པར་བྱའོ། ཞེས་གསུངས། རྒྱུད་དང་འཕགས་པ་ཡཔ་སྟེས་ཀྱི་གཞུང་དེ་དག་གི་
 དགོངས་པ་ལྟར་རྒྱུ་ཐབས་ཉིད་ལས། དེ་ལྟར་ལས་དང་པོ་བས་དབང་ཐོབ་ཅིང་
 དམ་ཚིག་དང་སྒྲོམ་པ་སྒྱུར་བ་ལ་ཤིན་ཏུ་བརྩོན་པས་སྒྲན་བཞིར་གོམས་པར་བྱས་
 པས། ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་ཕྱ་རགས་གཉིས་མཐར་ཕྱིན་པའི་སྒྲགས་དང་ནང་ལ་

མཆོག་ཏུ་གཞི་ལ་པས་ཞི་བ་ལ་སོགས་པའི་ལས་རྣམས་སྐྱབ་པ་ནི་དངོས་གྲུབ་ཆུང་
 ི་སྐྱབ་པའི་དེ་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་དངོས་གྲུབ་འབྲིང་སྐྱབ་པའི་དེ་
 ཉིད་ནི། སྐྱབ་ཐབས་ཉིད་ལས། ཡང་དེས་གྲུབ་པ་བརྒྱད་ལ་སོགས་པ་སྐྱབ་པ་ནི་
 དངོས་གྲུབ་འབྲིང་སྐྱབ་པའི་དེ་ཉིད་དེ་ལས་རྒྱལ་མཆོག་གོ། །ཞེས་གསུངས།
 དངོས་གྲུབ་ཆུང་འབྲིང་དེ་དག་སྐྱབ་ཚུལ་ནི་སྒྲོན་གསལ་སོགས་རྒྱུད་འགྲེལ་རྣམས་
 ལས་རྒྱས་པར་འབྱུང་ངོ་། །གསུམ་པ་གཙོ་བོར་རྫོགས་རིམ་ཟབ་མོའི་སྒྲིབ་བྱེད་ཏུ་
 འགྱུར་བར་བྱས་ཏེ་དེ་ལ་སྒྲོབ་པ་ནི། སྐྱབ་ཐབས་ཉིད་ལས། ཐུན་བཞིར་གོམས་
 པས་རྫོགས་རིམ་གྱི་རྫོགས་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུད་ལེགས་པར་སྒྲིབ་
 པ་ནི་གཙོ་བོའི་དོན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། དེ་ལྟར་རིམ་པ་དང་བོའི་ནལ་འབྱོར་ལ་
 སྒྲོབ་པའི་ཆོ་ལྷ་ཞལ་གཅིག་ལྷག་གཉིས་པའི་མདོན་རྫོགས་རེ་ཙམ་དང་། སྐྱ་
 གསུམ་ལམ་འབྱེར་གྱི་གནད་མ་ཚད་བའི་སྐྱབ་ཐབས་མདོར་བསྟུས་རེ་ཙམ་གྱིས་
 ཆོག་པར་མི་བྱ་བར་རྫོགས་རིམ་ཡོངས་རྫོགས་སྐྱེ་བའི་སྒྲིབ་བྱེད་ཏུ་འགྱུར་བ་ཞིག་
 དགོས་པས་སྐྱབ་ཐབས་མ་ཚད་ཞིག་ལ་བསྐྱབ་དགོས་ལ། དེའི་གནད་རྣམས་ཚད་
 མ་ཚད་གེས་པ་ལ་སྐྱབ་ཐབས་གྱི་ཆིངས་གེས་དགོས་མོ། །སྐྱབ་ཐབས་གྱི་ཆིངས་
 ལ། ཉིང་ངེ་འཛིན་གསུམ། བསྐྱེན་སྐྱབ་བཞི། རྣལ་འབྱོར་བཞི། རོ་རྩེ་བཞི་བསྐྱེད།
 དེ་ཉིད་ཞེ་དགའི་ཆིངས་རྣམས་གསུངས་པ་ལས། ཉིང་ངེ་འཛིན་གསུམ་གྱི་ཆིངས་
 ནི། བཤད་རྒྱུད་རོ་རྩེ་ཐེང་བ་ལས་གསུངས་ཏེ། ཉིང་ངེ་འཛིན་གསུམ་ནི། དང་པོ་
 སྒྲོར་བའི་ཉིང་ངེ་འཛིན། དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་ཉིང་ངེ་འཛིན། ལས་རྒྱལ་
 མཆོག་གི་ཉིང་ངེ་འཛིན་གསུམ་མོ། །དེ་གསུམ་གྱི་ཆིངས་བྱ་ཚུལ་ནི་སྤར་ཞིབ་ཏུ་
 བཤད་ཐིག་ཅིང་། དེ་ལའང་ལས་རྒྱལ་མཆོག་ལ་ཐུན་དངོས་གཞི་དང་ཐུན་

མཚམས་གཉིས་སུ་ཡོད་པ་མདོར་བྱས་སུ་གསུངས་ཤིང་། རྒྱུ་ཐབས་ཉིད་དུ་འང་
 དེ་བཞིན་དུ་གསུངས་ལ། འདིར་སྤར་བཞོད་པ་དེ་ནི་སྤུང་དངོས་གཞི་དང་འབྲེལ་
 བ་རྣམས་བཞོད་པ་ཡིན་གྱི། སྤུང་མཚམས་རྣམས་ཀྱང་དེར་བསྟུས་པའི་དབང་དུ་
 བྱས་ན་སྤ་ཐིག་ནས་དངོས་གྲུབ་རྒྱུ་པའི་བར་ཐམས་ཅད་ལས་རྒྱལ་མཚོག་ཏུ་
 བསྟེན། །བསྟེན་རྒྱུ་བཞིའི་ཆིངས་ནི། ཅ་རྒྱད་ལེའུ་བཅུ་གཉིས་པ་ལས་གསུངས་
 ཤིང་། དེའི་དོན་རྒྱད་ཕྱི་མ་ལས། བསྟེན་པའི་ཆོག་དང་པོ་སྟེ། །ཉེ་བར་རྒྱུ་བ་
 གཉིས་པ་ཡིན། །རྒྱུ་བ་ཡང་ནི་གསུམ་པ་ཡིན། །རྒྱུ་བ་ཆེན་པོ་བཞི་པའོ། །
 །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བསྟེན་པ་དང་། །ཉེར་རྒྱུ་དང་། །རྒྱུ་བ་དང་། །རྒྱུ་བ་ཆེན་
 པོ་བཞིའོ། །བསྟེན་པ་ནི། །ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་སྒྲོམ་པ་ནས་ལྷག་མོས་འོད་གསལ་དུ་
 སྤྱད་པའི་བར་རོ། །ཉེར་རྒྱུ་ནི། །འོད་གསལ་ལས་ཉི་མའི་དགྱིལ་འཁོར་དུ་
 ལངས་པ་ནས་ལུས་དགྱིལ་སྒྲོམ་པའི་བར་རོ། །རྒྱུ་བ་ནི། །སྒྲོག་གསུམ་ཕྱིན་རྒྱབས་
 བས་རིགས་བདག་གིས་རྒྱས་གདབ་པའི་བར་རོ། །རྒྱུ་བ་ཆེན་པོ་ནི། །དགྱིལ་
 འཁོར་རྒྱལ་མཚོག་མན་ཆད་དོ། །རྣལ་འབྱོར་བཞིའི་ཆིངས་ནི་བཤད་རྒྱད་དོ་རྗེ་
 བྱང་བ་ལས་གསུངས་ལ། །རྣལ་འབྱོར་བཞི་ནི། །རྣལ་འབྱོར་དང་། །རྗེས་སུ་རྣལ་
 འབྱོར་དང་། །ཤིན་ཏུ་རྣལ་འབྱོར་དང་། །རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོ་བཞིའོ། །དེ་ལ་ཡེ་ཤེས་
 ཀྱིས་སྒྲོམ་པ་ནས། །རྒྱ་བ་ལས་བྱང་རྒྱུ་པའི་བར་ནི་རྣལ་འབྱོར་རོ། །མདོན་བྱང་
 ལྷག་མ་གསུམ་ནི་རྗེས་སུ་རྣལ་འབྱོར་རོ། །ལུས་དགྱིལ་སྒྲོམ་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་རྣལ་
 འབྱོར་རོ། །སྒྲོག་གསུམ་ཕྱིན་རྒྱབས་ནས་རིག་མ་འདུ་བའི་བར་ནི་རྣལ་འབྱོར་
 ཆེན་པོའོ། །རྣལ་འབྱོར་བཞི་པོ་དེའི་སྟེང་དུ་དགྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཚོག་དང་། །ལས་
 རྒྱལ་མཚོག་གཉིས་བསྟེན་ནས་རྣལ་འབྱོར་དུག་ཏུ་ཡང་དོ་རྗེ་བྱང་བར་གསུངས།

རྒྱལ་འབྱོར་བཞི་དང་དྲུག་ཏུ་བྱེད་པའི་ཁྱད་པར་ནི་སྐྱབ་ཐབས་རྒྱས་བསྐྱས་སོ། །
 རྩོམ་ཆེ་བཞི་བསྐྱེད་གྱི་ཆིངས་ནི། ཚ་རྒྱུད་ལེའུ་བཅུ་གཉིས་པ་ལས། ཡང་ན་རྩོམ་
 བཞི་དག་གིས། །བརྟུལ་ཞུགས་བརྟན་པས་བསྐྱེན་པ་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
 དོན་ཏེ། དེ་ཡང་རྒྱུད་བྱི་མ་ལས། དང་པོ་སྟོང་ཉིད་བྱང་རྒྱལ་སྟེ། །གཉིས་པ་ས་
 བོན་བསྐྱས་པ་ཡིན། །གསུམ་པ་གཟུགས་ནི་རྫོགས་པ་སྟེ། །བཞི་པ་ཡི་གེ་དགོད་
 པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྟོང་པ་ཉིད་ལས་བྱང་རྒྱལ་པའི་རྩོམ་ཆེ་དང་། ས་
 བོན་བསྐྱས་པའི་རྩོམ་ཆེ་དང་། གཟུགས་ཉིད་རྫོགས་པའི་རྩོམ་ཆེ་དང་། ཡི་གེ་དགོད་
 པའི་རྩོམ་ཆེ་བཞིའོ། །དེའི་དང་པོ་ནི། ཡེ་ཤེས་གྱིས་སྒྲོམ་པ་ནས་དེ་བཞིན་ཉིད་ལས་
 བྱང་རྒྱལ་པའི་བར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། ཉི་མ་སོགས་ལ་དམིགས་ཏེ་ལྟངས་བ་ནས་
 དུག་མཚན་ལས་བྱང་རྒྱལ་པའི་བར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། དང་པོའི་མགོན་པོ་བསྐྱེད་
 པ་ནས་ལུས་དགྱེལ་རྫོགས་པའི་བར་རོ། །བཞི་པ་ནི་སྐྱུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱལ་པ་ནས་
 མཚན་པའི་བར་རོ། །རྩོམ་ཆེ་བཞི་བསྐྱེད་འདི་ལའང་སྐྱབ་ཐབས་རྒྱས་བསྐྱས་གཉིས་
 གསུངས་ཏེ། འདིར་བཀོད་པ་ནི་སྐྱབ་ཐབས་བསྐྱས་པའི་ལུགས་ཡིན་ནོ། །དེ་ཉིད་
 ཞེ་དགྲའི་ཆིངས་ནི། དཔལ་མགོན་འཕགས་པ་རྒྱ་སྐྱབ་གྱིས་སྐྱབ་ཐབས་མདོར་
 བྱས་སུ་གསུངས་ལ། སྐྱབ་ཐབས་གྱི་ཆིངས་མཛད་པ་ཐམས་ཅད་གྱི་ནང་ནས་དེ་
 ཉིད་ཞེ་དགྲའི་ཆིངས་འདི་གིན་ཏུ་རྒྱས་གིང་ཆིངས་འདིའི་སྒྲོ་ནས་དབྱེད་ན་སྐྱབ་
 ཐབས་གྱི་ཡན་ལག་རྣམས་ཚང་མ་ཚང་ཤེས་པར་འགྱུར་བས་དོན་ཆེ་བར་དགོངས་
 བས་རྩོམ་ཐམས་ཅད་མཐེན་པས་སྐྱབ་ཐབས་རྒྱལ་འབྱོར་དག་རིམ་དུ་དེ་ཉིད་ཞེ་
 དགྲའི་ཆིངས་འདི་མཛད་དོ། །དེ་ལ་དེ་ཉིད་ཞེ་དགྲའི་གནས་གྱི་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྟོང་
 རྩོམ་པོ་ལ་དམིགས་པའི་དེ་ཉིད་ཀྱི། བསྐྱར་འཁོར་གྱི་གཙོ་བོ་བསྐྱེད་པའི་དེ་

ཉིད་༣། འཁོར་ཁྱོ་བོ་བསྐྱེད་པའི་དེ་ཉིད་༤། བགགས་ལ་ལུར་བུས་གདབ་པའི་དེ་
 ཉིད་༥། ར་གུར་སོགས་སྒྲོམ་པ་བསྐྱེད་པའི་དེ་ཉིད་༦། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་བསྐྱེད་པའི་
 དེ་ཉིད་༧། རྩོམ་ས་བསྐྱེད་པའི་དེ་ཉིད་༨། ལྷག་མོས་ཀྱི་རྟེན་གྱི་དགྱིལ་འཁོར་
 བསྐྱེད་པའི་དེ་ཉིད་༩། ལྷག་མོས་ཀྱི་ལྷའི་འཁོར་ལོ་དགོད་པའི་དེ་ཉིད་༡༠། ལྷག་
 མོས་ཀྱི་དགྱིལ་འཁོར་ལུས་ལ་བསྐྱེད་པའི་དེ་ཉིད་༡༡། དོན་དམ་པའི་དགྱིལ་འཁོར་
 ལ་འཇུག་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་བཞིན་ཉིད་ལས་བྱང་རྒྱུ་པའི་དེ་ཉིད་༡༢། ཉི་མ་ལ་
 སོགས་པ་ལ་དམིགས་པ་ལྟར་བའི་དེ་ཉིད་༡༣། མཐར་ཁྲིམ་པ་ལ་དམིགས་པའི་དེ་
 ཉིད་༡༤། ཡེ་ཤེས་ཙམ་ལ་སྒྲོམས་པར་འཇུག་པའི་དེ་ཉིད་༡༥། ས་བོན་ལས་བྱང་
 རྒྱུ་པའི་དེ་ཉིད་དང་། ལྷག་མཚན་ལས་བྱང་རྒྱུ་པའི་དེ་ཉིད་དང་། སྒྲུ་རྩོགས་པ་
 ལས་བྱང་རྒྱུ་པའི་དེ་ཉིད་གསུམ་གཅིག་ཏུ་བསྟུན་ནས་རྩོམ་ཆེ་འཆང་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་
 པའི་དེ་ཉིད་༡༦། དང་པོའི་མགོན་པོ་སྐུ་ལ་སྐྱར་བསྐྱར་བའི་དེ་ཉིད་༡༧། ལུས་རྟེན་
 ཀྱི་དགྱིལ་འཁོར་དུ་སྒྲོམ་པའི་དེ་ཉིད་༡༨། སྐྱེད་པོ་གཤེགས་པར་སྒྲོམ་པའི་དེ་ཉིད་
 ༡༩། ཁམས་གཤེགས་མར་སྒྲོམ་པའི་དེ་ཉིད་༢༠། མིག་སོགས་སེམས་དབར་
 སྒྲོམ་པའི་དེ་ཉིད་༢༡། གཟུགས་སོགས་སེམས་མར་སྒྲོམ་པའི་དེ་ཉིད་༢༢། ཡན་
 ལག་ཁྱོ་བོར་སྒྲོམ་པའི་དེ་ཉིད་༢༣། སྐྱུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱུ་པའི་དེ་ཉིད་༢༤། གསུང་
 བྱིན་གྱིས་བརྒྱུ་པའི་དེ་ཉིད་༢༥། ལྷགས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱུ་པའི་དེ་ཉིད་༢༦། །དམ་
 ཆོག་སེམས་དཔའི་སྐྱུ་གསུང་ལྷགས་བྱིན་མོང་དུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱུ་པའི་དེ་ཉིད་༢༧།
 ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའི་དེ་ཉིད་༢༨། ཉིང་རེ་འཛིན་སེམས་དཔའི་དེ་ཉིད་༢༩། རིག་
 མ་འདྲུ་བྱའི་དེ་ཉིད་༣༠། རྩོམ་ཆགས་ཀྱི་དེ་ཉིད་༣༡། མཚོན་པའི་དེ་ཉིད་
 ༣༢། གཤེགས་པ་དབྱུང་བའི་དེ་ཉིད་༣༣། གཤེགས་མ་དབྱུང་བའི་དེ་ཉིད་༣༤།

མེས་མ་དབྱུང་བའི་དེ་ཉིད་ ༣༥། མེས་མ་དབྱུང་བའི་དེ་ཉིད་ ༣༦། ཁྱོ་བོ་
 དབྱུང་བའི་དེ་ཉིད་ ༣༧། དུག་མཚན་པ་མོ་སྒྲོམ་པའི་དེ་ཉིད་ ༣༨། ཐིག་ལེ་པ་མོ་
 སྒྲོམ་པའི་དེ་ཉིད་ ༣༩། རྩོད་ཆེའི་བསྐྱུས་པའི་དེ་ཉིད་ ༤༠། བག་གི་བསྐྱུས་པའི་དེ་
 ཉིད་ ༤༡། གཙོ་བོ་འོད་གསལ་དུ་ཞུགས་པའི་དེ་ཉིད་ ༤༢། གྲུས་བསྐྱུལ་བས་
 བསྐྱུང་བའི་དེ་ཉིད་ ༤༣། མཚོད་བསྟོད་ཀྱི་དེ་ཉིད་ ༤༤། ཉེ་བར་བསྐྱུ་བའི་དེ་ཉིད་
 ༤༥། ཁ་ཟས་ཀྱི་བསམ་གཏན་གྱི་དེ་ཉིད་ ༤༦། ལུས་བདེས་པར་བྱེད་པའི་དེ་ཉིད་
 ༤༧། དངོས་གྲུབ་རྒྱུ་དུ་སྐྱུབ་པའི་དེ་ཉིད་ ༤༨། དངོས་གྲུབ་འབྲིང་སྐྱུབ་པའི་དེ་
 ཉིད་ ༤༩། རྣམས་སོ། །དེ་ལྟར་སྐྱུབ་ཐབས་ཀྱི་ཆེདས་མང་དུ་གསུངས་པ་ལས་དེ་
 ཉིད་ཞེ་དགུའི་ཆེདས་འདི་ནི་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་ཤིང་། སྐྱུབ་ཐབས་ཀྱི་སྒོན་འགོ་དངོས་
 གཞི་ཐུན་མཚམས་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་ཆང་བས། འདིའི་སྟེང་ནས་དབྱུང་ན་
 སྐྱུབ་ཐབས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཆང་བ་ལ་དེས་པ་བརྟན་པོ་རྟེན་པར་འགྱུར་ཞིང་།
 འཕགས་པ་རྒྱ་སྐྱུབ་ཀྱིས་བཤད་རྒྱུ་དོ་རྩེ་ཐེང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་ཉིད་ཞེ་དགུའི་
 ཆེདས་འདིའི་སྒོ་ནས་སྐྱུབ་ཐབས་མདོར་བྱས་མཛད་པར་གསུངས་ཏེ། མདོར་བྱས་
 ལས། རྩོད་ཆེའི་ཐེང་བ་དཔལ་མཚོག་སྐྱུབ་ཤིང་གིས། གསང་འདུས་སྐྱས་རྒྱུའི་རྒྱ་
 མཚོ་བསྐྱུབས་པ་ལས། སྐྱུབ་པའི་ཡན་ལག་བདུད་རྩི་གང་ཐོབ་དེས། །འཛིག་
 རྟེན་མ་ལུས་འཆི་མེད་རྒྱུར་ཐོབ་ཤོག །ཅིས་དང་། མདོ་བསྐྱེད་ལས། ད་ནི་མདོར་
 བསྐྱུས་ནས་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། ཐོག་མར་གནས་ཀྱི་དེས་པ་དང་། སྟོང་རྩེ་ཆེན་པོ་
 ལ་དམིགས་པ་དང་། བསྐྱུང་བའི་འཁོར་ལོ་སྒྲོམ་པ་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་ལ་
 དམིགས་པ་དང་། སའི་ཆ་བསྐྱེད་པ་དང་། གཞལ་ཡས་ཁང་དང་། དཀྱིལ་འཁོར་
 དགོད་པ་དང་། རོན་དམ་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་འཇུག་པ་དང་། ལྷང་བ་དང་ཉི་

མའི་དགྱིལ་འཁོར་ལ་དམིགས་པ་དང་། མཐར་ཁྲིམ་པའི་དགྱིལ་འཁོར་དང་། རྩོམ་
 འཆང་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་པ་དང་། རྒྱགས་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པས་ལུང་པོ་ལ་
 རོགས་པ་དགང་བ་དང་། རྒྱ་གསུང་ལུགས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་དང་། ལྷ་མོ་འདུ་
 བྱ་བ་དང་། རྩོམ་དང་པར་འདུ་བྱ་བ་དང་། རྩོམ་སྤྲུལ་གསལ་པས་རྩོམ་བྱིན་གྱིས་
 བརྒྱབ་པ་དང་། དགྱིལ་འཁོར་ལུང་བ་དང་། ལྷ་མོའི་རྒྱུར་བ་དང་། རྩོམ་འབྲས་
 པ་དང་། དག་གི་བརྒྱས་པ་དང་། རོན་དམ་པ་ལ་ཞུགས་པ་དང་། རབ་ཏུ་བསྐྱལ་
 བས་བསྐྱར་བ་དང་། བསྐྱེད་པ་བྱེད་པ་དང་། ཉེ་བར་བསྐྱུ་བ་དང་། ལས་ཀྱི་རབ་
 ཏུ་དབྱེ་བ་རྣམས་སྤྱུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །རྒྱུད་དང་འཕགས་པའི་
 དགོངས་པ་ལྟར་རྩོམ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་རྒྱལ་ཐབས་རྣལ་འབྱོར་དག་རིམ་དེ་
 ཉིད་ཞེ་དགྱའི་ཆིངས་དང་སྒྱར་ཏེ་མཛད་པ་ཡིན་པས་རྒྱུད་དང་འཕགས་པའི་
 དགོངས་པ་དབྱིས་བྱིན་པ་ལམ་གྱི་གནད་མཐའ་དག་ཆང་བའི་མན་དག་གི་མཐར་
 ལུག་འདི་ལ་སློ་བོས་དང་ལྷན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ལེགས་པར་དབྱེད་ནས་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་
 དེས་པ་གཏིང་ཚུགས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ལམ་སྤུན་མོང་བས་རྒྱུད་སྤྱངས། དཔལ་
 གསར་བ་འདུས་པའི་དགྱིལ་འཁོར་དུ་དབང་བཞི་ཡོངས་སུ་རྩོགས་པ་ཐོབ།
 དབང་དུས་སུ་ཁས་སྤངས་པའི་དམ་ཆོག་དང་སྡོམ་པ་མིག་གི་འབྲས་ལུ་ལྟར་
 བསྐྱར་བ་གཞིར་བྱས་ལ། རྩོམ་སློབ་དཔོན་བསམ་སྦྱར་གཉིས་ཀྱི་སློ་ནས་ཚུལ་
 བཞིན་དུ་བསྟེན་ཅིང་མཉེས་པར་བྱས་ལ། ཅུ་བཤད་སྒྱར་བའི་གདམ་དག་མཉན་
 ཏེ་ཟབ་ལམ་རིམ་པ་གཉིས་ལ་འབྲུལ་མེད་ཀྱི་དེས་པ་བརྟན་པོ་རྟེན་པ་ན་ཆོ་འདིའི་
 སྤུན་ཡོང་དོར་ཏེ། དཔེན་པའི་གནས་སུ་སྤུན་བཞིའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་འབད་པ་ནི་
 དལ་བའི་རྟེན་ལ་སྤྱིང་པོ་ཡིན་པའི་ཐབས་མཆོག་ཏུ་སྒྱུར་བ་གོང་ན་མེད་པའོ། །

སྤྲུལ་པ། རྒྱལ་པ་རྒྱལ་གྱི་ཐུགས་ཀྱི་གསང་པ་མཚོག། བྲུབ་མཚོག་དཔལ་པོ་
 རྣམས་ཀྱི་ཐུགས་དམ་མཐེལ། བྲུ་རྒྱལ་འཇམ་མགོན་གཉིས་ཀྱི་ཐུགས་ཀྱི་
 བཅུད། རྒྱུད་རྒྱལ་འདི་འདྲ་མཇལ་བ་སྒྲུལ་བ་བཟང་། འོང་བས་ཐུག་དང་ཁོད་
 ལས་ཡིད་བཞིན་ཅོད། རྟེན་པས་ཀྱང་ནི་དཔེར་ཡང་བསྒྲུན་མེད་པ། ཟུང་འཇུག་
 དཔར་གི་རྒྱལ་པོའི་གཏེར་མཛོད་ལ། འདོད་དགུར་སྦྱོད་པ་འདི་འདྲ་སྤྲུལ་མའི་
 དྲིན། འདི་ལྟའི་གདམས་དག་བདུད་ཅི་ཐོབ་གུར་ཀྱང་། ཇི་དོན་ཅེ་གཅིག་མི་
 རྒྱལ་ཆེ་འདི་ལ། ཞེན་ནས་དོན་མེད་བྱ་བས་གཡེང་བྱེད་པ། ཀྱེ་མ་བདག་གི་
 སྤྲིང་ལ་ཅི་ཞིག་ཞུགས། བསམས་ཤིང་བསམས་ཤིང་རྗེ་བཅུན་སྤྲུལ་མ་དཔ། །
 ཐུགས་རྗེས་གཟིགས་ཤིག་བྱམས་མགོན་སྤྲུལ་མ་རྗེ། རྟེན་གི་གདོན་འདི་ཅུད་ནས་
 ཐོན་པ་དང་། ཤུ་རྗེས་བྱ་ཡིས་ཟིན་པར་བྱིན་གྱིས་སྤྲུལ། ཤེད་མ་བྱེ་བའི་བྱིས་
 པ་རྒྱུད་དུ་ཡིས། འཁམ་མཁའི་པ་མཐའ་མཐོ་ཡིས་འཇལ་བྱེད་ཅིང་། ཆེ་གུའི་ཁོག་
 པས་རྒྱ་གཏེར་ཚད་འཇལ་ཞེས། རྒྱས་ན་དེ་ལས་བཞད་གད་ཆེ་བ་ཅི། ཇི་བཞིན་
 རྒྱན་པོ་ཉམ་རྒྱུད་བདག་འདྲས་ཀྱང་། སར་གནས་དཔལ་པོའི་སྦྱོད་ལུལ་རྩོ་རྗེའི་
 ཆོག། འབྱེད་ཅེས་སྤྲུལ་པ་མཁས་རྣམས་ཐུགས་ཁྲེལ་དང་། ཇོ་མཚར་བཞད་གད་
 སྦྱོད་པ་ཉིད་དུ་ཟད། ཇི་ལྟ་ནའང་རྩོ་རྗེ་འཆར་ཉིད་གྱིས། རྒྱུད་རྒྱལ་འདི་ཡི་
 ཐུགས་གཅིག་འཛིན་པ་དང་། མཚན་ཙམ་འཛིན་པའང་དོན་དང་ལུན་ནོ་ཞེས། །
 རྒྱ་ཆེར་བསྐྱེད་པ་མཐོང་བས་སྦྱོབས་པ་སྦྱིས། རྒྱུང་ཆེན་མཁའ་དབྱིངས་བཞོད་
 པའི་ལུལ་ལམ་དུ། ཉམ་རྒྱུད་སྤྲང་བུའང་གཤོག་ཅུལ་འདེགས་པ་ལྟར། ཁྲོ་
 བཟང་རྒྱལ་པ་གཉིས་པའི་རྗེས་ཞུགས་ཏེ། བྲུབ་མཚོག་སྤྲུལ་མའི་གསུང་ལ་རྗེས་
 རྒྱུས་བྱས། མཐའ་དུག་རྒྱུལ་བཞིའི་རྒྱ་ནི་དབྱེ་དགའ་ཞིང་། བདག་ནི་སྤོ་གྲོས་

ཉམ་རྒྱུང་སྤངས་པ་དམན། །རྒྱལ་བཞིན་སེམས་པའི་རྟོགས་པ་དང་བྲལ་བས། །
 འདི་ལ་འབྱུལ་པར་བརྟེན་པ་ཅི་མཆིས་པ། །རྩེ་བཙུན་སྤྲུལ་མ་འཁོར་ལའི་མགོན་པོ་
 དང་། །དེ་ཡིས་ལྷན་སྦྲེས་དགའ་བའི་གར་མཛད་པ། །དཀྱིལ་འཁོར་ལྷ་ཆོགས་
 རྣམས་ལ་སྤྱིང་ནས་བཤགས། །བདག་གི་འོངས་པ་རྒྱ་བཙས་དག་པར་མཛད། །
 རྒྱལ་འདིར་འབད་པས་ཐོབ་པའི་དགེ་བ་དེས། །རྩི་སྤྱིང་འཛིན་མ་གནས་པ་དེ་
 སྤྱིད་དུ། །བསྟན་པའི་མཐར་ཐུག་འདི་ཉིད་གནས་གྱུར་ཏེ། །འགོ་ཀྲན་ལམ་བཟང་
 འདི་ཡིས་གྲོལ་གྱུར་ཅིག །ཅེས་དཔལ་གསར་བ་འདུས་པའི་རྒྱལ་ཐབས་ནལ་
 འབྱོར་དག་རིམ་གྱི་སྤྱིང་ནས་རིམ་པ་དང་པོའི་ཁྱིད་དམིགས་ཀྱི་བསྟུན་དོན་ཞིབ་
 ཏུ་སྤྱོད་བརྒྱུད་དོན་ལ་འཇུག་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི། མང་ཐོས་རྒྱལ་ལ་བརྩོན་པ་
 དཀའ་ཆེན་ཡེ་ཤེས་ཆེ་རིང་དང་དགེ་སྤྱོད་སྤྱོད་བཟང་དགའ་བ་གཉིས་ཀྱིས་ཡང་དང་
 ཡང་དུ་ནན་ཆེན་པོས་བསྐྱལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས། བྱལ་བདག་དོ་རྩེ་སེམས་དཔའི་རོ་
 པོ་རྩེ་བཙུན་སྤྲུལ་མ་བཀའ་དྲིན་མཚུངས་མེད་དག་དབང་བུམས་པའི་བཀའ་དྲིན་
 ལས་དཔལ་གསར་བ་འདུས་པའི་དབང་ལུང་མན་དག་ཐོབ་པ་དགེ་སྤྱོད་ཡེ་ཤེས་
 རྒྱལ་མཆོན་གྱིས། རང་ཉིད་རྒྱུད་རྒྱལ་འདི་ལ་བག་ཆགས་འཛིག་ཕྱིར་དྲན་པ་གསོ་
 བ་དང་། རང་དང་སྐལ་བ་མཉམ་པ་དག་ལའང་མན་དག་ལྷར་སྤང་གང་བྱུང་གིས་
 ཆོག་པར་མི་བྱ་བར་ཅ་བཤད་སྒྱུར་བའི་མན་དག་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱལ་བ་དགེས་
 པའི་ལམ་ལ་འཇུག་དགོས་སོ་ཞེས་རྣམ་པར་དབྱེད་པའི་སྒོ་ཙམ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་
 བཀྲ་གིས་བསམ་གཏན་གྱིར་དུ་སྒྱུར་བའོ། །འདིས་ཀྱང་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་
 འདིའི་བཤད་རྒྱལ་ནམ་ཡང་མི་ལུབ་པའི་རྒྱལ་མཆོན་དུ་གྱུར་ཅིག །

༡། འདུལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྟན་ཡིག་འདུས་པའི་ རྒྱུ་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

ན་མོ་གྲུ་བྱ་བརྩེ་རྩེ་ལ། གླ་མ་དང་བཅོམ་ལྷན་འདས་དཔལ་རྩོམ་མེས་ས་
 དཔལ་དབྱེར་མ་མཆིས་པའི་ཞབས་ལ་ཕྱག་འཛལ་ལོ། བརྩེ་བ་ཆེན་པོས་དུས་
 ཐམས་ཅད་དུ་རྩིས་སྤྲུལ་བྱུང་དུ་གསོལ། དེ་ལ་འདིར་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་
 བསྟན་པ་རི་ལྟར་བྱ་བའི་རྩལ་ལ། སྐྱབ་པ་པོ་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་ནི་ལམ་ཐུན་མོང་
 བས་རྒྱུད་ལེགས་པར་སྦྱངས་པ། དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་
 དབང་རྣམ་པར་དག་པ་ཐོབ་པ། དབང་དུས་སྤྲུལ་སྤངས་པའི་དམ་ཆོག་དང་
 རྩིས་པ་སྟོན་དང་བསྟོན་ཏེ་རྩལ་བཞིན་དུ་སྦྱང་བ། གླ་མ་ལས་སྐྱབ་ཐབས་སྟོན་
 པའི་གནང་བ་ཐོབ་པ། སྐྱབ་ཐབས་ཀྱི་ཆོག་སྟོན་སྟོན་ཐོན་ཞིང་ཕྱག་ལེན་མཐོང་བ་
 བརྒྱད་པ་ལྟར་ལེགས་པར་ཤེས་པ་ཞིག་དགོས་སོ། །གང་དུ་སྟོན་པའི་གནས་ནི་
 ཡང་དག་པར་རྩོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ནས་བཟུང་དམ་པ་གོང་མ་དམ་པར་བྱོན་
 པ་རྣམས་ཀྱིས་བཞུགས་ཞིང་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་ས་ནི་མཆོག་ཏུ་བསྟུགས་ལ།
 དེ་ལྟ་མིན་ཡང་འདུས་པའི་རྩེ་རྒྱུད་ལེའུ་བཅུ་གཉིས་པ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར།
 རྩོན་ཤིང་མེ་རྟོག་གིས་བརྒྱན་པའི་ནགས་དང་རྩེ་དྲངས་ཤིང་བསེལ་བ་མོད་པ་
 སོགས་གནས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་ལྷན་ལ་དབེན་ཞིང་ཡིད་དུ་འོང་བ། ནག་ཕྱོགས་
 ཀྱི་རྒྱལ་འགོང་གདུག་པ་ཅན་མི་གནས་པ། ཆོས་ལྷན་གྱི་རྒྱལ་པོས་བསྐྱངས་པས་
 དག་ཅིག་ཆོས་རྒྱན་གྱི་འཛིགས་པ་དང་རྒྱལ་པའི་བསྟན་པ་ལ་ལོག་པར་འཁྱུ་བའི་

མི་བསྐྱེད་སྟེ་བའི་གཞོན་འཛེ་མེད་པ། ཉིན་མོ་སྟེ་བའི་རྒྱུན་ལྷགས་ཅུང་ཞིང་།
 མཚན་མོ་ལྷག་ཅོར་གྱི་རྒྱ་རྒྱུང་བ་སོགས་བསམ་གཏན་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་
 གནས་ཤིག་དགོས་སོ། །དུས་གང་ལ་བྱ་བ་ནི་ཆོ་འཕྱུལ་གྱི་རྒྱ་བ་ལྷ་པ་དུས་ཁྱད་
 བར་ཅན་ལ་བྱས་ན་ཡན་ཡོན་དང་འགྱུར་བྱད་ཆེ་ཞིང་། རྟོན་དུས་དང་དགུན་དུས་
 བི་རིག་པ་དངས་ཤིང་མཚན་རིང་བས་སྟོན་དང་ཐོ་རངས་གཉིས་གྱི་ཐུན་རྒྱུན་རིང་
 བོར་སྦྱོང་རུས་པ་དང་། ཀྱན་སྦངས་གྱི་རྣལ་འབྱོར་པ་ཡིན་ན་ནི་དུས་དེ་གཉིས་ལ་
 འཛོལ་བའི་ཡོ་བྱད་ཀྱང་རྟེན་སྤྲ་བ་བཅས་སྤྲ་མ་གོང་མ་རྣམས་གྱི་བྱག་བཞེས་ལ་
 བསྟེན་མཚམས་པལ་ཆེར་རྟོན་མཁུག་དང་དགུན་དུས་མཛད་དོ། །དུས་ཆོས་གང་
 ལ་འགོ་འཇུགས་པ་ནི་དོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ལ་ནི་མར་བའི་བཅུ་བཞི་ལ་བྱ་བ་དང་།
 དེའི་ཡང་མཚན་བྱེད་ནས་འགོ་འཇུགས་པར་བཤད་ལ། གསང་བ་འདུས་པ་འདི་
 ལ་ནི་ཡར་བའི་ཆོས་བརྒྱད་དང་། བཅུ་དང་བཙེ་ལྷ་སོགས་དུས་བཟང་བ་དང་།
 གཟའ་སྐར་འཕྲོད་སྦྱོར་ལེགས་པ་ཞིག་ལ་བྱ་ཞིང་། ཐུན་གྱི་འགོ་ནི་ཐོར་ཐུན་ནས་
 འཇུགས་པར་བཤད་དོ། །ཇི་ལྟར་བྱ་བའི་རྒྱལ་ལ་ཐུན་དངོས་གཞི་དང་། ཐུན་
 མཚམས། ཐུན་དངོས་གཞི་ལ། སྦྱོར་བ་དང་། དངོས་གཞི་དང་། མཁུག་ཏུ་ཇི་ལྟར་
 བྱ་བ། སྦྱོར་བ་ལ་ཡང་བཅའ་གཞི་བཤམ་པ་སོགས་གྱི་སྦྱོར་བ་དང་། རྒྱུ་ཐབས་
 གྱི་རྟོན་འགྲོའི་སྦྱོར་བ་ཇི་ལྟར་བྱ་བའི་རྒྱལ་རྣམས་ཤེས་དགོས་ལ། དེ་ལ་ཐོག་
 མར་རྒྱུ་ཁང་གི་ནང་དུ་གཞན་གྱིས་བཙོལ་བའི་ཆས་དངོས་དང་། འདྲེ་ཅན་དང་
 དོགས་པ་ཅན་གྱི་དངོས་བོ་སོགས་མི་གཞན་ཅིང་། མཚམས་གྱི་རིང་རྒྱུ་ཁང་
 བས་དངོས་བོ་ཕྱིར་འདོན་མི་དགོས་པ་དང་། ཕྱི་ནས་ཆས་དངོས་གསལ་པ་ལེན་
 མི་དགོས་པའི་བཀོད་པ་ལེགས་པར་བྱ། གཞན་ཡང་དོན་མེད་པའི་བྱ་བྱེད་གང་

ཡང་བྱ་མི་དགོས་པའི་བཀོད་པ་དང་དམ་བཅའ་བརྟན་པར་བྱས་ལ། མཚམས་ཀྱི་
 རིང་ཕྱི་ནང་གི་གཡང་བ་གང་ཡང་མེད་པར་སྐྱབ་པ་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་གཞིལ་བས་
 ཚོག་པའི་ཐག་ཚོད་བརྟན་པོ་བྱ། གཞན་ཡང་ཆོ་འདིའི་བྱ་བྱེད་རེ་དོགས་གང་གི་
 ཡང་དབང་དུ་མི་འགྲོ་བ་ཞིག་བྱ་དགོས་པས་ཀྱན་སྦྲང་ལེགས་པར་བཅོས་ཏེ་ནང་
 གི་ཁྱས་དང་། ལུས་པ་བསྐྱབས་པའི་ཆུང་མ། དེ་མ་འབྱོར་ན་ཆུ་གཙང་མས་ཁྱས་
 ལེགས་པར་བྱ། དེ་ལྟར་ཕྱི་ནང་གི་ཁྱས་ལེགས་པར་བྱས་ནས་བགེགས་གཏོར་
 བཏར་ལ། ལུ་ལུལ་གྱིས་བདུག་ཅིང་ཡུངས་ཀར་གྱིས་བྲབ། བགེགས་མཐར་བྱེད་
 གྱི་མེར་སྤགས་དང་། སྤྱི་ལྟ་ཅིའི་སྤགས་མང་དུ་བཞྱས་ལ་བགེགས་བསྐྱད།
 སྤགས་དེ་དག་མང་དུ་བཞྱས་ལ་གནས་ཁང་དང་ཡོ་བྱད་དང་། བདག་ཉིད་རྣམས་
 བསྐྱངས་ལ་ཕྱི་རོལ་དུ་དོ་རྩེའི་རྩ་གྲར་བསྒོམ། བསྐྱང་ལ་ཁོར་འདི་སྐྱབ་ཁང་གི་ཕྱི་
 རོལ་རང་ཉིད་ཕྱི་ལ་འགྲོ་མི་དགོས་པའི་མཚམས་སུ་དམིགས་པ་བརྟན་པོས་
 བསྐྱེད་ལ་བསྐྱེན་མཚམས་མ་གྲོལ་གྱི་བར་དུ་མི་བསྐྱབ་པར་ཡང་ཡང་གསལ་བཏབ་
 བ་བགེགས་ཀྱི་འཆོ་བ་མི་འབྱུང་བ་ལ་བྱད་ཆེ་བར་བསྤགས་སོ། །དེ་ལྟར་བསྐྱང་
 ལ་ཁོར་སྒོམ་པ་དང་མཉམ་དུ་མཚམས་འོག་ཏུ་འཛོག་དགོས་རྣམས་སྐྱབ་ཁང་དུ་
 དངོས་སུ་ཡོད་པའམ། དངོས་སུ་མེད་ཀྱང་དེ་ན་ཡོད་པའི་དམིགས་པ་བྱས་ལ་
 སྐྱབ་ཁང་གི་སྒོའི་ཕྱི་རོལ་དུ་མཚམས་ཐོ་འཛོག་མཚམས་ཐོ་ནི་ལྟར་བསྐྱེད་ན་
 རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་བཞིར་བསྐྱེད་ལ། མཚོད་གཏོར་ལུལ་ནས་བདག་གནས་འདིར་
 དཔལ་གསར་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེན་པ་བྱེད་པ་ལ་ཕྱི་ནང་གི་འགལ་སྐྱེན་བར་ཆད་
 ཐམས་ཅད་ཞི་བ་དང་། མཐུན་སྐྱེན་ཐམས་ཅད་ཡིད་བཞིན་དུ་འགྲུབ་པའི་འཕྲིན་
 ལས་དང་སྦྲང་གོགས་མཛོད་ཅིག་ཅིས་འཕྲིན་ལས་འཆོལ་ལོ། །ལྟར་མ་བསྐྱེད་

པར་མཚམས་དམ་པོའི་མཚོན་བྱེད་དུ་འཛོག་པའང་སྤང་བས་གང་མོས་བྱ། ལྷ་ར་
 བསྐྱེད་པ་ཡིན་ན་ནི་མཚམས་ཀྱི་རིང་འགོམ་ཡུག་དང་། བསྐྱེད་བསྐྱེད་སོགས་མ་
 བོར་བར་བྱ་ཞིང་། སྐབས་སྐབས་སུ་མཚོན་གཏོར་འབུལ་བ་དང་། མཚམས་གྲོལ་
 བས་ཀྱང་གཤེགས་གསོལ་བྱ་བའམ། སྐྱབ་ཁང་གི་སྤྱོད་སོགས་སུ་བཞག་སྟེ་
 འཕྲིན་འཚོལ་རྒྱུ་དུ་བྱ་བ་སོགས་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་བྱའོ། །མཚམས་གཡོག་
 བ་ནི་ལས་འབྲས་ལ་འཛོམ་ཞིང་ཤེས་རྒྱུ་འཇམ་པ། རང་ལ་སེམས་ཉེ་ཞིང་བརྟ་
 བསྟན་པ་ཙམ་གྱིས་དོན་གོ་བ། སྤྱི་མ་ཡི་དམ་ཚེས་སྦྱོང་རྣམས་རང་དང་མཐུན་པ་
 ཞིག་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེའོ། །མཚམས་རྒྱུ་རིང་པོར་བྱ་བ་ཡིན་ན་མཚམས་གཡོག་
 གཅིག་ཏུ་དེ་ན་བའམ། གནས་གཞན་དུ་བྱིན་པ་སོགས་བྱུང་ན་མཚམས་གཡོག་
 གཞན་ཞིག་གིས་བྱས་ཆོག་པའི་གཉིས་གསུམ་ཙམ་མཚམས་འོག་དུ་འཛོག་ཅིང་།
 སྤྱན་པ་རེ་ཡང་མཚམས་འོག་དུ་འཛོག་པ་སྤྱི་མ་རྣམས་ཀྱི་བྱག་བཞེས་སུ་མཛད་
 དོ། །དེ་ལྷར་བསྐྱར་འཁོར་སྒྲོམ་ཞིང་མཚམས་ཐོ་བཞག་ནས་གནས་ཁང་བྱི་དོར་
 ལེགས་པར་བྱས་ལ་དྲི་བཟང་གི་རྒྱ་དང་བ་བྱུང་ལ་ལེགས་པར་བྱག་ །མེ་ཏྲག་སིལ་
 མ་གཙལ་དུ་དགམ། བདུད་ཅི་རིལ་བུའི་ཁུ་བ་ཡང་གནས་ཁང་གི་ཕྱོགས་ཐམས་
 ཅད་དུ་འཐོར་རོ། །བདུད་ཅི་རིལ་བུ་མེད་ན་བྱིན་གྱིས་བརྟུབས་པའི་ནང་མཚོན་
 འཐོར་བར་བྱའོ། །དེ་ནས་ནང་མཚོན་སྦྱོང་ཀ་ཕྱེ་ལ་དང་བཅས་པ། རྩོམ་དེལ།
 མཚོན་གཏོར། བགྲང་ཐེང་། བྱིས་སྐྱེ་སོགས་དམ་ཆོག་གི་རྩམ་རྣམས་ཆང་བར་
 བྱས་ལ། རང་གི་མདུན་ཐད་དང་གི་སྟེགས་མཐོ་སར་གསང་བ་འདུས་པའི་བྱིས་
 འབྲུང་གི་སྐྱེ་ཉེན་དགམ། དེའི་མདུན་དུ་གཏོར་སྐམ་གཙང་ཞིང་བྱི་བ་སོགས་ཀྱི་
 གཞོད་པ་མི་འཇུག་པ་ཞིག་བཤམས་ལ། མཚམས་མ་གྲོལ་གྱི་བར་བསྐྱེད་བསྐྱེད་

མི་དགོས་པའི་བརྟན་པོར་བྱ། དེའི་ནང་དུ་མཆོད་གཏོར་ལྷག་ལེན་བཞིན་བཤམ་
 མོ། །བགྲང་སྤང་ནི་ཡུལ་སྤོལ་གྱིས་རྒྱུན་དུ་རང་གི་ལག་ཏུ་ཁྱེད་པའི་སྤང་བ་དེས་
 མི་ཡོང་བས། ལས་མཐུན་གྱི་སྤང་བའམ། ལས་ཐམས་ཅད་ལ་གིས་བ་བོ་དེ་ཅིའི་
 སྤང་བ་ཞིག་བཅང་ངོ་། །སྤང་བ་དེ་ལ་བསྟེན་པའི་གྲངས་བཟུང་ནས་བསྟེན་བ་
 གོལ་ནས་གཞན་གྱིས་མི་མཐོང་བར་བྱས་ལ་དམ་ཚིག་གི་རྒྱས་སུ་བཅང་ངོ་། །
 རང་གི་མལ་འོག་ཏུ་སྒྲ་ཚོགས་དོ་རྗེ་རི་མོས་སྒྲས་པའི་སྟན་བཤམ། དེ་ཡང་བསྟེན་
 མཚམས་རྒྱུན་རིང་དུ་བྱེད་ན་སྟན་འོག་གཞིའི་ས་ལ་སྦྲར་ནས་སའི་རྒྱངས་ཀྱིས་
 སྟན་རུལ་ཏེ་ལུས་ལ་གང་ནད་སྦྱེད་པར་བྱེད་པས། འདུལ་བ་ནས་བཤད་བ་ལྟར་
 སྟན་དང་འོག་གཞིའི་བར་དུ་གིང་བྲི་བ་ཅན་ནམ། དེ་མ་འབྱོར་ན་གིང་ལེབ་
 གང་ཡང་རུང་བས་སྟན་དང་འོག་གཞིའི་སའི་བར་ལ་རྒྱུ་རྒྱ་ཐུབ་ཅམ་གྱི་རར་སྟོང་
 ཅུང་ཟད་ཡོད་པ་ཞིག་བྱའོ། །དེ་ལྟར་སྟན་འདུལ་བ་དང་མཐུན་པར་བཤམས་ནས་
 སྟན་དེ་ལ་སེམས་དཔའི་སྦྱིལ་གྱུང་གིས་ཁ་ཤར་དུ་སྒྲིགས་ཏེ་འདུག་པར་བྱའོ། །དེ་
 ལྟར་བཅའ་གཞི་ལེགས་པར་བཤམས་ནས་ཚོག་དངོས་གཞི་ལ་འཇུག་པ་ན།
 སྟན་ལ་ལའོད་ནས་ནང་མཆོད་ལྷེ་ཐོག་ཏུ་སྤངས་ནས་ངག་དག་པར་བྱ། དེ་ནས་
 ནང་མཆོད་ཀྱིས་བདག་དང་གནས་དང་ཡོ་བྱད་རྣམས་ལ་གཏོར་ལ་བགོགས་
 མཐར་བྱེད་གྱི་སྒྲགས་བརྗོད་ཅིང་སྤྲར་ཡང་བགོགས་བསྐྱད་ལ་བསྐྱར། དེ་ནས་
 རང་གི་སྦྱི་བོར་ཨོ་ལས་ལའོར་ལོ་དཀར་པོའི་ལྷེ་བར་ཨོ་གྱིས་མཚན་པ། མགིན་
 པར་ལྷུང་ལས་བསྐྱེད་པར་པོའི་ལྷེ་བར་ལྷུང་མཚན་པ། སྟོང་གར་རྩྱུ་ལས་དོ་རྗེ་
 སྟོན་པོའི་ལྷེ་བར་རྩྱུ་གིས་མཚན་པར་གྱུར། ཅས་བརྗོད་ལ་ནང་མཆོད་ཀྱིས་གནས་
 གསུམ་ལ་ཐིག་ལེ་རེ་བྱས་ཏེ་འབྲུག་སུམ་ངག་ཏུ་ལན་གསུམ་བརྗོད་ལ་བདག་ཉིད་

དང་སྟན་ལ་བསྐྱེད་བ་བྱའོ། །དེ་ནས་ཚིགས་ཞིང་གསལ་བཏབ་ལ་ཡན་ལག་
 བརྟུན་པ་མཐུན་དང་བཅས་པ་ལུལ་ཏེ་དོན་ཆེན་པོ་གསུམ་གྱི་སྒྲོ་ནས་གསོལ་བ་
 འདེབས་པ་ལན་མང་དུ་བྱ་ཞིང་། ཡོན་ཏན་ཀུན་གྱི་གཞིར་གྱུར་བྱིན་ཅན་རྗེ། །
 ཞེས་པ་ནས། རྩོམ་མེད་ཀྱི་གོ་འཕང་སྐྱུར་ཐོབ་ཤོག །ཅེས་པའི་བར་དལ་ལུས་
 འདོན་ཞིང་ཚིག་དང་མཐུན་པར་ལམ་གྱི་ལུས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ལ་ཡིད་འགྱུར་
 གྱི་མྱོང་བ་ཅི་ཐོན་བྱས་ལ་སེམས་བསྐྱེད་ཆོག་གས་སྤང་བ་རྒྱས་སྤྱོད་གང་དུ་རེ་
 བྱའོ། །དེ་ནས་རང་གི་སྤྱི་བོར་སྤྲོ་མ་རྩོམ་མེད་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་བརྒྱུད་པའི་སྤྲོ་མ་
 རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱོར་བ་གསལ་བཏབ་ལ། སྤྲོ་བརྒྱུད་གསོལ་འདེབས་བཏོན་ཏེ་ཅ་
 བརྒྱུད་གྱི་སྤྲོ་མ་རྣམས་ལ་གསོལ་བ་ཤུགས་དྲག་ཏུ་གདབ་པོ། །དེ་ནས་དམ་ཚིག་
 གསུམ་འཛིན་པ་ནས་བརྒྱས་པ་ལ་ལུག་གི་བར་ཆོག་པའི་ཚིག་རྣམས་དལ་ལུས་
 འདོན་ཞིང་གཙོ་བོར་དམིགས་རྣམ་ཡིད་ལ་བྱས་ཏེ་གང་བསྐྱོད་ཀྱི་སྤྲོ་མ་མ་གཤར་
 བར་དུ་བྱི་མ་གསལ་མི་གདབ། བྱི་མ་གསལ་འདེབས་པའི་ཆོ་ཡང་སྤྲོ་མ་རྒྱུང་སྐྱུར་
 མི་བྱ་བར་སྤྲོ་མའི་སྤྱིང་དུ་དམིགས་པ་བྱི་མ་བསྐྱེད་ཀྱིན་བྱ། དམིགས་པ་དེ་དང་
 དེའི་རྣམ་པ་གཤར་བའི་ཆོ་དེ་དང་དེའོ་སྤྲོ་མ་པའི་ར་རྒྱལ་རེ་བྱས་ན་ལྷས་བྱིན་གྱིས་
 རྫོབ་པ་དང་བཞེགས་བསྐྱོག་སྤྲོ་བ་སོགས་ཀྱི་དོགས་པ་ཆེ་ཞིང་། སྐྱུར་གཞི་འདི་
 དང་འདི་སྐྱུར་བའི་བྱིར་དུ་དམིགས་པ་འདི་དང་འདི་སྐྱོམ་སྤྲོ་མ་དུ་འཕེན་པ་བཏང་
 བས་འཆི་བ་ཆོས་སྐྱུར་ཁྱེད་བའི་རྣལ་འབྱོར། བར་དོ་ཡོངས་སྐྱུར་འབྱོར་བའི་རྣལ་
 འབྱོར། སྤྱོ་བ་སྤྱུལ་སྐྱུར་འབྱོར་བའི་རྣལ་འབྱོར་རྣམས་ཡུན་མི་ལུང་ཅམ་རེ་རེས་
 བར་བསྐྱོམས་ནས་ཡིད་འགྱུར་གྱི་མྱོང་བ་ཅི་ཐོན་བྱས་ན་མར་གྱི་སྐྱུར་གཞི་འཁོར་
 བ་དང་ལས་ཉོན་སོགས་སྐྱོར་སྤྲོ་བ་དང་། ཡར་གྱི་ས་ལམ་གོང་མ་དང་འབྲས་ལུ་

སངས་རྒྱལ་གྱི་རྟོགས་པ་ནམས་སྒྲེ་སྒྲ་བ་དང་། སངས་རྒྱལ་དང་བྱང་རྒྱལ་སེམས་
 དཔལ་ཐམས་ཅད་གྱི་བྱིན་རྒྱབས་དང་ལྷག་པར་ཡི་དམ་སྙིའི་བྱིན་རྒྱབས་ལྷུང་རྒྱ་
 འཇུག་པ་དང་། ལས་གྱི་སྒྲིབ་པ་ཆེན་པོ་ནམས་ལྷུང་རྒྱ་སྒྲིབ་རུས་པ་དང་། གཙོ་
 བོར་རྫོགས་རིམ་ཟབ་མོའི་རྟོགས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་ནམས་རྒྱད་ལ་སྒྲེ་བའི་སྒྲིབ་
 བྱེད་རྒྱ་སོང་ནས་རྟོགས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་དེ་ནམས་ལྷུང་རྒྱ་རྒྱད་ལ་སྒྲེ་བར་འགྱུར་
 བ་སོགས་དགོས་པ་མཐའ་ཡས་པ་གསུངས་པས་སྒྲ་གསུམ་ལས་འཁྱེར་གྱི་གནད་
 ཚར་བའི་བསྐྱེད་རིམ་སྒྲོམ་པ་ནི་བསྐྱེན་པའི་སྒྲ་བས་སྒྲ་ཡང་གཙོ་བོར་བྱའོ། །དེ་
 བས་བསྐྱེད་པ་བྱ་བ་ལ་ཐོག་མར་ཡི་གེ་གསུམ་གྱི་རྟོར་བསྐྱེད་བྱ་སྟེ། འདི་རྫོགས་
 རིམ་གྱི་རྟོར་བསྐྱེད་དངོས་མིན་ཡང་དེའི་སྒྲིབ་བྱེད་ཁྱད་ཁྱད་པར་ཅན་རྒྱ་འགྱུར་ལ། ཡི་
 གེ་གསུམ་པོ་འདི་སངས་རྒྱལ་ཐམས་ཅད་གྱི་སྒྲིབ་པོ་ཡིན་ཞིང་། གཟུངས་སྒྲགས་
 རི་སྟེང་ཅིག་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་གྱི་རུས་པ་གང་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་ཡི་གེ་
 གསུམ་གྱི་སྒྲགས་འདི་ལ་ཡོད་པར་གསུངས་པས་དད་གུས་ལུགས་དྲག་པོའི་སྒྲོ་
 བས་སྒྲགས་ཀའི་ས་བོན་ལས་འོད་ཟེར་གྱི་སྒྲོ་བསྐྱེད་དང་བཅས་བསྐྱེད་པོ། །ཡི་གེ་
 གསུམ་པོ་འདི་བསྐྱེད་པའི་ཆོ་ལྷེ་དང་མཚུ་མི་འགྲུལ་ཞིང་སྒྲ་མེད་པར་རྒྱུར་ལྷུང་
 འཇུག་དང་བསྐྱེན་ནས་ཡོད་བསྐྱེད་བྱའོ། །དེ་ནས་དག་གི་བསྐྱེད་པ་བྱ་བ་ནི།
 སྒྲགས་ཀའི་ས་བོན་གྱི་མཐར་ཉེ་སྟེང་། དེའི་མཐར་སྟེང་པོས་བསྐྱོར་བ་ལ་
 དམིགས་ནས་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །དག་བསྐྱེད་འདི་བྱ་བའི་ཆོ་ལག་པ་གཡས་པས་
 བྱེད་པ་སྟེང་གར་བཟུང་ནས་མཐེ་བོང་ལུགས་ཀྱི་ཉ་བུས་ཉ་དགུག་པའི་བསམ་
 པས་བྱེད་པ་དབབ་ཅིང་བསྐྱེད་པོ། །བསྐྱེད་པའི་གངས་འཛིན་ལུགས་ནི་བསྐྱེན་པ་
 ལྷན་རིང་རྒྱ་བྱ་བའི་ལོང་ཡོད་པ་ཡིན་ན། ཐོག་མར་ཞག་བདུན་ཙམ་གྱི་རིང་ལ་

ཐུན་གྱི་འཁོར་རྩོམ་སེམས་སྒྲོམ་བརྒྱས་ནན་ཏན་ཏུ་བྱས་ཏེ་ཡིག་བརྒྱ་མང་ཏུ་
 བརྒྱས་ལ་སྤྲིག་སྤྲིབ་དང་དམ་ཚིག་ཉམས་ཆགས་སྦྱོར་བ་གཙོ་བོར་བྱ། དེ་ནས་
 ཚིགས་ཞིང་མཆོད་པ་ནས་བཟུང་ཆོག་པའི་ཚིག་རིས་ལྟར་དམིགས་རྣམ་དལ་ལུས་
 སྦྱོར་ཞིང་མཐུག་ཏུ་བརྒྱས་པ་ཅུང་ཟད་རེ་བྱ། དེ་ནས་ཐུན་རེ་རིང་རེ་ལ་བཏང་
 ལ་གཙོ་འཁོར་རྣམས་ཀྱི་བརྒྱས་པའི་གངས་གསོག་བྱའོ། །གངས་འཛིན་ལུགས་
 ལ་གཙོ་འཁོར་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བརྒྱས་པ་དུས་གཅིག་ལ་རྫོགས་པར་བྱ་བ་དང་། རེ་
 རེ་ནས་གངས་རྫོགས་པར་བྱ་བའི་ལུགས་གཉིས་ཡོད་ལ། གཙོ་འཁོར་ཐམས་
 ཅད་ཀྱི་བརྒྱས་པ་དུས་གཅིག་ལ་རྫོགས་པར་བྱེད་ན། ཐུན་གཅིག་ལ་གཙོ་བོའི་
 སྟིང་པོ་རི་ཙམ་བརྒྱས་པ་དེའི་བཅུ་ཆ་རེ་འཁོར་རྣམས་ཀྱི་སྟིང་པོ་བརྒྱ་སྟེ། གཙོ་
 བོའི་སྟིང་པོ་སྟོང་ཡག་གཅིག་བརྒྱ་བའི་ཆེ་འཁོར་རྣམས་ཀྱི་སྤྲགས་བརྒྱ་ཅ་རེ་
 བརྒྱས་ན། གཙོ་བོའི་སྟིང་པོ་འབུམ་སོང་བའི་ཆེ་འཁོར་རྣམས་ཀྱི་སྤྲགས་ཁྲི་ཡག་
 རེ་འགོ་བས་གཙོ་འཁོར་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གངས་བསྐྱེན་དུས་གཅིག་ལ་རྫོགས་པ་
 འོང་ངོ། །ལྟ་རེ་རེ་ནས་བརྒྱས་པའི་གངས་རྫོགས་པར་བྱེད་ན་ཐོག་མར་གཙོ་བོའི་
 སྟིང་པོ་ཉིད་བརྒྱས་ལ་གངས་བཟུང་། མཐུག་ཏུ་འཁོར་རྣམས་ཀྱི་སྤྲགས་ཅུང་ཟད་
 རེ་བརྒྱ་སྟེ། གཙོ་བོའི་སྟིང་པོ་འབུམ་སོང་བ་ན་རེག་བྱ་རྩོད་རྩོད་པོ་ལ་
 གངས་བཟུང་སྟེ་ཁྲི་ཡག་གཅིག་བརྒྱ་བ་ནས་གཞོད་མཛེས་ཀྱི་སྤྲགས་ཁྲི་ཡག་
 གཅིག་བརྒྱ་བའི་བར་རིམ་གྱིས་གངས་བསྐྱེན་རྫོགས་པར་བྱའོ། །ཐུན་རྒྱས་
 བསྐྱས་རིམ་ལྟར་བཞི་ཐུན་དང་པོ་ལ་ཆོག་རྒྱས་པ་དང་ཐུན་གྱི་མ་གསུམ་ལ་ཆོག་
 བསྐྱས་པ་བྱ་བ་དང་། ཡང་ཐུན་ཐོག་མཐའ་གཉིས་རྒྱས་ལ་བར་པ་གཉིས་བསྐྱས་
 པ་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་ལུགས་གཉིས་གྲུབ་ཆེན་གྱི་གཞུང་ལས་འབྱུང་ངོ། །ཆོག་རྒྱས་

ལ་གསོལ་བ་འདེབས་པ་དང་། གསར་བ་འདུས་པའི་རྒྱུད་འབྲེལ་བ་དང་བཅས་
 པའི་སྒྲིགས་བམ་སྒྲོག་པ་དང་། རོན་སེམས་པ་དང་། གཙོ་བོར་ཡི་དམ་གྱི་སྒྲགས་
 བསྐྱབ་བ་རྣམས་བྱ་སྟེ། དེ་དག་ལས་གཞན་དུ་ལྷ་གཞན་གྱི་སྒྲགས་བསྐྱབ་བ་དང་།
 རྒྱལ་ཐབས་གྱི་ཚོག་གཞན་འདོན་པ་དང་། ལས་ཚོགས་སོགས་དཔེ་རྣམས་ཚོགས་ལ་
 བལྟ་བར་མི་བྱའོ། ཞིན་ཞག་རེ་ལ་སྤུན་བཞིར་བྱ་རྒྱུ་ནི། བམ་གྱི་གསུམ་ཆ་
 ལུས་པ་ན་སྤུན་མ་ལ་སོགས་པའི་ལྷ་མོ་རྣམས་གྱིས་སྤྱད་བྱངས་གྱིས་བསྐྱལ་བར་
 མོས་ནས་སྤར་བཤད་པ་ལྟར་ཀྱན་སྦྲེད་བཅོས་པ་ནས་བཟུང་སྤུན་ལ་ཞུགས་ཏེ་ཉི་
 མ་མ་ཤར་གྱི་བར་ལ་ཐོར་སྤུན་དང་། ཉི་མ་རྩོགས་པར་ཤར་ཟེན་པ་ནས་གྲུང་མ་
 ཟེན་གྱི་བར་ལ་སྤྱོད་སྤུན་དང་། ཉི་མ་གྲུང་ཡོལ་ངེས་ནས་ཉི་མས་གྱི་བར་ལ་བྱི་
 རྩོད་སྤུན་དང་། ཉི་མ་དམར་ཐག་ཚོད་དེ་རྒྱ་སྐར་ཤར་བ་ནས་སྤོད་སྤུན་བྱ་སྟེ། སྤུན་
 རིང་སྤང་ནི་རང་གི་ཁམས་ལ་དཔགས་ནས་བྱ་ཡི། ཁམས་གྱིས་མི་ལྷོགས་བཞིན་
 དུ་སྤུན་རིང་པོ་ནན་གྱིས་བྱར་མི་རུང་ངོ། །སྤུན་གཏོང་བའི་ཆེ་ཉེར་བསྟུ་བྱས་ལ་
 སྤོད་ཐམས་ཅད་གཞལ་ཡས་ཁང་དང་བཅུད་ཐམས་ཅད་དོ་རྩེ་འཚང་གི་རྣམ་པར་
 བལྟས་ལ་སྤུན་མཚམས་ལ་འཇུག་ཅིང་། བགང་སྤང་མལ་དུ་བཞག་ལ་མལ་གྱི་
 རྩོད་མ་ཡལ་བར་བྱའོ། །སྤུན་ཐ་མའི་མཇུག་དུ་གཏོར་འབུལ་དང་བསྟོ་སྟོན་ནན་
 ཏན་དུ་བྱས་ལ། ལྷག་མོས་ལུས་ལ་བསྟུ་བའི་སྐབས་ལྟར་ཉེར་བསྟུ་བྱས་ཏེ་གཉིད་
 གྱི་འོད་གསལ་ལ་ལ་འཇུག་གོ། དེ་ལྟར་གངས་བསྟེན་རྩོགས་པར་སོང་ནས་སྒྲགས་
 གྱི་བྱིན་རྒྱབས་བཏན་པར་བྱ་བ་དང་། ལྷག་ཆད་གྱི་ཉེས་པ་ཞི་བའི་བྱིར་ཡིག་བརྒྱ་
 མང་དུ་བསྐྱེད་ཞིང་གཏང་རག་གི་མཚོད་པ་ཅི་འབྱོར་བཤམས་ལ། སྤྱེ་མ་ཡི་དམ་
 ཚོས་སྦྱོང་སྤྱང་མའི་ཚོགས་ལ་གཏང་རག་གི་མཚོད་པ་དང་། འབྱོར་ན་ཚོགས་

མཆོད་ཀྱང་བྱའོ། །དེ་ནས་ཁ་སྐོང་གི་སྦྱོར་སྟེན་མཚམས་ཁོངས་སུ་གྱུབ་ན་རབ་
 དང་། དེ་ལྟར་མ་གྱུབ་ན་བྱི་མཚམས་ཅུང་ཟད་སྟོང་ནས་ཀྱང་བྱར་རུང་ལ། ཡི་བྱང་
 གྱིས་ཐོངས་པ་སོགས་གྱིས་རྫས་གྱི་སྦྱོར་སྟེན་ཅིས་ཀྱང་མ་གྱུབ་ན། བསམ་གཏན་
 གྱི་ཆོ་གའི་སྟོན་ནས་ཞི་བའི་སྦྱོར་སྟེན་བྱ་རུང་བར་གསུངས་སོ། །བསྟེན་མཚམས་
 གྲོལ་ནས་མཆོད་གཏོར་རྣམས་བྱིན་རྒྱུའི་གྱི་རྩལ་དུ་རང་གིས་ལོངས་སྟོང་བ་
 དང་། གྲོགས་དམ་ཆེག་ཅན་གཞན་ལ་སྦྱོར་དུ་རུང་གི་ཁྱི་དང་སྟོང་མོ་བ་དང་དམ་
 ཆེག་མི་གཙང་བའི་རིགས་ལ་གཏན་ནས་མི་སྦྱོར་ཞིང་། རང་ཉིད་ལོངས་མི་སྟོང་
 བ་ས་གཙང་རམ་རྒྱ་གཙང་ལ་གཤེགས། ཡི་དམ་གྱི་བྱིས་སྦྱུ་དང་། ཀ་ཕྱ་ལ་དང་།
 རོར་བྱིལ་དང་། བག་ཕེང་དང་། སྦྱ་ཆོགས་རོ་རྩེའི་སྦྱོར་སྟེན་དམ་ཆེག་གི་རྫས་
 རྣམས་དབང་མ་ཐོབ་པ་དང་། དམ་ཆེག་མི་གཙང་བའི་རིགས་ལ་མི་བསྟན་པར་
 སྦྱ་བར་བྱའོ། །བསྟེན་མཚམས་གྱི་སྐབས་སུ་རང་གིས་བྱི་མི་མ་མཐོང་བ་དང་། བྱི་
 མིས་རང་མ་མཐོང་བ་ཞིག་དགོས་ཤིང་། བསྟེན་མཚམས་གྲོལ་ནས་ཐོག་མར་
 མཚམས་གཡོག་པ་དང་ཕྱད། དེ་ནས་རིམ་གྱིས་གཞན་དང་ཕྱད་དོ། །བསྟེན་
 མཚམས་གྱི་སྐབས་སུ་ཡིད་དམ་ལྟའི་ཞལ་མཐོང་དུ་རེ་བ་དང་། མི་ལམ་བཟང་པོ་
 མི་བར་རེ་བ་དང་། དག་ལྷས་ཐོན་དུ་རེ་བ་དང་། ལམ་ལ་འགོ་ཆོས་སྟོང་གིས་
 འཕྲིན་ལས་བསྐྱབས་ཏེ་ཉིད་བཀྱར་སྦྱོར་གསལ་འོང་དུ་རེ་བ་སོགས་བྱས་ན་
 བདུད་འཇུག་པའི་རྒྱ་ཡིན་པས་བསམ་པ་དེ་འདྲ་གཏན་ནས་མི་བྱ་ཞིང་། གཞན་
 ཡང་གནས་གཞན་དུ་འགོ་འདོད་དང་། སྦྱེ་བོ་གཞན་དང་གཏམ་སྦྱེ་འདོད་དང་།
 སྦྱར་འདྲིས་པའི་ཡུལ་ཕྱོགས་དང་སྦྱེ་བོ་གཞན་དག་ལ་དགའ་ཞིང་དེ་དང་དེའི་
 ལོངས་སྟོང་བྱ་བ་དང་། བསྟེན་སྦྱབ་ལ་མི་བརྩོན་པ་དང་། དགོས་མེད་དུ་སེམས་

འབྲུག་པ་སོགས་བྱས་ན། འབྲུང་པོ་སེམས་ལ་ཞུགས་ནས་བར་ཆད་དང་གཞོན་
འཛི་བྱེད་པར་བཤད་པས། བསམ་པ་དེ་དག་སྐད་ཅིག་གྱང་མ་སྐྱེས་པར་བྱ།
བསམ་པ་དེ་དག་ནི་ཆོ་འདྲིའི་སྒྲུང་གས་ཀྱི་དབང་གིས་བྱུང་བ་ཤིས་ཀྱི་ཡིན་པས་དེ་
དག་གི་གཞིན་པོར་དལ་འབྱོར་རྟེན་དཀའ། བས་འཛི་ཆ་མེད། ལས་འབྲས་བསྐྱེ་
མེད། འཁོར་བའི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་རྣམས་ཡང་ཡང་བསམ་ལ་ཆོ་འདྲིའི་སྒྲུང་གས་ཟིལ་
གྱིས་མཐོན། བྱམས་སྒྲིང་རྗེ་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་ཡང་ཡང་གསལ་བཏབ་ལ་རང་
དོན་གྱི་འཁྲི་བ་མེད་པར་ཅི་བྱེད་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་དམིགས་པའི་བསམ་པ་
བརྟན་པོ་བྱ། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྒྲུང་ཁིར་སྒྲོང་བ། སྒྲོང་ཁིར་སྒྲུང་བ་སྐྱེ་མ་ལྟ་བུའི་
རྒྱལ་ཡང་ཡང་བསམས་ལ་ཅི་བྱེད་ལྟ་བུའི་ཕྱིས་ཟིན་པར་བྱ། གདོན་བགགས་
གྱིས་འཛི་བ་སོགས་བར་ཆད་བྱུང་དོགས་བྱས་ན་བར་ཆད་འབྲུག་པའི་རྒྱ་ཡིན་
པས་དོགས་པ་དེ་ལྟ་བུ་མི་བྱ་བར་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྒྲོར་ཞུགས་པ་ཙམ་ལའང་
གཞོན་སྐྱེན་ལག་ན་དོ་རྗེ་བརྒྱ་ཕྱག་དུ་མ་བྱི་བཞིན་འབྲངས་ནས་བར་ཆད་སྐྱུང་བ་
དང་། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་བཞི་འཁོར་དང་བཅས་པ་རྒྱན་དུ་བྱི་བཞིན་རྗེས་སུ་འབྲངས་
ནས་བར་ཆད་སྐྱུང་བར་མདོ་སྟེ་ལས་གསུངས་ན། གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་གྱི་ཕྱི་
མོར་གྱུར་པ་རྒྱད་ཐམས་ཅད་གྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་རྣལ་འབྱོར་
སྒྲོམ་པ་དང་ཡིད་དམ་འདི་ལྟ་བུ་ལ་བརྟེན་པ་ལ་ནི་གསང་བའི་བདག་པོ་ཕྱག་ན་དོ་
རྗེ་འཁོར་ཁྲོ་པོ་འབུམ་ཕྱག་དུ་མ་དང་བཅས་པས་ཏྲག་ཏུ་གཡེལ་མེད་སྐྱུང་བ་དང་།
དམ་ཅན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དང་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་རྣམ་ཐོས་སྤྲས་སོགས་བཀའ་སྟོན་
སྐྱུང་མ་རྣམས་གྱིས་དོ་རྗེ་འཆང་གི་བཀའ་བཞིན་དུ་ཉིན་མཚན་ཀྲན་ཏུ་ལུས་དང་
གྲིབ་མ་བཞིན་འགྲོགས་ནས་སྐྱུང་བར་དེས་པས། སྟོན་གྱི་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྐྱེན་

པ་བསྐྱོག་ཏུ་མེད་པ་ཞིག་ཡིན་ན་མ་གཏོགས་འཕམ་ཆེན་པར་ཆད་གང་གིས་ཀྱང་
 ག་ལ་ཚུགས་སྟམ་དུ་གདེང་དང་ལྷན་པར་བྱ་བ་དང་། འདུས་པའི་རྒྱད་ཕྱི་མ་ལས།
 གང་ཞིག་རབ་གསང་འདུས་པའི་རྒྱད་འདི་ཉན་པ་དང་། འདོན་པར་བྱེད་དང་
 གྲོག་པ་དང་ནི་སེམས་པ་དང་། མཆོད་པར་བྱེད་པ་དང་ནི་འདྲིའམ་འདྲིར་འཇུག་
 པ། བྱང་ཆུབ་དོ་རྗེ་འདྲར་བལྟ་དེ་ལ་རྟག་ཕྱག་འཛུལ། ཞེས་སོགས་དོ་རྗེ་འཛར་
 གིས་རྒྱ་ཆེར་བསྟགས་པའི་ཕན་ཡོན་རྣམས་དྲན་པར་བྱས་ལ་བསྐྱེད་པ་གསྐྱེད་
 གྱུར་གི་བྱེད་པ་སྟེད་དུ་མཆོད་ཅམ་ཡང་ཐོས་པར་དགའ་བའི་རྒྱད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་འདི་ལ་
 ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་བྱར་ཡོད་པ་དང་། རིགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདག་པོ་ཡི་
 དམ་མི་བསྐྱོད་དོ་རྗེ་འདི་ལྟ་བུ་ལ་བརྟེན་དུ་ཡོད་པ་ནི་བསོད་ནམས་ཤིན་ཏུ་ཆེན་
 སྟམ་དུ་སྒྲོ་བ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་ལ་སེམས་ཅུ་གཅིག་པས་དམ་བཅའ་བརྟན་པར་བྱ་བ་
 དང་། རྒྱད་དང་གྲུབ་ཆེན་གྱི་མན་ངག་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་རང་གི་ལུས་སེམས་
 སྤང་བ་དང་། ཉ་ཅང་བརྟན་ངས་པ་དང་། ཉ་ཅང་ལྟོད་པ་མིན་པར་སྐྱོང་ལུགས་ལ་
 མཁས་པར་བྱ་བ་དང་། རང་གིས་རང་ལ་བསྐྱེད་ཏེ་ལྷག་གདབ་པ་དང་། ལྟ་དང་
 སྤྲེལ་ལ་གསོལ་བ་གདབ་པ་དང་། བགའ་སྟོད་སྤང་མ་རྣམས་ལ་འཕྲིན་ལས་
 འཛུལ་བ་དང་། གྲོགས་ཆོས་མཛད་རྣམས་ལ་དག་སྦྱང་སྐྱོང་བ་སོགས་ཆ་མཐའ་
 དག་ནས་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་ཞིག་བྱའོ། །བསྟན་སྐྱབ་ལ་ཆིག་སྒྲིལ་དུ་གཞོལ་བའི་
 ཆེ་ངལ་ཞིང་དུབ་པས་ལུས་ཉམ་རྒྱུད་པར་གྱུར་ན། འདུས་པའི་ཙ་རྒྱུད་དང་སྐྱབ་
 ཐབས་མདོར་བྱས་སུ་གསུངས་པ་ལྟར་ལུས་བརྟན་པར་བྱེད་པའི་རྣལ་འབྱོར་མན་
 ངག་ཞལ་ཤེས་བཞིན་དུ་བསྐྱེད་ལ་ལུས་ཀྱི་གཟི་བྱིན་བསྐྱེད་དོ། །དེ་ལྟར་
 བསྐྱུངས་པས་བསྟན་སྐྱབ་ལ་སྒྲོ་བུགས་ཆེར་འགོ་བ་དང་། ལྟ་དང་སྤྲེལ་ལ་དང་

གུས་རྩེ་འཕེལ། ཆོ་འདིའི་སྤང་ཤས་རྒྱུ་དུ་འགོ་བ་དང་། ལས་འབྲས་ལ་ཡིད་
 ཆེས། འཁོར་བ་ལ་ངེས་འབྱུང་སྟོང་ཤས། སེམས་ཅན་ལ་བྱམས་སྟིང་རྩེ་བྱང་ཆུབ་
 གྱི་སེམས་རྣམས་རྩེ་འཕེལ་དུ་འགོ་བ་དང་། ལུས་མདངས་བཟང་ཁིང་བྱི་ཞིས་བ་
 དང་། སེམས་གསལ་ཁིང་ཉོན་མོངས་གྱི་དབང་དུ་མི་འགོ་བར་དག་སྦྱར་ལ་རྩེ་
 བཅོལ་དུ་འགོ་བ་ཞིག་བྱུང་ན་བསྟེན་པ་གནད་དུ་སོང་བ་དང་། ཡི་དམ་ལྷའི་བྱིན་
 རྒྱལས་འཇུག་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་གསུངས། རྟགས་དེ་དག་མེད་པར་རྒྱད་
 འབྱུག་ཅིང་ཆོ་འདིའི་སྤང་ཤས་ཆེར་འགོ་བ་སོགས་བྱུང་ན་མི་ལམ་བཟང་བཟང་ཅི་
 ཤར་ཡང་ཡིད་བརྟན་མེད་ཅིང་ཕལ་ཆེར་བགེགས་འཇུག་པའི་རྟགས་སུ་གསུངས་
 མོ། །མཚམས་གྲོལ་ནས་ཀྱང་ཆོ་ག་རྒྱུ་རྒྱུར་མི་བྱ་བར་ཡི་དམ་འདིའི་བསྟེན་རྒྱུ་བ་
 ལ་རྒྱུ་དུ་བཅོལ་བ་ཆུ་པོའི་རྒྱུ་བཞིན་བྱའོ། །བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་ཆོས་རྣམས་
 ཐམས་ཅད་གྱི། །རབ་དང་སུལ་དང་ཅེ་མོར་གྱུར་བ་ནི། །དཔལ་ལྷན་རྒྱུད་རྒྱལ་
 གསང་བ་འདུས་པ་ཞེས། །རྒྱལ་བ་སྤྲས་བཅས་ཀུན་གྱིས་རྒྱ་ཆེར་བསྟར་གས། །རྒྱད་
 རྒྱལ་འདི་ཡི་མཚན་ཅམ་ཐོས་པ་ཡང་། །རྒྱལས་ཆེན་བསོད་ནམས་སྟོབས་ཀྱིས་
 བསྐྱུ་བ་དགོས་ན། །འུམ་གཉིས་རྣལ་འབྱོར་ཟབ་མོའི་གདམས་དག་དང་། །
 མཇལ་བ་འདི་འདྲ་ཨོ་མ་སྒྲལ་བ་བཟང་། །དེར་ནས་བཟུང་སྟེ་ཆོ་རབས་ཐམས་
 ཅད་དུ། །ལམ་བཟང་འདི་དང་ནམ་ཡང་མི་འབྲལ་ཁིང་། །ཉམ་ཐག་མ་ཆན་འགོ་
 བ་འདི་ཀུན་གྱང་། །རྒྱད་རྒྱལ་འདི་ཡིས་སྟོན་ཅིང་གྲོལ་གྱུར་ཅིག། །

ཅེས་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྟེན་ཡིག་འདུས་པའི་རྒྱན་ཅེས་བྱ་བ་
 འདི་ནི། དཔལ་གསང་བ་འདུས་པ་ཅ་བཤད་གྱི་རྒྱུད་དང་། དེ་དག་གི་དགོངས་པ་
 འགྲེལ་བ་རྩེ་ཡལ་སྤྲས་གྱི་གསུང་དྲི་མ་མེད་པ་རྣམས་དང་། དེ་དག་ལས་བདུས་ཉེ་

སྒྲ་མ་གོང་མ་ནམས་གྱིས་འདུས་པའི་བསྟེན་ཡིག་མཛད་པ་དག་མཐོང་ནས་གིན་
ཏུ་གཅེས་པའི་གནད་འགའ་ཞིག་རང་གི་དྲན་གསོར་བཀོད་པ་འདི་ནི། དག་སྟོང་
ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་དབེན་གནས་ཕྱག་ཆེན་དུ་སྤྱད་བྲིས་སུ་བྱས་པའོ། །
འདིས་ཀྱང་རྩོམ་ཐེག་པ་ཕྱོགས་ཀྱིན་ཏུ་རྒྱས་པར་གྱུར་ཅིག །

༡༡། །བཀྲ་ཤིས་བསམ་གཏན་གྱི་དགེ་བཀའ་བསྟན་རིན་པོ་
 ཆེའི་དཀར་ཆག་བྱུང་བསྟན་གསལ་བྱེད་
 ཅེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

ཨོྭ་བདེ་ལེགས་སུ་གྱུར་ཅིག །མདྲ་བྱུང་སྟོང་སྟོང་བས་བྱགས་རྩེ་ཆེས་ལྷག་
 པས། །བདེ་གཤེགས་གཞན་གྱིས་བསྐྱལ་བར་མ་རྩས་པའི། །ཚུད་དུས་འགྲོ་བའི་
 མགོན་དུ་ལེགས་བྱོན་པ། །སྟོན་པ་མཉམ་མེད་ཤུགས་རྒྱལ་པོར་འདུད། །ཆོས་ཀྱི་
 རྒྱལ་པོ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཡི། །ཡུང་རྟོགས་ཆོས་ཀྱི་སྲིད་ལ་དབང་བསྐྱར་
 ཞིང་། །རྒྱལ་བའི་མཛད་པ་མ་ལུས་སྐྱབ་བྱེད་པ། །མི་ཐམ་འཇམ་པའི་དབྱངས་ལ་
 གུས་བྱག་འཇམ་ལ། །བསྐྱལ་བཟང་རྒྱལ་བ་སྟོང་གི་བསྟན་པ་ནི། །གང་ལ་གཏད་
 ཅིང་གསང་བའི་མཛོད་འཛིན་པ། །མཐུ་སྟོང་མགོན་ལ་བདག་གིས་གུས་བཏུད་
 གིས། །མི་བསྐྱར་བདུད་སྡེའི་ཆོགས་རྣམས་བག་ཡོད་བྱོས། །རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་
 རྒྱལ་བ་རང་ཉིད་གིས། །དགོངས་པ་རི་བཞིན་སྲིད་འདིར་གསལ་མཛད་པ། །
 བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ཁྱ་སྐྱབ་ཐོགས་མེད་སོགས། །འཕགས་ལྷལ་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་
 རྣམས་ལ་འདུད། །རྒྱབས་ཆེན་སྟོན་ལམ་མཐུ་ལྷན་སེམས་དཔའ་ཆེ། །མཁའ་ཆེན་
 ཞི་འཇོ་བསྐྱའི་རང་རྒྱལ་དང་། །ལྷ་བརྒྱའི་གཙུག་རྒྱུ་པའ་ཆེན་མར་མེ་མཛད་། །
 ལོ་ཆེན་རིན་བཟང་ནག་ཆོ་ལོ་ལྷ་དང་། །རྟ་ནག་འགོས་དང་མར་པ་ལོ་ལྷ་
 སོགས། །ཁྲོངས་འདིར་རྒྱལ་བསྟན་གསལ་མཛད་བཀའ་རིན་ཅན། །བྱང་ཕྱོགས་
 བསྟན་པའི་སྟོན་མེ་ཡོངས་ལ་འདུད། །བྱང་པར་ཁ་བ་ཅན་གྱི་ལྷལ་ཁྲོངས་འདིར། །

ལུང་དང་རྟོགས་པའི་ཉིན་བྱེད་འོད་སྟོང་གིས། མཛད་སྒྲུགས་ལམ་བཟང་མ་ལུས་
གསལ་མཛད་པ། ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཙོང་ཁ་བ་ལ་འདུད། གངས་ཙན་མགོན་པོ་
རྒྱལ་བ་ཡབ་སྐུ་དང་། མཛོད་ལམ་སྟོན་དྲིན་ཙན་སྒྲ་མ་རྩེ། རྩ་བརྒྱད་སྒྲ་མའི་
ཆོགས་ལ་གྲས་འདུད་ཀྱི། ཉིང་འདིར་བུ་གྲ་ཤིས་བདེ་ལེགས་སྡུལ་དུ་གསོལ། །

དེ་ལྟར་རྩ་བརྒྱད་ཀྱི་སྒྲ་མ་རྩམས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་ཤིང་ཤིས་པ་
བཛྲོད་པ་སྟོན་དུ་བཏང་ནས་སྐབས་དོན་གང་བཛྲོད་པར་བྱ་བ་ནི། མཛོད་སྒྲུགས་
ཉིང་འཛིན་ལེགས་པར་འཕེལ་བའི་གནས་མཆོག་བུ་གྲ་ཤིས་བསམ་གཏན་གྱི་དགེ་
གཙུག་ལག་ཁང་དུ་རྒྱལ་བའི་བཀའ་དང་དགོངས་འགྲེལ་བཟུང་བཙུངས་འཕྱར་རོ་
ཙན་རི་ལྟར་བཞུགས་པའི་རྒྱལ་བཛྲོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་རྒྱལ་བའི་བཀའ་
དང་དགོངས་འགྲེལ་བཟུང་བཙུངས་རྣམས་སྦྱིར་འཛིན་ཏེ་འདིར་རི་ལྟར་བྱུང་བའི་
རྒྱལ་དང་། ལྷག་པར་བོད་ཡུལ་གངས་ཙན་གྱི་ལྗོངས་འདིར་རི་ལྟར་བྱོན་པའི་རྒྱལ་
བྱུང་ཟད་བཛྲོད་ན། དེ་ཡང་བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་ཤུག་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཐུགས་རྩེ་ཙན་
དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཐོག་མར་རི་ལྟར་ཐུགས་བསྐྱེད་པའི་རྒྱལ་ནི། མཛོད་སྒྲེ་བསྐླལ་བཟང་
ལས། ང་ནི་སྟོན་ཆོད་མན་པར་བྱུར་པའི་ཆོ། ཉེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཤུག་བྱུང་
ཆེན་ལ། འཇམ་གང་ཞིག་ནི་དབུལ་བ་བྱས་ནས་གྱང་། ཉང་པོར་བྱང་རྒྱུ་ཏུ་ནི་
སེམས་བསྐྱེད་དོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རྩེ་མཁན་གྱི་བྱ་ཁྱེའུ་སྒྲུང་བྱེད་དུ་སྦྱ་
ལུངས་པའི་ཆོ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཤུག་བྱུང་ཆེན་ཞེས་བྱ་བ་འཛིན་ཏེ་དུ་
བྱོན་པ་དང་མཛལ་ཏེ་རྩེའི་བུམ་པ་འཇམ་གྱིས་བཀའ་བ་མེ་ལོང་གིས་ཁ་བརྒྱན་པ་
སོགས་མཆོད་པའི་ཡོད་བྱང་ཅི་ཡོད་ལུལ་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཁྱེད་སྦྱ་ཅི་
འདྲ་དང་། འཁོར་དང་སྦྱ་ཆེའི་ཆོད་དང་ཞིང་ཁམས་དང་། ཁྱེད་ཀྱི་མཆོན་མཆོག་

བཟང་པོ་ཅི་འདྲ་བ། ཇེ་འདྲ་ཁོ་ནར་བདག་གྲང་འགྱུར་བར་སྟོན། ཅེས་བརྗོད་
 བྱས་བྱང་རྒྱལ་ཏུ་ཐུགས་བསྐྱེད་པར་མཛད་དོ། །གཞན་ཡང་དྲིན་ལན་བསལ་པའི་
 མདོ་དང་། གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་པའི་མདོ་དང་། འཕྱལ་བ་ལྷང་དང་།
 སྤྱིང་རྗེ་བསྐྱེད་དཀར་པོ་སོགས་མདོ་དུ་མར་ཐུགས་བསྐྱེད་པའི་རྒྱལ་མང་དུ་གསུངས་
 གྲང་འགལ་བར་མི་བསམ་སྟེ། སྟོན་པ་ཐུགས་རྗེ་ཅན་འདི་ཉིད་ཀྱིས་རང་ཅག་
 ཁམས་གསུམ་གྱི་འགྲོ་བ་འཁོར་བའི་གནས་ན་ཉོན་མོངས་ཤིང་སྟུག་བསྐྱལ་བརྒྱ་
 ཐུག་དུ་མས་མནར་བ་རྣམས་ཐུགས་ཀྱིས་མ་བཟོད་ནས་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་
 བཟང་བ་ལས་འདས་པ་དག་གི་སྟུན་སྲུང་ཐུགས་བསྐྱེད་ཅིང་སྟོན་ལམ་འདེབས་
 པར་མཛད་པ་ཡིན་པས། སྟོན་པའི་ཡོན་ཏན་དང་བཀའ་དྲིན་རྗེས་སུ་དཀ་པའི་སྟོ་
 བྱས་ཆེས་ཆེར་གྱས་པར་བྱའོ། །ལྷག་པར་སྟོན་པ་ཐུགས་རྗེ་ཅན་འདི་ཉིད་ཀྱི་
 བདག་ཅག་སྟིགས་མ་ལུ་བདོའི་སེམས་ཅན་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའ་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཡལ་བར་བོར་བའི་མགོན་མེད་རྣམས་ཀྱི་དོན་དུ་
 མི་མཛད་འཛིག་ཉེན་གྱི་ཞིང་འདི་རི་ལྗང་བཟུང་བའི་རྒྱལ་ནི། སྟོན་བསྐྱལ་བ་ཆེན་
 པོ་འཛིན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དུས་སུ་བམ་ཟེ་རྒྱ་མཚོའི་རྒྱལ་དུ་འབྱུངས་པའི་ཆོ་རུ་གི་
 སྐལ་བམ་ཟེ་རྒྱ་མཚོའི་སྤྱིང་པོ་ཞེས་བྱ་བ་བྱིམ་ནས་བྱིམ་མེད་པར་རབ་དུ་བྱུང་ནས་
 མདོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ཏེ། དེ་བཞིན་གསེགས་པ་རིན་པོ་ཆའི་སྤྱིང་པོ་
 ཞེས་བྱ་བར་གྱུར་པ་དེའི་སྟུན་སྲུང་འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བའི་རྒྱལ་པོ་ཅི་བས་ཀྱི་ལུ་
 བྱུང་དང་། རང་གི་སྟོ་བ་མ་བམ་ཟེ་རིག་བྱེད་ལྟོག་པ་སྟོར་ལ་སོགས་པ་སྟོག་
 ཆགས་བྱེ་བ་ཐུག་མང་པོ་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་དུ་
 སེམས་བསྐྱེད་དུ་བཅུག་ཅིང་། དེ་དག་ཡལ་ཆེད་ཀྱིས་རང་རང་གི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་

ཞིང་ཡང་བཟུང་བ་ན། འཁོར་ཡོས་བསྐྱར་པའི་རྒྱལ་པོ་ཕྱི་བས་ཀྱི་མུ་ཁྱུང་གིས་
 བདེ་བ་ཅན་གྱི་ཞིང་གི་བཀོད་པ་སློང་པ་བཟུང་ནས་དག་པའི་ཞིང་དེ་འགྲུབ་པའི་
 ཕྱིར་དུ་ཐུགས་བསྐྱེད་ཅིང་དམ་བཅས། ཁྱབ་འཇུག་རྒྱང་ཞེས་བྱ་བ་བདག་ཉིད་
 ཆེན་པོ་ཞིག་གིས་མ་དག་པའི་འཛིག་རྟེན་དུ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པར་ཐུགས་
 བསྐྱེད་ཅིང་མ་དག་པའི་ཞིང་བཟུང་། དེ་མ་གཏོགས་པ་རྒྱལ་སྤྱི་བདག་ཉིད་ཆེན་
 པོ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་གིས་གདུལ་བྱ་འདུལ་སྤྱོད་པ་དང་ཞིང་དག་པ་འབའ་ཞིག་
 བཟུང་ནས་རྩྱུང་ལྗན་ཆོ་ལོ་བརྒྱ་པའི་དུས་འདི་ཐམས་ཅད་གིས་སྤངས་གིང་ཡལ་
 བར་བོར་བ་ན། བམ་ཟེ་རྒྱ་མཚོའི་རྩལ་གིས་སྤྱིར་རྩི་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་ནས་དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པ་རིན་ཆེན་སྤྱིར་པོའི་སྤྱན་རྒྱར་སྤྱོད་པ་གཅིག་དུ་གཟུང་ནས་
 དུས་མོ་གཡས་པའི་ལྷ་ར་ས་ལ་བཅུགས་ཏེ་ཡོན་ཏན་དུ་མས་བསྐྱོད་ཅིང་མཚོང་
 བས། བདག་ཅག་སྤྱིགས་མའི་འགོ་བ་རྣམས་ཀྱི་མགོན་སྐྱབས་སུ་འབྱོན་པའི་
 ཐུགས་བསྐྱེད་དང་དམ་བཅའ་འདི་ལྷ་མཚན་དེ། བཅོམ་ལྷན་འདས་བདག་གིས་
 རྟོག་ཆགས་བྱེ་བ་སྤྲལ་མང་པོ་དག་སྤྱོད་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྩོགས་པའི་བྱང་
 རྒྱུ་ཡང་དག་པར་འཛིན་དུ་སྤྱུལ་ཏེ། དེ་དག་གིས་ཀྱང་རང་རང་གི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 ཞིང་རྒྱ་ཆེ་དགུ་དག་ཡོངས་སུ་བཟུང་ཞིང་འདུལ་པའི་སེམས་ཅན་ཡང་བསམ་པ་
 ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་། དགོ་བའི་རྩ་བ་བསྐྱུན་པ་དང་། གདུལ་སྤྱོད་པ་དག་ཡོངས་
 སུ་བཟུང་ལགས་སོ། །གང་དག་སྐར་མ་སྐྱོང་ལ་སོགས་པ་བམ་ཟེའི་ཁྱེའུ་རིག་བྱེད་
 གྲོག་པ་སྤོང་རྩ་བཞི་པོ་འདི་དག་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་བསྐྱུལ་བ་བཟང་པོར་
 ལུང་བསྟན་ཏེ། སྤྱི་སྤྱུང་པ་དེ་དག་གིས་ཀྱང་འདོད་ཆགས་དང་། ཞེས་དང་།
 ར་རྒྱལ་ལ་སྤྱོད་པ་དག་ཐེག་པ་གསུམ་པོ་དག་གིས་འདུལ་བར་བསྐྱེད་ལགས་མོད་

ཀྱི། འོན་ཀྱང་དེ་དག་གིས་ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲུབ་པ་གས་ཆེ་བ་དང་། ཅོད་པའི་
 དུས་ཀྱི་སྒྲིགས་མ་དག་ཡོངས་སུ་སྤངས་པས། བརྩན་པ་བཙོམ་ལྟན་འདས་དེ་དག་
 གིས་ཀྱང་མཚམས་མ་མཆིས་པ་བགྱིད་པ་རྣམས་དང་། དམ་པའི་ཆོས་སྤྱོད་པ་
 རྣམས་དང་། འཕགས་པ་ལ་སྒྱུར་པ་འདེབས་པ་རྣམས་དང་། འོག་པར་ལྟ་བུ་
 རྣམས་དང་། འཕགས་པའི་ཁོར་བདུན་དང་བྲལ་བ་རྣམས་དང་། བར་མི་འཛིན་པ་
 རྣམས་དང་། བར་མི་འཛིན་པ་རྣམས་དང་། དག་སྤྱོད་དུ་མི་འཛིན་པ་རྣམས་དང་།
 བྲམ་ཟེར་མི་འཛིན་པ་རྣམས་དང་། བགྱི་བ་མ་ལགས་པ་བགྱིད་པ་རྣམས་དང་།
 བསོད་ནམས་མ་ལགས་པ་བགྱིད་པ་རྣམས་དང་། འཛིག་རྟེན་པ་རོལ་ལ་
 འཛིགས་པར་མི་ལྟ་བུ་རྣམས་དང་། ལེགས་པར་སྤྱོད་པ་གསུམ་པོ་དག་དོན་དུ་མི་
 གཉེར་བ་རྣམས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ལྟ་དང་མི་རྣམས་ཀྱི་དཔལ་དང་འབྱོར་པ་དག་
 ལ་བརྩོན་པ་རྣམས་དང་། ཉེས་པར་སྤྱོད་པ་གསུམ་པོ་དག་ལ་ཡང་དག་པར་
 ལྷགས་པ་རྣམས་དང་། དག་པ་བརྩའི་ལས་ཀྱི་ལམ་དང་བྲལ་བ་རྣམས་དང་།
 དག་པའི་བཤེས་གཉེན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྤངས་པ་རྣམས་དང་། མཁས་པ་ཐམས་
 ཅད་ཀྱིས་ཐོར་བ་རྣམས་དང་། སྤིད་པའི་བཙོན་རར་ཁྱད་པ་རྣམས་དང་། རྒྱུན་
 སྤྱོགས་སུ་བདས་པ་རྣམས་དང་། འགྱུར་བྱེད་ཀྱི་ཚུ་སྤྱང་དུ་བྱལ་བ་རྣམས་དང་།
 འཁོར་བའི་འདམ་དུ་བྱིང་བ་རྣམས་དང་། གཏི་སྤྱུག་གི་སྤྱན་པ་དང་མ་བྲལ་བ་
 རྣམས་དང་། མི་དག་པའི་བགྱི་བ་ཐམས་ཅད་མ་བཏང་བ་རྣམས་དང་། སངས་
 རྒྱུས་ཀྱི་ཞིང་སྟོང་བ་ཐམས་ཅད་དུ་ཐོར་བ་རྣམས་དང་། མི་དག་པའི་རྩ་བ་ཐམས་
 ཅད་དང་འགྲོགས་པར་གྱུར་པ་རྣམས་དང་། ལམ་ངན་པས་བཙོམ་པར་གྱུར་པ་
 རྣམས་དང་། ཉམ་ང་བ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པར་གྱུར་བ་རྣམས་སྤངས་ལགས་ཏེ། དེའི་ཆོ་

ན་བསྐལ་བ་བཟང་པོ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་མི་མཛད་ན་མིའི་ཆོ་ལོ་བརྒྱད་ཅུ་ཐུབ་
 བར་འགྱུར་བ་ཐམས་ཅད་སྒྲིམ་བུ་དམ་པ་མཁས་པ་འདི་དག་གིས་སྤངས་ཤིང་
 བོར་བས་དེའི་ཆོ་སྤྲོད་པའི་ཆ་སྟོང་དང་འཁོར་བའི་འབྲུལ་འཁོར་ན་སྒྲིབ་པ་མ་
 མཆིས་པ་དང་། སྒྱུ་བས་མ་མཆིས་པ་དང་། དཔུང་གཉེན་མ་མཆིས་པ་དང་། སྤྱག་
 བསྐལ་གྱི་སྟོད་དུ་གྱུར་པའི་སེམས་ཅན་དེ་དག་སྤངས་ནས་རང་རང་གི་སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་བཟང་དགུ་ཡོངས་སུ་བཟུང་ཞིང་ཤིན་ཏུ་དུལ་བ་དང་། བསམ་པ་
 ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་། དགེ་བའི་རྩ་བ་བསྐྱུན་པ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་བརྩམས་པ་
 དང་། སངས་རྒྱས་མང་པོ་ལ་ལྷག་པར་བགྱི་བ་བགྱིས་པའི་འདུལ་བ་རྣམས་
 ཡོངས་སུ་བཟུང་བ་དེ་ལྟ་བུ་མ་ལགས་སམ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རིན་པོ་ཆེའི་
 སྟིང་པོས་བཀའ་སྩལ་པ། བྲམ་ཟེ་དེ་བཞིན་ཏེ། སེམས་ཅན་བསམ་པ་རི་ལྟ་བ་
 བཞིན་དུ་སྒྲིན་ལམ་འདེབས་པར་བྱེད་ཅིང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གི་ཡོན་ཏན་
 བཀོད་པ་ཡང་ཡོངས་སུ་བཟུང་བ་རྣམས་ངས་ཀྱང་དེ་ཉིད་དུ་ཡུང་བསྟན་ཏོ། །བྲམ་
 ཟེས་གསོལ་བ། བརྩན་པ་བཅོམ་ལྷན་འདས་བདག་ནི་དཔེར་བགྱིན་ཤིང་ཀེང་ལྷ་
 ཀའི་འདབ་མ་བཞིན་དུ་སྟིང་འདར་ཞིང་བདག་གི་ཡིད་ནི་ཤིན་ཏུ་སྒྲི་ལ། བདག་
 གིས་ལུས་ཐམས་ཅད་ནི་ཤ་ཐང་བར་གྱུར་ཅིང་མཆིས་ན་བརྩན་པ་བཅོམ་ལྷན་
 འདས་གལ་ཏེ་དེའི་ཆོ་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་སྤངས་ཤིང་རྩྱུང་བ་ཆེན་
 པོའི་དུས་ཀྱི་ཚུན་པར་འཕངས་ཏེ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་སྤངས་པའི་སེམས་
 ཅན་རྣམས་བདག་གི་སྟིང་རྩེའི་གནས་སུ་འགྱུར་བ་ལ། བརྩན་པ་བཅོམ་ལྷན་
 འདས་བདག་ཀྱང་མ་འོངས་པའི་དུས་བསྐལ་བ་གངས་མེད་པ་གསྐྱའི་ཡུང་གཅིག་
 གི་བྱེ་མ་སྟེད་འདས་ནས་བསྐལ་བ་གངས་མ་མཆིས་པ་གསྐྱའི་ཡུང་གི་བྱེ་མ་སྟེད་

གཉིས་པ་ལ་བབ་པ་ན་བསྐལ་པ་བཟང་པོ་དེ་ལ་སྐྱེ་དགའི་ཆོ་ལོ་སྟོང་བུའ་པ་ན་
 སྟོང་ཅིང་། བདག་ཡུན་རིང་པོ་དེ་སྤྲོད་ཏུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྤྲད་པ་སྟོང་པ་ན་འཁོར་
 བས་ཡོངས་སུ་མི་སྟོ་བར་གྱུར་ཅིག །ཅིས་སོགས་དང་། གང་དག་བསྐལ་པ་བྱེ་བ་
 བྲག་ཁྲིག་དཔག་ཏུ་མ་མཆིས་གངས་མ་མཆིས་པ་དག་ཏུ་སྟོ་བ་བརྟན་པོའི་སྟོབས་
 ཀྱི་ལྷགས་ཀྱིས་སྟོང་པ་ལ་རི་ལྟར་སྟོན་ཆད་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བ་སྟོན་མེད་
 བ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྤྲད་ཏུ་སྤྲད་པ་སྟོང་པ་འགས་ཀྱང་དེ་
 ལྟར་སྟོ་བ་བརྟན་པོའི་སྟོབས་ཀྱི་ལྷགས་ཀྱིས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལ་མ་
 སྤྲད་ཅིང་། སྤྲད་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་དག་སྟོན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་
 རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྤྲད་ཏུ་སྤྲད་པ་སྟོང་པར་འགྱུར་བ་དག་ཀྱང་དེ་ལྟར་སྟོ་བ་
 བརྟན་པོའི་སྟོབས་ཀྱི་ལྷགས་ཀྱིས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལ་སྟོང་པར་མི་
 འགྱུར་བ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་བདག་སྟོང་པར་གྱུར་ཅིག །སྤྲད་མའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
 སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྟན་པ་གང་ལགས་པ་རྣམས་ཀྱང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ལ་
 འགོད་པར་གྱུར་ཅིག །བདག་གིས་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པས་ཀྱང་སྤྲད་མའི་བྱང་
 ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་འགྲུབ་པར་གྱུར་ཅིག །ཅིས་སོགས་
 སྟོན་ལས་ཆེན་པོ་ལྟ་བུ་བྱང་པ་ནས་མི་མཐེད་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཞིང་འདི་བཟུང་
 ཞིང་། སྟིགས་མའི་འགོ་བ་རྣམས་ཀྱི་མགོན་སྐུབས་དང་དཔུང་གཉེན་ཏུ་འཕྱོན་
 པར་བྱགས་དམ་བཅས་པ་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རིན་ཆེན་སྟོང་པོ་ལ་སོགས་
 པའི་བྱོགས་བརྩའི་རྒྱལ་བ་སྲས་བཅས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ལེགས་སོ་ཞེས་རྒྱ་ཆེར་
 བསྟུགས་གིང་། མེ་ཏོག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ན་མེ་ཏོག་བསྟར་དཀར་པོ་སྟེ་དང་བལ་
 བ་ཞིག་ཡོད་པ་ལྟར་རྒྱལ་སྲས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ནས་ཁྱེད་ནི་

གངས་མེད་གཉིས་པ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལེགས་མཛད་ནས་བཟུང་སྟེ་དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པ་དབང་པོ་རྒྱལ་མཚན་གྱི་བར་སངས་རྒྱས་བདུན་ཁྲི་དུག་སྟོང་
 དང་། གངས་མེད་གསུམ་པ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མར་མེ་མཛད་ནས་བཟུང་
 དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འོད་སྒྲུང་གི་བར་སངས་རྒྱས་བདུན་ཁྲི་བདུན་སྟོང་ལ་བསྟེན་
 བསྐྱར་ཞིང་མཆོད་པས་མཉེས་པར་མཛད་ཅིང་ཚོགས་གཉིས་བར་མ་ཆད་དུ་
 བསགས་སོ། །དེ་ཡང་རྒྱ་བ་རྒྱོན་མའི་མདོ་ལས། སངས་རྒྱས་དག་ནི་བྱེ་བ་ཁྲག་
 ཁྲིག་དང་། །དེ་ལས་ལྷག་པ་གཞུང་བྱེ་མ་སྟེ། །ཀྱུ་ཀྱང་བྱ་ཆོད་སྤང་པོ་འདིར་
 བཞུགས་ཏེ། །མི་དབང་དེ་ཀྱུ་ར་ཡིས་བཀྱར་སྟེ་བྱས། །ཞེས་སོགས་རྒྱ་ཆེར་
 གསུངས་པ་ལྟར། རྟོན་པས་སྟོན་སྟོང་པ་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་སངས་རྒྱས་
 གངས་མེད་དཔག་ཏུ་མེད་པ་གཞུང་གི་བྱེ་མ་སྟེད་དག་ལ་བསྟེར་བསྐྱར་ཞིང་།
 མཆོད་པར་མཛད་ནས་རྫོགས་སྟོན་སྤངས་གསུམ་གྱི་སྟོད་པ་མཐར་ཕྱིན་པར་
 མཛད་དེ། གཞི་དང་སྟོང་པོ་མེ་ཏོག་གིས་བརྒྱན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་འོག་མིན་གྱི་ཞིང་
 དུ་ངེས་པ་ལྷ་ལྷན་ལོངས་སྟོད་རྫོགས་པའི་སྐྱུར་མདོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་
 རྒྱས་ཏེ་ནམ་མཁའ་མ་ཟད་ཀྱི་བར་དུ་གཡོ་བ་མེད་ཅིང་ས་བཅའ་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔལ་རྣམས་ལ་ཆོས་གྱི་ལོངས་སྟོད་རྒྱན་མི་འཆད་དུ་སྟོམ་ཞིང་བཞུགས་སོ། །དེ་
 བས་སྟོན་གྱི་བྱགས་བསྐྱེད་དང་དམ་བཅའ་ལྟར་མི་མཛད་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཞིང་
 འདིར་རི་ལྟར་བྱོན་པའི་རྒྱལ་ནི། འོག་མིན་དུ་ལོངས་སྟོད་རྫོགས་པའི་སྐྱུ་བརྟེས་
 པ་དང་མཉམ་དུ་སྐྱལ་པའི་བཀོད་པ་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པ་ནམ་མཁའ་མཐའ་
 གླུ་པའི་འཛིག་རྟེན་ཁམས་ཐམས་ཅད་དུ་དུས་ཅིག་ཅར་སྟོན་ཏེ། རི་ལྟར་ནམ་
 མཁའ་རྒྱ་བ་གཅིག་ཉིད་འཛམ་སུའི་གླིང་གི་རྒྱ་ཀྱང་ཐམས་ཅད་དུ་གཟུགས་བརྟན་

ཅིག་ཅར་དུ་འཆར་བ་བཞིན་ནོ། །ལྷག་པར་ཞིང་འདིར་མཆོག་གི་སྤྱལ་སྤྱུ་འབྱོན་
 བྱིར་སྤྱེད་གྲུའི་ཆོ་ལོ་ཉི་མའི་དུས་སུ་རྒྱལ་བ་འོད་སྤྲུང་འཛིག་རྟེན་འདིར་བྱོན་པ་
 བ། བཅའ་ཟེའི་བྱེད་སྤྱོད་མ་ཞེས་བྱ་བར་སྤྱུ་འབྲུངས་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འོད་
 སྤྲུང་ལ་མཆོད་པ་དང་བསྟན་བསྐྱར་ཆོད་མེད་པས་མཆོད་པ་ན་རྒྱལ་བ་འོད་སྤྲུང་
 གྱིས་ཀྱང་རང་ཉིད་ལྷ་དཔ་ལས་འདས་ནས་རིམ་གྱིས་སྤྱེད་གྲུ་རྒྱལ་གྱི་ཆོ་ལོ་བརྒྱ་
 པ་ལ་ཐུག་པ་ན་མི་མཛད་གྱི་ཞིང་འདིར་བསྐྱལ་བ་ཟང་རྒྱལ་འབྲེན་བཞེ་བ་ཤུག་འི་
 རྒྱལ་པོར་འཁྱུར་བའི་ལུང་བསྟན་རྒྱ་ཆེར་མཛད། དེ་ནས་དགའ་ལྷན་དུ་ལྷའི་སྤྱ་
 དམ་པ་ཏོག་དཀར་པོ་ཞེས་བྱ་བ་སྤྱེད་པ་གཅིག་ཐོགས་གྱི་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་
 རྒྱལ་བ་ཟུང་སྟེ་ཆོད་ལྷན་ཆོ་ལོ་བརྒྱ་པ་ལ་ཐུག་གི་བར་དགའ་ལྷན་གྱི་ལྷ་རྒྱལ་ལ་
 ཆོས་སྟོན་ཅིང་བཀྲུགས། དེ་ནས་ལོ་བརྒྱ་གཉིས་ཙམ་ནས་འཛམ་སུའི་གླིང་དུ་
 འབྱོན་པའི་དུས་ལ་བབ་པ་ན་འཛམ་སུའི་གླིང་དུ་བཅའ་ཟེའི་རིག་བྱེད་དང་ལྷན་པ་
 མཁས་ཤིང་གསལ་བ་ཡིད་གཞུངས་པ་ཀྱན་གྱིས་ཆོད་མར་བྱེད་པ་མང་དུ་སྤྱལ་ཏེ་
 ཡི་གེ་དང་ཅིས་དང་སྤེབ་སྤྱོད་དང་བཟོའི་གནས་རྒྱལ་པ་དུ་མ་དང་། འཛིག་རྟེན་
 གྱི་བདེ་སྤྱིད་འཕེལ་བའི་ཐབས་ཐམས་ཅད་བསྟན་ཏེ་འཛིག་རྟེན་འདིར་རྒྱལ་བ་
 རང་ཉིད་བྱོན་པའི་ཆོ་ཆོས་སྟོན་པའི་སྟོན་རུང་དུ་འཁྱུར་བའི་རྟེན་འབྲེལ་སྟོ་མཐའ་
 དག་ནས་བསྒྲིགས། ལྷག་པར་བཅའ་ཟེའི་རིག་བྱེད་དག་ལས་ལུས་ལ་སྤྱིས་སུ་ཆེན་
 པོའི་མཆོན་སོ་གཉིས་གྱིས་བརྒྱན་པའི་བྱེད་འདི་ལྷ་སུ་བྱུང་ན་བྱིས་དུ་གནས་ན་
 འཁོར་ལོས་བསྐྱར་རྒྱལ་དང་། རབ་དུ་བྱུང་ན་འགྲོ་བ་ལྷ་དང་བཅས་པའི་སྟོན་པ་
 སངས་རྒྱས་ཞེས་བྱ་བར་འཁྱུར་རོ་ཞེས་བཅའ་ཟེའི་རིག་བྱེད་དག་ལས་བསྐྱགས་ཏེ་
 སྤྱེད་པོ་ཀྱན་ཡིད་ཆེས་པའི་གནས་སུ་རུང་བར་བྱས། དེ་ནས་འཛམ་སུའི་གླིང་དུ་

སྤྱི་དུ་འབྱོར་པའི་དུས་ལ་བབ་པ་ན་དགའ་ལྡན་གྱི་གཞུང་མེད་ཁང་ཆེན་པོར་ལྟ་
 རྒྱལ་ལ་ཆོས་སྟོན་ཅིང་བཞུགས་པའི་ཆོ་སེལ་སྟན་དང་སྤྱི་དབངས་གྱི་སྒྲི་དག་
 ལས། བསོད་ནམས་རྒྱ་ཆེན་ཆོགས་མངའ་བྱ་རྟོགས་དང་། སྤྱོད་གྲོས་མཐའ་ཡས་
 ཤེས་རབ་འོད་མཛད་པ། མཚུངས་མེད་སྟོབས་མངའ་སྤྱི་ཅུལ་རྒྱ་ཆེ་བ། མར་མེ་
 མཛད་ཀྱིས་ལུང་བསྟན་དགོངས་པར་མཛོད། རྒྱ་ཆེན་ཏི་མ་མེད་པའི་ལུགས་
 མངའ་བ། ཏི་མ་གསུམ་སྤངས་རྒྱགས་དང་སྟོན་ཞི་བ། དགེ་བ་ཏི་མེད་རྒྱལ་པར་
 དག་པའི་ལུགས། སྟོན་ཆོ་ཇི་ལྟར་སྤྱི་དབང་དགོངས་པར་མཛོད། ཞི་གནས་
 ཅུལ་ཁྲིམས་བརྒྱལ་ལུགས་བཟོད་པ་དང་། དུལ་དང་བརྟོན་འགྲུས་བསམ་གཏན་
 ཤེས་རབ་སྟོབས། བསྐལ་པ་བྱེ་བ་ཁག་ཁྲིམས་སྤྱད་པ། སྤྱོད་རིགས་ཆེར་
 བྱུང་དགོངས་མཛོད་དགོངས་པར་མཛོད། སེམས་ཅན་རྒྱལ་ལ་ལུགས་བརྟེ་
 མཛད་གྱུར་ཅིང་། སངས་རྒྱས་བྱེ་བ་ཁག་ཁྲིམས་ཁྱོད་ཀྱིས་མཛོད། །
 དགོངས་མཛོད་དགོངས་པར་མཛོད་ཅིག་གྲགས་མཐའ་ཡས། ཏི་མེད་དུས་ལགས་
 ཀྱིས་བཏང་སྟོམས་མ་མཛད་ཅིག ཏིས་སོགས་འཛམ་གླིང་དུ་སྤྱི་དུ་འབྱོར་
 པར་བསྐལ་པའི་དབང་རྒྱ་ཆེར་བསྐྱགས་པ་ན། ཆོས་ཀྱིས་མཐོ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་
 ཁང་བཟང་ཆེན་པོར་སངས་པའི་ཁྲིམས་སྤྱད་དུ་བཞུགས་ནས་དགའ་ལྡན་གྱི་ལྟ་རྒྱལ་
 ལ་ཁོ་བོ་འཛམ་གླིང་དུ་འགྲོ་བས་རིགས་དང་རུས་དང་ཡུམ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞིག་ལ་
 བལྟ་བར་བྱ་ཞེས་ཏི་བ་མཛོད། དེ་ནས་དགའ་ལྡན་གྱི་གཞུང་མེད་ཁང་ཆེན་པོ་
 རྒྱལ་མཚན་མཐོན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་དེར་བཞུགས་ནས། དགའ་ལྡན་གྱི་ལྟ་རྒྱལ་ལ་
 བོས་ནས་ཁོ་བོ་འཛམ་གླིང་དུ་མངོན་པར་རྟོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བའི་ཕྱིར་
 འགྲོ་བས་ཆོས་སྤྱང་པའི་སྟོལ་དུ་དག་ཅོན་ཅིག་ཅེས་བསྐལ་ནས། གྲོགས་པོ་དག་

ཆོས་སྣང་བའི་སྒོ་བརྒྱ་ཅ་བརྒྱད་པོ་འདི་དག་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་འཕོ་བའི་
 ཏུས་ལ་བབ་པའི་ཆོ་ལྷའི་འཕོར་ལ་གདོན་མི་ཟ་བར་ཡང་དག་པར་བསྟན་པར་བྱ་
 བ་སྟེ། བརྒྱ་ཅ་བརྒྱད་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། གྲོགས་པོ་དག་དང་པ་ནི་ཆོས་སྣང་
 བའི་སྒོ་སྟེ། བསམ་པ་མི་ཐུང་བར་འགྱུར་རོ། །དང་པ་ནི་ཆོས་སྣང་བའི་སྒོ་སྟེ།
 སེམས་སྟོག་པ་ཅན་དང་བར་འགྱུར་རོ། །མཆོག་ཏུ་དགའ་བ་ནི་ཆོས་སྣང་བའི་སྒོ་
 སྟེ། ལུས་གིན་ཏུ་སྦྱར་བར་འགྱུར་རོ། །དགའ་བ་ནི་ཆོས་སྣང་བའི་སྒོ་སྟེ། སེམས་
 རྣམ་པར་དག་པར་འགྱུར་རོ། །ལུས་ཀྱི་སྒོམ་པ་ནི་ཆོས་སྣང་བའི་སྒོ་སྟེ། ལུས་ཀྱི་
 ཉེས་པ་རྣམ་པ་གསུམ་ཡོངས་སུ་དག་པར་འགྱུར་རོ། །དག་གི་སྒོམ་པ་ནི་ཆོས་སྣང་
 བའི་སྒོ་སྟེ། དག་གི་ཉེས་པ་བཞི་ཡོངས་སུ་སྒོར་བར་འགྱུར་རོ། །ཡིད་ཀྱི་སྒོམ་པ་
 བའི་སྒོ་སྟེ། བརྒྱ་ཅ་བརྒྱད་པོ་འདི་དག་ཆོགས་སུ་བཅད་ནས། གདོད་སེམས་དང་། འོག་པར་ལྟ་བ་
 སྒོར་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་སོགས་ཆོས་སྣང་བའི་སྒོ་བརྒྱ་ཅ་བརྒྱད་བྱ་ཆེར་བསྟན་
 ཅིང་སྒྲུབ་ཡང་དེ་དག་ཆོགས་སུ་བཅད་ནས། གང་གི་ཆོ་ན་དགའ་ལྡན་གནས་
 མཆོག་ནས། །འདྲེན་པ་སྒྲེས་ཏུ་སང་གི་འཆི་འཕོའི་ཆོ། །ལྟ་རྣམས་དག་ལ་ཆོག་ཏུ་
 གྲུ་བ་ནི། །བག་མེད་མཐའ་དག་རྣམ་པར་སྒོངས་ཞེས་སྟེ། །ལྟ་ཡི་དགའ་བ་རྣམ་
 མང་རི་སྟེང་པ། །ཡིད་ཀྱིས་བསམས་པས་འབྱུང་བ་དཔལ་ལྡན་པ། །ཐམས་ཅད་
 ལས་དགའི་རྒྱ་ལས་ཐུང་བ་སྟེ། །དེ་ནི་དགོ་བའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་ཏུ་ཡིན། །དེ་ལྟ་
 བས་ན་བྱས་པ་གཙོ་བར་གྱིས། །སྟོན་ཀྱི་དགོ་བསགས་འདི་ནི་ཟད་ཐུང་ཏེ། །
 གང་ཏུ་མི་བདེ་སྟག་བསྐལ་སྒོར་འགྱུར་པ། །རན་སོང་དག་ཏུ་སོང་བར་ཐུར་ཏ་
 རེ། །ང་ལ་གྲས་པར་བྱ་བ་བསྐྱེད་ནས་ནི། །ཆོས་གང་ཐོས་པར་ཐུར་པ་དེ་དག་
 ལ། །ནན་ཏན་གྱིས་ནི་རབ་ཏུ་སྦྱབས་ཤིག་དང་། །བདེ་བ་མཐའ་ཡས་ངེས་པར་

ཐོབ་པར་འགྱུར། །འདོད་པ་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་བརྟན་པ་མིན། །ཐེར་ཟུག་མ་
 ཡིན་མི་ལས་འདྲ་བ་སྟེ། །སྤྱི་ག་རྒྱ་དང་ནི་རྒྱ་མ་རྣམས་དང་འདྲ། །སྤྱོག་དང་དབུ་བ་
 འདྲ་ཞིང་འགྱུར་བ་ཡིན། །འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་དག་གི་དགའ་བས་ནི། །ལན་རྣམས་
 རྒྱ་འབྲངས་བཞིན་དུ་ངོམས་མི་འགྱུར། །གང་དག་རྩལ་མེད་འཛིག་རྟེན་འདས་པ་
 ཡི། །ཤེས་རབ་ལྡན་པ་དེ་དག་ངོམས་པར་འགྱུར། །ཞེས་སོགས་རྒྱ་ཆེར་གདམས།
 དེ་ནས་དགའ་ལྡན་གྱི་ལྟ་རྣམས་ཀྱིས་ཐལ་མོ་སྦྱར་རྟེ་མཁྱིན་གཅིག་དུ་སྦྱེས་བྱ་དམ་
 པ་ཁྱོད་མ་བཞུགས་ན་དགའ་ལྡན་གྱི་ལྟ་རྣམས་མགོན་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་
 སོགས་སྦྱེ་སྒྲགས་གྱི་སྒྲོ་ནས་གསོལ་བ་བཏབ་པ་ན། རང་གི་ཅོད་པན་རྩེ་བཙུན་
 བྱམས་པ་མགོན་པོའི་དབུ་ལ་བསྐྱོན་རྟེ། དགའ་ལྡན་གྱི་ལྟ་རྣམས་ལ་ཁྱེད་ཅག་ལྟ་
 རན་མ་བྱེད་ཅིག །བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་བྱམས་པ་འདིས་ཁྱེད་ཅག་ལ་
 ཆོས་སྟོན་པར་འགྱུར་རོ། །སྦྱེས་བྱ་དམ་པ་བྱམས་པ་ཁྱོད་པའི་འོག་དུ་སྦྱོན་མེད་པ་
 ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་རྒྱུ་མཛོན་པར་རྫོགས་པར་འཛང་རྒྱ་བར་འགྱུར་
 རོ། །ཞེས་ལུང་བསྟན། དེ་ནས་འཛམ་བུའི་གླིང་དུ་འབྱོན་པའི་དུས་ལ་བབ་པ་ན།
 སྦྱེ་བ་སྒྲལ་སྦྱེ་ལྟའི་བྱ་དམ་པ་ཏོག་དཀར་པོར་བསྟན་པ་དེའི་སྦྱའི་བཀོད་པ་བསྟན་
 ཏེ་གཟིགས་པ་ལྟ་ལ་གཟིགས་ནས་སྤྱང་ཆེན་ཐལ་ཀར་མཆེ་བ་དུག་དང་ལྡན་པ་
 འཛིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་འོད་གྱིས་འགོངས་པར་བྱེད་པ་ཞིག་གི་རྣམ་པར་དགའ་
 ལྡན་ནས་བབས་རྟེ། ལེགས་སྦྱར་གྱི་སྐད་དུ། ཨཱ་སི་རྟི། བོད་ཀྱི་སྐད་དུ་དོན་གྲུབ་
 ཅས་པ་ས་མོ་ལུག་ལོ་དཔྱིད་ལྷ་ཐ་རྒྱུད་ས་ག་ལྷ་བའི་ཆོས་བཙོ་ལྟའི་ཉིན་ལུས་སྦྱ་
 འབྲུལ་མ་སྦྱེད་མོས་ཆལ་གྱི་གཞལ་མེད་ཁང་ཆེན་པོར་གསོ་སྦྱོར་མཛད་པའི་
 ལྟམས་སུ་ཞུགས་སོ། །དེ་ཡང་སེམས་ཅན་ཐ་མལ་པ་མངལ་དུ་གནས་པ་ལྟར་

ཡུམ་གྱི་མངལ་མི་གཙང་བའི་ཁྲོད་དུ་བཞུགས་པ་མིན་གྱི། སྐྱེ་ཉོད་གྱི་ཆ་གཡས་
 བྱོགས་སུ་བརྟེན་ཅིང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཡོངས་སུ་སྦྱད་པར་བྱ་བ་རིན་པོ་
 ཆའི་བཀོད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་གཞལ་མེད་ཁང་གི་ནང་དུ་མི་གཙང་བའི་དྲི་ཙམ་ཡང་
 མེད་པར་མཆོད་པའི་ཚོགས་ཆད་མེད་པ་དང་བཅས་རིན་པོ་ཆའི་སྦྱང་པོ་ཅན་གྱི་
 ཁྲིའི་སྦྱང་དུ་ཞབས་སྒྲིལ་གྱུར་བཅས་ཤིང་ཕྱག་གཡས་པ་ས་གནོན་མཛད་དེ། སྐུ་
 ལས་སྒྲུས་པའི་འོད་གྱིས་འཛིག་རྟེན་མཐའ་དག་འགོངས་བཞིན་དུ་བཞུགས་སོ། །
 དེ་ལྟར་ཡུམ་གྱི་ལྷུ་མས་སུ་བཞུགས་པའི་གཞལ་མེད་ཁང་དེ་རི་ལྟར་ཡོད་པ་ནི། རྒྱ་
 ཆེར་རོལ་པའི་མདོ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཡོངས་སུ་སྦྱད་པ་རིན་པོ་ཆེ་
 བཀོད་པ་དེ་ནི། གཟུགས་བཟང་བ། མཛེས་བ། བཟླ་ན་སྤྲུག་བ། བྱ་བཞི་ལྷུ་པ།
 ཀ་བ་བཞི་ཟུག་བ། སྦྱང་ཁང་པ་བརྟེན་པས་ལེགས་པར་བརྒྱན་པ་སྟེ། དེའི་
 ཆད་ནི་འཕང་དུ་འདི་ལྟ་སྟེ་དབེར་ན། བྱིས་པ་བཙས་ནས་ལྷ་བ་དུག་ལོན་པ་ཙམ་
 མོ། ཁང་པ་བརྟེན་པ་དེའི་ནང་དུ་ཁྲི་བཤམས་པ་ནི། འདི་ལྟ་སྟེ་དབེར་ན། བྱིས་
 པ་བཙས་ནས་ལྷ་བ་དུག་ལོན་པ་འདུག་པའི་སྟེགས་སུ་ཙམ་མོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའི་ཡོངས་སུ་སྦྱད་པར་བྱ་བ་རིན་པོ་ཆེ་བཀོད་པ་དེའི་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་ནི་
 འདི་ལྟ་སྟེ། ལྟ་དང་བཙས་པའི་འཛིག་རྟེན་ན་དེའི་དབྱིབས་དང་ཁ་དོག་འདྲ་བ་
 གང་ཡང་མེད་དོ། །ལྟ་རྒྱུ་མས་གྱིས་དེ་མཐོང་ན་ཡང་མིག་འཕྲུགས་ཤིང་ངོ་མཚར་
 དུ་འགྱུར་རོ། །དེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྒྱུ་རྒྱར་བཞག་ན་ལྷུ་མ་མེ། ལྷན་ནི།
 ལྷང་དེ་སྟེ། དབེར་ན་མགར་བ་མཁས་པས་ཤིན་ཏུ་བཞུ་སྟེ་ལེགས་པར་སྦྱང་ནས་
 དྲི་མའི་སྒྲོན་མེད་པར་བྱས་པའི་གསེར་བཞིན་དུ་ཁང་པ་བརྟེན་པ་དེ་རྒྱུ་པར་
 མཛེས་སོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཡོངས་སུ་སྦྱད་པ་དེའི་ནང་དུ་ཁྲི་བཤམས་པ་

ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དྲུང་མགིན་མ་གཏོགས་པར་ལྟ་དང་བཅས་པའི་འཛིག་
 རྟེན་ན་དེའི་དབྱིབས་དང་། ཁ་དོག་འདྲ་བ་གང་ཡང་མེད་དོ། །ཚངས་པ་ཆེན་པོས་
 གོས་བགོས་པ་དེ་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཁྱི་དེའི་དྲུང་ན་མཛེས་པར་མི་སྣང་
 བ། འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན། རྒྱང་དང་ཆར་གྱིས་བཏབ་པའི་ལྷ་བ་ནག་པོ་བཞིན་ནོ།
 ཁང་པ་བརྟེགས་པ་དེ་ནི་ཅན་དན་སྦྱལ་གྱི་སྟིང་པོ་ལས་བྱས་པ་སྟེ། དེའི་བྱེ་མ་ཞོ་
 གཅིག་ལའང་སྟོང་གི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱིས་རིན་དུ་མི་ཆོག་གོ། ཁང་པ་
 བརྟེགས་པ་དེ་ནི་ཅན་དན་སྦྱལ་གྱི་སྟིང་པོ་དེ་ལྟ་བུས་ཀྱན་ནས་བསྐྱོར་བ་སྟེ། ཁང་
 པ་བརྟེགས་པ་དེ་དང་འདྲ་བ་གཉིས་པ་ཞིག་ཀྱང་ཁང་པ་བརྟེགས་པ་དང་པོ་དེའི་
 རང་ན་མ་ཆགས་མ་རེག་པར་འདུག་གོ། ཁང་པ་བརྟེགས་པ་དེ་ཁོ་ན་དང་འདྲ་བ་
 གསུམ་པ་ཞིག་ཀྱང་ཁང་པ་བརྟེགས་པ་གཉིས་པ་དེའི་རང་ན་མ་རེག་མ་ཆགས་
 པར་འདུག་གོ། ཁྱོས་ཀྱི་ཁང་པ་བརྟེགས་པ་གསུམ་པ་དེའི་རང་དུ་ཁྱི་དེ་བཞག་སྟེ་
 གདན་བཏིང་དོ། །ཅན་དན་སྦྱལ་གྱི་སྟིང་པོ་དེའི་ཁ་དོག་ནི་རྣམ་པ་འདི་ལྟ་བུ་སྟེ་
 དཔེར་ན། བེ་རྒྱུ་ཐོན་པོ་རིགས་དམ་པ་དང་ལྷན་པ་བཞིན་ནོ། ཁྱོས་ཀྱི་ཁང་པ་
 བརྟེགས་པ་དེའི་འཁོར་ན་མེ་ཏོག་ལྟའི་ལས་འདས་པ་གང་ཇི་སྟེད་ཅིག་ཡོད་པ་དེ་
 དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མ་བསྐྱེད་པར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཐོན་གྱི་དགེ་བའི་རྩ་
 བའི་རྣམ་པར་སྒྲིན་པས་ཁང་པ་བརྟེགས་པ་དེར་སྐྱེའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་
 ཡོངས་སུ་སྦྱད་པ་རིན་པོ་ཆེ་བཞོད་པ་དེ་ནི་དོ་རྩེའི་རང་བཞིན་ཏེ། སྤྲིང་བརྟན་
 ལ་མི་ཤིགས་པ་སྟེ། ཀ་ཙ་ལིན་དའི་གོས་ལྟར་རེག་ན་བདེ་བའོ། །འདོད་པ་ན་
 སྦྱོད་པའི་ལྟ་རྣམས་ཀྱི་གནས་བཞོད་པ་གང་ཇི་སྟེད་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་།
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཡོངས་སུ་སྦྱད་པ་རིན་པོ་ཆེ་བཞོད་པ་དེར་ཀྱན་དུ་སྣང་

དོ། ཞེས་གང་གསུངས་པ་ལྟར་དོ། །ཡུམ་གྱི་ལྷམས་སུ་ཞུགས་པའི་ཆོ་བ་མལ་པ་
 རྣམས་མའི་ལུས་ཟུངས་ཀྱིས་གསོ་བ་ལྟར་ཡུམ་གྱི་སྐུ་ལུས་ཀྱི་བཅུད་ཀྱིས་གསོ་བ་
 མིན་གྱི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡུམ་གྱི་ལྷམས་སུ་ཞུགས་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ་
 འཛིག་རྟེན་འདིའི་འོག་གཞི་རྒྱའི་དགྲིལ་འཁོར་ཆེན་པོ་ནས་བསྐྱེད་སྤྱོད་པོ་ཆེན་པོ་
 འཕྲོན་ཏེ་རྩེ་མོ་ཆངས་པའི་འཛིག་རྟེན་དུ་སྤྱོད་པ། མེ་ཏོག་ཁ་བྱེ་བའི་ཟེའུ་འབྲུ་ལ་
 བདུད་རྩིའི་སྟོང་པོ་ཆགས་པ་སྟོང་གསུམ་མི་མཛད་ཀྱི་བདག་པོ་ཆངས་པ་ཆེན་
 པོས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡུམ་གྱི་ལྷམས་སུ་བཞུགས་པ་ལ་ཡུལ་ཏེ། དེ་བཞེས་
 བསྐྱེད་སྤྱོད་ཀྱི་སྟོང་བས་བསྐྱེད་པར་གསུངས་ཏེ། རྒྱ་ཆེར་རོལ་པ་ལས། གང་གི་
 རྒྱུ་མོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མའི་རུམ་དུ་འཇུག་པ་དེའི་རྒྱུ་མོ་འོག་གི་རྒྱའི་
 ཡུང་པོ་ནས་བཟུང་སྟེ། ས་ཆེན་པོའི་རྣམས་དཔག་ཆད་འབུམ་ཕྱག་དྲུག་ཅུ་ཅ་
 བརྒྱད་བརྟོལ་ཏེ། བསྐྱེད་སྤྱོད་པས་ཆངས་པའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་བར་དུ་མཛོན་པར་
 འཕགས་སོ། །བསྐྱེད་པའི་ཁ་ལོ་སྐྱར་བ་སྐྱེས་ལུ་དམ་པ་དང་། ཆངས་པ་ཆེན་པོ་
 བརྒྱ་ཕྱག་བཅུའི་སྟོང་བས་ལ་དབང་བས་མཐོང་དུ་ཟད་གྱི། གཞན་སུས་ཀྱང་མཐོང་
 བ་མེད་དོ། །སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདི་ན་ཉིང་ཁུ་
 དང་། སྟོང་པོ་དང་། བཅུད་རི་སྟེད་ཡོད་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་སྤྱོད་པོ་དེ་ལ་
 ཟེའུ་མངར་གྱི་ཐིགས་པར་ཆགས་ཏེ་འདུག་ནས། དེ་ཆངས་པ་ཆེན་པོས་བཞུ་
 སྟོང་བཟང་པོས་སྤངས་ཤིང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་ཡུལ་ནས། བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའ་ཀྱང་དེ་སྤངས་ཏེ་ཆངས་པ་ཆེན་པོ་ལ་སྟོང་བརྩེ་བའི་ཕྱིར་འབྱུངས་
 པར་གྱུར་ཏོ། །ཉིང་ཁུའི་ཐིགས་པ་དེ་འབྱུངས་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྟོང་པ་ཐ་
 མལ་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་མ་གཏོགས་

པར་དེ་ཡང་དག་པར་བདེ་བར་ཁྱབ་རྒྱ་བར་རྒྱས་པ་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ན་སེམས་
 ཅན་དེ་ལྟ་བུ་དེ་གང་ཡང་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དོ། །ལྟམས་ན་བཞུགས་
 པའི་ཆེ་ལུབ་རེ་བཞིན་ཆངས་པ་དང་། བརྒྱ་བྱིན་དང་། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་བཞི་དང་
 གཞོད་སྦྱིན་གྱི་སྡེ་དཔོན་ཆེན་པོ་རྣམས་ལ་སོགས་པ་ལྟ་དང་སྒྲུ་དང་གཞོད་སྦྱིན་ལ་
 སོགས་པ་གངས་མེད་པ་ཞིག་གིས་མཆོད་ཅིང་། དེ་དག་ལ་ཆོས་བརྟན་ཏེ་སྦྱིན་
 གྲོལ་ལ་འགོད་པར་མཛད་དོ། །དེ་ལྟར་སྐྱབ་པ་བཅུ་ཉི་ལྔ་ལ་སོགས་པ་
 སེམས་ཅན་མང་པོའི་དོན་མཛད་ཅིང་། སྐྱབ་པ་བཅུ་སྟངས་པ་ན་དག་པོ་ཞེས་པ་
 ལྟགས་པོ་སྤྱེའུའི་ལོ་སྦྱིར་བཏང་དུ་དབོ་སྐྱབ་པའི་ཆོས་བཙུ་ལ་བབ་ཀྱང་། བརྟན་
 ཅིས་འགའ་ཞིག་ལས་ཤོལ་གྱི་དབང་གིས་མཆུ་སྐྱབ་པའི་ཆོས་བཙུ་ལ་བལྟམས་
 ཞེས་འབྱུང་། རི་ལྟར་ཡང་སྐྱབ་པ་བཅུ་སྟངས་པའི་ཆོས་བཙུ་ལ་ཉིན་ལྷམ་སྐྱུ་འབྲུལ་
 མ་གསོ་སྦྱོར་མཛད་ཅིང་ལུས་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་སྦྱེད་མོས་ཆལ་ཆེན་པོར་འཁོར་ཁྲི་
 གྲག་མང་པོ་དང་། ལྟ་དང་མིའི་མཆོད་པའི་རྣམས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་དང་
 བཅས་སྐྱུ་འཆག་ཅིང་བཞུགས་པ་ན་སྐྱག་ག་ཞེས་བྱ་བའི་རིན་པོ་ཆེའི་ཤིང་གི་ཡལ་
 ག་ལ་བྱག་གཡས་འཇུག་ཏེ་བྱ་རྒྱུད་བྱེད་ཅིང་གནམ་དུ་གཟིགས་པ་ན། ཅི་བ་
 འོགས་གཡས་ནས་གསེར་གྱི་མཆོད་སྦྱོར་ཉི་མ་བྱེ་བའི་མདངས་དང་ལྡན་པ་སྒོ་
 ལུང་དུ་འཕྱོག་པ་ལྟར་དུ་སྐྱུ་བལྟམས། དེའི་ཆོ་ནམ་མཁའ་ཐམས་ཅད་ལྟའི་མཆོད་
 རྣམས་གིས་གང་ཞིང་། ཆངས་པ་དང་བརྒྱ་བྱིན་གཉིས་གྱིས་ལྟའི་གོས་ཀ་ཤི་གས་
 ལྟེབས་ཏེ་བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའི་སྐྱུ་ལུས་ནམ་མཁའ་ལ་སྤངས་པ་ན། ད་ཐོངས་
 གསུངས་ཏེ་ས་ལ་ཞབས་བཞག་ནས་ཕྱོགས་བཞིར་གོམ་པ་བདུན་བདུན་པོར་ཏེ།
 འཛིག་ཏེན་འདི་ན་ང་ཉིད་མཆོག་གོ་ཞེས་སོགས་སེང་གའི་སྐྱུ་དབྱངས་ཆེན་པོ་

བསྐྱུགས། དེ་ལྟར་སྐྱེ་བལྟམས་ནས་དགུང་ལོ་ཉི་ཤུ་ཙུང་དགུའི་བར་ཤུག་པོ་བྱང་
 ཆེན་པོར་བཞུགས་ནས་གཞོན་ཏུ་རོལ་ཅེད་ལ་སོགས་པ་ཐབས་མཁས་ཀྱི་སྦྱོང་
 པའི་སྒོ་ནས་ལྷ་མི་བགྲང་བ་ལས་འདས་པ་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་ལ་བཀོད་ཅིང་
 སྤྱོན་པར་མཛད། དེ་ནས་དགུང་ལོ་ཉི་ཤུ་ཙུང་དགུ་ལ་བབ་པ་ན་ཕྱོགས་བཅའི་
 སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སིལ་སྟན་དང་གྲུ་དབྱངས་རྣམས་ཀྱི་སྐྱ་ལས། ཆེས་
 ཀྱི་མཆན་ཉིད་འདི་འདྲ་འདི་དག་ནི། །མར་མེ་མཛད་པ་མཐོང་ནས་ཁྱོད་ཀྱིས་
 རྟོགས། །རི་ལྟར་ཉིད་ཀྱིས་རྩེས་སུ་རྟོགས་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་ལྷ་མིར་བཅས་པ་
 རྟོགས་པར་གྱིས། །གཞོད་པ་ཡང་དག་མ་ཡིན་བརྟགས་པ་ཡི། །འདོད་ཆགས་ཞེ་
 སྐད་དག་གིས་འགོ་བ་གདུངས། །སྟོང་རྗེའི་སྟོན་ལས་ཞེ་བ་བསིལ་བའི་རྒྱ། །
 འདྲན་པ་བདུད་ཅིའི་རྒྱན་ནི་རབ་ཏུ་ཐོབ། །ཅེས་སོགས་དང། །སྟོན་བརྒྱ་མང་པོ་
 འདི་འདྲ་འདི་དག་ལས། །འགོ་བ་སྐྱོལ་ཞེས་ཁྱོད་ཀྱིས་སྟོན་ལམ་བཏབ། །སྟོན་
 ཀྱི་སྟོན་ལམ་སྦྱོང་བ་དེ་དྲན་སོས། །ཁྱོད་ནི་མངོན་པར་འབྱུང་བའི་དུས་ལ་བབ། །
 ཅེས་སོགས་ཀྱིས་ལྷུང་དུ་འཛང་རྒྱ་ཕྱིར་ཁབ་ནས་འབྱུང་དགོས་པར་ཡང་དང་ཡང་
 དུ་བསྐྱུལ་བ་ན། །སྟོན་གྱི་ཐུགས་བསྐྱེད་དང་སྟོན་ལམ་གྱི་མཐུ་སྟོན་པའི་དུས་སུ་
 བབ་པས་གྲགས་འཛིན་མ་དང་ས་འཛོལ་ལ་སོགས་པའི་བཅུན་མོ་དྲུག་ཁྱོད་དང་།
 འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བའི་རྒྱལ་པོའི་དཔལ་ཐམས་ཅད་མཆིལ་མའི་ཐལ་བ་བཞིན་
 དུ་དོར་ནས་ཁང་བཟང་ཆེན་པོའི་སྤྲང་དུ་ཐེབས་ནས་ཤར་ཕྱོགས་སུ་གཟིགས་ཏེ།
 ཕྱོགས་བཅའི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ལ་ཐུག་བཅའ་ཏེ་ཐུགས་སྟོན་མཛད་པ་ན།
 བས་མཁའའི་ཁམས་ཐམས་ཅད་ལྟའི་མཆོད་རྩིས་ཀྱིས་གང་། ཤར་ཕྱོགས་ནས་
 སྐར་མ་རྒྱལ་ཡང་ཤར། དེ་ནས་ཀུན་འཛིན་ཅེས་པ་ས་པོ་གྱི་བ་པོའི་ས་ག་རྒྱ་བའི་

ཆོས་བརྒྱད་གྱི་ཐོ་རངས་གྱི་ཆ་ལ་རྟ་སྤགས་ལྷན་ལ་ཆིབས་ནས་འདུན་པས་སྒྲ་
 ལུང་དེ། སེར་སྒྱའི་གོང་ཁྱེར་ཆེན་པོ་ནས་ཤར་ཕྱོགས་སུ་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་བཞི་ལ་
 སོགས་པའི་ལྷ་བྱེ་བ་ཤལ་མང་པོའི་མཆོད་རྗེས་དང་བཅས་དཔག་ཚད་བཅུ་གཉིས་
 འདས་པ་ཡུལ་སྤོང་བྱེད་གྱི་ས་ཆུ་གྲུང་ཡིད་འོང་ལྷན་གྱི་འགམ་དུ་ཕེབས་པ་ན་ནམ་
 ལངས་ཤིང་། ཆིབས་པ་ལས་བབས་ཏེ་རིན་པོ་ཆེ་རིན་ཐང་མེད་པའི་རྒྱན་རྒྱུ་མས་
 འདུན་པ་ལ་བསྐྱར་ཏེ་ཕྱིར་སློག་ཉིད་གྱི་དབུ་སྒྲ་ཉིད་གྱིས་གསལ་ཞིང་བརྒྱ་བྱིན་
 གྱིས་གོས་དུར་སྤྱིག་སུལ། ཀ་ཤི་ཀའི་གོས་གྱི་ན་བཟའ་རིན་ཐང་མེད་པ་རྒྱུ་མས་
 བརྒྱ་བྱིན་ལ་གནད་བས་བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་སྒྱི་པོའི་གཙུག་ཏུ་ཁྱེར་ཏེ་སུམ་ཅུ་ཅུ་གསུམ་
 ན་མཆོད་པའི་གནས་སུ་བཞུགས། དེ་ལྟར་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་གནས་དེར་འདུན་
 པས་མཆོད་རྟེན་བཅུ་གས་པ་ལ་མཆོད་རྟེན་རྒྱུ་དག་ཅེས་ཀྱང་བྱ། རབ་ཏུ་བྱུང་
 བའི་མཆོད་རྟེན་ཞེས་ཀྱང་གྲགས་སོ། །བསྐྱར་ཅིས་འགའ་ཞིག་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་
 བའི་དུས་སྤྱིན་དུག་ལྷ་པ་ལ་བཤད་པའང་ཡོད་དོ། །དེ་ནས་ནི་རྩྭ་ནའི་རྒྱ་གྲང་གི་
 འགམ་དུ་ཡོ་དུག་ཏུ་དཀའ་བ་སྤྱད། དེ་ནས་འཛོམས་རྒྱ་བའི་དུས་ལ་བབ་པ་ན་
 བསམ་གཏན་དེ་ལས་བཞེངས་ཏེ། བསྐྱལ་པ་མང་པོ་ནས་སྒྲོན་ལམ་བཏབ་པའི་
 མཐུ་ཅན་ཞིང་པའི་བུ་མོ་ལགས་སྒྱེས་མས་པ་མཆོག་སྤོང་གི་འོ་མ་ཉིང་ཁུར་བྱས་
 པའི་ཞོ་སུལ་བ་གསལ་ཏེ། མ་ག་རྩ་རྩོ་རྩེའི་གདན་དུ་ཕེབས་ནས་ལྷའི་དབང་པོ་
 བརྒྱ་བྱིན་རྩ་འཛོམས་གི་ཁྱེའུའི་གཟུགས་སུ་རྒྱལ་པ་བཀྲ་ཤིས་ཞེས་བྱ་བ་ལས་རྩ་
 དུར་བ་བཞེས་ཏེ། ཨ་ཤུད་ཐ་ཞེས་བྱ་བའི་བྱང་རྒྱལ་གྱི་ཤིང་དུང་དུ་གདུལ་བྱ་བྱན་
 མོང་བ་རྒྱུ་མས་གྱི་སྤྱང་པོར་རྩ་དུར་བའི་སྤྱན་དང་། བྱན་མོང་མིན་པར་སེང་གའི་ཁྱི་
 ཆེན་པོའི་སྤྱིང་དུ་བཞུགས་ནས་སྤོང་ལ་བདུད་བྱེ་བ་ཁྲག་དུང་ཐུར་བྱུ་མས་པའི་ཉིང་

དེ་འཛིན་གྱིས་བརྟལ་ནས་དགའ་ལོ་སོ་ལྔ་ལ་བབ་པ་རྒྱལ་བ་ཞེས་པ་ཤིང་པོ་རྟའི་
 ལོ་ས་ག་ལྔ་བའི་ཆོས་བཙུང་ལྔ་པོ་རངས་རྒྱལ་རྩ་བརྟུང་བའི་ཆོད་ཙམ་ན་ཕྱགས་
 བརྟའི་ཞིང་ནས་ལྷགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་དང་། ཆངས་པ་དང་།
 བརྒྱ་བྱིན་ལ་སོགས་པའི་ལྷ་དང་། གྲུ་དང་། གཞོད་སྤྱོན་ལ་སོགས་པ་དབང་ཆ་
 བར་གྲགས་པའི་མཐུ་བོ་ཆེ་ནམ་མཁའི་དབྱིངས་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་གང་བ་
 རྣམས་ཀྱི་མཆོད་པའི་ཆོགས་ཆད་མེད་པ་དང་བཅས་མངོན་པར་རྫོགས་པར་
 སངས་རྒྱས་པའི་ཚུལ་བསྟན་ཏོ། །དེ་ནས་དེ་བཞིན་གསལ་གསལ་པ་སེང་གའི་ཁྱིའི་
 སྟེང་ནས་ཤིང་ཏ་ལ་བདུན་ཙམ་གྱི་ཆད་དུ་ནམ་མཁའ་འཕགས་ནས་བཞུགས་
 ཤིང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་དང་། ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་མེ་ཏོག་གི་ཆར་པལ་
 པས་ས་གཞི་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་བྱལ། དེ་ནས་དེ་བཞིན་གསལ་གསལ་པའི་སྐྱུ་ལས་
 འོད་ཟེར་འཕྲོས་པས་འཛིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་འོད་གྱིས་བྱལ་ཅིང་། ས་འོག་དང་
 གླིང་བར་གྱི་ཕུན་པ་རྣམས་ཀྱང་སྤང་བ་ཆེན་པོས་བྱལ། སྐད་ཅིག་དེ་ལ་རན་སོང་
 ཐམས་ཅད་རྒྱན་བཅད་དེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་ལ་འགོད་པར་མཛད་
 ཏོ། །དེ་ལྟར་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ནས་ཞག་བདུན་ཕྱག་བདུན་གྱི་
 རིང་ལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཤིང་ལ་གཟིགས་པ་དང་། སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་
 འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ལ་རྒྱང་རིང་དུ་འཆག་པ་སོགས་མཛད་ཅིང་། ཟབ་ཞི་སྦྱོས་
 བྲལ་འོད་གསལ་འདུས་མ་བྱས། །བདུད་ཅི་ལྷ་བུའི་ཆོས་ཤིག་ཁོ་བོས་རྟོད། །སྐྱ་
 ལ་བསྟན་ཀྱང་གོ་བར་མི་ལུས་པས། །མི་སྦྱ་ནགས་ཀྱི་ཆལ་དུ་གནས་པར་བྱ། །
 ཞེས་གདུལ་བྱ་བྱུན་མོང་བའི་སྤྱང་ངོར་ཆོས་མི་གསུང་བའི་ཚུལ་མཛད་པ་ན། ལྷ་
 ཆངས་པ་དང་བརྒྱ་བྱིན་ལྔའི་འཁོར་གྲངས་མེད་པ་དང་བཅས་ཏེ་ལྷགས་ནས་ཆོས་

གྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བར་གསོལ་བ་ལན་མང་དུ་བཏབ། ལྷག་པར་སྡོང་གསུམ་མི་
 མཛད་གྱི་བདག་པོ་ཚངས་པ་ཆེན་པོ་གཙུག་ཡུང་ཅན་ཚངས་པའི་འཁོར་འབུམ་
 གྲག་བྱག་ཅུ་ཅ་བརྒྱད་གྱིས་བསྐོར་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཞབས་ལ་མགོ་
 བོས་བྱག་འཛལ་ཏེ་ཐལ་མོ་སྒྱར་ནས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་འདི་སྒྲན་ཅས་
 གསོལ་ཏོ། །འདི་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་སྒྲན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་
 པའི་བྱང་ཆུབ་མངོན་པར་སངས་རྒྱས་ནས་ཀྱང་ཆོས་མི་སྟོན་པར་བྱགས་ལས་རྒྱང་
 རུལ་བྱགས་བཏུང་བས། གྱི་མའོ་བཅོམ་ལྡན་འདས་འཛིག་རྟེན་འདི་ནི་མ་རུང་
 རོ། །གྱི་མའོ་བཅོམ་ལྡན་འདས་འཛིག་རྟེན་འདི་ནི་མ་རུང་བ། སེམས་ཅན་ནམ་
 པ་བཟང་པོ་གོ་སླ་བ། བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་གསུངས་པའི་དོན་འཛལ་བར་རྫོ་
 ཐོག་བ། སྒྲལ་བ་དང་ལྡན་བ། རུས་བ་དང་ལྡན་བ་དག་མཆིས་ཏེ། དེ་ལྟ་ལགས་
 པས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཆོས་ལེག་པར་བསྟན་དུ་གསོལ། བདེ་བར་གཤེགས་པ་
 ཆོས་བསྟན་དུ་གསོལ། ཞེས་གསོལ་བ་བཏབ་ཅིང་། སྒྲུང་ཡང་ཆོགས་སུ་བཅད་
 དེ་གསོལ་བ་བཏབ་བ། ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་དཀྱིལ་འཁོར་བསྐྱབས་ནས་
 བོ། །བྱོགས་བཅུ་དག་ཏུ་འོད་ཟེར་ནམ་པར་འབྱེད་མཛད་དེ། ཡེ་ཤེས་ཟེར་གྱིས་
 མི་ཡི་བདུ་ཁ་འབྱེད་བ། སྒྲུ་བའི་ཉི་མ་དེ་རིང་ཅི་སྒྲིད་བཏང་སྟོམས་བཞུགས། །
 འཕགས་པའི་ནོར་ལ་སེམས་ཅན་དག་ནི་མགོན་གཉེར་ཏེ། སློག་ཆགས་བྱེ་བ་
 མང་པོ་དབུགས་ཡུང་མཛད་ནས་བོ། །གང་སྒྲིད་མི་གསུང་འགོ་ལ་བཏང་སྟོམས་
 མཛད་པ་འདི། །འཛིག་རྟེན་ཅ་ལག་ཁྱོད་ལ་རིགས་པ་མ་ལགས་སོ། །དམ་པའི་
 ཆོས་ཀྱི་རྩ་བོ་ཆེན་པོ་བརྒྱད་དུ་གསོལ། །དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱུར་ནི་ལྷུང་དུ་བྱུང་དུ་
 གསོལ། །ཆོས་ཀྱི་མཆོད་སྡོང་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་པར་མཛད་དུ་གསོལ། །ཆོས་ཀྱི་མར་

མ་ཆེན་པོ་འབར་བར་མཛད་དུ་གསོལ། ཆོས་ཀྱི་མཆོག་གི་ཆར་པ་རབ་དུ་དབབ་
 དུ་གསོལ། སྤྱིད་པའི་རྒྱ་མཚོར་གནས་པ་འདི་དག་བསྐྱལ་དུ་གསོལ། འདྲ་ཆེན་
 ཉོན་མོངས་འདི་དག་ཐར་བར་མཛད་དུ་གསོལ། ཞེས་གསོལ་བ་བཏབ། དེ་
 བཞིན་དུ་ཕྱོགས་བརྩུ་ནས་ལྷགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་དང་། བརྒྱ་
 ཕྱིན་ལ་སོགས་པའི་འདོད་པའི་ལྷ་གངས་མེད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་གསོལ་བ་
 བཏབ་པ་ན། ལྷ་ར་རྒྱ་སི་བྱང་སྤོང་ལུང་བ་རི་དྲགས་ཀྱི་ནགས་སུ་བྱོན་ནས་འདི་
 ལྷ་མ་དུ་དགོངས་ཏེ། སྤོན་གྱི་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་གང་དུ་
 བཞུགས་ནས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་སྤྱི་བ་དང་། ས་ཕྱོགས་གང་དུ་སྤོན་གྱི་དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བའི་ས་ཕྱོགས་དེར་རིན་
 པོ་ཆེ་སྣ་བདུན་གྱི་ཁྲི་སྤྱི་བྱང་བར་གྱུར་ཏོ། །དེ་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་སྤོན་
 གྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ལ་གྲས་པར་མཛད་པའི་བྱིར་ཁྲི་གསུམ་ལ་སྐྱོར་བ་
 མཛད་ནས། སང་གོ་ལྷར་བག་ཆ་བ་མི་མངའ་བར་ཁྲི་བཞི་པ་ལ་སྦྱིལ་མོ་གྱུར་
 བཅས་ཏེ་བཞུགས་སོ། །དེ་ནས་སྐུ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་པས་འཛིག་རྟེན་གྱི་
 ཁམས་ཐམས་ཅད་སྤང་བར་བྱས་ཤིང་། ཕྱོགས་བརྩའི་ཞིང་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའ་གངས་མེད་སུ་མེད་པ་དག་ཀྱང་ཆོས་ཉན་པའི་བྱིར་ཞིང་འདིར་ལྷགས།
 ཆངས་པ་དང་བརྒྱ་ཕྱིན་ལ་སོགས་པ་ཞིང་འདི་ཉིད་ཀྱི་མཐུ་བོ་ཆེ་རྩུ་འཕྱལ་ཅན་
 དབང་ཆེ་བར་གྲགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་འདུས་ཏེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཞབས་
 ལ་མགོ་བོས་ཕྱག་འཆལ་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་སྦྱེ་བོ་མང་བོ་ལ་སྦྱར་བ་
 དང་། སྦྱེ་བོ་མང་བོ་ལ་བདེ་བ་དང་། འཛིག་རྟེན་ལ་ཕྱགས་བཅེ་བ་དང་། སྦྱེ་བོ་
 ཡལ་བོ་ཆེ་དང་། ལྷ་དང་མི་རྣམས་ཀྱི་དོན་དང་། སྦྱན་པ་དང་། བདེ་བའི་སྤྱད་དུ།

བཅོམ་ལྷན་འདས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱར་དུ་གསོལ། བདེ་བར་གཤེགས་པ་
 ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱར་དུ་གསོལ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཆོས་ཀྱི་མཆོད་སྦྱིན་མཛད་
 དུ་གསོལ། ཆོས་ཀྱི་ཆར་ཆེན་པོ་དབབ་དུ་གསོལ། ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་ཆེན་པོ་
 བསྐྱར་དུ་གསོལ། ཆོས་ཀྱི་དྲང་ཆེན་པོ་བྱད་དུ་གསོལ། ཆོས་ཀྱི་རྩ་ཆེན་པོ་བརྟུང་དུ་
 གསོལ། ཞེས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱར་བར་བསྐྱལ་རྟེ། །དེ་ནས་ཅང་མི་གསུང་
 བས་ཆོས་སྟོན་པར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་ན་ཆངས་པ་ཆེན་པོ་གཙུག་ཡུང་ཅན་གྱིས་
 འཛམ་བུ་རྒྱ་པོའི་གསེར་ལས་བྱས་པའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རྩིབས་སྟོང་པ་རིན་པོ་ཆེ་
 ཐམས་ཅད་གྱིས་སྦྱས་པ། ལྷའི་མེ་འོག་དང་ན་མཐའ་ལ་སོགས་པ་མཆོད་པའི་
 ཆོགས་དབག་དུ་མེད་པ་དང་བཅས་པ་སྤུལ་རྟེ། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལྷུང་དུ་བསྐྱར་
 བར་གསོལ་བ་བཏབ་པ་ན། ཤིང་རྩ་རྩ་བ་དུག་པའི་ཆོས་བཞིའི་ཐོ་རངས་ཀྱི་དུས་
 ཟུ་གོ་འུ་དེ་བྱུང་ལ་སོགས་པའི་ལྷ་སྟེ་རྣམས་དང་། རྩོགས་བཅུ་ནས་ལྷགས་པའི་བྱང་
 རྒྱལ་སེམས་དཔའ་རྣམས་དང་། ཆངས་པ་དང་། བརྒྱ་བྱིན་དང་། ལྷའི་སྤྲས་པོ་
 བརྒྱད་ཁྲིས་གཙོ་བྱས་པའི་ལྷའི་འཁོར་གྲངས་མེད་པ་དང་། གཞན་ཡང་གནོད་
 སྦྱིན་དང་ཁྲུ་ལ་སོགས་པ་ས་དང་ནམ་མཁའ་དབྱིངས་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་གང་
 བའི་འཁོར་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཆེན་པོ་ལ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱར་རྟེ། དེ་ཡང་ལྷ་སྟེ་
 གཤུལ་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས། དག་སྟོང་དག་འདི་ནི་སྦྱག་བསྐལ་འཕགས་པའི་
 བདེན་པ་སྟེ་ཤེས་པར་བྱའོ། །འདི་ནི་ཀུན་འབྱུང་འཕགས་པའི་བདེན་པ་སྟེ་སྤང་
 བར་བྱའོ། །འདི་ནི་འགོག་པ་འཕགས་པའི་བདེན་པ་སྟེ་མཛོན་དུ་བྱའོ། །འདི་ནི་
 ལམ་འཕགས་པའི་བདེན་པ་སྟེ་བསྐྱོམ་པར་བྱའོ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པས།
 ཀུན་ཤེས་གོ་འུ་དེ་བྱུང་ལ་མཐོང་ལམ་སྦྱེས་རྟེ། ལྷ་རྣམས་གྱིས་ཆོད་དུ་བརྟོད་

པ་ཆེད་དུ་བརྗོད་ནས་མེ་ཏོག་གི་ཆར་ཕུས་མོ་རུ་བ་ཙམ་པ་བསྟེ། ས་ནམ་པ་དུག་ཏུ་
གཡོས་སོ། །དེ་ནས་སྤར་ཡང་བདེན་པ་བཞི་ལན་གཉིས་སུ་བསྒྲས་ཏེ་གསུངས་
པས་ལུ་མྱེ་ལྷག་མ་ནམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་མཐོང་ལམ་སྒྲུས་ཤིང་། ཀའ་དེ་བྱས་དག་
བཅོམ་ཐོབ་སྟེ་སྤར་སྤར་གྱི་རྒྱལ་མཚན་འཛིན་པའི་མཆོག་དུ་ལུང་བསྟན། དེ་ནས་
སྤར་ཡང་བདེན་པ་བཞི་ལན་གསུམ་དུ་བསྒྲས་ཏེ་རྒྱ་ཆར་གསུངས་པས་ལུ་མྱེ་ལྷག་
མ་ནམས་ཀྱིས་ཀྱང་དག་བཅོམ་ཐོབ་སྟེ། རྟོན་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་
རྒྱུ་། དེས་བསྟན་པའི་ལུང་གི་ཆོས། ཆོས་དེའི་དོན་ཉམས་སུ་བྱངས་པས་འབྲས་
བུ་མཛོན་དུ་གྱུར་པ་འཕགས་པ་དག་བཅོམ་པའི་ཆོག་ཀྱི་ཏེ། དཀོན་མཆོག་གསུམ་
མཛོན་དུ་གྱུར་ནས་འཛིག་རྟེན་འདིར་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ཐོག་མར་བྱོན་པ་ཡིན་
ཞིང་། དུས་དེ་ལ་ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར་བའི་དུས་ཞེས་ཡོངས་སུ་གྲགས་སོ། །དེ་ནས་
རིམ་གྱིས་ཡུལ་གཞན་དང་དུས་གཞན་དག་ཏུ་འདུལ་བ་ལུང་དང་། མདོ་སྟེ་བྱན་པ་
ཉེར་བཞག་དང་། རྒྱ་ཆར་རོལ་པའི་མདོ་དང་། མདོ་སྟེ་ལས་བརྒྱ་བ་དང་། རྟོགས་
བརྗོད་བརྒྱ་བ་ལ་སོགས་པ་འཁོར་ལོ་དང་པོའི་སྟེར་གཏོགས་ཀྱི་མདོ་སྟེ་མཐའ་
ཡས་པ་ཞིག་བཀའ་སྤྲུལ་ཏོ། །དེ་ནས་དགྲུང་ལོ་བཞི་བརྒྱ་ཞེ་གཅིག་ཏུ་ཕེབས་པ་
ལྷགས་པོ་བྱ་བའི་ལོ་སུམ་ཅུ་ཅུ་གསུམ་དུ་དབྱར་གནས་མཛད་དེ། ཡུམ་སྐྱེ་འཕུལ་
སུམ་ཅུ་ཅུ་གསུམ་དུ་སྒྲེ་བ་བཞེས་པ་དེས་གཙོ་བུས་ལྷ་ནམས་ལ་ཆོས་བསྟན་ནས་
དབྱར་ལྷ་བ་གསུམ་སོང་བ་ན། མོ་ལུ་འགལ་གྱི་བུ་ཆེན་པོ་སུམ་ཅུ་ཅུ་གསུམ་དུ་བྱོན་
ནས་རྟོན་པ་ལ་འཛམ་བུའི་གླིང་དུ་འབྱོན་པར་གསོལ་བ་བཏབ་པ་ན་ཞག་བདུན་
ནས་འོང་ཞེས་ཞལ་གྱིས་བཞེས། དེ་ལྟར་ལྷ་བ་དགྲུ་པའི་ཆོས་བཅོ་ལྷ་ལ་དབྱར་
གནས་རྫོགས་པ་ནས་ཞག་བདུན་སོང་བ་ལྷ་བ་དགྲུ་པའི་ཆོས་ཉེར་གཉིས་ལ་སུམ་

ཅུ་ཅུ་གསུམ་ནས་རིན་པོ་ཆའི་ཐེམ་སྐས་ལ་འབབ་པ་དང་རྩ་འཁྲུལ་སྤེལ་མས་
 ཐབས། དེ་ལ་ལྟ་ལས་བབས་པའི་དུས་ཆེན་ཞེས་ཡོངས་སུ་གྲགས་སོ། །དེ་ནས་
 རིམ་གྱིས་ལུས་སྣ་ཆོགས་སུ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱར་ཞིང་། དགུང་ལོ་ད་བདུན་ལ་
 བབ་པ་མེ་པོ་འབྲུག་གི་ལོ་མཉན་ཡོད་དུ་ཆོ་འཁྲུལ་ཆེན་པོ་བསྟན་ཏེ། དེ་ཡང་རྒྱལ་
 པོ་གཟུགས་ཅན་སྟིང་པོ་འཁོར་བྱི་ཕྱག་བཅུ། ལི་རྩ་བྱི་འཁོར་བྱི་ཕྱག་བདུན།
 རྒྱལ་པོ་ལྷུང་ཡ་ན་འཁོར་སྟོང་ཕྱག་བཅུད། རྒྱལ་པོ་ཤུཌི་དེ་ལ་འཁོར་བྱི་ཕྱག་ལྔ།
 རྒྱལ་པོ་ཞི་རྩུ་མཐུ་འཁོར་བྱི་ཕྱག་དུག། རྒྱལ་པོ་ཆོངས་བྱིན་འཁོར་བྱི་ཕྱག་བཅུད་
 ཅུ། ཤུལ་འཁོར་བྱི་ཕྱག་དགུ། རྒྱལ་པོ་གསལ་རྒྱལ་འཁོར་བྱི་ཕྱག་མང་པོ་དང་།
 གཞན་ཡང་ཆོངས་པ་དང་བརྒྱ་བྱིན་ལ་སོགས་པ་ལྟ་གངས་མེད་པ་དང་། གསང་
 བའི་བདག་པོ་ཕྱག་ན་རོ་རྩེ་གཞོད་སྦྱིན་གྱི་སྟེ་དཔོན་ཆེན་པོ་ཉི་ཤུ་ཅུ་བཅུད་ལ་
 སོགས་པ་གཞོད་སྦྱིན་གངས་མེད་པ་དང་། གྲུ་གངས་མེད་པ་སོགས་ས་དང་ནམ་
 མཁའི་དབྱིངས་ཐམས་ཅད་འཁོར་གྱིས་གང་བའི་དབུས་སུ་དབྱིད་ལྗང་ར་བ་རྒྱ་སྐར་
 དཔོས་ཉ་བའི་དཀར་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་གཅིག་གི་ཉིན་རྒྱལ་པོ་གསལ་རྒྱལ་གྱིས་
 མཆོད་དེ་ཆོ་འཁྲུལ་ཆད་མེད་པ་བསྟན་ཅིང་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱར་བ་ནས་
 བཟུང་ཆོས་བཅོ་ལྔ་ལ་རྒྱལ་པོ་གཟུགས་ཅན་སྟིང་པོས་མཆོད་དེ། རན་སོང་ཐམས་
 ཅད་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བ་ལ་སོགས་པ་ཆོ་འཁྲུལ་ཆད་མེད་པར་བསྟན་པའི་བར་ཆོ་
 འཁྲུལ་གྱི་སྒོ་ནས་ལྟ་མི་བགང་བ་ལས་འདས་པ་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་ལ་བཀོད་
 ཅིང་། རྩོགས་བྱེད་ལ་སོགས་པའི་སྟེ་གསལ་སྟོན་པ་དུག་འཁོར་བྱི་ཕྱག་དགུ་དང་
 བཅས་པ་བདུམ་ཏེ་ཐར་པའི་ལམ་ལ་བཀོད་ཅིང་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་འབའ་ཞིག་
 གིས་འཛིག་རྟེན་འདི་བྱལ་པར་མཛད་དོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་བྱ་ཆོད་

ལུང་པོའི་རིར་གོའུ་དེ་ཙུ་ལ་སོགས་པའི་ལྷ་སྡེ་དང་ལྷ་རིའི་བྱ་དང་། མོའུ་འགལ་གྱི་
བྱ་དང་། འཕགས་པ་རབ་འབྱོར་དང་། ཀུན་དགའ་པོ་ལ་སོགས་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་
ཆོགས་རྣམས་དང་། རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་དང་། རྗེ་བཙུན་འཇམ་དབྱངས་དང་།
འཕགས་པ་སྟུན་རས་གཟིགས་དབང་ལྷག་ལ་སོགས་པ་སྟུལ་པའི་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་མང་པོ་དང་། གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བགྱང་བ་ལས་
འདས་པ་དང་བཅས་པ་ལ་བཀའ་བར་པ་མཚན་ཉིད་མེད་པའི་ཆོས་ལའོར་བསྐྱོར་
ཏེ། དེ་ཡང་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་སྟོང་ཕྱག་བརྒྱ་པ་དང་། འབྲིང་ཉི་ཁྲི་ལྷ་སྟོང་པ་དང་ཁྲི་
བརྒྱད་སྟོང་པ་དང་ཤེས་རབ་ཁྲི་བ། བསྟུས་པ་བརྒྱད་སྟོང་པ་རྣམས་གསུངས།
གཞན་ཡང་ཡུལ་གཞན་དང་གཞན་ཏུ་ཏིང་ངེ་འཛིན་རྒྱལ་པོའི་མདོ་དང་། རྩོ་རྩོ་
གཙོད་པ། མངས་རྒྱས་པལ་པོ་ཆེ། ལང་ཀར་གཤེགས་པ། འཕགས་པ་དགོན་
མཆོག་བརྟེགས་པ་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པ་བཀའ་བར་པའི་སྡེར་གཏོགས་ཀྱི་ཆོས་
མཐའ་ཡས་པ་གསུངས། དེ་ནས་ཡངས་པ་ཅན་ལ་སོགས་པར་གདུལ་བྱ་གངས་
མེད་པ་དག་གི་དོན་ཏུ་མདོ་སྡེ་དགོངས་འབྲེལ་ལ་སོགས་པའི་བཀའ་ཐ་མའི་མདོ་
རྣམས་གསུངས་སོ། །གསང་སྟགས་ཀྱི་ཆོས་ལའོར་བསྐྱོར་རྒྱལ་ནི། བྱ་ཆོད་ལུང་
པོར་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་གསུངས་པ་དང་རྒྱས་མཉམ་ཏུ་དཔལ་ལྷན་འབྲས་སྤྲངས་
ཀྱི་མཆོད་རྟེན་ཏུ་དཔལ་རྒྱས་ཀྱི་ལའོར་ལོ་སོགས་སྟགས་སྒྲ་མེད་ཀྱི་ཆོས་མཐའ་
ཡས་པ་གསུངས། དེ་བཞིན་ཏུ་རི་རབ་ཀྱི་ཆེ་དང་། སྟུམ་ཅུ་ཅ་གསུམ་གྱི་གནས་
དང་། དགའ་ལྷན་གྱི་གནས་དང་། གནས་གཙང་མ་ལ་སོགས་པའི་ལྷ་གནས་མང་
པོ་དང་། ལྷའི་གནས་དང་། གཞོད་སྦྱིན་གྱི་གནས་དང་། ཨོ་རྒྱུ་ལ་ན་ལ་སོགས་
པའི་འཇམ་བུའི་གླིང་གི་གནས་བྱུང་པར་ཅན་མང་པོར་གསང་སྟགས་རྒྱུད་སྡེ་

བཞིའི་ཚེས་མཐའ་ཡས་པ་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་སྡེ་སྡོད་གསུམ་དང་རྒྱུད་སྡེ་
 བཞིའི་ཚེས་མཐའ་ཡས་སུ་མེད་པ་ཞིག་བཀའ་སྤྱུལ་པ་དེ་དག་ཀྱང་། རི་སྐད་དུ།
 ལྟ་ཡི་སྐད་དང་སྤྱད་དང་གཞོད་སྤྱོད་སྐད། གྲུལ་བུས་དག་དང་མི་ཡི་སྐད་རྣམས་
 དང་། །འགྲོ་བ་ཀྱན་གྱི་རྒྱ་རྣམས་རི་ཙམ་པ། །ཐམས་ཅད་སྐད་དུ་བདག་གིས་
 ཚེས་བསྟན་ཏོ། །ཞེས་གང་གསུངས་པ་ལྟར། ལྟ་དང་སྤྱུལ་སོགས་པ་འགྲོ་བ་རང་
 རང་གི་སྐད་དང་མཐུན་པར་སྟོན་ཅིང་གསུང་གཅིག་ཉིད་འགྲོ་བ་རང་རང་གི་སྐད་
 དང་མཐུན་པར་གོ་བ་དང་། རང་རང་གི་དབང་པོ་དང་བསམ་པ་དང་འཚམ་པའི་
 ཚེས་མཐའ་ཡས་པ་འབྱུང་བ་དང་། སྤྱིའི་བ་སྤྱིའི་ཁྱད་ཁྱུ་རེ་རེ་ནས་ཀྱང་ཚེས་གྱི་
 རྣམ་གྲངས་མཐའ་ཡས་སུ་མེད་པ་རྒྱན་དུ་འབྱུང་བས་རྒྱལ་བས་གསུངས་པའི་ཚེས་
 ཐམས་ཅད་ནི་རྒྱལ་བ་རང་ཉིད་མ་གཏོགས་སུས་ཀྱང་བརྗོད་པར་མི་རྒྱས་ལ།
 འོན་ཀྱང་གདུལ་བྱའི་ཉོན་མོངས་པའི་གཉེན་པོ་དང་མཐུན་པར་སྟོན་གྱིས་བསྟན་
 པ་ནི་ཚེས་གྱི་སྤང་པོ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་བཀའ་སྤྱུལ་ཅེས་འབྱུང་ངོ། །ཚེས་སྤང་
 བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་པོ་དེ་ལས་ཚེས་སྤང་རེ་རེའི་ཆད་ཀྱང་ཐ་མལ་པ་དག་གིས་
 བཟུང་བར་མི་རྒྱས་པ་མཐའ་ཡས་སུ་མེད་པ་ཞིག་ཡོད་པར་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་
 དང་དགོངས་འགྲེལ་དག་ལས་འབྱུང་ངོ། །དེ་ལྟར་རྒྱལ་བས་གསུངས་པའི་ཚེས་
 ཆད་མེད་པ་དེ་དག་ལས་གདུལ་བྱ་བྱུན་མོང་བ་རྣམས་གྱི་སྤང་པོར་ཉུང་ཟད་ཅིག་
 ལས་མི་སྤང་ན་ཚེས་རྒྱ་ཆེན་པོ་དེ་དག་གང་ན་བཞུགས་སྟུང་ན། སྟོབ་སྟོབ་ལས།
 བསྟན་པ་རིན་ཆེན་མཚོག་ལྟར་བཟང་ལ་འཕམ་མེད་པ། །རྣམ་པར་དག་ཚུལ་གང་
 ཡིན་སྤྱུ་མགོའི་གདེངས་ཀ་ཅན། །ཆེན་པོ་རྣམས་གྱིས་གཙུག་གི་རྒྱན་བཞིན་གྲུས་
 མཐོས་ནས། །ས་ཡི་གཏིང་ན་གནས་པའི་རབ་རིབ་སེལ་བར་བྱེད། །ཅེས་

གསུངས་པ་ལྟར། རྒྱལ་བའི་བཀའ་པལ་མོ་ཆེ་ནི་གྲུའི་ཡུལ་ན་བཞགས་ཏེ། རྒྱ་
 རྒྱལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་རིན་པོ་ཆའི་གཞལ་མེད་ཁང་དུ་མཆོད་
 པའི་དངོས་པོ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུབ་པས་མཆོད་པར་བྱེད་ལ། གཞན་ཡང་སྤུ་ཅུ་
 ཅུ་གསུམ་ལ་སོགས་པའི་ལྟ་གནས་དུ་མ་དང་། ལྷ་ལོ་ཅན་ལ་སོགས་པ་རྒྱལ་
 ཆེན་བཞིའི་གནས་དང་། གྲི་ཟའི་རྒྱལ་པོ་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་གནས་ལ་སོགས་པ་
 དང་། འདར་བྱེད་ཀྱི་གླིང་དང་། གཤམ་ལ་དང་། ཨོ་ཁྱི་ཡ་ནའི་མཁའ་འགྲོའི་ཕོ་
 བྲང་ལ་སོགས་པའི་གནས་བྱུང་པར་ཅན་རྣམས་ན་བཞགས་པར་གསུངས་སོ། །
 དེ་ལྟར་སྟོན་པ་བྲགས་རྗེ་ཅན་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་
 མཐའ་ཡས་པ་ཞིག་བསྒྲོར་ནས་ལྟ་མི་བབྲང་བ་ལས་འདས་པ་སྤྱིན་ཅིང་གྲོལ་བར་
 མཛད་ནས། རྒྱ་དངོས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་ཀུན་ཏུ་རྒྱ་རབ་བཟང་དང་། གྲི་ཟའི་རྒྱལ་པོ་
 རབ་དགའ་གཉིས་འདུལ་བའི་དུས་ལ་བབ་པ་ན་གྲོང་ཁྱིམ་ཅུ་ཅན་དུ་ཐེབས་ཏེ།
 རབ་དགའ་འདུས་ཕྱིར་གྲི་ཟར་རྒྱལ་ནས་གྲི་ཟའི་རྒྱ་དབྱངས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ར་རྒྱལ་
 བཅག །དད་པར་བྱས་ནས་ཆོས་བསྟན་པས་བདེན་པ་མཐོང་བ་ལ་བཀོད། ཀུན་
 ཏུ་རྒྱ་རབ་བཟང་ལོ་བརྒྱ་ཉི་ཤུ་ལོན་པ་མི་རྣམས་ཀྱིས་ཐར་པ་ཐོབ་པར་གྲགས་པ་
 ཆེ་བ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་རྗེས་བྱུང་ལ་གྱིས་འབབ་ན་གནས་པས་ལྷ་དུས་འདི་མེ་ཉོག་
 གི་ཆལ་རྟིང་པ་མཐོང་བ་དང་། དེ་སྟོན་པ་ལྟ་རན་ལས་འདའ་བའི་རྟགས་སུ་ཤེས་
 བས། ད་ནི་བདག་གིས་སྟོན་པ་མ་མཇལ་ན་སྤྱར་མཇལ་བར་མི་འགྱུར་ཞིང་།
 སྟོན་པས་བདག་གི་ཐེ་ཆོས་ཡང་སེལ་བར་འགྱུར་སྲིད་སྟུང་སྟེ་སོང་ནས་ཀུན་
 དགའ་བོ་ལ་སྟོན་པ་མཇལ་བར་ཞུས་པས། ཀུན་དགའ་བོས་སུ་སྟེགས་ཅན་སྟོན་
 པའི་དུང་དུ་གཏོང་བར་མ་འདོད་ནས་ལན་གསུམ་གྱི་བར་དུ་ཞུས་ཀྱང་མ་གནང་

བ་སྟོན་པས་མཐུན་ནས་ང་དང་མཉམ་སྦྲེག་ཅན་གཏམ་སྐྱོང་བའི་ཐ་མ་འདི་ཡིན་གྱི་
 ཐོངས་གསུངས་ནས་ཀྱན་ཏུ་རྒྱ་རབ་བཟང་མཛེལ་བར་གནང་། དེ་ལ་དགའ་བར་
 བྱ་བའི་གཏམ་མང་པོ་མཛད་ནས་ཆོས་འདུལ་བ་འདི་ལ་དག་སྦྱོང་གི་འབྲས་ལུ་
 བཞི་ཡོད་ཚུལ་དང་། ཆོས་འདུལ་བ་ལས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་གྱུར་པ་ལ་འབྲས་ལུ་ཐོབ་པ་
 མེད་ཚུལ་གསུངས་པས་ཀྱན་ཏུ་རྒྱ་རབ་བཟང་ཡིད་ཆོས་རྟེན་ནས་བདེན་པ་
 མཐོང་། རྒྱ་ཤོག་གིས་བསྟོན་རྫོགས་མཛད་པས་དག་བཅོམ་ཐོབ། དེ་ནས་རབ་
 བཟང་གིས་སྟོན་པའི་བཀའ་དྲིན་དྲན་པའི་གྲུས་པས་ད་ནི་བདག་གིས་སྟོན་པ་མུ་
 དན་ལས་འདའ་བ་བཟླ་བར་མི་བཟོད་དོ་སྙམ་ནས་དེ་མ་ཐག་མུ་དན་ལས་འདས་
 སོ། །དེ་ནས་སྟོན་པས་འཁོར་རྣམས་ལ་བཀའ་རྒྱལ་བ། འཁོར་རྣམ་བཞིས་པན་
 བདེར་འགྱུར་བའི་གསུང་རབ་བརྒྱ་གཉིས་བསྐྱུག་སྟོན་པ་སོ་ཐར་ལ་གྱིས། ཀྱན་
 པས་གཞོན་པ་རྣམས་ཡོ་བྱད་གྱིས་བསྐྱུ། གཞོན་པས་ཀྱན་པའི་མིང་འབོད་མི་བྱ།
 དད་པ་ཅན་ལ་སྟོན་པ་འབྲུངས་པ། སངས་རྒྱས་པ། ཆོས་གསུངས་པ། མུ་དན་
 ལས་འདས་པའི་ཕྱོགས་བཞི་བསྟན་པར་བྱའོ། །དག་སྦྱོང་དག་དཀོན་མཆོག་
 གསུམ་དང་བདེན་པ་བཞི་ལ་ཐེ་ཆོམ་ཡོད་ན་ཞུས་ཤིག །ཅེས་གསུངས་ནས་སྐྱའི་
 སྟོང་གཡོག་བསལ་ཏེ། དག་སྦྱོང་དག་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་བཟླ་བ་ནི་རྟེན་པར་
 དགའ་ཡི། དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་སྐུ་ལ་སྟོས་ཤིག །དག་སྦྱོང་དག་རེ་ཞིག་ཅང་
 མ་སྐྱེ་ཞིག་དང་། འདི་ལྟར་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་ནི་འཇིག་པའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་
 ཏེ། དེ་ལ་འདི་ནི་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་གསུང་གི་ཐ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་
 བས་ཤིང་སྐུ་ལ་རྩེད་གི་འགམ་དུ་མ་འོངས་པ་ན་བྱང་ཕྱོགས་གངས་རིའི་ལྗོངས་
 འདིར་རྒྱལ་བ་རང་ཉིད་གྱི་བསྟན་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་རྒྱ་ཆེར་དར་བར་འགྱུར་

རོ་ཞེས་སྟོན་མྱིར་དབུ་བྱང་ཕྱོགས་སུ་བསྟན་ནས། དགུང་ལོ་བརྒྱད་ཅུ་སྟོང་ནས་ཀྱི་
 གཅིག་གི་ཐོག་ཏུ་ཕེབས་པ་ནས་གོམ་ཞེས་པ་ལྷགས་པོ་འབྲུག་གི་ལོ་ས་ག་རྒྱ་
 བའི་ཆོས་བཙོ་ལཱི་ཉིན་དོན་དམ་པར་ནམ་མཁའ་མ་ཟད་ཀྱི་བར་དུ་གཟུགས་
 སྒྱའི་བཀོད་པ་དང་འཕྲིན་ལས་རྒྱན་ཆད་པ་མེད་ཀྱང་། གདུལ་བྱ་ཉག་འཛིན་ཅན་
 རྣམས་ཆོས་ལ་བསྐུལ་བ་དང་། དེ་བཞིན་གསེགས་པ་འཛིན་ཉེན་དུ་འབྱུང་བ་ཤིན་
 ཏུ་དཀོན་ཞིང་རྟེན་པར་དཀའོ་ཞེས་འདོམས་པ་དང་། སྟོན་གྱི་ཐུགས་བསྐྱེད་དང་
 སྟོན་ལམ་གྱི་དབང་སོགས་གྱིས་ཐུ་ངན་ལས་འདའ་བའི་རྩལ་བསྟན་ཏོ། །དེ་ནས་
 རྒྱལ་བ་རང་ཉིད་ཐུ་ངན་ལས་འདའ་བའི་རྩལ་བསྟན་ཀྱང་སྟོན་གྱི་ཐུགས་བསྐྱེད་
 དང་སྟོན་ལམ་གྱི་དབང་གིས་བསྟན་པ་ལོ་ལྷ་སྟོང་དུ་གནས་པར་བྱིན་གྱིས་
 བསྐྱབས་ཤིང་། སྐུ་གདུང་དང་རིང་བསྐལ་མར་དུ་འཕེལ་ཏེ་འཛམ་གུའི་གླིང་
 ཐམས་ཅད་མཆོད་ཉེན་གྱིས་བྱུང་བར་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་སོ། །སྟོན་གྱི་རྒྱལ་བ་
 འོད་སྦྲང་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ནི་རྒྱལ་བ་རང་ཉིད་ཐུ་ངན་ལས་འདས་པའི་རུབ་མོ་
 བསྟན་པའང་ལྷག་མེད་དུ་རུབ་པར་གསུངས་ན། སྟོན་པ་ཐུགས་རྗེ་ཅན་འདི་ཉིད་
 བེ་སྟོགས་མའི་འགོ་བ་མགོན་མེད་རྣམས་ལ་ཐུགས་རྗེ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་ཞིང་། སྟོན་གྱི་
 ཐུགས་བསྐྱེད་དང་སྟོན་ལམ་གྱི་རུས་པའང་རྒྱལ་བ་གཞན་ལས་ཆེས་ལྷག་པས་ད་
 ལྟའི་བར་དུ་བསྟན་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་མ་ཉམས་པར་གནས་པ་འདི་བཞིན་
 ཡིན་པས། སྟོ་གོས་དང་ལྷན་པ་དག་གིས་སྟོན་པ་ཐུགས་རྗེ་ཅན་འདི་ཉིད་ཀྱི་
 དཀའ་བྱིན་དང་ཐུགས་རྗེ་བྱོན་པའི་སྟོ་ནས་མཆོད་ཅིང་གསོལ་བ་འདེབས་པ་ལྟར་
 བྱེད། །དེ་ལྟར་སྟོན་པ་ཐུ་ངན་ལས་འདས་པའི་རྩལ་བསྟན་པའི་དབྱར་དེ་རྒྱལ་པོ་
 མ་སྐྱེས་དགས་སྐྱིན་བདག་བྱས་ནས། རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཀྱི་བདེ་ཆེན་མའི་ཐུག་ཏུ་

འོད་སྤང་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པའི་དག་བཅོམ་པ་ལྟ་བུ་བརྒྱས་དབྱར་གནས་མཛད།
 དེའི་ཆེ་ཀྱན་དགའ་བོ་ལ་མདོ་སྡེ་བསྐྱུ་བར་གསོལ་བ་བཏབ་པ་ན། དག་བཅོམ་པ་
 ལྟ་བུ་བརྒྱའི་སྤུམ་སྤྱར་རྣམས་བཅེགས་པ་གདན་དུ་བཏིང་བའི་སྡེང་དུ་འཕགས་པ་
 ཀྱན་དགའ་བོས་འཛེགས་ཏེ། ཞལ་མཉན་ཡོད་དུ་ཕྱོགས། དུག་ཐལ་མོ་སྤྱར།
 གཏོང་མཆི་མ་དང་བཅས་བཞེན་དུ། འདི་སྐད་བདག་གིས་ཐོས་པ་དུས་གཅིག་ན་
 ཞེས་བཅོད་པ་ན། ལྟ་གྲངས་མེད་པ་ནམ་མཁའ་ལས་བབས་ཏེ་གུས་པར་ཉན་
 ཅིང་མདོ་སྡེའི་སྡེ་སྡོད་བསྐྱུས་སོ། །དེ་ཡང་དང་པོ་བདེན་བཞེད་ཆོས་འཁོར་ནས་
 བཟུང་ཐ་མ་ཀྱན་ཏུ་རྒྱ་རབ་བཟང་ལ་གསུངས་པ་དང་། འཁོར་རྣམས་ལ་གསུང་
 གི་ཐ་མ་མི་རྟག་པ་བསྟན་པ་ཡན་ཆད་མདོ་སྡེ་རི་སྡེང་ཅིག་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་
 ཆོག་གཅིག་ཀྱང་མ་ལུས་པར་སྒོ་ལས་བཏོན་པའོ། །དེ་ལྟར་འཕགས་པ་ཀྱན་
 དགའ་བོས་མདོ་སྡེ་བསྐྱུས་ནས་ཁྲི་ལས་བབས་ཏེ་འཁོད། དེ་ནས་འཕགས་པ་ཉེ་
 བར་འཁོར་ཁྲི་ལ་འཛེགས་ཏེ་འདུལ་བའི་སྡེ་སྡོད་རྣམས་བསྐྱུས། དེ་ནས་འོད་སྤང་
 ཆེན་པོ་ཁྲི་ལ་འཛེགས་ཏེ་མངོན་པའི་སྡེ་སྡོད་རྣམས་བསྐྱུས་སོ། །དེ་ནས་འོད་སྤང་
 ཆེན་པོ་འདི་སྤུམ་དུ་བདག་གིས་བསྟན་པའི་བྱ་བ་བྱས་ཟིན་གྱི། ད་ནི་མྱ་ངན་ལས་
 འདའོ་སྤུམ་དུ་དགོངས་ནས་འཕགས་པ་ཀྱན་དགའ་བོ་ལ་བསྟན་པ་གཏད་དེ།
 ཁྱོད་ཀྱིས་ཀྱང་བསྟན་པ་ཤ་ནའི་གོས་ཅན་ལ་གཏོད་ཅིག་ཅེས་གསུངས་ནས་དེ་
 བཞེན་གསེགས་པའི་མཆོད་རྟེན་རྣམས་ལ་དུག་བཅའ་ཏེ། ལྟོ་ཕྱོགས་ཀྱི་རི་བྱ་
 རྒྱང་ཅན་ཞེས་བྱ་བའི་རི་བོ་གསུམ་འདུས་ཀྱི་དབུས་སུ་བྱོན་ནས་རྩའི་གདན་ལ་
 སྦྱིལ་མོ་ཀྱང་བཅས། བཅོམ་ལྟན་འདས་ཀྱིས་གནང་བའི་སྤུམ་སྤྱར་སྐུ་ལུས་ལ་
 བཀའ་སྟེ། རི་སྤྱིད་བྱམས་མགོན་མ་བྱོན་གྱི་བར་དུ་མི་ཉམས་པར་བྱིན་གྱིས་

བསྐྱབས་ནས་བྱ་ངན་ལས་འདས་སོ། །དེ་ནས་འཕགས་པ་ཀུན་དགའ་བོས་འཁོར་
 རྒྱུ་བཞི་ལ་རྗེས་སྤྱད་མས་གིང་། བསྟན་པ་ལོ་བཞི་བརྒྱ་ཅམ་གྱི་རིང་བསྐྱབས་
 བས་ནས་ཞིག་ན་བསྟན་པ་ཤ་ནའི་གོས་ཅན་ལ་གཏད་དེ། རྩོད་ཀྱིས་བསྟན་པ་
 ཉེར་སྤྲས་ལ་གཏོད་ཅིག་ཅིས་ལུང་བསྟན་ནས་བྱ་ངན་ལས་འདས་སོ། །དེ་ནས་
 འཕགས་པ་ཤ་ནའི་གོས་ཅན་གྱིས་བསྟན་པའི་བྱ་བ་རྒྱ་ཆེར་མཛད་དེ་མཐར་
 བསྟན་པ་ཉེར་སྤྲས་ལ་གཏད། དེ་ནས་འཕགས་པ་ཉེར་སྤྲས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་
 གཉིས་པ་བཞིན་དུ་བསྟན་པའི་བྱ་བ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་མཛད་དེ། སློབ་མ་
 དག་བཅོམ་ཐོབ་པའང་གངས་མེད་པ་བྱུང་སྟེ། དག་བཅོམ་རེ་རེ་བྱུང་བ་ན་སོ་གིང་
 སོར་ལྟ་བུ་རེ་རེ་དོར་བས་བྲག་ལུག་འདོམ་ལྟ་བུ་བརྒྱ་ཡོད་པ་ཞིག་སོ་གིང་གིས་
 ཡོངས་སྤྱད་པར་གྱུར་ཏོ། །འཕགས་པ་ཉེར་སྤྲས་ཀྱིས་བསྟན་པ་རྩི་རྩི་ཀ་ལ་
 གཏད། འཕགས་པ་རྩི་རྩི་ཀས་བསྟན་པ་འཕགས་པ་ནག་པོ་ལ་གཏད། དེས་
 ལེགས་མཐོང་ཆེན་པོ་ལ་བསྟན་པ་གཏད་དེ། དེ་དག་ལ་བསྟན་པའི་གཏན་རབས་
 བདུན་དུ་གྲགས་སོ། །ཚུལ་དེ་ནི་ལུང་ལས། ལེགས་པར་གསུང་མཛད་བྱུང་པའི་
 དབང་པོ་དང་། འོད་སྲུང་ཀུན་དགའ་ཤ་ནའི་གོས་ཅན་དང་། ཉེར་སྤྲས་རྩི་རྩི་ཀ་
 དང་ནག་པོ་དང་། ལེགས་མཐོང་ཆེན་པོ་བསྟན་པའི་གཏན་རབས་བདུན། ཞེས་
 གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྟན་འདས་བྱ་ངན་ལས་འདས་ནས་ལོ་བརྒྱ་
 དང་བརྒྱ་འདས་པ་ན་བསྟུ་བ་གཉིས་པ་ཞེས་བྱ་བ་བྱུང་སྟེ། དེ་ཡང་ཡངས་པ་ཅན་
 དུ་དགོ་སློང་ལྟ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་རུང་བ་མ་ཡིན་པའི་
 གཞི་བརྒྱ་སྤྱད་པས་རྩི་དང་ཆེན་པོ་དང་ལྟན་པར་གྱུར་པ་ན། དག་བཅོམ་པ་
 གྲགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་འཁོར་ལྟ་བུ་དང་བཅས་པ་ཚུགས་དེར་གཤེགས་པས་

མཁའ་ནས། རྒྱལ་པོའི་བསྟན་པ་ཉམས་པ་ཐུགས་གྱིས་མ་བཟོད་ནས་རྩལ་
 གྱིས་ཡུལ་སོ་སོར་བྱོན་ནས་དག་བཅོམ་པ་རྣམས་བསྟུས་པ་ན། འཕགས་པ་ཀུན་
 དགའ་པོས་མཁན་པོ་མཛད་པའི་དགོ་སྟོང་དག་བཅོམ་པ་བདུན་བརྒྱ་ཡངས་པ་
 ཅན་གྱི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་འདུས་ནས་རུང་བ་མ་ཡིན་པའི་གཞི་བཅུ་སྟེང་པ་
 རྣམས་སུན་ཐུང་ཁིང་གནས་དབྱུང་བྱས་ནས། དག་བཅོམ་བདུན་བརྒྱ་པོས་བཀྲ་
 ཤིས་ཀྱི་གསོ་སྦྱང་མཛད་དོ། །དེ་ལྟར་མཛད་པ་ན་དཀར་ཐུགས་སྦྱང་པའི་ལྷ་
 རྣམས་གྱིས་ཆོས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱོགས་ནི་པམ་མོ། ཆོས་ཀྱི་ཕྱོགས་ནི་རྒྱལ་ལོ་ཞེས་
 ཆེད་དུ་བརྗོད་པ་ཆེད་དུ་བརྗོད་དོ། །དེ་ལྟར་དག་བཅོམ་བདུན་བརྒྱས་འདུལ་པའི་
 བཅས་མཚམས་ལ་རང་བཟོའི་བསྐྱེད་བྱེད་པ་རྣམས་སུན་ཐུང་ནས། རྒྱལ་པ་
 རང་ཉིད་ཀྱི་གསུང་ལྟར་དག་ཐེར་མཛད་པ་ལ་བསྟུ་བ་གཉིས་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་
 བས་རེ་ཞིག་ན་བདུད་རྟིག་ཏེ་ཅན་གྱིས་དག་བཅོམ་པའི་ཆ་བྱང་དུ་སྐྱུལ་ནས་དགོ་
 འདུན་རྣམས་ལྟ་བ་ཐ་དད་དུ་བྱེ་བས་ལོ་མང་པོའི་བར་དུ་འབྲུག་ལོང་དུ་གྱུར། དེ་
 བས་དགོ་སྟོང་གནས་མའི་བྱ་ཞེས་བྱ་བས་དགོ་འདུན་རྣམས་བསྟུས་ཏེ་ཅོད་པ་
 ཆོས་ཕྱོགས་སུ་ཞི་བར་བྱས། ཡང་གོང་ཁྱེད་མེ་ཏོག་གིས་བརྒྱན་པ་ཞེས་བྱ་བར་
 དགོ་འདུན་གྱི་གནས་བརྟན་བཞི་སྐད་མ་མཐུན་པར་གཅིག་གིས་སྦྱི་ཏའི་སྐད་
 དུ་འདོན། གཅིག་གིས་རུར་ཆག་གི་སྐད་དུ་འདོན། གཅིག་གིས་ཐ་མལ་པའི་སྐད་
 དུ་འདོན། གཅིག་གིས་ག་ཟའི་སྐད་དུ་འདོན་པས་སྟོབ་མ་རྣམས་ཀྱང་མི་མཐུན་
 པར་གྱུར་ཏེ་རྩ་བའི་སྡེ་པ་བཞིར་བྱས། བཞི་པོ་དེ་ལས་རིམ་གྱིས་བྱས་པའི་སྡེ་པ་
 བཅོ་བརྒྱད་དུ་བྱས་སོ། །དེ་དག་ནང་ཕན་ཚུན་མི་མཐུན་པར་འདི་ཁོ་ན་སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ཡིན་གྱི། གཞན་བཅུ་བདུན་ནི་མིན་ནོ་ཞེས་སོ་སོ་ནས་བརྗོད་པ་

ལ། རམ་ཞིག་ན་རྒྱལ་པོ་གི་གྲིའི་མི་ལྟས་ལུང་བསྟན་པའི་མདོ་རྟེན་ནས་བལྟས་
 པས། རྒྱལ་བ་འོད་སྲུང་གིས་རྒྱལ་པོ་གི་གྲི་ལ་ཁྱོད་གི་མིས་ལྟས་དེ་རྣམས་བཅོམ་
 ལྷན་འདས་ཤྱུག་ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་ལ་འདི་ལྟར་འབྱུང་བའི་སྤྱི་ལོ་ལྟས་ཡིན་ཞེས་
 གསུངས་ཤིང་། ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་ལ་སྤེལ་བའི་བརྒྱུད་དུ་གྲེས་ཚུལ་དང་། དེ་
 ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་ལ་མཚུངས་པར་མཐོང་བ་
 ན་ཐམས་ཅད་གི་སེམས་ཞི་སྟེ། སྤེལ་བའི་བརྒྱུད་པོ་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་གི་
 བསྟན་པར་མཐུན་པར་བསྟུས་པ་ལ་བསྟུ་བ་གསུམ་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལྟར་རྒྱལ་བ་
 རྒྱ་པོ་ལས་འདས་པའི་ཚུལ་བསྟན་པའི་རྗེས་སུ་བསྟུ་བ་རིམ་པ་གསུམ་བྱུང་།
 དག་བཅོམ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་རྣམས་གིས་ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་མ་ཉམས་པར་
 བརྩུང་། དེ་ནས་རིམ་གྱིས་སེམས་ཅན་རྣམས་བསོད་ནམས་དམན་པས་ཆོས་
 མདོན་པ་ལ་དག་ལན་གསུམ་བྱུང་བ་སོགས་ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་ཉམས་དམས་
 པར་གྱུར། དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཤིན་ཏུ་ཉམས་ཚབས་ཆེ་ཁོང་། ཉན་
 ཐོས་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྤྱོད་པ་མང་པོས་ཀྱང་ཐེག་ཆེན་བཀའ་མིན་པར་སྤྱོད་པ་སོགས་བྱིན་ང་
 ཀྱན་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཚུལ་ལ་སྤང་བར་གྱུར་པས་ཐེག་ཆེན་གི་ལམ་སྟོལ་མིང་
 ཅོམ་ཡང་རུབ་ཏུ་ཉེ་བ་ན། ལང་ཀར་གཤེགས་པ་ལས། རྟོ་ཕྱོགས་པེ་ཏའི་ཡུལ་དུ་
 བློ། །དགོ་སྟོང་དཔལ་ལྷན་ཆེར་གྲགས་པ། །དེ་མིང་གྲུ་ཞེས་བོད་པ་སྟེ། །ཡོད་
 དང་མེད་པའི་ཕྱོགས་འཛིག་པ། །ང་ཡི་ཐེག་པ་འཛིག་རྟེན་དུ། །སྤྱོད་ཐེག་ཆེན་
 རབ་བཤད་ནས། །རབ་ཏུ་དགའ་བའི་ས་བསྐྱབས་ཏེ། །བདེ་བ་ཅན་དུ་དེ་
 འགྲོའོ། །ཞེས་དང་། འཇམ་དཔལ་རྩ་རྒྱུད་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ང་འདས་
 བས། །ལོ་ན་བཞི་བརྒྱ་ལོན་པ་ན། །དགོ་སྟོང་གྲུ་ཞེས་དེ་འཕོད་འབྱུང་། །བསྟན་

པ་ལ་ནི་དད་ཅིང་མན། རབ་ཏུ་དགའ་བའི་ས་ཐོབ་པ། ཁོ་ནི་བྱག་བརྒྱ་དག་ཏུ་
 འཛོ། རིག་པ་མ་བྱ་ཆེན་མོ་ནི། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་དེས་ཀྱང་གྲུབ། བསྟན་
 བཅོས་སྣ་ཚོགས་དོན་དང་ནི། དངོས་པོ་མེད་པའི་དོན་དེ་རིག་གང་ཆེ་ལུས་དེ་
 བོར་བ་ན། བདེ་བ་ཅན་དུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར། རེ་ནི་མཐར་གྱིས་སངས་རྒྱས་ཉིད། །
 དེས་པ་ཁོ་ནར་ཡང་དག་འཕོབ། ཅེས་སོགས་མདོ་རྒྱད་དུ་མ་ནས་ལུང་བསྟན་
 པའི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་མགོན་པོ་གྲུ་བྱུང་དང་། ཡང་འཇམ་དབལ་ཅུ་རྒྱད་ལས།
 ཐོགས་མེད་ཅེས་བྱའི་དགོ་སྟོང་ནི། བསྟན་བཅོས་དེ་ནི་དོན་ལ་མཁས། མདོ་སྡེ་
 དེས་དོན་དྲང་བའི་དོན། རྣམ་པ་མང་པོ་རབ་ཏུ་འབྱེད། འཇིག་རྟེན་རིག་པ་སྟོན་
 བདག་ཉིད། གཞུང་བྱེད་རང་ཚུལ་ཅན་དུ་འགྱུར། རེ་ཡིས་རིག་པ་གྲུབ་པ་ནི། །
 ས་ལའི་པོ་ཉ་མོ་ཞེས་བརྗོད། རེ་ཡི་སྟགས་ཀྱི་མཐུ་ཡིས་ནི། སྟོ་ནི་བཟང་པོ་སྐྱེ་
 བར་འགྱུར། བསྟན་པ་ཡུན་རིང་གནས་བྱའི་བྱིར། མདོ་ཡི་དེ་ཉིད་དོན་སྟུང་
 བྱེད། ཁོ་ནི་བརྒྱ་དང་ལྷ་བཅུར་འཛོ། རེ་ལུས་ཞིག་ནས་སྣ་ལུལ་འགོ། འཁོར་བ་
 རྣམས་སུ་འཁོར་བ་ན། ཡུན་རིང་བདེ་བ་རྗེས་སྤྱོད་ནས། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་
 མཐར་གྱིས་དེ། བྱང་རྒྱལ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་ཡིན། ཞེས་ལུང་བསྟན་པ་
 འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་གཉིས་ཀྱིས་གཅོས་རྒྱལ་བ་རང་ཉིད་ཀྱིས་ལུང་བསྟན་
 པའི་མཁས་གྲུབ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་སྟགས་ཀྱི་ལམ་རྣམས་
 གསལ་བར་མཛད་ཅིང་། དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་མགོན་པོ་གྲུ་བྱུང་ནི་གནས་བརྟན་སྟེ་
 གཅན་ཟིན་གྱི་སྟོབ་མ་བུམ་ཟེ་སྟེ་གཅན་ཟིན་བཟང་པོ་ལས་བསྟན་པར་རྫོགས་ཏེ་
 འདུལ་བའི་བཅས་མཚམས་རྣམས་གིན་ཏུ་དག་པར་མཛད་ཅིང་། བསྟན་པ་ལ་
 གཡེལ་བའི་དགོ་སྟོང་གི་གཟུགས་བརྟན་མང་པོ་གནས་དབྱུང་མཛད། བསྟན་པ་

ཚུལ་བཞིན་དུ་སྤང་བ་རྣམས་ཆོས་དང་ཟང་ཟེང་གཉིས་ཀའི་སྒོ་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་
 ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་ཆེས་ཆེར་འཕེལ་བར་མཛད། ཡུམ་རྒྱས་པ་སྤྱིའི་ཡུལ་ནས་
 གདན་དྲངས་ཏེ་འཛམ་སྤྱིའི་གྲོ་དར་བར་མཛད། བུམ་ཟེ་ཆེན་པོ་ས་ར་ཉ་ལ་
 དཔལ་གསར་བ་འདུས་པ་དང་འཁོར་ལོ་སྟོན་པ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱད་དང་
 གདམས་ངག་མང་དུ་གསན་ཞིང་། །གཙོ་བོར་རྗེ་བཙུན་འཛམ་པའི་དབྱངས་ལྷའི་
 སྤྱི་རྣམ་པར་བསྟན་པ་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་སྟོ་གོས་རིན་ཆེན་ལ་མདོ་སྟགས་
 གྱི་ཆོས་རྒྱལ་བས་རི་ལྷར་གསུངས་པ་རྣམས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་གསན་ནས་
 འཕགས་ཡུལ་དུ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཉིན་མོ་ལྷར་གསལ་བར་མཛད་དེ། རྗེ་སྟོང་
 གསུམ་གྱི་བཞུད་བྱའི་དོན་ཐམས་ཅད་གང་ཟག་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་ཅན་
 གཅིག་གི་ཉམས་ལེན་གྱི་རིམ་པར་བསྟུས་པ་ལམ་གྱི་ལུས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་
 རིགས་པའི་ལམ་ནས་སྟོན་པ་རིན་ཆེན་ཐེང་བ་དང་། ལུང་གིས་བསྐྱབ་པ་མདོ་སྟོ་
 ཀྱན་ལས་བཏུས། ཤར་ཕྱིན་གྱི་དོན་ཟབ་མོ་རྟེན་འབྱུང་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རིགས་
 པའི་ཆོགས་མཐའ་ཡས་པས་གཏན་ལ་འབེབས་པ་དབུ་མ་རྩ་བ་གེས་རབ་སོགས་
 རིགས་ཆོགས་རྣམས་དང་། སྤྱ་མེད་རྟོ་རྗེ་ཐེག་པའི་ལམ་གྱི་གནད་མཐར་ཐུག་པ་
 དཔལ་གསར་བ་འདུས་པའི་རྒྱུ་བྱེད་ཐབས་མདོར་བྱས་དང་མདོ་བསྟེ། རྫོགས་རིམ་
 རིམ་ལྡ་ལ་སོགས་པ་མདོ་སྟགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་མཐའ་ཡས་པ་མཛད་པས།
 སྟོབ་དཔོན་འདི་ནི་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ལ་རྒྱལ་བ་རང་ཉིད་དང་མཚུངས་པ་ལྟ་
 བུར་འཕགས་ཡུལ་གྱི་མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པར་སྤྱིང་དོ། །འཕགས་པ་
 ཐོགས་མེད་ཀྱིས་རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་ལོ་བཅུ་གཉིས་སུ་བསྐྱབས་ནས་ཞལ་
 གཟིགས་པ་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་དར་བར་ཞུས་པས། བྱམས་མགོན་གྱིས་དགའ་

ལྷན་དུ་འཕྲིད་ནས་ལྷའི་དོ་སྐྱད་ཅིག་གམ། མི་ལོ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་ཐེག་པ་
 ཆེན་པོའི་ཆོས་རྒྱལ་མཐའ་ཡས་པ་གསན་ནས། སྤར་ཡང་འཛམ་གླིང་གི་དུ་
 བྱམས་ཆོས་སྡེ་ལྷའི་སྦྱེས་དང་བཅས་ཐེབས་ཏེ། བྱམས་མགོན་གྱི་གཞུང་ལ་བརྟེན་
 བས་རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་བཀྲལ་ཏེ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་བསྟན་པ་རྒྱ་ཆེར་སྦྱེལ་ཏེ།
 མདོ་སྡེ་རྒྱན་གྱི་དོན་འགྲེལ་བྱང་ས་ལ་སོགས་པ་ས་སྡེ་ལྷ་དང་། རྩོམ་རྣམས་པ་
 གཉིས་ལ་སོགས་པ་རྒྱལ་བའི་བཀའི་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་བསྟན་བཅོས་མང་དུ་
 མཛད། ཤིང་རྩ་ཆེན་པོ་ཐོགས་མེད་ཀྱི་རྩེས་སུ་འབྲངས་ནས་སློབ་དཔོན་དབྱིག་
 གཉེན་གྱིས་རབ་དུ་བྱེད་པ་སྡེ་བརྒྱད་ལ་སོགས་པ་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ཀྱི་
 དགོངས་འགྲེལ་མང་དུ་མཛད་དེ། བསྟན་པ་ལ་བྱ་བ་རྒྱ་ཆེན་པོ་མཛད་པས་ཀྱུན་
 མཁུན་གཉིས་པ་ཞེས་འབགས་ཡུལ་མཁས་པ་རྣམས་ལ་ཡོངས་སུ་གྲགས་སོ། །
 བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ལྷ་རྒྱལ་གྱི་ལྷགས་སློབ་ཡོངས་སུ་རྩོགས་པ་འཛིན་པ་སློབ་
 དཔོན་ཆེན་པོ་ལྷ་རྒྱུ་དེ་བས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལམ་གྱི་ལུས་ཚང་བར་སྟོན་པ་
 དབྱ་མ་བཞི་བརྒྱ་པ་དང་། སྤྱ་མེད་ཀྱི་ལམ་གྱི་གནད་མཐར་ཐུག་རྣམས་གསལ་
 བར་སྟོན་པ་རིམ་ལྷའི་དོན་འགྲེལ་སྟོན་བསྟན་སྟོན་མ་སོགས་བསྟན་བཅོས་མང་
 དུ་མཛད། ལྷ་རྒྱལ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་ལྷགས་བྱམ་མོང་མིན་པ་གསལ་བར་བྱེད་པ་སློབ་
 དཔོན་སངས་རྒྱས་བརྒྱངས་ཀྱིས་ཅ་ཤེའི་འགྲེལ་པ་མདྲ་དུ་བྱང་བ་མཛད་པ་ལ་
 འགྲེལ་པ་བརྒྱ་ལྷ་ལི་ཏར་གྲགས། སློབ་དཔོན་དཔའ་བོས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་
 སྟོན་པ་རྒྱ་ཆེར་སྟོན་པ་སྦྱེས་རབས་སོ་བཞི་པ་དང་། བསྟོན་པ་བརྒྱ་ལྷ་བཅུ་པ་ལ་
 སོགས་པ་དང་། ལྷགས་ལ་འཇུག་པའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་སྟོན་པ་རྒྱད་དོན་བསྟན་པ་
 ལྷ་བཅུ་པ་དང་། ཅ་ལྷང་བཅུ་བཞི་པ་ལ་སོགས་པ་མདོ་སྡེས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་

མཐའ་ཡས་པ་ཞིག་མཛད། སློབ་དཔོན་ལགས་ལྷན་འབྲེད་ཀྱིས་ཅུ་ཤེད་འགྲེལ་
 པ་ཤེས་རབ་སློན་མེད་དང་། དུ་མ་སྤང་བ་དང་། རྟོག་གི་འབར་བ་སོགས་བསྟན་
 བཅོས་མང་དུ་མཛད། སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ལྷ་པ་གྲགས་པས་མགོན་པོ་ཁྲུ་སྒྲུབ་ཀྱི་
 ལུགས་བཟང་ཆེས་ཆེར་གསལ་བར་བྱ་བྱིར་ལམ་གྱི་ལུས་ཚད་བར་སྟོན་པའི་
 བསྟན་བཅོས་དུ་མ་ལ་འཇུག་པ་དང་། བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་བ་དང་། རིགས་
 པ་དྲུག་ཅུ་པའི་འགྲེལ་བ་སོགས་མང་དུ་མཛད་ཅིང་། ལྷག་པར་ཅུ་ཤེད་འགྲེལ་བ་
 ཆོག་གསལ་དང་། གསང་བ་འདུས་པའི་རྒྱུད་འགྲེལ་སློབ་གསལ་གཉིས་མཛད་
 དེ། དེ་ལ་ནི་མཁའ་ལ་ནི་ལྷ་རྣམ་གཉིས་དང་། ས་ལ་གསལ་བ་རྣམ་གཉིས་ཞེས་
 འགྲན་ལྷ་མེད་པའི་བསྟན་བཅོས་སུ་འཕགས་ལུལ་མཁས་པ་རྣམས་ལ་གཏམ་དུ་
 གྲགས་སོ། །རྒྱལ་སྤྱི་ཆེན་པོ་ཞི་བ་ལྷ་ས་རྩེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱི་མན་
 དག་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱལ་བའི་བཀའི་དགོངས་པ་འཕགས་པ་ཁྲུ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྩེས་སུ་
 འབྲངས་ཏེ་གསལ་བར་བྱེད་པ་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་ལམ་གྱི་ལུས་ཡོངས་སུ་
 རྟོགས་པར་སྟོན་པའི་བསྟན་བཅོས་མང་དུ་བྱུང་བ་སྟོན་འཇུག་དང་བསྐྱབ་བཀུས་
 གཉིས་མཛད། མདོ་བཀུས་ཤིག་ཀྱང་མཛད་ཅིས་འབྱུང་ངོ། །ཐོགས་མེད་སྒྱུ་
 མཆེད་ཀྱི་རྩེས་སུ་འབྲངས་ནས་སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་ཀྱི་གྲུང་པོས་བསྟན་བཅོས་
 བརྒྱ་ཅུ་བརྒྱད་དང་། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་གཅིག་ཏུ་བསྟུས་པ་གསུང་རབ་མ་
 ལུས་བལྟ་བའི་མིག་ལྷ་བྱ་ཆད་མ་ཀྱན་ལས་བཀུས་པ་མཛད། གཞན་ཡང་དགོངས་
 འགྲེལ་གྱི་བསྟན་བཅོས་མང་དུ་མཛད་ངོ། །བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་
 པས་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་ཐམས་ཅད་དྲི་མ་མེད་པའི་རིགས་པའི་ལམ་ནས་
 དངས་ཏེ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་མཛད་པ་ཆད་མ་རྣམ་འགྲེལ་སོགས་ཆད་མ་སྟེ་

བདུན་དུ་གྲགས་པ་མཛད་དོ། །སློབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད་གྱིས་འདུལ་བ་ལུང་སྟེ་
 བཞིའི་དོན་བསྐྱུས་པ་འདུལ་བ་མདོ་རྩ་བ་དང་། འདུལ་བའི་ལས་བརྒྱ་རྩའི་ཆོག་
 མཛད་ཅིང་། གཞན་ཡང་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་བསྟན་བཅོས་མང་དུ་མཛད། །སློབ་
 དཔོན་ཤུག་འོད་གྱིས་འདུལ་བ་སུམ་བརྒྱ་བ་དང་འོད་ལྡན་སོགས་བསྟན་བཅོས་
 མང་དུ་མཛད་དོ། །བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་དེ་དག་ལ་ནི་འཛམ་གླིང་མཛེས་པར་བྱེད་
 པའི་རྒྱན་ཅེས་མཁས་པ་རྣམས་ལ་ཡོངས་སུ་གྲགས་སོ། །གཞན་ཡང་གྲུབ་ཆེན་
 དཔལ་མགོན་པོ་བདེ་བ་ཆེན་པོ་དང་། ས་ར་ཏ་དང་། ལུ་ཉི་བ་དང་། དྲིལ་བ་
 ཞབས་དང་། ཉག་པོ་སྟོད་པ་དང་། ལྷ་ལི་ཏ་དང་། ལྷ་རི་ཀ་པ་དང་། འཇམ་
 དཔལ་གྲགས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་ཞབས་དང་། མར་མེ་མཛད་བཟང་པོ་
 དང་། མཆོ་སྒྱེས་དོ་ཇེ་དང་། སྟོན་པའི་ཞབས་དང་། ཐ་ག་ན་དང་། ཉེ་ལོ་དང་། ལྷ་
 རོ་དང་། ཨ་བྱ་ལ་ཀ་ར་སོགས་གྲུབ་ཆེན་བགྲང་བ་ལས་འདས་པ་བྱོན་པ་རྣམས་
 དང་། སློབ་དཔོན་ཐོ་བཙུན་གྲུབ་ཇེ་སྟུ་མཆེད་དང་། ཆོས་ལྡན་རབ་འབྱོར་དང་།
 དགའ་བའི་བཤེས་གཉེན་དང་། དག་བཅོམ་ཆོས་རྒྱབས་ལ་སོགས་པ་དང་།
 མཁས་པ་ཆེན་པོ་ཅན་གོ་མི་དང་། རྒྱ་མཆོ་སྟོན་དང་། རིན་སུ་བྱ་དང་། སངས་
 རྒྱས་གསང་བ་དང་། གོལ་སྟེ་རྣམ་གཉིས་དང་། མཁན་ཆེན་ཞིབ་འཛོད་དང་། མེང་
 གོ་བཟང་པོ་དང་། ཀ་མ་ལ་ཤི་ལ་སོགས་པ་ཆེན་པོ་བགྲང་བ་ལས་འདས་པ་
 བྱོན་ཏེ། དེ་ཐམས་ཅད་གྱིས་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་བསྟན་བཅོས་མཐའ་ཡས་སུ་མེད་
 པ་ཞིག་མཛད་དེ། ཐམས་ཅད་ནི་བགྲང་བར་མི་རུས་ཀྱི། དེ་དག་ལས་བོད་ཡུལ་
 དུ་གང་འགྱུར་བའི་མཛད་པ་པོ་རྣམས་ནི་བསྟན་བཅོས་རང་རང་གི་གཤམ་དུ་
 གསལ་བ་ལྟར་རོ། །དེ་ལྟར་འཕགས་ཡུལ་དུ་རྒྱལ་བའི་བཀའ་དང་དགོངས་

འགྲུ་གི་བསྟན་བཅོས་རྣམས་རི་ལྟར་བྱུང་བའི་ཚུལ་བརྗོད་ནས། བོད་ཡུལ་གངས་ཅན་གྱི་ལྗོངས་འདིར་རྒྱལ་བའི་བཀའ་དང་དགོངས་འགྲུ་གི་བསྟན་བཅོས་རྣམས་རི་ལྟར་བྱོན་པའི་ཚུལ་ནི། སྤྲུགས་མའི་མགོན་པོ་བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་ཤུག་གི་རྒྱལ་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དངོས་སུ་འདུལ་བའི་ཞིང་དུ་མ་གྱུར་པ་བྱུང་བྱོགས་ཁ་བ་ཅན་གྱི་ལྗོངས་འདིར་རྒྱལ་བ་རང་ཉིད་མཁའ་ལས་འདས་པའི་འོག་ཏུ་བསྟན་པ་དར་བར་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་ཤིང་། ལྷ་མོ་བྱི་མ་མེད་པའི་འོད་ལུང་བསྟན་པའི་མདོ་དང་། སྤང་རུ་ལུང་བསྟན་པའི་མདོ་དང་། ཤེར་བྱིན་གྱི་མདོ་ལ་སོགས་པ་མདོ་རྒྱད་དུ་མར་བྱང་བྱོགས་འདིར་བསྟན་པ་དར་བར་ཡང་དང་ཡང་དུ་ལུང་བསྟན་ཅིང་། ལྷག་པར་འཇམ་དབལ་ཙ་རྒྱུད་ལས། དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་བསྟན་འདི་ལ། རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་བྱ་བ་བྱེད། བྱང་གི་བྱོགས་ལ་བརྟེན་ནས་ནི། ཇི་ཡི་ཆོན་འབྱུང་བར་འབྱུང་། ལྷ་ལྟན་ལུལ་ཞེས་བྱ་བ་ཡི། གངས་ཅན་རི་ཡི་ནང་གནས་པའི། རྒྱལ་པོ་མི་ཡི་ལྷ་ཞེས་པ། ལི་ཙྰ་བྱི་རྣམས་རིགས་སུ་བྱུང་། ཇི་ཡང་རྒྱགས་ཀྱི་དོན་གྲུབ་སྟེ། འཁོར་སྤྱོད་ཆེ་དང་ལྟན་པར་འབྱུང་། རིག་པ་འཁོར་སྤྱོད་ལྟན་ཞེས་བྱ། མི་ཡི་བདག་པོས་དེ་ཡང་གྲུབ། འཁོར་བརྒྱད་ཅུར་རྒྱལ་གྱིད་བྱས། ཇིས་ནི་རྒྱུ་མ་རྣམ་པར་སྤངས། རྒྱལ་པོ་དེས་ནི་སྟོག་གཅོད་སྤངས། ཇིས་ནི་རྒྱགས་ཀྱང་སྤྱུར་གྲུབ་སྟེ། ཞི་དང་རྒྱས་དང་བསིལ་བྱེད་པའོ། འཇིག་རྟེན་སྟོལ་མ་ཞེས་གྲགས་དང་། ལྷ་མོ་གོས་དཀར་མ་དང་ནི། དཀར་མོ་ཆེན་མོ་གཞན་པར་བརྩོན། རྟག་ཏུ་ཡིད་ནི་མི་སྟོབ་པའོ། ཇི་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་ཡི། ཇི་བཞིན་རྒྱལ་པོ་མང་པོ་ནི། རྣམ་པ་དུ་མ་མང་པོ་དག་ཁ་དོག་སྣ་ཚོགས་སྣ་ཚོགས་གཟུགས། ཁ་བ་ཅན་གནས་གྲུ་གྱེད་རྒྱལ། ཇི་ཡང་སྟོན་

པ་མཚན་བྱེད་པའོ། ལྷ་མཚན་ལྷ་མཚན་བཟང་པོ་དང་། ལས་འོད་དེ་བཞིན་ས་
 འོད་བཟང་། ཉེ་བཞིན་པ་རོལ་གཞོན་ཉིད་དང་། རྒྱུ་པའི་འགྲོས་ཞེས་བསྟན་
 པ་ཡིན། ལས་སྤང་དང་ནི་བཅུ་དང་། འོད་ལྷན་ཉིད་ནི་ཕྱི་མ་ཡིན། ལམ་མར་ཆར་
 རྒྱལ་རང་ཚུལ་ཏེ། གྲུ་གྲོ་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་ཡིན། ཉེ་འོག་ལུགས་ནི་རྣམ་ཞིག་
 ཅིང་། ཕྱི་རོལ་སྒྲེ་དགུས་ཉེ་བར་སྒྱེད། ཞེས་དང་། བཀའ་གང་མས་སྒྲེགས་པམ་
 ལས། སྒྱིར་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་མགོན་པོ་ཡིན། སྒྲོས་གངས་རིའི་ཁྲོད་དུ་རྒྱལ་
 སྤྱིད་སྒྱུར། ཞེས་དང་། བོད་ནི་རྒྱལ་པོ་དག་ལ་ཆོད་མར་འཛིན། ལམ་དབང་
 མཛོད་ལ་བོད་ཁམས་བདེ་བར་སྒྱུརས། ཞེས་སོགས་སྤྲུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་སྒྲུལ་པ་
 རྒྱལ་པོ་རི་ལྷ་བུ་འབྱུང་བ་དང་། དུས་རི་ཅམ་ན་བསྟན་པ་དར་བ་དང་། དེའི་ཆེ་
 བསྟན་འཛིན་གྱི་སྒྲེས་བུ་རི་ལྷ་བུ་འབྱུང་བའི་མིང་དང་། ལུལ་སྤྲུགས་ལ་སོགས་པ་
 ཆེས་གསལ་བར་ལུང་བསྟན་ཏོ། རི་ལྷར་རྒྱལ་བས་ལུང་བསྟན་པ་ལྷར་འཕགས་
 མཚན་སྤྲུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་སྤྲུགས་བསྐྱེད་གྱི་མཐུས་སྤྱུ་ཀྱའི་བརྒྱུད་དུ་གཏོགས་པའི་
 རྒྱལ་རིགས་གིག་རྒྱ་གར་ནས་རིམ་གྱིས་བོད་ལུལ་དུ་སྒྲེབ་སྟེ། ཡར་ལུང་ལྷ་རིའི་
 ཅེར་སྒྲེབ་པ་ན་བོད་ཀྱི་མི་རྣམས་ཀྱིས་གར་ནས་འོངས། རིགས་གང་ཡིན་དེས་
 བས་སྐྱོད་མ་ཤེས་པར་གནམ་ལ་མཇུག་མོ་སྒྲེར་ཏེ་དེ་ནས་འོང་ཞེས་བརྟུན་པ་
 ཅན། གནམ་ནས་ཡོངས་པའི་བཅོན་པོ་ཞིག་འདུག་པས་རང་རེ་རྣམས་ཀྱི་རྗེ་པོ་ཞུ་
 ཟེར་ནས། མི་བཞིས་གཉའ་བར་བཏེགས་ནས་རྒྱལ་པོར་བསྐྱར་བས་རྒྱལ་པོ་
 གཉའ་ཁྱི་བཅོན་པོ་ཞེས་བྲགས་ཏེ། བོད་ཀྱི་རྒྱལ་རབས་སྣ་ཤོས་དེ་ཡིན་ནོ། ཉེ་
 བས་རྒྱལ་རབས་ཉི་ཤུ་ཅུ་གསེང་བ་ན་འཕགས་པ་ཀུན་དུ་བཟང་པོའི་རྣམ་སྒྲུལ་
 ལྷ་ཐོ་ཐོ་རི་གཉན་བཅོན་བྱོན་ནས་པོ་བྱང་ལུལ་བུ་སྒྲུ་སྐྱང་གི་ཅེར་བཞུགས་པ་ན།

དར་ལེ་བཟན་གྱིས་དགྱིས། རྒྱལ་བུ་དེ་དགའ་ལོ་བཅུ་གསུམ་ལ་བབ་བ་ན་ཡབ་
 ཡུམ་གཉིས་ལ་བོད་ཁམས་ཆོས་ཀྱིས་འདུལ་ཕྱིར་བདག་རྒྱལ་སྲིད་ལ་དབང་
 བསྐྱར་དུ་གསོལ་ཞེས་གསུངས་པ་ན། ཡབ་ཡུམ་གཉིས་ཀྱིས་ཀྱང་དབྱེས་བཞིན་
 དུ་རྒྱལ་སྲིད་ལ་བསྐྱོས། དེའི་ཆེ་སངས་རྒྱལ་དང་བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའ་གངས་
 མེད་པ་མདུན་གྱི་ནམ་མཁར་བྱོན། ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་རིན་པོ་ཆེའི་བུམ་པ་སྒྲོས་རྒྱས་
 གང་བས་དབང་བསྐྱར། ཤིས་པ་བརྗོད་ཅིང་མེ་ཏོག་གི་ཆར་ལབ་བོ། །དེའི་གནས་
 བེ་རི་བོ་དགེ་ལུན་གྱི་རི་འདི་ཡིན་པར་གསུངས། དེ་མ་ཐག་མཐའི་རྒྱལ་ཕྱན་
 ཐམས་ཅད་དབང་དུ་འདུས། འཕྱིན་ཡིག་དང་སྒྲིམ་འབུལ། དེ་སྔོན་བོད་ལ་ཡི་གེ་
 མེད་པས་ཐོན་མི་སྐྱོད་ཀྱི་འཕོར་བཅུ་དྲུག་དང་བཅས་པ་ཁ་ཆེར་ཡི་གེ་སྒྲིབ་དུ་
 བཏང་བས། བརྗེ་ཏ་ལྟའི་རིག་པ་སེལ་ལ་ཡི་གེ་དང་རྒྱ་བསྐྱབས་ཏེ། བོད་ཀྱི་སྐད་
 དང་བསྟན་ནས་གསལ་བྱེད་སྐུམ་ཅུ་དང་ལྷ་ཡི་བཞིར་བསྐྱས་ཏེ་གཟུགས་ཁ་ཆེའི་
 ཡི་གེ་དང་བསྟན་ནས་ལྷ་སའི་སྐུ་མཁར་མ་རུང་བཅོས་ནས་ཡི་གེ་དང་སྐུའི་བསྟན་
 བཅོས་བརྒྱད་མཛད། མདོ་སྡེ་ཟ་མ་ཏོག་བཀོད་པ་དང་། སྤང་ཀོང་ཕྱག་རྒྱ་པ་
 དང་། མདོ་སྡེ་དཀོན་མཆོག་སྒྲིན་ལ་སོགས་པ་བསྐྱར་རོ། །དེ་ནས་བོད་ཁམས་
 ཆོས་ལ་འཕྲིད་ཕྱིར་དགེ་བ་བཅུའི་མདོ་ལ་བརྟེན་ནས་བྲིམས་བཅས་ཏེ། ང་ནི་ཆོས་
 སྦྱོང་བའི་རྒྱལ་བོ་ཡིན་པས་བོད་ཁམས་ཐམས་ཅད་དགེ་བ་ལ་འགོད་པར་བྱའོ། །
 ཆོས་བྲིམས་མེད་ན་མི་དགེ་བའི་དབང་དུ་གྱུར་ནས་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱ་འབའ་ཞིག་
 ལ་སྤྱད་པས་འབྲས་བུ་ངན་སོང་གསུམ་དུ་སྒྲིབ་པར་འབྱུང་རོ། །མི་དགེ་བ་བཅུ་
 སྦྱོངས་ཤིག །གལ་ཏེ་མི་དགེ་བཅུ་སྤྱད་ན་ཆད་པས་གཅད་དོ། །བསད་ན་ནི་སྦྱོང་
 བདས་སོ། །བརྒྱས་ན་ནི་བརྒྱད་འཇལ་ངོ་དགུ་འདེད་དོ། །ཞེས་སོགས་བཀའ་

མིམས་དམ་དུ་བཅས་པ་ན་མཆོན་མོང་བཅོན་སྒྲུལ་པོར་གྲགས་སོ། །དེ་ནས་ཆོས་
 རྒྱལ་མོང་བཅོན་སྒྲུལ་པོའི་ཐུགས་དགོངས་ལ་བོད་འདིར་སངས་རྒྱུ་གྱི་བསྟན་པ་
 དར་ཞིང་རྒྱས་པར་བྱ་བ་དང་། བོད་ཀྱི་གདུལ་བྱ་ཐམས་གསོལ་བ་འདེབས་པའི་
 རྟེན་དུ་སྒྱུ་རྟེན་བྱིན་རྒྱབས་ཅན་འདྲ་དགོས་པར་དགོངས་ནས་སྒྲུལ་པོའི་ཕོ་ཉ་བཀྲ་
 རྟེན་ལྟ་བུར་སྒྲིང་གི་ལའི་གྲིང་ནས་ཅན་དན་སྒྲུལ་གྱི་སྒྲིང་པོ་ལས་རང་
 རྒྱུང་དུ་གྲུབ་པའི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་སྒྱུ་དང་། རྒྱ་ནག་ནས་རྩོམ་སྒྲིང་ལྟ་བུ་
 རྒྱལ་ནས་རྩོམ་སྒྲིང་པོའི་སྒྱུ་དང་། རྒྱ་ནག་ནས་རྩོམ་སྒྲིང་པོའི་སྒྱུ་དང་། རྒྱ་ནག་ནས་
 ཅན་མང་དུ་སྒྲུབ་དངས་ཏེ་བོད་ལུལ་དབྱས་སུ་ཐེབས། རྒྱལ་པོའི་བཟོ་བོ་མང་པོས་
 འཕྲུལ་སྒྲིང་གི་གཙུག་ལག་ཁང་བཞེངས། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་སྒྱུ་རང་རྒྱུང་ཐུགས་
 ཀར་བཞུགས་པའི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་སྒྱུ་ཁྱད་པར་ཅན་ཞིག་རྒྱུ་འཕྲུལ་གྱིས་
 བཞེངས། རྟེན་བྱིན་རྒྱབས་ཅན་དེ་དག་ར་ས་འཕྲུལ་སྒྲིང་གི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་
 བཞུགས་པས་དཔལ་གྱི་ཆོས་འཁོར་ལྟ་ས་ཞེས་ཐུགས་ཐམས་ཅན་དུ་སྒྲུབ་པར་
 གྲགས། བོད་འབངས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་ཐམས་ཅན་གྱིས་ལྟ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ལ་
 མཆོད་ཅིང་གསོལ་བ་འདེབས། དུས་པ་སྒྲུ་ཤེས་པ་ཚུན་ཆད་ཀྱིས་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་
 པོའི་གཟུངས་ཡི་གེ་དུག་པ་དབྱངས་སུ་བསྒྲགས་པས་དབྱས་གཙང་དག་པའི་ཞིང་
 ཞེས་སྟན་པར་གྲགས། དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་ཡལ་ཡུམ་གྱིས་སྒྲིན་བདག་མཛད་ནས་རྒྱ་
 བལ་གྱི་བརྟེན་ཁ་ཤས་སྒྲུབ་དངས་ཏེ་མདོ་རྒྱུད་མང་དུ་བསྒྲུབ། རྒྱལ་པོ་ཞིང་གིས་
 ཀྲང་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་ཆོས་སྒྲོར་མང་དུ་མཛད་ནས་སྒྲུལ་པ་དང་ལྟན་པ་དག་ལ་
 གནང་སྟེ། སྒྲུལ་དུ་བཅུག་པས་གྲུབ་པ་ཐོབ་པ་ཡང་མང་དུ་བྱུང་ངོ། །དེ་ལྟར་ཆོས་
 རྒྱལ་མོང་བཅོན་སྒྲུལ་པོའི་སྒྱུ་རིང་ལ་རྩོམ་སྒྲིང་པོའི་སྒྱུ་ལྟ་བུ་དང་། རྩོམ་སྒྲིང་པོའི་སྒྱུ་དང་།

སོགས་རྒྱལ་པའི་རྒྱ་མང་པོ་བོད་དུ་གདན་དྲངས་གིང་། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་རང་བྱུང་
ལྷ་ལྷན་སོགས་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་རྒྱ་གསུང་ཐུགས་རྗེན་མང་དུ་བཞེངས། མཐའ་
འདུལ་ཡང་འདུལ་གྱི་གཙུག་ལག་ཁང་རྣམས་བཏབ། རྒྱལ་པའི་བཀའ་མང་དུ་
བསྐྱར། བོད་ཁམས་ཐམས་ཅད་དུ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་རྒྱ་གྲག་པར་མཛད་
པས། བོད་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པའི་སྲོལ་བཏོད་པ་ཡིན་ཞེས་སྟོན་གྱི་མཁས་
བ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པར་གཏམ་དུ་སྒྲེང་ངོ་། །དེ་ནས་ཆོས་རྒྱལ་སྲོང་བཙན་སྐམ་
པོ་ཞིང་གཤེགས་ཁང་བོད་ཁམས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་ཡོངས་ལ་ཞལ་གདམས་མང་དུ་
མཛད་ཅིང་། བོད་ཡུལ་འདིར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་རི་ལྷོ་དར་བ་དང་།
བསྟན་འཛིན་གྱི་སྒྲེས་བུ་རི་ལྷོ་འབྱུང་བའི་ཡུང་བསྟན་མང་དུ་མཛད། ལྷག་པར་
ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོ་ལྷོངས་འདིར་བྱོན་ནས་ལྷ་ལྷན་རྒྱལ་པའི་གཙུག་
ལག་ཁང་གི་རྟེན་རྣམས་ལ་མཆོད་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་བྱེད་པ་དང་། དགེ་འདུན་ཁྲི་ལྷག་
མང་པོ་གཙུག་ལག་ཁང་འདིར་ཆོགས་ནས་སྡེ་སྡོད་གསུམ་གྱི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱ་དབྱངས་
སློག་ཅིང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་རྒྱ་ཆེར་སྤེལ་བར་འབྱུང་བས། དེའི་ཆོ་བོད་
ཁམས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་རྗེ་སླ་མ་དགེ་འདུན་གྱི་སྡེ་དང་བཙན་པ་ལ་
དད་གུས་ཆེན་པོས་བསྟེན་བཀུར་གྱིས་ཤིག །ཅིས་རྗེས་སུ་བསྟན་པ་དང་ཡུང་
བསྟན་མཛད་དེ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་རང་བྱུང་ལྷ་ལྷན་གྱི་ཐུགས་ཀར་ཐིམ་མོ། །ཆོས་
རྒྱལ་སྲོང་བཙན་སྐམ་པོ་འདས་ནས་རྒྱལ་རབས་བཞི་པ་ཆོས་རྒྱལ་ཁྲི་ལྷེ་གཙུག་
བཏན་གྱི་རྒྱ་རིང་ལ་གཙུག་ལག་ཁང་མང་དུ་བཞེངས། མདོ་སྡེ་ལས་བརྒྱ་པ་དང་
གསེར་འོད་དམ་པ་སོགས་བསྐྱར། ཆོས་རྒྱལ་སྲོང་བཙན་སྐམ་པོ་འདས་ནས་རྒྱལ་
རབས་ལྷ་པ་ཆོས་རྒྱལ་ཁྲི་སྲོང་སྡེ་འཁོར་བཙན་དུས་ཀྱི་པོ་ཉ་ཞེས་པ་ས་པོ་རྟའི་པོ་

འཕྲུངས། ཁྱི་སྒོར་ལྗེ་འཕྲུ་བཙན་དགྲའ་ལོ་བཅུ་གསུམ་ལ་བབ་པ་ན་རྒྱལ་སར་བཏོན།
 ཆོས་འཆོལ་བར་བཞེད་ནས་བརྗེ་ཏེ་ཨ་ནུ་ལ་སོགས་པ་ཆོས་བསྐྱར་དུ་བཅུག །
 སྤྱ་གསལ་སྒྲུང་གིས་བལ་ཡུལ་དུ་བྱིན་པ་ན་མཁན་པོ་པོ་རྟེ་སང་དང་མཛེལ། བོད་
 དུ་འབྱོན་བར་གསོལ་བ་བཏབ་པ་ན་ཞལ་གྱིས་བཞེས་རིམ་གྱིས་ལྷ་སར་ཕེབས།
 དེ་ནས་བསམ་ཡས་སུ་སྒྱུན་དངས། ཆོས་རྒྱལ་ཁྱི་སྒོར་ལྗེ་འཕྲུ་བཙན་གྱིས་ཕྱག་
 བཙལ་ཏེ། དགོ་བ་བཅུ་དང་། ཁམས་བཙེ་བརྒྱད་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་གསན།
 དེའི་ཆེ་བོད་ཀྱི་ལྷ་སྤོན་གདུག་པ་ཙན་རྣམས་ཁྱོས་ཏེ་དམར་པོ་རི་ལ་ཐོག་པའ་བ་
 སོགས་གཞོད་པ་སྤྱ་ཆོགས་བྱས་པ་ན། སྤྱིག་སྤོན་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་བྱས་པས་ལན་
 ཟེར་ནས་མཁན་ཆེན་རེ་ཞིག་བལ་ཡུལ་དུ་འབྱོན་དགོས་བྱུང་། དེའི་ཆེ་ཆོས་རྒྱལ་
 ཁྱི་སྒོར་ལྗེ་འཕྲུ་བཙན་གྱིས་མཁན་པོའི་སྒྱུན་སྒྲུང་གསེར་མང་དུ་སྤྱུལ། ཞབས་སྒྱི་བོར་
 གྲངས། གདོད་མཆི་མ་དང་བཙས་སྤྱི་མི་པོད་པ་ལྷ་བྱར་གསོལ་བ་མང་དུ་བཏབ་
 ཅིང་སྤྱར་འབྱོན་བར་ཞུས། མཁན་པོའི་ཞལ་ནས་ཁོ་པོ་རེ་ཞིག་བལ་པོར་འགྲོ།
 བོད་ཀྱི་མི་མ་ཡིན་རྣམས་འདུལ་བ་ལ་བསྐྱོ་སྤྱི་ལྷ་སྤོན་གདུག་དྲོངས་གསུངས་ནས་
 བལ་པོར་ཕེབས། སྤྱོད་དཔོན་རིན་པོ་ཆེས་ཀྱང་མཁུན་བཞེན་དུ་བལ་པོར་ཕེབས་
 པ། རྒྱལ་པོས་སྒྱུན་དངས་ནས་བོད་ཀྱི་ལྷ་སྤོན་གདུག་པ་ཙན་རྣམས་ཙན་དམ་ལ་
 བཏགས། དེ་ནས་མཁན་ཆེན་ཡང་བལ་ཡུལ་ནས་སྒྱུན་དངས། མཁན་ཆེན་གྱིས་
 ཞལ་བཀོད་མཛད་དེ་ཨོ་ཏརྟ་བྱ་རིའི་གཙུག་ལག་ཁང་ལ་དཔེ་བྱས་ཏེ་དགོ་བྱེད་
 ཅས་པ་རྒྱ་པོ་སྤྱག་གི་ལོ་བསམ་ཡས་ཀྱི་གཙུག་ལག་ཁང་གི་མྱང་བཏིང་། དེ་ནས་
 ལོ་བཙེ་ལྗེའི་རིང་ལ་བསམ་ཡས་ཀྱི་གཙུག་ལག་ཁང་ལུགས་རི་དང་བཙས་པ་
 ལེགས་པར་བྱུང་། མཁན་པོ་པོ་རྟེ་སང་དང་སྤོན་དཔོན་པསྐྱོ་སྤྱི་ལྷ་སྤོན་གདུག་

ཀྱིས་རབ་གནས་རྒྱས་པར་མཛད། ལྷག་གི་ལོ་ལ་ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པའི་སྡེ་
 པའི་དགེ་སྤྱོད་བཅུ་གཉིས་སྟེན་དྲུང་ཏེ། བོད་ལ་དམ་པའི་ཆོས་འདུལ་བ་ལ་རབ་
 ཏུ་བྱུང་ནས་དགེ་ཚུལ་སྤྱོད་གི་དངོས་པོར་བསྐྱབ་པ་བརྟུབ་མི་བརྟུབ་སད་པའི་ཕྱིར་
 ཏུ་སད་མི་མི་བརྟུན་རབ་ཏུ་བྱུང་སྟེ་མཚན་ཡེ་ཤེས་དབང་པོ་སོགས་སུ་བཏགས།
 རབ་ཏུ་བྱུང་མ་ཐག་མངོན་ཤེས་དང་རྩུ་ལ་ལ་སོགས་པ་ཐོབ། འཕགས་པ་སྤྱ་
 རིའི་བྱ་ནས་མཁན་ཆེན་ཞི་བ་འཛོའི་བར་གྱི་མཁན་བརྒྱད་རྣམས་བསམ་ལས་གྱི་
 བྱང་རིས་ལ་བྱིས། དེ་ནས་སྤྱོད་དཔོན་པོ་མ་ལ་མི་ཏུ་སྤྱོད་དཔོན་སངས་རྒྱས་
 གསང་བ་སོགས་རྒྱ་གར་ནས་པཎ་བྱུང་མང་ཏུ་གདན་དྲངས། སད་མི་མི་བརྟུན་
 སོགས་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུ་བ་རྣམས་དང་བཅས་མདོ་སྟགས་གྱི་ཆོས་བསམ་ལས་འདས་
 པ་བསྐྱུར། བོད་ཁམས་སུ་བཀའ་འབྱུང་རོ་ཅོག་གི་མཚན་བྱང་དང་། བམ་པོ་དང་།
 སྤྱོ་ཀའི་བྱངས་དང་བཅས་གཏན་ལ་ལ་ནས་དཀར་ཆག་ཏུ་བྱིས། རབ་ཏུ་བྱུང་
 པའི་སྡེ་མང་ཏུ་གཙུགས། རབ་ཏུ་བྱུང་བ་རྣམས་ལ་གྲུས་པ་སྤྱ་ལྟག་ཏུ་མཛད་དེ་
 འཛོ་བ་སྤྱ་ནས་སྤྱོད། ཞབས་སྤྱི་བོར་ལེན། བོད་འབངས་ཐམས་ཅད་དགེ་འདུན་
 གྱི་སྡེ་ལ་གྲུས་པར་བཀོད་དེ། བོད་ཁམས་སུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ཉི་མ་ཤར་
 པ་ལྟར་མཛད་དོ། མཁན་ཆེན་བོ་རྩི་ས་ཏུ་ཞིང་གཤེགས་ཁར་ཞལ་ནས་བོད་ཏུ་སྤྱ་
 སྟགས་ནི་མི་འབྱུང་གི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ཉིད་ཁག་གཉིས་སུ་བྱས་ཏེ་ཆོད་
 པར་འབྱུང་བས། དེའི་ཆོ་དཔེ་སྤྱོད་མ་ཀ་མ་ལ་གྱི་ལ་སྟུན་དྲོངས་ལ་ཆོད་པ་བྱེད་ཏུ་
 རྟག་ཅིག་ཆོད་པ་བྱས་པས་ཆོད་པ་ཆོས་བྱོགས་སུ་ཞི་བར་འབྱུང་རོ། ཞེས་ལུང་
 བསྟན་ཏེ་གཤེགས་སོ། དེ་ནས་རི་ལྟར་ལུང་བསྟན་པ་ལྟར། རྒྱ་ནག་ཏུ་ཤར་སྤྱོད་
 མར་བཅས་པ་དར་ཏེ། ལུས་ངག་གི་ཆོས་སྤྱོད་དགེ་བ་བྱས་པས་འཆང་མི་བརྟུ།

བྱར་མེད་ལ་གནས་ན་འཆང་རྒྱ་ཟེར་ནས་ཆད་ལྟ་ལ་ཞེན་ནས་དགོ་སྒྲིབ་མི་བྱེད།
 བོད་པལ་ཆེར་དེ་ལ་དགའ་སྟེ་དེའི་ལྷགས་སྒྲིབ། དཔལ་དབྱངས་དང་སྒྲ་རྒྱ་ལ་
 སོགས་པ་ཉུང་ཤས་ཤིག་མཁན་ཆེན་པོ་རྟེ་ས་དྲུའི་ལྷགས་བྱེད་པས་ལྟ་སྒྲིབ་མ་
 མཐུན་ཏེ་ཚུད་པ་ལ། ཆོས་རྒྱལ་གྱིས་མཁན་ཆེན་པོ་རྟེ་ས་དྲུའི་ལྷགས་བཞེན་དུ་ལྟ་
 སྒྲིབ་གྱིས་ཤིག་གསུངས་པས། དུ་ཤར་ཅིག་ཅར་བ་རྣམས་ཁྱོས་ཏེ་རྒྱ་གྲི་ཚོན་པོ་རེ་
 བསྐྱེད་ཞིང་། ལམ་ལ་རིམ་གྱིས་སྒྲིབ་པ་མཁན་ཆེན་གྱི་ལྷགས་འཛིན་པ་རྣམས་
 རིམ་གསོད་ཟེར་བས་རྒྱལ་པོ་ལྷགས་མ་བདེ་ནས། ཡེ་ཤེས་དབང་པོ་འབོད་དུ་
 བཏང་བས་ལན་གཉིས་སུ་མ་ཁྲུགས་ནས། གསུམ་པ་ལ་མ་ཁྲུགས་ན་གསོད་པར་
 བྱས་ཏེ་བཏང་བས། ཐུག་ཐུག་འདོམ་བཅུ་གཉིས་ལ་དབྱང་ཐག་ལ་འགོ་དགོས་པ་
 ཞིག་དུ་ཐྱིན་ཏེ་གཤེགས་པར་བྱ། མི་གཤེགས་ན་བདག་རྒྱལ་པོས་གསོད་དུ་འོང་
 བས་ལྟེ་བ་བྱས་པས་བྱོན་ཏེ། རྒྱལ་པོ་ལ་བདག་དགུག་ཅི་འཆལ། མཁན་པོའི་
 ཞལ་ཆེམས་འདི་ལྟར་བདོག་ཞུས་པས། རྒྱལ་པོ་བསྐྱེད་གསོས་ཏེ་སྒྲིབ་དཔོན་ཀ་
 མ་ལ་གྱི་ལ་སྒྱུན་འདྲེན་པའི་པོ་ཉ་བཏང་བས། དེ་དུ་ཤར་གིས་ཆོར་ནས་ཡུམ་རྒྱས་
 པ་ལ་སོགས་པ་མདོ་སྟེ་ཟབ་མོ་རྣམས་སྒྱུན་དྲངས་ཏེ་བཤད་པ་བསྐྱབས། བསྟན་
 བཅོས་ལ་ཆོས་བྱ་མི་དགོས་ཉལ་བས་ཆོག་ཅེས་སྟོན་པ་བསམ་གཏན་ཉལ་བའི་
 འཁོར་ལོ། ཁྱེད་ལ་ཚུད་པ་སྒྲིབ་པ་བསམ་གཏན་གྱི་ལོན། ཡང་ལོན་གཉིས། དེ་
 རིགས་པས་བསྐྱབ་པ་ལྟ་བའི་རྒྱལ་པོ། ལྷང་གིས་བསྐྱབ་པ་མདོ་སྟེ་བརྒྱད་ཅུ་
 ཁྲུངས་སུ་དྲངས་པ་ལ་སོགས་པ་བྱས། མདོ་སྟེ་དགོངས་པ་རེས་འགྲེལ་རང་གི་ལྟ་
 སྒྲིབ་དང་འགལ་བར་མཐོང་ནས་རྟོག་པས་དྲིལ་ལོ། ཁྱེད་ཀྱི་ཆོ་ཡེ་ཤེས་དབང་པོས་
 མཁན་པོའི་དགོངས་པ་འདི་བཞེན་ཡིན་ཞེས་སྟན་དུ་གསོལ་བས་བཅོན་པོ་དགྱེས་

ཏེ། ཁྱོད་པའི་ལུ་པལ་འཛིན་པའི་ལམ་གྱི་ལམ་ཕྱོད་པ་དང་། ཆོས་
 རྒྱལ་གྲུང་ལ་བཞུགས། རྒྱ་གར་ལ་ལོར་བཅས་གཡས་གྲལ་དུ་བྱས། སློབ་དཔོན་གྱི་
 མ་ལ་ལྷོ་ལ་ལོར་བཅས་གཡོན་གྲལ་དུ་བྱས། ཆོས་རྒྱལ་གྱིས་གཉིས་ཀའི་ལག་
 ཏུ་མེ་ཏྲོག་གི་ཐེང་བ་རེ་གཏད་དེ། ཁྱོད་གཉིས་ཅོད་པ་གྱིས་ལ་གང་རྒྱལ་བ་ལ་
 བས་པས་མེ་ཏྲོག་གི་ཐེང་བ་ཐུལ་ཅིག །པམ་པ་དེ་འདྲིར་མ་སྤྱོད་ཅིག་ཅེས་བཀའ་
 རྒྱལ་བ་ན། རྒྱ་གར་གིས་ཏྲོག་པ་ཐམས་ཅད་ལོར་བར་འཛིན་བྱེད་ཡིན་པས་
 བཟང་ཏྲོག་དང་རན་ཏྲོག་གང་ཡིན་ཡང་སྤངས་བྱ་ཁོ་ན་ཡིན། ཅི་ཡང་ཡིད་ལ་མི་
 བསམ། གང་ཡང་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་ཉིད་ལོར་བ་ལས་གྲོལ་བའི་ཐབས་དམ་པ་
 ཅིག་ཅར་དུ་འཇུག་པའི་ཆོས་ས་བཅུ་པ་དང་འདྲ། སྦྱོན་པ་དང་རྒྱལ་ཁྲིམས་སྟོན་
 ལ་རིམ་གྱིས་སློབ་པ་ནི་ངེས་དོན་མ་གོ་བའི་སྦྱོ་བོ་སྦྱོན་པོ་དག་ལ་དྲང་དོན་དུ་
 གསུངས་པའི་ཆོས་ཡིན་པས། གང་ཡང་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པའི་མན་ངག་ཡོད་ན་
 སྦྱོན་པ་དང་རྒྱལ་ཁྲིམས་སྟོན་སྦྱོང་སྦྱོགས་གང་ཡང་མི་དགོས་སོ་ཞེས་དམ་
 བཅས་པ་ན། མཁས་མཆོག་གམ་ལ་ལྷོ་ལས་སོ་སོར་ཏྲོག་པའི་ཤེས་རབ་ཉིད་
 ལམ་གྱི་རྩ་བ་དང་སྟོན་དམ་པ་ཡིན་པ་དང་། ཐབས་ཤེས་ཟུང་འབྲེལ་གྱིས་སངས་
 རྒྱལ་གྱི་སར་བཞོད་དགོས་ཀྱི། ཡ་བལ་གྱིས་འཛང་རྒྱ་བ་མི་སྤྱོད་པ་དང་། སོ་
 སོར་ཏྲོག་པའི་ཤེས་རབ་དང་སྦྱོང་སྦྱོགས་རྣམས་སྤངས་ན་འཛང་རྒྱ་བ་ལྟ་ཞོག་
 ཐར་པ་ཙམ་ཡང་ཐོབ་མི་སྤྱོད་པ་དང་། དེ་ཡང་ལྟ་ཞོག་གནས་སྐབས་ཀྱི་མངོན་
 མཐོ་ཙམ་ཡང་ཐོབ་མི་རུས་པ་སྟོན་ཏིང་ངེ་འཛིན་རྒྱལ་པོའི་མདོ་དང་དགོངས་པ་
 ངེས་འགྲེལ་གྱི་མདོ་ལ་སྟོན་པ་རྒྱལ་བའི་བཀའ་དྲི་མ་མེད་པའི་ལུང་མང་པོ་
 དང་། རིགས་པ་དྲི་མ་མེད་པ་མཐའ་ཡས་པའི་སྒོ་ནས་ཅི་ཡང་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པའི་

ལྷགས་དེ་སྙན་སྒྲུང་པ་ན། ལྷ་ཤར་སྟོབས་པ་ལན་མེད་དུ་སྒྲུར་ཏེ་མེ་ཏོག་གི་སྤེང་བ་
 སྟོབ་དཔོན་ལ་སྤལ་ཏེ་པམ་སྤངས་པ་ན། ཆོས་རྒྱལ་གྱི་སྟོང་ལྡེའུ་བཅན་གྱི་ཞལ་
 བས། དེ་ཕྱིན་ཆད་ལྷ་བ་ཀྱུ་སྒྲུབ་ཀྱི་ལྷགས་བྱངས། སྟོང་པ་ཆོས་སྟོང་བཅུ་དང་པ་
 རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སྟོབས། ལྷ་ཤར་གི་ལྷགས་སུས་ཀྱང་མི་བྱའོ་ཞེས་བཀའ་སྤྱལ་
 ཏེ། ལྷ་ཤར་འཁོར་བཅས་རྒྱ་ཡུལ་དུ་བརྒྱུངས། ལྷ་ཤར་གི་བརྩམ་ཆོས་ཐམས་ཅད་
 ས་འོག་ཏུ་སྤུས་སོ། །དེ་ནས་ཆོས་རྒྱལ་གྱི་སྟོང་ལྡེའུ་བཅན་དགྲུང་ལོ་དྲུག་ཅུ་ཅ་
 དགྲུ་ལ་སྤྱུ་གཤེགས། ཆོས་རྒྱལ་དེ་ནི་རྩེ་བཅུན་འཇམ་དབྱངས་ཀྱི་སྤྱལ་པར་
 གྲགས་ཤིང་། ཆོས་རྒྱལ་དེ་དང་གོང་གི་མཁན་སྟོབ་གཉིས་པོ་དེ་ནི་བོད་ཁམས་ལ་
 བཀའ་དྲིན་མཆུངས་པ་མེད་པ་ཡིན་པས། སྟོན་གྱི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གཙུག་
 ལག་ཁང་གི་སྒོ་ཁང་དུ་མཁན་སྟོབ་ཆོས་གསུམ་གྱི་མཆོན་བྱེད་སྟོམ་མཆོན་དམ་པ་
 ཞེས་རི་མོར་འབྲི་བའི་སྟོལ་དར་ཞིང་། རི་མོའི་གཟུགས་ཅམ་གྱིས་ཀྱང་གཙུག་
 ལག་ཁང་ལ་མེད་གཞོན་པ་སྒྲུང་བ་སོགས་པ་ན་བདེ་སྤྱོད་པར་གྲགས་སོ། །ཆོས་
 རྒྱལ་དེའི་སྤུས་སུ་ནི་བཅན་པོས་ནི་ཆབ་སྤྱིད་བཟུང་སྟེ་བསམ་ཡས་སུ་མཆོད་པ་རྒྱ་
 ཆེན་པོ་གཙུགས། བོད་འབངས་ཀྱི་སྦྱིད་སྤྱུག་ལན་གསུམ་སྟོམས། ཆབ་སྤྱིད་ཆོས་
 ཀྱིས་བསྐྱངས་ཀྱང་སྒྱ་ཆོ་བྱང་སྟེ་བཅུ་བདུན་པ་ལ་གཤེགས། དེ་ནས་གཙུང་གི་ལྡེ་
 བཅན་སད་ན་ལེགས་ཀྱིས་ཀྱང་རྒྱལ་སྤྱིད་ཆོས་བཞིན་དུ་བསྐྱངས། དེ་ནས་དེའི་
 སྤུས་གྱི་ལྡེ་སྟོང་བཅན་རལ་པ་ཅན་དགྲུང་ལོ་བཅོ་བརྒྱད་ལོན་པ་ན་རྒྱལ་སྤྱིད་
 བཟུང་སྟེ་བོད་འབངས་ཆོས་ཀྱིས་བསྐྱངས། དཔེ་མེད་བཀྲ་ཤིས་དགའ་འཕེལ་གྱི་ལྷ་
 ཁང་ཞེས་པ་འོད་ལྗང་དོའི་ལྷ་ཁང་རྒྱ་ལེབས་དང་བཅས་པ་བཞེངས། ཆོས་རྒྱལ་གྱི་
 སྟོང་ལྡེའུ་བཅན་གྱི་མཛད་པ་བཟང་པོ་རྣམས་རྩེས་སུ་བསྐྱངས་ཏེ། བོད་ཁམས་སུ་

ཆོས་ཀྱི་སྒོལ་རྒྱ་ཆེར་སྒེལ་བར་བཞེད་པ་ན། ལོ་པར་སྟོ་ཆོགས་པས་སྐད་དང་བར་
 མི་འདྲ་བ་སྟོ་ཆོགས་ཀྱིས་བོད་ཀྱི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་བསྐྱབ་དཀའ་བར་
 གཟིགས་ནས། བརྟེན་རྒྱུ་རྩི་ལོ་ལ་སོགས་པའི་མཁས་པ་བྱུངས་ཐུབ་མང་པོ་
 དང་། ལོ་རྩེ་བ་མཁས་པ་མང་བ་བསགས་ནས་ཐེག་པ་ཆེ་རྒྱུ་གི་ཆོས་མང་དུ་
 བསྐྱར་ཅིང་། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་མིང་དཀར་ཆག་ཏུ་བྲིས་ནས། སྤྲོན་ཆད་དེ་ཁོ་ན་ལ་
 ཐོས་བསམ་བྱ་དགོས་པ་དང་། རྟེན་པ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་ཐམས་ཅད་ཡོད་པ་སྟོ་
 བའི་ལུགས་ལས་གཞན་དུ་བྱ་ས་མེད་པས་མཁན་པོ་བོ་རྟེན་འདི་རྟེན་སུ་འབྱུང་
 དགོས་པ་དང་། རྟེན་པ་ལ་སྟོད་བཀྲགས་པའི་ཅིང་སྟོད་རྣམས་དགག་ཕྱིར་གསར་
 རྟེན་ཀྱི་ཆོས་གང་བྱུང་དུ་བསྐྱར་མི་ཆོག་པའི་བཀའ་བཅད་མཛད། རྟེན་བསྐྱར་
 བའི་རྒྱལ་བའི་བཀའ་དྲི་མ་མེད་པ་རྣམས་སྐད་གསར་བཅད་ཀྱིས་གཏན་ལ་པལ་
 རྟེན་བོད་ཁམས་རྣམས་ཀྱིས་གོ་བདེ་བར་བཅོས། དགོ་འདུན་གྱི་རྟེན་ལ་སྟོད་གཙོ་
 བོར་མཛད་དེ། རབ་ཏུ་བྱུང་བ་རེ་རེ་ལ་འབངས་མི་ཁྲིམ་བདུན་བདུན་ཐུལ། དུ་
 ཐོད་གདན་དུ་འདིང་། ཞབས་སྒྱི་བོར་ལོན་པ་སོགས་བསྟན་པའི་རྩ་བ་ཆངས་པར་
 སྟོད་པ་ལ་གྱུས་པ་བྲལ་ལྟ་བུ་མཛད་དོ། །དེ་ལྟར་ཆོས་རྒྱལ་ཁྲི་རྟེན་གཙུག་བརྟན་
 རལ་བ་ཅན་བྱོན་པ་ཡན་ཆད་དེ་ལ་བསྟན་པ་སྟོ་དར་ཞེས་མཁས་པ་རྣམས་ལ་
 གཏམ་དུ་གྲགས་སོ། །དེ་ནས་བདུད་རྟིག་ཏོ་ཅན་གྱིས་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་པའི་
 རྟིག་སྟོན་མང་པོ་དང་། སྟོན་གྱི་སྟོན་ལམ་ལོག་པའི་མཐུ་དུས་སུ་སྟོན་པ་རྒྱལ་པོ་
 གྲུང་དར་མས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་བསྐྱབས་ཏེ། རྟིག་སྟོན་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་
 རྒྱལ་བཀོངས། ལོ་པར་རྣམས་བཀའ་དང་བསྟན་བཅོས་མང་པོ་བསྐྱར་འཕྲོར་
 ལུས། བརྟེན་རྣམས་ལུལ་གཞན་དུ་སྒྲགས། ལོ་རྩེ་བ་པལ་ཆེར་བྱོས། འགའ་ཞིག་

བཟུང་ནས་བསད། རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ཡི་ཆེར་ཁྱིམ་དུ་ཡལ་སྟེ་ཞིང་ལས་དང་སྒོག་གཙོ་དང་པོའི་ལས་ལ་བསྐྱོས། འགའ་ཞིག་བཟུང་ནས་བསད། རྩོམ་པོ་པོ་ཆོས་སྐྱེ་ཡང་མི་མངོན་པར་སྐྱས་ཏེ་བོད་ཁམས་སུ་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་གཅིག་གྲང་མེད་པར་བསྟན་པ་ཉམས་ཅིམ་ཡང་མ་ལུས་པར་བསྟུབས་ཏེ། ལོ་བདུན་ཅུའི་བར་བོད་ཁམས་སུ་པའི་གྲིང་དུ་གྲུར་ཅས་སྟོན་གྱི་ཆོས་འབྱུང་དག་ལས་འབྱུང་ངོ། །དེ་ནས་བསྟན་པ་བྱི་དར་བྱུང་ཚུལ་ནི། གྲང་དར་གྱིས་བསྟན་པ་བསྟུབས་པའི་ཆོས་ལུང་དཔལ་གྱི་དོ་རྗེས་བྱགས་ཀྱིས་མ་བཟོད་པར་བོད་ཁམས་ཀྱི་སྐྱེ་འགྲོ་སྐྱེ་དང་གྲང་དར་སྤྱི་ཅན་ལ་སྤྱིར་རྗེ་ཆེན་པོ་སྐྱེས་ཏེ། རྒྱལ་པོ་གྲང་དར་ལྷ་སའི་དོ་རྩེ་གི་མདུན་ན་གནས་པ་ལ་བྱག་བྱེད་པ་ལྟར་བཅོས་ཏེ་གཞུ་བཀའ་ནས་ལྷགས་མདའ་སྤྱིར་ལ་བསྟུན་ཏེ་བསད་ནས། འདུལ་བ་འོད་ལྗན་དང་། ཀམ་ག་ཏི་སྟགས་ཁྱེར་ཏེ་ཁམས་སུ་བྲོས། གཙོ་རབ་གསལ་དང་། གཡོ་དགོ་འབྱུང་། སྐར་ཤུ་ལྷ་ན་གསུམ་ཡང་འདུལ་བའི་སྟགས་བམ་གང་ལྟོགས་ཁྱེར་ཏེ་བྲོས་ནས་རིམ་གྱིས་མདོ་ཁམས་སྤྱད་དུ་ཕེབས་ཏེ། མ་ལུང་དོ་རྗེའི་བྱག་ལ་སྟོམ་ཞིང་བཞུགས་པ་ན། རྒྱལ་བའི་དམ་ཆོས་འཛིན་པའི་སྟོན་ལམ་རྒྱབས་པོ་ཆོས་མཐུ་གྲུབ་པ་བྱུང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་མུ་གཟུགས་ལ་འབར་གྱིས་མཐོང་ནས་དད་ཏེ་རབ་ཏུ་འབྱུང་བར་ཁུས་པ་ན། གཙོ་གིས་མཁན་པོ་དང་། གཡོས་སྟོབ་དཔོན་བྲས་ཏེ་དགོ་ཚུལ་དུ་བསྟུབས། མཆོན་དགོ་བ་རབ་གསལ་དུ་བཏགས་ནས་འདུལ་བ་འོད་ལྗན་དང་། ཀླ་རི་ཀླ་ལྷ་བཙུ་བ་སྟགས་དགོ་ཚུལ་གྱི་བསྐྱབ་བྱ་རྣམས་ལེགས་པར་བསྐྱབས། དེ་ནས་བསྟེན་རྫོགས་ཁུས་པ་ན་རྒྱ་ནག་ནས་ཁ་སྐོང་བཙལ་ཏེ་ལྷའི་ཆོགས་ཀྱིས་བསྟེན་རྫོགས་བྲས། འདུལ་བ་ལུང་སྟེ་བཞིའི་དགོངས་པ་ཐམས་ཅད་བྱགས་སུ་རྒྱུད་དེ་

མཁས་པ་ཆེན་པོར་གྱུར་པ་ན་སྤྲོ་ཆེན་དགོངས་པ་རབ་གསལ་ཞེས་མཚན་དུ་
 གསལ་གིང། མདོ་སྤྲེད་དུ་དགོ་འདུན་གྱི་སྡེ་མང་དུ་སྡེལ། དེ་ལ་བསྟན་པའི་མེ་རོ་
 སྤྲེད་ནས་གསོས་པ་དང། དེ་ནས་དར་བའི་འདུལ་བ་ལ་སྤྲེད་འདུལ་བ་ཞེས་
 གསལ་སོ། །ཆོས་རྒྱལ་རྣམས་མངའ་རིས་སྟོད་དུ་ཆགས་ནས་མངའ་རིས་ཆོས་
 རྒྱལ་ཡི་ཤེས་འོད་ཀྱིས་མངའ་རིས་སྟོད་གྱི་ཁྱེའུ་སྟོ་གསལ་ཞིང་ཡིད་གཞུངས་པ་
 མང་པོ་བསྟན་པ་ལ་བཅུད་ཅིང་ཆོས་སྟོབ་པར་བསྐྱལ་བ་ན། སྟོན་གྱི་སྟོན་ལས་
 རྒྱབས་པོ་ཆེའི་མཐུ་གྱུབ་པ་སྟེས་མཆོག་རིན་ཆེན་བཟང་པོའི་དགྲུང་ལོ་བཅུ་
 གསུམ་པའི་ཆེ་མཁན་པོ་ཡི་ཤེས་བཟང་པོ་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་སྟེ། མངའ་རིས་སྟོད་
 དུ་དགོ་འདུན་གྱི་སྡེ་ཆགས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ཚུགས། དེ་ནས་བརྒྱུད་
 པ་ལ་སྟོད་འདུལ་བའི་བརྒྱུད་པ་ཞེས་གསལ། དེ་ལྟར་བསྟན་པའི་མེ་རོ་སྤྲེད་ནས་
 གསོས། སྤྲེད་མངའ་རིས་སྟོད་ནས་དར་ཞིང་རྒྱས་པར་མཛད་དེ། དེ་ཡང་ཆོས་
 རྒྱལ་ཡི་ཤེས་འོད་ཀྱི་སྤྲེད་པའི་ལོ་ཙཱ་བ་རིན་ཆེན་བཟང་པོ་འཁོར་མང་པོ་དང་
 བཅས་རྒྱ་གར་དུ་ཆོས་སྟོབ་ཏུ་བརྒྱུད་སྟེ། བརྟེན་འཛིན་གྲ་ར་མཚུ་དང། ག་མ་ལ་
 གུལ་སོགས་བརྟེན་མཁས་པ་མང་པོ་བོད་དུ་སྐྱབ་དངས། ལོ་ཆེན་རིན་ཆེན་བཟང་
 པོས་སྡེ་སྟོད་གསུམ་དང་རྒྱུད་སྡེ་བཞིའི་ཆོས་བཀའ་མཐའ་ཡས་པ་བསྐྱུར། མཐོ་
 ལྷིང་གསེར་གྱི་ལྷ་ཁང་གཞིངས། ཆོས་ལོག་རྣམས་སུན་བྱུང། མདོ་སྤྲེད་ཀྱི་
 བཤད་པ་རྒྱ་ཆེར་གནང་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་དུ་ཆོས་
 ཆེར་འཕེལ་བར་མཛད་དོ། །དེའི་ཆེ་བོད་དུ་དགོ་འདུན་གྱི་སྡེ་རྒྱ་ཆེར་འཕེལ་ཏེ་
 མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཐེག་པ་ཤིན་ཏུ་དར་ཡང། རྒྱལ་བའི་བཀའ་སྡེ་སྟོད་མཛེས་པ་ཏུ་གོ་
 བས་སྟན་ཐོག་གཅིག་ཏུ་ཉམས་ལེན་དུ་ཁྱེར་ཤེས་པ་ཤིན་ཏུ་དགོན་པར་གྱུར་ལ།

ལྷག་པར་ལྷ་ཙུ་གཤམ་ཐབས་སྟོན་པོ་ཙན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་གསེར་
 འཛོལ་ཕྱིར་ཟོག་གིས་ཆོས་ལོག་བསྟན་ནས་བོད་རྒྱལ་ས་བསྐྱུ་བར་བྱེད་པ་མང་པོ་
 དང་། ལྷགས་ལ་འཇུག་པ་ཡིན་ཟེར་ནས་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་རྒྱལ་ས་བསྐྱུ་བ་ལ་འབེབས་
 པར་བྱེད་པ་སོགས་ཆོས་ལོག་མང་ཏུ་དར་བ་ན། མངའ་རིས་ཆོས་རྒྱལ་ཡེ་ཤེས་
 འོད་དང་། བྱང་རྩལ་འོད་ཁུ་དཔོན་རྒྱལ་ས་ཐུགས་མ་བདེ་ནས། བོད་འབངས་ཀྱི་
 སེམས་ཙན་འདི་རྒྱལ་ས་བསོད་ནམས་རེ་རྒྱུད་། སྟོན་གྱི་ཆོས་རྒྱལ་གོང་མ་དེ་རྒྱལ་ས་
 ཀྱིས་དཀའ་བ་ཏུ་མས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པའི་སྟོན་བཅུགས་ཀྱང་གྲུང་དར་
 མས་བསྟན་པ་བསྐྱབས། དེར་སངས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ཅུང་ཟད་འཕེལ་ཡང་
 ཅིང་སྟོད་ཙན་མང་པོས་བསྟན་པའི་རྩ་བ་ཆངས་པར་སྟོད་པ་ལ་གཞོད་པ་ཆེན་པོ་
 བྱས་པས་མདོ་ལྷགས་གཉིས་ཆ་གྲང་ལྟར་སོང་ནས་འདུག་པས། མདོ་ལྷགས་
 གཉིས་གཅིག་ཤོགས་སུ་གཅིག་འགོ་བ་བསྟན་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་བོད་ཁམས་
 འདིར་སྟེལ་རུས་པ་ཞིག་བྱུང་ན་ཅི་མ་རུང་སྟེལ་ཏུ་ཐུགས་ལ་བརྟགས་ནས། རྒྱ་
 བརྩོན་སེར་དང་། བག་ཆོ་རྩལ་ཁྲིམས་རྒྱལ་བ་གཉིས་རིམ་བཞིན་རྒྱ་གར་ཏུ་
 བརྒྱུད་ཏེ། རྒྱ་གར་འཕགས་པའི་ཡུལ་གྱི་བརྗེ་ཏེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཙུག་གི་ནོར་
 ལུང་པལ་ལྷ་ཙུ་གཤམ་རྩེ་པོ་ཀར་དཀའ་བ་བརྒྱ་ཕྱག་ཏུ་མའི་སྟོན་ནས་བོད་ཡུལ་ཏུ་སྟུན་
 འདྲེན་པར་མཛད་ཅིང་། ལྷ་མ་རྩ་ཏུ་ལ་གྲུ་སོགས་རྒྱ་གར་གྲུབ་ཆེན་ཏུ་མས་ཀྱང་
 བོད་ཏུ་འབྱོན་དགོས་པར་བསྐྱུལ་ཞིང་། ལྷག་པར་གངས་རིའི་མགོན་པོ་རྗེ་བཙུན་
 རྟུན་རས་གཟིགས་དང་རྗེ་བཙུན་སྟོན་མ་གཉིས་ཀྱིས་ཡང་དང་ཡང་ཏུ་བོད་ཏུ་
 འབྱོན་པར་བསྐྱུལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱ་གར་ནས་ཐོགས་བཞེགས་སྟེ་བལ་ཡུལ་ཏུ་
 ཐེབས། དེར་ལོ་གཅིག་བཞུགས་ནས་ཐང་གྱི་ཏེ་རའི་གཙུག་ལག་ཁང་བཞེངས་

ནས་དེར་དགེ་འདུན་གྱི་སྡེ་གཙུགས། དེ་ནས་མངའ་རིས་སྟོད་རྒྱལ་བས་པ་ན་ལྟ་
 གྲུ་མ་བྱང་རྒྱལ་འོད་གྱིས་སྟོན་གྱི་ཆོས་རྒྱལ་རྣམས་གྱིས་བོད་འདིར་སངས་རྒྱས་གྱི་
 བསྟན་པ་གཙུགས་རྒྱལ་དང་། བར་སྐབས་སུ་རྒྱལ་རྒྱལ་དེར་སངས་རྒྱལ་ཟད་
 འཕེལ་ཡང་ཅིང་སྟོད་སྡེ་ཆོགས་དར་རྒྱལ་རྣམས་སྟོན་ཆབ་དང་བཅས་སྤྱགས་དྲག་
 པོས་བཞུས་ནས། ད་བོད་འདིར་སངས་རྒྱས་གྱི་བསྟན་པ་ཡོངས་ཆོགས་རྒྱལ་པ་
 ཞིག་དགོས་རྒྱལ་དང་། མདོ་སྤྱགས་གཉིས་གཅིག་གྲོགས་སུ་གཅིག་འགྲོ་བ་དང་།
 ཐབས་ཤེས་ཡ་བྱལ་རྒྱ་མ་སོང་བར་བྱང་རྒྱལ་བ་དང་། མདོར་ན་བོད་སྤྱི་ལ་
 ཕན་པའི་ཆོས་ཤིག་དགོས་ཞེས་གསོལ་བ་བཏབ་པ་ན། རོ་བོ་རྗེས་གྲང་གསུང་
 རབ་ཐམས་ཅད་གཅིག་རྒྱལ་བསྟན་པའི་ཉིང་ཁུ་སྟེས་བྱ་གསུམ་གྱི་ཉམས་སུ་གྲང་
 བའི་རིམ་པ་མ་ཆར་བ་མེད་པར་སྟོན་པ་བྱང་རྒྱལ་ལམ་གྱི་སྟོན་མ་མཛད་ཅིང་།
 དེའི་མན་ངག་རྣམས་སྐལ་བ་དང་ལྷན་པ་དག་ལ་རྒྱ་ཆེར་སྤུལ་ཏེ། བོད་ཁམས་སུ་
 སངས་རྒྱས་གྱི་བསྟན་པ་དར་བར་མཛད་དོ། །དེ་ཡང་སྟིང་རྗེ་པདྨ་དཀར་པོ་ལས་
 བྱང་ཕྱོགས་སུ་དགེ་བསྟེན་ཆོས་འཕེལ་ཞེས་བྱ་བ་རྒྱ་འབྱུལ་དང་ལྷན་པ་ཞིག་གིས་
 སངས་རྒྱས་གྱི་བསྟན་པ་ལ་བྱ་བ་རྒྱ་ཆེར་བྱེད་པར་ལྷང་བསྟན་པ་བཞིན།
 འཕགས་མཆོག་ཕྱགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དགེ་བསྟེན་གྱི་རྣམ་པར་བསྟན་པ་འབྲོམ་སྟོན་
 རྒྱལ་བའི་འབྲུང་གནས་གིས་རོ་བོ་རྗེ་མངའ་རིས་སྟོད་ནས་དབུས་གཙང་གི་ལྗོངས་
 སུ་གདན་དྲངས། དེ་ནས་རིམ་གྱིས་ཕེབས་ཏེ་ཡེར་པ་ལྟ་རི་སྟིང་པོ་ལ་སོགས་པར་
 བཞུགས་སུ་གསོལ། ཡབ་སྤྱས་གཉིས་གྱིས་རྒྱ་འབྱུལ་གྱི་བཀོད་པ་བསམ་གྱིས་
 མི་བྱབ་པ་བསྟན། སྡེ་སྟོད་གསུམ་དང་རྒྱུད་སྡེ་བཞིས་བསྟན་པའི་རྒྱལ་བའི་
 བཀའ་དང་། དེའི་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་གཞུང་མན་ངག་ཐམས་ཅད་གང་ཟག་

གཅིག་གི་ཉམས་ལེན་གྱི་རིམ་པར་བསྟན་ཏེ་གཏན་ལ་ཕབ། དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་
 བསྟན་པའི་རྩ་བ་སོ་སོར་ཐར་པ་ལ་གཅེས་སྟེ་མཛད་པས་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམས་
 པར་དག་པའི་དྲི་བསྟངས་ཕྱོགས་བརྒྱར་འཕྲོ་བ་རྩོ་བོ་བཀའ་གདམས་པའི་རིང་
 ལུགས་དྲི་མ་མེད་པ་འཛིན་པས་བྱང་ཕྱོགས་ནོར་འཛིན་གྱི་ཁྱོན་འདི་ཡོངས་སུ་
 གང་པར་མཛད་ནས། མཐར་བསྟན་པ་འབྲོམ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་གཏད་དེ། དགྲུང་ལོ་
 དོན་གསུམ་དུ་ཐེབས་པ་ཤིང་ཐོ་དྲའི་ལོ་སྟེ་ཐར་དུ་སྟོན་སྒྲུབ་འབྲིང་པོ་རྒྱ་སྐར་དབྱུག་
 པས་ཉ་བའི་ཆོས་བཅོ་བརྒྱད་ལ་རྩུ་འཕུལ་གྱི་བཀོད་པ་བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་པ་
 དང་བཅས་སུ་རན་ལས་འདུང་བའི་ཚུལ་བསྟན་ཏོ། །དེ་ནས་འབྲོམ་རིན་པོ་ཆེས་
 རྩོ་བའི་ཞལ་ཆེམས་ལྟར། ར་སྒྲིང་རྒྱལ་བའི་དཔེན་གནས་བཏབ་སྟེ། བཀའ་
 གདམས་སྐྱེ་མཆེད་གསུམ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལ་སྟེས་སུ་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱི་རིམ་
 པའི་མན་དག་རྣམས་ལེགས་པར་བསྟན། སྐྱེ་མཆེད་གསུམ་ལ་སོགས་པས་ཀྱང་
 བསྟན་པ་རྒྱ་ཆེར་སྟེལ་ལོ། །དེ་ནས་རིང་ཞིག་ལོན་པ་ན་བཀའ་གདམས་ཀྱི་ཀྱན་
 སྟོང་གཙང་མ་འཛིན་པའི་བཤེས་གཉེན་ཆེན་པོ་པལ་ཆེར་འདས་ཤིང་། གངས་
 ཅན་གྱི་ལྗོངས་འདིར་བསྟན་པ་འགྲིབ་དུ་ཉེ་བ་ན། འཇམ་དཔལ་རྩ་རྒྱུད་ལས་སྟོ་
 ལྷན་དང་པོར་ཡི་གེ་མ། །དེ་བཞིན་སྟོམ་བརྩོན་དང་བ་འབྱུང་། །རྣམ་པ་དུ་མར་
 སྟོམ་བརྩོན་གསུངས། །དེ་ཆོ་མཐའ་ཡས་འབྱུང་བར་འབྱུང། །སྟོམ་བརྩོན་ཐམས་
 ཅད་བསྐྱགས་པ་ཡང་། །སྟོན་པའི་བསྟན་པ་གསལ་བར་བྱེད། །བསྟན་པ་དེ་ཆོ་ས་
 སྟེང་དུ། །རྣམ་པར་ཉམས་ཤིང་སྒྲུང་མེད་ལ། །སྟོན་པའི་གཟུགས་བརྟན་ཡིད་དུ་
 འོང་། །བྱེད་པར་འབྱུར་བར་ཐེ་ཆོམ་མེད། །ཐམས་ཅད་བྱང་རྩལ་ལུང་བསྟན་
 ཏེ། །ང་ཡི་བྱང་རྩལ་མཆོག་འཕོབ་འབྱུར། །དེ་ནི་འཛིག་རྟེན་སྟོན་གནས་

འགྲུར། སྤྲིད་པ་གསུམ་གྱི་མཐར་ཡང་བྱེད། སྤྲུགས་དང་རྒྱུད་ལ་མདོན་བཙོན་
 པའི། བྲགས་པ་འཛིན་པར་ཤེས་པར་བྱ། ཞེས་དང་། མདོ་ལྷེ་གདམས་པག་
 འཕོགས་པའི་རྒྱལ་པོའི་བསྟན་པ་དྲངས་སྟྭགས་འབྱེད་པའི་ལེའུ་ལས། ཀུན་
 དགའ་བོ། ད་ལྟ་ང་ལ་ཤེལ་དཀར་གྱི། སྤྲོད་བ་སྟེར་བའི་བྱེད་འདི། ང་ཡི་བསྟན་
 པའི་གསོ་བྱེད་ལ། མ་འོངས་སྟྭགས་མའི་དུས་སུ་ནི། འབྲི་དང་ལྷན་གྱི་ས་
 མཚམས་སུ། དགོ་ཞེས་བྱ་བའི་དགོན་པ་འདེབས། སྤྲོ་བཟང་ཞེས་བྱའི་མིང་
 ཅན་འབྱུང་། འཁོར་ནི་རྣམ་མང་སྟེད་པར་བྱེད། ཆོས་སྟོན་བཅུ་ཡི་རྒྱུན་འཇུགས་
 ཤིང་། ལྟ་ཁང་ཀ་བ་ཤིང་ལོ་ཅན། ང་ཡི་གཟུགས་སྐྱ་རྣམ་གཉིས་ལ། དཔུ་རྒྱུན་
 འབུལ་ཞིང་མཆོད་པ་བྱེད། སྟོན་པའི་མདོ་བཞིན་གསུང་སྟོག་ཅིང་། སྟན་པའི་
 དབྱངས་ཀྱིས་གསོལ་བ་འདེབས། ང་ལ་གསོལ་བ་རབ་འདེབས་ན། བསྟན་པ་
 ལོ་སྟོང་བར་དུ་གནས། ཇེ་ནས་འཕོས་ནས་ཤར་བྱོགས་གྱི། མཐར་ཐུང་བཀོད་
 པའི་འཛིག་རྟེན་དུ། སེང་གའི་ང་འོ་ཞེས་བྱར་འགྲུར། ཇེ་ལ་དད་བྱེད་ཞིང་དེར་
 སྟེ། ཞིང་མཆོག་དེ་ནི་བྱེད་པར་འཕགས། ཞེས་དང་། ལང་ཀར་གཤེགས་པའི་
 མདོ་རྒྱ་ནག་འགྲུར་ལས། བཙོམ་ལྷན་འདས་ལ་སྐུའི་རྒྱལ་པོ་མ་དྲོས་པས་དུང་
 དཀར་པོ་ཞིག་སྤུལ་བ་མེའུ་འགལ་གྱི་སྤུལ་གནད་ནས་འདི་ཁྱོད་ཀྱིས་འགོག་པ་
 རིང་སྟོས་ཤིག། མ་འོངས་པ་ན་དགོ་སྟོང་བསྐྱའི་ངང་ལྷན་འདིས་གཏེར་ནས་
 འདོན་པས་དེའི་ཆོགས་དུང་དུ་འགྲུར། ཞེས་སོགས་རྒྱལ་བས་མདོ་རྒྱུད་དུ་མ་ནས་
 ལུང་བསྟན་པ་ལྟར། སྟན་པ་མཉམ་མེད་ཤུགས་རྒྱལ་པོ་སྐྱ་བལྟམས་ནས་ལོ་ཉིས་
 སྟོང་ཉིས་བརྒྱ་བདུན་ཅུ་དོན་དགུ་སོང་ཞིང་། གངས་ཅན་གྱི་སྤྲོངས་འདིར་བོད་གྱི་
 ལྷ་ཅིག་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་མའི་རྣམ་པར་བྱོན་པ་ཆོས་རྒྱལ་སྟོང་བཙོན་སྐམ་པོ་

འཕྲུངས་ནས་ལོ་བདུན་བརྒྱ་ལྷག་གཉིས། རྩོམ་པོ་རྩོམ་པོ་དཔལ་ལྷན་ཨ་ཉི་ཤ་བོད་དུ་
 མེད་པས་པ་ནས་ལོ་སྟུང་བརྒྱ་བཅུ་དགུ། རྩོམ་པོ་ལྷ་རྩེ་ལས་འདས་པ་ནས་ལོ་སྟུང་
 བརྒྱ་དང་གཉིས་སྟངས་བ་ན། བསྐྱལ་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་སྤྱོད་ལས་ནས་སྟོགས་
 མའི་དུས་སུ་འགོ་བ་མགོན་མེད་པ་རྣམས་ཀྱི་མགོན་སྐྱབས་མཛད་པ་དང་། ལྷ་
 བསྟན་ཡོངས་རྫོགས་འཛིན་པའི་སྟོན་ལམ་རྒྱབས་པོ་ཆེད་མཐུ་གྲུབ་པ་ཁམས་
 གསུམ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཙོང་ཁ་བ་ཆེན་པོ་གསེར་འབྲུང་ཞེས་པ་མེ་མོ་བྱའི་ལོ་མདོ་
 ཁམས་སྤང་དུ་སྐྱེ་འཕྲུངས་ནས་རིམ་གྱིས་དབུས་གཙང་གི་ལྗོངས་འདིར་བྱོན་ཏེ།
 རང་ཉིད་གོ་འཕར་མཐོན་པོར་གཤེགས་ཟེན་གྱི་རབས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་རྣམས་
 ལ་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་རྒྱལ་བའི་བཀའ་དང་དེའི་དགོངས་འགྲེལ་ཚད་ལྷན་ཐམས་
 ཅད་ལ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་དང་སྟོག་ལའང་མི་བཏུ་བར་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་པའི་ཚུལ་གྱིས་
 ལེགས་པར་སྦྱངས། བོད་ལུལ་འདིར་སྟོན་ཆད་རྒྱལ་བའི་བཀའ་དང་མི་མཐུན་
 ཡང་རང་རང་གི་ལུགས་རྣམ་པར་བཟུང་སྟེ། ཁོ་བོ་ཅག་གི་ལུགས་འདི་ཁོ་ན་
 བདེན་གྱི། གཞན་ནི་གཏི་མུག་གོ་ཞེས་སྐྱབས་པ་མང་དུ་སྤྱད་པ་ལ། རྩོམ་པོ་འདིས་ནི་
 དེ་འདྲ་བའི་རྩོམ་སྟུང་ཞུགས་པར་གདུལ་བྱ་རྣམས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སེར་འབྲིད་པ་
 ལ་ནམ་ཡང་འཕྲུལ་པ་མེད་པ་ནི་རྒྱལ་བའི་བཀའ་ཉིད་ཡིན་པར་གཟིགས་ནས་
 བཀའི་དགོངས་པ་འཆོལ་བ་ཁོ་ན་ལྟར་མཛད་དོ། ཉེ་ཡང་གིང་ཏྲ་ཆེན་པོ་རྣམས་
 ཀྱི་དྲི་མ་མེད་པའི་རིགས་པའི་ལམ་སྟོལ་ལ་བརྟེན་ནས་མདོ་སྟགས་ཀྱི་ལམ་
 རྣམས་ལ་དབྱེད་པ་ཞིབ་ཏུ་མཛད་ཅིང་། མགོན་པོ་འཇམ་པའི་དབྱངས་ལ་མདོ་
 སྟགས་ཀྱི་ལམ་གྱི་གནད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་གསལ་ནས་དབྱེད་པ་ཡོངས་སུ་
 རྫོགས་པ་ན། ཆོས་རྒྱལ་སྟངས་བཅོན་སྐམ་པོའི་བཀའ་ཆེམས་དང་། བཀའ་

གདམས་སྒྲིགས་བཅ་སྒྲིགས་ནས་ལུང་བསྟན་པ་ལྟར། རྩོགས་མཐའ་དག་ནས་
 ལས་དང་སྒྲུབ་བར་ལྟན་པའི་གདུལ་བྱ་བཟང་བ་ལས་འདས་པ་འདུས་པ་ལ་མདོ་
 རྩོགས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བར་མཛད་པས་སྒྲིབ་ཅིག་
 ལ་ལྟབ་རྩི་ལྟོ་ར་ནས་ཤར་ཤོགས་རྒྱ་མཚོའི་མཐའ་ལ་ཐུག་གི་བར་རྩེ་སྒྲ་མའི་
 ལུགས་བཟང་བྱི་མ་མེད་པ་འཛིན་པའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉན་དང་། དགེ་འདུན་
 གྱི་སྒྲེས་ཡོངས་སུ་ཁྱབ་པར་གྱུར་ཏེ་སྟོན་པ་འཁོར་བཅས་སྒྲར་ཡང་བྱོན་པ་ལྟ་བུར་
 མཛད་པ་ན། རྩེ་བཅུན་བུམས་པ་མགོན་པོས་རྩེ་སྒྲ་མ་ལ་ཞལ་དངོས་སུ་བསྟན་ཏེ།
 རིགས་ཀྱི་བྱ་ཁྱོད་ནི་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ལ་རྒྱལ་བ་རང་ཉིད་དང་མཚུངས་པར་
 ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་ལུང་བསྟན་དབུགས་དབྱུང་མཛད། རོན་འདི་དག་ལས་
 བ་སྟོན་དུས་གངས་རིའི་ཁྱོད་འདིར་རང་ཅག་ཁ་བ་ཅན་པ་རྣམས་ཀྱི་རྩེ་བོ་ཆོས་
 རྒྱལ་མེས་དཔོན་རྣམས་དང་། མཁན་ཆེན་པོ་རྟེ་སུ་དཔོན་སྟོབ་རྣམས་ཀྱིས་
 དཀའ་བ་བརྒྱ་ཐུག་དུ་མའི་སྟོན་པ་བསྟན་པ་བཅུགས་པས་བཀའ་བྱིན་མཚུངས་པ་
 མེད་པ་བཞེན་དུ། བསྟན་པ་བྱི་དར་ལ་དཔལ་ལྷ་ཅིག་དྲི་བི་ཀ་ར་ཡཔ་སྤྲས་དང་།
 ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་བོ་ཙོང་ཁ་བ་ཆེན་པོ་ཡཔ་སྤྲས་རྣམས་ཀྱིས་མདོ་རྩོགས་ཡོངས་སུ་
 རྫོགས་པའི་བསྟན་པ་གཞི་ནས་བཅུགས་ཤིང་ཆོས་ཆེར་འཕེལ་བར་མཛད་པས།
 གངས་ཅན་པ་ཡོངས་ལ་བཀའ་བྱིན་གྱིས་ཁྱབ་པར་མཛད་ཅེས་གསུང་བོར་གནས་
 ཤིང་རྣམ་དཔྱོད་ཀྱི་མིག་དང་ལྟན་པའི་མཁས་པ་ཐམས་ཅན་མཐུན་པར་སྐྱོང་
 རོ། །རྒྱལ་བའི་བཀའ་དང་བསྟན་བཅོས་པོད་ཡུལ་དུ་འགྱུར་རེ་ཅོག་རྣམས་ཐོག་
 མར་རྩེ་ལྟར་བསྟན་པ་དང་གནས་གང་དུ་རྩེ་ལྟར་བཞུགས་པའི་རྒྱལ་ནི། ཆོས་
 རྒྱལ་སྐྱོང་བཅོན་སྐམ་པའི་སྐུ་རིང་ལ་ཐོན་མི་སྟོན་པས་མདོ་སྟེ་དགོན་མཆོག་སྟེན་

ལ་སོགས་པ་བསྐྱར་བ་ནས་བཟུང་། ཆོས་རྒྱལ་ཁྱི་སྒོར་ལྷེ་ལུ་བཅན་གྱི་སྐུ་རིང་ལ་
ལོ་བཏ་མང་པོས་མདོ་རྒྱད་མང་དུ་བསྐྱར་བ་ནམས་ཆོས་རྒྱལ་དེ་ཉིད་གྱིས་བམ་
གངས་དང་གཞུང་ཚད་འཇུར་བྱང་སོགས་དཀར་ཆག་ཏུ་བྱིས། དེ་ནས་ཆོས་རྒྱལ་
ཁྱི་སྐུ་སྒོར་བཅན་རལ་པ་ཅན་གྱི་སྐུ་རིང་ལ་ལོ་བཏ་མང་པོས་མདོ་རྒྱད་བསྟན་
བཅོས་མང་དུ་བསྐྱར་བ་ཐམས་ཅད་སྐད་གསར་བཅད་གྱིས་གཏན་ལ་མཐུ། དེ་ལྟ་
ཡན་ཆོད་བོད་ལུལ་དུ་བྱོན་པའི་རྒྱལ་བའི་བཀའ་ནམས་ལ་བམ་གངས་དང་གཞུང་
ཚད་འཇུར་བྱང་བཅས་པའི་དཀར་ཆག་རྒྱས་པར་མཛད། བསྟན་པ་བྱི་དར་ལ་ལོ་
ཆེན་རིན་ཆེན་བཟང་པོ། ལོ་ལྷ་བ་རྒྱ་བཙོན་སེང་། བཀ་ཆོ་ལོ་ལྷ་ལ། འགོས་ལོ་
ཆེན་པོ། འབྲོག་མི་ལོ་ལྷ་བ། མར་བ་ལོ་ལྷ་བ། ལོ་ལྷ་བ་ཆེན་པོ་སྐྱོ་ལྷན་གསལ་རབ་
སོགས་ལོ་ཆེན་བཀའ་བྱིན་ཅན་མང་དུ་བྱོན་པ་ནམས་གྱིས་རྒྱལ་བའི་བཀའ་དང་
དགོངས་འབེལ་གྱི་བསྟན་བཅོས་མང་དུ་བསྐྱར་བ་ནམས་བློགས་བློགས་སུ་
བཞུགས་པ་ལས་ཐམས་ཅད་ཚད་བར་བློགས་གཅིག་ཏུ་བཞུགས་པ་མ་བྱུང་ལ།
དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་ར་བ་ཆེན་པོ་ནས་བརྒྱུད་པའི་བཀའ་གདམས་གྱི་ཆོས་
རྒྱུན་གཙང་དུ་འཕེལ་བ་དཔལ་སྒྲར་ཐང་གི་ཆོས་གྲུ་ཆེན་པོར་ལྟ་ཆོས་བདུན་ལྷན་
བཀའ་གདམས་གྱི་ཆོས་ལུགས་རྒྱ་ཆེར་དར་ཞིང་། སྒྲར་ཐང་གདན་ས་བཅུ་གསུམ་
པ་མཁན་ཆེན་མཆིམས་སྐྱོ་བཟང་གྲགས་པའི་སྐུ་རིང་ལ་རྒྱལ་བའི་བཀའ་དང་
བསྟན་བཅོས་བོད་ལུལ་དུ་འཇུར་རོ་ཅོག་ནམས་ཀྱང་སྒྲར་ཐང་དུ་ཕེབས་ཏེ་སྒྲར་
ཐང་གི་མཁས་པ་ཆེན་པོ་བཅོམ་ལྷན་འདས་རིག་རལ་གྱིས་རྒྱལ་བའི་བཀའ་
ནམས་གྱི་གངས་དང་བམ་ཚད་འཇུར་བྱང་། བསྟན་བཅོས་ནམས་ཀྱང་སོ་སོར་བྱི་
ནས་སྐྱེ་ཆོན་སྐྱེ་ཆོན་དུ་བསྐྱས་པའི་དཀར་ཆག་བསྟན་པ་རྒྱས་པ་ཞེས་བྱ་བ་མཛད།

དེ་དུས་བོད་ཡུལ་དུ་རྒྱལ་བའི་བཀའ་འགྲུར་རོ་ཙོག་པལ་ཆེར་སྤྲོགས་གཅིག་ཏུ་
 བཞུགས་པ་ཡོད་ཀྱང་འདུལ་བ་སྤེལ་ཆོག་སོགས་འགའ་ཞིག་ཆང་བར་བཞུགས་
 པ་ཆེད་དཀའ་བ་ལ། ལྷར་ཐང་མཁན་ཆེན་མཆིམས་སློ་བཟང་གྲགས་པས་ཚུལ་
 བ་ཆེན་པོས་སྤྲོགས་ཀྱང་ཏུ་བཅུལ་བ་ན། སྤེལ་ཆོག་སློ་བཟང་གྲགས་པ་ཆང་བའི་
 འདུལ་བ་ལུང་སྟེ་བཞི་ཆང་ཞིང་དག་པ་ལ་སྟོད་འོལ་ཆོད་ཀྱི་གཙུག་ལག་ཁང་ན་
 བཞུགས་པ་ཆེད་ནས། དེ་ནས་མ་གྱི་སྤྲོད་བྱངས་ཏེ་དཔལ་ལྷར་ཐང་གི་གཙུག་ལག་
 ཁང་དུ་གསར་དུ་བཞེངས་ནས་རྒྱལ་བའི་བཀའ་འགྲུར་རོ་ཙོག་ཆང་བར་བཞུགས།
 བཅོམ་ལྷན་རིག་རལ་གྱི་སློབ་མ་བཅུན་པ་འཇམ་དབྱངས་ཞེས་བྱ་བ་རིག་གནས་
 དུ་མ་དང་། ལྷག་པར་ཆོད་མ་ལ་གིན་ཏུ་མཁས་པ་ཞིག་བྱུང་བ་རྒྱ་ནག་ཏུ་ཐེབས་
 བས་རྒྱལ་བོའི་མཆོད་གནས་མཛད། འཕྲིན་ལས་ཆེན་པོ་བྱུང་སྟེ་ཁོང་གིས་གསེར་
 ཡིག་པ་རྣམས་ལ་ཡོ་བྱད་མང་པོ་དང་། ལྷག་པར་རྒྱའི་ལྷག་ཆོད་དང་སྤྲུག་སྤྲུག་གི་
 དང་བཅས་པ་སྐམ་གང་བསྐྱར་ནས་བཅོམ་ལྷན་རིག་རལ་ལ་སྤུལ་བས། འདི་ལ་
 ཤེས་རབ་ཡོད་གསུངས་ནས་གིན་ཏུ་མཉེས། སྤྲར་ཡང་བཅུན་པ་འཇམ་དབྱངས་
 གིས་རྒྱ་ནག་ནས་ཡོ་བྱད་མང་པོ་བཟངས་ཏེ། དབུས་པ་སློ་གསལ་སོགས་ལ་
 བཀའ་དང་བསྟན་བཅོས་འགྲུར་རོ་ཙོག་བཞེངས་པ་དཔལ་ལྷར་ཐང་གི་གཙུག་
 ལག་ཁང་དུ་བཞུགས་ཤིག་ཅེས་བསྐྱུལ་ནས། དབུས་པ་སློ་གསལ། ལོ་རྩེ་བ་
 བསོད་ནམས་འོད་ཟེར། རྒྱུ་རོ་བྱང་འབུམ་གསུམ་གྱིས་བཀའ་འགྲུར་དང་བསྟན་
 འགྲུར་གྱི་ཕྱི་མོ་སྤྲོགས་གང་ན་ཡོད་པ་མཐའ་དག་བཅུལ་ཏེ། བཀའ་དང་བསྟན་
 བཅོས་འགྲུར་རོ་ཙོག་ཆང་མ་ལགས་པར་བཞེངས་ཏེ་ལྷར་ཐང་གི་གཙུག་ལག་
 ཁང་དུ་བཞུགས་པར་མཛད་དེ། བཀའ་འགྲུར་དང་བསྟན་འགྲུར་ཡོངས་རྫོགས་

ཐོག་མར་སྟོགས་གཅིག་ཏུ་བསྟུས་པ་ནི་འདི་ཉིད་ཡིན་པར་གྲགས་སོ། །སྤར་ཐར་
 ཏུ་བསྟུས་པའི་བཀའ་འགྲུར་དང་བསྟན་འགྲུར་གཉིས་ལ་མ་བྱི་བྱས་ནས་སྟོད་སྟོད་
 ཏུ་མང་ཏུ་འཕེལ་ཞིང་། ཟུང་པར་བུ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེས་སྤར་ཐར་ནས་བསྟན་འགྲུར་
 སྟོན་དངས་ཏེ་ལྷན་དག་ལགས་པར་མཛད་ནས། རྒྱུས་པ་རྣམས་དོར། གོ་རིམ་
 བསྒྲིགས། ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་སྟོད་ལྷག་ཙམ་གསར་ཏུ་བསྟན་ནས་ལུ་ལུའི་གཙུག་
 ལག་ཁང་ན་བཞུགས་སོ། །དེ་ནས་ཆོས་གྲུང་ཐར་གི་གཙུག་ལག་ཁང་ཏུ་བཀའ་
 འགྲུར་རིན་པོ་ཆེ་ཡོངས་རྫོགས་བཞུགས་པ་མཁས་པ་མང་པོས་ལྷན་དག་མཛད་
 ཅིང་། ཟུང་པར་ཁམས་གསུམ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཅོང་ཁ་བ་ཆེན་པོས་གཟིགས་ཤིང་
 དག་པར་མཛད་པ་དེ་ལས་མ་བྱི་བརྒྱད་དེ་འཇམ་དབྱངས་གོང་མ་ཆེན་པོའི་རྒྱལ་
 ཁབ་ཏུ་པར་ཏུ་བསྐྱབས་ཤིང་། དེ་ལས་སྟོགས་ཐམས་ཅད་ཏུ་མང་ཏུ་འཕེལ་ཡོ། །
 དེ་ནས་པར་ཆེན་ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་སྟོ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆོན་དང་ཀྱན་
 མཁུན་ལུ་བ་ཆེན་པོ་གཉིས་ཀྱི་སྐུ་རིང་ལ་བཀའ་འགྲུར་རིན་པོ་ཆེ་མཐིང་ཤོག་ལ་
 གསེར་ལྷན་མས་བྱིས་པ་དང་། སྐུ་པོད་སོགས་སྟོགས་སྟོགས་སུ་མང་ཏུ་འཕེལ།
 དེ་ནས་གོང་ས་རིན་པོ་ཆེ་རིན་ཆེན་ཆོངས་དབྱངས་རྒྱ་ཆོས་བཀའ་འགྲུར་རིན་པོ་ཆེ་
 པར་ཏུ་བརྒྱ་བའི་དབུ་བརྩམས། དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་ན་རིམ་གྱིས་འཕྲོ་འཕྱད་པ་རྒྱལ་
 པ་ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་རྗེ་བཙུན་སྟོ་བཟང་བསྐལ་བཟང་རྒྱ་མཆོའི་སྐུ་རིང་ལ་
 སྟོད་སྟོད་མི་དབང་བསོད་ནམས་སྟོབས་རྒྱས་ཀྱིས་ཚུལ་བ་ཆེན་པོས་ཡོངས་སུ་
 རྫོགས་པར་གྲུབ་ཤེ། པར་རྣམས་པར་ཆེན་ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་ཆེན་པོ་རྗེ་བཙུན་
 སྟོ་བཟང་ཡེ་ཤེས་དཔལ་བཟང་པོ་ལ་ལུལ་བ་དཔལ་སྤར་ཐར་གི་གཙུག་ལག་ཁང་
 ཆེན་པོར་བཞུགས་སོ། །སྤར་ཡར་མི་དབང་བསོད་ནམས་སྟོབས་རྒྱས་ཀྱིས་སྟོད་

སྟོབས་དང་ཚུལ་བ་ཆེན་པོས་བསྟན་འགྱུར་རིན་པོ་ཆེ་ཡོངས་རྫོགས་པར་དུ་
 བསྐྱབས་པ་ལོ་གསུམ་ཅམ་ལ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་གྲུབ་སྟེ། བར་ནམས་པཏ་
 ཆེན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་རྗེ་བཙུན་སྟོ་བཟང་ཡེ་ཤེས་དཔལ་བཟང་པོ་ལ་ལུལ་བ་
 དཔལ་སྒྲུབ་ཐང་གི་གཙུག་ལང་ཁང་ཆེན་པོར་བཞུགས་སོ། །དེ་ལྟར་གངས་ཅན་
 གྱི་ལྗོངས་འདིར་རྒྱལ་བའི་ལུང་གི་བསྟན་པ་བཀའ་དང་བསྟན་བཅོས་རྣམས་རི་
 ལྟར་འཁེལ་བའི་རྒྱལ་དང་། བཀའ་དང་བསྟན་བཅོས་འགྱུར་རོ་ཅོག་ཕྱོགས་
 གཅིག་ཏུ་སྟེབ་མཚུངས་སུ་རི་ལྟར་བཞུགས་པའི་རྒྱལ་ལ་སོགས་པ་བརྗོད་ནས།
 ལྷག་པར་བལ་བོད་མཚམས་གྱི་ཡུལ་སྦྱིད་གྲོང་གི་ནགས་ཁྲོད་བཀྲ་ཤིས་བསམ་
 གཏན་གླིང་དུ་རྒྱལ་བའི་བཀའ་དང་བསྟན་བཅོས་འགྱུར་རོ་ཅོག་འདི་དག་རི་ལྟར་
 ཕྱོན་པའི་རྒྱལ་ནི། རྟོན་དུས་ཆོས་རྒྱལ་སྟོང་བཙན་སྐམ་པོས་གངས་ཅན་དུ་སངས་
 རྒྱས་གྱི་བསྟན་པ་འཇུགས་ཕྱིར་སྦྱིན་མཚམས་གྱི་མཛོད་སྒྲུ་ནས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་
 པའི་སྟེ་ལ་སྒྲུལ་པའི་དགོ་སྟོང་མང་དུ་བཏང་སྟེ། རྒྱ་གར་ལྷོ་ཕྱོགས་སིངྏ་ལའི་གླིང་
 བས་ཅན་དན་སྒྲུལ་གྱི་སྦྱིང་པོ་ལས་གྲུབ་པའི་བྲགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་སྒྲུ་མང་དུ་གདན་
 བྲངས་པའི་ནང་ནས། བྲགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་པ། བྲག་གཡས་
 མཚོག་སྦྱིན་མཛད་ཅིང་བྲག་གཡོན་སྟ་ཟུར་ངོས་ལ་བརྟེན་པ། ཞབས་གཉིས་
 མཉམ་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་བཞེངས་པ་རང་བྱུང་མ་ཉི་བཟང་པོ་ཞེས་བྱ་བ་རྒྱལ་བའི་
 དགོ་སྟོང་མང་པོས་སྒྱུན་བྲངས་ཏེ་བལ་ཡུལ་ནས་སྦྱིད་གྲོང་གི་བར་བཙའ་འཕྲང་
 ཤིན་ཏུ་འགྲོད་དཀའ་བ་རྣམས་ལ་རྩུ་འཕྲུལ་གྱི་སྟོ་ནས་ཞབས་ཀྱིས་ཕྱོན་ཏེ་སྦྱིད་
 གྲོང་གི་སར་ལེབས་པ་ན་རྩོལ་བ་ཅིག་གི་སྟེང་དུ་ཞབས་བཞག་ནས་ང་འདིར་སྦྱོད་
 པ་ཡིན་ཞེས་གསུང་ཕྱོན། བོད་ཡུལ་དབུས་སུ་གདན་འདྲེན་ཅིས་བྱས་ཀྱང་སྦྱིང་

གྱིས་འབྱོར་དུ་མ་བཞེད་ཅིང་། གནས་འདིར་བསྟན་ན་འགྲོ་དོན་ཆེ་ཞེས་གསུང་
 བྱོན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ས་དེར་བཞུགས་གནས་གཙུག་ལག་ཁང་བརྟེན་གསལ། དགེ་
 འདུན་མང་པོས་ཡུན་རིང་དུ་མཆོད་ཅིང་གསོལ་བ་བཏབ་པ་ན་གནས་དེར་ཆུ་གློ་
 བྱར་དུ་འཐོན་པ་སོགས་ལྟས་རོ་མཚར་ཆེ་བ་བྱུང་ཞིང་། བཞུགས་གནས་ལ་
 འཕགས་པ་ལྟ་ཁང་ཞེས་གྲགས། འཕགས་མཆོག་རང་བྱུང་རིན་པོ་ཆའི་བྱང་པོས་
 གྱི་རི་ལ་རྒྱབ་གནས་འདི་དང་། དགའ་ལྡན་ཐུག་པོ་ཆེ་དང་། བྲག་ཁ་ཐེག་ཆེན་
 གྱིང་། དེའི་ཉེ་འདབས་སུ་ཆོས་སྡིངས་བྲིམས་ལྡན་གྱིང་རྒྱུ་མས་ཡོད་ཅིང་། ཆོས་
 རྒྱལ་བྲི་སྲོང་ལྷེ་འུ་བཙན་གྱི་རྒྱ་རིང་ལ་མཁན་ཆེན་པོ་རྟེ་སཏུ་དང་། སློབ་དཔོན་
 བསྐྱ་མི་རྟ་མ་དང་། མཁས་མཆོག་ཀ་མ་ལ་ཤྱི་ལ་སོགས་པའི་བྲུབ་བཀའ་དྲིན་
 ཅན་མང་དུ་བྱོན་པ་དག་གིས་ཡུལ་སྤྱོགས་འདིར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་དར་
 བར་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་ཤིང་། རྒྱབ་གནས་འདི་དག་གཟིགས་ཤིང་བྱིན་གྱིས་
 བསྐྱབས། དེ་ནས་རྩོ་བོ་རྗེ་དཔལ་ལྡན་ཨ་ཉི་ཤ་བྱོན་པའི་ཆེ་ཡུལ་སྤྱོགས་འདིར་
 བཀའ་གདམས་ཀྱི་བསྟན་པ་དར་བར་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་ཤིང་། རྒྱབ་གནས་འདི་
 དག་གཟིགས་ཤིང་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས། དེ་ནས་རྩོ་བོ་རྗེ་དཔལ་ལྡན་ཨ་ཉི་ཤ་བྱོན་
 པའི་ཆེ་ཡུལ་སྤྱོགས་འདིར་བཀའ་གདམས་ཀྱི་བསྟན་པ་དར་བར་བྱིན་གྱིས་
 བསྐྱབས་ཏེ། དེ་ཡང་ལམ་ཡིག་འགའ་ཞིག་ཏུ་རྩོ་བོ་མངའ་རིས་སུ་བཞུགས་པའི་
 ཆེ་བལ་པོའི་རྒྱལ་པོས་ཐང་རྟེ་རའི་གཙུག་ལག་ཁང་གི་རབ་གནས་ལ་རྩོ་བོ་
 གསང་སྟབས་ཀྱིས་སྟུན་དངས་ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་ན། རྩོ་བོས་ཡུལ་སྤྱོགས་འདིར་
 ལན་གསུམ་ཙམ་བྱོན་པར་མཛོད་ཞིང་། དེ་རི་ལྟར་ཡང་རྩོ་བོ་རྒྱ་གར་ནས་བོད་དུ་
 བྱོན་པའི་ཆེ་མངའ་རིས་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་སྟོན་པོ་རྟ་པ་དར་མདུད་ཅན་མང་པོས་

བསུ་བ་དང་བཅས་ཡུལ་འདི་ནས་གདན་དྲངས་གིང། དེའི་ཆོ་རྒྱུ་ལོ་ལྟ་བུ་སྐྱེས་པ་གཞི་
འདི་དག་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས། མངའ་རིས་སུ་ལོ་གསུམ་གྱི་རིང་བསྟན་པ་ལ་བྱ་བ་
རྒྱ་ཆེར་མཛད་ནས། རག་ཆོ་ལོ་ལྟ་བུ་ལས་རྩོ་བོ་རྒྱ་གར་ནས་གདན་འདྲེན་པའི་ཆོ་བྱི་
ཀ་མ་ལ་ཤི་ལའི་གནས་བརྟན་ལ་ལོ་གསུམ་ནས་རྩོ་བོ་རྒྱ་གར་དུ་གདན་འདྲེན་
པའི་ཆད་དོན་བྱས་པ་ལྟར། རག་ཆོས་བསྐྱལ་ནས་རྒྱ་གར་དུ་འབྱོན་པར་ཆས་ནས་
ཡུལ་འདིར་ཕེབས་པ་ན། རྩོ་གར་ལྷ་པོ་གཞིས་དང་། བལ་པོ་རྩོ་ལྟ་བུ་གསུམ་
གྱི་དམག་འབྲུག་ལངས་ནས་ལམ་འགགས་ཏེ་ཡུལ་ཕྱོགས་འདིར་ལོ་གཅིག་ཙམ་
བཞགས། དེའི་ཆོ་འབྲོམ་རིན་པོ་ཆེས་བོད་ཡུལ་དབུས་སུ་འབྱོན་པར་གསོལ་བ་
བཏབ་ཅིང་། བོད་ཀྱི་སྐྱ་ཆེན་རྣམས་ལ་རྩོ་བོ་གདན་འདྲེན་དུ་སྐྱར་པར་འབྱོན་
དགོས་པའི་འཕྲིན་ཡིག་བསྐྱར་བ་ན། ཁུ་སྟོན་བཙུན་འབྲུག་གཡུང་དྲུང་ལ་སོགས་
པའི་བོད་ཀྱི་སྐྱ་ཆེན་རྣམས་ཀྱིས་ཚུལ་བ་ཆེན་པོས་ཡུལ་འདིར་ལྷགས་ཏེ། ཡུལ་
འདི་ནས་དཔལ་ཐང་བརྒྱུད་དེ་རྩོ་བོ་རྩོ་བོ་དུ་གདན་དྲངས་པར་སྟོན་གྱི་ཆོས་
འབྲུང་དག་ལས་འབྲུང་ངོ་། རྩོ་བོས་ཡུལ་འདིར་བཞགས་རིང་གསོ་སྦྱོར་དང་།
དབྱར་གནས་དང་། དགག་དབྱེ་མཛད་པ་དང་། ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར་བ་སོགས་དེ་
དང་དེའི་གནས་རྣམས་དེང་སང་ཡང་བ་ལྟར་ཡོད་ཅིང་། ལྷག་པར་རྩོ་བོ་རྩོ་བོ་
གནས་འདིར་ཕེབས་ཏེ། རྩོ་ལ་མ་ཁི་ཕྱག་བྲིས་སུ་མཛད་པས་གནས་འདི་ལ་མ་ཁི་
ལ་ཁ་ཞེས་གྲགས་པར་ཡུལ་ཕྱོགས་འདིའི་རྒྱན་པོ་དག་གི་དག་རྒྱན་ལས་འབྲུང་
ཞིང་། རྩོ་བོས་ཕྱག་བྲིས་མཛད་པའི་མ་ཁི་བྱིན་སྐབས་ཅན་དེ་ཡང་རྒྱུ་བ་གནས་
འདི་ཉིད་ན་ད་ལྟ་ཡང་བཞགས་སོ། །དེ་ནས་ཕ་དམ་པ་དང་། རྩོ་བཙུན་མི་ལ་
སོགས་སྟོན་གྱི་དམ་པ་མང་པོས་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་གིང་། ལྷག་པར་རྩོ་

བཅུན་རེད་མདའ་པ་ཆེན་པོ་དང་། རྗེ་ཆོས་ལྷན་རབ་འབྱོར་སྒྲིག་གིས་རྒྱུ་
 གནས་འདི་དག་བྱིན་གྱིས་བསྐྲུབས་ཏེ། རྗེ་བཅུན་རེད་མདའ་པའི་རྗེས་འཇུག་
 རྣམས་གྱིས་རྒྱུ་གནས་འདི་དག་བཟུང་། བར་སྐབས་སུ་སྟོངས་ཏེ་ཆོང་དུས་པ་
 དང་སྦྱིད་གྲོང་པ་རྣམས་གྱིས་ཕྱགས་ལྷན་སུ་བྱེད་པ་བྱུང་། དེ་ནས་བདག་ཅག་གི་
 དཔལ་ལྷན་གྲྭ་མ་དམ་པ་གྲུབ་པའི་དབང་ཕྱག་ཆེན་པོ་དཀར་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་སྟོ་
 བཟང་རྣམ་རྒྱལ་དེ་ཉིད་ལུལ་སྒྲིགས་འདིར་བྱོན་ནས་ཀྱང་ཁང་གི་ལྷག་རི་དང་།
 གནས་གྱི་ལུ་རྒྱུན་ཕྱག་དང་། མེ་ཏོག་མདངས་ཅན་དང་། ལྷ་ལྷ་ཕྱག་རྣམས་སུ་ལོ་
 ཁ་ཤས་བཞུགས། དགྲུང་ལོ་རེ་གཅིག་པ་ལྷགས་པོ་ཁྱིའི་ལོ་དབུས་གཙང་དུ་
 ཐེབས་ཏེ། པཎ་ཆེན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་རྗེ་བཅུན་སྟོ་བཟང་ཡེ་ཤེས་དཔལ་
 བཟང་པོ་ཞལ་མཇལ་ཞིང་གསུང་གི་བདུད་རྩི་མང་དུ་བཞེས་ཏེ། སྐར་ཡང་ལུལ་
 སྒྲིགས་འདིར་ཐེབས་པ་ན་སྦྱིད་གྲོང་ཞོལ་གྱི་འགོ་ཡོད་ལས་བྱེད་རྣམས་གྱིས་སྦྱིད་
 གྲོང་གི་སུ་འདི་རང་དུ་བཞུགས་དགོས་པར་གསོལ་བ་བཏབ། དགོ་སྟོང་དགོ་
 འདུན་གྲོགས་མཆེད་རྣམས་གྱིས་ཀྱང་སྦྱིད་གྲོང་གི་སུ་ན་ཕྱག་པོ་ཆེ་ཞེས་བྱ་བ་
 དབྱར་བསལ་ཞིང་དགྲུན་ཏྲོ་བ་ནགས་ཚལ་གྱིས་ཁོར་ལུག་ཏུ་བསྐྱོར་བའི་རྒྱུ་
 གནས་ཁྱེད་པར་ཅན་ཞིག་མཆིས་པས་དེར་ཐེབས་པར་གསོལ་བ་བཏབ་པ་ན།
 མ་འོངས་པ་ན་རྒྱུ་གནས་འདི་དག་ཏུ་རྗེ་གྲྭ་མའི་སྟན་བརྒྱུད་གྱི་བསྟན་པ་འཕེལ་
 བར་མཁྱེན་ནས་ཞལ་གྱིས་བཞེས་ཏེ། དགྲུང་ལོ་རེ་གཅིག་སུ་ཐེབས་པ་རབ་བྱུང་
 བཅུ་གཉིས་པའི་འགལ་བྱེད་ཅེས་པ་ལྷགས་མོ་ལག་གི་ལོར་གྲུབ་པའི་གནས་
 མཆོག་དགའ་ལྷན་ཕྱག་པོ་ཆེར་ཐེབས་ན། ཕྱག་པོ་ཆེ་དང་བཀྲ་ཤིས་བསམ་
 གཏན་གྱི་དགའ་བསྟན་འདི་དག་རྒྱུ་གནས་སུ་བཟུང་ཞིང་བྱིན་གྱིས་བསྐྲུབས།

བར་སྐབས་སུ་ཆགས་པའི་ནག་ཕྱགས་ཀྱི་འགོར་པོ་རྣམས་ཟེལ་གཞོན་དམིགས་
 པ་སྒྲོར་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་བརྟུལ། དཀར་ཕྱགས་སྒྲོར་བའི་སྒྲར་མ་རྣམས་ལ་
 འཕྲིན་ལས་བཅོལ་ཏེ། སྒྲ་མ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲུབ་སྤྱད་འདོམ་གང་གྲུ་བཞི་བ་ཞིག་ཐོག་
 མར་བཏབ། དེ་ནས་རྫོང་དཀར་མཁན་པོ་ལོ་ལྷ་བ་དཀར་ཆེན་ཆོས་མཛད་ཀྱིས་
 སྒྲུབ་གནས་འདིར་དགེ་འདུན་གྱི་སྡེ་ཚུགས་པ་ཞིག་དགོས་ཞེས་གསོལ་བ་བཏབ་
 པ་ལྟར། སྤྱིལ་པོ་ཁ་གསལ་དང་། དགེ་སྲོང་བཙུ་བྱག་ཙམ་ཤོད་བའི་ཆོགས་ཁང་
 གསར་བཞོག་ནང་། དེའི་ཆོ་འདུ་ཁང་གི་འོག་གཞིའི་ས་འོག་ནས་དཔལ་ལྷན་ལྷ་
 མོའི་རྟེན་གཏོར་རི་མ་རི་བཞིན་པའི་དོ་རྩུབ་གསུམ་པ་དོ་མཚར་བའི་རི་མོས་སྒྲས་
 པ་ཞིག་འཕྲོན་པས་ཀྱན་དོ་མཚར་དུ་གྱུར་ཅིང་། སྒྲ་མ་གྲུབ་པའི་དབང་ཕྱག་ཆེན་
 པོ་ཉིད་དཔལ་ལྷན་ལྷ་མོ་སྒྲར་མར་བསྟེན་པ་དང་མཐུན་པས་རྟེན་འབྲེལ་ལེགས་
 པར་གྱུར་ཞིང་། རྟེན་དོ་དེ་ནི་ཆོགས་ཁང་གི་སྒྲུག་ན་བཞུགས་སོ། །དེ་ནས་ལོ་
 བཙུའི་བར་སྤྱད་པོ་ཆེར་དགེ་སྲོང་གཏུག་མར་གནས་པ་དང་ཕྱགས་ནས་ལྷགས་
 པའི་དོན་གཉེར་ཅན་རྣམས་ལ་སྟན་བརྒྱུད་ཀྱི་མན་དག་མར་དུ་འདོམས་པར་
 མཛད་ནས། དགྲུང་ལོ་དོན་གཉིས་སུ་ཕེབས་པ་སློང་ན་ཞེས་པ་ལྷགས་མོ་བྱའི་
 ལོའི་ལྷ་གསུམ་པའི་ཆོས་བཙུའི་ནམ་ལངས་ཙམ་ལ་ལྷ་དང་ལྷ་མོ་རྣམས་ཀྱིས་
 གཏུགས་དང་། རྒྱལ་མཚན་དང་། བ་དན་དང་། རོལ་མོ་སོགས་མཆོད་པའི་བྱེ་
 བྲག་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པ་ཐོགས་པའི་བསུ་བ་དང་བཅས་ཏེ་དགའ་ལྷན་ཡིད་
 དགའ་ཆོས་འཛིན་དུ་གཤེགས་སོ། །བཟླ་ཤིས་བསམ་གཏན་སྤྱིར་གི་གནས་
 འདིར་རྗེ་སྒྲ་མ་གྲུབ་པའི་དབང་ཕྱག་ཆེན་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཡང་དང་ཡང་དུ་ཕེབས་
 ཤིང་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས། དཔལ་ལྷན་རྟོད་རྒྱུད་གྲུ་ཆོང་ནས་སྒྲུབ་པ་སྟིང་པོར་

མཛད་བཞེད་པའི་སྐྱེགས་ཤིང་པ་གསུམ་འདྲིར་ཐེབས་ཏེ་བླ་མ་གྲུབ་པའི་དབང་
 ལྷག་གི་ཞབས་ལ་གཏུགས་ཏེ་གདམས་པ་རྫོགས་པར་གསན་ནས་གནས་འདྲིར་
 བཞུགས་ནས་སྐབ་པ་མཛད། ལྷག་པར་བླ་མ་སྐྱེགས་ཤིང་པ་ཡེ་ཤེས་སྒྲུབ་ལྷན་
 ཞེས་བྱ་བ་དམ་པ་མང་པོས་རྗེས་སུ་བཟུང་བ་མདོ་སྐྱེགས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་
 ལམ་གྱི་གནད་མཐུན་པ་སྤྱིར་སྟོབས་སུ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་སྐྱེས་པའི་ནལ་འཁྱོར་པ་
 ཞིག་གིས་སྐབ་གནས་འདྲིར་ལོ་མང་པོའི་བར་བཞུགས་ནས་སྐབ་པ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་
 མཛད་དེ་གནས་འདྲིར་སྐབ་པའི་སྡེ་ཆགས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་སྒོ་ཏུ་མ་ནས་
 བསྐྱེགས་ཤིང་ཕྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་ཏེ་རྩ་མོ་བྱའི་ལོ་ལྔ་བ་གསུམ་པའི་ཆོས་ཉིར་
 གསུམ་ལ་ཞིང་གཤེགས། དེ་ནས་བླ་མ་སྐྱེགས་ཤིང་པ་འོ་པོ་ཆེ་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྦྱིན་
 བདག་རྣམས་དང། ཆོས་མཛད་གནས་བརྟན་ཞང་ཆོན་གཉིས་སོགས་དང་ལྷན་
 མང་པོས་ཁོ་བོ་ཅག་སྐབ་གནས་འདྲིར་ཡོང་དགོས་པར་ཡང་ཡང་བསྐྱུལ་ཞིང་།
 ཁོ་བོ་ཅག་རྩེ་དུའི་དུས་ནས་རྗེ་བླ་མ་གྲུབ་པའི་དབང་ལྷག་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཞབས་ལ་
 གཏུགས་ཤིང་། སུང་པོ་ཆེར་ལོ་སྟོར་གཅིག་ཙམ་ཞིག་གནས། དེ་ནས་ལ་ལྷེབས་
 ཞེས་བྱ་བའི་ཡུལ་གྱི་སྤུ་ན་པ་དམ་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐབ་གནས་དབེན་གནས་
 དཀར་ཞེས་བྱ་བ་བྲག་རི་མཐོན་པོའི་ངོས་ལ་རང་ཤོང་གི་སྐྱེག་པ་མང་དུ་ཡོད་པ་
 ཤིན་ཏུ་བཟོད་དཀའ་བ། གནས་ཟིལ་ཆེ་ཞིང་ཕྱིན་སྐྱབས་ཆེ་བ་ཞིག་ཡོད་པ་དེར་
 ཡལ་ཆེར་གཅིག་སྤྱད་དང། རྗེས་སུ་ལྷ་གོགས་དག་སྟོང་བཞི་ཙམ་དང་བཅས་ཤིན་
 ཏུ་སྟོབས་གནས་པ་ལས། སྟོན་གྱི་ལས་དང་རྟེན་འབྲེལ་མང་པོས་བསྐྱུལ་བ་དང་།
 ལྷག་པར་པད་ཆལ་དག་སྟོང་འོ་པོ་ཆེ་བསྐྱུལ་བཟང་འཁྱོན་ལས་རྣམ་རྒྱལ་རྣམ་
 ཐོས་ཀྱི་བྱའི་དཔལ་ལ་འགྲན་པའི་སྟོབས་འཁྱོར་མངའ་ཐང་ཐམས་ཅད་དོར་ཏེ།

རྒྱལ་དབང་ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་ཆེན་པོ་རྗེ་བཙུན་སྟོ་བཟང་བསྐལ་བཟང་རྒྱ་མཚོ་
 དཔལ་བཟང་པོའི་ཞབས་བྱ་དུ་རབ་ཏུ་བྱུང་ཞིང་བསྟེན་པར་རྫོགས། གདམས་
 པ་མང་དུ་ཞུས། རྗེ་བཙུན་སྟོ་མ་བྱམས་པའི་མཚན་ཅན་ལའང་གདམས་པ་མང་དུ་
 ཞུས་ཏེ། ཆོ་མཛུགས་རང་ཡུལ་གྱི་འཆིང་བ་མེད་པར་ཐག་རིང་གི་དབེན་པའི་གནས་
 ཤིག་ཏུ་སྐྱབ་པ་སྟེ་པོར་མཛད་བཞེད་པ་དང་ཁོ་པོ་ཅག་ལ་སྤྲོ་མོ་ནས་དད་འདུན་
 ཆེན་བར་ཡོད་པའི་ཐོག་རྒྱལ་དབང་ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་ཆེན་པོ་དང་རྗེ་བཙུན་
 སྟོ་མ་བྱམས་པའི་མཚན་ཅན་གཉིས་ཀས་ཁོ་པོ་ཅག་ལ་བརྟེན་ན་ལེགས་པའི་
 བཀའ་ལུང་གནང་བར་བརྟེན་པད་ཆལ་དགེ་སྟོང་རིན་པོ་ཆེས་ཀྱང་བསྐལ་བ་ལ་
 བརྟེན་ནས་རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་དཔལ་གདོང་ཞེས་པ་རྒྱ་མོ་བྱ་ལོའི་རྩ་བ་
 བརྒྱད་པའི་ནང་དུ་སྐྱབ་གནས་འདིར་སྟེབས་ནས་གནས་འདིའི་ས་བབས་དེ་
 ནས་འདི་ཁའི་སྐྱབ་ཁང་དུ་དགེ་སྟོང་ཞིག་བཞག་ནས། ཁོ་པོ་ཅག་རང་རེ་ཞིག་
 དབེན་གནས་དཀར་རིང་དུ་གནས། སྤར་ཡང་དད་ལྷན་མང་པོས་བསྐལ་ཞིང་།
 ལྷག་པར་བད་ཆལ་དགེ་སྟོང་རིན་པོ་ཆེ་འདི་ཕྱགས་སུ་འཕྱོན་ཉི་བར་སྟེབ་པ་དང་།
 དབུས་གཙང་ནས་དགེ་སྟོང་གཞན་མང་པོ་ཡང་ཕྱོན་པ་བཅས་དུས་ལ་བབ་པ་ན།
 བ་ཚོད་ལྷན་ཞེས་པ་ཤིང་མོ་ལག་གི་ལོ་རྒྱ་བ་བརྒྱད་པའི་ཡར་ཆོས་ལ་དབེན་
 གནས་དཀར་ནས་བཏེག་སྟེ་བཀྲ་ཤིས་བསམ་གཏན་གླིང་དུ་སྟེབ། བད་ཆལ་དགེ་
 སྟོང་རིན་པོ་ཆེ་ཡང་ལོ་དེའི་རྒྱ་བ་བཅུ་པའི་ནང་དུ་འདིར་ཕེབས་ཏེ། བདག་ཅག་
 དགེ་རྒྱལ་སྟོང་ཉི་ཤུ་སྟོང་ཆོགས་ཏེ་གསོ་སྟོང་བྱས་ཤིང་། བྱང་རྒྱལ་ལམ་རིམ་ཆེན་
 མོའི་བཤད་ལུང་དང་། སེམས་བསྐྱེད་མཚན་པ་རྒྱས་པའི་སྒྲོ་ནས་ས་གཞི་བྱིན་
 བྱིས་བསྐྱབས། འཛིན་བྱེད་ཅེས་པ་མེ་པོ་བྱི་བའི་ལོ་བཀྲ་ཤིས་བསམ་གཏན་གླིང་།

གི་གཙུག་ལག་ཁང་འདི་གསར་དུ་བསྐྱུན། དག་སྤྱོད་རིན་པོ་ཆེས་སྤྱོན་བདག་
 མཛད་ནས་བསྟན་པའི་བདག་པོ་བྱེད་དབང་གི་སྐྱུ་མི་ཚད་ལྷག་ཙམ་དང་བྱམས་
 འཇམ་དབྱངས་གཉིས། སྤྱི་མ་གྲུབ་པའི་དབང་ལྷག་ཆེན་པོ། རྗེ་བཙུན་སྤྱི་མ་
 བྱམས་པའི་མཚན་ཙན་རྣམས་ཀྱི་སྐྱུ། དེད་ཅག་གི་འདྲ་སྐྱུ་བཙས་མི་ཚད་ཙམ་
 དང་། སྤྱི་མ་སྤྲུགས་རམ་པ་རིན་པོ་ཆེས་གནས་འདིར་རྗེ་སྤྱི་མའི་བསྟན་པ་སྤྱེལ་
 བའི་རྟེན་འབྲེལ་དུ་རྗེ་བཙུན་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་སྐྱུ་མི་ཚད་ཙམ་ཞིག་བཞེངས་པ་
 དེ་དང་། སྤྱི་མ་སྤྲུགས་རམ་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཞིང་གཤེགས་པའི་བྱུགས་མེས་མ་གཞོད་
 བར་ཐེབས་པ་དང་སྐྱུ་གདུང་སྐྱུ་སྐྱར་སོགས་བྱིན་རྟེན་མང་དུ་བཞུགས་པའི་
 གསེར་གདུང་བྱུང་ལྷག་ཙམ་ཡོད་པ། རྟེན་གཞན་རྣམས་ཀྱི་ནང་བཞུགས་སུ་ཡང་
 དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་འཕྲེལ་གདུང་ཡུངས་འབྲུ་ལྷ་བྱས་གཙོས་རིང་བསྤེལ་རྣམ་
 བཞི་སོགས་བྱིན་རྟེན་མང་པོ་བཞུགས་པའི་རྟེན་བྱིན་རྒྱབས་ཙན་དེ་རྣམས་གཙུག་
 ལག་ཁང་གི་སྤྲུག་ཏུ་བཞུགས། དཔལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མགོན་པོ་བྱུག་དུག་པའི་སྐྱུ་
 བསྟན་ཙན་དན་དམར་པོ་ལས་གྲུབ་པ་སྤྱོན་གཟིགས་དུ་མ་དང་བཙས་པ་གཉེན་
 བྱང་ནས་བད་ཚལ་གོ་དཔོན་རིན་པོ་ཆེས་སུལ་བ་འདྲུ་ཁང་གསར་བསྐྱུན་དང་དུས་
 མཚུངས་བྱུང་བས་རྟེན་འབྲེལ་ལེགས་ཤིང་། འདྲུ་ཁང་གི་སྤྲུག་ཏུ་བཞུགས་སུ་
 གསོལ། མགོན་པོའི་སྐྱུ་འདི་ནི་གཟི་བྱིན་ཆེ་ཞིང་འཚུབ་འཇུར་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ། དམ་
 ཆོག་དང་མི་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱིས་འདིའི་ཉེ་འཁོར་དུ་རེག་ཀྱང་འཚུབ་ལྷོངས་སྒོ་
 བུར་དུ་སྒྲོན་པ་ཤིན་ཏུ་གཉན་པ་ཞིག་བཞུགས་སོ། །དེ་ལྟར་གཙུག་ལག་ཁང་རྟེན་
 དང་བཙས་པ་ལ་བདག་ཅག་དག་འདུན་ཀྱི་སྤྱེ་དང་བཙས་པས་དཔལ་རྩོ་རྗེ་
 འཇིགས་བྱེད་ཆེན་པོའི་དགྱིལ་འཁོར་ཞལ་སྤེ་ནས་རབ་ཏུ་གནས་པ་རྒྱས་པར་

བྱས། བྲག་ཁ་ཐེག་ཆེན་གླིང་གི་རྒྱལ་སྡེ་འདི་སྟོན་དུས་རྗེ་བཙུན་རེད་མཉམ་པ་
 ཡབ་སྲས་གྱིས་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་ཤིང་། རྗེས་འབྲུག་རྣམས་གྱིས་རྒྱལ་པོ་གནས་སུ་
 བཟུང་། དཔའ་ལོ་ཆེན་པོ་ཡང་རྒྱལ་པོ་གནས་འདིར་བྱོན་ཏེ་ཡུན་རིང་དུ་བཞུགས་
 ཤིང་གནས་འདིར་དག་པའི་མཚན་མ་ངོ་མཚར་ཅན་མང་དུ་བྱུང་བའི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱང་
 ལྷང་ཞིང་། དཔའ་ལོ་བཞུགས་པའི་བྱུང་བ་ནི་དཔའ་ལོ་ཐུག་ཅིས་དེར་སང་ཡང་
 བཏྲུང་ཡོད་དོ། དེ་ནས་ཀུན་མཁྱེན་ལྷ་པ་ཆེན་པོའི་རྒྱ་རིང་ལ་རྒྱ་རམ་པ་བཤེས་
 གཉིན་རྣམ་རྒྱལ་གྱིས་བཞུགས་ཤིང་བསྟན་པའི་བྱ་བ་རྒྱ་ཆེན་པོ་མཛད་དེ། རྒྱ་
 རམ་པས་བཤད་རྒྱལ་རྒྱ་ཆེར་སྤེལ་བས་ཀུན་མཁྱེན་ལྷ་པ་ཆེན་པོས་ལེགས་སའི་
 བཀའ་གནང་ཞིང་། འོར་མ་གཞིས་ཀ་ནས་ཐོགས་ཀྱང་སྤུལ། དེ་ནས་དུས་བྱིས་
 རྗེས་ཀྱལ་པའི་དབང་ཐུག་དག་ལེགས་རྒྱ་མཚོ་བའི་ཐུགས་སྲས་སེ་རའི་དག་
 བཤེས་སྤྱ་མ་རབ་འབྱམས་པ་སྟོ་བཟང་ཆོས་འཁོར་བྱོན་ནས་རྒྱལ་པོ་གནས་འདི་
 བཟུང་ནས་འཕྲིན་ལས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་བྱུང་སྟེ། རྗེ་སྤྱ་མའི་བསྟན་པ་ལ་ཕན་པ་ཆེན་
 པོ་མཛད། སྤྱ་མ་རབ་འབྱམས་པ་ཞིང་གཤེགས་ནས་ལོ་སྟོར་གཉིས་ལྷག་ཙམ་
 སོང་བ་ན། དང་ཚལ་དག་སྟོང་རིན་པོ་ཆེ་རྒྱ་ན་མཐོ་བས་ས་དམའ་བར་བཞུགས་
 བཞེད་པ་དང་། རྒྱལ་དབང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཆེན་པོས་ཀྱང་ས་གང་འོས་སུ་
 གྲོགས་དག་འདུན་གྱི་སྡེ་དང་བཅས་གནས་ན་ལེགས་པས་དེ་ལྟར་བྱས་ཆོག་པའི་
 བཀའ་ལུང་ཐེབས་པའི་ཐོག་སྤྱ་མ་རབ་འབྱམས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྦྱིན་བདག་སྦྱིད་
 ཞེས་འགོ་ཡོད་རྣམས་གྱིས་བྲག་ཁ་ཐེག་ཆེན་གྱི་རྒྱལ་པོ་གནས་འདི་ཐུལ་ཏེ། དབང་ཐུག་ཅིས་
 པ་མེ་མོ་གྲུང་གི་ལོ་གྲོགས་དག་སྟོང་བཞི་སྡེ་དང་བཅས་བྲག་ཁ་ཐེག་ཆེན་གླིང་དུ་
 ཐེབས་ཏེ་ས་བཟུང་། ཁོ་པོ་ཅག་དག་སྟོང་ཆང་མ་དང་བཅས་གདན་དྲངས་ཏེ་སྤྱ་

བ་བཅུ་པའི་ཆེས་བཅུ་དུས་ཆེས་ཤིན་ཏུ་ལེགས་པའི་ཉིན་འགྲུ་ཤིས་ཀྱི་གསོ་སྦྱོར་
 དང་། རབ་གནས་མདོར་བསྡུས་བྱས་ཏེ། དགའ་ལྡན་སྟོན་བརྒྱད་ཀྱི་སྦྱབ་པའི་མྱེ་
 འཕེལ་བའི་རྟེན་འབྲེལ་བསྒྲིགས་སོ། །དགའ་ལྡན་ཕུག་པོ་ཆེ་ནི་སྤྱི་མ་གྲུབ་པའི་
 དབང་ཕུག་ཆེན་པོས་རི་ལྟར་བཏབ་པའི་རྩལ་གོར་དུ་བརྗོད་པ་ལྟར་དང་སྤྱི་མ་
 གྲུབ་པའི་དབང་ཕུག་ཞིང་གཤེགས་ནས་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཡེ་ཤེས་འགྲུ་
 ཤིས་ཀྱིས་དབུ་མཛད་དགོ་སྒྲོང་བཅུ་སྟོང་གིས་སྦྱབ་གནས་བཟུང་ཞིང་གཞི་གསུམ་
 གྱི་ཕུག་ལེན་མ་ཉམས་པར་བསྐྱངས། དེ་ནས་དུས་ཀྱི་དབང་གིས་དགོ་སྒྲོང་རྣམས་
 རིམ་གྱིས་ཟད་དེ་སྦྱབ་གནས་སྟོངས་སུ་ཉེ་བར་གྱུར་བ་ན། སྦྱབ་གནས་འདི་ལ་
 དད་འདུན་ཅེ་གཅིག་པ་སྦྱིད་གྲོང་རྫོང་བཞུགས་མྱེ་པ་མཐོང་སྟོན་དང་། གཅེན་
 ལུང་མྱེ་པ་རྗེ་དུང་ལྟོན་གྱི་ནས་སོགས་དང་འདུན་ཅན་ཆེ་སྤྱི་མར་པོས་སྦྱབ་
 གནས་འདི་སྟོང་བ་ཁྱོད་ཉིད་ལ་བབ་པོ་ཞེས་ཁོ་པོ་ཅག་ལ་སྦྱལ་མ་ཡང་ཡང་བྱུང་
 བ་དང་། བད་ཆལ་དགོ་སྒྲོང་རིན་པོ་ཆེས་ཀྱང་ཕྱོགས་འདིར་འཇམ་མགོན་སྤྱི་མའི་
 བསྟན་པ་ཐོག་མར་རྩྱགས་པའི་རྩ་བའི་གནས་སུ་འདུག་པས་སྦྱབ་གནས་ཕུག་
 ཆེན་འདི་ཁྱོད་ཉིད་ཀྱིས་ཅི་ནས་ཀྱང་སྟོང་དགོས་སོ་ཞེས་བསྐྱལ་བ་དང་། བདག་
 ཉིད་ཀྱང་སྤྱི་མ་གྲུབ་པའི་དབང་ཕུག་ཆེན་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱི་བཀའ་དྲིན་རྗེས་སུ་དྲན་
 པའི་དད་གྲུས་ཆེན་པོས་སྟོས་མ་བཟོད་པར་ཁས་སྤངས་ཏེ། ཕྱིས་ལྡན་ཞེས་པ་ས་
 མོ་ཡོས་ཡའི་སྤྱི་བ་གསུམ་པའི་ཆེས་བཅུ་ཉིན་སྦྱིད་གྲོང་རྫོང་བཞུགས་སོགས་
 དད་ལྡན་སེར་སྦྱ་མར་པོས་མཆོད་པའི་བྱེ་བྲག་སྤྱོད་ཆོགས་ཐོགས་པས་བསུས་ནས་
 ཕུག་ཆེན་དུ་བྱིན་ཏེ་འདུ་ཁང་གི་ཁྱི་ལ་བཅད་ནས་འགྲུ་ཤིས་ཀྱི་གསོ་སྦྱོར་དང་།
 སེམས་བསྐྱེད་མཆོད་པ་བྱས་ཏེ་སྦྱབ་གནས་ཉམས་པ་གསོས་ཤིང་བྱིན་གྱིས་

བསྐྱབས། འདྲོད་ཁམས་དབང་ལྷག་དམག་ཚོར་རྒྱལ་མོར་འཕྲིན་ལས་གཉེར་དུ་
གཏད། རེ་ཞིག་དག་སྤོང་ལུ་ཅམ་བཞུགས་སུ་བཅུག་སྟེ་རྒྱུན་རྩ་བཅུགས། དེ་ནས་
རིམ་གྱིས་རེ་མང་དུ་བཏང་སྟེ་དག་སྤོང་བཅུ་སྤོང་བཞུགས་གིང་ཆོས་དང་ཟང་ཟིང་
གཉིས་ཀའི་སྟོན་ནས་བསྐྱབས་ཏེ། རེ་གྲུབ་པའི་དབང་ལྷག་གི་སྟེ་རྒྱལ་ལས་ཀྱང་
དར་རྒྱས་ཆེར་སོང་བ་ཀྱང་གིས་མཐུན་སྤྱང་དུ་གྲུབ་པ་འདི་ཡིན་ནོ། །ས་ཡོས་དེའི་
སྟོན་བྲག་ཁར་བད་ཆལ་ནས་སྤྱོན་བདག་མཛད་དེ། དག་སྤོང་བརྒྱད་དང་དག་
རྒྱལ་གཉིས་བཅོས་པའི་རྒྱུབ་སྟེ་བཅུགས་ཏེ། དག་སྤོང་སོ་སོའི་སྤྱིལ་པོ་དང་།
ཆོགས་ཁར་ག་གཉིས་མ་སྟོ་མཆོར་དང་བཅས་པ་བལ་པོའི་བཟོ་བོ་མཁས་པས་
བྲས་ཏེ་བཟོ་བཞོད་ལུན་སུམ་ཆོགས་པ་གསར་དུ་བསྐྱུན། འདྲུ་ཁར་གི་བྱང་ངོས་
ལ་རེ་བཅུན་ཅོང་ཁ་པ་ཆེན་པོ་ལ་དགའ་ལྡན་སྟེན་བརྒྱད་ཀྱི་བྲམ་མ་ནམས་ཀྱིས་
བསྐྱོར་བ་དང་། ཤར་ངོས་ལ་སྟོན་པ་བྲུབ་པའི་དབང་པོ་ལ་བྱང་རྒྱལ་ལམ་གྱི་རིམ་
པའི་བྲམ་མ་བརྒྱད་པ་ནམས་ཀྱིས་བསྐྱོར་བ་དང་། དཔལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མགོན་པོ་ལྷག་
དུག་པ་འཁོར་བཞི་དང་བཅས་པ། རུབ་ངོས་ལ་བྲུབ་དབང་གནས་བཅུན་བཅུ་
དུག་དང་བཅས་པ། རུབ་ཀྱི་སྤྱག་ཏུ་བྲམས་མགོན་བཟང་པོའི་བཞུགས་སྤངས་
ཅན་སྤྱན་བྲམ་བདེ་གཤེགས་བརྒྱད་དང་བཅས་པ། ཤར་རུབ་ཀྱི་བྲམ་གཉིས་སུ་དམ་
ཅན་ཆོས་རྒྱལ་དང་དཔལ་ལྡན་ལྟ་མོ། སྟོ་མཆོར་དུ་རྒྱལ་ཆེན་བཞི། ཆ་ལུ་པའི་
འཁོར་ལོ་བཅས་པའི་ཐོགས་དབང་པོ་སྤྱར་ཐང་པ་སྟོ་བཟང་འབྱུང་གནས་ཀྱིས་
དཔུ་བྲས། རི་མོ་པ་མཁས་པ་མང་དུ་བསགས་ཏེ་ལྷག་ཆད་དང་ལྡན་ཞིང་ཆོན་
བཟང་པོ་གསེར་དང་བཅས་པས་བཞུ་བས་ཆོག་མི་ཤེས་པ་ཀྱང་གྱི་མིག་གི་བདུད་
ཅིར་གྱུར་པ་ཞིག་བསྐྱབས། ཁོ་པོ་ཅག་དག་སྤོང་གི་སྟེ་དང་བཅས་པས་རབ་ཏུ་

གནས་པ་ཡང་དང་ཡང་དུ་བྱས་ཤིང་། རབ་གནས་དགེ་ལེགས་ཆར་འབབས་ཀྱི་
 ཆོ་གའི་སྒོ་ནས་རབ་དུ་གནས་པ་རྒྱས་པ་ཉིན་གསུམ་པ་ཞིག་བྱས་པར་སྒྱུན་དབྱེའི་
 ཆོ་ག་ལྷུ་བ་ནས་དགའ་སྟོན་གྱི་ཆོ་སྒྲིད་གྲོང་རྫོང་བཞུགས་གཉིས་དང་། སྒྲིད་གྲོང་
 ལྷུ་ལ་གྱི་འགོ་ཡོད་རྣམས་ཀྱིས་གཙོས་སེར་སྒྱུ་པོན་ཆེ་བ་ཆོགས་ཏེ། འདྲུ་ཁང་དུ་
 ཐམས་ཅད་མ་ཤོང་བར་ཕྱིའི་བྱམས་སྤྱུང་གནས་པ་ལ། ཡོན་མཚོད་ཐམས་ཅད་
 ཆོ་རིང་ཞིང་ཡོངས་སྒྲིད་འཕེལ་བ་སོགས་རྟེན་འབྲེལ་བྱང་པར་ཅན་དུ་མ་འགྲིག་
 ཕྱིར་འགྲུ་ཤིས་རྣམས་བརྒྱད་ཆར་མའི་ཕྱག་དུ་བྱིམས་ནས་རྟེན་ལ་འབུལ་བ་དང་།
 ཤིས་པ་བརྗོད་ཅིང་མེ་ཏོག་གི་ཆར་པལ། དེའི་ཆོ་གང་གི་ལྟས་དང་རྒྱ་མཚན་དང་
 རྒྱུན་གང་གིས་ཡིན་ནི་མ་ཤེས་ཤིང་། རི་ལྟར་ཡིན་ཡང་ཤར་ངོས་ཀྱི་ཐུབ་པའི་
 དབང་པོ་ལས་མེས་སྒྲུ་མ་བརྒྱད་པ་དང་བཅས་པ་རྣམས་དང་། དཔལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
 མགོན་པོའི་སྒྲུ་རྣམས་ལས་མི་རུལ་བ་ལྟ་བུར་ཟེལ་བ་ཁྲོམ་ཁྲོམ་ཐོན་ཏེ་རྒྱ་རྒྱུན་
 བབས་ཏེ་ཤིང་རིས་དང་བཅག་གཤམ་གྱི་ཡང་གཤམ་དུ་ཞལ་བའི་སྟེང་དུ་བབས་
 པ་བྱུང་བས། ཆོགས་པ་བྱིང་གེས་ནས་ཡོན་མཚོད་དྲག་རིགས་རྣམས་ལ་མཛུབ་
 མོས་བྱངས་ཏེ་བཞེས་རྒྱ་བྱུང་སོང་ཞིང་། བདུད་ཅི་བབས་སོ་ཞེས་ཀྱུན་ངོ་མཚར་
 དང་ཡ་མཚན་དུ་བྱེད་པ་ཞིག་བྱུང་ངོ་། །དེར་རྣམ་ཐར་དད་པའི་འཇུག་ངོགས་ནས་
 དབུ་བཅུགས་ཆོས་མང་དུ་བཤད་ཅིང་། གཞི་གསུམ་གྱི་ཕྱག་ལེན་ནས་ཡང་མི་
 ཉམས་པའི་རྒྱན་བཅུགས། དེ་ནས་བདག་ཅག་ལ་སྟོ་གཏད་དེ་དབུས་གཙང་གི་
 རྫོང་ས་ནས་སྐྱབ་པ་སྟིང་པོར་མཛོད་བཞེད་པའི་དགེ་སྟོང་མང་དུ་ཐེབས་ཏེ་སྐྱབ་སྟེ་
 སོ་སོར་བཞུགས་པ་རྣམས་རྒྱལ་བ་ཙོང་ཁ་བ་ཆེན་པོའི་བཀའ་སློལ་དྲི་མ་མེད་པ་
 ལ་རྗེས་སུ་སྟོབ་པ་ཤིས་ལྟག་བཞུགས་པས། རྒྱལ་བའི་བཀའ་དང་དགོངས་འབྲེལ་

གྱི་བསྟན་བཅོས་རྣམས་སྐབ་གནས་འདིར་བྱུང་ན་པན་ཆེ་བ་དང་། སྤྱིར་སངས་
 རྒྱལ་གྱི་བསྟན་བཅོས་འདི་དག་ཏུ་དར་ཞིང་རྒྱས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་དུ་ཆེ་བ་དང་།
 ལྷག་པར་ཁོ་བོ་ཅག་ལ་སྤོ་གཏད་དེ་རེ་བ་ཆེན་པོས་བྱིན་པའི་གཤམ་གྱི་རྣམས་
 རྣམས་ཆུད་མི་ཟ་ཞིང་ནམ་ཡང་མི་མཛད་པའི་གཏོར་ཆེན་པོར་སྤྲོ་བའི་ཕྱིར། རྒྱལ་
 བའི་བཀའ་དང་བསྟན་བཅོས་གངས་ཅན་དུ་འགྱུར་རོ་ཅོག་ཚང་མ་བཞེངས་པར་
 འདོད་ནས་པད་ཆལ་དག་སྦྱར་རིན་པོ་ཆེ་དཔོན་གཡོག་རྣམས་ལ་དོ་དམ་ལས་
 བྱེད་གྱི་གོགས་བཅོལ་ཏེ་འབྲུག་ཡོ་རླུ་བ་དང་པོའི་ནང་དུ་གཟུང་ཆོས་འབྱོར་སྦྱོར་
 ལེགས་པའི་ཉིན་གཏོང་བའི་སྒོ་འཕར་སྤེལ་ནས། གསེར་དཔུལ་གོས་དར་བུ་རུ་སྦྱོས་
 ཤེལ་སོགས་རྒྱན་སྒྲ་ཆོགས་དང་། བྱོན་པ་སྒྲ་ཆོགས་སོགས་ཡོ་བྱེད་གང་ཡོད་ནས་
 བཏར་བར་རྒྱ་དངོས་ཇི་ལྟར་སོང་བའི་ཐོ་ཞིབ་པར་ལོགས་སུ་གསལ་ཞིང་། ཁྱོན་
 བསྐྱེམས་རིན་གོང་དཔུལ་ཐོག་ཏུ་པབ་པར་དཔུལ་སྒང་སྒྲོང་དང་བདུན་ཞོ་གསུམ་
 རྣམས་སོང་ཞིང་རྒྱ་སོང་དེ་དག་ལས་པག་རི་ནས་ཤོག་བུ་སྤྲུམ་ལེགས་བཏོན་ཏེ་
 སྤྱིར་ཤོག་ཁྱད་ཐོན་བྱས་ཏེ་རྒྱལ་ལོའི་དབྱར་པར་དུ་བཏབ། དེའི་ཆོ་སྤྲུལ་པ་ཕྱག་
 མཛོད་སྤྱི་ཞབས་ནས་ཀྱང་ད་ལམ་བཀའ་བསྟན་རིན་པོ་ཆེ་རྣམ་པ་གཉིས་པོ་འདི་
 ཡི་གེ་འབྲུ་གཅིག་ཀྱང་མ་ཉམས་པ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བ་ཁྱད་ཐོན་དགོས་ཚུལ་སྤྱར་
 བར་སྤེལ་བར་བཀའ་འདོམས་ཡང་ཡང་གནང་བ་དང་། སྤྱིར་བར་སྤེལ་པས་གཙོས་
 སྤྱིར་བར་གི་དགོ་འདུན་ཚང་མ་ཁོ་བོ་ཅག་རང་ལ་དག་སྤྱང་ཆེ་བར་མཛད་པ་
 བཅས་ལས་བྱེད་ཚང་མས་དོ་གལ་ཆེ་རེས་མཛད་པས། སྤོན་ཆད་གངས་རིའི་ཁྱོད་
 དུ་སྤྱིར་བར་ནས་བཏབ་པའི་བཀའ་བསྟན་པར་མ་ལ་འདི་ལས་གསལ་བ་མ་བྱུང་
 འདྲ་ཞེས་སྤང་ཞིང་། ཤོག་བུ་སྤྲུམ་ལེགས་ཤིང་པར་ཤིན་ཏུ་གསལ་བ་མིག་གི་

བདུད་ཅིར་ལྷུར་པ་ཞིག་གྲུབ། དེ་ནས་རིམ་གྱིས་གདན་དྲངས་ཏེ་མང་ཡུལ་བྱམས་
 སྒྲིབ་དུ་ཕེབས་པའི་ཚེ་རང་བྱུང་མ་ཏི་བཟང་པོའི་ཐད་ནས་འཇའ་དཀར་པོ་ཞིག་
 ཐོན་པ་བཀའ་བསྟན་རིན་པོ་ཆའི་ངོས་སུ་སྡེ་ལྷན་པ་ཞིག་བྱུང་འདུག་པ་ཀྱང་ངོ་
 མཛར་ཡ་མཛན་ཆེར་བྱེད་པ་ཞིག་བྱུང་། དེའི་སང་ཉིན་བཀྲ་ཤིས་བསམ་གཏན་
 སྒྲིང་དུ་ཕེབས་སྐྱའི་ཉིན་སྒྲིང་གྲོང་རྫོང་བཞུགས་གཉིས་ཀྱིས་གཙོས་སྒྲིང་གྲོང་
 ཡུལ་གྱི་འགོ་ཡོད་ལས་བྱེད་རྣམས་ཀྱིས་བདུག་སྟོས་བཟང་པོས་སྡེ་དྲངས་མཆོད་
 པའི་བྱེ་བྲག་སྡེ་ཚོགས་ཐོགས་ཏེ་རྒྱུང་རིང་པོ་ནས་བསུས་ཤིང་། སྒྲིང་གྲོང་ཞོལ་གྱི་
 ག་ཞོན་ཤར་རྣམས་ཀྱིས་གོས་གཙང་མ་བགོས་ཏེ་དད་གྲུས་ཆེན་པོས་གདན་དྲངས།
 ཁོ་པོ་ཅག་རང་དགེ་སྤྱོད་གི་སྡེ་དང་བཅས་པས་ཀྱང་རྒྱུང་རིང་པོའི་བར་དུ་ཕྱིན་ཏེ།
 ཁོ་པོ་ཅག་རང་གིས་བདུག་སྟོས་བཟང་པོ་ཐོགས་པའི་སྡེ་དྲངས། དགེ་སྤྱོད་རྣམས་
 ཀྱིས་གདུགས་དང་རྒྱལ་མཛན་དང་། བ་དན་དང་། རོལ་མོའི་བྱེ་བྲག་སྡེ་ཚོགས་
 པ་ཐོགས་ཏེ། བེར་སྐྱ་ཕོན་ཆེ་བས་དད་གྲུས་ཆེན་པོས་སྐྱོན་དྲངས་ཏེ། རབ་བྱུང་
 བཅུ་གསུམ་པའི་ཁྱུ་མཆོག་ཅེས་པ་ལུགས་མོ་སྐུལ་གྱི་ཡོ་རྒྱ་རྒྱར་དབྱུག་པས་ཉ་
 པའི་དམར་བྱོགས་ཀྱི་རྒྱལ་བ་དང་པོ་དཔལ་ཨ་ཏི་ཤ་དགའ་ལྡན་དུ་ཕེབས་པའི་
 དུས་ཆེན་ཏོར་རླ་དགུ་པའི་ཆེས་བཙོ་བརྒྱད་ཀྱི་ཉིན་བཀའ་འཕྱུར་རིན་པོ་ཆེ་
 བློགས་བམ་བརྒྱ་དང་གཅིག་། བསྟན་འཕྱུར་རིན་པོ་ཆེ་བློགས་བམ་ཉིས་བརྒྱ་དང་
 ཉི་ཤུ་ཙ་ཡ་སྟེ། ཁྱོན་བློགས་བམ་སུམ་བརྒྱ་དང་ཉི་ཤུ་ཙ་དུག་མདོ་སྟེགས་ཏིང་
 འཛིན་ལེགས་པར་འཕེལ་བའི་གནས་མཆོག་བཀྲ་ཤིས་བསམ་གཏན་སྒྲིང་གི་
 གཙུག་ལག་ཁང་དུ་ཕེབས་ཏེ། ཆོས་ཁྱི་བཞོ་བཀོད་སྟུན་སུམ་ཆོགས་པ་ལ་ཤར་
 ངོས་སུ་བཀའ་འཕྱུར་རིན་པོ་ཆའི་དབུ་ཤོག་རྣམས་མཐིལ་ཤོག་ལ་གསེར་གསུམ་

གིས་བྱིས་པ། དབུ་ལྟ་ན་མས་སྤྱོད་གསེར་དང་། ར་བཟང་དང་ལུ་ལྷོངས་ན་མས་
 ཚོན་བཟང་པོ་སྤྱོད་ཆོག་ལ་གསེར་གྱི་རི་མོས་སྤྱོད་པ། མཐའ་སྒྲོར་གྱི་ཞིང་ཁམས་
 ལ་པ་ཏུ་རིས་དང་། གཤུང་དུང་ལ་སོགས་པ་བཟླ་གིས་པའི་གསེར་གྱི་རི་མོས་
 བརྒྱན་པ། ཞལ་ཁེབས་མཛོད་གོས་ལུ་ཏང་དང་གོས་དམར་མེ་ཏོག་མ་ཉིས་
 བརྟེགས་པ་ལྟ་བུ་ཆོག་མི་ཤེས་པ་མིག་གི་བདུད་ཅི་ལྟ་བུ་ན་བཟང་མཛོད་གོས་
 དམར་སེར་དང་། མཛོད་བཏགས། ཡོང་གི་ལ་དམར་སོགས་གིས་བྱས་པ།
 གདོང་དང་བཅད་ལྟ་སྤོང་པོ་གོས་དམར་སེར་བཅས་སུ་མ་བརྟེགས། སྤྱོད་པ་
 ཤིང་རྒྱ་ཁེབས་གཟུགས་ལ་མཚལ་བཟང་པོ་དང་གསེར་སོག་གིས་བརྒྱན་པ།
 སྤྱོད་པ་ཐག་སེ་ཏུ་ཏོ་སྤྱོད་ལེགས་གསུམ་མཚུངས་དང་རག་གི་སྤྱོད་པ་ཆབ་སྤྱོད་
 ལེགས་དང་བཅས་པའི་སྤྱོད་པ་ལེགས་པར་གསོལ་བ། ལུ་པ་པོས་ལ་བསྟན་
 འགྲུང་རིན་པོ་ཆེ་ཆང་མ་ན་བཟང་སྤྱོད་པ་ཤིང་གདོང་དང་སྤྱོད་པ་ལེགས་ཆབ་
 རྒྱམས་བཀའ་འགྲུང་རིན་པོ་ཆེ་དང་མཚུངས་པ་སྤྱོད་པ་ལྟ་བུ་སྤྱོད་པ་ལེགས་པར་བྱས་ཏེ་
 དཀར་ཆག་གི་གོ་རིམ་ལྟར་ལྟ་དང་བཅས་པའི་འགྲོ་བ་ཡོངས་ཀྱི་མགོན་སྤྱོད་པ་
 དང་དབུང་གཉེན་དང་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཞིང་དམ་པར་བཞུགས་སོ། །དེ་ནས་ཏུ་ལོ་
 ལྷ་བ་དང་པོའི་ཆོས་བརྒྱན་ལ་བདག་ཅག་དགོ་སྤོང་ཉི་ཤུ་ཅུ་བདུན་དང་། དགོ་
 རྒྱལ་བརྒྱན་བཅས་དཔོན་སྤོང་སྤྱོད་པ་ལྟ་བུ་སོ་སྤྱོད་པ་རྒྱུས་པར་བྱས་ཏེ་
 ཤིས་པ་བཛོད་པའི་མེ་ཏོག་གི་ཆར་པལ། དད་ལྟན་གཞན་ཡང་མང་དུ་ཆོག་པ་ཏེ་
 རབ་གནས་ཀྱི་དགའ་སྟོན་བྱས་ཤིང་སྤོང་ལམ་བཏབ་པོ། །དེ་ནས་བཀའ་བསྟན་
 རིན་པོ་ཆེའི་དབུ་ཐོག་ཏུ་གཡལ་ལུ་ཁང་ལུ་བརྟེགས་པ་དང་བཅས་པ། ཁང་ལུ་
 བརྟེགས་པའི་སྤོང་དུ་གསེར་ཟངས་ཀྱི་གཏུ་ར་བཟོ་བཀོད་ལྟ་བུ་སྤྱོད་པ་ལེགས་པ་

ཞིག་བསྐྱབས་པ་དེའི་རྒྱ་རྒྱུ་དམར་འདགས་ལལ་ལྟ་ཉག་གང་སྤྱོད་།
 གསེར་སྒང་དུག་དང་ཞོ་སྤྱོད་དུག་། དེའི་རྒྱ་རྒྱུ་སྤྱོད་སྤྱོད་ཞིག་ལ་ཐོ་
 ལོགས་སྤྱོད་གསལ། རྒྱུ་བསྐྱབས་དེའི་ཐོག་ཏུ་ཕབ་པར་དེའི་སྤྱོད་ཞིག་བསྐྱོད་
 ལྟ་ཆ་གཅིག་སྤྱོད་ཞིག་གསལ་རྒྱུ་མཛུ་མོང་ཞིང་། དུས་ཚེས་ཞིག་པར་ཅན་དང་
 བསྐྱོད་བཀའ་བསྐྱོད་རིག་པོ་ཆེའི་དེའི་ཐོག་ཏུ་བསྐྱོད་ཞིག་ཤིང་། གསེར་ཏྲུ་འདིའི་
 གསལ་ལ་དེ་བཞིན་གསལ་པའི་རིང་བསྐྱོད་ལུངས་འཕྲུ་ལྟ་ཞིག་།
 བཅོམ་ལྟ་འདས་འཕགས་མ་གསལ་དཀར་ཅན་གྱི་བསྐྱོད་པའི་ལོང་ལོ།
 བདེ་གསལ་འཛིགས་གསལ་གྱི་ཆ་རྒྱུ། རྒྱུ་མཛུ་ཅན་པའི་ཐོག་ཆ་འཛུ་
 དེའི་གྱི་སྤྱོད་ལ་ཐོག་ཆོ་བཟང་ཆོས་གྱི་རྒྱལ་མཛུ་གྱི་ཐོག་ཆ་དོ་རྒྱུ་
 རྒྱུ་རྒྱུ་དམ་མ་སྤྱོད་ཐོག་ཏུ་མཐའ་ལས་པ་བཞུགས་པའི་གསལ་ཏྲུ་འདི་
 མཐོང་བ་དང་། འདིའི་འོད་གང་ལ་རིག་པ་ཅན་གྱིས་ཀྱང་གནས་སྤྱོད་དང་
 མཐའ་ཐུག་ཏུ་ཕབ་པ་ཆོག་པོ་ཞིག་པར་དེས་སོ། གཞི་རྒྱུ་འདི་གྱུ་ལ་ཐོག་ཐོག་
 ཅག་དགོ་འདུན་གྱི་སྤྱོད་དང་བཅས་པས་རབ་ཏུ་གནས་པ་ཞིག་འདུན་ཅན་གྱི་རིང་
 རྒྱུ་པར་བསྐྱོད་ཤིང་། རབ་གནས་དགའ་སྤྱོད་ཞིག་སྤྱོད་ཀྱིང་རྒྱུ་ལ་བཞུགས་གཞིས་
 གྱིས་གཅོས་དང་ལྟ་བུ་བསྐྱོད་ཐུག་མང་པོ་ཆོགས་པ་གཞུག་ལག་ཁང་བསྐྱོད་དང་
 བཅས་པར་མ་ཤོང་བར་གཞུག་ལག་ཁང་གི་ཤར་ཐོགས་གྱི་ཐང་གཤོང་ཞིག་ཏུ་
 སེམས་བསྐྱོད་དང་ཤིས་པ་བསྐྱོད་ཅིང་མེ་ཏྲུ་གི་ཆར་ཕབ་པོ། རྒྱུ་འདིར་
 བསྐྱོད་པའི་གནས་ཆད་དང་འདས་ལོའི་རྒྱལ་རྒྱུ་ལ་ཐོག་ཐོག་ཏུ་མཐོང་སྤྱོད་
 བཟང་གི་སྤྱོད་པས་ཕལ་ཆེ་བ་གནས་བསྐྱོད་པ་ལོ་སྤྱོད་གནས་པར་བཤད། རྒྱུ་
 རྒྱུ་མི་ལྟ་པའི་མདོ་འགྲེལ་ཏུ་ཡང་ལོ་སྤྱོད་གནས་པར་བཤད། རྒྱུ་ལྟ་པའི་

དཀར་དུ་ལོ་བྱེད་དང་ཉིས་སྟོང་དང་། ཟླ་བའི་སྟོང་པོའི་མདོ་ལས་ཉིས་སྟོང་
གནས་པར་གསུངས། རྟོ་རྩེ་གཙོན་པའི་འགྲེལ་པ་དང་ཐུབ་པ་དགོངས་རྒྱུ་
སོགས་སུ་བསྟན་པ་ལོ་བྱེད་དང་སུམ་སྟོང་དུ་གནས་པར་བཤད། མདོ་སྡེ་བསྐལ་
བཟང་གི་སྤྲེགས་བམ་འགའ་ཞིག་དང་ཡུམ་གསུམ་གཙོན་འཛོམས་སུ་བསྟན་པ་
ལོ་ལྔ་སྟོང་གནས་པར་བཤད། སྟོབ་དཔོན་འཛམ་དཔལ་གྲགས་པས་ཀྱང་ལོ་ལྔ་
སྟོང་གནས་པར་བཤད་དེ། ལོ་གྲངས་ལ་མང་ཉུང་སྟོང་ཚོགས་བྱུང་བ་ལ། བསྟན་པ་
ལོ་སྟོང་ལ་སོགས་པར་གནས་པར་གསུངས་པ་ནི་གདུལ་བྱ་རྣམས་སྟོབ་བསྟེན་
བར་བྱ་བ་དང་། དོན་དམ་པའི་ཚོས་བྱང་འདས་མདོན་དུ་བྱེད་པ་སྐྱབ་པའི་བྱ་བ་
ཉུང་ཟད་ཉམས་པ་སོགས་ལ་དགོངས་ནས་གདུལ་བྱའི་ཁམས་དང་བསམ་པ་ལ་
བཏོས་ཏེ་གསུངས་པའི་དྲང་དོན་དགོངས་པ་ཅན་ཡིན་པ་དང་། ལོ་ལྔ་སྟོང་དུ་
གནས་པར་གསུངས་པ་ནི་རྒྱལ་བ་རང་ཉིད་ཀྱི་དགོངས་པ་ངེས་པའི་དོན་ཡིན་
པར་མཁས་གྲུབ་དམ་པ་མང་པོས་གསུངས་སོ། །ལྔ་སྟོང་པོ་དེ་ཉིད་ལྔ་བརྒྱ་པ་
སྤྲེག་བཅུར་བཅད་པའི་ལྔ་བརྒྱ་པ་དང་པོ་དང་། གཉིས་པ་དང་། གསུམ་པ་རྣམས་
ལ་རིམ་པ་བཞིན། དག་བཙོམ་པ་དང་། བྱིར་མི་འོང་དང་། རྒྱུན་ཞུགས་ཐོབ་པ་
མང་དུ་འབྱུང་བས། དག་བཙོམ་པའི་ལེའུ་དང་། བྱིར་མི་འོང་པའི་ལེའུ་དང་།
རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པའི་ལེའུ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཁོང་དུ་རྒྱུད་པའི་ལེའུ་གསུམ་དང་། དེ་ནས་
ལྔ་བརྒྱ་པ་སྤྲེག་གསུམ་ལ་རིམ་པ་བཞིན། ལྷག་མཐོང་དང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་།
རྒྱལ་ཁྲིམས་དང་ལྷན་པ་མང་དུ་འབྱུང་བས། ལྷག་མཐོང་གི་ལེའུ་ལ་སོགས་པ་
སྐྱབ་པའི་ལེའུ་གསུམ་དང་། དེ་ནས་ལྔ་བརྒྱ་པ་སྤྲེག་གསུམ་ལ་རིམ་པ་བཞིན།
མདོན་པ་མདོ་སྡེ་འདུལ་བ་སྟོན་པ་མང་དུ་འབྱུང་བས། མདོན་པའི་ལེའུ་ལ་སོགས་

པ་ལུང་གི་ལེའུ་གསུམ་དང་། ལྷ་བརྒྱ་པ་ཐ་མ་ལ་ནི་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་རྟགས་ཙམ་
 ལས་ལྷ་སྟོད་རྣལ་མ་མི་ལྟན་པས་རྟགས་ཙམ་འཛིན་པའི་ལེའུ་ཞེས་ཟེར་ལ། སྟོབ་
 དཔོན་འཇམ་དཔལ་གྲགས་པས་ལྷ་བརྒྱ་པ་ཐུག་བཅུ་པོ་ལ་རིམ་པ་བཞིན་མཛོན་
 པར་རྟོགས་པའི་དུས་གསུམ། སྟོབ་པའི་དུས་གསུམ། ལུང་གི་དུས་གསུམ།
 རྟགས་ཙམ་འཛིན་པའི་དུས་ཞེས་བཤད་དོ། །དེ་ལ་སྤར་ལོ་གྲངས་རིམ་ཙམ་ཞེས་
 སོང་སྟམ་ན་འདས་ལོ་ལ་མང་ཏུ་གཉིས་སྟངས་ཏེ། མང་བ་ནི་བོད་ཡུལ་དུ་སྤར་
 རབས་བྱོན་པའི་དམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་བསྟན་ཅིས་མཛོད་པ་དང་། རྒྱ་གར་དང་བལ་
 པོའི་རྒྱལ་རབས་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་རབས་གོང་མ་རྣམས་ཀྱི་བསྟན་ཅིས་ལས་འབྱུང་བ་
 ལྟར་ཏེ། དེ་ཡང་བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་ཐུགས་རྗེ་ཅན་ཤུགས་རྒྱལ་པོ་དེ་ཉིད་ལྷ་
 རན་ལས་འདས་པའི་རྒྱལ་བསྟན་ནས་ལོ་བརྒྱ་དང་སྟམ་ཅུ་ཅ་བདུན་ན་རྒྱལ་པོ་
 དགའ་བྱེད་བྱུང་། དེ་ནས་ལོ་བརྒྱད་བརྒྱ་ན་རྒྱལ་པོ་ལྷ་སྟངས་བྱུང་། དེ་ནས་ལོ་ཉིས་
 བརྒྱ་སྟམ་ཅུ་སོ་བརྒྱད་ན་རྒྱལ་པོ་མཛོད་མངས་བྱུང་། དེ་ནས་ལོ་བདུན་བརྒྱ་ཉི་ལྔ་
 ཅ་བཞི་ནས་འཕྲོ་བཟུང་ནས་ལོ་བརྒྱད་བརྒྱ་བཅུ་བཞི་ན་བལ་པོར་རྒྱལ་པོ་འོད་
 ཟེར་གོ་ཆ་བྱུང་། དེ་ནས་ལོ་ཉིས་བརྒྱ་བཞི་བཅུ་ཅ་གཉིས་ན་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཁྲི་
 གཙུག་ལྷེ་བཙན་རལ་པ་ཅན་བྱུང་སྟེ། དེ་ཡན་ཆད་ལ་ལོ་ཉིས་སྟོང་དགུ་བརྒྱ་ལྷ་
 བཅུ་ཅ་ལྷ་སོང་ཞེས་རྒྱ་གར་དང་བལ་པོའི་ལོ་བཙེས་པ་དང་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་རྣམས་
 ཀྱིས་ལེགས་པར་བཙུགས་པ་ལས་འབྱུང་ཞེས་བྱ་སྟོན་ཆོས་འབྱུང་ལས་གསུངས།
 མེ་པོ་འབྲུག་ལ་ལྷ་སྤྲེལ་ཡབ་སྤྲེལ་གྱིས་བཙུགས་པས་སྟམ་སྟོང་དང་བརྒྱ་ལྷ་བཅུ་ཅ་
 གཉིས་སོང་། ཐུགས་མོ་ཡོས་ལ་རྩོ་བོ་རྗེས་བཙུགས་དུས་སྟམ་སྟོང་དང་བརྒྱ་གྲ་
 བདུན་སོང་། ས་མོ་སྤྲང་ལ་ལོ་རྩ་བ་ཆེན་པོ་སྟོ་ལྟན་གྱིས་རབ་འདས་པའི་ཕྱི་ལོ་

འདྲ་བ་ཆེན་པོའི་དུས་བཅུས་པས་སུམ་སྟོང་དང་ཉིས་བརྒྱ་ཞེ་དུག་སོང་། ཞེས་
 ཆོས་འབྲུང་ལྷ་མ་དག་ལས་འབྲུང་། གོང་དུ་སྟོན་པ་ལྟམས་སུ་ཞུགས་པ་དང་།
 བཏུམས་པ་དང་། ཁབ་ནས་འབྲུང་བ་དང་། སངས་རྒྱས་པ་དང་། ལྷ་རན་ལས་
 འདས་པའི་མཛད་པ་བསྟན་པའི་ལོ་ཁམས་བརྗོད་པ་དེ་དག་ནི། མཁས་གྲུབ་ཞོར་
 བཟང་རྒྱ་མཚོས་མཛད་པའི་དྲི་མེད་འོད་རྒྱན་དུ་གསུངས་པ་ལྟར་བཀོད་པ་ཡིན་
 ལ། རྗེ་བཙུན་ས་པར་ནི་སྟོན་པ་མེ་མོ་ཡོས་ལ་ལྟམས་སུ་ཞུགས། ས་པོ་འབྲུག་ལ་
 བཏུམས། རྒྱ་པོ་སྟག་ལ་སངས་རྒྱས། མེ་མོ་པག་ལ་ལྷ་རན་ལས་འདས་པར་
 བཞེད་ཅིང་། དེའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་རྗེ་བཙུན་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་ཞེ་བར་
 གཤེགས་པའི་ཆོས་འཁོར་མེ་པོ་བྱི་བའི་ལོ་མཛད་པའི་ཆོ་བཅུས་པས་སུམ་སྟོང་
 སུམ་བརྒྱ་བཞི་བཅུ་ཞེ་དགུ་སོང་། དེ་གཞིར་བཞག་ནས་ཆོས་རྗེ་བཙུན་རིན་པོ་
 ཆོས་དགྲུང་ལོ་སུམ་ཅུ་ཅུ་གསུམ་པ་རྒྱ་པོ་ཁྲིའི་ལོ་བཀའ་འབྲུང་དང་བསྟན་འབྲུང་
 གྱི་དཀར་ཆག་ཆེན་མོ་མཛད་པའི་ཆོ་བཅུས་པས་ལོ་སུམ་སྟོང་བཞི་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་ཅ་
 ལྔ་སོང་། དེ་ནས་མཁས་འགྲུབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དགྲུང་ལོ་ལྔ་བཅུར་ཐེབས་
 པ་ཤིང་པོ་སྟག་གི་ལོ་བཅུས་པས་སུམ་སྟོང་ལྔ་བརྒྱ་རེ་བདུན་སོང་། དེ་ནས་རྗེ་
 བཙུན་སྟོ་བཟང་ཆོས་གྱི་རྒྱལ་མཚན་དགྲུང་ལོ་ཞེ་བཞི་པ་རྒྱ་མོ་གླུང་གི་ལོ་བཅུས་
 པས་སུམ་སྟོང་བརྒྱད་བརྒྱ་ལྔ་སོང་། དེ་ནས་པར་ཆེན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་རྗེ་
 བཙུན་སྟོ་བཟང་ཡེ་ཤེས་དཔལ་བཟང་པོ་དགྲུང་ལོ་ཉེར་གསུམ་ལ་བསྟེན་རྗེ་གས་
 མཛད་པའི་དུས་རྗེ་དགེ་ལེགས་རབ་རྒྱས་གྱིས་བཅུས་པས་སུམ་སྟོང་བརྒྱད་བརྒྱ་
 བདུན་ཅུ་དོན་བདུན་སོང་བར་གསུངས། སྟོན་གྱི་ཆོས་འབྲུང་ནམས་ནས་གསུངས་
 པའི་འདས་ལོ་དེ་དག་ལ་སྟོན་པའི་འབྲུངས་ལོ་ངོས་འཛིན་མི་འདྲ་བ་སྣ་ཆོགས་

བྱུང་པའི་དབང་གིས་མང་ཉུང་ཅི་རིགས་འབྱུང་ཡང་ཞིབ་པར་མ་བཞོད་དོ། །རྩེ་
 བཅུན་གྱོ་བཟང་ཡེ་ཤེས་དགྲུང་ལོ་ཉེར་གསུམ་པ་ཁྲོ་པོ་ཞེས་པ་གིར་མོ་གྲུང་གི་ལོ་
 བསྟེན་རྩོགས་བཞེས་ནས་འགྲུ་གིས་བསམ་གཏན་གྱིར་དུ་བཀའ་བསྟན་ཅིན་པོ་
 ཆེ་ཐེབས་པའི་རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་ཁྱུ་མཆོག་ལྷགས་སྤྱུལ་གྱི་བར་ལ་ལོ་
 བདུན་ཅུ་དོན་ལྔ་སོང་། སྟོན་གྱི་དམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་བསྟན་ཅིས་མཛད་པའི་
 ལྷགས་དེ་ལྟར་ན་བྱུང་པའི་བསྟན་པ་ལོ་སུམ་སྟོང་དང་དགུ་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་ཅུ་གཉིས་
 སོང་བར་བྱ་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་ན་ལྔ་བརྒྱ་པ་སྟག་བཅུའི་ནང་ནས་འབྲས་བུའི་
 དུས་དང་སྐབ་པའི་དུས་ཀྱི་ལྔ་བརྒྱ་པ་སྟག་དུག་དང་། ལུང་མངོན་པའི་དུས་ཀྱི་ལྔ་
 བརྒྱ་པ་སྟག་གཅིག་འདས། ལུང་མདོ་སྟེའི་དུས་ཀྱི་འང་ལོ་བཞི་བརྒྱ་དང་ལྔ་བཅུ་
 ཅུ་གཉིས་འདས་ནས་ཅུ་གསུམ་པའི་སྟེང་དུ་བཀའ་བསྟན་ཅིན་པོ་ཆེ་འདི་གཉིས་
 ཐེབས་པ་ཡིན་ནོ། །འདས་ལོ་ཉུང་པའི་སྟོགས་ནི་དུས་འཁོར་གྱི་རྒྱད་འགྲེལ་པ་
 དང་བཅས་པ་ནས་ཤམ་ལར་ཆོས་རྒྱལ་བདུན་དང་། རིགས་ལྡན་ཉེར་ལྔ་ས་རིམ་
 བཞིན་ཤམ་ལའི་ཁྲི་ལ་བཞུགས་ནས་དུས་འཁོར་གྱི་རྒྱད་གསུངས་གིར་བསྟན་པ་
 འཛིན་པར་ལུང་བསྟན་པ་ལྟར་ཏེ། དེ་ལ་བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་སྤྱུང་འཁྱེད་ལོ་ས་
 དཔལ་ལྡན་འབྲས་སྤངས་ཀྱི་མཆོད་རྟེན་ཆེན་པོར་དུས་འཁོར་ཅུ་རྒྱད་གསུངས་
 བསྟན་ཆོས་རྒྱལ་ཁྲུ་བ་བཟང་པོ་ནས་རིགས་ལྡན་དུག་པོ་འཁོར་ལོ་ཅན་གྱི་བར་ལུང་
 བསྟན་པ་ནི། དུས་འཁོར་ཅུ་རྒྱད་ལས། སངས་རྒྱལ་ལམ་ནི་གསལ་བྱེད་པ། ཁྲུ་
 བ་ལྟ་དབང་གཟི་བཟིང་ཅན། ཁྲུ་བས་བྱིན་དང་ལྟ་དབང་སྟག་ལྟ་ཆོགས་
 གཟུགས་དང་ལྟ་དབང་ལྟན། ཞེས་དང་། ལོ་འདི་ནས་ནི་དུག་བརྒྱའི་ལོར། ཁྲང་
 སྟོང་རྣམས་ནི་སྟོན་དོན་དུ། འཇམ་དབྱངས་མི་བདག་གཤགས་པ་ནི། ཤམ་ལ་

ཞེས་བྱ་བར་འབྱུང་། ཞེས་དང་། གྲགས་པ་རིགས་ལྡན་རིགས་གྲང་སྟེ། རྟོ་ནས་
 རིགས་ལྡན་བསྐྱེད་ཀྱང་། བཟང་པོ་རིགས་ལྡན་གསུམ་པ་སྟེ། རྟོ་བཞིན་བཞི་པ་
 རྣམ་ཀྱིས་ལོ། བཤེས་གཉིན་བཟང་པོ་བྱག་དམར་དང་། བདུན་པ་ཁྱབ་འཇུག་
 སྒྲས་པའོ། ཉི་མ་གྲགས་དང་ཤིན་ཏུ་བཟང་། རྒྱ་མཚོ་རྣམ་ཀྱིས་ཀྱིས་དཀའ་
 དང་། རིགས་ལྡན་ཉི་མ་བཅུ་གཉིས་པ། ལྷ་ཚོགས་གཟུགས་དང་ལྷ་བའི་འོད། །
 མཐའ་ཡས་དང་ནི་ས་སྒྲོང་དང་། དཔལ་སྒྲོང་སེང་གེ་རྣམ་པར་གཞོན། སྟོབས་
 པོ་ཆེ་དང་མ་འགགས་པ། མི་ཡི་སེང་གེ་དབང་ལྷག་ཆེ། མཐའ་ཡས་རྣམ་ཀྱིས་
 རིགས་ལྡན་དང་། གྲགས་པ་རིགས་ལྡན་དེ་ནས་སྒྲུབ། རྟོ་སྒྲས་འཁོར་ལོ་ཆེན་
 པོ་ཅན། རིགས་ལྡན་དྲག་པོ་འབྱུང་འབྱུར་ཉི། ཞེས་དང་། དུས་འཁོར་བསྐྱེས་
 རྒྱད་ལས། ལོ་འདི་ནས་ནི་དྲག་བརྒྱའི་ལོ་ཡིས་གསལ་བར་མི་བདག་གྲགས་པ་
 ཤལ་ལ་ཞེས་བྱ་བར་འབྱུང་། དེ་ནས་ལྷ་ཡི་ལོ་བརྒྱ་རྣམས་གྱིས་ངེས་པར་མ་ཁའི་
 ཡུལ་དུ་ལྷ་ལྷོའི་ཆོས་དག་རབ་ཏུ་འཇུག་ ཅིས་གསུངས་སོ། རྟོ་ལ་སྟོན་པས་དུས་
 འཁོར་གསུངས་ནས་ཆོས་ཀྱིས་ལྷ་བ་བཟང་པོས་ལོ་གཅིག་གི་རིང་ཤལ་ལར་དུས་
 འཁོར་གྱི་རྒྱད་བསྟན་ཅིང་ལྷོས་བསྐྱེད་ཆེན་མོ་བཞེངས། རྒྱད་འགྲེལ་ཆེན་མོ་
 མཛད་དེ་ཕྱ་རབ་ལས་འདས། དེ་ནས་ཆོས་ཀྱིས་ལྷ་ཡི་དབང་པོ་ནས་ཆོས་ཀྱིས་ལྷ་
 དབང་ལྡན་གྱི་བར་ཆོས་ཀྱིས་དྲག་གིས་ལོ་བརྒྱ་བརྒྱར་ཤལ་ལའི་ཁྱི་ལ་བཞུགས་
 བས་དུས་འཁོར་གྱི་རྒྱད་གསུངས་པས་ལོ་དྲག་བརྒྱ། དེ་ནས་རིགས་ལྡན་འཇམ་
 དཔལ་གྲགས་པས་སྒྲ་ཆའི་སྟོད་ལ་དུས་འཁོར་ཅ་རྒྱད་དང་། སྒྲ་ཆའི་སྟོད་ལ་དུས་
 འཁོར་བསྐྱེས་རྒྱད་བསྐྱེས་ནས་བསྟན་པ་སྟེ་ཁོང་ལོ་བརྒྱར་བཞུགས་པས། དེ་
 ཡན་ལ་ལོ་བདུན་བརྒྱ། དེ་ནས་རིགས་ལྡན་བསྐྱེད་ཀྱང་པོ་ནས་རིགས་ལྡན་ཤིན་

བཟང་གི་བར་རིགས་ལྡན་བརྒྱུད་གྱིས་ལོ་བརྒྱ་བརྒྱར་ཤརྩ་ལའི་བྲི་ལ་བཞུགས་
 བས་ཆོས་བསྟན་པས་ལོ་བརྒྱུད་བརྒྱལྟེ། དེ་ཡན་ལ་ལོ་སྟོང་དང་ལྔ་བརྒྱ་སོང་། དེ་
 བས་རིགས་ལྡན་རྒྱ་མཚོ་རྣམ་རྒྱལ་གྱིས་ལོ་བརྒྱ་དང་བརྒྱད་ཅུ་ཅ་གཉིས། རིགས་
 ལྡན་རྒྱལ་དགས་ལོ་ཉིས་བརྒྱ་དང་ཉི་ཤུ་ཅ་གཅིག་གི་རིང་ཤརྩ་ལའི་བྲི་ལ་
 བཞུགས་པས་ཆོས་བསྟན་པས། རིགས་ལྡན་དེ་གཉིས་ཀྱི་རིང་ལ་ལོ་བཞི་བརྒྱ་
 དང་གསུམ་སྟེ། དེ་ཡན་ཆད་བསྟོམས་པས་ལོ་སྟོང་དང་དགུ་བརྒྱ་ཉག་མ་གསུམ་
 སོང་། དེ་བས་རིགས་ལྡན་ཉི་མ་བས་རིགས་ལྡན་མཐའ་ཡས་ཀྱི་བར་རིགས་ལྡན་
 བཞིས་ལོ་བརྒྱ་བརྒྱར་ཤརྩ་ལའི་བྲི་ལ་བཞུགས་པས་ཆོས་བསྟན་པས་ལོ་བཞི་
 བརྒྱ། རིགས་ལྡན་མཐའ་ཡས་འདས་པས་རིགས་ལྡན་ས་སྟོང་ཤརྩ་ལའི་བྲི་ལ་
 བཞུགས་ཏེ་ཆོས་བསྟན་པས་ལོ་བརྒྱུད་སོང་བ་ཀྱན་དག་འཁོས་པ་ཤིང་པོ་སྟག་གི་
 ལོ་མཐའ་ཐུབ་ཆེན་པོ་ཆེས་དུས་ལོར་ལྷོ་ཆེན་མཛད་པར་གསུངས་པས།
 བརྗོད་མ་ཐག་པའི་རིགས་ལྡན་བཞི་དང་། རིགས་ལྡན་ས་སྟོང་གི་ལོ་བརྒྱུད་
 བསྟོམས་པས་བཞི་བརྒྱ་དང་བརྒྱད། ཐོག་མར་སྟོན་པས་ཅ་རྒྱུད་གསུངས་པའི་ལོ་
 གཅིག་སྟེ། དེ་ཡན་ཁྱོད་བསྟོམས་པས་ལོ་ཉིས་སྟོང་སུམ་བརྒྱ་བཅུ་གཉིས་སོང་།
 དེ་བས་རྗེ་བཙུན་སྟོ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་དགུང་ལོ་ཞེ་བཞི་པ་རྒྱ་མོ་
 གྲུང་གི་ལོ་པག་ཤིས་ལྡན་པའི་སྟགས་པ་གྲུ་ཆད་དུ་དུས་ཀྱི་ལོར་ལོ་བཞི་རྒྱུད་
 འགྲེལ་གྱི་འཆད་ཉན་བཙུགས་ཤིང་། ལྷོ་ཆེན་དེ་ཉིད་སྤང་བའི་སྟོང་པོ་བསྟུས་པ་
 ཡིད་བཞིན་གྱི་ལོར་ལུ་མཛད་པའི་བར་ལ་ལོ་ཉིས་བརྒྱ་སོ་བརྒྱུད་སོང་། བག་ཡོད་
 རྒྱ་གྲུང་དེ་བས་རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་ཁྲུ་མཚོག་ལུགས་སྟུལ་གྱི་བར་ལ་ལོ་
 བརྒྱ་དང་ཞེ་གཉིས་སོང་། དུས་ལོར་རྒྱུད་འགྲེལ་བས་བསྟན་པའི་གནས་ཆད་ལ་

དུས་བཞི་གསུངས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། སྤུང་པའི་བསྟན་པ་རྫོགས་ལྡན་དང་།
 གསུམ་ལྡན་དང་། གཉིས་ལྡན་གྱི་དུས་རྣམས་འདས་ཤིང་། རྩོད་ལྡན་གྱི་དུས་གྱི་
 རྟེན་ནས་ཀྱང་ལོ་ཉིས་བརྒྱ་དང་ཉི་ཤུ་ཅུ་གཅིག་ལྷག་ཙམ་སོང་། འདས་ལོ་ཉུང་
 བའི་ཕྱོགས་འདི་ལ་ཡང་སྟོན་པས་ཅུ་རྒྱུད་གསུངས་པའི་ལོ་དུས་ལ་ངོས་འཛིན་མི་
 འདྲ་བ་སྣ་ཚོགས་ཐུང་བའི་དབང་གིས་མང་ཉུང་ཅི་རིགས་འདུག་ཀྱང་། འདིར་ནི་
 ཚོས་གྱི་རྒྱལ་པོ་མཁས་གྲུབ་དག་ལེགས་དཔལ་བཟང་པོས་དུས་འཁོར་ལྷག་ཆེན་
 དུ་རི་ལྟར་གསུངས་པ་དང་མཐུན་པར་བཞོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་འདས་ལོ་ལ་
 མང་ཉུང་སྣ་ཚོགས་ཐུང་ཡང་། སྤུང་པའི་བསྟན་པ་སྐད་ཅིག་རེ་རེར་ཡང་མི་རྣམས་
 ཅིང་ཡུན་རིང་དུ་གནས་ན་ཅི་མ་རུང་སྟུང་དུ་སྟོན་པས་འདིར་འདས་ལོ་ཉུང་བའི་
 དབང་དུ་བྱས་ཏེ་བརྗོད་ན། བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་ཐུགས་རྗེ་ཅན་གྲུའི་རྒྱལ་པོ་
 དེ་ཉིད་གྱིས་དཔལ་ལྡན་འབྲས་སྤངས་གྱི་མཚོད་རྟེན་ཆེན་པོར་དུས་འཁོར་ཅུ་རྒྱུད་
 སོགས་དོ་རྗེ་ཐེག་པའི་ཚོས་གྱི་འཁོར་ལོ་རྒྱ་ཆེར་བསྐྱོར་བར་མཛད་པ་ནས་ལོ་
 ཉིས་སྟོང་དུག་བརྒྱ་གོ་གཉིས་འདས་ཤིང་། གོ་གསུམ་པ་ཁྱུ་མཚོག་ལྷགས་མོ་སྦྱལ་
 གྱི་ལོ་བཟང་ཤིས་བསམ་གཏན་གྱིང་དུ་བཀའ་བསྟན་རིན་པོ་ཆེ་འདི་གཉིས་པེབས་
 པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་གཙུག་ལག་ཁང་རྟེན་གསུམ་དང་བཅས་པ་བཞེངས་ཤིང་།
 དེ་དག་ལ་མཚོད་པ་དང་། ལྷན་པས་གསོལ་བ་འདེབས་པ་དང་། ཐ་ན་རྗེས་སུ་ཡི་
 རང་བར་བྱེད་པ་ཙམ་ལ་ཡང་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་ཡན་ཡོན་མཐའ་
 ཡས་སུ་མེད་པ་ཞིག་རྒྱལ་བས་གསུངས་པས། དེ་དག་ལ་ཡིད་ཆེས་རྟེན་པ་ཤིན་ཏུ་
 གལ་ཆེ་བས་འདིར་ཡན་ཡོན་རྩུང་ཟད་བརྗོད་ན། ལྟ་དང་བཅས་པའི་འགྲོ་བ་
 ཐམས་ཅད་ལ་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་ཏུ་ཡན་བདེ་གང་འབྱུང་བ་ཐམས་

ཅད་ནི་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ཁོ་ན་ལ་རག་ལས་ལ། རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་དར་ཁིང་
 རྒྱས་ལ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པ་དག་འདུན་གྱི་སྡེ་ལ་རག་ལས། དག་འདུན་གྱི་སྡེ་
 གང་དུ་འདུ་བའི་གནས་ནི་གཙུག་ལག་ཁང་ཡིན་པས་གཙུག་ལག་ཁང་གསར་དུ་
 བསྐྱེད་པ་དང་། དེར་དག་འདུན་གྱི་སྡེ་ཆགས་པའི་མཐུན་རྒྱུ་སྦྱར་བ་ནི་འགྲོ་བ་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་པན་བདེའི་གཞི་ཡིན་པས་པན་ཡོན་མཐའ་ཡས་སུ་མེད་པར་མདོ་
 སྡེ་དུ་མར་གསུངས་ཤིང་། རྣམ་ལས་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་ཆེན་པོ་བདུན་གྱི་ནང་
 ཆོན་གཅིག་ཏུ་འདུལ་བ་ལུང་ལས་གསུངས། གཙུག་ལག་ཁང་གསར་དུ་བརྟེན་ས་
 བས་དེར་དག་འདུན་འདུ་བ་མ་བྱུང་ཡང་གཙུག་ལག་ཁང་བརྟེན་ས་པ་ཙམ་གྱིས་
 པན་ཡོན་མཐའ་ཡས་པར་རྒྱལ་བས་གསུངས་ཏེ། སྟོན་འཕགས་པ་དུག་སྡེས་གྲུ་
 མི་མང་པོ་དུས་གཅིག་ཏུ་བསགས་ཏེ། གཙུག་ལག་ཁང་རྫོང་ལྷ་བུ་ཞིག་ཉི་མ་
 གཅིག་ལ་གྲུབ་པར་བྱས་ཏེ། དེའི་སང་ཉིན་དག་འདུན་གྱི་སྡེ་ཆོགས་ཏེ་སྦྱོན་
 བདག་གིས་མཆོད་པ་བྱ་རྟེན་ལ། དེའི་རུབ་མོ་ནམ་གྱི་ཆ་སྦྱང་ལ་ཆར་དག་པོ་
 བབས་ཏེ་གཙུག་ལག་ཁང་དེ་རྒྱས་འཛིག་པར་འགྱུར་བ་སྟོན་པས་མཁུན་ནས།
 བམ་གྱི་ཐུན་དང་པོ་ལ་རྩ་འཁྱུལ་ཐོབ་པ་རྣམས་བསམ་གཏན་བྱེད་དུ་བཅུག། །
 བམ་གྱི་ཐུན་བར་པ་ལ་སྟོན་པས་གཙུག་ལག་ཁང་དེར་གཤེགས་ནས་ཆོངས་པ་
 དང་བརྒྱ་བྱིན་སོགས་ལྷ་མང་པོ་ལ་ཆོས་བསྟན། བམ་གྱི་ཐུན་ཐ་མ་ལ་གཙུག་ལག་
 ཁང་དེ་ཞིག་། སང་ཉིན་གཙུག་ལག་ཁང་དེའི་སྦྱོན་བདག་བམ་ཟེ་དེ་ནོར་རྣམས་དེ་
 སྟེང་ཅིག་རྒྱུད་ཆོས་ནས་གཙུག་ལག་ཁང་དེ་ཡོངས་མ་སྦྱང་པར་ཞིག་གོ་ཞེས་ཏེ་
 ཁིང་སྡེ་སྒྲགས་འདོན་པ་ན། སྟོན་པས་བམ་ཟེ་དེ་ལ་ཁྱོད་ཀྱི་གཙུག་ལག་ཁང་དེ་
 མདངས་མཆོན་ལ་འདི་ལྟར་ཡོངས་སྦྱང་དོ་ཞེས་དབུགས་བྱུང་པར་འདུལ་བ་ལུང་

ལས་གསུངས། ཐ་ན་གཙུག་ལག་ཁང་གི་ས་རྡོ་རྩིད་གནས་ཀྱི་བར་དུ་ཕན་ཡོན་
 རྒྱུ་མི་འཆད་པར་གསུངས་སོ། །སངས་རྒྱལ་གྱི་སྐུ་གཟུགས་བཞེངས་པའི་ཕན་
 ཡོན་ནི། དམ་པའི་ཚོས་བསྐྱེད་ཀླུ་པོ་ལས། ལ་ལས་འདི་ན་རིན་ཆེན་སྐུ་བདུན་
 དང་། ལ་ལས་དེ་བཞིན་ཟངས་དང་འཁར་བ་ལས། བདེ་བར་གཤེགས་པ་
 རྣམས་ཀྱི་གཟུགས་བྱས་པ། ཇི་དག་ཐམས་ཅད་བྱང་ཆུབ་འཕྲོག་པར་འགྱུར། །
 རོ་ཉེ་དང་ནི་ལྷགས་སམ་ས་ཡང་རུང་། བདེ་བར་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་གཟུགས་
 བྱས་ཏེ། བཟླ་ན་སྟག་པ་འཛིམ་པའི་ལས་བྱེད་བཙུགས། ཇི་དག་ཐམས་ཅད་
 བྱང་ཆུབ་འཕྲོག་པར་འགྱུར། གང་གིས་རྟེན་རྩེས་གཟུགས་ཀྱི་རི་མོ་དག་བསོད་
 རམས་བརྒྱས་མཚན་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་སྐུ། གང་གིས་བྲིས་སམ་འདྲི་རུ་
 བཙུག་ཀྱང་རུང་། ཇི་དག་ཐམས་ཅད་བྱང་ཆུབ་འཕྲོག་པར་འགྱུར། ཞེས་དང་།
 གསལ་རྒྱལ་གྱིས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། འདི་ན་རྒྱལ་བའི་སྐུ་གཟུགས་བྱེད་པ་ནི། །
 གཟུགས་དང་སྐལ་བཟང་ཡོན་ཏན་ཉེ་བར་ལྷན། ཇི་ནི་དབང་པོ་སྤྲས་དང་ཉེ་
 མའི་འོད། འཛིག་རྟེན་ཀུན་གྱིས་མཐོང་ན་དགའ་བར་འགྱུར། བདེ་བར་
 གཤེགས་པའི་སྐུ་གཟུགས་བཞེངས་པ་དང་། ཇི་ཡི་ལུས་ནི་རྩི་མ་མེད་པ་དང་། །
 བད་དང་འཛིགས་དང་མུ་ངན་སྟག་བསྐལ་བྲལ། བསྐྱེད་ནང་བཞིན་འཇམ་དང་
 ཡངས་པར་འགྱུར། འདི་ན་རྒྱལ་བའི་སྐུ་གཟུགས་བྱེད་པ་ཡང་། བྱན་དུ་མི་
 འགྱུར་དབུལ་པོའི་རང་བཞིན་མིན། ལས་བྱེད་མ་ཡིན་སྐྱེ་བ་དམན་པར་མིན། །
 དབང་པོ་མ་ཆང་མིན་ཏེ་སྟེན་མཆོག་འགྱུར། ཞེས་དང་། ཐུགས་ཀྱི་རྟེན་བཞེངས་
 པའི་ཕན་ཡོན་ནི། དམ་པའི་ཚོས་བསྐྱེད་ཀླུ་པོ་ལས། རྒྱལ་བའི་རིང་བསྐལ་
 དག་ལ་སྤྲས་མཆོད་ཅིང་། རིན་ཆེན་མཆོད་རྟེན་སྟོང་སྟག་དུ་མ་དག་གསེར་དང་

དངུལ་དང་འོན་ཏེ་གཤམ་གྱི་འཇམ། རྫོག་ཡི་སྒྲིང་པོའི་མཆོད་རྟེན་གང་གིས་བྱས། རྒྱུ་མཆོག་དེ་བཞིན་ཨ་མ་རྒྱུ་ལ། ལལ་ལས་མུ་ཏིག་ཀེ་ཀེ་རུ་ལས་བྱས། རྫོག་དག་གིས་ཀྱང་བྱང་རྒྱུ་འཕྲོ་བ་པར་འགྱུར། གང་གིས་མཆོད་རྟེན་རྫོག་ལས་བྱས་པ་དང་། གང་གིས་ཨ་ཀ་རུ་དང་ཅན་དན་ནམ། གང་གིས་ཐང་གིང་མཆོད་རྟེན་བྱས་པ་དང་། ལལ་ལས་གིང་མང་གཞན་ལས་བྱས་པ་དང་། ས་དང་སོ་ཐག་ལས་ཀི་བཅུགས་པ་ཡི། རྒྱལ་བའི་མཆོད་རྟེན་དགའ་བཞིན་བྱས་པ་དང་། རྫོག་བཞིན་ས་རྒྱལ་མུང་པོ་དག་ལས་ཀྱང་། བྱ་ངམ་དགོན་པ་དག་ཏུ་བྱས་པ་དང་། བྱིས་པའི་རྩེད་མོར་དེ་དང་དེ་དག་ཏུ། གང་གིས་རྒྱལ་བ་དེ་ཕྱིར་མཆོད་རྟེན་དག་བྱེ་མ་ལས་ཀི་མུང་པོ་བྱས་པ་ཡང་། རྫོག་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་བྱང་རྒྱུ་འཕྲོ་བ་པར་འགྱུར། ཞེས་དང་། སྒྲིང་རྩེ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་དཀར་པོའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། གུན་དགའ་པོ་གང་ང་འདུག་པ་ལ་མདོན་སྐྱུ་ཏུ་བསྐྱེད་ཏུ་བྱེད་པ་དང་སྐྱེད་ཏུ་བྱེད་པ་ནས་མཆོད་པར་བྱེད་པའི་བར་ལྟ་ཞོག། གང་ང་ཡོངས་སུ་བྱ་ངན་ལས་འདས་ནས་རིང་བསྐྱེད་ལྟུངས་འབྱུ་ཅམ་ལ་བསྐྱེད་ཏུ་བྱེད་པ་ལྟུང་ཞོག། རྫོག་ཕྱིར་མཆོད་རྟེན་བྱས་པ་ལ་གང་བསྐྱེད་ཏུ་བྱེད་པ་ལྟུང་ཞོག་སྟེ། གུན་དགའ་པོ་གང་དག་ཁ་ཅིག་སངས་རྒྱས་ལ་དམིགས་ནས་ཐ་ན་མེ་ཏོག་གཅིག་ནམ་མཁའ་ལ་འཕྲོར་ན། གུན་དགའ་པོ་དག་པའི་རྩ་བ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འབྲས་བུ་བྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཡིན་ཏེ། ཐ་མ་བྱ་ངན་ལས་འདས་བར་ང་སྐྱེའོ། ཞེས་དང་། གུན་དགའ་པོ་གང་དག་ཁ་ཅིག་ཐ་ན་སངས་རྒྱས་ལ་དམིགས་པའི་སེམས་ཀྱིས་མེ་ཏོག་གཅིག་ནམ་མཁའ་ལ་འཕྲོར་ན། དེའི་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། གུན་དགའ་པོ་གལ་ཏེ་སེམས་ཅན་འགའ་ཞིག་བསྐྱལ་པ་གཅིག་ཏུ་འཕོར་བ་རི་སྒྲིང་པར་གུན་ཏུ་རྒྱག་

ཅིང་ལམོར་ཡང་། ལམོར་བའི་སྟོན་གྱི་མཐའ་མི་ཤེས་པ་བཞིན་དུ་བསོད་ནམས་
 མངོན་པར་འདུ་བྱ་བའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་མངོན་པར་འདུས་བྱས་པ་དེའི་མཐའ་དེ་ནི་
 བརྒྱ་བྱིན་ཉིད་རྣམས་ཀྱིས་རྟེན་པར་སྤྲོ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཀུན་
 དགའ་བོ་འདི་ལྟར་སངས་རྒྱས་ལ་སྤུལ་བའི་ཡོན་ཏན་ནི་ལམོར་བ་ན་སྟོད་པའི་
 བདེ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མཐར་གཏུགས་པར་སྤྲོ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དུ་ན་དགེ་
 བའི་རྩ་བ་དེའི་འབྲས་སུ་བྱ་བ་ལས་འདས་པ་ཉིད་འབྲས་སུ་ཡིན་པས་ཐ་མ་བྱ་
 རན་ལས་འདའ་བར་ང་སྤྲོའོ། །ཀུན་དགའ་བོ་གང་དག་ཁ་ཅིག་ང་ལ་མངོན་སུམ་
 དུ་བསྟེ་སྟངས་བྱེད་པ་ལྟའང་ཞོག །གང་ངའི་སྐྱེ་གདུང་དང་རིང་བསྐལ་ཡུངས་འབྱ་
 ཅོམ་ལ་སྐྱེ་གདུང་གི་མཚོན་པ་བྱེད་པ་ལྟའང་ཞོག །གང་ངའི་ཕྱིར་མཚོན་རྟེན་བྱས་
 པ་རྣམས་ལ་བསྟེ་སྟངས་བྱེད་པ་ལྟའང་ཞོག །གང་སངས་རྒྱས་ལ་དམིགས་ནས་ཐ་
 བ་མེ་ཏོག་གཅིག་ནམ་མཁའ་ལ་འདོར་བ་ལྟའང་ཞོག་སྟེ། ཀུན་དགའ་བོ་གལ་ཏེ་
 སེམས་ཅན་ལྟ་བུ་རན་ལས་འདའ་བའི་བསྐྱལ་བ་མེད་པ་ཞིག་གིས་སངས་རྒྱས་ལ་
 དམིགས་ནས་ཐ་བ་མེ་ཏོག་གཅིག་ནམ་མཁའ་ལ་འདོར་ནའང་ཀུན་དགའ་བོ་དགེ་
 བའི་རྩ་བ་དེའི་འབྲས་སུ་དེའང་བྱ་བ་ལས་འདས་པ་ཡིན་ཏེ། བྱ་བ་ལས་འདས་
 པས་གྲས་པ་དང་། བྱ་བ་ལས་འདས་པའི་མཐས་གཏུགས་པར་ང་སྤྲོའོ། །ཞེས་
 དང་། དད་པའི་སྟོབས་བསྐྱེད་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཐུག་རྒྱའི་མདོ་ལས། འཇམ་
 དཔལ་རིགས་ཀྱི་སྤུམ་རིགས་ཀྱི་སྤྱོད་གང་ལ་ལ་ཞིག་གིས་བསྐྱལ་བ་གསྐྱའི་
 གྲུང་གི་བྱེ་མ་སྟེད་དུ་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དུལ་སྟེད་ཀྱི་རང་སངས་
 རྒྱས་དག་ལ་ཉིན་གཅིག་བཞིན་དུ་ལྟའི་ཟས་རོ་བརྒྱ་དང་ལྟན་པ་བྱིན་པ་དང་། དེ་
 བཞིན་དུ་ལྟའི་གོས་རྣམས་སྟེན་པ་བྱིན་པ་བས། འཇམ་དཔལ་རིགས་ཀྱི་སྤུམ་

རིགས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ཞེས་གང་ཞིག་གིས་སངས་རྒྱུ་རི་མོར་བྱིས་པའམ། གཞུགས་
 སུ་བྱས་པ་མཐོང་ན། འདི་ནི་དེ་བས་བསོད་ནམས་ཆེས་གངས་མེད་པར་བསྐྱེད་
 བ། ཐལ་མོ་སྦྱར་བའམ། མེ་རྟོག་གམ། བདུག་པའམ། སྒྲོས་སམ། མར་མེ་
 འབུལ་བ་ལྟ་ཅི་སྒྲོས་ཏེ། འདི་ནི་དེ་བས་ཆེས་བསོད་ནམས་གངས་མེད་པར་
 བསྐྱེད་དོ། །ཞེས་སོགས་མདོ་སྡེ་དུ་མར་སྦྱ་གཞུགས་དང་མཆོད་རྟེན་བཞེངས་པ་
 དང་། དེ་དག་ལ་མཆོད་པ་དང་། དེ་དག་མིག་གིས་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་
 གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་ཕན་ཡོན་མཐའ་ཡས་པ་ཞིག་ཐོབ་པའི་རྒྱལ་
 བའི་བཀའ་མི་འཕྱར་བའི་ཞལ་གྱིས་བཞེས་སོ། །གསུང་གི་རྟེན་རྒྱལ་བའི་བཀའ་
 དང་དགོངས་འབྲེལ་གྱི་བསྟན་བཅོས་དྲི་མ་མེད་པ་འདི་ལྟ་སུ་བཞེངས་པ་དང་།
 འདི་དག་ལ་ཐུག་འཆལ་བ་དང་། མེ་རྟོག་དང་། བདུག་སྒྲོས་དང་། མར་མེ་ལ་
 སོགས་པས་མཆོད་པ་དང་། གཞུང་བ་དང་། བཅང་བ་དང་། གྲོག་པ་དང་། ཁ་
 རྟོན་བྱེད་པ་དང་། འདི་དག་གི་དོན་ལ་རྒྱལ་བཞིན་དུ་དབྱེད་དེ་སེམས་པ་དང་སྒྲོམ་
 པར་བྱེད་པ་ནི་གནས་སྐབས་ངན་འགྲོའི་གཡང་ས་ལས་འདས་ཏེ། བདེ་འགོ་ལྟ་
 མིའི་རྟེན་ཁྱད་པར་ཅན་ཐོབ་པ་དང་། མཐར་ཐུག་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁུན་
 པ་ཐོབ་པའི་རྒྱ་དམ་པ་ཡིན་པས། རྒྱལ་བས་དགེ་རྩ་རི་སྟེང་ཅིག་གསུངས་པ་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ནས་རབ་དང་། སུལ་དང་། ཅེ་མོར་གྱུར་པ་ཡིན་ཞིང་། སྒྲོན་
 ལམ་ཆེན་པོ་འབུམ་ཐུག་བཅུ་ལ་སོགས་པ་རྒྱལ་སྐུ་གྱི་སྒྲོན་ལམ་གསུང་གི་
 བྱེ་མ་སྟེང་གི་གངས་དང་མཉམ་པ་དག་བྱར་རྒྱལ་བའི་དམ་ཆོས་འཛིན་པ་འདིའི་
 བུ་དུ་འདུ་བར་གསུངས་སོ། །མདོར་ན་རྒྱལ་བའི་བཀའ་དྲི་མ་མེད་པ་འདི་དག་
 བཞེངས་ཏེ་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་བཞུགས་པ་ཙམ་གྱིས་ལྟ་དང་བཅས་པའི་འགྲོ་བ་

ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་པ་སྒྲ་ན་མེད་པ་བྱེད་པར་གསུངས་ཏེ། བརྒྱད་མྱོང་པ་ལས།
 ཀོ་ལུ་ཤི་ཀ་ཡང་རིགས་གྱི་སྤལ་རིགས་གྱི་སྤལ་མོ་དེས་ཕྱོགས་གང་དུ་ཤེས་རབ་གྱི་
 ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་འདི་སྤྱིས་ནས་སྤྱོད་པར་བྱས་ཏེ། མཚན་པ་སྤོན་
 དུ་འགོ་བས་བཞག་པར་གྱུར་པ་དེར། ཀོ་ལུ་ཤི་ཀ་རྒྱལ་ཆེན་བཞིའི་རིས་གྱི་ལྷ་དག་
 གི་ནང་ན་ལྷའི་སྤལ་གང་སྤྱོད་པ་སྤོན་པར་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་
 ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ་དེ་དག་གྱུར་དེར་འོང་བར་སེམས་ཏེ། དེ་དག་གྱུར་དེར་
 འོངས་ནས་ཤེས་རབ་གྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་འདི་སྤྱོད་པར་བྱས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་པ་ལ་ལྷ་བར་
 འགྱུར། འདུད་པ་བྱེད་པར་འགྱུར། འཛིན་པར་འགྱུར། འཆང་བར་འགྱུར། གྲོག་
 བར་འགྱུར། གྲུ་རྒྱལ་པར་བྱེད་པར་འགྱུར། རབ་ཏུ་འདོན་པར་འགྱུར། སྤོན་
 བར་འགྱུར། ཉེ་བར་སྤོན་པར་འགྱུར། ལུང་འཕོགས་པར་འགྱུར། ཁ་ཏོན་བྱེད་
 བར་འགྱུར་ཏེ། བལྟས་ཤིང་ཕྱག་བྱས་ནས་འདུད་པ་བྱས། གཟུང་བ་བྱས། བཅང་
 བ་བྱས། བསྐྱུག་པ་བྱས། གྲུ་རྒྱལ་པར་བྱས། རབ་ཏུ་འདོན་པར་བྱས། སྤོན་
 བར་བྱས། ཉེ་བར་སྤོན་པར་བྱས། ལུང་ཕོག་ཅིང་ཁ་ཏོན་བྱས་ཏེ་ཡང་ཕྱིར་འགོ་
 བར་སེམས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྤལ་ཅུ་ཅུ་གསུམ་དང་། འཐབ་བྲལ་དང་། དགལ་
 ལྷན་དང་། འཕྱལ་དགལ་དང་། གཞན་འཕྱལ་དབང་བྱེད་དང་། གཟུགས་ཁམས་
 གྱི་གནས་ཆངས་རིས་དང་། ཆངས་པ་ཆེན་པོ་དང་། འོད་རྒྱུད་དང་། ཆད་མེད་འོད་
 དང་། འོད་གསལ་དང་། དགོ་རྒྱུད་དང་། ཆད་མེད་དགོ་དང་། དགོ་རྒྱས་དང་།
 སྤོན་མེད་དང་། བསྐྱེད་ནམས་འཕེལ་དང་། འབྲས་སྤུ་ཆེ་བ་དང་། འདུ་ཤེས་མེད་
 པའི་སེམས་ཅན་དང་། མི་ཆེ་བ་དང་། མི་གདུང་བ་དང་། བྱ་ལོ་སྤྱང་དང་། ཤིན་
 ཏུ་མཐོང་དང་། ཀོ་ལུ་ཤི་ཀ་འོག་མིན་གྱི་ལྷ་དག་གི་ནང་ན་ལྷའི་སྤལ་གང་སྤྱོད་པ་སྤོན་

ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་རྒྱ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ་དེ་དག་
 ཀྱང་དེར་འོང་བར་སེམས་ཏེ། དེ་དག་ཀྱང་དེར་འོངས་ནས་ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་
 རྒྱ་ཐུན་པ་འདི་སྟེགས་བམ་དུ་རྒྱད་པ་ལ་ལྟ་བར་འགྱུར། བྱག་འཆོལ་བར་འགྱུར།
 འདུད་པ་བྱེད་པར་འགྱུར། འཛིན་པར་འགྱུར། འཆང་བར་འགྱུར། གྲོག་པར་
 འགྱུར། ཀྱན་རྒྱུ་པར་བྱེད་པར་འགྱུར། རབ་རྒྱ་འདོན་པར་འགྱུར། རྫོན་པར་
 འགྱུར། ཉེ་བར་རྫོན་པར་འགྱུར། ལུང་ཕོགས་པར་འགྱུར། ཁ་དོན་བྱེད་པར་
 འགྱུར་ཏེ། བལྟས་ཤིང་བྱག་བྱས་ནས་འདུད་པ་བྱས། གཟུང་བ་བྱས། བཅང་བ་
 བྱས། བཀྲུག་པ་བྱས། ཀྱན་རྒྱུ་པར་བྱས། རབ་རྒྱ་འདོན་པར་བྱས། རྫོན་པར་
 བྱས། ཉེ་བར་རྫོན་པར་བྱས། ལུང་ཕོག་ཅིང་ཁ་དོན་བྱས་ཏེ་ཡང་ཐིམ་འགོ་བར་
 སེམས་སོ། །ཀོ་འུ་ཤི་ཀ་རིགས་ཀྱི་བྱ་འཕམ་རིགས་ཀྱི་བྱ་མོ་དེས་སེམས་འདི་ལྟར་
 བསྐྱེད་པར་བྱ་སྟེ། གང་སྲ་དག་ཕྱོགས་བཅུའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གཞལ་དུ་མེད་
 གངས་མེད་པ་དག་ན་ཡོད་པའི་ལྟ་དང་གྲུ་དང་གཞོད་སྒྱིན་དང་དྲི་ཟ་དང་ལྟ་མ་
 ཡིན་དང་ནམ་མཁའ་ལྗིང་དང་མིའམ་ཅི་དང་ལྟོ་འབྲེ་ཆེན་པོ་དང་མི་དང་མི་མ་ཡིན་
 པ་དེ་དག་ལ། སྟེགས་བམ་འདི་ལས་ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་རྒྱ་ཐུན་པ་ལ་ལྟས་ཤིག་
 བྱག་འཆོལ་ཅིག་འདུད་པ་གྱིས་ཤིག་ཟུངས་ཤིག་ཆངས་ཤིག་རྫོགས་ཤིག་ཀྱན་
 རྒྱུ་པར་གྱིས་ཤིག་རབ་རྒྱ་ཐོན་ཅིག་རྫོན་ཅིག་ཉེ་བར་རྫོན་ཅིག་ལུང་ཕོག་ཅིག་ཁ་
 དོན་གྱིས་ཤིག །བལྟས་ཤིང་བྱག་བྱས་ཏེ་འདུད་པ་བྱས། གཟུང་བ་བྱས། བཅང་
 བ་བྱས། བཀྲུག་པ་བྱས། ཀྱན་རྒྱུ་པར་བྱས། འདོན་པར་བྱས། རྫོན་པར་བྱས།
 ཉེ་བར་རྫོན་པར་བྱས། ལུང་ཕོག་ཅིང་ཁ་དོན་བྱས་ནས་ཡང་ཐིམ་བདག་ཉིད་ཀྱི་
 གནས་སྲ་དངས་ཤིག །དེ་དག་ལ་ཆོས་ཀྱི་སྒྱིན་པ་འདི་ཉིད་སྒྱིན་པར་གྱུར་ཅིག་

ཅེས་བསམ་པར་བྱའོ། ཀོ་འུ་ཤི་ཀ་འདི་ལ་ཁྱོད་འདི་སྙམ་དུ་གྲིང་ཆེན་པོ་བཞི་པའི་
 འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདི་ཉིད་ཀྱི་འདོད་པ་ན་སྦྱོད་པ་དང་གཟུགས་ན་སྦྱོད་པའི་
 ལྷའི་བྱ་གང་དག་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ཡང་དག་
 པར་ཞུགས་པ་དེ་དག་ཉིད་འབའ་ཞིག་དེར་འོང་བ་སྙམ་དུ་སེམས་པར་གྱུར་ན་མི་
 རུང་སྟེ་ཀོ་འུ་ཤི་ཀ་དེ་ལྟར་མི་བལྟའོ། ཀོ་འུ་ཤི་ཀ་འོན་ཀྱང་ཡང་སྟོང་གསུམ་གྱི་
 སྟོང་ཆེན་པོའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ན་འདོད་པ་ན་སྦྱོད་པ་དང་གཟུགས་ན་སྦྱོད་
 པའི་ལྷའི་བྱ་གང་སྟུ་དག་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ཡང་
 དག་པར་ཞུགས་པ་ཇི་སྟེད་ཡོད་པ་དེ་དག་གྱང་དེར་འོང་བར་སེམས་ཏེ། དེ་དག་
 གྱང་དེར་འོངས་ནས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་འདི་སྟོགས་བམ་དུ་ཆུད་པ་ལ་
 ལྟ་བར་འགྱུར། བྱག་འཆོལ་བར་འགྱུར། འདུད་པ་བྱེད་པར་འགྱུར། འཛིན་པར་
 འགྱུར། འཚང་བར་འགྱུར། གྲོག་པར་འགྱུར། ཀྲན་ཆུབ་པར་བྱེད་པར་འགྱུར།
 རབ་ཏུ་འདོན་པར་འགྱུར། སྟོན་པར་འགྱུར། ཉེ་བར་སྟོན་པར་འགྱུར། ལུང་
 འཕོགས་པར་འགྱུར། ཁ་ཏོན་བྱེད་པར་འགྱུར་ཏེ། བལྟས་ཤིང་བྱག་བྱས་ནས་
 འདུད་པ་བྱས། གཟུང་བ་བྱས། བཅང་བ་བྱས། བསྐྱག་པ་བྱས། ཀྲན་ཆུབ་པ་
 བྱས། རབ་ཏུ་འདོན་པར་བྱས། སྟོན་པར་བྱས། ཉེ་བར་སྟོན་པར་བྱས། ལུང་ཕོག་
 ཅིང་ཁ་ཏོན་བྱས་ཏེ་ཡང་ཕྱིར་འགྲོ་བར་སེམས་སོ། །ཞེས་སོགས་རྒྱལ་པའི་བཀའ་
 འདི་དག་བཞུགས་པ་ཙམ་གྱིས་སྦྱིར་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཞིང་
 དང་། ལྷག་པར་དཀར་ཕྱོགས་སྦྱོང་བའི་ལྷ་དང་ཁྲ་ལ་སོགས་པ་མཐུ་བོ་ཆེ་རྒྱ་
 འཕྲུལ་དང་ལྷན་པ་རྣམས་དང་། ཕྱོགས་བརྩའི་ཞིང་ན་བཞུགས་པའི་རྒྱལ་སྐས་
 བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ཡང་དང་ཡང་དུ་བྱག་འཆོལ་བ་དང་། མཆོད་པ་

འབུལ་བ་དང་། སྤྱིགས་བམ་བསྐྱགས་ཏེ་དོན་ཡིད་ལ་བྱ་བ་སྤྲོགས་ཕན་པ་སྤྲོ་ན་
 མེད་པ་བྱེད་པར་གསུངས་སོ། །དོན་གྱི་དབང་དེ་ལ་དགོངས་ནས་ཡོན་ཏན་རིན་
 པོ་ཆེ་སྟེད་པ་ལས། ལ་ལས་བདེ་གཤེགས་ཡོངས་སུ་སྤྲོ་བ་འདས་པ་ཡི། །མཚོན་
 ཏེན་རིན་ཆེན་བདུན་ལས་བྱས་ཤིང་མཚོན་བྱེད་ལ། །བདེ་བར་གཤེགས་པའི་
 མཚོན་ཏེན་དེ་དག་གཞུ་ཡི། །བྱེ་མ་སྟེད་ཀྱིས་བྱེ་བ་ཕྱག་སྟོང་ཞིང་བཀའ་སྟེ། །
 ཡོངས་སུ་བཏག་བཟུང་ཞིང་རྣམས་བྱེ་བ་མཐའ་ཡས་ན། །སེམས་ཅན་རི་སྟེད་
 འཁོད་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱིས། །ལས་གཞན་མི་བྱེད་ལྟ་ཡི་མེ་ཏོག་སྟོས་རབ་
 དང་། །བྱུག་པས་དུས་གསུམ་བསྐྱལ་བ་འམ་དེ་བས་ལྷག་མཚོན་ལ། །གང་ཞིག་
 གང་ལས་རྣམ་འདྲེན་སྟོབས་བཅུ་འབྱུང་འབྱུར་བ། །བདེ་བར་གཤེགས་པའི་ཡུམ་
 འདི་སྤྱིགས་བམ་ལ་བྲིས་ཏེ། །འཆང་ཞིང་མེ་ཏོག་བྱུག་པས་བསྟོ་སྟེད་བྱུར་
 བ། །མཚོན་ཏེན་བྱས་མཚོན་བསོད་ནམས་དེས་ནི་ཆར་མི་པོད། །ཅིས་གསུངས་
 ཤིང་། དེའི་དོན་བརྒྱད་སྟོང་པ་ལས། གཞན་ཡང་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ལྷ་
 རྣམས་ཀྱི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་ལ་བཀའ་སྟེད་པ། ཀའ་ཤི་ཀ་གལ་ཏེ་ཁྱོད་ལ་འཇམ་
 སུའི་གླིང་འདི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱུས་བྱུར་བྱུར་ཡོངས་སུ་བཀའ་སྟེ་བྱིན་ལ།
 ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་འདི་ཡང་བྲིས་ཏེ་གཏད་ནས་དེ་ལས་ཆ་གང་རུང་
 གཅིག་བསྟབས་ན། ཆ་བཞག་པ་དེ་གཉིས་ལས་ཀའ་ཤི་ཀ་ཁྱོད་ཆ་གང་ལེན།
 བརྒྱ་བྱིན་ཀྱིས་གསོལ་བ། འཇམ་སུའི་གླིང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱུས་བྱུར་བྱུར་
 བལྟམས་པ་ལྷ་ཞོག །གླིང་ཆེན་པོ་བཞིའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པའི་སྐྱུས་བྱུར་བྱུར་བལྟམས་པ་ལྷ་ཞོག །སྟོང་གི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་
 དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱུས་བྱུར་བྱུར་བལྟམས་པ་ལྷ་ཞོག །སྟོང་གཉིས་པ་བར་

མའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་སྐྱུ་བྱུར་བྱུར་བལྟམས་པ་ལྟ་
 ཞིག་། བཅོམ་ལྡན་འདས་སྤྲོད་གསུམ་གྱི་སྤྲོད་ཆེན་པོའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདི་
 ཉིད་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་སྐྱུ་བྱུར་བྱུར་བལྟམས་ཏེ་ཆ་གཅིག་ཏུ་བགྱིས་ཏེ་
 བཞག་ལ། ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་འདི་ཡང་བྲིས་ལ་ཆ་གཉིས་པར་བཞག་
 ཟེ། ཆ་བཞག་པ་འདི་གཉིས་ལས་ཁྱོད་ཆ་གང་འདོད་པ་གཅིག་བྲུང་ཅིག་ཅེས་ཆ་
 གཅིག་བསྟབས་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་ལ་བདག་ནི་ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་
 བྱིན་པ་འདི་ཉིད་ལེན་རྟོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་བདག་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་སྐྱུ་
 དེ་རྣམས་ལ་མི་གྲུས་པ་ཡང་མ་ལགས་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གསེགས་
 པའི་སྐྱུ་དེ་དག་ལ་བདག་གྲུས་པ་ཉིད་ལགས་སོ། །འོན་ཀྱང་དེ་བཞིན་གསེགས་
 པའི་སྐྱུ་དག་ཀྱང་ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པས་ཡོངས་སུ་བསྐྱོས་པས་མཆོད་པ་
 བརྟེས་སོ། །དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་སྐྱུ་རྣམས་ནི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་
 གྱི་གནས་སུ་གྱུར་པ་ལགས་ལ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཡང་ཤེས་རབ་
 གྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་པ་ལགས་སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་
 ལྟ་བུས་ན་ཆ་བཞག་པ་དེ་གཉིས་ལས་བཅོམ་ལྡན་འདས་བདག་ནི་ཤེས་རབ་གྱི་
 པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་འདི་ཉིད་ལེན་རྟོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་བདག་དེ་བཞིན་
 གསེགས་པའི་སྐྱུ་ལ་གྲུས་པར་མི་བགྱིད་པ་ཡང་མ་ལགས་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་
 བདག་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་སྐྱུ་དེ་དག་ལ་གྲུས་པ་ཉིད་ལགས་སོ། །བཅོམ་ལྡན་
 འདས་འོན་ཀྱང་ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་འདི་ལས་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་
 སྐྱུ་དེ་དག་ཀྱང་འབྱུངས་ཏེ། དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་སྐྱུ་དེ་དག་མཆོད་པ་བརྟེས་པ་
 བྱི་འདི་ལྟ་སྟེ་ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པས་ཡོངས་སུ་བསྐྱོས་པ་ལགས་པའི་

ཅུང་ཟད་མོས་པ་རྟེན་པ་འང་སྐལ་པ་བཟང་། །དད་དང་མོས་པའི་གསེར་འགྱུར་ཅི་
 དག་གིས། །མི་གཙང་སྟིང་པོ་མེད་པའི་ཟང་ཟིང་ཞོར། །ས་གསུམ་གྱི་མའི་རྟེན་
 གསུམ་རིན་ཆེན་དུ། །བསྐྱར་བའི་ཐབས་མཁས་རྟེན་པ་གྲུ་མའི་བྲིན། །རྩལ་འདིར་
 འབད་ལས་དྲུང་དང་ཀུན་ད་ལྟར། །རབ་དཀར་དགེ་བ་གང་ཞིག་བསམས་པ་
 དེ། །མཁའ་མཉམ་ལུས་ཅན་ཀུན་གྱི་ཉིར་འཛོལ་གཞི། །ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་དར་
 ཞིང་རྒྱས་ཕྱིར་བསྟོ། །བཀའ་དང་དགོངས་འགྲེལ་སྒྲུགས་བམ་མཆོག་འདི་དག །
 རི་སྒྲིང་འཛིན་མ་གནས་པ་དེ་སྒྲིང་དུ། །བཀྲ་ཤིས་བསམ་གཏན་གླིང་གི་རྒྱབ་
 གནས་འདིར། །འགྲོ་བའི་བསོད་ནམས་ཞིང་དུ་གནས་གྱུར་ཅིག །མི་པམ་མདུན་
 ས་ཆོས་ཀྱི་པོ་བྲང་ཆེ། །མདོ་སྒྲགས་ཉིང་འཛིན་ལེགས་པར་འཕེལ་བའི་གནས། །
 བཀྲ་ཤིས་བསམ་གཏན་གླིང་གི་རྒྱབ་གནས་འདིར། །དགའ་ལྷན་སྟན་བརྒྱད་
 བསྟན་པ་འཕེལ་གྱུར་ཅིག །བསྐྱབ་པ་གསུམ་ལྷན་དགེ་འདུན་འདུས་པའི་སྟེན། །
 གནས་འདི་རྟག་ཏུ་ཡོངས་སུ་གང་གྱུར་ཅིང་། །དེ་དག་ནམས་ལ་མཐུན་པའི་རྒྱུ་
 ཐམས་ཅད། །འབད་མེད་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཉིད་གྱུར་ཅིག །རྒྱབ་གནས་འདི་ལ་
 འབྲེལ་ཐོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། །རན་སོང་གནས་སུ་ནམ་ཡང་མི་ལྷུང་བར། །
 དལ་བའི་རྟེན་ཐོབ་བཀའ་དང་བསྟན་བཅོས་ལ། །ཐོས་བསམ་སྒྲུབ་གསུམ་བྱེད་
 པ་ཉིད་གྱུར་ཅིག །བཀའ་དང་བསྟན་བཅོས་གཙུག་ལག་ཁང་བཅས་པ། །འདི་
 དག་མཐོང་ངམ་མཚན་ཅམ་ཐོས་པས་ཀྱང་། །དེ་ཡི་མོད་ལ་ཉོན་མོངས་ཀུན་ནི་
 བས། །བྱང་རྩལ་སེམས་ཀྱིས་ཤེས་རྒྱད་གང་བར་ཤོག །གནས་སྐབས་སུ་ཡང་
 ཡུལ་ཕྱོགས་འདི་དག་ཏུ། །མི་མཐུན་རྒྱད་པའི་མིང་ཡང་མི་འབྱུང་ཞིང་། །བདེ་
 སྦྱིད་དཔལ་འབྱོར་ལེགས་ཆོགས་མ་ལུས་པ། །ཡར་ངོའི་རྩ་བ་ལྟར་དུ་འཕེལ་གྱུར་

ཐོས་སྒྲུབ་འཁོར་བཅས་ལ། །སྦྱབ་གནས་རྟེན་གསུམ་དག་འདུན་སྡེ་བཅས་པ། །
གཉེན་དུ་གཏད་ཀྱིས་བྱ་ར་མ་གཤེད་ཞིག །ཚངས་དབང་འཛིན་རྟེན་སྦྱོར་བ་བཞི་
ལ་སོགས། །དཀར་ཕྱོགས་སྦྱོར་བའི་སྤྱང་མ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས། །གཤེད་བ་མེད་
པར་རྟག་ཏུ་ཤོགས་མཛད་ཅིང་། །བཟླ་ཤིས་རྒྱ་མཚོས་ཕྱོགས་ཀྱན་བྱབ་ཐུང་
ཅིག །ཅེས་བཟླ་ཤིས་བསམ་གཏན་གྱིང་གི་བཀའ་བསྟན་རིན་པོ་ཆའི་དཀར་ཆག་
ཐུབ་བསྟན་གསལ་བྱེད་ཅེས་བྱ་བ་འདི་ནི། དག་སྦྱོར་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་
རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་ཀྱན་འཛིན་ཅེས་པ་ས་པོ་བྱི་བའི་ལོ་དབྱུག་པ་རྒྱ་བའི་
དམར་ཕྱོགས་ཀྱི་བཟང་པོ་གཉིས་པ་དབལ་ལྷ་ལས་བབས་པའི་དུས་ཆེན་གྱི་ཉིན་
བཟླ་ཤིས་བསམ་གཏན་གྱིང་དུ་སྦྱར་བའོ། །འདིས་ཀྱང་ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་རིན་
པོ་ཆེ་མི་ལུབ་པའི་རྒྱལ་མཚན་དུ་གྱུར་ཅིག།   ॥